

4D ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ: KÁBEL-, GYALOG- ÉS KERÉKPÁRHÍD

sabb szakaszaira olyan mozgó utat javasol, amely Duna energiáját felhasználva mozogna, miközben az álló „autók kabinjait elektromágneses tér kötné össze, hogy létrejöhessen egy ad-hoc közösség". A kavicsdobáláshoz pedig a hidak aljára telepített kijelzőket kellene elhelyezni a szerzők szerint. Volt Építész hallgatói kategória is, ebben egy terv került díjazásra, Kápolnás Gergely *Hajókápolná*-ja. A terv szépsége, és őszintesége magával ragadott mindenkit.

A végső formában *Ötletpályázat Budapest Új Építészeti Jeleire* címen meghirdetett másik pályázat eredményhirdetése egy hónappal később, november közepén volt, rövid bemutatóval egybekötve, amely a Deák Palotában került lebonyolításra nagyszámú érdeklődő előtt. 53 pályamű volt értékelhető. A pályázat külön érdekessége volt, hogy a felkért zsűritagok Karátson Gábor képzőművész és filozófus-író kivételével mindnyájan gyakorló építészek voltak. A pályázatot a Magyar Építész Kamara, vagy a Magyar Mérnök Kamara tagja, és építészeti illetve mérnöki tervezési jogosultsággal rendelkező természetes személy válthatta ki, tehát a kiírók itt kizárólag a szakmát kívánták megszólaltatni. Megjelölt helyszín Budapest teljes belterülete, konkrét megjelölés és ajánlás nélkül.

A kiírók illetve az előzetesen összehívott Bíráló Bizottság véleménye az volt, hogy a rendszerváltás óta nem épültek Budapest karakterét befolyásoló, imázst teremtő épületek, pedig erre a társadalomnak, illetve a szakmának a kérdéses időszakban voltak lehetőségei. A pályázó építészektől azt várták, azt vártuk, hogy jel értékű beavatkozásokkal új környezeti összefüggéseket teremtsenek. A kiírásban megjelenő bírálati szempontok fontossági sorrendben a következők voltak:

1. a szimbolikus jelleg olvashatósága, kötődése és köthetősége városunkhoz (szimbolikus funkció)
2. vizuálisan és lelkileg is vonzó, pozitív benyomásokat sugárzó (térbeli, épített) élmény közvetítése (attraktív funkció)
3. a város funkcióit nem zavaró, inkább azt erősítő telepítés (használati funkció)
4. megvalósíthatóság.

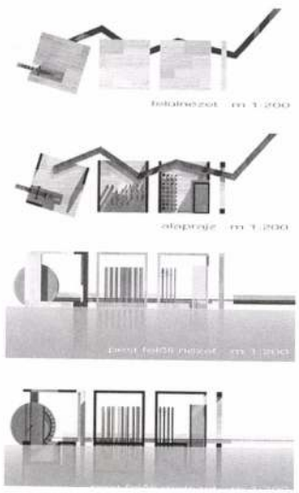

HARTVIG LAJOS: GONDOLATFOLYAMSZABÁLYOZÓ

Egyetlen terv volt, amely képes volt az előadott értékelési szempontoknak mindenben megfelelni, az 1. díjas, *Generatív Jel* elnevezésű pályamű, (szerzői: a Art Front Építész és Belsőépítész Műteremből Bakó Attila, Barcza Dániel, Kovács Csaba, és Madarasi Papp Rita). A szerzők megkeresve a még meglévő zöldterületeket azokat bicikli úttal összekötve létrehozzák az oly sokak által áhított „zöld gyűrűt", (bár ez a zöld-gyűrű nem a nagy-London-terv zöldgyűrűje, de azért ez is gyűrű), amelynek a Dunán átívelő szakasza két gyönyörűen formált, éjszakai fényekre komponált gyalogos híd a Magit-sziget közepének vonalában. A terv minden bírálónál egyértelműen a nyertes terv volt. Bárcsak megépülne!

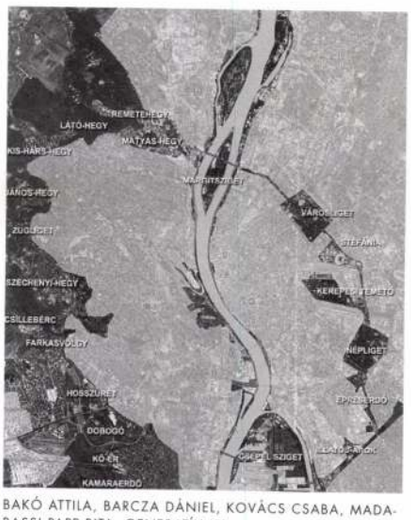

BAKÓ ATTILA, BARCZA DÁNIEL, KOVÁCS CSABA, MADARASSI PAPP RITA: GENERATÍV JEL

Több díj nem is volt, a továbbiakban öt pályamű nyert rangsorolás nélkül megvételt. Ezek mindegyikére az volt jellemző, hogy erőteljes pszichikai hatásra, attraktivitásra törekedtek de a tágabb összefüggések keresése, és mindenfajta „gyógyító" szándék nélkül. Formálását tekintve persze mindegyik kiemelkedően magas színvonalú.

Mire ez a beszámoló megjelenik, közel lesz a harmadik nagy Budapest-pályázat: a Főépítészi Hivatal gondozásában kiírt Budapest Szíve tervpályázat beadási határideje. Ott külföldről meghívott zsűrorok is lesznek, kíváncsi vagyok, mire jutnak és – gondolom – sokan várjuk a tervek kiállítását.

Kapy Jenő

ÉPÍTÉSZEK / ARCHITECTS
Farkas Mária, Józsa Ágota, Józsa Dávid

Jelkép a külvárosban

Horváth József Művészeti Iskola, Sopron

Standing in the northern part of Sopron the former Jesuit boarding-house has been reborn as the music school of the city. The new building is a child of a tender. The merits of the concept as realized include the modest yet functionally effective development of the northern edge of the site, as well as the corridor-bridge emphasized by the showily modern yet appropriate binding in the form of a gently slanting inclination and also visually layered-glued wooden framework. The architectonic centre of gravity has remained the one-storey block of the former boarding school topped with an enormous gable roof. This piece of architectural work is an overture of the 21st century and a symbol as well: it suggests architectural renewal on the frequently degraded ourtskirts instead of the inner city.

SOPRON ÉSZAKI VÁROSRÉSZE, annak valamikor Bécsi külvárosként ismert és a Koronázó domb felé emelkedő szakasza ismét gazdagodott. Városi zeneiskola céljaira helyreállították és kiegészítették az egykori jezsuita konviktust (Patak utca 17.). Csatkai Endre így írt róla a Dercsényi Dezsővel együtt fél évszázada megjelent neves topográfiában: „1660-ban épült, mint a jezsuiták konviktusa. Miután a jezsuiták a belvárosba költöztek, gazdasági célokra használták. A 18. század folyamán már az Esterházyaké. Több ízben átalakították. Legújabban termelőszövetkezet raktára. Festett részeit bemeszelték." Tegyük hozzá, hogy története során volt katonai ruharaktár is, s a Csatkai-kötet megjelenését követő évtizedben állaga tovább romlott. A műemléki értékén felül a városképben is oly fontos épület megmentésére és hasznosítására több elképzelés született, így 1970 körül a Győri Tervező Vállalat soproni irodájának lett volna otthona. A tetőzetét megjavították, de funkciót még évtizedekig nem kapott. Végül, a 21. század soproni építészetének nagyszerű nyitányaként, a zeneoktatás nemes céljára sikerült hasznosítani, mégpedig a feladathoz méltó architektonikus megoldással.

A város zenei életének jelentősége történeti gyökereiben rejlik. Liszt Ferenc a közeli Doborjánban született és Sopronban szerepelt először hangversennyel. Goldmark Károly is működött itt. Sopronban már 1829-ben zeneiskolát alapítottak, a város és a Zeneegyesület együtt tartották fent. Az első világháború után a Csengery utcai szabadkőműves páholy épületébe költözhettek, ezt a neoklasszicista épületet a neves Hajós Alfréd építész tervezte, de a második világháború bombatámadásaitól elpusztult. Az iskola ekkor a Deák téri szép Russ-villába költözött, mely szintén a város egyik rejtett ékessége – ugyancsak felújításra, a Deák tér felé pedig kibontásra szorul. A kényszerű kiköltözés sikeres eredménye a zeneiskola új elhelyezése az egykori jezsuita konviktusban.

A Szent Mihály-domb lejtőjén elterülő északi városrész a városnak sokáig elhanyagolt, pedig ugyancsak értékes része. Ez volt és részben ma is ez a szőlőtermelők gazdanegyede, sok kisiparos lakhelye. Az egykori Szent Mihály és Bécsi kapuk révén egykor itt nyílt a városba vezető két legfontosabb út Pozsony és Bécs felől. Az északi városrész a város bejárata volt. Az 1970-es években végre megkezdődött a terület felértékelődése. A város Sedlmayr Jánosné építésszel rendezési tervet készíttetett az egész területre, a műemlékvédelem újjáépített illetve rekonstruált több lakóházat. A 90-es

ÉPÍTÉSZEK / ARCHITECTS
FARKAS MÁRIA, JÓZSA ÁGOTA, JÓZSA DÁVID

TERVEZÉS / DESIGN
DOMIPORTA ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ

STATIKA / STRUCTURE
DANGEL ANDRÁSNÉ

GÉPÉSZET / PLUMBING&HVAC
RÁDONYI LÁSZLÓ

ELEKTROMOS TERVEZÉS / ELECTRICAL PLANNING
KÁROLYINÉ KOVÁCS NÓRA

AKUSZTIKA / ACOUSTICS
KOTSCHY ANDRÁS

RÉGÉSZET / ARCHAEOLOGY
SOPRONI MÚZEUM, NEMES ANDRÁS, GABRIELI GABRIELLA

BERUHÁZÓ / INVESTOR
SOPRON VÁROS ÖNKORMÁNYZATA A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR TÁMOGATÁSÁVAL

KIVITELEZÉS / MAIN CONTRACTOR
KÉSZ KFT. NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ IGAZGATÓSÁG, ÉPÍTÉSVEZETŐ: KANTÓ IMRE

LEBONYOLÍTÓ / PROJECT MANAGEMENT
VÁROSÜZEMELTETÉSI IRODA, SOPRON

FAFÖDÉM RESTAURÁLÁS / WOODWORK RESTORATION
VELLEDITS LAJOS – SYNTHESE GMBH FÜR RESTAURIERUNG

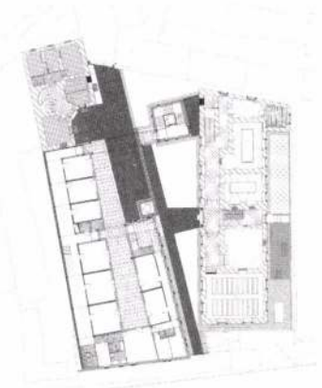

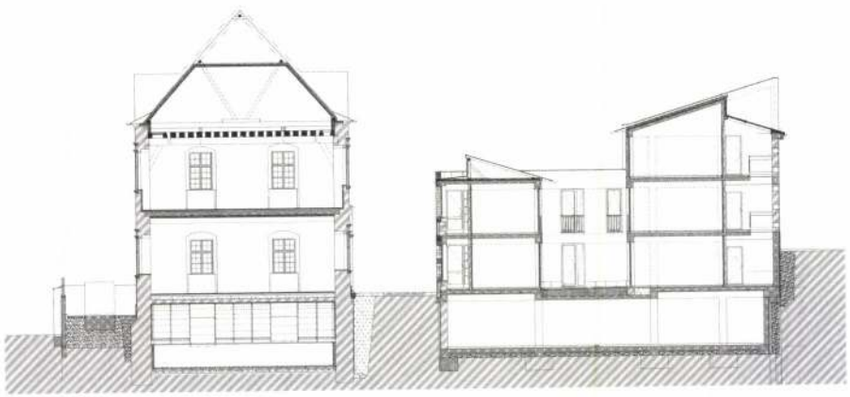

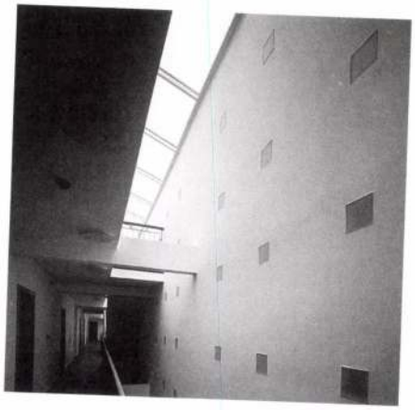

években a belvárost elkerülő forgalmi út a terület peremére új életet hozott, majd a város itt nyitotta meg ipari parkját. Ennek az érzékelhetően dinamikusan fejlődő városrésznek új műemlék-értéke éppen a zeneiskola, mely a neves soproni zeneiskola-igazgató és zeneegyesületi karmester Horváth József nevét viseli. Ő még a Csengery utcai épületben, majd a Russ-házban tanított, az iskolának ezt a korszerű otthonát már nem élte meg.

Az új épület tervpályázat nyomán született. A megvalósított elképzelés érdemei közé kell sorolni a telek északi peremének látványban szerény, funkcióban hatásos beépítését, és ennek szinte hivalkodóan modern, mégis találó összekötését egy enyhén lejtős padozatú, látványban is a rétegelt-ragasztott fatartó-szerkezetét hangsúlyozó folyosó-híddal. Az új épületszárny igyekszik az intim kis udvart, mely nyáron nyíltszíni kis hangversenyek rendezésére is alkalmas, leárnyékolni a Patak utca zajától, a középpontjában álló kútkáva a kis tér tetszetős motívuma. Az együttes architektonikus súlypontja természetesen a régi konviktus hatalmas nyeregtetővel mutatkozó emeletes tömbje maradt, ennek hasznosítását a különböző hangszerek oktatására alkalmas alaprajzi adottság mintegy determinálta. Az északi fal mentén széles folyosóról nyílnak a különböző méretű helyiségek, a folyosó maga már kiállításoknak is helyt tudott adni. A belső terek különös értéke a rekonstruált festett famennyezet. Az emeleti helyiségek mindegyikében sajátos összművészet ötvöződött: az egyszerű építészeti téralkotás, a színes, míves famennyezet és a városra, valamint a mögötte emelkedő Soproni hegységre nyíló kilátás ugyanis már kimeríti a Gesamtkunstwerk fogalmát.

Apróságnak tűnik, mégis lényeges, hogy a zeneiskola megközelítése a gyalogos és a gépkocsiforgalom részére ketté lett választva. Aki a belvárosból sétál a Szélmalom utcába, az a Várkerület felől áthalad a Festőköz hangulatos árkádjai alatt, az Ikva partjáról látja a helyreállított Festetics udvart és a megközelítés során a fákkal szegélyezett szép úton éri el az épületet. A belépést nem keresztezik autók, mert ezek a Patak utca felől hajthatnak be a mélygarázsba. S ez a gépkocsi lejáró is olyan diszkréten nyílik az útról, hogy a Patak utca képét nem bontja meg, a kőburkolatos homlokzat felületei itt különösen jól illeszkednek a környezetbe.

A 21. század nyitányát képező építészeti alkotás mintegy jelkép is, nem a belvárosban, hanem a korábban sokszor degradált külvárosban kecsegtet további eredményekkel.

Kubinszky Mihály

FOTÓK • PICTURES • POLGÁR ATTILA

Műteremház Angyalföldön

Foundation of Hungarian Artists intends to build an atelier in Budapest and announce an architectural competition for the plans. The results with the 4 winners are introduced in the following article.

A Magyar Alkotóművészeti Alapítvány (MAK) kuratóriuma 2005-ben pályázatot írt ki műteremház tervezésére a budapesti Reitter Ferenc és Keszkenő utca sarkára. Az eredményhirdetésre 2005. május 27-én került sor. A pályázatra beérkezett összesen 48 pályaműből a két díjazott mellett négy tervet megvételben részesítettek. Ezeket mutatja be cikkünk.

1. díj

Építészek: Csomay Zsófia, Nagy György (CET Budapest Rt.)
Munkatársak: Ercsényi Miklós, Gaál Mariann, Szobota Eszter

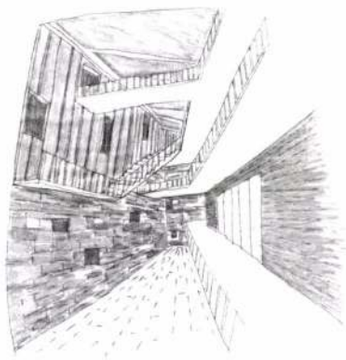

Az épület mindkét bejárata a Keszkenő utcáról nyílik. A telepítés során legfőbb célunk az utcától való elhatárolódás volt – ezt a telek tájolása is indokolta. A fogadó előtérből érhető el a zárható előadóterem, földszinti műterem (udvari bejárata is van), az irodák és a mellékhelyiségek.

Az előtérből induló lépcső végigkúszik a műtermek függőfolyosói előtt, a kilépőknél és a térbővületeknél szerkezeti kapcsolatot teremtve a homlokzati fallal. Ezek a terek egy földszinti kiállítást is befogadhatnak; belső udvarhoz hasonlóan alkalmasak beszélgetésre, tárgyalásra, olvasásra, tárgyak, kísérleti darabok elhelyezésére, belógatására. A műtermek ezzel szemben puritánok, egyszerűek. A Reitter Ferenc utca sarkára egy különlegesen magas kétszintes festőműterem került.

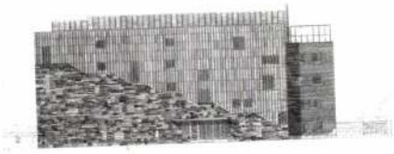

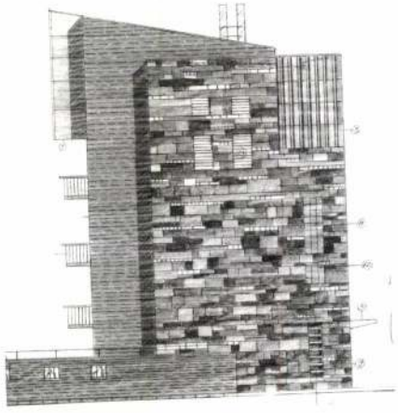

2. díj

Építész: Lévai Tamás

A Reitter Ferenc utcából érkezve a sarokra nyílik a ház, oly módon, hogy a tervezett rámpa és előtető erővonalai az épület súlyponti részén lévő bejárat felé irányítják a tekintetet és a forgalmat. Így tehát köztes tér jön létre, mely felkészíti az érkezőt a belső tér hangulatára.

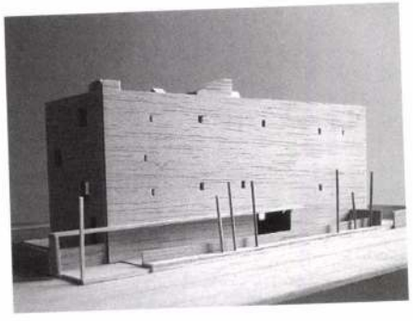

Az előtető információhordozó elem, jól beazonosítható jelet képez a horizont magasságában. Az előtető sem anyagában, sem formailag nem tapad szorosan a házhoz, mellésimul – hangsúlyozva ezzel az épület bontatlan, monolitikus tömegét, mely szándékát tekintve megalithoz hasonló karakterű. A tömeget a tető csipkézi finoman, a sarokra helyezett kémény jelöli az épület utcasarok-helyzetét.

A barlangszerű nyílás belépve kitágul, s azonnal feltárulkozik az épület teljes magasságában, közlekedési rendje. A függőleges közlekedés egy tengelyre szerveződve lekíséri az épület különböző belmagasságú tereit. A bejárat átszeli az épületet és kivezet a kertbe, ahol terasszal, zárt kerítéssel adja meg az intimitást rendezvények, szabadtéri kiállítások számára.

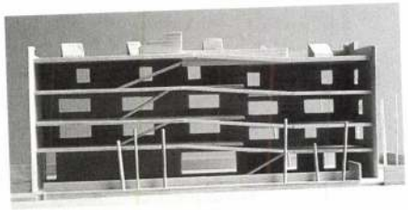

JÓZSA BÁLINT

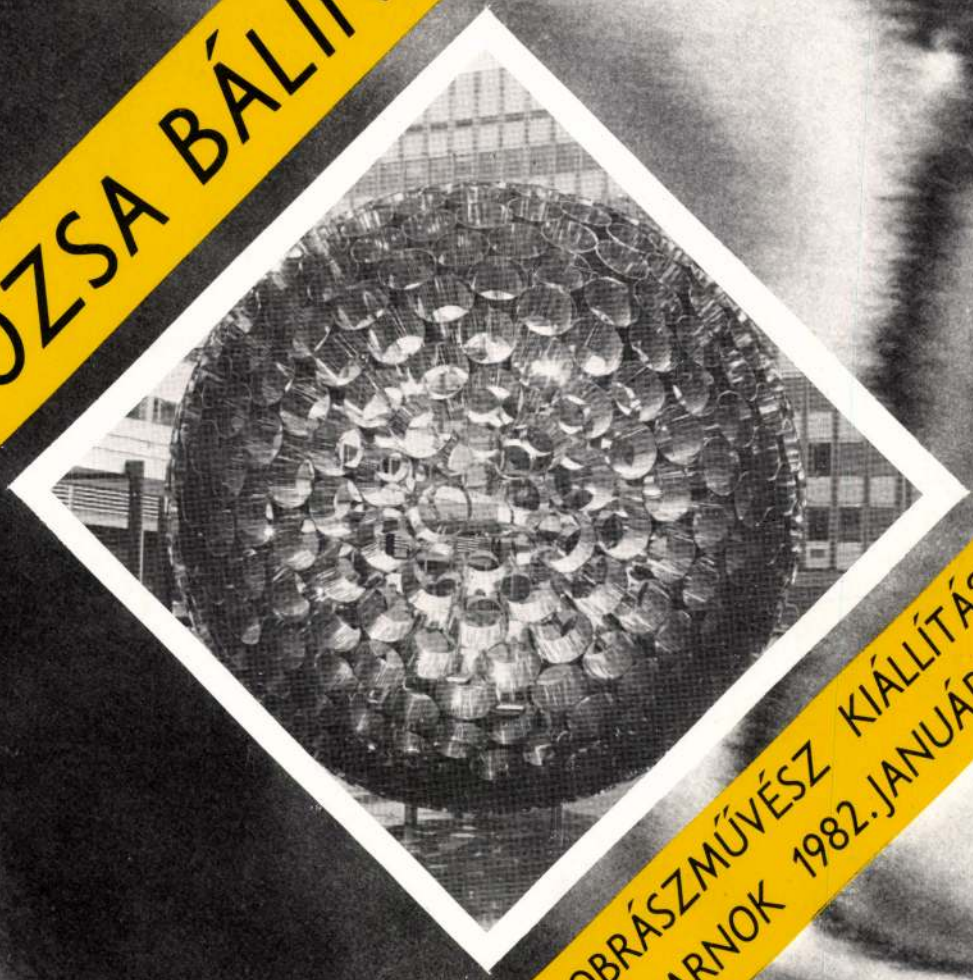

SZOBRÁSZMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA
MŰCSARNOK 1982. JANUÁR 8.-31.

Kiadja:
a Műcsarnok
Felelős kiadó:
Hidvégi István igazgató

A kiállítást rendezte:
Orosz Péter
A katalógust tervezte:
Zsótér László
Fotók:
Kimle Ede
Gollob József
Tóth Béla (MTI)

ÁRA: 7,– Ft

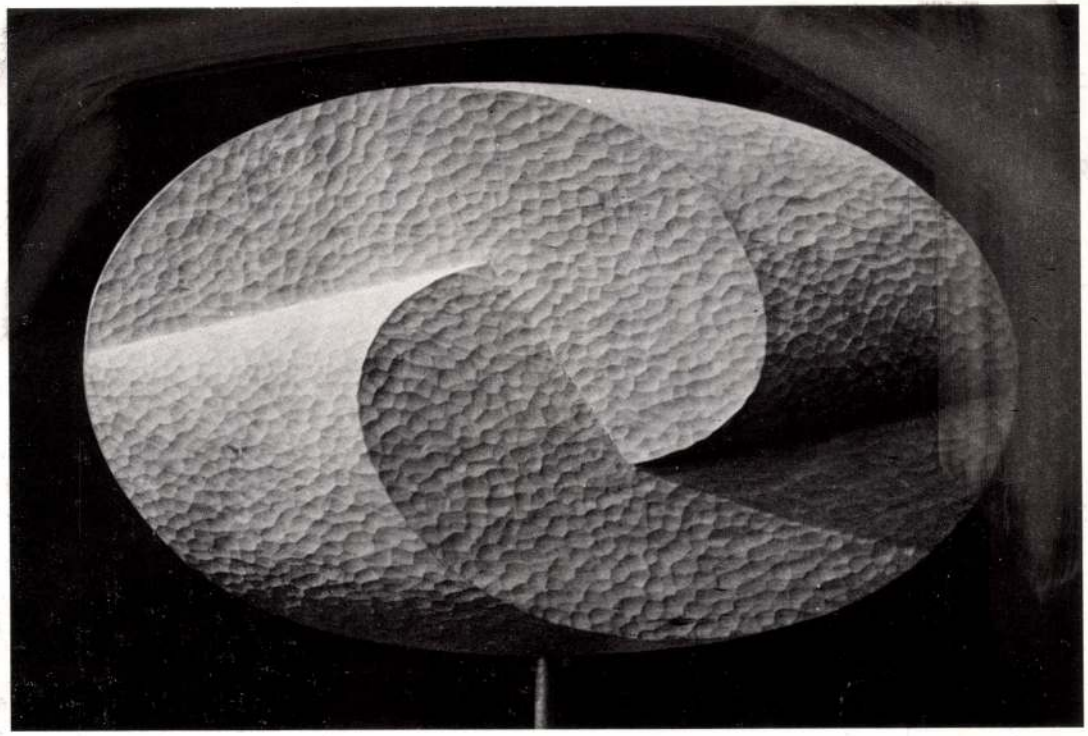

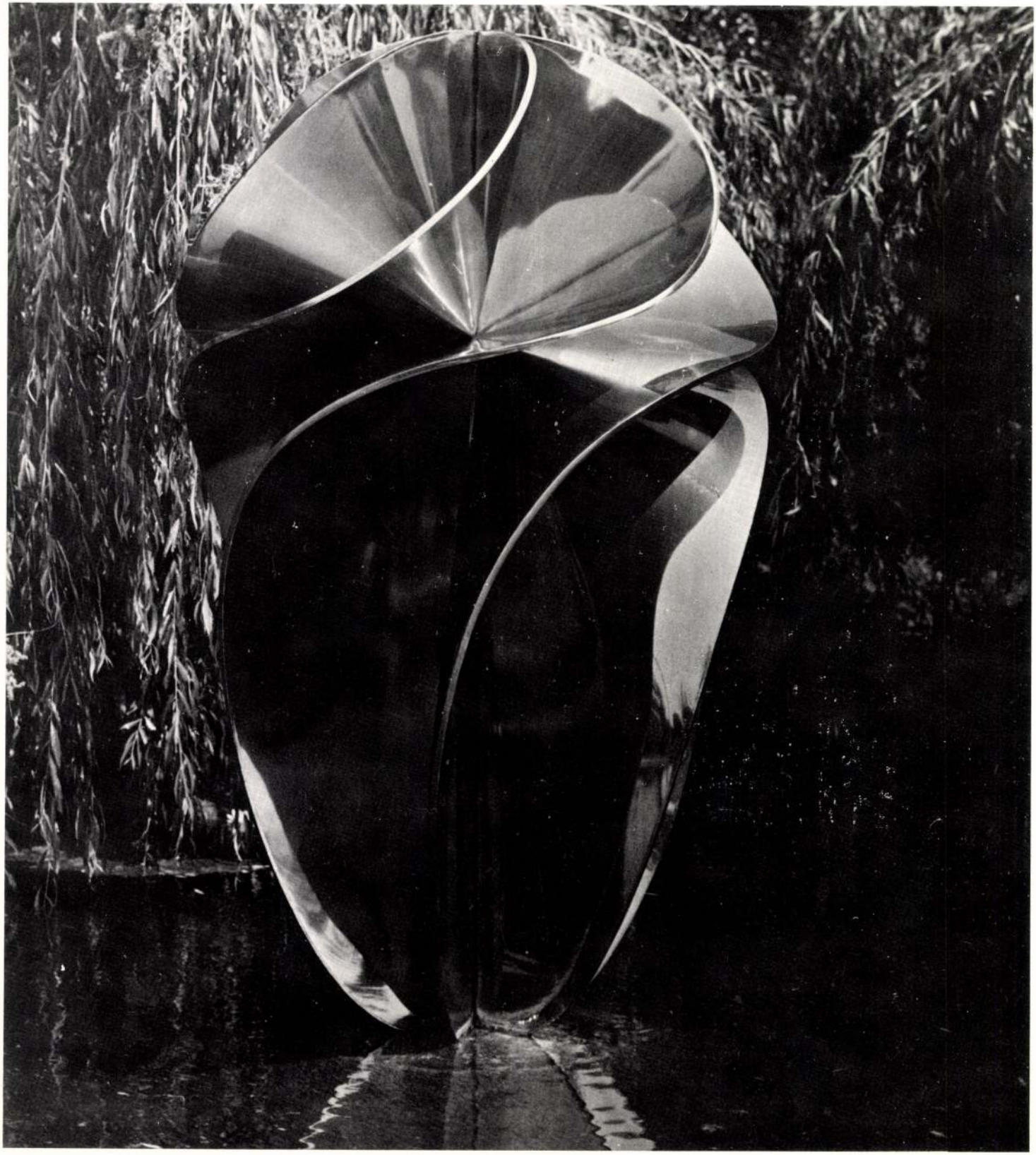

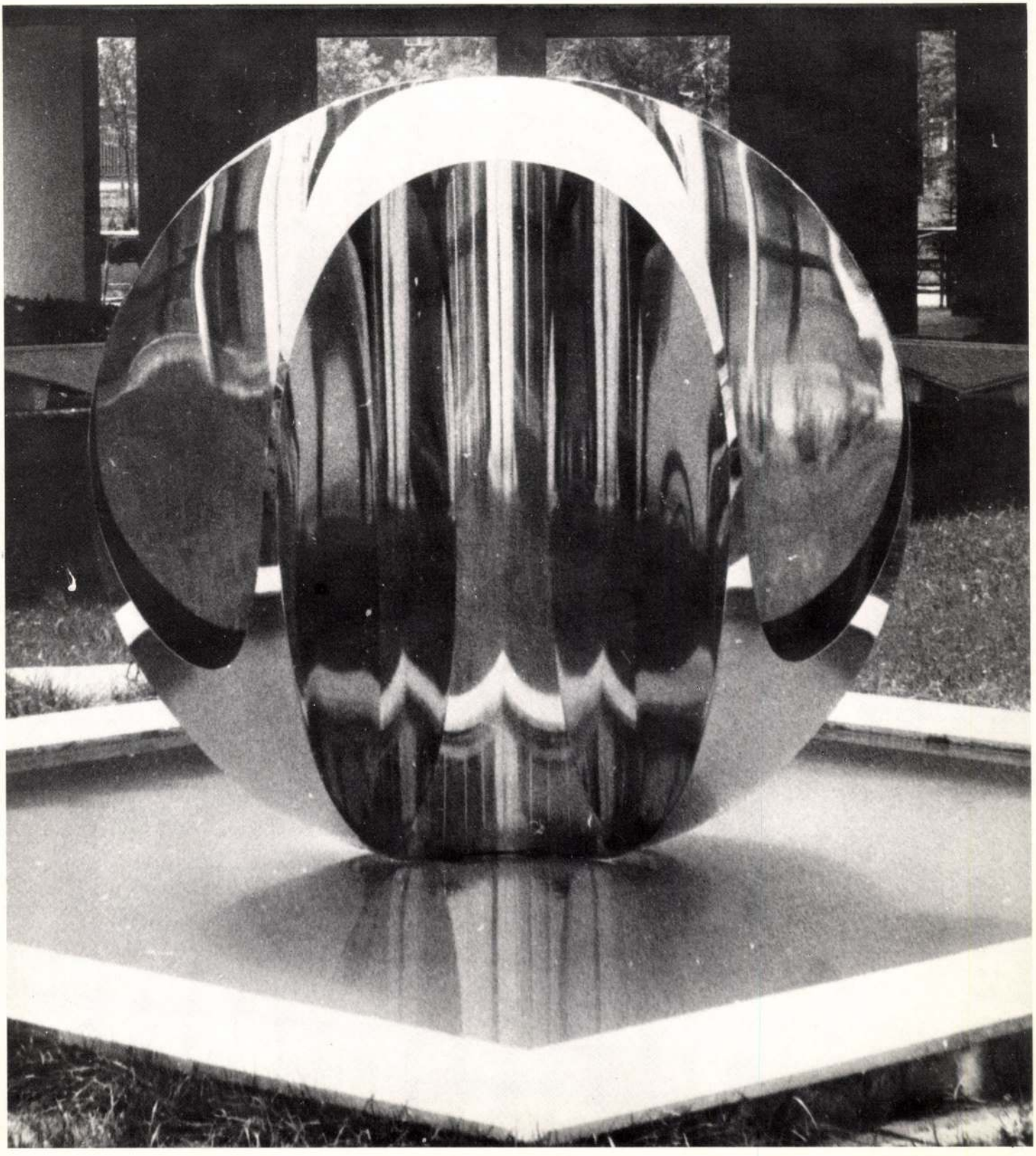

Az igazi művek szavak nélkül, önmaguk beszélnek — korokról, amelyben összhang volt építészet és szobrászat között, Karnak, Chartres vagy Reims, Egyiptom vagy a gótika szintjén: amelyben törvény és belső harmónia, a mű és a tér törvényei és hierarchiája bontakozott ki a plasztika valós konkrétságában és felemelő elvonatkoztatásával, a tárgyi világ, emberi önismeret, gondolatiság és sajátos belső feszültségek összefonódása révén.

Józsa munkái a mi korunkról beszélnek az igazi művek nyelvén: arról a korról, amelyben az építészet és a téri plasztika új törvényekre lel, a forma külsődleges eszközein túl a téri világ belső rétegeit, összefüggéseit, eddig nem ismert — nem látott kibontatlan lehetőségeit is feltárva. Sajátos teljességet, egy épített világ teljességének benyomását idézik fel a formák, amelyek, bár adott esetben konkrét jelentést is hordozók, mégis többet, mélyebb tartalmat nyújtanak puszta jeleknél. A téri formák, kimért eszközök, fények-tükrözések, ritmusok-arányok megkapó rendje nemcsak a szobrász gondolkodásmódjának belső fegyelméről vallanak, nemcsak a műgonddal szerkesztett látvány élményét emelik tárgyi önmaguk fölé, a katarzis, a valóban nagy művészet szintjére, hanem a világ csak ember által átélhető természetének anyagszerűségét, szépségét, emberi lehetőségeit is hirdetik.

A téri viszonylatok, rétegek, arányok belső összefüggéseinek kibontása folyamán teremtett — erőt, a megismerés mélységét, társadalmi mivoltát sugárzó — tárgyak azon a nyelven szólnak hozzánk, amelyhez képest *„A lét dadog, csak a törvény a tiszta beszéd."* A művek tiszta beszéde révén megvilágosodik a törvény: a valóság elsajátításának és újraformálásának, az embert körülölelő Rend megteremtésének értéket hordó művekben kibontakozó törvénye.

dr. Vámossy Ferenc

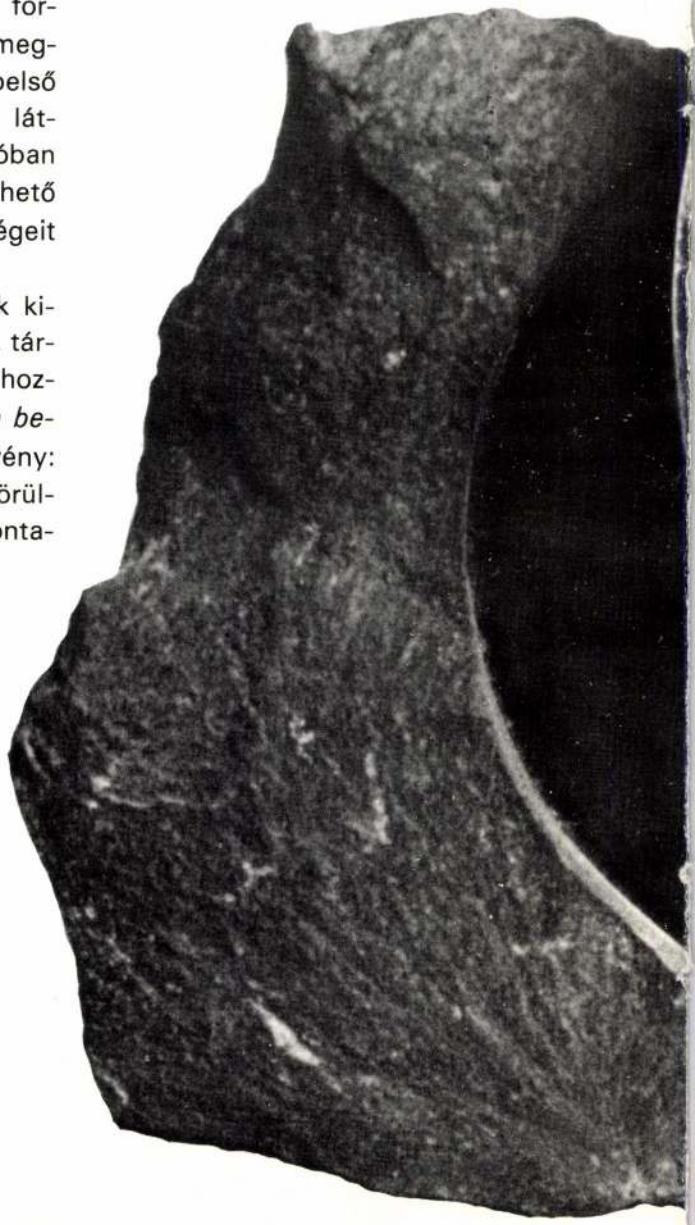

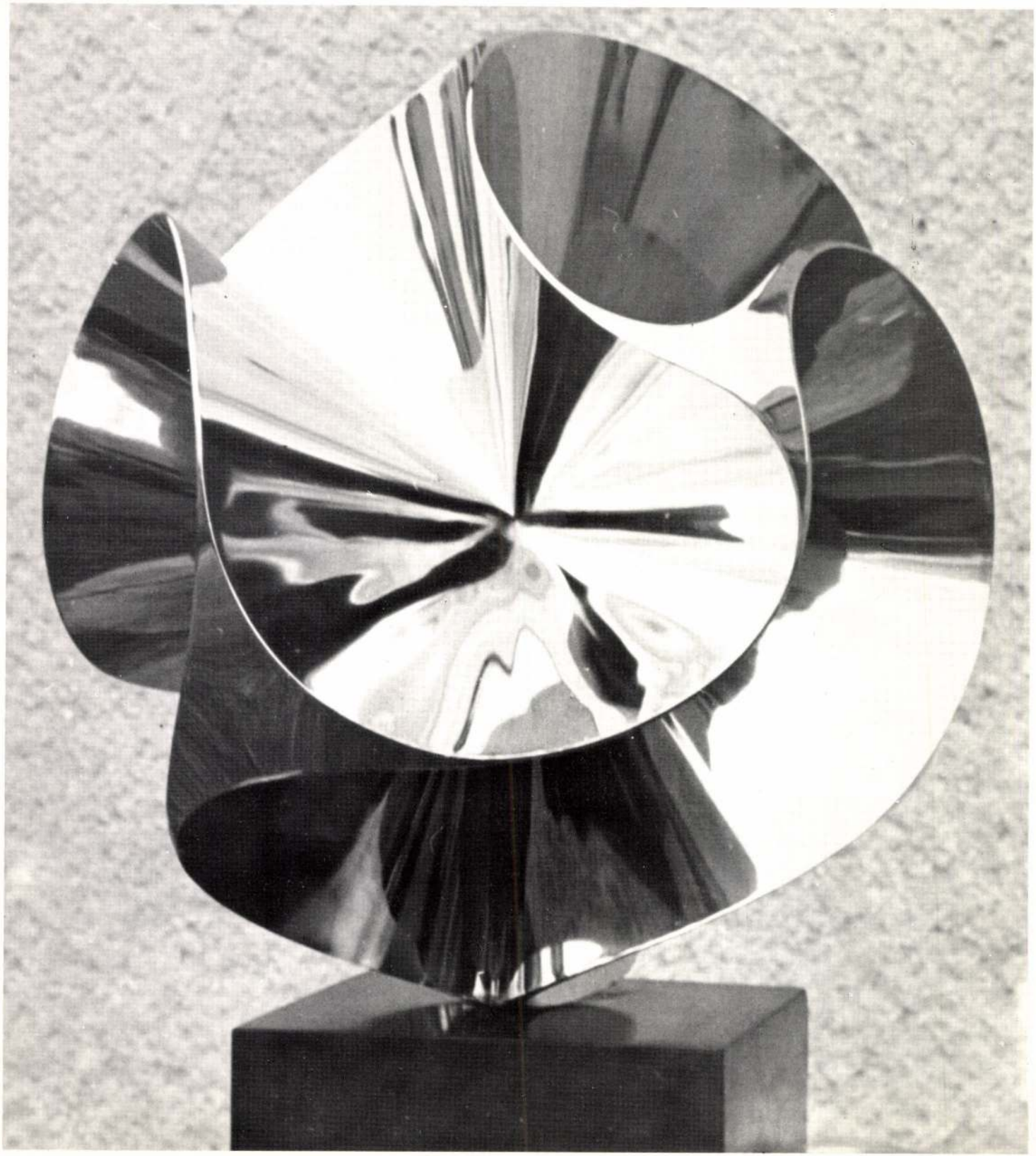

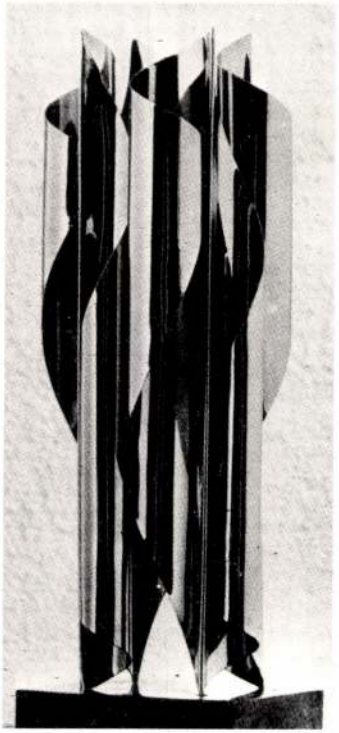

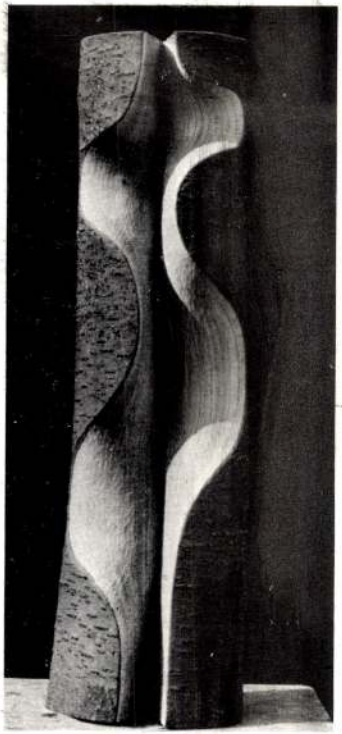

KATALÓGUS

1. RÉZMADÁR 1968 rézlemez 60 cm
2. COPERNICUS EMLÉKÉRE 1972 bazalt, krómacél, réz 43 cm
3. GÖMB 1974 (makett) krómacél 80 cm
4. GÖMBHULLÁM 1976 krómacél 40 cm
5. MOZGALOM 1976 krómacél 37 cm, Országos Környezet– és Természetvédelmi Hívatal tulajdona
6. HULLÁMOK JÁTÉKA 1977 krómacél 47 cm
7. TÉR és FORMA 1978 krómacél 50 cm
8. ÖRVÉNY 1979 krómacél 200 cm, VITUKI tulajdona Budapest (Csepel) Kvassay J. u. 1. víztükrön elhelyezve
9. HÁROMKARÉLYOS PLASZTIKA 1980 krómacél 180 cm, Balatonfüredi új szívkórház, 5. sz. Honvédségi Szanatórium tulajdona, víztükrön elhelyezve, építész tervező: Pázmándy Margit
10. VIZKÖPŐ 1981 krómacél 100 cm Észak–Déli Metró Pöttyös u–i megálló parkjában, Fővárosi Tanács tulajdona, vízmedence építész tervezője: Soós György
11. BRÂNCUŞI EMLÉKÉRE 1981 krómacél 40 cm
12. KIBOMLÁS 1981 meggyfa 73 cm
13. OVÁL 1981 körtefa 28 cm
14. A GÖMB BONTÁSA 1981 diófa 38 cm

SZINES GRAFIKÁK

1. MOTIVUM I. 1981 tempera 47 x 66 cm
2. MOTIVUM II. 1981 tempera 46 x 66 cm
3. MOTIVUM III. 1981 tempera 41 x 50 cm
4. MOTIVUM IV. 1981 tempera 54 x 38 cm
5. MOTIVUM V. 1981 tempera 37 x 50 cm
6. SZALAG 1981 tempera 30 x 36 cm
7. STRUKTURA 1981 tempera 42 x 51 cm

1937-ben született Debrecenben.
1955: érettségizik a Művészeti Gimnázium festő szakán.
1956: relief-fémvésnöki szakmunkás vizsgát tesz.
1956-ban nyer felvételt az Iparművészeti Főiskola Borsos Miklós által vezetett szobrász szakára.
1961-ben szerez diplomát — hegesztő vizsgát tesz.
1963-tól tanít plasztikai tárgyakat az Iparművészeti Főiskola Belsőépítész és Szilikátipari szakán.
Kisplasztikával, köztéri munkákkal egyaránt foglalkozik. Bronzban, fában, kőben, ólomban valósítja meg terveit. A jelentős hazai kiállításokon rendszeresen részt vesz.
1968-ban elnyeri a Balatoni Nyári Tárlat szobrász díját.
A 70-es évektől a kő és a fa mellett anyagai között fő helyre kerül a krómacél.
Munkáit minden esetben maga vitelezi ki.

Ez a kiállítás első egyéni bemutatkozása az utóbbi tíz év anyagából.

Tiszaszederkényi park: „Anya és lánya", 1962, bronz
Kaposvári megyei könyvtár előtt: „Ülő nő", 1963, mészkő
Építész: Kiss István
Püspökladányi iskola előtt: „Ültető", 1967, bronz
Debreceni gimnázium: „Fiú és lány", 1968, mészkő
Balatonszéplaki SZOT üdülő: „relief", 1970, márvány
Építész: Márton István
Kiskőrösi park: „Bem portré", 1971, mészkő
Játszótéri mászókák; egyféle elemből kompozíciós variációk, 1967—1970-ig, vasbetétes öntött műkő:
Kiskunfélegyháza
Budapest — Zsigmond tér
Nagykőrös
Szombathely
Győr
Salgótarján
Miskolc
Szeged MTA Biológiai Kutató Intézet előtt „Gömb", térplasztika
1974. M=300 cm, krómacél
Építész: Tarnai István
Budapest — Csepel VITUKI székház parkjában: „Örvény", térplasztika
1979. M=200 cm, krómacél
Balatonfüredi Szívkórház, Honvédségi pavilon: „Háromkarélyos plasztika"
1980. M=180 cm, krómacél
Építész: Pázmándy Margit
Budapest, Pöttyös utcai METRÓ állomás: „vízköpő plasztika"
1981. M=100 cm, krómacél
Építész: Soós György (építés alatt)
Kovács Ferenc szobrászművésszel közösen készített kődombormű vek:
Budapest, METRÓ, Déli pu.: 1974, szürkemárvány
Belsőépítész: Szerdahelyi Laura
Budapest, Telefonközpont passzázs a Petőfi S. utca és Városház utca között. 1976, mészkő
Építész: Jeney Lajos
Győri Vagon és Gépgyár, központi étterem. 1978—79, szürkemárvány
Építész: Lőrincz József

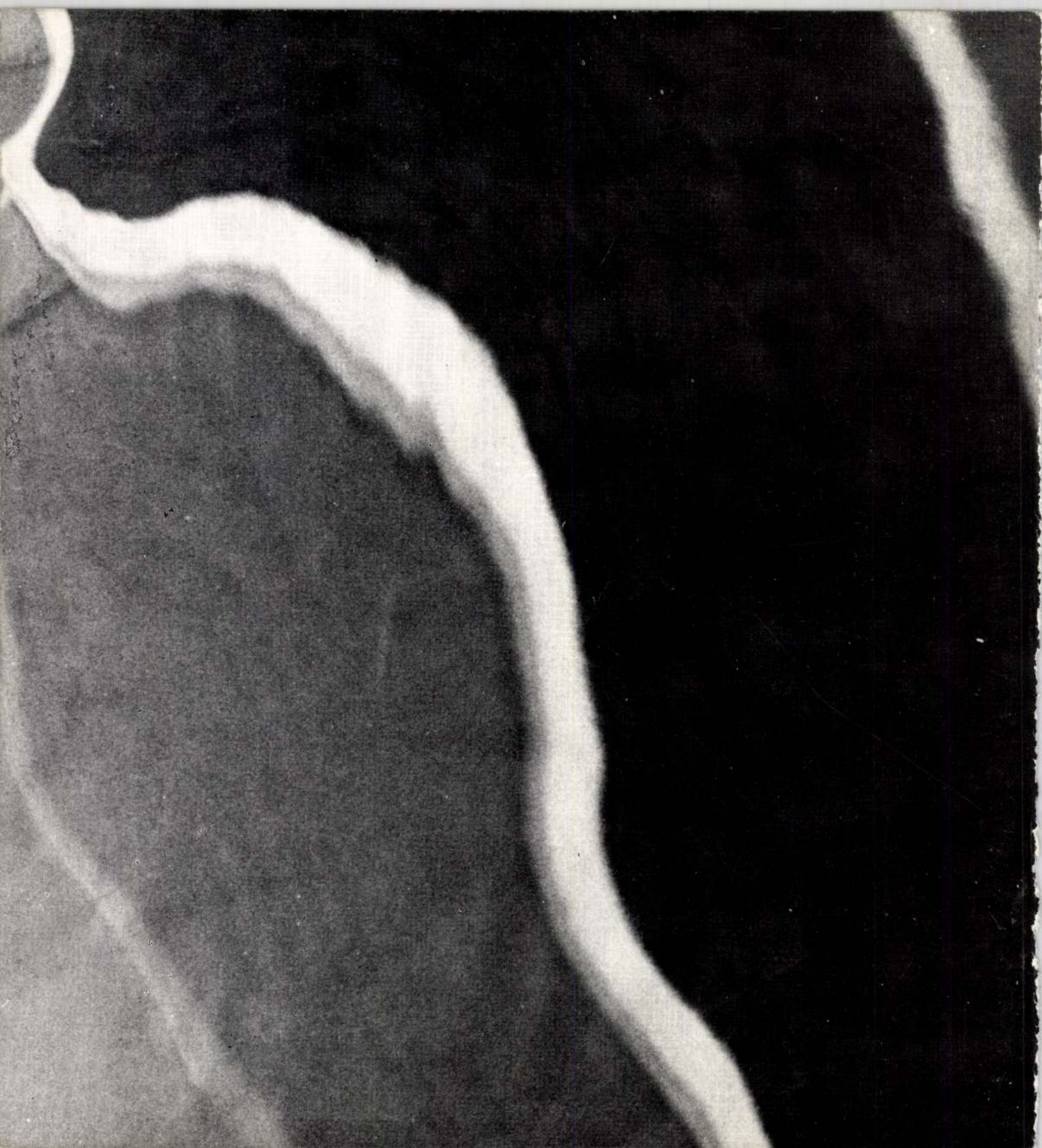

Jovián György festőművész született 1951. december 27-én Szilágysomlyón. Tanulmányait a bukaresti N. Grigorescu Képzőművészeti Főiskola festő szakán végezte 1975-ben. 1982 óta él Budapesten.

György Jovián, Maler ist am 27. Dezember 1951 in Szilágysomlyó geboren. Studien an der N. Grigorescu Hochschule für Bildende Künste in Bukarest, von 1970 bis 1975. Seit 1982 lebt er in Budapest. Er ist Mitglied des Studios der Jungen Künstler und des Ungarischen Verbandes für Bildende Kunst.

György Jovián, peintre, est né le 27 décembre 1951, a Szilágysomlyó (Roumanie). Il a fini ses études à l'Académie des Beaux Arts „N. Grigorescu" de Bucarest, de 1970 a 1975. Depuis 1982 il vit a Budapest. Il est membre du Studio des Jeunes Artistes et de l'Association des Arts Plastiques Hongrois.

KIÁLLÍTÁSOK
AUSSTELLUNGEN
EXPOSITIONS

egyéni kiállítások:
selbständige Ausstellungen
expositions Individuelles

1973 – Bukarest
1978 – Kolozsvár
– Nagyvárad
1982 – Nagyvárad
1983 – Budapest, Fiatal Művészek Klubja

csoportkiállítások:
Gruppenausstellungen
expositions de group

1973 – Bukarest
– Nagyvárad
– Brassó
1975 – Bukarest
– Nagyvárad
1976 – Debrecen
1977 – Bukarest
1979 – Bukarest
– Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia
1981 – Nagyvárad „Dialógus"
– Sepsiszentgyörgy „Médium"
– Miskolc XI. Grafikai Biennale
1982 – Salgótarján I. Rajzbiennálé
1983 – Hódmezővásárhely „Mindenféle realizmus"
– Budapest, Nemzeti Galéria
– Budapest, Nemzeti Galéria „Mai magyar grafika és rajzművészet"
– Budapest, Ernst Múzeum Stúdió '83
– Miskolc, XII. Grafikai Biennálé
1984 – Salgótarján, Tavaszi Tárlat
– Budapest, Műcsarnok Országos Tárlat
– Pécs, „Drawing" Nemzetközi Rajzkiállítás
– Salgótarján, II. Biennálé
– Budapest, FMK „Mail Art"
– Fredrikstad (Norvégia) Grafikai Biennálé
– Havanna (Kuba)
– Prága, Brno (Csehszlovákia)
– Varsó
– Finnország, Ausztria – Magyar vándorkiállítás
– Leonberg bei Stuttgart (NSZK)
1984 – Párizs Espace Pierre Cardin – Stúdió '84
1985 – Budapest, Fészek Klub „Tradíció és jelen"
– Franciaország (Bordeaux)
– USA (San Francisco)
– München (NSZK)

Díjak:
1983 – Derkovits ösztöndíj
1984 – Derkovits ösztöndíj nívódíja
– Stúdió-díj

DIES IRAE 1985 150x200 CM OLAJ/VÁSZON
DIES IRAE 1985 150x200 CM ÖL/LEINWAND
DIES IRAE 1985 150x200 CM HUILE/TOILE

Fotó: Kiss Árpád

85-774 GENERALART Dorogi Nyomda

JOVIÁN GYÖRGY

jovián györgy

festőművész kiállítása a stúdió galériában 1985 május 22 - június 16

Az igazi festészet gondolkodás. Világmagyarázat, mint a filozófia.

Ennek felismeréséig és elfogadásáig azonban igen hosszú út vezetett. Magának a festészetnek kellett megküzdenie önnön természetével és anyagával és kellett széttólnia a saját érvényessége körét. A látott, tapasztalt, érzékelt világ megfestésétől, az érzelmek, álmok és látomások megfestésén át eljutni az ideák és elvont világszerkezetek festői megjelenítéséig.

Jovián György képei komor gondolatok. Egy fiatal filozófus áll előttünk, aki többnyire feketébe mártja az ecsetjét, mert éppen azt a gyászt, azt a súlyos elrévülést óhajtja felmutatni, ami ma a halállal viaskodó életet övezi ezen a világon.

Az etruszkok már régesrég kihaltak. Nincs ma a földön, aki etruszk leszármazottnak vallhatná magát. Itt van azonban közöttünk Jovián György, ez a fiatal magyar festő, aki föltette, hogy megfejti az etruszk mosoly titkát, vagyis, hogy hogyan lehet mosolyogni a halál csendjében. Mi az a kozmikus erő, ami átröppenti az évezredeken és az elmúláson a szarkofágok időtlenül az időbe tekintő alakjait? Mi a szép és a felemelő a halálban? Micsoda szintobzódás van a feketében? Mi emeli a saját történelme fölé az embert?

A létezés tragikus kérdésének és az elmúlás fájdalmas mosolyának feszül neki ez a merész és önálló szellemű alkotó, – és vele és általa mindenki –, aki beletekint ezeknek a képeknek funebrális mélységeibe.

Csurka István

Die wahre Malerei ist das Denken. Welterklärung, wie die Philosophie.

Dies zu erkennen und anzunehmen war aber nicht so einfach, es war ein langer Weg zu begehen. Selbst die Malerei sollte ihre eigene Natur und ihren Stoff bekämpfen, ihr Gültigkeitsbereich breiter machen und von der Darstellung der gesehenen, erfahrenen und wahrgenommenen Welt durch die Darstellung der Träume und Visionen ganz bis zur malerischen Darstellung der Vorstellungen und abstrakten Weltstrukturen gelangen.

Die Bilder von György Jovián enthalten düstere Gedanken. Vor uns steht ein junger Philosoph, der meist mit schwarzer Farbe malt, weil er gerade die Trauer und den schweren Rausch aufzuzeigen versucht, die heute auf dieser Welt das mit dem Tod kämpfende Leben umgeben.

Die Etrusken sind schon längst ausgestorben. Auf der Erde gibt es heute niemanden mehr, der sich zu den Etrusken als seinen Vorfahren bekennen könnte. Unter uns ist aber György Jovián, dieser junge, ungarische Maler, der sich vorgenommen hat, das Geheimnis der etruskischen Serenität zu lösen, bzw. wie man in der Stille des Todes lächeln kann. Was ist die kosmische Kraft, die die zeitlos aber doch in der Zeit existierenden Gestalten der Sarkophagen über die Jahrtausende und über die Vergänglichkeit hinüberschafft? Was ist schön und erhebend an dem Tod? Was für eine Farbenorgie enthält das Schwarze? Was erhebt den Menschen über seine eigene Geschichte?

Der tragischen Frage des Seins und der schmerzlichen Serenität der Vergänglichkeit ergibt sich dieser Autor von kühnem und unabhängigem Geiste und dadurch ein jeder, der die funerale Tiefe dieser Bilder wahrnimmt.

István Csurka Schriftsteller

La vraie peinture est réflexion. Une explication du monde, tout comme la philosophie.

Cependant il a fallu parcourir un long chemin pour reconnaître et accepter cette vérité. C'est la peinture elle-même qui a dû combattre sa propre nature et sa propre matière, élargir la sphère de sa propre compétence. Arriver, de la représentation du monde vu, percu et vécu, à travers celle des sentiments, des rêves et des visions, à la reproduction pittoresque des idées et des strustures de monde abstraites.

Les tableaux de György JOVIAN sont des idées sombres. Nous sommes en face d'un jeune philosophe qui trempe son pinceau le plus souvent dans du noir. En effet, il désire rendre le deuil, la grave songerie qui, aujourd'hui, enveloppent la vie aux prises avec la mort en ce monde.

Le peuple étrusque s'est éteint dans les temps anciens. Personne sur cette terre ne peut prétendre descendre en ligne directe des Etrusques. Mais voilà que ce jeune peintre hongrois, György JOVIAN, s'est proposé de deviner l'énigme étrusque, c'est-à-dire d'expliquer comment il est possible de sourire dans le silence de la mort. Quelle est la force cosmique qui fait passer jusqu'à nous, à travers des milliers d'années et à travers la mort, les figures des sarcophages qui jettent leur regard intemporel dans le temps? Qu'est-ce qu'il y a de beau et de sublime dans le trépas? Quelle débauche de couleurs est recelée par le noir? Qu'est-ce qui élève l'homme au-dessus de sa propre histoire?

Le problème tragique de l'existence et le sourire douloureux de la mort – telles sont les questions auxquelles s'attaque ce créateur audacieux, d'esprit indépendant, et qu'envisagent, avec lui et par lui, tous ceux dont le regard pénètre dans les profondeurs funéraires de ces tableaux.

István Csurka écrivain

Jovián György

önálló kiállítás

2005. máj: 6. - máj: 29. Eger, Templom Galéria

„Resurrectio Homini"

ó Ervin Könyvtár

györgy and type B

státusz >>

/ [szöveg: Edith Jentner] ; [képek: Dieter Andrea] ; [versek: Fülöp György]

önyv

9

(32 vld)

id. Christian Jorkan

nohrán műven Szent Sebestyén 1770

„A 33. német műrémeti és antik-vitásvásár"

Szegő György

cikke

Műrémet

89/5

Jovia

Okereszteny puspoki
sztkhely
Leletek umcsenek

Nagy Lajos: Pannonia
sacra. Serkent István
I. k. 105. l.

.....szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

A beadvá

Melléklete

Egyúttal e

Előirat sz

Utóirat sz

Másolta:

Összeolv

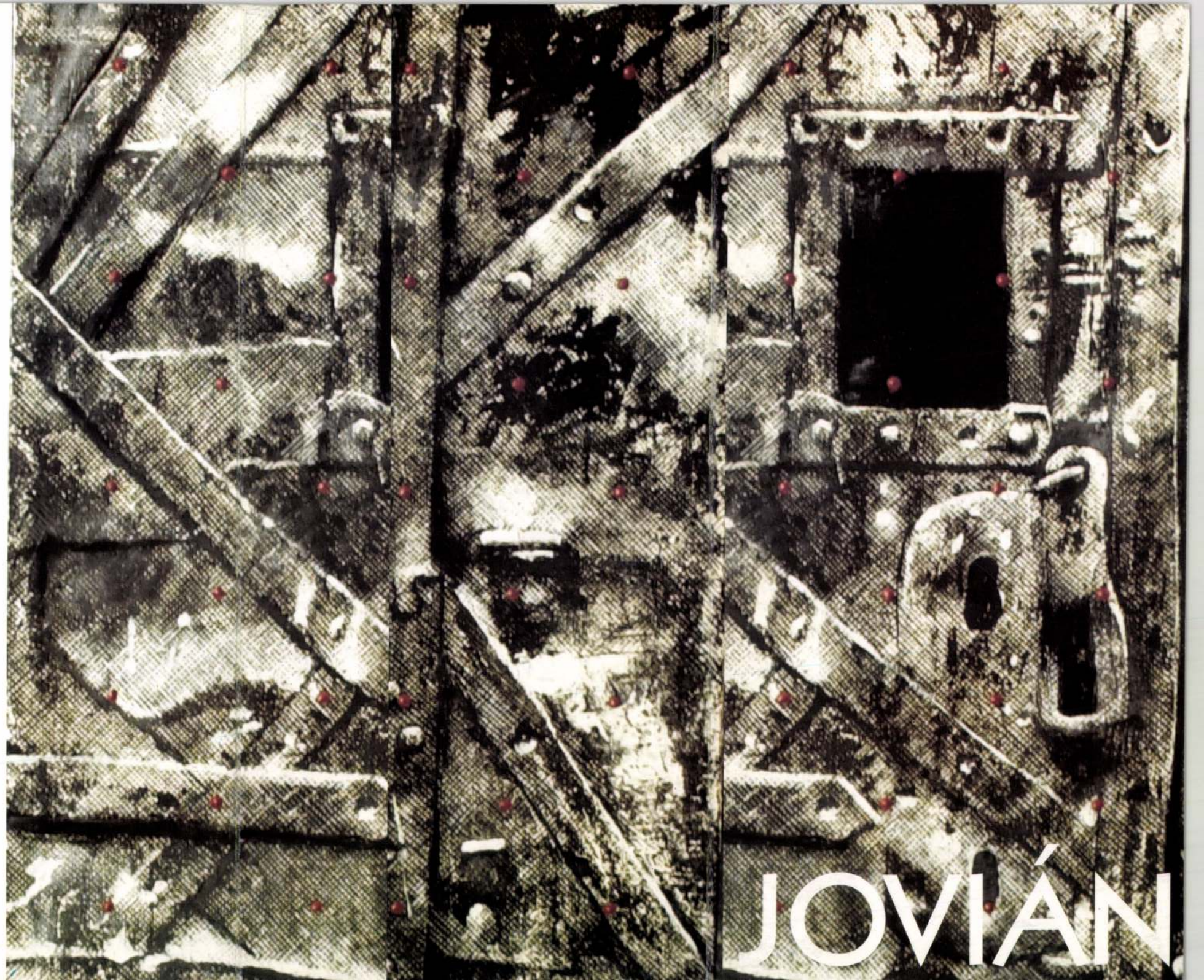

MŰVÉSZETEK HÁZA
EGER

NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM

A Művészetek Háza Eger Kht.
tisztelettel meghívja Önt és családját
2005. május 6-án 16 órára
az egri Templom Galériába
(3600 Eger Trinitárius u. 1.)

JOVIÁN GYÖRGY
Munkácsy-díjas festőművész

„RESSURECTIO HOMINI"
című kiállításának megnyitójára

A kiállítást bevezeti:
Szemadám György
Munkácsy-díjas festőművész, művészeti író

A kiállítást megnyitja:
Selmeczi János hegedűművész,
a Budapesti Fesztiválzenekar koncertmestere
Bíró Ágnes hegedűművész,
a Budapesti Fesztiválzenekar tagja

A kiállítás ismertető szövegét
Lukács Ágota művészettörténész írta

A kiállítás
megnyitóját
támogatta:

EGER
EGRI
KORONA
BORHÁZ
HUNGARY

JOVIÁN György festőművész
Szilágysomlyó, 1951. dec. 27.,

Tanulmányok: 1970-1975: Institutul de Arte Plastice Nicolae Grigorescu (Képzőművészeti Akadémia) festő szak, Bukarest. Tanárai: Florin Mitroi, Corneliu Baba, Constantin Blendea, Marius Cilievici.
Díjak: 1969: diploma a képzőművészeti gimnáziumok nemzeti szalonján; 1984-1986: Derkovits-ösztöndíj; 1984: Stúdió-díj a Stúdió '84 kiállításon; a Derkovits-ösztöndíj Nívódíja; 1985: a római Magyar Akadémia ösztöndíja; 1986: a Művelődési Minisztérium madridi ösztöndíja; 1991, 1995: az Osztrák Kulturális Minisztérium ösztöndíja (Kulturkontakt); 1991, 1992: a Magyar Hitelbank ösztöndíja; 1999: Munkácsy-díj; a Magyar Festészeti Alapítvány díja a Melankólia c. kiállításon; a lisszaboni Instituto de Arte Contemporanea portugáliai ösztöndíja; 2001: a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma díja az Élmény és Eszmény c. kiállításon; 2002: a Fővárosi Önkormányzat nemzetközi művészcsere kapcsolata alapján lisszaboni ösztöndíj
Egyéni kiállítások: 1983: Fiatal Művészek Klubja, Budapest; **1984:** Galerie Szölke [Holdas Györggyel, Tölg-Molnár Zoltánnal], München; **1985:** Stúdió Galéria, Budapest; Magyar Akadémia [Püspöky Istvánnal], Róma; **1986:** Kortárs Művészeti Fórum (Almássy téri Szabadidőközpont) [Püspöky Istvánnal], Budapest; Váci M. Megyei és Városi Művelődési Központ Lenin téri Kiállítóterme, Nyíregyháza; **1987:** Künstlerhaus [Norbert Fleischmannal, Hans Mendlerrel], Ulm; Galerie d' Art Actuel, Liége; **1988:** Galerie d' Art Actuel [Lambert Rocourral], Liége; Galerie Borkowski [Szabó Tamással], Hannover; Horváth E. Galéria, Balassagyarmat; **1989:** Óbudai Pincegaléria, Budapest; Galerie Adriana, Stuttgart; Uitz Terem, Dunaújváros; **1992:** Collegium Hungaricum [Körösényi Tamással], Bécs; K. A. S. Galéria [Lise Horsley-val, Siflis Andrással], Budapest; **1993:** 10 év, Fiatal Művészek Klubja, Budapest; Erlin Galéria [Bakos Ildikóval], Budapest; **1994:** Vigadó Galéria, Budapest; **1995:** Galerie d' Art Actuel [Dragan Milosarljevic-csel], Liége; **1996:** eveArt Galéria, Budapest; Hommage a fra Beato Angelico, Foyer Galéria-Játékszín, Budapest; **1997:** Új képek, Városi Galéria, Nyíregyháza; **1998:** Fent/lent, Óbudai Társaskör Galéria, Budapest; Csepel Galéria, Budapest ; Régi képek/Új képek, MOL Galéria, Szolnok; Liszt Szalon, Magyar Intézet, Párizs; **1999:** Schloss Halberg, Saarbrücken; Bacchus-Bacchus, Kulturinstitut der Republik Ungarn [Hans Mendlerrel], Stuttgart; Luz-o-mania, eveArt Galéria, Budapest; **2000:** Festmények, Wendelinskapelle - Kunstforum, Weil der Stadt (Németország); Magyar pavilon, VIP-szalon, Expo, Hannover; a Lamberg-kastély Kisgalériája [Hans Mendlerrel], Mór; Anda Műterem (a kétnapos ferencvárosi Plein Art Kortárs Művészeti Fesztiválon), Budapest; **2001:** nah und fern fern und nah ? Haus Ungarn [Hans Mendlerrel], Berlin; "L", Dorottya Galéria, Budapest; A szelídség rohama, K. A. S. Galéria, Budapest; **2002:** Hajózni kell...Helytörténeti Gyűjtemény (Sicc-villa), Leányfalu; Kunst aus Ungarn, Haus Dingenthal [Lovas Ilonával], Weil der Stadt (Németország)
Köztéri művek: Három fa (márványmozaik, 1979-1982, Pátria mozi homlokzata, Nagyvárad), 350 m^2

Jovián Gyöngyi

önálló kiállítás:

K.A.S Galéria 2003 dec 30.

/ [szöveg: Edith Jentner] ; [képek: Ray
ács Andrea] ; [versek: Fülöp György]

99

/ [szöveg: Ute Haderlein] ; [képek: Bob
cs Andrea] ; [versek: Fülöp György]

99

---

zöveg: Gisela Fischer] ; [képek: Ray
cs Andrea] ; [versek: Fülöp György]

9

---

löp György ; a szerző illusztrációival
Ciceró Kft., [1998]

---

státusz >>

2005.02.22.

Jovián György

önálló kiállítás:

2003. VI. 12-27. Portugália, Lisszabon,

Faculdade de Belas Artes, Galeria da Cisterna

Szerző: **Jentner, Edith**

Cím: **Szórakozós számolgató**
Cresswell] ; [ford. Kov

Megjegyzés: **Verses képeskönyv**

Megjelenés: **Budapest : Egmont, 19**

Szerző: **Haderlein, Ute**

Cím: **Állatok a házunk körü**
Bampton] ; [ford. Kov

Megjegyzés: **Verses képeskönyv**

Megjelenés: **Budapest : Egmont, 19**

Szerző: **Fischer, Gisela**

Cím: **Kerekerdő kis lakói / [s**
Cresswell] ; [ford. Kov

Megjegyzés: **Verses képeskönyv**

Megjelenés: **Budapest : Egmont, 19**

Szerző: **Fülöp György (1923-)**

Cím: **Mesék a szeretetről / Fü**

Megjelenés: **Budapest : Falukönyv-**

Jovián György Művészet 2003.05

Művészt a zsebbe!

Ki ne emlékeznék – persze azok közül, akik már akkor érdeklődtek a művészetek iránt – a hatvanas-hetvenes évek népszerű képzőművészeti zsebkönyvtársorozataira (például a Corvina Kiadó Művészeti Kiskönyvtárára, esetleg a Képzőművészeti Alap kiadásában megjelent A művészet kiskönyvtára vagy a Mai magyar művészet című sorozatok köteteire), amelyek általában egy-egy rövidebb-hosszabb tanulmánnyal és néhány, kezdetben még inkább csak fekete-fehér, később azonban már egyre jobb minőségű színes illusztrációval mutattak be egy-egy festői-szobrászi életművet. Akiknek akkoriban nemigen volt pénzük nagy, reprezentatív (pláne méregdrága külföldi) képzőművészeti albumokra vagy lehetőségük a külföldi múzeumok személyes meglátogatására, mégis időnként szívesen nézegették volna a világ legjelentősebb művészeinek festményeit, szobrait vagy éppen időről időre szívesen ismerkedtek meg a hazai képzőművészeti élet újabb és újabb, megismerésre érdemes alkotóinak a munkáival, azok szívesen vásárolták ezeket az olcsó kis könyvecskéket. És persze – nyilván elsősorban a kedvező fogadtatás miatt – hasonló kiadványok rendre jelentek meg külföldön is, illetve természetesen jelennek meg azóta is (és ezek ma már szerencsére a magyarországi könyvesboltokban is beszerezhetőek – értelemszerűen a mai hazai kiadásúakkal együtt).

Mostantól az ilyen kiadványok kedvelőinek egyel több, adott esetben zsebrevágásra is alkalmas sorozat gyűjtésére lesz alkalmuk: az eddig mindenekelőtt kiállításairól és persze az ezekhez készített, igényes kiállítású, sokszor önmagukban is komoly könyvként-albumként megjelenő katalógusairól ismert Ernst Múzeum Dorottya Könyvek címen indított új zsebkönyvsorozatot hazai művészek bemutatására. Ráadásul három nyelven (a magyar mellett angolul és franciául), ami nyilván azt is célozza, hogy ezek az alkotók akár éppen ezeknek a kis könyvecskéknek a segítségével is ismertté tehetők legyenek a határokon túl is.

Az első, Hudra Klára művészettörténész szerkesztette Dorottya-kötetben Ladányi József írása, a szöveget illusztráló néhány fekete-fehér fotó, valamint huszonegy színes műtárgy-reprodukció mutatja be az ötvenes évei elején járó, Munkácsy-díjas Jovián György festőművészt. A bukaresti Képzőművészeti Akadémián végzett, 1982 óta Magyarországon élő és alkotó festő különleges hangulatú, nemegyszer monumentális méretű műveinek világába bevezető tanulmány végigtekinti Jovián pályájának alakulását festészeti tanulmányainak idejétől kezdve nagyváradi éveinek néhány különleges társművészeti kísérletén, és eközben saját, egyéni festői látásmódjának kialakulásán, illetve ezzel párhuzamosan a különféle festészeti technikákkal kísérletező munkásságán keresztül egészen napjainkban készült legújabb munkáiig. Mindeközben Ladányi egyes, a Jovián-életműben fontos helyet elfoglaló képek alaposabb elemzésével rendre igyekszik kézzelfoghatóvá is tenni mondanivalóját, amit az olvasó a művek illusztrációin azonnal maga is ellenőrizhet. A kötetet részletes kiállításjegyzék és bibliográfia egészíti ki, segítendő mindazok további tájékozódását, akik a zsebkönyv nyomán esetleg kedvet kapnak Jovián munkásságának alaposabb megismerésére.

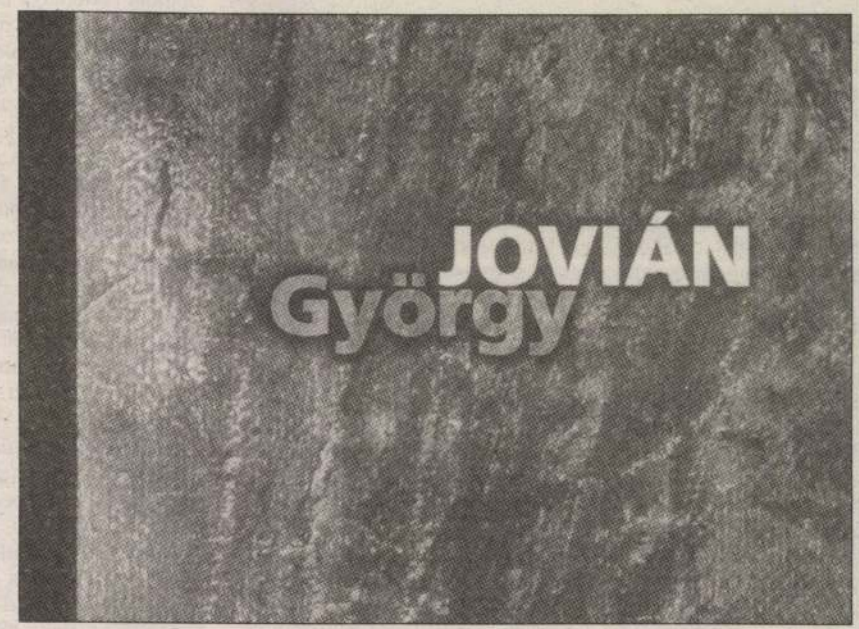

Úgyhogy, ahogy azt ilyenkor mondani szokás, kíváncsian várjuk a további Dorottya-könyveket, hogy újabb és újabb hazai művészeket „vághassunk zsebre".

Martos Gábor

iumban és Hollandiában törvényes a homoszexuális párok há-
isnak tekintik az együttélést. A magyar jogrend nem engedélye-
ársi viszonyukat azonban legálisnak tekinti, sőt az Igazságügyi
polgári törvénykönyvvel, mely bővítené az egyneműek által lé-
ait. Lévai Katalin esélyegyenlőségi miniszter úgy nyilatkozott:
i a regisztrált párkapcsolat intézményének bevezetését a mele-

erencia titkárának meggyőződése szerint a regisztrált párkapcso-
ıbolná a társadalom erkölcsi tartását. Veres András püspök fel-
ember erkölcsi tartása nem egyéni meggyőződésből fakad: amit
nit pedig nem enged, azt nem tekintik jónak. A törvény ily mó-
érülékenyebb réteg, az ifjúság erkölcsi felfogását.
ıáz szóvivője, Csoma Áron a Szentírásra hivatkozva ugyancsak
és minden formáját, s hangsúlyozta, hogy a Biblia tanítása sze-
solatában lehet beszélni. Mint hozzátette, élettársi kapcsolat ese-
en felelősséget vállalnia a vele együtt élő iránt, és ezzel gyengül
Kérdés, hogy ez a liberalizáció milyen hatással lenne a társadal-
az emberben az önző, egocentrikus magatartást, és gyengíti az
vállalást és felelősségvállalást. „Az egyház felelőssége megkí-
lyan kérdésekről is, amelyek esetleg szemben állnak a kor diva-
bizonyos veszélyekre felhívni a figyelmet" – mondta.
yház örömmel veszi, hogy az igazságügyi tárca nem tervezi az
erését, ugyanakkor nem támogatja a regisztrált párkapcsolatot
vivő. Mint hozzátette, nem szeretnék, ha a szabályozás a regiszt-
bármilyen módon legalizálnák az azonos neműek együttélését.
ızervativizmus, hanem a biblikusság alapján fogalmazza meg ál-
isa szerint a Biblia életpárti könyv, amelyben a működőképes, a
ltó, egészséges élet modelljét kaphatjuk meg.
ek Szövetsége vezetői a téma kapcsán nem kívántak nyilatkozni.

ményező politikájával szemben. A sajtó Ratzinger életútját bemutatva nem mulasztotta el azt a „kellemetlen állomást" is megemlíteni, hogy a 76 éves bíboros, a pápa fő teológiai tanácsadója egykor a Hitlerjugend tagja volt hazájában, Bajorországban, egészen addig, amíg 1945-ben Hitlert Antikrisztusnak nem kezdte látni. Mielőtt a katolikusok soraiba lépett volna, a háború után amerikai hadifogoly lett, ezt követően meredeken ívelt fölfelé egyházi karrierje, 1981-ben lett a Hittani Kongregáció prefektusa. II. János Pál pápa évtizedek óta mögötte áll, több botrányt keltő írása miatt is megvédte már a bíborost az elmúlt három évtizedben, többek között egy 2000-ben kiadott dokumentum kapcsán, mely a vallási relativizmus ellen szólt.

Ratzinger híres arról, hogy védelmezi a szigorú jobboldali eszméket, a Vatikánban „a végrehajtó" becenévvel illetik – írja a The Times.

A Vatikán állásfoglalását követően több feljelentés is érkezett az olasz alkotmánybírósághoz a Vatikán ellen. Írországban pedig börtönbüntetéssel fenyegetik azokat a papokat, akik terjesztik a vatikáni állásfoglalást. Az Ír Polgári Szabadságjogok Tanácsa (ICCL) nyilatkozata szerint beperelhetőek a felbujtás és gyűlöletbeszéd elleni szigorú ír törvények szerint azok a papok, akik a Vatikán dokumentumából idéznek, azt terjesztik, esetleg továbbküldik politikusoknak vagy más személyeknek.

„A katolikus egyház javíthatatlan (…) üzenet a régmúltból (…) a Vatikán türelmetlenséget és megvetést parancsolt híveinek (…) frontális támadás a melegek ellen" – ilyen és ehhez hasonló éles megfo-

Az Aachener Zeitung megállapítá… litárius szóhasználatra emlékeztet", s elfogadhatat… a vatikáni dokumentumnak az a megállapítása, hogy a homoszexuális életközösség ártalmas a társadalomra nézve.

Egyébiránt még a nyáron a Vatikán kizárt a papság soraiból egy olasz tiszteletest, aki áldást osztott egynemű pároknak. Joseph Ratzinger döntése alapján a 64 éves Franco Barbero visszakerült Isten világi szolgáinak sorába, vagyis megfosztották papi hivatásától. Ezentúl Barbero „atya" nem szolgáltathat ki többé szentségeket: nem keresztelhet, nem bérmáltathat, nem gyóntathat, nem eskethet, és nagybeteg embereknek sem adhatja fel az utolsó kenetet.

Az egyházfit teljességgel váratlanul és meglepetésszerűen érte kizárása az egyházi rendből, amelybe azonban nem hajlandó belenyugodni. „A papi hivatás a génjeimben van, azt nem vehetik el tőlem" – jelentette ki.

A 40 évvel ezelőtt pappá szentelt Barbero a Piemont tartománybeli Pinerolóban templomi miséken adott össze egynemű párokat. Meggyőződése szerint a keresztény közösségnek „be kell fogadnia a szeretet minden formáját. A melegek Isten akaratából melegek. Isten nem állít elő hibás darabokat, Isten nem a Fiat" – mondta Barbero atya.

Reznák Gábor

A Szép Szó melléklet támogatója a Raiffeisen Bank

Raiffeisen BANK

AZ ERNST MÚZEUM DOROTTYA GALÉRIÁJA
tisztelettel meghívja Önt

JOVIÁN GYÖRGY

Munkácsy - díjas festőművész

"L"

című kiállításának megnyitójára
2001. november 5-én, hétfőn 18 órára

Bevezetőt mond
LADÁNYI JÓZSEF
művészettörténész

A kiállítást megnyitja
FODOR ILDIKÓ
énekművész

A kiállítás megtekinthető 2001. november 26-ig

DOROTTYA GALÉRIA
1051 Budapest, Dorottya u. 8
Tel./fax: 266-0877
Kurátor:
NAGY T. KATALIN
Nyitva tartás:
Hétfő - csütörtök: 13-19 h
Péntek - vasárnap: 11-19 h

PINACOTHECA DOROTHEA MUSEI ERNST
reventer invitat Vos ad

GEORGII JOVIÁN

pictoris Praemio Munkácsy ornati

"L"

intitulatae expositionis inaugurationem
5. Novembris 2001, die Lunae 18 h

Praefatur
IOSEPHUS LADÁNYI
historicus artium

Expositionem inaugurat
ILDIKÓ FODOR
cantrix

Expositio spectari potest usque ad 26. Novembris 2001

PINACOTHECA DOROTHEA
1051 Budapestini, via Dorothea 8.
Tel./fax: 266-0877
Curatrix:
CATHERINA T. NAGY
Aperta
dies Lunae - dies Iovis: 13-19 h
dies Veneris - dies Solis: 11-19 h

Jovián György

Lajta G.: Hajóra kell

Élet és Irodalom 2002. aug. 30.

Fővárosi Szab

böngész

Találatok száma: 26

A kérdés: find auth fülöp g

Megjelenítés: 26 - 26

<< keres hosszú

Szerző: **Fülöp György (1923-)**
Cím: **Karikatúra-suli / Fülöp**
Megjelenés: **Budapest : Móra Ferenc**

<< keres hosszú

Jovián György

Nagy T. Katalin: Kép a falon -
Jovián rajzai elé

Élet és Irodalom: 2001. nov. 9.

Corvina W W W Gateway v3.0 © 1998-20

http://saman.fszek.hu/corvina/opac/wpac.cgi

Új kiadványok

Dorottya könyvek

Az Ernst Múzeum a tavaszi könyvhét alkalmával indít útjára egy új könyvsorozatot, amely a kortárs magyar művészet középgenerációjának derékhadát kívánja bemutatni, a hazai és a külföldi közönségnek egyaránt. A kismonográfiák azokra a képzőművészekre hívják fel a figyelmet, akiknek – a 60-as évek „nagy generációja" és az új művészet sikeres áttörése közötti időszakban kialakult – életművét nem ismeri, ismerheti igazán a szélesebb közönség.

A kiadó feltett szándéka ezért, hogy a viszonylag kis formátum (korántsem véletlenül ezzel is megidézve a Corvina Kiadó egykori, A művészet kiskönyvtára elnevezésű sorozatát) „ellenére" tetszetős küllemű, reprezentatív kiadványsorozatot adjon ki. A Dorottya könyveknek, a szakmai hitelesség mellett, jellemzője a jó értelemben vett népszerűsítés, a kortárs művészet közérthetővé tétele. Minderről meggyőzhet a kismonográfiák felépítése: a művészettörténészek által írt, a művész eddigi pályafutását, műveinek sorát áttekintő és elemző színvonalas tanulmány és részletes biográfia illetve bibliográfia mellett színes reprodukciók idézik fel az egyes életműveket, segítik megismerését. Külön érdekességet jelentenek a művészeti és kordokumentumnak egyaránt számító, a tanulmányokat illusztráló szövegközi képek, páratlan dokumentum-felvételek.

A Dorottya könyvek kivételes erénye a háromnyelvűség, amelyre a hazai művészeti könyvkiadásban aligha találunk példát.

A sorozat debütáló darabja *Jovián György* festőművészről szól, aki 2001-ben, ötveneves korában rendezhetett egyéni kiállítást az Ernst Múzeumhoz tartozó és a sorozat névadójának tekinthető Dorottya Galériában. *Ladányi József* művészettörténész elmélyült írása feltárja a nagyváradi születésű, 1982 óta Budapesten alkotó, ám számos európai országban is megbecsült festő gyökereit, képeinek jellegzetességeit, ars poeticájának mibenlétét. Tizennégy fekete-fehér és huszonegy színes kép gazdagítja a Dorottya könyvek kismonográfia-sorozat első darabját.

Castrum Sopron – Sopron vára az Árpád-korban

Gömöri János szép könyve Sopron Szabad Királyi Város 725 éves jubileumára jelent meg 2002-ben, méltó megemlékezésként a magyar királyság határvárának majd határvárosának az egykori új évezred hajnalán volt születésére. (278 oldal, VIII tábla)

Scarbantia utóda, a barbár évszázadok múltán a XI. században született újra, a régi erődítések nyomvonalán, majd IV. Lászlótól kapta a szabadságjogokat, ezért az évforduló, mely első pillanatra túl fiatalnak látszott. Az is, hiszen Scarbantia életkora is jócskán hajazza, hát még a város határában álló hallstatt-kori erősségé.

Ezeknek az ősi hatalmi, gazdasági központoknak a kialakulásában mindig nagy szerepet játszott a hely történeti ereje, mely koronként erősebben vagy gyengébben hatott, de mindig érezhető volt. Különösen érvényes ez a honfoglalást követő időkben, hiszen Sopron 1100 éve az ország egyik kapuja.

Gömöri János több évtizedes munkássággal kubikolta össze a végén kerekre gyúrt ismeretanyagot, mely az előtörténettől, a földvár kiégéséig minden adatot számba vesz. Kiegészítésként még röviden összefoglalja Sopron vármegye történetét. Külön kitér a soproni vasasok történeti-régészeti hagyatékára, joggal, hiszen a szerző erre specializálta kutatásainak fő erejét. Összefoglalja Sopron és a hozzá kapcsolódó táj Árpád-kori emlékeit, valamint a három ismertetett vár: Sopron, Locsmánd és Kapuvár körzetének Árpád-kori falvait. Bemutatja az ispáni várból királyi szabad várossá lett település történetét.

Kicsit hosszúnak tűnik a kiégett földvár minden egyes kutatott pontjának ismertetése, de hát ez a könyv címe, ezt tárgyalja a legrészletesebben.

A kötetet angol és német rezümé zárja, melyek hála Isten, részletesebbek a szokásosnál.

Csalódik, aki a „Castrum Sopron"-t ismeretterjesztő kiadványnak véli. Ez egy nagy felkészültséggel, jelentős jegyzetanyaggal ellátott, magas színvonalú történeti összefoglalás, elsősorban régészeti leletek

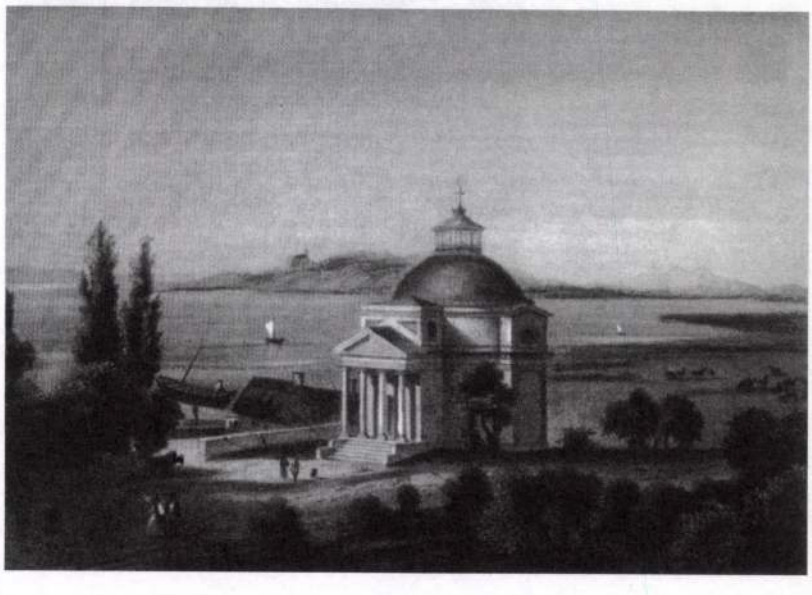

Solymos Szilveszter OSB: Balatonfüred bencés kézben.
Pannonhalma, 2003.

alapján, ami nem csoda, hiszen olyan korszakról szól, melyből alig van írott forrásunk. A művelt olvasó azonban el tud igazodni a szövegben, és átrágva magát a feleslegesnek tűnő leírásokon szép élménnyel, és különleges ismeretekkel gazdagodik.

Bárcsak megvalósulna az előszóban az olvasókat köszöntő *Walter Dezső* polgármester reménye, és a város történetének többi korszakát is hasonló szintű munka tenné közzé.

Trogmayer Ottó

Műtárgyvédelem, restaurálás

A Rippl-Rónai Múzeum könyvtárának restaurálási programjáról

A Múzeumi Hírlevél 2000/12. számában bemutattuk múzeumunk könyvtárát, amelyben említve volt az 1994-ben megindult tervszerű könyvrestaurálási program. Örömömre, beszámolhatok egy megmentett ritka könyvről, amelyet pályázat által és a támogatók jóvoltából 2002-ben restauráltattunk.

Calepinus, Ambrosius: Dictionarium Latinae Linguae- (in fine) Basileae in aedibus Ioan Valderi, mense martiro, anno M.D.XXXV.
– 40 [855] ff., sign. tipogr.

Eddigi kutatásaim szerint, ez a művelődéstörténeti és nyelvészeti szempontból rendkívül becses mű, a baseli 1535-ös kiadású latin szótár, amely a múzeumalapító – múzeumigazgató *Gönczi Ferenc* gyűjtése által került a múzeum könyvtárába (feltehetően az 1920-as évek végén) – nem található az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményében sem.

Ioan Valderi (=Johann Walderi) nyomdája 1533-1541 között működött Baselban. A könyv címlapja az idők folyamán megsemmisült. Fametszetes inciálék díszítik. Az utolsó oldalon Ioan Valderi nyomdászjelvénye látható: leveles ágon ülő, csőrében ágat tartó stilizált madár.

A szerző Calepinus, Ambrosius O.S.A (=Ordó Fratrum S. Augustini) ágostonrendi szerzetes, (Calepo, Itália 1435. – Calepo, 1511.) Műve egy nagy terjedelmű latin nyelvű értelmező szótár, amelynek első kiadása 1502-ben jelent meg. A későbbiekben 7, majd 10, továbbá 11 nyelven jelent meg és számos kiadást ért meg.

Restaurálás előtt

Restaurálás után

JOVIÁN GYÖRGY

Dorottya Galéria: „L" – Jovián György festményei (nov. 25-ig).

MAGYAR NEMZET, 2001. NOV. 6.

23.0.

Jovián György

Mnemosyne-emlékezet. Beszélgetés Jovián György festőművésszel

Hegyvidék 2000. aug. 23.

ó Ervin Könyvtár

yörgy and type B

státusz >>

György
: Ifjúsági Könyvkiadó, 1986

státusz >>

száz év- A kiállítás nem csupa

Szárnyas oltár idegenben

JOVIÁN GYÖRGY

■ MTI

Újabb kiállítása nyílt a héten *Jovián György* festőművésznek – akinek alkotásaival tavaly már Stuttgartban és Saarbrückenben is találkozhatott a német közönség – a baden-württembergi Weil der Stadtban. Az erdélyi származású, ám 1982 óta Magyarországon élő művész ezúttal mintegy hetven egyedi képből összeállított, hatalmas szárnyas oltáron osztja meg a württembergi város művészeti egyesületének kiállítótermébe látogató érdeklődőkkel portugáliai ösztöndíja idején szerzett vizuális élményeit, benyomásait.

MAI MAGYAR MŰVÉSZET 2000 MÁJ. 17

Cserebere

A TÉVÉ MŰSORÁRÓL

■ LŐCSEI GABRIELLA

Mintha csupán hat-nyolc ember volna érdemes rá a magyar szellemi (művészi) életből, hogy a képernyőről kommunikáljon a társadalommal, pár „favoritot" foglalkoztatnak televízióink, a közszolgálatiak és a kereskedelmiek egyaránt, a pluralisnak mondott elektroni-

nál kevésbé ismert embereket hozna elénk. Mert minden attól függ, hogy a műsorvezető-műsorgazda méltóztatik-e fölkészült, eredeti, tehát érdekes diskurzusba (s játékba) bonyolódni a meghívottakkal, vagy nem méltóztatik. Így volt ez a 90-es évek derekán felvirágoztatott sorozatával, a Lehetetlennel is, amely – hogy, hogy nem – akkorra lett egyenletes színvonalú, szellemes tévécsevej, amikor a körúti verebek is azt csiviteltél-

na tűnődni: melyik énjük az igazi? Avagy ily sokfélék vagyunk mi, emberek? Egy személyben? Egyszer kerge barika, másszor bölcs bagoly?

A Lyukasórát egyébként egy ideje a Duna Televízió sugározza, és nem az MTV (m1, m2). A csapat változatlan (*Mészöly Dezső* irányítja a költészeti feladványokat, *Gyurkovics Tibor*, *Lator László*, *Lukácsy Sándor* és *Mácsai Pál* kontrázik neki, s oly-

Légn… …gen süllyed

05:04 20:17 19:19 05:01

INTERNET TRAVEL a jövő útja

az ICI Interaktiv Kommunikációs Részvénytársaság on-line utazási irodája

Nálunk sok utazási iroda útját is felár nélkül megtalálja. Utazzon a legkényelmesebben:

www.internettravel.hu (E-mail: internettravel@matavnet.hu)

Magyar 1 TV Képújság: 485. oldal

Személyesen is állunk kedves utasaink rendelkezésére (H-P: 9^{30}-17^{30}):

1183 Budapest, Delta Üzletház, Üllői út 440-442. Tel./fax: 296-0083

SZÍNHÁZMŰSOR

Budapesti Kamaraszínház a Tivoliban (Nagymező u. 8. Tel.: 351-6812) 19.00: Figaro házassága

Játékszín (Teréz krt. 48. Tel.: 312-0430) 19.00: Black Comedy

József Attila Színház (Váci út 63. Tel.: 340-9428) 19.00: Légy jó mindhalálig

Katona József Színház (Petőfi S. u. 6. Tel.: 318-3725) 19.00: Bernarda Alba háza

Madách Színház (Erzsébet krt. 29–33. Tel.: 478-2041) 19.00: Nyomorultak

Nemzeti Színház (Hevesi S. tér. Tel.: 341-3849) 19.00: Balkáni gerle

Thália Színház (Nagymező u. 22–24. Tel.: 331-0500) 19.00: A néma levente – a kassai Thália Színház vendégjátéka 19.30: De mi lett a nővel?

Vígszínház (Szt. István krt. 14. Tel.: 329-2340) 19.00: Furcsa pár

A Döcher-ügy

■ HERNÁDI–MTI

György közbenjárására Döcher-nek nem kellett annál a bizott-

nem esett bajuk, de megfigyelésre kórházba szállították őket. A rendőrök megerősítették, hogy a zavarodottnak tűnő férfinál volt

gális szemétlen… nál, egy 2800 gr… lány volt, aki 45… ve született, … hogy megtalálás… hány órával. N…

M…

A rádió- és a televízió-műsorok részletesen és ajánlóval a szerdánként megjelenő, színes, 32 oldalas

MŰSORÚJSÁG

című mellékletünkben olvashatók.

m1:

5.42 Hajnali gondolatok
5.45 Agrárvilág
6.00 Naprakész
8.30 A bestia
9.00 Csak ma!
9.20 Mentők
10.30 Mindent a szerelemért
12.00 Déli harangszó
12.01 Híradó délben
12.42 Lezáratlan akták
13.00 Hrvatska kronika
13.25 Ecranul nostru
14.00 Repülő arany
14.50 Filmhíradók 1932-ből
15.25 Valaki mondja meg...
16.00 Einblicke
16.30 Millenniumi kérdőjel

16.00 Iskola utca
17.30 Sorstársak
18.00 TS
19.40 Esti mese
20.00 Híradó este
20.20 Sporthírek
20.30 Művészek a Tiszáért
21.25 Vizi zsaruk
22.10 Álombánya
22.55 Záróra

DUNA TV:

4.10 Plusz egy óra Virradóra
5.30 Virradóra
9.00 Reggeli muzsika
9.15 Gazdakör
9.45 Napóra
10.15 Feltámadás
11.55 Vers
12.00 Déli harangszó
12.20 Pop-sa-rock
12.50 Heuréka!
13.20 Amiről a kövek mesélnek
13.40 „Inkább fájjon!"
14.40 Mit kell tudni az óceánokr…
14.55 Föld körül az Equatorral
15.15 Hungaria litterata
15.40 A civilizáció
16.30 Szóbazár
17.00 Csillagjel

KERNSTOCK KÁROLY

is gazdagon gyümölcsöző lesz ennek a munkája. De ma még csak a forrongásoknak, a küzdelmeknek, az egyéniség leggyönyörűbb

1897-ben hazajött. Mindjárt első föllépése feltűnő sikert jelentett. Sokan felismerték és ami még többet jelent: sokat vitatkoztak fölötte. Akkor még a sujet szempontjainál tartottak. Kernstock tudta ezt és harcos kedvvel sietett megbotránkoztatni a burzsoát. A vége az ügynek az volt, hogy az állam megvette az „Agitátor"-t. Kernstock energiáját bizonyára inkább lehangolta, mint buzdította ez a gyors siker, ez a nyugalmas révbe-térés. Ugyanebben az időben festette a „Hajóvontatók"-at is, melyet 1901-ben, impozáns siker elismeréseképen, Udine városa vásárolt meg a velencei nemzetközi kiállításon. Csakhamar — nem is volt még nagykorú — az övé volt majdnem minden elismerés, melyet a magyar fórum csak kínálhat. Elnyerte a Ráth-díjat, egy évvel később pedig a Műbarátok díját.

Kernstock maga afféle gyöngéd elnézéssel szól ezekről a sikereiről. Iskola-éveknek mondja ezt a korszakot, sőt törekvéseit is iskola-törekvéseknek. Az előretörő művész jellemző vallomása, de nem objektiv értékű. Mi nemcsak akkor, de — miként ki fog tűnni — ma is többet látunk abból a korból való mun-

Különös, mély hatást gyakorolt erre a modern emberre ez a régi művészet. Átértette a nagy kapcsolatot, mellyel Zarathustra a tömegek feje fölött köti össze a kiválasztottakat, akik „észreveszik egymást". Megérezte ezt a szellemi kapcsolatot minden idők távolságán keresztül ez a vállas reneszansz-ember, aki szociálistának vallja magát és pompás példánya minden idők humanistáinak. Ez az ízig modern evolúciós, aki régmult idők lelkéből hallgat ki halkan szűrődő dallamokat . . . Csak puszta véletlen, hogy festőnek született. Ha véletlenül államférfinak születik, akkor is nagy koncepciójú és mégis furcsa gyöngédségű reneszansz-ember. Így, hogy színnel alkotó festőnek született, minden megértése és minden evolúciós vágya festői kifejezésre kívánkozik. Még pedig — és ez éppen a jellemző — mindenkor hatalmas, reneszanszi méretű koncepciókra. Ez a vágya eddigi pályájának uralkodó és legvonzóbb jelensége. Ennek a nagy akaratnak küzdelmeiről, hatalmas elindulásairól és tragikus megrokkanásairól beszél az ő pályája, melyet izgalmas érdekességűnek mondottunk.

György Jovián

nah und fern
fern und nah?

Hans Mendler

nah und fern
fern und nah?

Arbeiten von György Jovián (Ungarn) und Hans Mendler (Deutschland)

"Joviáns verhaltene Bilder zeugen vom Drang zum Grübeln. Leuchtende Farben sind nicht seine Sache, sondern die dunkel-krustige Farbmaterie, gemischt aus Erde, Asche und Teer… Das bildnerische Denken von Hans Mendler realisiert sich im Unterschied dazu primär in leuchtenden Farben des Farbkreises, in Feldern, die zu Farbräumen werden." (Christina Ossowski, Kunsthistorikerin) Die beiden Künstler führen seit langem einen künstlerischen Dialog in Form von gemeinsamen Ausstellungen in Deutschland und Ungarn.
Eröffnung durch Ernest W. Uthemann, Kunsthistoriker.

nah und fern

fern und nah?

UNGARISCHES KULTURINSTITUT

Collegium Hungaricum Berlin

Collegium Hungaricum Berlin - Haus Ungarn • Karl-Liebknecht-Str. 9, 10178 Berlin
Tel.: 242 37 38 Fax: 242 34 47 • collegium@hungaricum.de • http:// www.hungaricum.de

Geöffnet: Montag-Freitag 10.00-16.00 Uhr - bis 10. April 2001

Ausstellungseröffnung am 23. März 2001, 19.00 Uhr,
im Collegium Hungaricum - Haus Ungarn

Einladung

JOVIÁN György

Munkácy-díj 1999

vád megyei Hírlap 1977(02.15)
ri Művészet 1973(6)26
t 1974 (3)34-36.
)
megyei Hírlap 1973(04.01)
8(06.20)
177.

g 1971(10.26)
reklám 1977(1)

-59
Beszélgetés három SZOT-díjassal, Munka 1974(6)

Jovián György

Szuromi Pál: Itt és most - Magyar Festők Társasága, Szeged

Élet és Irodalom 2000. máj. 5.

2005.02.22.

JOVIÁN GYÖRGY

ÚJ MŰVÉSZET

2000/FEBR.

P – 9765

42.o.

is többet fog érni eg a hegyi le-
az az undok Pest, nekem pedig,
kat fog jelenteni a Maga ittléte s
A pestiekkel hamar végezhet, mással,
en érdemes ott találkoznia /Gulyás
Válaszról[3] magam se tudok semmit,
lom, megdöglött. De nem is lehetett
ehetséges és tisztességes fiu, de nem
ágosan hangulat ember, aki ma igy,
idején irjon, majd elintézem talál-
szoktak Pesten lakni, hanem Gödön.
ről szóló hirének is. Hol fognak
?[4] Ezt különösen nagyon várom, sokat

Jovián György

1951 geboren in Szilágysomlyó (Transsylvanien)
1970-75 Studium an der Grigorescu-Hochschule für Bildende Künste, Bukarest
1982 Umzug nach Budapest

Seine Werke sind in in- und ausländischen Museen
und Privatsammlungen zu finden, zum Beispiel:
Ungarische Nationalgalerie, Stadtgalerie Szombathely, Galerie d'Art Actuel
Liège, Städtisches Museum Nagyvárad, Sammlung Ludwig Budapest usw.
1999 hat er in Ungarn den Munkácsy-Preis bekommen.

Jovián György
Bertalan Lajos u. 15
H-1111 Budapest
Telefon (36) 14 66 94 67

Einzelausstellungen (Auswahl)

1985 Ungarische Akademie, Rom (I)
1987 Galerie d'Art Actuel, Liège (B)
Kunstverein, Ulm (mit Hans Mendler und Norbert Fleischmann) (D)
1988 Galerie Borkowsky, Hannover (D)
Galerie d'Art Actuel, Liège
1989 Galerie Adriana, Stuttgart (D)
1992 Collegium Hungaricum, Wien (A)
1994 Vigadó-Galerie, Budapest (H)
1995 Galerie d'Art Actuel, Liège
1996 Eve Art Galerie, Budapest
1997 Liszt-Salon, Ungarisches Kulturinstitut, Paris (F)
1998 Óbuda-Galerie, Budapest
1999 Schloß Halberg, Saarbrücken (D)
Ungarisches Kulturinstitut, Stuttgart,
mit Hans Mendler BACCHUS (D)

JÓVIÁN GYÖRGY

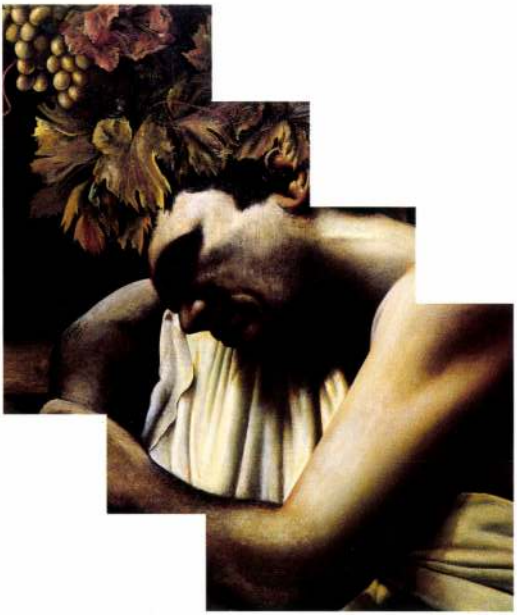

BACCHUS
Jovián György
Ausschnitt
Original: 210 x 210 cm
Öl/Leinwand
1999

KUNST forum
Weil der Stadt

GYÖRGY JOVIÁN

1951	geboren in Szilágysomlyó (Transsilvanien)
1970-75	Studium an der Grigorescu-Hochschule für Bildende Künste Bukarest
1982	Übersiedlung nach Budapest
1999	Munkácsy-Kunst-Preis Ungarn

lebt und arbeitet in Budapest

Joviáns Werke befinden sich in in- und ausländischen Museen und Privatsammlungen, z.B. Ungarische

EINLADUNG

GYÖRGY JOVIÁN
MALEREI

14. - 28. Mai 2000

Zur Eröffnung der Ausstellung
am Sonntag, dem 14. Mai um 11 Uhr
sind Sie und Ihre Freunde herzlich eingeladen.

Es spricht VERA SZOLNOKI
Direktorin des Kulturinstitutes der Republik Ungarn,
Stuttgart

WENDELINSKAPELLE

71263 Weil der Stadt, Herrenberger Str. 17
MI und Fr 16-19 Uhr, Sa und So 11-17 Uhr

LUZ/O/MANIA, 1999-2000
100-teilig, 200 x 800 cm, Mischtechnik auf Holz (Ausschnitt)

AZ ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

(BUDAPEST, III. KISKORONA U. 7.)

TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

JOVIÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

FENT / LENT

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1998. DECEMBER 10-ÉN 18 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST BEVEZETI

ANDRÁSI GÁBOR

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

KELEMEN ISTVÁN

SZÍNMŰVÉSZ, A MADÁCH SZÍNHÁZ TAGJA

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1999. JANUÁR 6-IG, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 14-18 ÓRA KÖZÖTT.

AZ ERNST MÚZEUM DOROTTYA GALÉRIÁJA
tisztelettel meghívja Önt

JOVIÁN GYÖRGY

Munkácsy - díjas festőművész

"L"

című kiállításának megnyitójára
2001. november 5-én, hétfőn 18 órára

Bevezetőt mond
LADÁNYI JÓZSEF
művészettörténész

A kiállítást megnyitja
FODOR ILDIKÓ
énekművész

A kiállítás megtekinthető 2001. november 26-ig

DOROTTYA GALÉRIA
1051 Budapest, Dorottya u. 8
Tel./fax: 266-0877
Kurátor:
NAGY T. KATALIN
Nyitva tartás:
Hétfő - csütörtök: 13-19 h
Péntek - vasárnap: 11-19 h

PINACOTHECA DOROTHEA MUSEI ERNST
reventer invitat Vos ad

GEORGII JOVIÁN

pictoris Praemio Munkácsy ornati

"L"

intitulatae expositionis inaugurationem
5. Novembris 2001, die Lunae 18 h

Praefatur
IOSEPHUS LADÁNYI
historicus artium

Expositionem inaugurat
ILDIKÓ FODOR
cantrix

Expositio spectari potest usque ad 26. Novembris 2001

PINACOTHECA DOROTHEA
1051 Budapestini, via Dorothea 8.
Tel./fax: 266-0877
Curatrix:
CATHERINA T. NAGY
Aperta
dies Lunae - dies Iovis: 13-19 h
dies Veneris - dies Solis: 11-19 h

A MOL RT. GALÉRIÁJA (Szolnok, Ady Endre út 26.)
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
ÉS KEDVES CSALÁDJÁT 1998. JÚNIUS 5-ÉN 14.00 ÓRÁRA

JOVIÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

A vendégeket köszönti:
KUGLER FLÓRIÁN vezérigazgató-helyettes

A kiállítást megnyitja:
ANDRÁSI GÁBOR

Megtekinthető:
1998. június 23-ig, minden nap 10.00–18.00 óra között

tisza
NYOMDA KFT

MEGHÍVÓ

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK:

ÁBRAHÁM RAFAEL
BÉSZABÓ ANDRÁS
GANCZAUGH MIKLÓS
JOVIÁN GYÖRGY
SZURCSIK JÓZSEF
VÉSSEY GÁBOR

A

PIARISTA KÁPOLNÁBAN

BUDAPEST V., PESTI BARNABÁS U. 1.
(PIARISTA KÖZ)

SZAKRÁLIS TEREK

CÍMŰ

FESTMÉNYKIÁLLÍTÁS

NYÍLIK

1998. ÁPRILIS 29-ÉN, SZERDÁN
ESTE 6 ÓRAKOR

MEGNYITJA

SZEMADÁM GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ, MŰVÉSZETI ÍRÓ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1998. MÁJUS 17-IG
NAPONTA 15–18 ÓRÁIG

MEGHÍVÓ

Jovián György

Lőrincz Lajos: Pentaton

Új Művészet 1997. okt.

2005.02.22.

Jovián György

P. Szűcs Julianna: A rózsa csere

Népszabadság 1996. nov. 16. 27. o.

Szerző: **Benedek Zoltán (192**

Cím: **Nagykároly : erdélyi gazdasága és kulturá [a fképeket kész. Mu**

Megjegyzés: **Bibliogr.: p. 64.**

Megjelenés: **Orosháza : Helios Pr**

Szerző: **Bózsik Béla Pál**

Cím: **Kullancs-KRESZ : [n Pál ; Fülöp György ra**

Megjelenés: **Budapest : SubRosa K**

Cím: **Mindenki másképp cs János, Dallos Jenő, Fü Lehoczki István, Sajd karikatúrái / [szerk. B Állami Vagyonügynök Rácz Katalin és Bob D cartoons by Balázs Ba György Fülöp, István Sajdik, Imre Szmodis, Münz] ; [publ. by the Property Agency] ; [...**

Megjelenés: **[Budapest] : Állami V**

KOVÁCS ALBERT:

Milyen a jó kiállítás?

(Természetesen képekről van szó)

A jó kiállítás több, mint az ott szereplő művek együttese. A jó kiállítás után visszagondolva a látottakra, nem annyira az egyes művészi leleményekre, mint inkább a tárlat szellemére, a művek közös lélekzetére emlékezünk. Értékeljük a műveket egyenként is, de elsősorban mégis egy tágabb szellemi univerzum alárendelt részeiként hatnak.

A közkeletű babona szerint a jó kiállítás biztosítékát a rokon törekvésű, hasonló, vagy éppen azonos stílusú munkák jelentik. Az úgynevezett „egységes anyag". Vonatkoztatják ezt egyéni és kollektív bemutatkozás darabjaira egyaránt. Valóban ritkaság, hogy heterogén szánkú művek sora egységes hatású kiállítást alkosson. Ám a szuverén művész kifejezésmódja, egyéni stílusa nem azonos szellemi magatartásával. A festő szellemi habitusa többlet; magasabbrendű fogalom, mint formajegyeinek összege. Egyetlen ívbe foglalhatja egy művészpálya váltakozó kifejezési formáit. Ugyanígy többlet a jó csoportos kiállítást egységbe fogó művészi-szellemi attitűd, és nem függ szorosan a résztvevők személyes stílusától.

Mindenekelőtt ez a kérdéskör gondolkoztat el tizenhat művész közös kiállításán, amelyre egyébként festészet számára nem mindennapos helyen, a Mezőgazdasági Múzeumban került sor. A HON-LÉT-FRÍZ című kiállítás festményeit első tekintetre nem fűzi össze más, mint a résztvevők által vállalt 120x400 centiméteres méret. A felhívásban deklarált generációs közösség csak a fogalom kitágításával fogadható el. A címbe foglalt millecentenáriumi aktualitásra sem mindenki reflektál, s főképp nem az áttétel azonos fokán. Program, téma, festői szándék, ahol van, szinte mind szétfeszítő. A paravánokon érett művészek ismert és jellegzetes stílusjegyeit mutató, egymástól karakterben és a kifejezés súlyában is eltérő festményei sorakoznak.

Persze festő számára a méret, a formátum a legkevésbé sem közömbös. Meghatározó a kompozíció szempontjából, és inspiráló avagy éppen fékező hatású lehet a plasztikai gondolat kialakításában. Épp ezért nem volna lebecsülendő az sem, ha pusztán ebből fakadna a kiállítás minden közös vonása. Érdekes megfigyelni, hogy a hosszan elnyúló, fekvő képalak kit mire sarkallt. A meglehetősen nagy méret, gondolhatnánk, a monumentális megjelenítés számára alkalmas dekoratív kifejezést tenné szükségessé. Ez távolról sem volt kézenfekvő mindenki számára. Különösen feltűnő a geometrikus jellegű törekvések teljes hiánya. Úgy tetszik, szinte senki nem óhajtott engedni saját modorából a *feladat* kedvéért, a dekoratív céltól idegenkedve, vagy éppen tagadva a létjogosultságát. Igaz, hiányzott az ilyenkor szokásos ösztökélő erő: a pályázati siker, valamely közösségi munka vagy pályadíj elnyerésének a lehetősége. A művészek önmaguknak adtak feladatot. Mint majdnem mindig, tehetnénk hozzá. A különbség csak annyi, hogy egy baráti körből kiterebélyesedő társaság közös vagy inkább párhuzamos feladat megoldására vállalkozott. Így az eredeti célkitűzés a legtöbb résztvevő számára nem jelentett mást, mint alkalmat az őt aktuálisan foglalkoztató plasztikai problémákkal való kísérletezésre nagy méretben, önmaga kipróbálására a kiállítás feltételei között.

Vecsey Csaba képe a lágyan elomló festőiség, az összemosódó valőrök és tónusok képviseletében finomságával a kiállítás egyik szélső pólusa. Mintha erre felelne *Bogdánfy Zoltán Szultán* munkája, amely az informelnek erőteljes, zord és meggyőzően személyes példája. *Varsányi Árpád* széles fekete-arany-ezüst gesztusaival romantikusabb módon közelít a férfias és elszánt erő kifejezésére. *Jovián György* műve talányosságával késztet megállásra. A komor történelmi vízióként is interpretálható kép sötét hátteréből játékos firkák és motívumtöredékek rajzolódnak elő. A látszólag struktúrálatlan mező a négy sarkon lévő fekete téglányoktól nyer szilárdságot. *Kovács Péter* testetlen formái három alakzattá sűrűsödnek, s a kompozíciós feladat egyik megkapó megoldását adják. *Lajta Gábor* Kis magyar fátum-a egyedüli abban, hogy hagyományos figurális kompozíció igényével lép fel, s a képi kívánalmak és az ábrázolás ma igen ritka harmóniáját valósítja meg. Némileg zavarbaejtő *Véssey Gábor* „félabsztrakt" műve, amely nyíltan utal Szent Istvánra, alakokat láttat, ám igazából par excellence képzőművészeti problémákkal küzd.

Láthatóan távol állt a feladat *Gaál Józseftől*, aki ugyan megtalálta a képi megoldást, de a mű tőle megszokott ütése ezúttal elmaradt. Nem volt testhezálló a kép fekvő alakja *Kovács Tamás Vilmos* számára, aki ezért ketté is vágta a kompozíciót. *Püspöky István* önmagában monumentális és hatásos motívuma pedig idegen test a rendelkezésére álló térben, amint *Szurcsik József* halainak is idegen a kiállítás plasztikai és szellemi közege.

Négy mű szorosabban kapcsolódik a millecentenáriumi gondolathoz. *Muzsnay Ákos* turulmadara nem éri el az igényes megformálásnak azt a fokát, amit a honfoglaláskori kardmarkolat ábrázolásával kitűzött. Motívumai nem tudnak jelképerejűvé válni. *Szemadám György* a dekorativitás szépségével közelít a feladathoz, s noha képe formailag egyensúlyban van, a rozetta motívuma plasztikai értelemben mégsem méltó párja a szárny alakzatának. *Elekes Károly* groteszk, kvázi-honfoglaláskori fémkorongokat komponál átlós képszerkezetbe. Különös, hogy távol minden direktségtől, hatásában, hangulatában a mű mégis a történelmi feladathoz kötődik. — Úgy tetszik, *Stefanovits Péter* igen komolyan vette a feladatot. Ezt elsősorban a kép igényes megfestése és a gondolati megközelítés igazolja. A sikeres megoldáshoz nyilván hozzásegítette az év első felében megalkotott hasonló témájú sorozata, melynél már megkűzdött alapproblémával. A jelenlegi munka azonban nem egyszerű adaptáció fekvő képalakra, hanem a méret által megkövetelt markáns és szilárd kompozíciójú, egyszersmind poétikus szuverén mű. Főként a fekete-fehér drámaisága, a fekete-arany méltósága és a rajzi elemek evokatív ereje teszi súlyossá és nagyhatásúvá a festményt.

Mindent egybevetve: a HON-LÉT-FRÍZ rokonszenves kezdeményezéséből a fríz nem valósult meg, a történelmi reflexió is csak részlegesen van jelen.

Tizenhat művész eltérő koncepciójú és súlyú festménye látható a kiállításon. Az összbenyomás mégis kedvező. A kiállításnak levegője van, valami nehezen körülírható közös szellem lengi át. Részben a korszellem jelenléte lehet ez, egy tágan értelmezett generáció életérzése. Az ironikus megközelítés különböző fokozatai; a művész póztalansága, társadalmi szerepének reális szemlélete. Ingadozás kreativitás és kívülállás között. Mindez a megformálás, a színkezelés valamely távoli rokonságában fogható tetten. Vagyis az élmény több, mint a kiállított művek egyszerű összege. Jó kiállítás.

A Magyar Televízió MÚZSA című műsorának toplistáját Kálmán C. György állította össze:

1. Jean Baudrillard: Amerika	*(Magvető Kiadó)*
2. Abraham A. Mores: A giccs	*(Háttér Kiadó)*
3. Szilágyi Ákos: Tetem és tabu	*(Kijárat Kiadó)*

tonely, egy középiskola nagypocakú fociedzővel, hat (!) aktív prédikátor, meg egy tó a szerelmesek sétányával.

Itt él Duane és Sonny, két középiskolás fiú. Lányokkal járnak, kalandokba keverednek, ismerkednek a világ dolgaival. Leginkább erotikus vágyaikkal és kamaszkori szocializációs problémáikkal vannak elfoglalva. Aztán lassan megtudnak mindent és túlesnek mindenen. Foszladoznak az álmok, Jacy, a mindkettőjük által imádott lány dallasi főiskolára megy, a város nagy öregje (Sam, az Oroszlán) gutaütést kap, a söprögető bolond fiút, Billyt elgázolja egy autó, a férjes asszonyok megöregsze-

Tóth Edit rajza

dig érezni mögötte az esendő, sőt, szűkölő kis embert, aki nem engedheti meg magának, hogy hibázzon, nem hagy magán támadási felületet, és ettől az egész mégis olyan igazi lesz. Ha esetleg ennyi érdekesség sem elég, mondok újabbat: szemünk láttára születik meg az új hagyomány. Ezentúl a nagyobb, Verdire, Puccinire való tenorok is el fogják énekelni az Idomeneót. A dolog bizonyos fokig a véletlen műve, a pályakezdő Pavarotti ezzel aratta első nagy sike-

a fiú javára. Kész a hatalomátvétel. És közben zajlik a hatalomátvétel. A legidősebb énekes a lemezen Plácido Domingo. Idamantét, a fiát Cecilia Bartoli énekli, aki — ez egyre egyértelműbb — nem csupán tehetség, de nagy énekes. A tenor tehát, nyilván fájó szívvel, átadja a hatalmat a mezzoszopránnak. Így kerek a világ.

(Mozart: Idomeneo — Deutsche Grammophon, 1996)

TÓT AMBRUS:

Televízió

Zippzárta

A Magyar Televízió, amióta az eszét tudja (azt a keveset), meg akar újulni.

Januártól újabb megújulás következik. *Sárközy Erika* alelnök vezetésével a hír- és politikai műsorok új rendjét alakítják ki. Az alelnök interjút adott a Népszabadságnak, melyben felvázolta elképzeléseit. Ezek szerint egészen jó Híradónk lesz januártól, ezt a műsort ugyanis kesztyűtlen kézzel igyekeznek megszabadítani az álhírektől. Az én fogalmazásomban: a hülyébbnél is hülyébb párthírektől, sajtótájékoztatóktól meg egyéb közleményektől, plusz a másnap menetrendszerűen bekövetkező korrekcióktól, hibaigazításoktól, tisztázásoktól. Menjenek csak az ilyen hírek elfele a Híradótól.

De hová?

Sárközy Erika úgy gondolja, a megoldás egy esti politikai háttérműsor lehet. Valami olyas program, mint annak idején a Napzárta volt a zippzárával és a maga élénkítő szereivel. Amint lesz egy ilyen háttérműsor, a Híradóba már tényleg csak az kerül be, ami hírértékű. Az Objektív megszűnik, a helyén, illetve fél órával később indul ez az új politikai háttérműsor, aminek egyik részében az Objektív megszokott tényfeltáró riportjait mutatnák be, elsősorban azokat, melyek a napi politikai élethez kapcsolódnak. Utána aztán jöhet a pártőrület, lehetőleg hét emberrel, hogy meglegyen a politikai paritás.

De mi lesz az Objektívnek azon riportjaival, amelyek nem közvetlenül politikai jellegűek? Következésképp csak az országról szólnak, emberekről, esetekről, vagy csak jelenséget mutatnak be a maga valóságában meg háttérileg, új dimenzióba helyezve mindazt, amiről a politiku akarnak, de nem tudnak beszé. Tehát azokkal a riportokkal mi lesz, melyek nem orientálnak, csak bemutatnak, azaz lehet őket nézni, s melyeket a néző, mit ad isten, néz is.

Ezek majd heti egy órában mennek a délutáni műsoridőbe, úgy Ablak előtt, Nyitott száj után. Esetleg meccs idejére.

Ez az, amitől tartani lehetett. Hogy megint nem tévét, műsort, programot akar csinálni a tévé, hanem megfelelni. Nyilván kurátorok elvárásainak, akik abszolute paritásosan ülnek a tévé fölött, de külön-külön elég kibírhatatlanul, s elfogultan. Én nem tudom, hogy közszolgálati-e az, amire senki se kíváncsi, csak azt tudom, mi az, hogy pártszolgálati meg paritásos megközelítésű: amire senki se kíváncsi. S épp ezért nagy tévedés a Napzártára hivatkozni. Annak a idején Napzárta sikere nem abban állt, hogy politikusok szólaltak meg benne innen is meg onnan is, hanem hogy először látta és hallotta az ország, hogy lehetséges más hang is, mint ami addig volt, s hogy a kérdésekre nem kell feltétlen előre kiszámítható válaszokat hallani, de főleg, hogy a kérdések lehetnek, horribile dictu, igazi kérdések is. A kor, s a várakozás izgalma tette a Napzártát klasszikus műsorrá, meg persze a stáb, csupa tehetséges ember.

Ma már viszont egy politikus akármekkora kerekasztal körül ül is, nem okoz semmiféle szellemi izgalmat. Várni se vár tőle semmit az ember, előre tudni, mit fog beszélni. A legtöbb önmaga paródiája, s szava már hosszú ideje elszáll a szélben. Egyébként is: hol van az megírva, hogy ha szocprobléma van valahol, akkor annak taglalásához kell minimum egy szoci, a piaci szabadrabláshoz egy szadeszes, kárpótláshoz kisgazda, erkölcshöz meg kereszténydemokrata. Úgy gondolná az ember, hogy inkább a mai Objektívet kellene két órásra kiterebélyesíteni, előtér-műsorrá tenni. A stáb kimenne az országba, s megmutatná, hogy mi van ebben az országban, de tényleg, hogy mi. Mi az a szocprobléma, kárpótlás, keresztény erkölcs meg szabadrablás emberi léptékkel mérve. Nincs az a stúdióbeszélgetés, amely ezt pótolni tudná, nem szólva arról, hogy egy ország ismerné meg önmagát, s lakói legalább a megismerés által nem maradnának egyedül.

Marhaság.

Most majd megint orientálás meg méricskélés lesz Himnuszig, aztán hajnaltól gyerünk, újra.

Legutóbb, az október 23-i tévéprogramról eléggé lesújtó véleménye volt a kuratórium alelnökének: fel van háborodva, hogy az ünnepen, főműsoridőben a Ki mit tud? ment, ahelyett, hogy az ment volna, ami egész nap, lejáratott, megbolondított ötvenhat. Hogy a kuratórium alelnöke min háborodik fel, az persze teljességgel indifferens, akár meg is ütheti a guta, a felháborodás csupán jelzésértékű, s mint olyan, az se a nézőnek érdekes, hanem a tévé új vezetőinek: kábé sejthetik, hogy mire számíthatnak.

Egy nagy háttérműsor lesz az egész közszolgálatizás.

A

KORTÁRS

novemberi számából:

Balázs Attila: Pusztám népe, Apokrif novellák — Jókai Mór, Kosztolányi Dezső; Csokits János, Kovács András Ferenc, Cukor György versei; Domahidy Miklós: Megy a gyűrű, In memoriam Szilágyi Domokos (1938-1976), Kő Pál szobrai

JOVIÁN GYÖRGY

ÚJ MŰVÉSZET

1996/aug

63.o.

[illegible] szerezni a könyvhöz s
tétellel írtam alá, hogy bárm
gyelembe venni utólag is s ha
A megbízó-levélben az van, hog
bízom a Sylvester-nyomdát a kö
még a karácsonyi könyvpiacra k
nov.[ember] 1-én 3ooo P[engő]-
folyamán 2ooo P[engő]-t. Ezt a
jan.[uár] végéig a még hátrálé
Ezt az Akadémiától és a V[allás
4 5
remélem. Szabó Imre a V[allás é
kérvényemet személyesen adta át
7
mellékelve Fülep L[ajos], Bát

PÉTER STEFANOVITS

Adresse: 1055 Budapest,
Szt. István krt. 1. IV/8.
Telefon: 00361-112 9570

1947 - geboren in Budapest (Ungarn)
1973 - 1978 Studium an der Akademie für Bildende Künste in Budapest
Freischaffender Künstler
Einzelausstellungen:
cc. 28 in Ungarn

Ausstellungsbeteiligungen (Auswahl):
1979 - Young Artists Exhibition, Kemal Atatürk Kültür Merkezinde, Istambul
1986 - L'Art Hongrois Contemporain, Espace Pierre Cardin, Paris
1988 - 11. Int. Biennale of Drawing Art, Moderna Galerija, Rijeka
1991 - Int. Triennale of Graphic Art, Pawilon Wystawowy, Krakow
1992 - Ungarn in der Europäischen Kunst der Gegenwart, Hessischer Landtag, Wiesbaden
1993 - I. Int. Miniprint Biennale, Maribor
1995 - 18. Int. Independant Exhibition of Print, Kanagawa
1996 - "Spleen", Merlin-Theater, Budapest

GÁBOR VÉSSEY

Adresse: 1062 Budapest,
Andrássy út 87-89.
Telefon: 00361-351-5430

1948 - geboren in Budapest (Ungarn)
1968 - 1972 Studium an der Hochschule für Bildende Künste, Budapest
1972 - 1975 Meisterbildungskurs an derselben Hochschule
Seit 1988 - Hochschuldozent an der Akademie für Bildende Künste, Budapest

Ausstellungen (Auswahl):
1979 - Studio-Galerie, Budapest
1982 - II. Internationale Zeichenbiennale, Nürnberg
1987 - Dürer-Galerie, Budapest
1988 - Galerie Grosser Bachem, Köln
1988 - Artexpo, Budapest
1988 - Kunstmesse, Bari
1990 - Galerie Xenia, Nijmegen (Holland)
1993 - Rathaus-Galerie, Bonn/Hartberg
1995 - Leyden (Holland)
1996 - Casino Hilton, Budapest
1996 - Galerie Kempinski, Budapest
1996 - Artexpo, Budapest
- "Spleen", Merlin-Theater, Budapest

JAHR(HUNDERT)TAUSEND(W)ENDE

Ausstellung von 5 ungarischen Künstlern
in Dortmund
bei SIGNAL Versicherungen
1996

JAHRHUNDERTTAUSENDWENDE

KÁROLY ELEKES

Adresse: 1071 Budapest, Dembinszky u. 34.
Atelier: 1074 Budapest, Klauzál tér 11.
Telefon: 00361-142 5839

1951 -	geboren in Székelykeresztúr (Siebenbürgen)
1966 - 1970	Gymnasium für Bildende Künste und Musik
1971 - 1975	Studium an der Hochschule für Bildende Künste in Klausenburg (Siebenbürgen) - Graphik
1974 - 1984	Gründer und Organisationsmitglied der Werkstatt in Marosvásárhely (Marosvásárhelyi Műhely = MAMÜ) Seit 1984 lebt er in Ungarn
1990 -	Gründer der PANTENON-Gruppe (mit Sándor Krizbai und Árpád Nagy) Seit 1991- Mitglied der wieder ins Leben gerufenen MAMÜ-Gesellschaft
	Preise:
1986 -	Hauptpreis des Hauptstädtischen Rates
1988 -	Preis des Ungarischen Kultusministeriums
1992 -	Preis des Vajda-Lajos-Studios
1993 -	Preis des Studios der Jungen Künstler
1994 -	Preis des Studios der Jungen Künstler
	Einzelaustellungen (Auswahl):
1971 - 1983 -	mehrere Ausstellungen und Aktionen in Siebenbürgen
1983 -	"Der letzte Tag der MAMÜ", Hügel, Marosvásárhely (Siebenbürgen)
1986 -	"Natur-Zeichnung", Budapest-Galerie, Budapest
1989 -	Emilia-Suciu-Galerie, Karlsruhe
1990 -	Trans-Sylvan (PANTENON-Gruppe), Galerie der Stadt, Wels
1991 -	"Der Schlafende Schäfer" (PANTENON-Gruppe), Collegium Hungaricum, Wien
1993 -	PANTENON, Kunsthalle/Palme-Haus, Budapest
1994 -	"Über die Wahrheit", Werk-Statt-Halle, Budapest
1996 -	Aether, Merlin-Theather, Budapest
-	Aquarell, Horitage Gallery, Virginia, USA
	Ausstellungsbeteiligungen (Auswahl):
1979 - 1983 -	Programmausstellungen der MAMÜ, Marosvásárhely (Siebenbürgen)
1987 -	Magische Werke, Budapest-Galerie, Budapest
1989 -	Internationale Kontaktkunst, Székesfehérvár (Ungarn)
1991 -	Unicornis I., Vigadó-Galerie, Budapest
1994 -	Japanisch-Ungarische Druckgraphik, Nagoya
1995 -	Africus Biennale, Johannesburg
1996 -	Ungarische Bildhauerkunst, Haus der Ungarischen Kultur, Berlin
-	"Spleen", Merlin-Theather, Budapest

JÓZSEF GAÁL

Adresse: 1192 Budapest,
Kós Károly tér 1.
Telefon: 00361-282 4789

1960 -	geboren in Tahitótfalu (Ungarn)
1979 - 1986	Studium an der Akademie für Bildende Künste, Budapest
Seit 1993 -	Hochschuldozent an der Akademie für Bildende Künste, Budapest
	Preise und Stipendien:
1986 - 1989	Derkovits-Stipendium
1989 -	Kassák-Stipendium
1991 -	Barcsay-Stipendium
1991 -	Munkácsy-Preis
1991 -	Grand Prix der Graphik-Biennale in Miskolc, Ungarn
1991 -	Stipendium der Ungarischen Akademie in Rom, Italien
	Einzelaustellungen (Auswahl):
1992 -	"Imagen del otro mundo", Expo 92, Sevilla
1992 -	"Monotypia", Ungarisches Kulturinstitut, Helsinki
1994 -	"Hommage a Henri Michaux", Studio 1900 - Galerie, Budapest
1996 -	"MACULA". Vigadó-Galerie, Budapest
1996 -	"Spleen", Merlin-Theater, Budapest

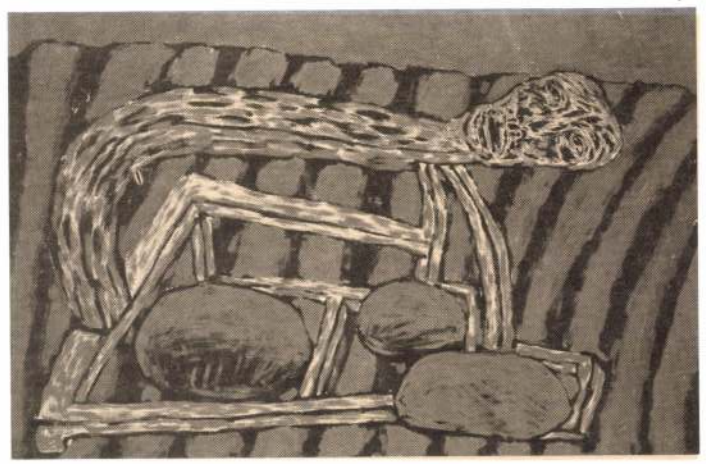

GYÖRGY JOVIÁN

Adresse: 1111 Budapest,
Bertalan Lajos. u. 15. W/1.
Telefon: 00361-166 9467

1951 -	geboren in Szilágysomlyó (Siebenbürgen)
1970 - 1974	Studien an der Grigorescu-Hochschule für Bildende Künste in Bukarest (Rumänien)
	Seit 1982 lebt er in Ungarn
	Seit 1991 - Mitglied der wieder ins Leben gerufenen MAMÜ
	Freischaffender Künstler
	Preise:
1983 - 1985	Derkovits-Stipendium
1984 -	Preis des Studios der Jungen Künstler
1985 -	Stipendium der Ungarischen Akademie in Rom, Italien
1986 -	Stipendium für eine Studienreise nach Spanien
1991 -	Stipendium des Österreischen Kultusministeriums
1991 - 1992	Stipendium der Ungarischen Kreditbank
1995 -	Stipendium des Österreischen Kultusministeriums, Kulturkontakt
	Einzelaustellungen (Auswahl):
1975 - 1982 -	mehrere Ausstellungen in Siebenbürgen
1985 -	Ungarische Akademie in Rom (Italien)
1987, 1988, 1995 -	Galerie d'Art Actuel, Liege (Belgien)
-	Kunstverein, Ulm (mit Hans Mendler und Norbert Fleischmann)
1989 -	Galerie Adriana, Stuttgart
1992 -	Collegium Hungaricum, Wien
1994 -	Vigadó-Galerie, Budapest
1996-	Galerie "EVEART", Budapest
	Ausstellungsbeteiligungen (Auswahl):
1984 -	VII. Norske Internasjonale Grafikk Biennale, Fredrikstad (Norwegen)
1986, 1988 -	Kunstmesse, Basel
1988, 1990 -	LINEART, Gent (Belgien)
1989 -	Kunstverein, Passau
-	"Ungarische Kunst Heute" Neue Galerie Sammlung Ludwig, Aachen
-	Galerie Xenia, Nijmegen (Holland)
-	International Monetary Fund Center, Washington (USA)
1991 -	"Unicornis I." Vigadó-Galerie, Budapest
1993 -	Rathaus-Galerie, Bonn/Hartberg
1994 -	"80er Jahre" Ernst-Museum, Budapest
1996 -	"Spleen", Merlin-Theater, Budapest

A
JÁTÉKSZÍN
IGAZGATÓSÁGA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

JOVIÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1996. MÁRCIUS 10-ÉN 18 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
SELMECZI GYÖRGY
ZENESZERZŐ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1996. ÁPRILIS 5-IG
A JÁTÉKSZÍN ELŐCSARNOKÁBAN
NAPONTA 13–18 ÓRÁIG
(1066 BUDAPEST, TEREZ KRT. 48.)

JOUIA'N Gyöny

Élet És Irodalom
1996 III 1.

fekete utazó
)szországról

**ilyen településre érkezel, a nők teljesen be vannak rúgva, sőt még a gye-
. Egy nap megérkezünk egy kisvárosba, hát azt látjuk, hogy az emberek
helyünkre megérkezve, megint csak mindenkit merev részegen találtunk
az útitársam szemébe akarta a tüzet belenyomni, annyira részeg volt. És
neg nem hallja."**

(Salim bin Abakari, 1896)

ugyanis nem szeretnek tanulni; olyanok, mint a barbárok (*washenzi*), és azt hiszem, mindez a lustaságuk miatt van így." Ez utóbbi vád nem Salim bin Abakari találmánya. Hasonló szövegeket olvashatunk sok, „egzotikus" országokról író szerzőnél, a feketék – vagy éppenséggel barnák, vörösek, sárgák – lustaságáról). De nézzünk még egy részletet, ezúttal Barnaul és Altajszkoje vidékéről, Szibériáról! „Ezek borzasztóan tudatlanok. Ha mutatsz nekik egy iratot, azzal, hogy a kormányzótól vagy a cártól van, miközben ez nem is igaz, biztosan elhiszik, mert nem tudnak olvasni. Nagy szerencse, ha városonként egy embert találsz, aki tud írni-olvasni."

*

Az írástudatlanság csak egy azok közül a jelenségek közül, amelyek afrikai utazónkat meglepték Oroszországban, a többi európai ország után. Az Oroszországban talált hihetetlen kosz, mocsok, szenny megint csak olyasmi, ami Kelet-Afrikából érkezve ugyanúgy döbbenetes mértékűnek tűnhetett, mint például Berlinből. Újra és újra ilyen megjegyzéseket olvashatunk Salim beszámolójában: „Az utak még a szállodák mellett is sárban merülnek el, az ember egyszerűen nem mehet gyalogosan..."; „Az embe-

Szerzőnk megfigyelései között most következzenek a *közállapotokra*, a politikai életre, a társadalmi viszonyokra vonatkozók. „Egész Európában sehol sem ítélkezhet az uralkodó senki fölött, az ítélkezés ott a bíróságok dolga... De Oroszországban ez úgy megy, hogy amit az uralkodó akar, azt kell tenniük; még ha a jog ellenében cselekszik is a cár, kötelező azt tenni, amit ő akar. Sőt, az olyan személy, aki az orosz cár kegyeltje, ugyancsak bármit megtehet, a bíróságoknak semmi hatalmuk nincsen. Az uralkodó akaratával ellentétes dolgot sohasem merészelnének megtenni." Vagy ugyanez rövidebben: „Nincs még egy olyan engedelmes nép, mint Oroszország lakói." De Salim bin Abakari figyelmét a szibériai munkatáborok sem kerülik el, s lakonikus rövidséggel jegyzi meg egy helyen, hogy különös szerencse, ha valaki élve visszatér ezekből.

Az élet minden területén vadul burjánzó korrupció egy *mai* afrikai utazónak nyilván kevésbé lenne idegen jelenség. Salim bin Abakari érezhető döbbenettel szól Oroszország ezen jellegzetességéről. „Túlélési technika" a vasútnál: „A kalauzok teljesen megbízhatatlanok. Európa egyéb országaiban amit a vasúttársaság vezetősége elrendel, az úgy is van, de Oroszor-

Bátai Sándor elektrografikája

menj az utadra. Na, erre a kocsis óriási patáliát fog csapni, hogy adj neki több pénzt, de erre persze senki sem hajlandó. Azt fogja neked mondani: »Hívom a rendőrséget!« Csak hadd hívja! A rendőrök ugyanolyan nagy csalók, nem mondanak igazat, ugyanis a kocsis azt mondja a rendőrnek: »Majd megosztozunk a pénzen.« És az ottani kocsisok sem olvasni, sem számolni nem tudnak. Ha azt mondod nekik, hogy vigyenek el ilyen és ilyen számra, biztos, hogy másik házhoz visznek."

Aligha csodálkozhatunk, hogy a *bűnözéssel* is sűrűn találkozott szerzőnk orosz földön tartózkodva, méghozzá elsősorban azzal a formával, amelyet jelenleg „megélhetési bűnözésnek" szokás nevezni, s amely leggyakrabban a lopást vagy rablást jelentette. „Amikor elindultunk Szamarából Omszk felé, az emberek figyelmeztettek, hogy nagyon figyeljünk a holmijainkra, mert ezen a vasútvonalon rengeteg a tolvaj. Rá kell ülnünk a csomagjainkra, nekem és a tolmácsomnak. Ha az egyik alszik, a másiknak föltétlenül figyelnie kell, nem szabad mindkettőnek elaludnia; ha mindketten elalszunk, az összes holminkat ellopják."

A szegénység másik velejárója a *koldusok* nagy száma, ezt a témát szintén többször érinti Salim bin Abakari. Természetesen az ország különböző területei között különbségek voltak e tekintetben, a beszámolóból úgy tűnik, Szibériában különösen kemény lehetett az élet és általános a nyomor. A következő részlet Tomszk szibériai város környékéről szól: „Az itteni lakosság iszonyúan szegény. Kis dobozkákat hordoznak magukkal, a hasukra kötik ezeket, így koldulnak pénzt. Mások a templomokhoz jönnek pénzért könyörögni."

Valószínűleg szintén a szegénységhez kötődik az a jelenség, amely a muzulmán Salim bin Abakarit talán leginkább megdöbbentette Oroszországban: az *alkoholizmus*. Ezt manapság sokan hajlamosak az orosz élet velejárójának tekinteni, és az útleírás nem cáfolja ezt a hiedelmet. A vodkát vizespohárszámra ivó oroszok legendája Salim bin Abakari beszámolója alapján nem állhatott túlságosan messze a valóságtól. Arra azonban ő sem tér ki, hogy ez vajon nincs-e kapcsolatban a föntebb leírt szörnyűséges közállapotokkal.

„A boruk olyan, mint a lámpába való olaj, ha meggyújtod, éppen úgy ég, mint a lámpa. Ők pedig bőségesen fogyasztják ezt a lámpaolajat." (A szerző itt persze a vodkát nevezi bornak: a tömény italok Kelet-Afrikában többé-kevésbé ismeretlenek voltak.) Több alkalommal volt szerzőnknek lehetősége fölöttébb épületes jeleneteket megfigyelni, a következő eset Bijszk városában történt. „Itt elképesztően részeg embereket láttunk, különösen a falusiak voltak azok. Szombatonként és vasárnaponként nincs más dolguk, csak az

LÓSKA LAJOS:

Tárlat

Kép, fal, jel

Jovián György legújabb munkáit tekinthettük meg februárban az *Eve Art Galéria*ban. A bemutatott festmények igazán frissek, hiszen csak néhány készült belőlük az elmúlt esztendőben, nagy részük 1996-os keltezésű, pedig még igencsak az év elején járunk.

A hetvenes évek közepén pályára kerülő Joviánról már többször leírták, hogy művészetét a pop art, és tegyük most itt gyorsan hozzá, azon túl az informel ösztönözte. Emlékezzünk csak vissza az 1980-83-ban készült *Hommage à Vincent* című alkotásra, melyen az írást is tartalmazó képmezőbe eredeti bakancsokat applikált a művész. Csak érdekességként említem meg, hogy a cipő mint téma igen közkedvelt az alkotók körében a világnak ezen a fertályán. Magyarországon *Frey Krisztián* ugyanis már 1969-ben elkészítette a szavakkal és számokkal telerótt deszkalapra rögzített széttaposott sarkú női cipőkből álló objektjét.

E mű akár előképe is lehetne Jovián György alkotásának, akkor is, ha tudjuk, az abban az időben Nagyváradon gimnáziumba járó fiatalember nem ismerhette a később sem nagyon publikált munkát. Tehát egymástól függetlenül, az egyetemes művészetből vett inspirációk révén jutottak el a hasonló témához, kerestek a modern művészet e régióban egyre sürgetőbb kérdéseire választ.

Jovián kezdeti popos kifejezésmódját már itt Magyarországon – 1982-ben került Budapestre –, egyfajta, a transzavantgárdtól is megihletett figurális stílus váltja fel. Ennek az alkotásmódnak szép példája az *Aquarius* című (1985-87) maxi festménye (160x420 cm), melyen a vakolat jellegű felületen hatalmas fekvő női akt – a Vízöntő – látható.

1990 körül azután eltűntek a figurák, a mitológiai utalások kompozícióiról. Az évtized kezdete óta a házfalakba vésett jeleket idéző, sötét tónusú műveket készít a festő, olyanokat, mint a szürkésfekete felületbe karcolt görög keresztet ábrázoló *Nagy festmény* (1992) vagy a *Nagy Umbria* (1994). A Király utcai galériában kiállított munkák is ebből a visszafogott írásos-monokróm-minimal stílusból indulnak ki, mégis különböznek a nagy méretű-rusztikus idősebb testvéreiktől. Leginkább talán a *Kép a képben* című fekete, kollázs elemekkel plasztikussá tett, írásos kompozíció rokona a fenn említett alkotásoknak. E festményről egy félig letörölt, szó- és ábratöredékekkel telerótt tábla jutott az eszembe, és számomra annyira intenzív volt ez az élmény, hogy szinte éreztem a kréta szagát...

A *Horni levelek* négy darabján viszont – és még mielőtt bárki messzemenő következtetéseket von le a címből, sietek tájékoztatni, hogy jelen esetben az Ausztriában található *Horn* nevű kisvárosról van szó – fehér alapon különböző bemélyedésekben jelennek meg a barnás ábrák és feliratok. Végezetül a sötétszürke tónusú, szinte egyszínű munkák – *Egy naptárlap, Időrabló* – az anyag szemcséit, a festék, a faktura leheletnyi eltéréseit, egyenetlenségeit hangsúlyozzák. Az utóbbi időben a témát kerülgetve, már néhányszor elgondolkoztam azon, hogy egybe kellene gyűjteni és be kellene mutatni a falszerű felületekre dolgozó alkotók munkáit. Ha a modern művészet történetét nézzük, úgy emlékszem, *Antonio Tapies* készített először vakolatra emlékeztető felületű táblaképeket az ötvenes évek közepén. Azóta mások is alkalmazták ezt a módszert. Itthon pedig kifejezetten közkedvelt, hiszen ilyen jellegűek *Kovács László* stukkó festményei, *Újházi Péter* több alkotása, ilyen technikával készültek *Záborszky Gábor* földképei és reliefjei, továbbá a 80-as évek végén induló fiatalok, *Zsankó László, Erkel László Kentaur* munkái. Természetesen elhamarkodott dolog lenne csak a festmények felületéből kiindulva megítélni egy-egy művész tevékenységét. Jovián György legújabb képeinek fakturái különben is már éppen hogy csak utalnak a vakolatra, habarcsra. Ezenkívül megidézik a falfirkákat is azáltal, hogy motívumaik belevájódnak az anyagba. Mégis elsősorban esztétikus informel és minimal művek az Eve Art Galériában látott alkotások, melyek már nem a művészettörténetből veszik motívumaikat, mint újhullámos elődjeik, hanem a közelmúlt modern művészetére – minimal, informel – utalnak, tehát már egy posztmodern utáni szemlélet szülöttei.

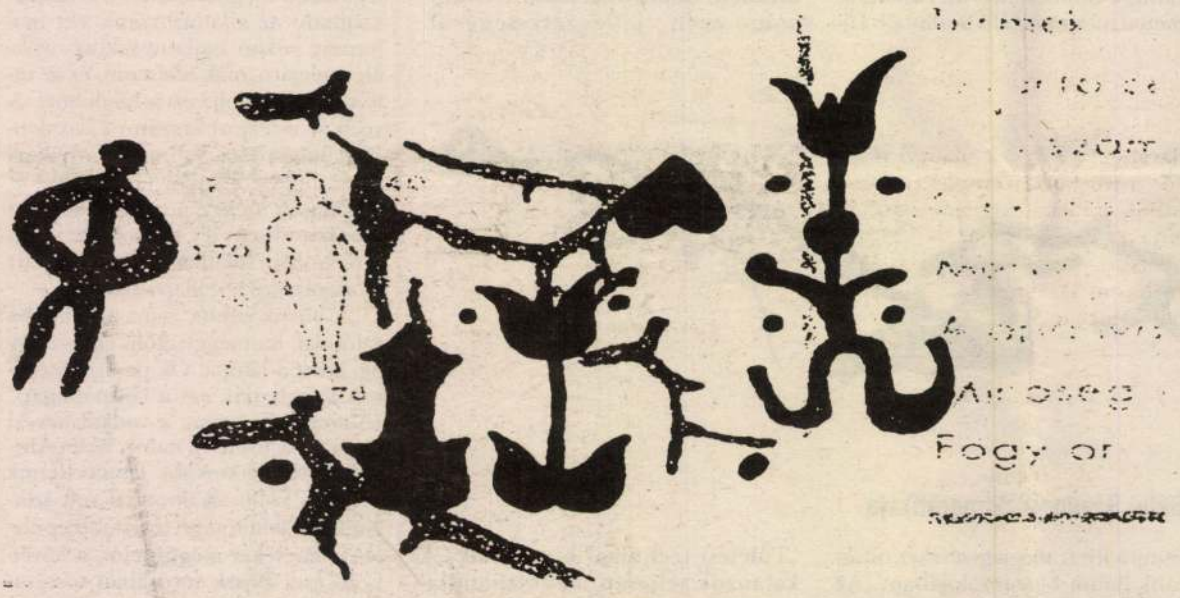

Bátai Sándor elektrografikája

JOVIÁN GYÖRGY

Az EveArt Galéria
szeretettel meghívja Önt

JOVIÁN GYÖRGY
festőművész

kiállításának megnyitására
1996. február 10-én szombaton 17 órára.

Bevezetőt mond:
KELEMEN ISTVÁN színművész.

A kiállítást megnyitja:
LÓSKA LAJOS művészettörténész.

A kiállítás megtekinthető február 25-ig
hétköznap 14-18 óra között.

„Az anyag olyan kisugárzásaival találkozhatunk,
amelyek nemcsak természetessé teszik a formákat,
– a keresztet, a fény árnyék, a keletkezés elmúlás
játékait –, de visszaillesztik mind a műalkotást,
mind a befogadót egy archaikus világértelmezés
keretébe." (Bohár András)

MEGHÍVÓ

EVE

ART

GALÉRIA

1068 BUDAPEST
KIRÁLY U. 98/B.
TEL.: 322-8466
FAX: 121-4667

1995. Kunstverein

KULTUR Kontakt AUSTRIA

GYÖRGY JOVIAN . FROM ME TO YOU . KULTURKONTAKT 2.95 . HORN . 9502019/20/21

FROM ME
YOU
TO
MEUOY

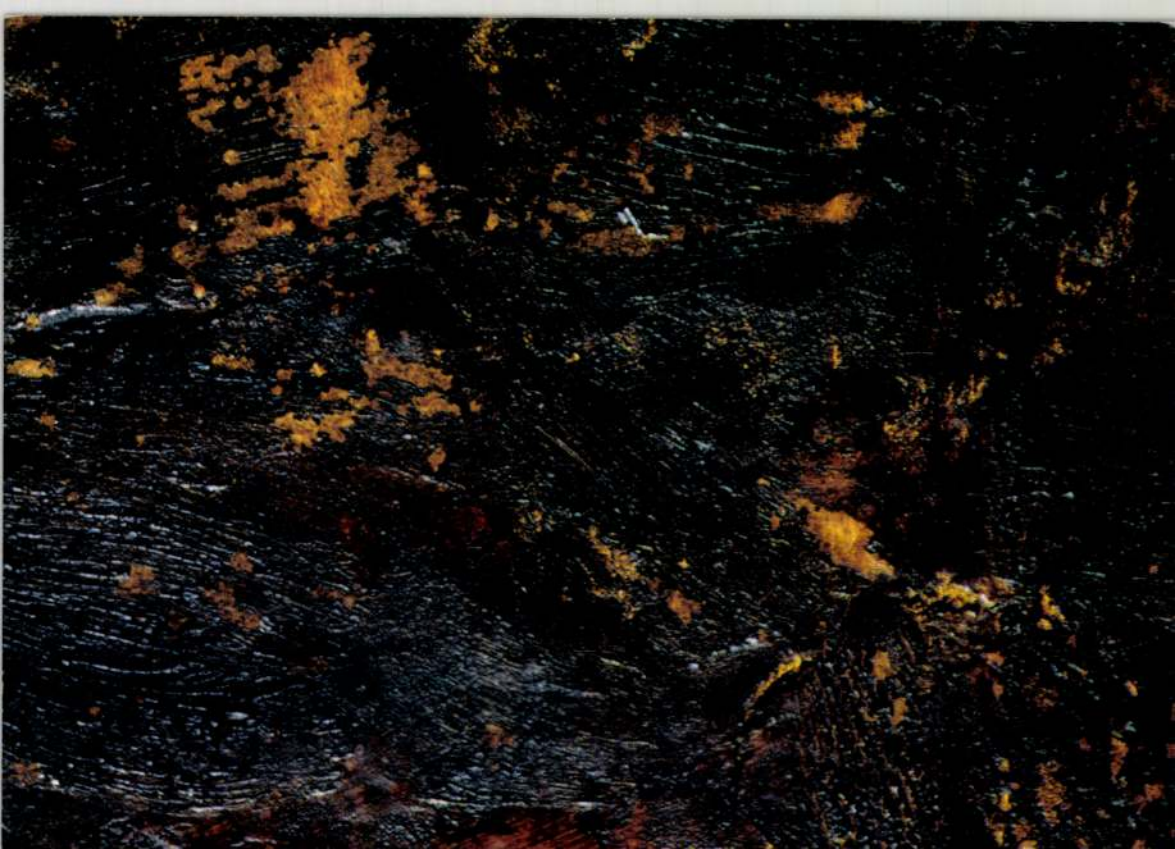

Jovián György / **Hommage à Georgette Ballegeer** (részlet)

A

Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt
Jovián György
festőművész
kiállításának megnyitására
1994. november 11-én, pénteken 16.30 órára
a Vigadó Galériába
(Bp., V., Vigadó tér 2.)

A kiállítást az alkalomra komponált művével
Selmeczi György
zeneszerző
nyitja meg.
Közreműködik:
a **Camerata Transsylvanica**
Kamaraegyüttes

HG & Társa Kiadó

Jovián György

Chikán Bálint Jovián

Kelet-Nyugat 1994. febr.

Fővárosi Sza

böngész

Találatok száma: 26

A kérdés: find auth fülöp

Megjelenítés: 16 - 20

<< keres hossz

Szerző: **Haraszti Norbert**

Cím: **Tata vára és környéke Norbert ; [szöveg: Fül Agora Könyv Foto]**

Megjegyzés: **Bibliogr.: p. 7.**

Megjelenés: **Tata : Agora Könyv F**

Jovián György

Dr. Ráth Zsolt: Föld, Víz, Fény, Idő

Új Művészet 1994/8 39.o.

7-)

városok : természeti földrajza, története,
lis élete = Carei = Grosskarol / Benedek Zoltán ;
rvai György]

oduceri Iroda, 1994

---

negelőzés, felismerés, rehabilitálás] / Bózsik Béla
jzaival

Kiadó, 1996

---

inálná : Balázs-Piri Balázs, Barát József, Csehi
ilöp György, Hegedűs István, Joó József,
ik Ferenc, Szmodis Imre, Tót Gyula
alázs-Piri Balázs, Münz András] ; [kiad. az
kség Sajtó és Marketing Igazgatósága] ; [... ford.
ent] = Everyone would do it their way :
lázs-Piri, József Barát, János Csehi, Jenő Dallos,
Hegedűs, József Joó, István Lehoczki, Ferenc
Gyula Tót / [editor: Balázs Balázs-Piri, András
Press and Marketing Division of the State
transl.: Katalin Rácz and Bob Dent]

gyonügynökség, 1993

2005.02.22.

KIÁLLÍTÁSOK

EGYÉNI KIÁLLÍTÓK: SABINE FRANEK ■ BERND DAMKE ■ JOVIÁN GYÖRGY ■ SZOMBATHY BÁLINT ■ HUSZÁR ANDREA ■ VÉSSEY GÁBOR ■ SÁROSI ANITA ■ VICSEK VIKTOR ■ VÖLGYI GÁBOR ■ YENGIBARIAN MAMIKON ■ SZENTGRÓTI DÁVID

CSOPORTOS KIÁLLÍTÓK: TELEK BALÁZS ■ DRÉGELY IMRE ■ BOZSÓ ANDRÁS ■ KEREKES GÁBOR ■ SZILÁGYI LENKE ■ ZALAVÁRY ÉVA ■ ANDRÁSKÓ PÉTER ■ BABOS BERTALAN ■ GÁBRIEL AJNA ■ KÖNYV KATA ■ RIZMAYER PÉTER ■ SEBESTYÉN ÁGNES ■ SZUHAREVSZKY MIHÁLY ■ VEREBICS ÁGNES ■ VEREBICS KATALIN ■ ZIRCZI JUDIT ■ ÚJFALUSI ÉVA ■

SZABADTÉRI SZOBORTÁRLAT: BARABÁS MÁRTON ■ BENEDEK JÓZSEF ■ BUDAHELYI TIBOR ■ DOROGI JÁNOS ■ DROZSNYIK ISTVÁN ■ FOCK MÁTÉ ■ GAÁL TAMÁS ■ GERLE MARGIT ■ HETTESI ATTILA ■ KOVÁCH GERGŐ ■ LABORCZ FLÓRA ■ LAKATOS PÁL SÁNDOR ■ MÁRKUS PÉTER ■ MÓDER REZSŐ ■ PALOTÁS JÓZSEF ■ SZABÓ GYÖRGY ■ SZABÓ TAMÁS ■ SZABÓ VIRÁG ■ SZANYI PÉTER ■

SZABADTÉRI ZÁSZLÓTÁRLAT: ARANYOSI ZSUZSA ■ BÁNYÁSZ JUDIT ■ BONIN KATALIN ■ CZEGLÉDI JÚLIA ■ CSERNYÁNSZKY KATALIN ■ CSIKSZENTMIHÁLYI RÉKA ■ T. DOROMBY MÁRIA ■ FOGEL MÁRIA ■ GOLARITS ERZSÉBET ■ GÖBÖLYÖS MÁRTA ■ KAPOLYI MÁRTA ■ KOZMA VERA ■ LATIN ANNA ■ MAKKAI MÁRTA ■ MÁTRAI ISTVÁN ■ ORIENT ENIKŐ ■ PROHÁSZKA MARGIT ■ PÁGER BERNADETT ■ RUTTKA ANDREA ■ SÜTŐ ÉVA ■ SZÉLES EDINA ■ SZÉLES JUDIT ■ SZENTIRMAI ZSUZSA ■ TÓTH SZILVIA ■ UDVARI HAJNALKA ■

Plein Art

8. Kortárs Művészetek Fesztiválja

2006. május 19–20–21.
Budapest IX.

RÁDAY KULTUCCA®

Támogatóink:

Ferencvárosi Önkormányzat Képviselőtestülete

Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Student Promóciós Kft.

Hanga Kiadó Kft.

Exit Magazin

Jovián György

AZ ATLANTIS GALÉRIA
MEGHÍVJA ÖNT
"ATLANTIS II.- SZENTENDRE" KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1993. MÁRCIUS 25-ÉN DÉLUTÁN 6 ÓRÁRA
Megnyitja:
"Happy Dead Band"

*

A tárlat megtekinthető 1993. március 26-tól május 26-ig
Atlantis Galéria, Budapest, Váci út 156.

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK

Aknay János
Bereznai Péter
Bukta Imre
Gaál József
Jovián György
Kalmár István
KENTAUR
Kótai Tamás
Krizbai Sándor
fe Lugossy László
Lukács Tibor
Magyar Gábor
Márkus Péter
Nagy Árpád
Orbán Attila
Pacsika Rudolf
Pirk László
Regős István
Rényi Krisztina
Sinkó István
Stefanovits Péter
Szirtes János
Szurcsik József
Vincze Ottó
Wahorn András
ef Zámbó István

A Fiatal Művészek Klubja
(VI., Andrássy út 112.)
tisztelettel meghívja Önt
***JOVIÁN GYÖRGY** festőművész*
***"10 év"** című kiállításának*
megnyitására
1993. március 17-én 19 órára.
A kiállítást megnyitja
***Lóska Lajos** művészettörténész*

PROVIDENCIA BIZTOSITÁSOK

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE 1993

10 év

SINKOVITS PÉTER
MŰVÉSZETI SZERK.
BUDAPEST
BATTHYÁNY u 10

1054

III

JOVIÁN György festő

10. 19. + 17. ill. Amythaon c. rejtélyről
10. 59-60. Vandalizmus '92

Új Művészet 1992

gsgang." - S. 28: "Das ist in der
eich inmitten des deutschen Bodens
in der deutschesten Provinz, -
t, nur als ein Resultat der Schule
28: "Der Ursprung der gotischen
- Der Ursprung der gotischen Bau-
er gefunden worden." - S. 53: "End-
ommen: Paris, der Ausgangspunkt
Ursprung der gotischen Baukunst ist
worden." S. loo: "Die Aufmerksam-
as als sicher datiert und als Schöp-
st/ übrig blieb. Dies ist die Kir-
en Nähe von Paris/. Die besondere
ten Werkes ist für die Fronte auf
er Einweihung nach dem Neubau des

JOVIÁN György

kiáll. Jovián György, Siflis András,Lise Horsley. Bp.,KAS,1992 márc.19.-ápr.19.

ism.BOHÁR András: Természet,mitológia,expresszió.:vJovián György = Új Művészet, 3,1992,9. 71-72.ill.

Rednek [Urednik]
— Vár 701
Remete
— Pálos kolostor és templom 431
Répáshuta 1140
Resinar [Rasinari] 963
Rév [Vada Crisiului]
— Ortodox templom 863
Rudabánya
— Ref. templom 187
Rust ⟶ Ruszt
Ruszt [Rust]
— Halásztemplom 699
Sabinov ⟶ Kisszeben
Salgótarján 1570
— Salgó vár 662
Sárospatak 360, 879, 1021
— Plébániatemplom 523, 1069
— Városfal 879
Sarvaly 616
Sárvár 432, 509
Sáska 283
Saskő [Sasovské Podhradie]
— Vár 481
Sásová ⟶ Zólyomszászfalu
Sasovské Podhradie ⟶ Saskő
Sasatinke Stráze ⟶ Sasvár
Sasvár [Sastinke Stráze]
— Pálos templom és kolostor 447, 1057
Sátoraljaújhely
— Pálos kolostor és templom 664, 1069
Schlaining ⟶ Városszalónak
Sebes ⟶ Szászsebes
Segesd

JOVIÁN György Új Művészet 1992.9

lémát fogalmazták meg, azoknak a reakcióknak a kivetüléseit rögzítették, amelyek modern világunkban különös élességgel jelentkeznek. A káosz kísértését felülmúlni, úgy, hogy megéljük, leképezzük, s az ábrázolás mágikus cselekedetével fel is oldjuk. Paradox módon a káosz körülhatárolásával viszünk rendet a világba. A képlet így tiszta is lenne. A műalkotás sorsa most már csak azon fordul meg, hogy a kép közös jelentésre számot tarthat-e, bekerül-e a sensus communis világába. Néhány visszafogottabb részlet azt jelzi, hogy az alkotó rendelkezik ezzel a lehetőséggel, a többi már „csak" a kitartó művészi és egzisztenciális intuíció egybejátszásán és megvalósításán múlik.

Jovián „természet-utánzásai", Siflis „individuális-mitológiája" és Horsley sorsproblémákat megfogalmazó „káoszexpressziói" azt a sokféle művészi irányt és különböző minőséget jelezték, amelynek folyamatos felmutatásával valóban a Kortárs Alkotók Stúdiójává válhat a KAS Galéria.

(Kortárs Alkotók Studiója 1992. márc. 19—ápr. 19.)

BOHÁR ANDRÁS

A szembenézés kockázata

Muzsnay Ákos kiállítása a Békés Megyei Könyvtárban

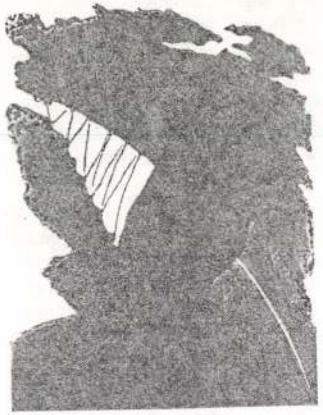

Muzsnay Ákos: Tanulmány (Sütő Andrásnak), 1989, rézkarc, 15 × 11 cm (Fotó Muzsnay Ákos)

Művei nagy részén a transzcendens világ és az emberi lét kapcsolatát faggatja. Sajátos drapériával köti gúzsba alakjait, s ebben a kiszolgáltatott helyzetben esendőségünk kérdőjeleit fogalmazza meg. Nem lehet véletlen, hogy szinte bárhová küldi kiállítani grafikai lapjait, a bíráló bizottság díjjal ismeri el tehetségét. Így volt ez a Vásárhelyi Őszi Tárlaton, a Salgótarjáni Rajzbiennálén, vagy legutóbb a békéscsabai Alföldi Tárlaton. Külföldön, legtöbbször német földön voltak egyéni kiállításai, a csoportos tárlatok kapcsán bemutatták grafikáit New-Orleanstól Barcelonán át Stockholmig.

A drámai hangvétel jellemzi minden alkotását. Az emberi alakok elmosódott formája vagy töredékes szobrokhoz hasonló megjelenítése nyújtja a művek különös atmoszféráját: elhagyatottságról, az egymásra figyelés ordító hiányáról vallanak.

Muzsnay szkepticizmusa felkiáltójel egy többdimenziójú világért, amelyben az emberek kiteljesíthetik magukat. Az alkotásaiból komponált ívek, törésvonalak erre az álomra utalnak. Az alakok története szavakkal el nem mondható kölcsönhatásokról, kockázatokról, konfliktusokról szól. Az egymáshoz való humánus viszonyunk kiemelhet bennünket a magányosságból, a szárnyaszegettségből, önös, kisszerű életünkből. Mítoszokból vesz át elemeket, részletekből építkezik, torzókat deformál tovább. Kielégítetlenül izgatja az emberi kapcsolatok keletkezése, a szorongás és melegség kialakulása. Meditál és megles, együttérez és felháborodik, mindezt értünk teszi. A mesterségbeli igény méltósága, a rend vagy a rend iránti vágyakozás erősíti a grafikák üzenetét. Ebben a korban, amikor minden szétesni látszik körülöttünk, teljesítménye tiszteletet parancsol.

CS. TÓTH JÁNOS

Nőkről

Decsi Ilona kiállítása

Ez a kiállítás a nőkről szól. Decsi Ilona munkái miniatúra finomságú sorsképek. Hajdanvolt asszonyok, örök ideálok, akik legendáikkal együtt formálódtak képpé. Csendes és harmonikus képekké.

Emlékek, hangulatok, mesék útján bolyong a művész, de mai szemlélettel örökíti meg modelljei mindennapjait. Nem drámák, heroikus küzdelmek tanúi vagyunk. Máshonnan indul, nehezebb utat választ, kevésbé látványosat. Nem a káoszt, a zűrzavart, hanem a csöndet. Az emberien köznapit emeli a művészet rangjára.

Vágyakozást fiatal szerelmére, a házasélet szép és megszokott, mindennapi életbe épült pillanatait. *Emlékezésének* öregasszonya valaha átélt, vagy csak csodált világból teremt magának álombirodalmat.

Decsi Ilona ecset- és ceruzavonásai mögött ezek az időtlen alakok rejtőznek és léteznek. A múlt madonnáit, nőit hívja lapjaira, mert hisz és hihet abban, hogy a régi forrásokhoz visszanyúló műalkotásoknak a XX. század embere számára is van közlendője. Állandóságot hirdető figurái kilépnek saját korukból, maivá válnak, kortársaink lesznek.

Többek között ezért is fordul nagyméretű rajzsorozatában Erdélyi Zsuzsa: *Hegyet hágék, lőtőt lépék* című archaikus népi imádságok gyűjteményéhez. Az apokrif imák olyan gyöngyszemek, melyek elveszettnek hitt kultúrák kincsei. A szakrális népköltészet világának összetevői itt bonyolult egységben, sűrítetten jelentkeznek. E kettős alanyú, Mária—Krisztus történetet felölelő fohászok megidézése gazdag forrás, szürrealista közeg egy képzőművész számára is.

Decsi Ilona: Leány egyszarvúval, 1990, papír, pasztell, tempera, 45,5 × 50 cm (Fotó Lévai Jenő)

Az idős asszonyok, akik megőrizték az Istenember drámáját, saját sorsukat is beleénekelték a szövegekbe. A hit szférájába, a múltból a mába emelve, egyediből általánossá tágítva a jeleneteket.

Az alkotások ihletett csendjét váratlanul meghökkentő színkontrasztok törik fel: *Leány egyszarvúval.* Talán legérdekesebb darabja a tárlatnak. Decsi Ilona tehetsége, jó ízlése lehetővé teszi, hogy a XV. századi harmóniát és a szűzesség allegóriáját egy pillanatra sem billenti ki eredeti összefüggéseiből. Merészen, világosan fogalmaz.

A század eleji francia Vadak jutnak eszünkbe. *Henri Matisse* interpretált kópiamódszere, amelynek lényege éppen az, hogy egyéni, ugyanakkor modern stílusban másoljon klasszikus műveket. Az eredetinek csak lényegét hangsúlyozva, művészi látásmódjához híven közvetítse az alkotást.

Hasonlóképp dolgozik Decsi Ilona is. Az igazi értékek érvényesek maradnak. Ilyen értéket jelent Decsi Ilona kitűnő rajztudása is. Azt a ma többnyire csak félvállról vett elméletet és gyakorlatot, hogy a legszélsőségesebb festői irányzat is csak a rajztudás tökéletes elsajátításával közölheti mondanivalóját, a kiállító művész bizonyítja. A fenti tételt meg lehet kerülni, de nem érdemes, mert kiderül a mulasztás. Úgy is fogalmazható: a rajz annyi a festőnek, mint íróember számára a gondolat.

Decsi Ilona tapasztalata és szándéka révén az európai kultúra képzőművészeti megfogalmazását gazdagítja. Weöres Sándor *Az álombeli kutyájának* arctalan álmodója tudatalatti mélységben működő képzettársításokat idéz, de Európánk néhány városkájának bensőséges légkörét is hitelesen varázsolja elénk a művész.

(Sopron, 1992. III. 19—28.)

BENEDEK KATALIN

Művészeti szakközépiskolák országos kiállítása Kaposváron

Március utolsó napjaiban Kaposvárott tanácskozást tartottak szakmai kérdéseikről a hazai művészeti szakközépiskolák; ebből az alkalomból, művészetoktatói tevékenységüket dokumentálandó, kiállítást is rendeztek a növendékek munkáiból. Jó érzéssel kellene eltöltsön, hogy ma már a fővárossal együtt hat városunkban folyik középfokú művészeti oktatás. A jó érzést bizonyos mértékig csökkenti a tudat, hogy Magyarországon a művészet még ma sem vált a gazdaság egyik jelentős hajtóerejévé. (Az un. alkalmazott művészetekről van szó természetesen. Könnyű belátni, hogy a művészeti tervezés erőteljes termelőerő. Például az autógyárak az új típusok műszaki paramétereit már a tervezés időszakában nyugodtan kiszivárogtatják, az elkészült prototípusok azonban a nyúzó próbautak százezer kilométereit applikált hamis vagy régi karosszériával teszik meg, hogy a konkurencia az új vonalvezetéssel csak a bemutató autószalonokon ismerkedhessen meg. Nálunk meg a dizájnt valami utólagosan ráteendő csomagolásnak tekintik, amelynek egyetlen feladata az ostyáé; fogyaszthatóan bebugyolálni az elavult technikát. És még ez a bebugyolálás is követő jellegű, leginkább a tavalyi kiadású Neckermann katalógusra támaszkodik.)

A középfokú művészeti oktatásnak az elsődleges és fő feladata az lehet, hogy minél nagyobb számú növendéknek korszerű vizuális gondolkodási szemléletet adjon és ilyen irányú készségeiket fejlessze. A kiállított anyag tanúsítja, hogy az iskolák valóban erre törekednek, a konkrét szakmai oktatás rovására vagy helyettesítésére nem engedik az autonomitás látszatát kergető művészkedést. A rajzi, manuális és technikai ismeretek mellett azonban a kiállított munkák igen sok növendék élénk szellemi kreativitását is tanúsítják.

A házigazda kaposvári Iparművészeti Szakközépiskola bemutatójából igen figyelemreméltóak a textiles gondolkodást dokumentáló munkák. E tárgyak között használható ruhák, lábbelik, táskák mellett anyagterveket, fazon-fantáziákat, valamint „textiles szemléletű" minta- és színvázlatokat, szín- és formavariációkat is láthattunk. A vázlatokban és variációkban igen meggyőző anyagszerű gondolkodásmódot lehetett találni, ami nemcsak a növendékek képességét, hanem a tanárok nyitott, de célraorientált munkamódszerét is mutatja. Igen meggyőző volt például két textiles növendék, *Bihari Sarolta* és *Csajághy Éva* szecessziós motívumokon alapuló minta-, illetve ruhaterve, egyik komplementer színekbe oltva az ornamentikát, a másik „formai komplementert" alakítva az organikus és geometrikus formákból.

A kaposvári keramikus tanulók textiles társaiknál halványabban szerepeltek az agyagformázás történelmi változásait rekonstruáló munkáikkal.

Kiállítási ajánlat

Budapest Kiállítóterem
(V. Szabadsajtó u. 5.)
Svéd design VIII.6–IX.6.

Csók István Képtár
(Székesfehérvár, Bartók Béla tér 1.)
HÁY ÁGNES grafikusművész
IX.5–X.1.

Dorottya utcai Kiállítóterem
(V. Dorottya u. 8.)
OROSZ ISTVÁN grafikusművész
IX.3–X.3.

Duna Galéria *(XIII. Pannónia u. 95.)*
APÁTHY TÓTH SÁNDOR fotóművész
VIII.27.–IX.13.

Ernst Múzeum *(VI. Nagymező u. 8.)*
THOMAS LANGE festőművész (Berlin)
IX.10–XI.11.

Fészek Klub *(VII. Kertész u. 36.)*
Dialógus. KELECSÉNYI CSILLA és AMY ESHOO (USA) IX.1–18.
KELEMEN KÁROLY festőművész
IX.22–27.

Fiatal Művészek Klubja
(VI. Andrássy út 112.)
DRÉGELY IMRE fotóművész
VIII.26–IX.15.
JULIUS GYULA képzőművész
VIII.26–IX.15.

István király Múzeum
(Székesfehérvár, Gagarin tér 3.)
Római mázas kerámia VIII.29–IX.30.

Kecskeméti Képtár *(Rákóczi út 1.)*
Művésznők II. VII.10–X.25.

Kastély Galéria *(Szirák)*
LAMMEL ILONA keramikusművész
IX.18–X.21.

Miskolci Galéria *(Déryné u. 5.)*
VÁRNAGY ILDIKÓ szobrászművész
IX.7–27.

Műcsarnok, Palme-ház
(Városliget, Olof Palme sétány 1.)
Kolumbusz tojása, latin-amerikai és magyar művészek kiállítása
VII.9–IX.20

Óbudai Pincegaléria *(III. Fő tér 1.)*
BRIGITTE SASSHOFER szaborászművész (Bécs) IX.9–X.11.

Óbudai Társaskör Galéria
(III. Kiskorona u. 17.)
BÖRÖCZ ANDRÁS képzőművész
IX.23–X.11.

Emlékeztető

Ötven éve írták: „Zajtalanul és csaknem észrevétlenül, ahogyan egész életét töltötte, borította be freskófestményeivel a pesterzsébeti főplébánia-templom falait Nagy Sándor, az egykori gödöllői művészcsoportnak Kriesch Aladárral megalapítója és vezetője... Aki a főkapun belép az egyhajós templomba, azt egy nagy erőfeszítés és nagy eredmény lehellete csapja meg. Olyanféle érzés, mint régi olasz városok ótemplomaiban, amelyeknek falait színes faliszőnyegek módjára borítják képes ábrázolatok... Nincsen még egy templomunk, sem régi, sem mai, amelynek belsejét ennyire egy lélek öltöztette volna színes díszbe."

(Elek Artur: Egy freskódíszes magyar templom. Újság, 1942. szept. 4.)

Pécsi Galéria *(Széchenyi tér)*
Pécsi művészek IX.1–20.
Plakátok '92. IX.25–XI.8.

Pécsi Kisgaléria *(Szent István tér 4.)*
RÁDÓCZY F. LÁSZLÓ belsőépítész
VIII.28–IX.27.

Stúdió Galéria *(V. Bajcsy Zs. út 52.)*
KÖVES ÉVA festőművész IX.7–27.

Vigadó Galéria
(V. Vigadó tér 2.)
SZÁNTÓ PIROSKA festőművész
IX.21–X.11.

HÍREK

Ez év októberében az érdeklődő minden eddiginél teljesebb képet kaphat a papírmunkák és művészkönyvek magyar és egyetemes törekvéseiről. Az IAPMA kiállításaival párhuzamosan szinte naponta követik egymást a különböző rendezvények: a sort a *Liget Galéria* október 2-án nyíló kiállítása nyitja: *Eperjesi Ágnes* válogatásában magyar és európai alkotók művészkönyveiből láthatunk bemutatót. Várhatóan október 3-án nyílik a székesfehérvári *Fekete Sas Patikamúzeumban* a néhány évvel ezelőtt rendezett emlékezetes tárlat, a *Meglepetés olvasóinknak*... folytatása, ezúttal a New York-i *Dobbin Books* szervezésében 15 amerikai művész mutatja be könyvmunkáit. Október 4-én a *Fiatal Művészek Stúdiójában* 25 amerikai művészkönyv lesz látható. Október 5-én a *Fészek Galériában* 8 magyar és 8 amerikai alkotó mutatkozik be papírmunkákkal, este 7-kor ugyanitt *Luana Silverberg-Willis* (San Francisco) tánc-performance-át tekinthetik meg az érdeklődők. Ugyancsak ezekben a napokban nyílik a *Tölgyfa Galériában* kiállítás a Fiatal Képzőművészek Stúdiója által meghirdetett művészkönyv-pályázatra beérkezett alkotásokból. A tervek szerint az *Artpool Művészetkutató Központ* a Fluxus-mozgalom zászlóiból tervez bemutatót. Az eseménysorozat értékelésére későbbi számainkban visszatérünk.

Számunk szerzői

Dorothea Eimert igazgató, Düreni Papír Múzeum, **Váradi Júlia** szerkesztő, MTV, **Bodóczky István** festőművész, **Melis Pálma** újságíró, **Beke László** művészettörténész, Magyar Nemzeti Galéria, **Wehner Tibor** művészettörténész, **Németh István** művészettörténész, Szépművészeti Múzeum, **Lajta Gábor** festőművész, **Deák Erika** művészeti író, New York, **Tolnai Ottó** író, Újvidék, **Chikán Bálint** művészettörténész, Ferenczy Múzeum, Szentendre, **Szombathy Bálint** képzőművész, Újvidék, **Sárosdy Judit** művészettörténész, Műcsarnok, **Merhán Orsolya** művészettörténész egyetemi hallgató, **Sz. Haltenberger Kinga** művészettörténész, Losonc, **Justyák János** esztéta, **Szegő György** építész, művészeti író, **Peák Ildikó** művészeti író, Salgótarján, **Bohár András** képzőművész, művészeti író, **Cs. Tóth János** művészeti író, **Pogány Gábor** művészettörténész, Csók Galéria, **Benedek Katalin** művészettörténész, Magyar Nemzeti Galéria, **György Péter** esztéta, ELTE Esztétika Tanszék, **Mendöl Zsuzsanna** művészettörténész, Pécs

vészek inteni, nem megijeszteni kívánnak. Segítenek számunkra megfogalmazni mindennapi kis (vagy óriási) félelmeinket, szorongásainkat, s talán megtalálni a kivezető utat. Néhány hangulatos, lírai, finom vonalú rajz pedig gondolatiságával értékeinkre, ember voltunkra figyelmeztet.

Különös értéke a magas színvonalú anyagnak, hogy az ez idáig is rendszeresen visszatérő „nagy nevek" (a teljesség igénye nélkül: *Banga* Ferenc, *Szabó* Tamás, *Gaál* József, *Földi* Péter, *Kovács* Péter) mellett Salgótarjánban új, de nemzetközi viszonylatban annál ismertebb nevek is fémjelzik a biennálét. Így *Simonyi* Emőke és *Gyarmathy* Tihamér is szerepel a kiállító művészek között.

A múzeum földszinti kamaratermében a két év előtt Csohány Kálmán-díjas *Szemethy* Imre ironikus *Gyorsnaptárát* és a nagydíjas *Schmal* Károly grafikai sorozatát tekinthetik meg az érdeklődők.

A VI. Országos Rajzbiennálé szeptember 26—november 23. között várja látogatóit.

PEÁK ILDIKÓ

Természet, mitológia, expresszió

Jovián György, Siflis András, Lise Horsley kiállítása

Az alig egy éve működő KAS Galéria *Nyakas Ilona* vezetésével próbál lehetőséget biztosítani kortárs alkotók bemutatkozásainak. Jovián György, Siflis András és Lise Horsley kiállítása is azt jelzi, hogy a galéria célkitűzései között a minőség mellett a különböző irányokból jövő megnyilatkozások támogatása szerepel. Így kerülhetett most egymás mellé három egészen különböző habitusú alkotó.

(Jovián György) Természetes anyagok — föld, homok — keverékével dolgozik. Ez túlmutat a puszta technikai megoldás leleményességén, törvényszerűségén: színvilág és felület komplementaritásán. Az anyag olyan kisugárzásaival találkozhatunk, amelyek nemcsak természetessé teszik a formákat — a keresztet, a fény-árnyék, keletkezés-elmúlás játékait —, de visszaillesztik mind a műalkotást, mind a befogadót egy archaikus világértelmezés keretébe. Újra érezhetjük és megélhetjük, amit a görögök a *physis* fogalmába sűrítettek bele, és amit mi már olyannyira elfelejtettünk: az ember csak a természetbe ágyazottan, csak így ismerhet magára, a többi cselekedete a „létfeledés" állapotát erősíti csak. Hiszen minden tevékenysége a kezdőponttól a végpontig a természethez is kötött, s ennek hangsúlyozása azért fontos, mert ez halványodik napról-napra, és ennek a hiánynak a tudatosítására nem elegendőek a tudomány és politika eszközei.

Jovián képei ezt a tudást fogalmazzák meg érzéki-képi úton, s mindezt a szimbólumok olyan élővé tételével, amelyben a természet többé nem kijátszandó ellenfél, hanem értünk való egész.

(Siflis András) A „rajzfestményeket" — amelyeket Siflis Andrástól láthattunk — szintén valami archaikus erő hatotta át. Csak míg Jovián a természetesség átütő erejével, kisugárzásával fogalmazta meg létélményeit, addig Siflis intellektuális megközelítései inkább az elgondolkodtató felé irányították figyelmünket. Az erős színek gesztusszerű használata, az agresszív festői foltok és a finom, sokszor lebegő alakok együttese azt az egzisztenciális helyzetet jelenítette meg, ahol az egyén már nem talál fogódzót jelenében. A magánmitológiák megteremtése, ami a képeket alapjukban jellemzi, jellegzetesen a nyolcvanas évek elejétől tartó posztmodern trendbe illeszti az alkotásokat. Az már más kérdés, hogy a finom vonalak kontúrjai, amelyek Siflis rajzain olyannyira „erőteljesen" jelentkeztek, most a festményeken kevésbé tudtak érvényt szerezni maguknak.

(Lise Horsley) Lise Horsley expresszív képei azt a lényeges prob-

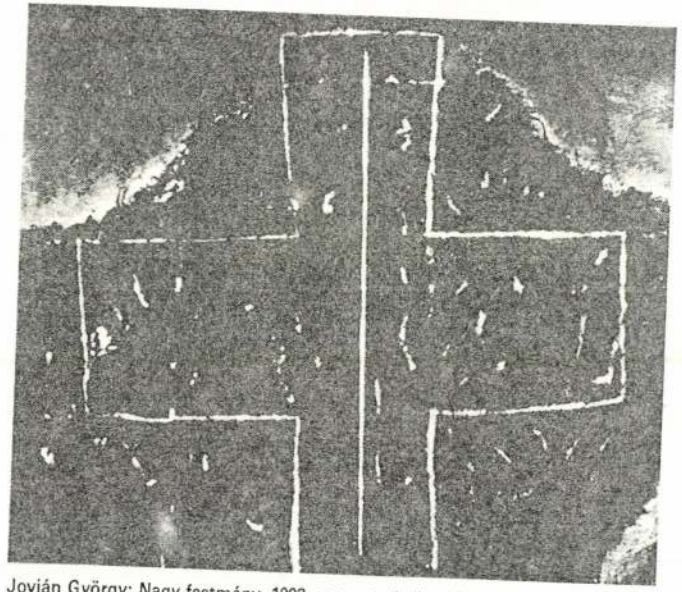

Jovián György: Nagy festmény, 1992, vegyes technika, vászon, 170 × 220 cm

JOVIÁN György

KORTÁRS
ALKOTÓK
STÚDIÓJA
Budapest, 1051 Magyar utca 7. (Astoriánál)

MEGHÍVÓ

JOVIÁN GYÖRGY
LISE HORSLEY
SIFLIS ANDRÁS

festőművészek kiállításának megnyitójára
1992. márc. 19-én, csütörtökön 18 órakor.

Megtekinthető: április 19-éig.
Nyitva: keddtől szombatig, 11-18 ^{h}-ig

Jovián György

KORTÁRS
ALKOTÓK
STÚDIÓJA

Budapest, 1051
Magyar utca 7.
(Astoriánál)

MEGHÍVÓ

JOVIÁN GYÖRGY
LISE HORSLEY
SIFLIS ANDRÁS

festőművészek kiállításának megnyitójára
1992. márc. 19-én, csütörtökön 18 órakor.

Megtekinthető: április 19-éig.
Nyitva: keddtől szombatig, 11-18 h-ig

JOVIÁN GYÖRGY

KORTÁRS
ALKOTÓK
STÚDIÓJA

Budapest, 1051
Magyar utca 7.
(Astoriánál)

MEGHÍVÓ

JOVIÁN GYÖRGY
LISE HORSLEY
SIFLIS ANDRÁS

festőművészek kiállításának megnyitójára
1992. márc. 19-én, csütörtökön 18 órakor.

Megtekinthető: április 19-éig.
Nyitva: keddtől szombatig, 11-18 ^{h}-ig

JOVIÁN György

JÓZSA Ágnes: Jovián György. = Kritika, 1991. 8. sz. 42. p.

a felszólitással, de annak logikus
n nem kért számitás eredményével

Kutató Intézetünk mint kutatóhely
kenységét /azaz: mai formájában
969-ben örökölte az akkori
kezelt Művészettörténeti Doku-
ltalános nemzeti jelentőségü
, ennek sorsáról ez esetben
teményt az MTA könyvtárral,
sen fejlesztve, Közép-Európa
ményévé alakitotta.
[illegible]
[illegible]
öztörvényes értelemben is
t lenne. Fenntartásának költségeit

JOVIÁN György

P:SZÜCS JUlianna: Tárgytalan tárgyak : Ki ne maradjon: március. =
Népszabadság, XLIV. évf. 70.sz. 1991. március 25. 9.p.

JOVIÁN György

90 3.13
91 1.54

Új Művészet

Jovián György, festő-grafikusművészen

Szabó Ernő: Csillag nélkül – Jovián György festő-grafikusművész

Szabó Ernő: Csillag nélkül – Jovián György festő-grafikusművész: Nagydíjasok Miskolcon.

TAMÁS KÖRÖSÉNYI

SKULPTUREN

GYÖRGY JOVIÁN

MALEREI

Begrüßung:

o. Univ.-Prof. Dr. Béla Balázs
Direktor des Collegium Hungaricum

Eröffnung:

Gábor Andrási
Kunsthistoriker

Die Ausstellung bleibt bis 21. Feber 1992,
Montag bis Freitag 10 bis 18 Uhr,
geöffnet.

Einladung

VERNISSAGE

der ungarischen Teilnehmer

der Künstlerkolonie Horn

am Donnerstag, dem 30. Jänner 1992,

um 18 Uhr

im

COLLEGIUM HUNGARICUM

(1020 Wien, Hollandstraße 4)

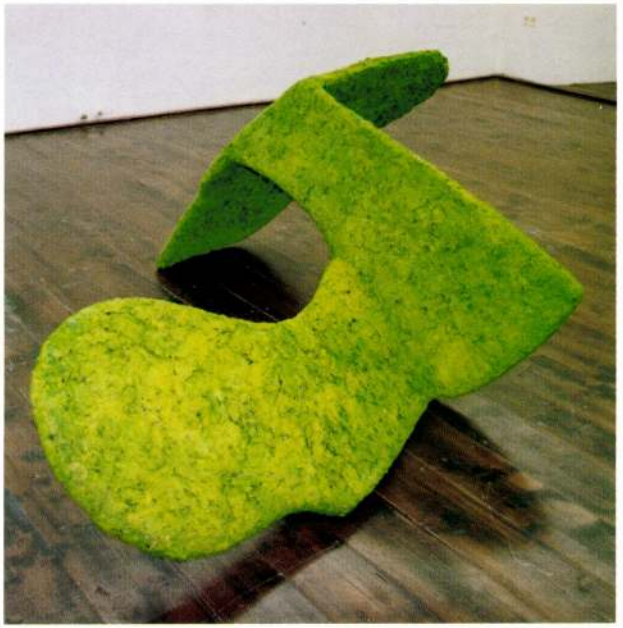

Tamás Körösényi: Landschaftstöne 17, 1991

TAMÁS KÖRÖSÉNYI

1953 in Budapest geboren
1976 Diplom der Hochschule für Bildende Kunst
1980 Derkovits-Stipendium
1982 Herder-Stipendium der Hamburger Stiftung F. V. S., ein Jahr an der Akademie der bildenden Künste in Wien
1987 Lehrer am Gymnasium für bildende Kunst
1989 Stipendium der Eötvös-Stiftung
Seit 1990 Lehrtätigkeit an der Kunsthochschule Budapest

Einzelausstellungen

1977 Budapest, Nyíregyháza
1978 Hódmezővásárhely
1979 Budapest, Stúdió Galéria – „Mű-terem"
1980 Balassagyarmat, Kiskunfélegyháza
1981 Budapest, Vigadó Galéria
1985 Budapest, Institut Français en Hongrie, Budapest, Műcsarnok
1986 Dunaújváros, Wien – Collegium Hungaricum
1987 Eger
1988 Budapest, Stúdio Galéria
1990 Budapest, Liget Galéria

György Jovián: Teer, Öl/Leinwand, 1991

GYÖRGY JOVIÁN

1951 geboren in Szilágysomlyó (Transsylvanien)
1970–1974 Grigorescu-Hochschule für Bildende Kunst in Bukarest
1975 Meisterkurse in Bukarest
1982 Übersiedlung nach Budapest
Mitglied des Künstlerfonds Ungarns und des ungarischen Künstlerverbandes,
verheiratet mit der Germanistin Mária Antal,
lebt in Budapest, Ungarn

Einzelausstellungen

1983 Klub der Jungen Künstler, Budapest
1985 Stúdió Galéria, Budapest
Ungarische Akademie, Rom
1987 Galerie d'Art Actuel, Liège, Belgien
Kunstverein Ulm, BRD
1988 Galerie d'Art Actuel, Liège, Belgien
Galerie Borkowski, Hannover, BRD
1989 Óbudai Pince Galéria, Budapest
Kellergalerie in Óbuda
Galerie Adriana, Stuttgart, BRD

Jovián György

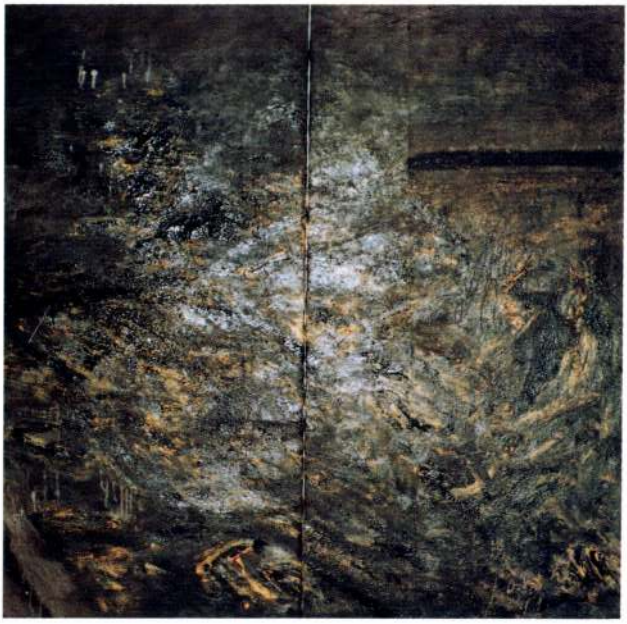

György Jovián: Teer, Öl/Leinwand, 1991

GYÖRGY JOVIÁN

1951 geboren in Szilágysomlyó (Transsylvanien)
1970–1974 Grigorescu-Hochschule für Bildende Kunst in Bukarest
1975 Meisterkurse in Bukarest
1982 Übersiedlung nach Budapest
Mitglied des Künstlerfonds Ungarns und des ungarischen Künstlerverbandes,
verheiratet mit der Germanistin Mária Antal,
lebt in Budapest, Ungarn

Einzelausstellungen

1983 Klub der Jungen Künstler, Budapest
1985 Stúdió Galéria, Budapest
Ungarische Akademie, Rom
1987 Galerie d'Art Actuel, Liège, Belgien
Kunstverein Ulm, BRD
1988 Galerie d'Art Actuel, Liège, Belgien
Galerie Borkowski, Hannover, BRD
1989 Óbudai Pince Galéria, Budapest
Kellergalerie in Óbuda
Galerie Adriana, Stuttgart, BRD

TAMÁS KÖRÖSÉNYI

SKULPTUREN

GYÖRGY JOVIÁN

MALEREI

Begrüßung:

o. Univ.-Prof. Dr. Béla Balázs
Direktor des Collegium Hungaricum

Eröffnung:

Gábor Andrási
Kunsthistoriker

Die Ausstellung bleibt bis 21. Feber 1992,
Montag bis Freitag 10 bis 18 Uhr,
geöffnet.

Jovián György festő-grafikusművész
Láska Lajos: Lepeshátrányban – Studió 86.

4 Jovián György: Apollón és Marszüász, olaj, 200 × 150 cm, 1986

Műrészet, 1989. május, 38-old.

3

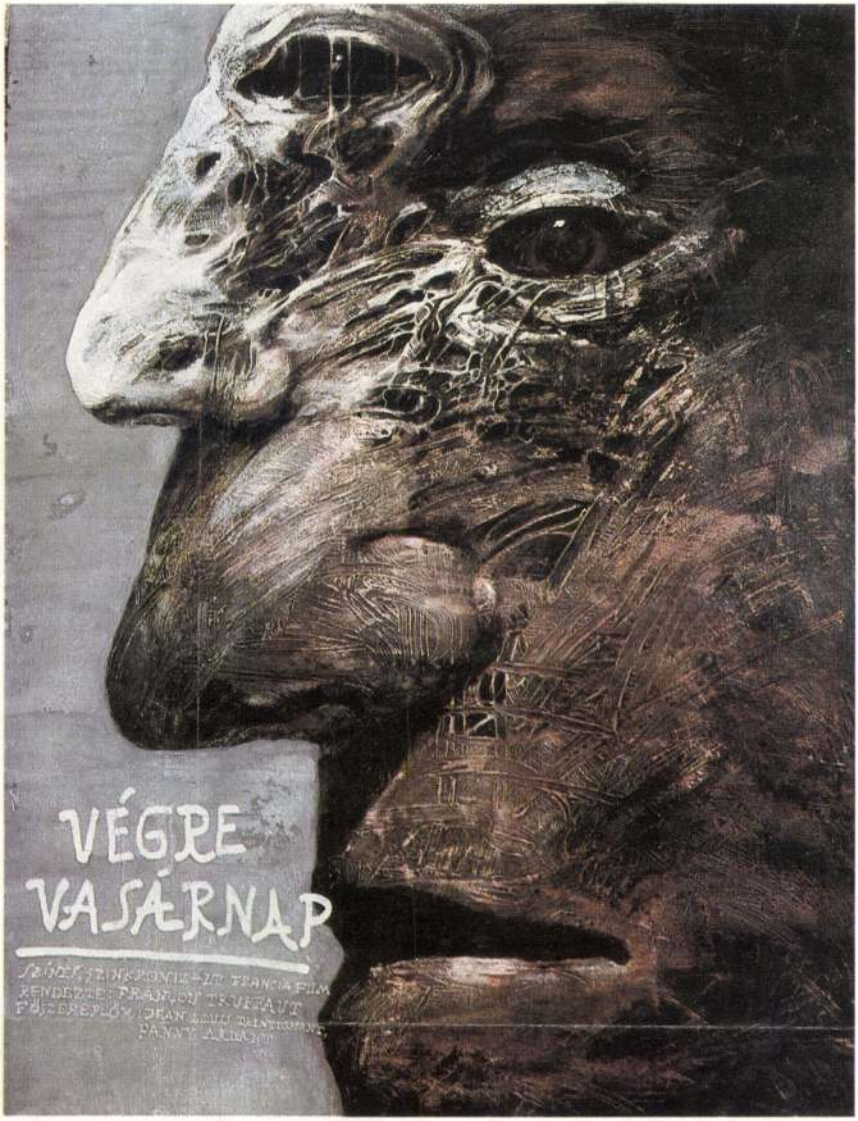

gesztusoknak és a villódzó színeknek emelkednek ki. A kompozíció előterében

JOVIÁN GYÖRGY

PASSAU I.

Boros István, Bullás József, Forgács Gábor, Gaál József, Gábor Imre, Ganczaugh Miklós, Halász Arisztid, Halbauer Ede, Hortobágyi Endre, Jovián György, Kováts Albert

AZ „UNGARISCHE KUNST DER ACHTZIGER JAHRE – EINE AUSWAHL VON ARBEITEN AUF PAPIER" címmel
a passaui Szent Anna Kápolnában,
1989. január–februárban rendezett kiállítás művei
(első rész)

ÓBUDAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Budapest III., Dugovics Titusz tér 2.

Megnyitó: 1989. április 12-én 18 órakor
Megtekinthető: május 7-ig, naponta 14–18; szombat–vasárnap 10–18 óráig
Hétfőn zárva

PASSAU II.

Lossonczy Tamás, Markó Balázs, Molnár László, Roskó Gábor, Sinkó István, Świerkiewicz Róbert, Szeift Béla, Szikora Tamás, f. Tóth Árpád, Vojnich Erzsébet

AZ „UNGARISCHE KUNST DER ACHTZIGER JAHRE – EINE AUSWAHL VON ARBEITEN AUF PAPIER" címmel
a passaui Szent Anna Kápolnában,
1989. január–februárban rendezett kiállítás művei
(második rész)

ÓBUDAI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Budapest III., Dugovics Titusz tér 2.

Megnyitó: 1989. május 10-én 18 órakor
Megtekinthető: június 4-ig, naponta 14–18; szombat–vasárnap 10–18 óráig
Hétfőn zárva

JOVIÁN György

György Jovian
„Corpus" 1986
Mischtechnik auf Papier

Tisztelettel meghívjuk

JOVIÁN GYÖRGY

kiállítására

az **Óbudai Pincegalériába**
(Budapest III., Fő tér 1. Zichy-kastély)

Megnyitja 1989. március 13-án 18 órakor
BERECZKY LÓRÁND,
a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

Megtekinthető 1989. április 2-ig
naponta 14–18, szombat-vasárnap 10–18
óráig.
Hétfőn zárva.

PRINT-PACK
PRO CULTURE

A Bartók Béla Művelődési Központ
meghívja Önt

Jovián György

festőművész

kiállításának megnyitására
1989. január 12-én 18 órára
a dunaújvárosi Uitz Terembe

A kiállítást megnyitja:

Sasvári Edit

A kiállítás megtekinthető
1989. január 12 – február 12-ig
hétfő kivételével
naponta 10–18 óráig

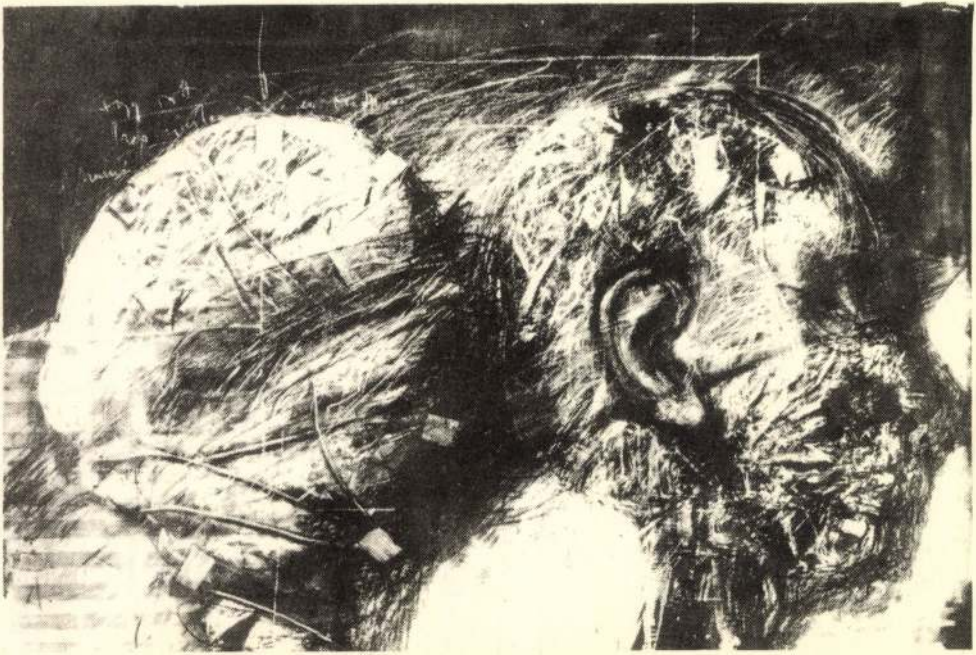

Jovián György, festő-grafikusművész
Lóska Lajos: A miskolci maraton, a XIV. Orsz. Grafikai Biennáléről.

Jovián György: A római Anoyaz, szitanyomat, 64 × 44 cm, 1987

Művészet, 1988. jan., 43-old.

Jovián György

Jovián György festő munkáiból az ulmi Künstlerhausban rendeztek kiállítást.

>

Magyar Nemzet 1987. IX. 25.

Jovián György

Jovián György festő műveiből nyílik kiállítás május 26-án Liége-ben, a Galerie d'Art Actuel-ben.

Magyar Nemzet 1987. V. 23.

Tóvári György

P. Kucs Julianna: Biedermeier vallás

Újvidék, 1987. I. 31

Jovián György

Rajz

Magyar Nemzet 1986. XII. 6.

Tóvári György

Rajzbiennálé Salgótarjánban

Magyar Nemzet, 1986. XI. 11.

Lovián György

Lóska Lajos: A beérkezettek tárlata

Művészet 1986. okt. 41. o.

http://saman.fszek.hu/corvina/opac/wpac.cgi

Jovián György

P. Szabó Ernő: Derkovits ösztöndíjasok kiállítása

Művészet
1986. júl. 55.old.

ıbó Ervin Könyvtár

györgy and type B

ú | státusz | >>

= Tata castle and surroundings / Haraszti
öp Éva] ; [... ford. Vadász György] ; [kiad.

oto, [1998]

JOVIÁN György

és ~~Pe~~ Püspöky István Ricell. Romai M. Akademia, 1985

(bán): Árgyélus és a romok. = M. Nemzet,

1985. dec. 29. 8.

ony, tárálnák a kiadvány példányait

ívül e küldeménynek más célja is
szükségképpen bizonyos mértékig
vennénk megjegyzéseit, tanácsait
anyagára nézve.

nkban áll nemcsak a művészettörté-
özi normáiba beilleszkedő munkák
jelenleg igen tetemes követési
atos, ésszerű mértékre csökkentése

jobb kívánságokkal az új évre

Marosi Ernő
igazgató

Magyar Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kutató Intézet
Budapest

MTA KESZ Sokszorosító

Jovián György festőm

1 műrének elemzése

→ Dienes Gábor fm

MŰVÉSZET 1985/11-12/44/45

JOVIÁN Gyögy

P. Süss Juliánna

Jovián pinxit
Kiállítás a Studió Galériában

Népszabadság, 1985. június 11. 7.

es Werks klar erkannt und
ige Verbindung der beiden in-
s Schöpfers und des Recepti-
ieser Anschauung können alle
den werden /.../"[28]
was probably also due to Popper's
ukács recognized the extra-
f Cézanne's art. An important
t was the establishment of the
ssionism and Tectonism". This
y explained in his study,
illol",[29] but a certain re-
eghel also shows that he
anti-Impressionistic position

A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
és a Fiatal Képzőművészek Stúdiója
meghívja Önt és kedves Családját
1985. május 22-én 18 órára
a Stúdió Galériába

JOVIÁN GYÖRGY
festőművész kiállításának megnyitására

Megnyitja: Csurka István

studio
galéria

Megtekinthető: 1985. május 22–június 16-ig,
hétfő kivételével, naponta 10–18 óráig.
Cím: Budapest V., Bajcsy Zsilinszky út 52.

85-777 GENERALART Dorogi Ny

TÖRTÉNELMI FIGYELŐ

Tilkovszky Loránt: Bajcsy-Zsilinszky
Írások tőle és róla

1986-ban országszerte megemlékeztek az 1944 karácsonyán mártírhalált halt *Bajcsy-Zsilinszky Endre* születésének 100. évfordulójáról, Írások, emlékműsorok tucatjai idézték fel, méltatták az ellenforradalmi rendszer egyik legismertebb ellenzéki politikusának pályafutását, emberi arculatát. A centenárium alkalmából Budapesten felavatták a nemzeti hősök sorába emelkedett Bajcsy-Zsilinszky Endre szobrát.

A Bajcsy-Zsilinszkyre emlékező írások között előkelő helyet foglal el *Tilkovszky Lorántnak*, az ellenforradalmi rendszer története és Bajcsy-Zsilinszky munkássága ismert kutatójának a könyve. Fenntartom ezen állításomat még akkor is, ha azt kell mondanom, hogy kissé csalódott voltam, amikor először nyitottam ki Tilkovszky Loránt könyvét és a cím alatt a következő alcímet olvastam: *Írások tőle és róla.* Csalódottságomat – mely végül is gyorsan elmúlt – a négy szó okozta. Az előzetes beharangozókból, de a kötet címlapjából is arra következtettem, hogy egy alapos Bajcsy-Zsilinszky életrajz olvasójává válhatok; de mint kiderült, erre még hosszabb-rövidebb ideig várnom kell.

Tilkovszky Loránt munkájában nem a szerző (szerkesztő?) rajzolta meg Bajcsy-Zsilinszky Endre portréját, hanem Bajcsy-Zsilinszky Endre egykori – eddig csak részben publikált – írásai mutatják be a politikus, a közéleti ember arcát.

A Tilkovszky Loránt által közreadott írások a második világháború éveiben keletkeztek. Többségükben vezető politikusokhoz, katonákhoz, közéleti személyiségekhez írt memorandumok, de megtalálhatóak közöttük el nem hangzott beszédrészletek, naplófeljegyzések is. Valamennyi dokumentumot színvonalas bevezető és bőséges jegyzetapparátus tesz teljessé.

A közreadott egykori írásokból megismerkedhetünk azokkal a politikai küzdelmekkel, amelyeket Bajcsy-Zsilinszky Endre folytatott a háború ellen, a független Magyarországért, a nemzetiségiek egyenlő jogaiért, a magyar nemzet becsületén esett foltok eltüntetéséért. Annak ellenére, hogy azt mondhatjuk, Bajcsy-Zsilinszky Endre következetesen és szívósan küzdött a maga igazáért, elítélte a törvénytelenségeket, nem mindenben látta világosan a helyzetet. Külpolitikai és katonai kérdésekben megfogalmazott véleménye nem egy esetben figyelmen kívül hagyta az adott időszak realitásait. A politikai, gazdasági és katonai problémák megoldását – eléggé leegyszerűsítve a fogalmazást – a magyar politikai és katonai vezetésnek az „árjáktól" – értsd német származásúaktól – való megtisztításában látta. Természetesen ettől, illetve ennek a jelzőnek a használatától minden olyan esetben tartózkodott, ha az egyébként „árja" politikus, vagy katona – például *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter, *Csatay Lajos* honvédelmi miniszter stb. – „jó magyar ember" volt.

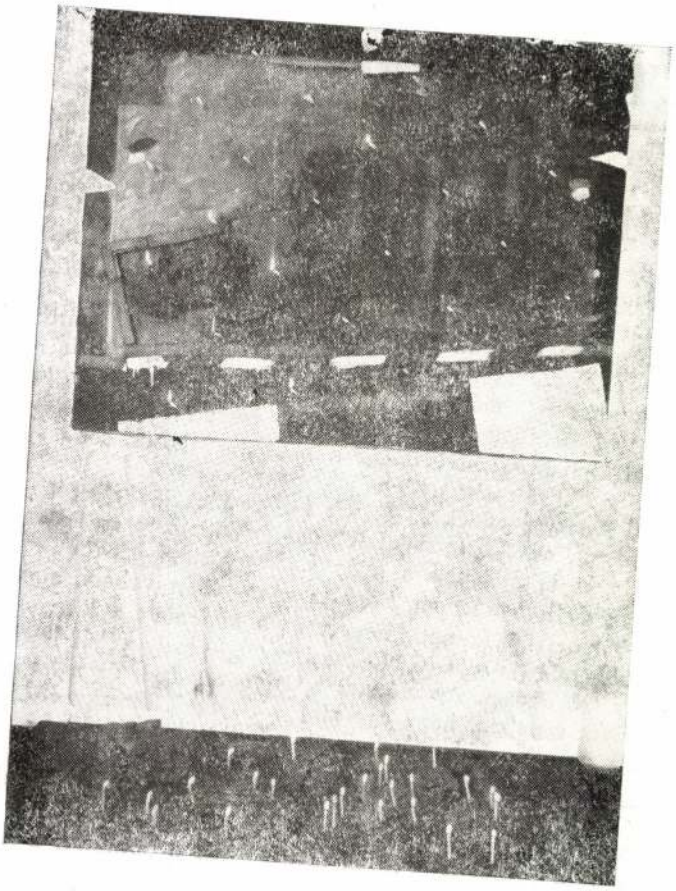

húzva, gyertyákat is állított kompozíciójára Jovián György. Emlékezés, tiszteletadás tehát a *Mediterrán szertartás*. A művészettörténet modern művészet által történt újrafelfedezésének az emlékműve, melyen Jovián a színekben és formákban gondolkodó képzőművész a hétköznapi tárgyak és anyagok direktsége, nyersesége segítségével idézi meg az antikvitás szellemét.

A festő-grafikus munkásságát a transzavantgarde-nak nem a szubjektív-expresszív, elsősorban a piktúrában hódító vállfaja termékenyítette meg, hanem az újeklektikához közel álló, személytelenebb, hangsúlyozottan a történelemre, a különböző stíluskorszakokra építő ága.

A bemutatott három eltérő módon kiteljesedő művészpálya, illetve ennek a dolgozatban vázolt egy-egy konkrét állomása, azt dokumentálja, hogy a sokszínűség, az egymás mellett létező kifejezésmódok, az egyéni kezdeményezések biztosítják a modern magyar művészet ideális fejlődését, csak ebben a légkörben születhetnek valóban színvonalas alkotások, csak egy nyitott, nem monolitikus művészet lehet a minőség garanciája.

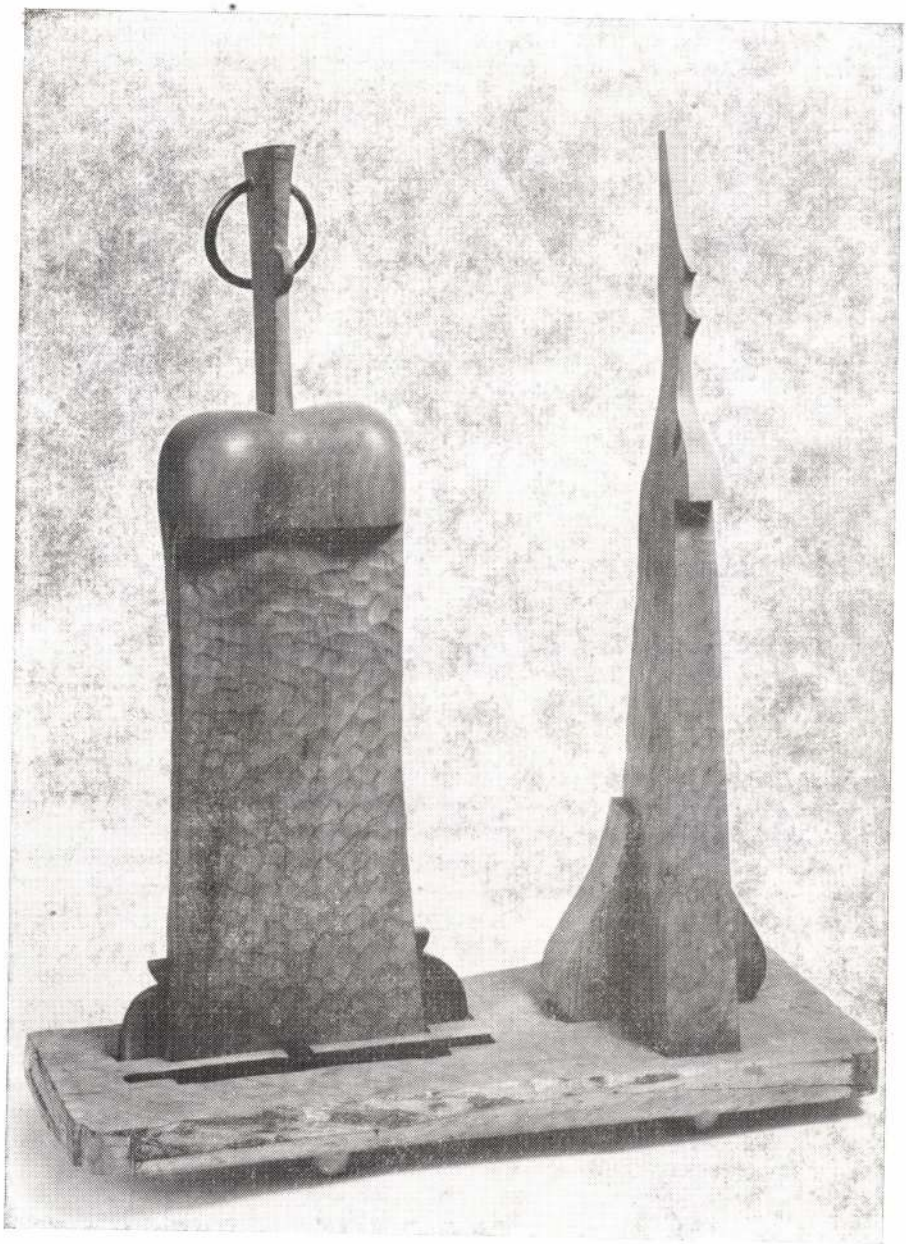

„lefordítása" óhatatlanul is mondanivalójának a leegyszerűsítéséhez vezet. Mielőtt véleményt alkotnánk róla, vizsgáljuk meg alaposabban a szobrot. S bár leírása bizonyos szempontból kicsit már értelmezése is, azért megpróbálom a munkát a lehető legsemlegesebben bemutatni. Egy deszkalapra emlékeztető talapzatból két majdnem függőleges, egymástól eltérő irányba dőlő pózna és egy félkorong forma emelkedik ki. Mindhárom fo-

Palócföld, 1986.6. (Lóska Lajos: Három művész - három mü.)

nállal egymáshoz kötött tárgy, jellegében és funkciójában más és más: az első, a legmagasabb, egy felül vékony, majd kiszélesedő, aztán ismét elvékonyodó figurára, vagy árbocra utal, ez hozzá van erősítve egy póznához, amely mintegy segít fogva tartani a félkoronggal együtt. A látogatónak, ha hosszabb időt tölt a szobor előtt, az első asszociációja egy vitorlás hajó: a két vékonyabb függőleges rúd az árboc, a harmadik, masszívabb forma a hajó tatja. De egy idő múlva ezt a felvillanó képet elvetjük, hiszen a cím is mást sugall, és így eljutunk egy kőhöz kötözött alak képéhez. A kompozíció elején magasodó, kifelé dőlő figura el akar szakadni az őt fogvatartó, ugyanakkor a kompozíciót is kiegyenlítő félkorongtól. A két tárgy között levő cövek összeköti a két, tömegében ellentétes formát, ugyanakkor segít visszatartani az eliparkodó, stilizált figurát. Számtalan dologhoz kötődhet az ember: egy eszméhez, a kedveséhez, a szülőföldjéhez, de akár egy hétköznapi tárgyhoz is. Az elszakadás kínját és a maradás terhét egyaránt sugallja a szobor, illetve éppen azt az érzékeny egyensúlyi helyzetet rögzíti, amikor még nem dőlt el, mi történik majd: elszakad a szál, fellazul egy beidegződött kapcsolat, és új irányba indul el valaki, levetve minden terhet, de ugyanakkor kiszakad a megszokott biztonságos helyzetből; vagy esetleg túl szorosak a kötöttségek és örökre ott marad a figura, minden terhével együtt, esetleg e terhét vonszolva lép tovább?

A munka azért tökéletes, mert mindezt az érzést a formákkal, az arányokkal és a tömegekkel tudja érzékeltetni.

JOVIÁN GYÖRGY: *Mediterrán szertartás*, vegyes technika, 140x180 cm, 1984. Jovián György tevékenysége a hazai képzőművészetnek a pop artban gyökerező, a pop művészet által megtermékenyített vonulatához kapcsolódik. Ide köti anyaghasználata, felületkezelése, dolgozzék bármilyen műfajban, készítsen rajzot, festményt, vagy installációt. Jovián művészete tehát a *Lakner László* munkásságáig visszamenő újtárgyias kifejezésmódhoz köthető, de nem közvetlenül, hiszen az Erdélyben élő alkotó csak a hetvenes és a nyolcvanas évek fordulóján Budapestre kerülve kapcsolódik be igazán a magyarországi művészeti életbe, ahol viszont kiforrott stílusával, kitűnő rajzkészségével, hamar felhívja magára a figyelmet. Az 1982-es salgótarjáni országos rajzbiennálén szereplő, az elmúlásnak emléket állító munkája az *Exitus* (1982), majd az 1983-ban készült *Magánpiramis* még a közvetlen pop art hatást, a tárgyias szemléletből való konkrét kiindulást tükrözik. Az 1984-es Stúdió-kiállításon bemutatott *Mediterrán szertartás* (1984) viszont már az újtárgyias szemlélet és a transzavantgarde ideáloknak az összefonódását, egyéni hangú műben való ötvözését példázza. A nagy méretű installáció felső része falra akasztott plasztikus kép, a tépett, enyészetet, elmúlást idéző felületből egy antik fej emelkedik ki. E múlt előtti tisztelgés, az antikvitás témává emelése már az újeklektika sajátja. A falra függesztettel egyenlő nagyságú földre fektetett reliefen a már bemutatott téma kiálló megrongálódott antik szoborfej, a test részeire utaló töredékek, illetve a pop artos, plasztikus háttér a múltnak és a tárgyaknak ez az ötvözése jellemzi a munkát. A direkt kifejezésmód mindenképpen előnyére válik az alkotásnak, mert meggyőzővé, szinte életszerűvé teszi a bemutatandó tárgyát. A hommage-jelleget alá-

Jovián György

Erdélyből M.o.-ra
telepített művész

→ Butal Andrásról

MŰVÉSZET 1985/8/20

KARATE

a réseket ruháim
a bőrömbe.
áltam. A mocskos
telepiek behúzód-
ag épületében ke-
rozsdás konzerv-
t toccsant egy-egy

nemigen merész-
nban félelem nél-
n át e temetőn,
lett volna szabad
ba szállt a bátor-
kat a rózsadombi

: omladozó házak,
megmagyarázták,
. Ők pedig nem
szerint aznapra

ért sem tette be
ozdulattal löktem
ajtaját.

— Tejet igyál, bohócjancsi! — röhögött a szénle-
hordó.

Hat hónapja azt tanulom, hogy nem szabad verekedést provokálni. Most is ez volt a szándékom, amikor foghegyről odavetettem:

— Zenkucu-dacsi! — és megindultam a sarok felé hogy udvariasan bővebb magyarázatot kérjek a „ma jom" és a „bohócjancsi" mibenlétéről. De több semm Beszennyezném a karate nevét, ha kikezdenék valak vel, pláne, ha gyengébb.

Megálltam a lehordó előtt, és elnézően széttártam kezem.

— Ippon nukite! — böktem bal kezemmel föleme jobbom atyáskodva rángatózó mutatóujjára.

... A sör habja lassan folyni kezdett arcomon. Me ráztam a fejem. Ennek fele sem tréfa! Most már v dekeznem kell, hiszen az izomkolosszus előrébb l pett, és ütésre lendítette a kezét.

Minden idegszálammal fölkészültem az elkerülhete len harcra. Nem teszek benne nagyobb kárt. Méltatla lenne hozzám és az Eszméhez, melyet e pillanatba képviselek. Összevontam a szemöldökömet, mozdulat

ek se jó bor szaga
az egymáshoz érő

összesúgtak a sa-
tha nem venném
a könyökömmel,
magabiztosan rá-

n hátranéztem, és

lődött. Találgatták,

mocs
tekin
tt to

szr

lan pilláim alatt szemgolyóim valósággal átfúrták el
lenfelem tekintetét. Egészen agyáig hatoltak, és kiles
ték gondolatát: Széttaposlak, te tetű!

Gyors önvizsgálatot tartottam. Szívem, pulzusor
rendben. Fejem tiszta. Nem borította el az oktala
harc állati ösztöne. Minden rendben van. Mélyet léle
geztem, bepréseltem a levegőt a gyomromba, sokái
ott tartottam, nagyon sokáig, s mikor már úgy érez
tem, szétszakad a bensőm, túlvilági hörgéssel célb
vettem ellenfelem:

— Szeiken csudan-cuki! — mire kaptam egy hatal-
mas pofont. Nem vesztettem el lélekjelenlétem. Gyor-
san fölidéztem magamban a fél év alatt tanult anyag
... részletét. Tisztelni kell az ellenfelet! Udvaria-
...ltam, és számítógépet megszégyenítő se-
... a válasszal:

...újult a lumbágóm. Fáj-

JOVIÁN György

Vadas József

Gondes morbid

[Doron Károly: Dorottya u. k.
Jovián György. Studio G. I

Élet és irodalom 1985. június 14. 13.

s a müvészetről", in: Esszék és
1983, pp. 5-12

Karádi in the volume Lukács
(1902--1917) (Georg Lukács's
2--1917), Budapest 1981. In
cs: Briefwechsel 1902--1917,

On the Popper's essays see

lezése, p. 119 (henceforward

Brueghel der Ältere, Kunst und
599--606, reprinted: Acta

Népszabadság

1985. június 11., kedd

Jovián György

JOVIÁN PINXIT

KIÁLLÍTÁS A STÚDIÓ GALÉRIÁBAN

Elnézést a latin címért, de jobb, ha már most megszokjuk a tehetséges, szilágysomlyói születésű és Bukarestben diplomázott fiatal festő archaikusnak tetsző szignóját. És még jobb, ha nemcsak megszokjuk, de el is hisszük: ezúttal nem a művészettörténeti műveltség fölös fitogtatásáról és a figyelemfelkeltés erőltetett formájáról van szó. A pinxit (azaz festette) és a képaláírások, a *Flagellum* (korbács), *Laudátor* (gyászszónok) az *Ecce* (íme) a művek elválaszthatatlan hangulati elemei. Meg nem határozzák ugyan a művek esztétikai érvényességét, de rátesznek egy lapáttal a mondanivalóra.

Ha már a lapátnál tartunk, az nemcsak a szó átvitt, hanem konkrét értelmében is belépett a műcsinálás folyamatába. *Jovián* üszökfekete, vérzőpiros, sárosbarna és füstsárga színeket lobogtató vásznai ugyanis nagylelkűen befogadnak idegen anyagokat is. De nem finom holmikat, nem olyanokat, amelyeket olló és ecset — meg némi ragasztó — segítségével fel lehet a vászonra kézimunkázni. Itt a lapát, talán a vakolókanál, esetleg az építkezéseknél nélkülözhetetlen malterosspahtli is beleszólt a játékba.

E vázlatos technikaismertetés után szinte hallani vélem az olvasói ellenvetéseket. „Már megint egy stúdiós, aki jódolgában a falra festi az ördögöt." „Ismét egy neoavantgárd művész, aki három hétre lefoglalja a Bajcsy-Zsilinszky úti kiállítótermet, csak azért, hogy a szomszédos Poszterház aktnaptárban érdekelt vásárlójának elvegye az életkedvét, vagy hogy a közeli Pizzaudvar eltévedt vendégeit elriassza a mindennapi fogyasztástól."

Mi tagadás, az utóbbi időben elég gyakran adott otthont a *Stúdió Galéria* efféle fogyókúrára és más természetű absztinenciára serkentő látványnak. E hasábokon is kerültem mostanában a méltatást, nem kívántam sem reklámot, sem ellenreklámot csinálni azokhoz a produkciókhoz, amelyeket alaposan föl-értékeltem volna még a negatív minősítéssel is. De hát nem okoztak maradandó károkat, általában egy árva katalógus nem sok, annyi sem maradt utánuk. Azt pedig tapasztalatból tudom, hogy az említett kereskedelmi és vendéglátó-ipari egységek forgalmának aligha ártottak a közelmúltban látott és halálunalomba csomagolt fényképezett véres hús látványa vagy az izgalmat maximálisan nélkülöző kommunikációs kísérletekről szóló elviselhetetlenül fárasztó videoműsor.

Ezért sietek leszögezni: *Jovián György* teljesítményének bemutatásával hirtelen megszakadt a Stúdió Galériára rászabadult undok és mégis pehelykönnyű sorozat. Nem mintha ezek a nagyméretű festmények andalodásra vagy lakomára sarkallnának. A megfestett vagy domborműszerűen felszínre rágyűrt drapériák mögött tapintatosan fogalmazott, de valódi emberi szenvedés sejlik. A tüzeket és véres eseményeket asszociáló piros-fekete színhasználat mély tragédia átéléséről tudósít. A képfelszínen minduntalan felbukkanó sorompómotívumok, ablakmotívumok, gyertyamotívumok hűséges lenyomatai annak a pszichikai folyamatnak, amely az indulat örvényének odaveti, és hagyja elsodortatni a külvilág ténytöredékeit.

Mégis: művészi tartással, szakmai fegyelemmel, a katarzis gyógyító terápiájában bízva készültek ezek a festmények. Bár e megidézett latinságtól nemhogy a derű, de még a mérték is távol áll, a sistergően forró színezet, a feszültséggel telített kompozíció nem hagy helyet sem misztikus kultuszképzeteknek, sem cinikus, kultúrát tipró gesztusoknak.

A katalógus szép ajánló sorai Jovián etruszkos halálközelségét emlegette. Azon sem csodálkoztam volna, ha a jezsuita spanyoloktól a dionüzoszi görögökig, a modern „art brut"-től, a csúnya művészettől, a még modernebb „arte poveráig", a szegény művészetig terjedt volna a hasonlatanyag. De ahogy figyelem ennek a művészetnek az erejét, saját hangját és jó értelemben vett hatásosságát, hamarosan nem lesz szükség az „irodalomjegyzék" felemlegetésére. Végül is nem a rokonok és boldog ősök festették ezeket a képeket, hanem *Jovián pinxit.*

P. Szűcs Julianna

JOGI TANÁCSADÓ

Kinek jár különélési pótlék?

Vidéken működő állami építőipari vállalatnál dolgozik Lipták István siklósi olvasónk, aki brigádja nevében érdeklődik: kinek jár az építőiparban különélési pótlék, s menynyi lehet annak összege?

Különélési pótlék annak jár, aki menetrend szerinti közforgalmú közlekedési eszközzel vagy a munkáltató által szervezett csoportos szállítással vagy egyéb módon (pl. saját gépjárművel) naponta — a munkahelyére (munkakörére) érvényes munkaidő-beosztás betartásával — állandó lakóhelyéről bejárni nem tud, vagy bejárás esetén állandó lakóhelyétől legalább napi 12 órát tölt távol.

A vállalat nem építési munkahelyén (segédüzemben, házgyárban, anyagtelepen, szociális és kulturális intézményben, vállalati központban stb.) állandó telephelyre alkalmazott dolgozónak különélési pótlék akkor jár, ha állandó telephelyén kívül más helységben foglalkoztatják, és menetrend szerinti közforgalmi közlekedési eszközzel vagy a munkáltató által szervezett csoportos szállítással — a dolgozó munkahelyére (munkakörére) érvényes munkaidő-beosztás betartásával — sem állandó lakóhelyére, sem telephelyére nem tud visszatérni (vagy visszatér ugyan, de távolléte a napi 12 órát eléri vagy meghaladja).

Az állami építőipari vállalatnál a különélési pótlék mértékét 1985. január 1-től a kollektív szerződésben kell szabályozni. Az összegszerűségre központi előírás nincs. (A nem állami építőipari vállalatokra, illetve szervezetekre a különélési pótlék szempontjából más szabályok irányadók.)

A tanulmányi szerződésről

Borka János keszthelyi olvasónk kérdezi: az egyetemen tanuló vagy oda felvett fiatalok közül kikkel köthetnek ösztöndíj folyósítására szerződést a vállalatok? Milyen egyéb juttatások adhatók ennek keretében, és milyen kötelezettségek terhelik a hallgatót?

A vállalatok a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos, magyar állampolgár hallgatóin kívül tanulmányi szerződést köthetnek a végleges magyarországi letelepedési engedéllyel rendelkező és hazai felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató külföldi állampolgárságú hallgatóval és a külföldi felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató — a II. évfolyamot sikeresen befejező — magyar ösztöndíjas hallgatóval.

A tanulmányi szerződésben a munkáltató a tanulmányi idő tartamára munkáltatói támogatás (ösztöndíj) folyósítására, a hallgató pedig a szerződésben megjelölt képzettség megszerzése után az ösztöndíj folyósításával egyező időtartamra a munkáltatónál munkaviszony létesítésére vállal kötelezettséget.

Az ösztöndíjat a tanulmányi eredmény figyelembevételével kell megállapítani; havi összege legfeljebb 1500 forint lehet. A felek a szerződésben — az ösztöndíjon kívül — egyéb olyan szolgáltatásokban is megállapodhatnak, amelyek a munkáltató és a hallgató kölcsönös kapcsolatát erősítik, vagy amelyeket egyéb okból lényegesnek tartanak. Ennek megfelelően a munkáltató a hallgató számára tanulmányai alatt üdülési lehetőséget biztosíthat, tanulmányaihoz szakmai segítséget nyújthat, pályázatok kiírásával, díjazásával támogathatja a tudományos diákköri tevékenységet, a munkáltató tevékenységi köréből választott diplomamunka, a „jó" vagy ennél jobb tanulmányi eredmény elérése esetén jutalmat adhat, a munkaviszony létrejöttének időpontjában letelepedési támogatást nyújthat, vagy lakástámogatási hitelt, szolgálati lakást, a külön jogszabályban meghatározottak szerint magánszálláson elhelyezést biztosíthat, albérleti hozzájárulást fizethet, ifjúsági takarékbetétet nyithat a hallgató nevére, az idegen nyelv tanulásához támogatást adhat stb. A hallgató a munkáltatónál a szakmai felkészülését elősegítő munkát végezhet, illetve — ha erre lehetőség nyílik — szakmai gyakorlatát a munkáltatónál végezheti stb.

Néhány sorban válaszolunk

Jovián György festőművész született 1951. december 27-én Szilágysomlyón. Tanulmányait a bukaresti N. Grigorescu Képzőművészeti Főiskola festő szakán végezte 1975-ben. 1982 óta él Budapesten.

György Jovián, Maler ist am 27. Dezember 1951 in Szilágysomlyó geboren. Studien an der N. Grigorescu Hochschule für Bildende Künste in Bukarest, von 1970 bis 1975. Seit 1982 lebt er in Budapest. Er ist Mitglied des Studios der Jungen Künstler und des Ungarischen Verbandes für Bildende Kunst.

György Jovián, peintre, est né le 27 décembre 1951, a Szilágysomlyó (Roumanie). Il a fini ses études à l'Académie des Beaux Arts „N. Grigorescu" de Bucarest, de 1970 a 1975. Depuis 1982 il vit a Budapest. Il est membre du Studio des Jeunes Artistes et de l'Association des Arts Plastiques Hongrois.

KIÁLLÍTÁSOK
AUSSTELLUNGEN
EXPOSITIONS

egyéni kiállítások:
selbständige Ausstellungen
expositions Individuelles

1973 – Bukarest
1978 – Kolozsvár
– Nagyvárad
1982 – Nagyvárad
1983 – Budapest, Fiatal Művészek Klubja

csoportkiállítások:
Gruppenausstellungen
expositions de group

1973 – Bukarest
– Nagyvárad
– Brassó
1975 – Bukarest
– Nagyvárad
1976 – Debrecen
1977 – Bukarest
1979 – Bukarest
– Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia
1981 – Nagyvárad „Dialógus"
– Sepsiszentgyörgy „Médium"
– Miskolc XI. Grafikai Biennale
1982 – Salgótarján I. Rajzbiennálé
1983 – Hódmezővásárhely „Mindenféle realizmus"
– Budapest, Nemzeti Galéria
– Budapest, Nemzeti Galéria „Mai magyar grafika és rajzművészet"
– Budapest, Ernst Múzeum Stúdió '83
– Miskolc, XII. Grafikai Biennálé
1984 – Salgótarján, Tavaszi Tárlat
– Budapest, Műcsarnok Országos Tárlat
– Pécs, „Drawing" Nemzetközi Rajzkiállítás
– Salgótarján, II. Biennálé
– Budapest, FMK „Mail Art"
– Fredrikstad (Norvégia) Grafikai Biennálé
– Havanna (Kuba)
– Prága, Brno (Csehszlovákia)
– Varsó
– Finnország, Ausztria – Magyar vándorkiállítás
– Leonberg bei Stuttgart (NSZK)
1984 – Párizs Espace Pierre Cardin
– Stúdió '84
1985 – Budapest, Fészek Klub „Tradíció és jelen"
– Franciaország (Bordeaux)
– USA (San Francisco)
– München (NSZK)

Díjak:
1983 – Derkovits ösztöndíj
1984 – Derkovits ösztöndíj nívódíja
– Stúdió-díj

DIES IRAE 1985 150x200 CM OLAJ/VÁSZON
DIES IRAE 1985 150x200 CM OL/LEINWAND
DIES IRAE 1985 150x200 CM HUILE/TOILE

Fotó: Kiss Árpád

85-774 GENERALART Dorogi Nyomda

jovián györgy

festőművész kiállítása a stúdió galériában 1985 május 22 - június 16

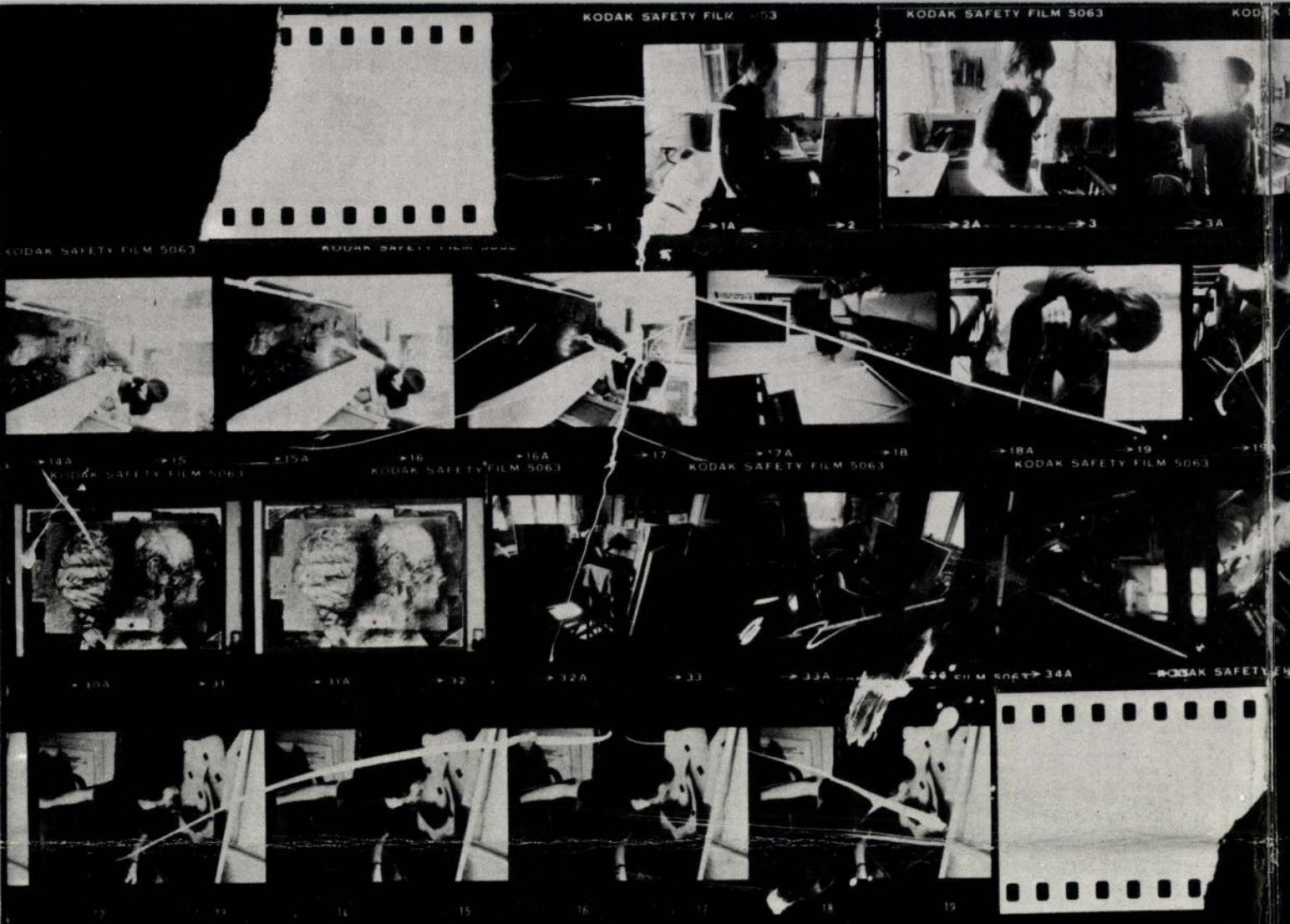

Az igazi festészet gondolkodás. Világmagyarázat, mint a filozófia.

Ennek felismeréséig és elfogadásáig azonban igen hosszú út vezetett. Magának a festészetnek kellett megküzdenie önnön természetével és anyagával és kellett széttólnia a saját érvényessége körét. A látott, tapasztalt, érzékelt világ megfestésétől, az érzelmek, álmok és látomások megfestésén át eljutni az ideák és elvont világszerkezetek festői megjelenítéséig.

Jovián György képei komor gondolatok. Egy fiatal filozófus áll előttünk, aki többnyire feketébe mártja az ecsetjét, mert éppen azt a gyászt, azt a súlyos elrévülést óhajtja felmutatni, ami ma a halállal viaskodó életet övezi ezen a világon.

Az etruszkok már régesrég kihaltak. Nincs ma a földön, aki etruszk leszármazottnak vallhatná magát. Itt van azonban közöttünk Jovián György, ez a fiatal magyar festő, aki föltette, hogy megfejti az etruszk mosoly titkát, vagyis, hogy hogyan lehet mosolyogni a halál csendjében. Mi az a kozmikus erő, ami átröppenti az évezredeken és az elmúláson a szarkofágok időtlenül az időbe tekintő alakjait? Mi a szép és a felemelő a halálban? Micsoda szintobzódás van a feketében? Mi emeli a saját történelme fölé az embert?

A létezés tragikus kérdésének és az elmúlás fájdalmas mosolyának feszül neki ez a merész és önálló szellemű alkotó, – és vele és általa mindenki –, aki beletekint ezeknek a képeknek funebrális mélységeibe.

Csurka István

Die wahre Malerei ist das Denken. Welterklärung, wie die Philosophie.

Dies zu erkennen und anzunehmen war aber nicht so einfach, es war ein langer Weg zu begehen. Selbst die Malerei sollte ihre eigene Natur und ihren Stoff bekämpfen, ihr Gültigkeitsbereich breiter machen und von der Darstellung der gesehenen, erfahrenen und wahrgenommenen Welt durch die Darstellung der Träume und Visionen ganz bis zur malerischen Darstellung der Vorstellungen und abstrakten Weltstrukturen gelangen.

Die Bilder von György Jovián enthalten düstere Gedanken. Vor uns steht ein junger Philosoph, der meist mit schwarzer Farbe malt, weil er gerade die Trauer und den schweren Rausch aufzuzeigen versucht, die heute auf dieser Welt das mit dem Tod kämpfende Leben umgeben.

Die Etrusken sind schon längst ausgestorben. Auf der Erde gibt es heute niemanden mehr, der sich zu den Etrusken als seinen Vorfahren bekennen könnte. Unter uns ist aber György Jovián, dieser junge, ungarische Maler, der sich vorgenommen hat, das Geheimnis der etruskischen Serenität zu lösen, bzw. wie man in der Stille des Todes lächeln kann. Was ist die kosmische Kraft, die die zeitlos aber doch in der Zeit existierenden Gestalten der Sarkophagen über die Jahrtausende und über die Vergänglichkeit hinüberschafft? Was ist schön und erhebend an dem Tod? Was für eine Farbenorgie enthält das Schwarze? Was erhebt den Menschen über seine eigene Geschichte?

Der tragischen Frage des Seins und der schmerzlichen Serenität der Vergänglichkeit ergibt sich dieser Autor von kühnem und unabhängigem Geiste und dadurch ein jeder, der die funerale Tiefe dieser Bilder wahrnimmt.

István Csurka Schriftsteller

La vraie peinture est réflexion. Une explication du monde, tout comme la philosophie.

Cependant il a fallu parcourir un long chemin pour reconnaître et accepter cette vérité. C'est la peinture elle-même qui a dû combattre sa propre nature et sa propre matière, élargir la sphère de sa propre compétence. Arriver, de la représentation du monde vu, percu et vécu, à travers celle des sentiments, des rêves et des visions, à la reproduction pittoresque des idées et des structures de monde abstraites.

Les tableaux de György JOVIAN sont des idées sombres. Nous sommes en face d'un jeune philosophe qui trempe son pinceau le plus souvent dans du noir. En effet, il désire rendre le deuil, la grave songerie qui, aujourd'hui, enveloppent la vie aux prises avec la mort en ce monde.

Le peuple étrusque s'est éteint dans les temps anciens. Personne sur cette terre ne peut prétendre descendre en ligne directe des Etrusques. Mais voilà que ce jeune peintre hongrois, György JOVIAN, s'est proposé de deviner l'énigme étrusque, c'est-à-dire d'expliquer comment il est possible de sourire dans le silence de la mort. Quelle est la force cosmique qui fait passer jusqu'à nous, à travers des milliers d'années et à travers la mort, les figures des sarcophages qui jettent leur regard intemporel dans le temps? Qu'est-ce qu'il y a de beau et de sublime dans le trépas? Quelle débauche de couleurs est recelée par le noir? Qu'est-ce qui élève l'homme au-dessus de sa propre histoire?

Le problème tragique de l'existence et le sourire douloureux de la mort – telles sont les questions auxquelles s'attaque ce créateur audacieux, d'esprit indépendant, et qu'envisagent, avec lui et par lui, tous ceux dont le regard pénètre dans les profondeurs funéraires de ces tableaux.

István Csurka écrivain

Jovián György festőművész

△ *Jovián György festőművész kiállítását holnap Csurka István nyitja meg a Stúdió Galériában.*

[illegible] 24-én kétnapos tanács

Népszabadság, 1985. V. 21

Jovián György, festő

L.: Kántor Jenő

Vadas József: Mini Stúdió

13.

Élet és Irodalom, Bp. 1985. márc. 15. XXIX/11

Jovián György

"Mediterrán"

MŰVÉSZET 1985/2/16

Jovián György

Menyhárt László: Kilóg a lóláb
Rajzbiennálé Salgótarjánban

Palóföld, 1985/2

Jókai György
a salgótarjáni rajzbarátok

Magyar Nemzet 1985. 1. 15.

Jovián György
Fiatal képzőművészek
stúdiójának kiállítása

Magyar Nemzet 1984. XI. 15.

JOVIÁN GYÖRGY

P.SZABÓ Ernő: „...és a pillangók visszatérnek" : Jovián György műtermében = Művészet, XXV.évf.11.sz. 1984 12 - 15.p. ill.

Jovián György, festő, grafikusművész

- Vasárnapig még felkereshető a BNV 23-as pavilonjában a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának idei kiállítása. Időközben kiosztásra kerültek a tárlat díjai is. Díjazásban részesült többek között a Nagyatádi Környezetalakító csoport terve, Jovián György Szűrtes János festő, Rácz-Molnár Sándor, Gémes Péter, Elekes Károly grafikus és Zsakó István szobrász munkája.

Láttuk, hallottuk

1984. XI. 15. Petőfi, 10.45

JOVIÁN György

P. Szabó Ernő

Mediterrán nevtartás

[Jovián György] [írónév]

Magyar Ifjúság, 1987. nov. 9. XXVIII. évf.
45. sz. 6-7. ill

gy jeles képviselője
ugyancsak ennek
értelmű transzcen-
tét igényelte és re-
a művészetünkben
évszázada. Mind-
s utalni, mert – mi-
eszmei szervezőjé-
ában olvasható – a
ereknek a „keleti
eről általában meg-
sztaló a véleménye.
ány mutatja be az
ott houstoni (USA,
kus *Rothko*-kápol-
gy vízmedence kö-
Newman *Tört obe-*
zplasztikája áll. Az
enésű, nyolcszögű,
épület, amely Mark
retű festményeinek
pítészet és a képző-
ázadi szerencsés ta-
Audincourt, Assy,

Ákos: Fej (№ 77) 1990.
j, vászon, 200×144 cm

Jovián György, festő

L: Pál Zoltán

Vadas J: Tarkán és újvedak 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. nov. 9. XXVIII/45

Jovián György

Nagy Zoltán: Derkovits ösztöndíjasok

Művészet 1984. jún. 59.o.

nyvkiadó, 1975

György ; [ill. a szerző]
rák
yvkiadó, 1965

Almási István ; [ill. Fülöp György]
yvkiadó, 1966

ó gimnazistáknak : A szakmunkástanuló
i szakiskolák és a gép- és gyorsíró iskolák
/ [összeáll. a Munkaügyi Minisztérium
ülöp György]

dó Vállalat, 1966

---

zló, Karcagi Veronika ; [a karikatúrákat

latura

2005.02.22.

Jovián György
Kiállítás Szentendrén

Magyar Nemzet 1984. VI. 26.

Jovián György, [festő]

L: Deim Pál

Vadas József: Generál árt

13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. ápr. 20: XXVIII/16

Jovián György: [festő]

L: Gál Tamás

Vadas József: Tét nélkül 12.

Élet és Irodalom. Bp. 1984. máj. 2. XXVIII/9

Jovián György grafikus

L: Aknay János

~: A XV. Miskolci grafikai biennálé. : 47-60

Magyar Nemzet, Bp. 1984. máj. X/3.

Jovián György.

~~Lóska~~ Ernst Múzeum - Fiatal
Képzőművészek Stúdiója

Művészet 1984. febr. 8-10.

03)

mondatok nyelvhasználatunkban / Szende
rgy]
nyvkiadó, 1965

státusz >>

01 debis IT Services Dataware Kft.

Jovian György grafikusművész

Az Ernst Múzeumban tíz Derkovits-ösztöndíjas művész kiállítása nyílt meg. –
Szerepel művével Jovian György grafikus- és Katona Zsuzsa szobrászművész.

Jó reggelt!

1984. febr. 17. Kossuth 4.25

Jovián György
Grafikai biennále Miskolcon

Magyar Nemzet 1984. I. 6.

Jovián György

P. Szabó Ernő; Vigyázz! – Kész! – Rajt!

Művészet, 1983. december 32. old.

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója

tisztelettel

meghivja Önt

JOVIÁN GYÖRGY

festőművész

kiállitásának megnyitójára

1983 *november* **11-én, 19** *órakor*

a Fiatal Művészek Klubjában

(1063 *Bp. VI. Népköztársaság útja* **112)**

Megnyitja:

Chikán Bálint

művészettörténész

Jovián György, [grafikus]
festő

4 kép: repr.

Jovián György: Nyílt tér, 108-109

Mozgó Világ, Bp. 1983. okt. IX/10

Jovián György [festő grafikus]

JOVIÁN GYÖRGY 1951-ben született Szilágysomlyón. 1982 óta él Magyarországon. A bukaresti „Grigorescu" Képzőművészeti Főiskolán végzett 1975-ben.

– : Munkatársaink

Mozgó Világ, Bp. 1983. 0 kk.

Borító 2

IX/10

Jovián György

Kápéjé szövegei jovián válaszainak hátlapjára

Mozgó Világ 1982. szept.

Szerző: **Szende Aladár (1914-20**

Cím: **Szóról szóra : Szavak és**
Aladár ; [ill. Fülöp Gyö

Megjelenés: **Budapest : Gondolat Kö**

keres hosszú

Corvina WWW Gateway v3.0 © 1998-20

Jovián György

Chikán Bálint: Jovián György és Bunus Joan kiállítása a Nagyváradi Galériában

Művészet 1982. aug.

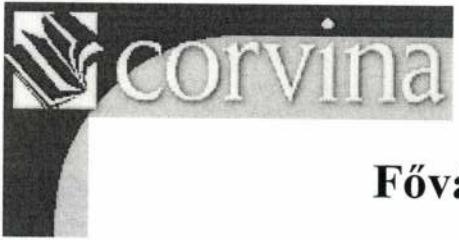

Fővárosi Szab

böngész

Találatok száma: 26

A kérdés: find auth fülöp g

Megjelenítés: 21 - 25

<< keres hosszú

Szerző: **Fülöp Tamás (1928-)**

Cím: **Egészségügyi szervezést alapismeretek / Fülöp T**

Megjegyzés: **Mell. : Az egészségügy a nyomtatványok**

JOVIÁN GYÖRGY

Chikán Bálint: Médium. Képzőművészeti kiállítás Csíkszentgyörgyön. = Jelenkor. 1983/1. 84.p.

Két művész, *Jovián György* és *Onucsán Miklós* kiállított tárgyaik értelmezését segítik fotóikkal. Jovián akció-dokumentumként létrejött felvételeket állított ki. Az akció az Hommage à Vincent címet viselte, s bemutatott tárgyai (fehérre festve valamennyi): egy szék, asztal, rajta fiók, s benne a tárgyiasított Van Gogh-féle bakancsok. Tekintsük ez utóbbi tárgyat egyszerűen a múlt rekvizítumának, mely jelenlétével megidézi, felidézi a nagy elődöt? Vagy inkább az eredeti művel kapcsolatos heideggeri gondolatok itt és most aktualitásának elismeréséről van szó? Az asztal fölött függő grafika inkább ez utóbbi elgondolást erősítette meg a nézőben. Sajnos az akció átélését nem pótolta a dokumentáció végigelemzése – így pedig a fehér bakancspár kérdésére csak valószínűsíthető választ adhatunk.

Megemlitendő, hogy több nagyváradi müvész (Jovián,Onucsán,Ujvárossy K., Ferenci) művészetöörténeti előzményekhez nyult vissza.

Jovián György

– kép a Salgótarjáni Orsz. Rajzbiennáléról

Mozgó Világ 1983. jan. 36-o.

ó Ervin Könyvtár

yörgy and type B

státusz >>

ni (társadalomorvostani) gyakorlati
más ; [közrem. Károlyi György]
lminisztrációjában használatos

Jovián György

Jovián György 1951-ben született Szilágysomlyón (Románia). A bukaresti Képzőművészeti Főiskolát 1975-ben végezte el. 1980 óta tagja volt a Romániai Képzőművész Szövetségnek. 1982 decemberétől él Magyarországon.

a Fiatal Művészek Stúdiójába 1982-ben felvett új tag

Mozgó Világ 1983/6

Fodián György

Líska Lajos: Raj '82

Művészet, 1983. február

Jovián György, grafikus

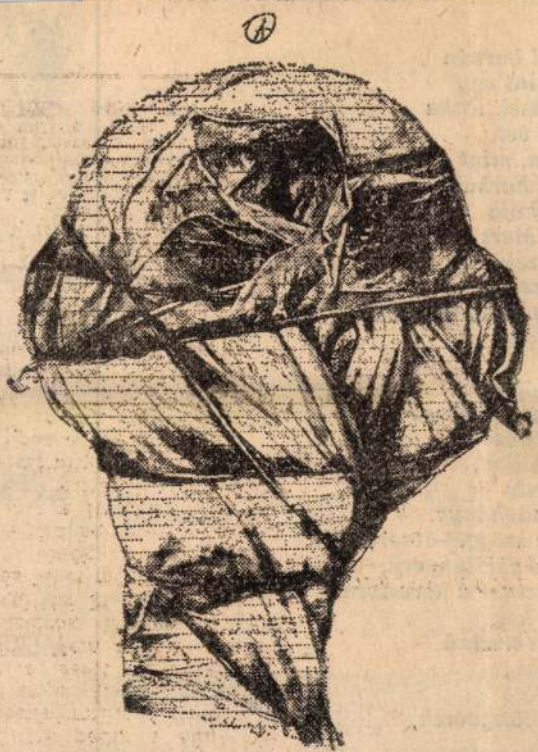

Jovián György: Két ismeretlen férfi

16

XXVII/3

MEZEI ANDRÁ

gen s a piros tavon, az átvadt esti tűzön a madarak,
madarak, a madarak, százezer itt-volt és most-jött
enni készülő madár, gázlómadarak, gémek, kanalasgémek,
ulipánok, bankák, mátyásmadarak, szarkák,
bölömbikák, sirályok, jégvágómadarak.

Jovián György, grafikus

Művészet lenne-e még a plakát, vagy csak nagyobb méretű újsághir, tesszük fel néha magunknak a kérdést, – mondja az író. A plakát értelme éppen az, hogy felhívja magára és ezzel együtt a jelzett eseményre a figyelmet. – Jovián György és Weiss István az utóbbi években néhány olyan plakáttal lepték meg Várad utcáit, amelyek jóval az események után is emlékezetesek. Ilyen az áttetsző, aranybarna levelek közül kiemelkedő „Ady-fej", az „Árva Bethlen Kata", vagy a „Szürke délután" bemutatását hirdető plakát. /említve/.

Adonyi Nagy Mária: Látványos tömondatok.

A Hét, 1980. okt. 10. 7. old.-on.

Jovián György

Borghida István:

Egy fiatal váradi festő. /JOVIÁN GYÖRGY/

Utunk, XXXIII.évf. 32./1554./sz. 1978. aug. 11. 7.old.

Forián György

– a Komor Galériában márc. 4-én „A Forrás költői és grafikusai" címmel megnyílt portrékiállításon új grafikai munkáival szerepelt

(Komor hírei)

Komor 1978/3

Jovián György

Jovián György: Stáció

Kiállítás a M. Nemzeti Galériában

logatunk a válogatásból. A magyar művészet egyik legfrissebb, legmozgé
nyabb ága volt mindig a grafika, sokféle egyedi és sokszorosító technikával.
i helyzetét a Galéria „mai magyar" osztálya által rendezett kiállítása tekinti
át — képeink erre a tárlatra hívják fel a figyelmet.

Tükör 1983 július 31

ügyben engem egy különösebb rejtély izgat: álmom a tudat ijesztő kettősségének lehetőségére ébresztett azon az éjjel. Hogyan lehetséges az, hogy anyám elbeszéléseiből pontosan tudhattam, hol láttam meg a napvilágot, s félszázadon át mégis mást mondtam? Hejőcsabát Miskolc helyett, pedig nem akartam hazudni, nem is lett volna okom rá...

Az ok elég könnyen felfedhető. Akkoriban az anyakönyvi adatokat a szülők lakhelye szerint illetékes hatóság állította ki, s született bárha Miskolcon az emberfia, a hejőcsabai hatóság csabaivá nyilvánította. Ezt az adatot diktáltam be első iskolai napomon, s attól kezdve száz és száz alkalommal, erről szólt minden hivatalos papírom, ezt erősíti immár néhány lexikon is, automatizmussá vált bennem ez a csabai születés, s lassan tudatom alá nyomta az igazi, az első szájból hallott ismeretet.

„Szivárvány volt az a cél, kamasz álma?"

BENJÁMIN LÁSZLÓ

De hát engem, ismétlem, nem zavar az a néhány kilométer, amely Miskolcot és Csabát elválasztja. Egyáltalán nem közömbös azonban az igazságra visszavezető álomból levonható következtetés: ha félszázadon át jó szándékkal a saját születéséről is hibás adatot terjeszthet az ember, pedig ehhez semmi érdeke sem fűződik, nem történhet-e meg az

dani (s aki ismer, el fogja ismerni, hogy igazat szólok): már kamaszkoromban sem a vakhit vezetett a szocializmus eszméihez. Apám példája s a szegénység, amely egy munkásgyerek természetes sorsa volt a háború előtt, lázadónak nevelt, de olvasmányaim a világfelfogások szédítő sokaságát mutatták meg nekem, s ezzel — a talán amúgy is alkatomban hordott — kétkedő hajlamaimat erősítették. Mint Tamás apostol, aki Jézus sebeibe akarta illeszteni próbáztató kezét, korán megszoktam, hogy újra és újra szembesítsem a fennkölt eszméket a valóság földszagú tényeivel.

42-ben egyik első versemet a frontra vonuló „magyar honvédekhez" címeztem, arra buzdítva őket, hogy ellenségüket idehaza keressék, de látva a háborús mámort, s akkori kedvenceim, Schopenhauer, Baudelaire, s a kétségbeesés prófétájának tekintett József Attila hatása alatt ifjú agnosztikus lett belőlem 43-ra, hogy a 44-es német megszállás újra apámhoz, az ellenálláshoz térítsen meg. A szülőföldemre érkező háború szörnyűségei viszont megint kétségekbe ejtettek, s ezeket a fényes szellők reméltető évei is csak elfojtották, de fel nem oldották, majd a kollégiumi mozgalom szétverése ismét félreállási hajlamaimat táplálta: ilyen kettős lélekkel csináltam végig „mozgalmi életem" nagyobbik részét. Tudatos életemben nagyjából csak két-három olyan esztendőm volt 1951 és 53 között, amikor némileg rám is illett volna Sinkó Ervin Nietzschétől kölcsönzött szava az önkéntes vakokról: Die freiwillig Blinden — ők azok, akik egy személy vagy párt iránti rajongásukban mintegy önkéntes vaksággal büntetik

árán, lehetőleg értelm
sük meg, világnézeten
cok sem ingathatják
győződés két kikezdhet
résen nyugszik. Először
még az osztálytársadalo
társadalomba vezető
dalmak is csak hossza
kínlódás után állapod
sen korlátozott kifejlet
fogva a világi vallásos
volt azt hinni, hogy a
„az igazságos társadal
kurta évtized alatt m
És másodszor: bármil
kelljen odébb helyzeni
a szocializmus semmifé
igazolja a tőke rendj
továbbra is erkölcstel
talan. A fejlett tőkés
kanélküli segélyét át l
forintra, és lehet hül
ilyen számítgatás gaz
molytalan, történelmile
san méltánytalan, és íg
el a tényt: az angol v
nagy tömegek jóléte s
visszataszító luxusa sok
munkanélküliségére és
ságok gazdasági k
épül. Mindez nem „hib
lizmusnak, hanem elv
tartozik. Ezért válaszol
kanélküliek sorsát fi
Thatcher asszony: „Ez
mány dolga." Még a p
szerkesztőinek is tág
szemük e magabiztos
angolul is leközölték
igét: „It's not up to
ment..." (1983. jún. 1
A tőkés gazdasági f
rény előjeleitől és n
vatív párt választás
megmámorosodott kap
hozhatják a tőke Int

A NAP
olaj / kollázs / vászon — 50×70

A DOMB
olaj / kollázs / vászon — 35×110

SZIVÁRVÁNY-FEHÉR
olaj / vászon — 80×100

AZ ABLAK
olaj / kollázs / vászon — 80×100

A FELHŐ ÁRNYÉKA
olaj / kollázs / vászon — 75×110

IRÉNE
olaj / vászon — 50×60

BORGHIDA
olaj / vászon — 35×45

A HEGY
olaj / vászon — 70×90

AZ ALAGÚT
olaj / vászon — 80×100

CSENDES ASZTAL
olaj / vászon — 60×100

HOSSZÚ ÁLOM
olaj / kollázs / vászon — 60×80

KICSI KÉP
olaj / vászon — 30×40

KORUNK GALÉRIA

1978. JANUÁR

I. P. Cluj, Municipiul Cluj-Napoca 1977- 756, 500 ex.

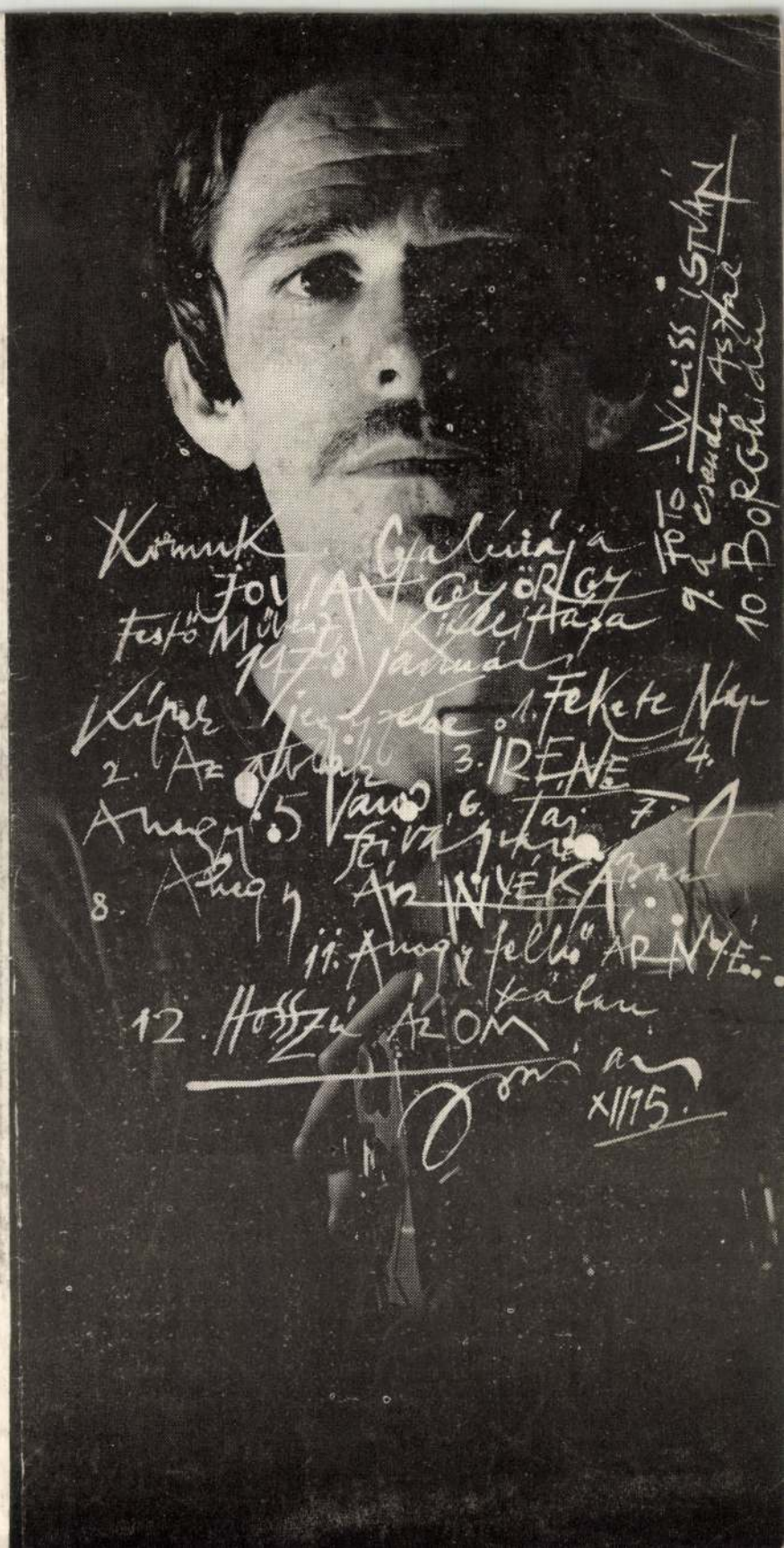

JOVIÁN GYÖRGY LÉLEKLÁTÁSA

Jovián György huszonhat éves, a tinta még alig száradt meg Bukarestben szerzett diplomáján, s már egész sor kiállítás van mögötte; ez egymaga is teljesítmény. A kérdés mégsem az, hány képet fest meg havonta, évente a művész, hanem hogy minőségileg milyet. Ha pedig olyan fiatal, mint Jovián, a kérdés úgy tevődik fel: hogyan fessen, milyen képet fessen, milyen irányt vegyen — ez a főiskola után magára maradt, a saját lábán megállni kényszerülő, elmélyedni tudó és alkotni akaró művész súlyos problémája.

Jovián bátran vágott neki az útnak, bátran, mert nem a kitaposottat, a legkönnyebben járhatót választotta. Bár kitűnően rajzol — ez a képessége már a művészeti iskolában megmutatkozott —, tehát könnyen hozhatna létre az érdeklődők számára érthető, tehát vonzóbb képet, nem teszi. Művészi meggyőződése járatlanabb utak irányába, elvontabb irányok felé csábítja. Nem utánoz, nem másolja, még csak nem is ábrázolja a látottakat, költőisége sem az irodalmárok fogalmi elemeire épül. Tisztán plasztikai világ ez, a plasztikai elemek sajátos rendjével és sajátosan plasztikai költészetével. Megértéséhez, átérzéséhez, ha úgy tetszik, az szükséges, ami a zenéhez: előbbihez fejlett hallási, utóbbihoz látási érzékelés. S mindkettőhöz — mert végső soron egyik sem pusztán az érzékelésre épül — együtthangzó, fogékony lélek.

Jovián György képei nem teljesen absztraktok, csak áttételesek. Mint mondottuk, nem fotografál, nem is az arcon felcsillanó fények érdeklik, az ablakon át behulló fény vagy a szabad ég alatti finom fényrezgések, az odavetett reflexek. Jovián a lényegre megy, mélyre ás, a lélek mélyére. Kitűnő léleklátó, érzékenyen tárja fel modellje énjének rejtettebb titkait. Ezért nem bíbelődik a részletekkel; még a különben nagyon kifejező kezeket is elhagyja, s mélyszínű háttérből villogtatja fel az arcot, annak többnyire drámai kifejezését. A fény—árnyék átmenetek bekötését hallatlan érzékenységgel, festői finomsággal oldja meg. A drapériát többnyire agyafúrt és elfinomult struktúrajátékok jellemzik, keleti pompájú csillogó anyagérzékeltetéssel.

Más műveiben városképeket idéz: felülnézetben, madártávlatból, máskor ugyanazon a vásznon több nézőpont — felül- és oldalnézés — váltakozik, vagy csak a felvillanó fényeket látjuk. Alkotása utal ugyan a látott vagy a képzeletében kialakított élményre, de ez mind csak elindítója egy plasztikai folyamatnak, amely festés közben minduntalan módosul, mert a már megvalósított alakzat, színfolt, struktúra újabbat és újabbat von maga után.

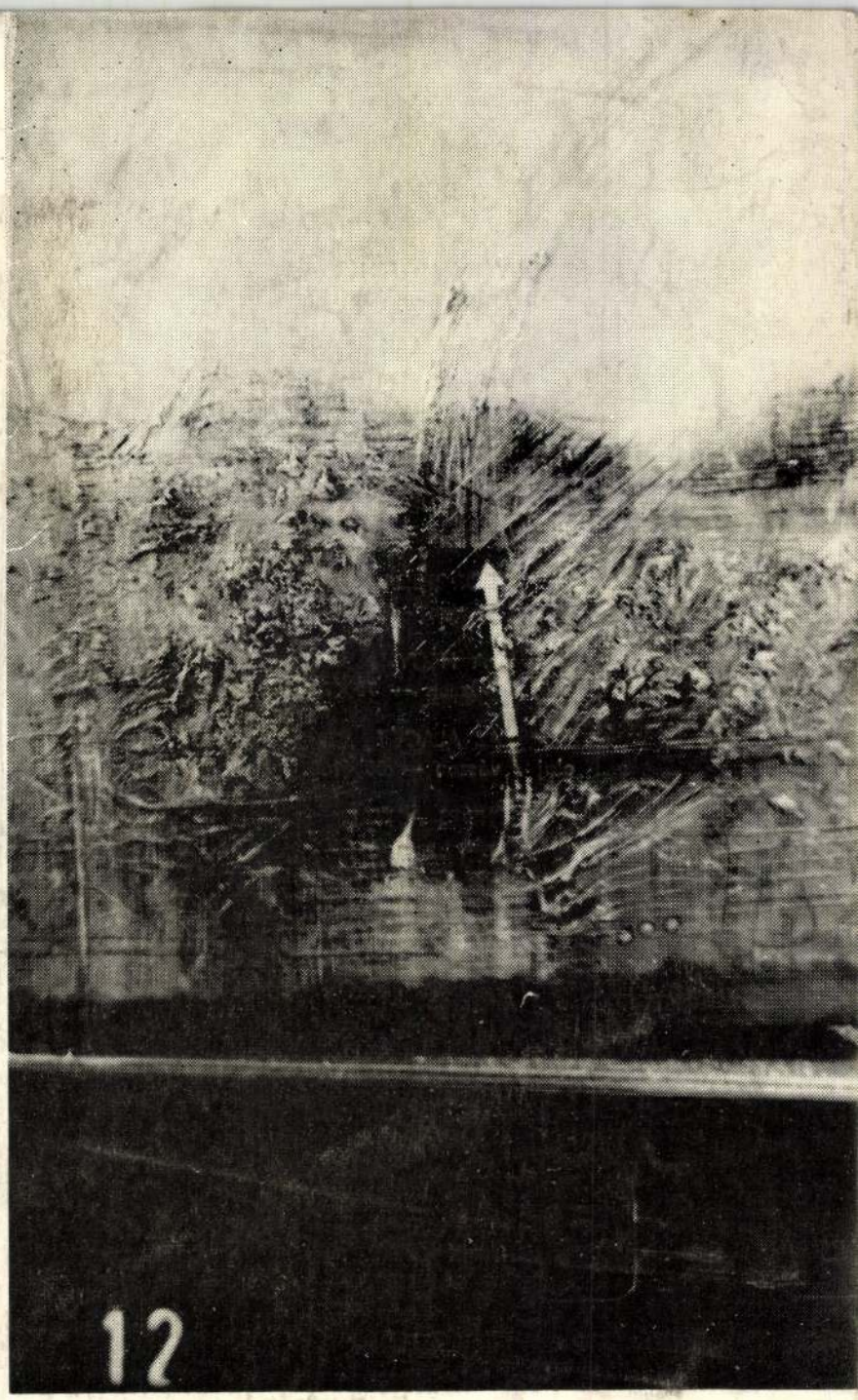

Jovián képei — technikai kivitelben (kitűnő festéket használ) — tartósan dacolnak majd az évszázadokkal. Remélem, műalkotás-értékükben és hírnevükben is, hasonlóképpen.

BORGHIDA ISTVÁN

Jovián György

- A Kornuk Galériában okt. tén megnyílt kiállításon (Ady-emlékkiállítás) részt vett munkáival.

(Kornuk hírei)

Kornuk 1947/10

Jovián György

Grafikái szerepeltek a Korunk Galéria
"Költők és gryfikusok" c.kiállitásán

Kolozsvár,1978.március

Jovián György

- jan. 7-én festményeit állítja ki a Komur Galéria

(Komur hírei)

Komur 1978/1

1021

TÖREDÉKEK S. K. LEVELÉBŐL

G. JOVIÁN TUSRAJZA

Mai román költők

ION CARAION

Iokasté álmodik

Nem tudnak s nem hallanak semmit. És leng a kötél.
Iokasté álmodik, akárha
Khitairón szakadékai fölött nézne el.
Most végre minden messze van,
Théba is . . . Khitairón is . . .
Ilyen az élet: árulnak némelyek, vásárolnak mások.
Iokasté szobájából látszik az árnyak kórusa.

Egyszer majd nem lesz többé hétfő, kedd és szerda.
Emlékszel-e rá, ki mondta ezeket
a szavakat minekünk?
Karjában volt a bárány, és havazott.
Hogy vissza ne térj sohasem, ez a titok.
Ő tudta.

Egér játszadozott a hulla ujjai közt,
a gyermekarcú asszonyra néztél.
Megjött a sárga szellem azon az estén,
és rádkiáltott: „Iszail!"
Iokastéra néztél.
Ő tudta.

Világ felebarátja a fél.

Balsorsuk nyűgében lépnek világtalan
az ember felebarátai.

Megfáradnak miattunk.
Megfáradunk miattuk.

Iokasté alszik a titokban.
És csupán a vakok látnak.
Aztán megvakulnak másodszor is.

Bizony helyes lett volna maradnunk
ott, ahol voltunk . . .

A nyirkosságból vizet facsarsz-e még?
Egér játszadozott a hulla ujjai közt.
Szobrot hogyha faragsz, ki ne fesd.
Pusztít a városban a pestis.

Milyen boldogok voltunk a bizonytalanságban!

Itt egy ház . . . ott egy másik.
Gyilkosoknak s kívülállóknak emelnek szobrot.
Igazságot a sötétségnek!
Az igazat tudni nem akarom.
Te félelmetes, miért is szeretsz te minket, feleidet?
Az istenek fölé öreg árnyék borult,
és Hypnos volt az árny fölött.

A. E. BACONSKY

Temetés

Megállt a gyászmenet, — egy jelenés
hőkölteti vissza a vonulását,
szemünk egyetlenegy halott helyett
kettőt lát, hármat, számtalant, koporsók
szótalanul követett sokaságát,
és hirtelen magunk se tudjuk immár,
életben még ki van, ki az eleven,
mintha mi volnánk a halottak, és
bennünket kísérnének a sírhoz a
többiek, s futunk, elfutunk ijedten . . .
koporsójából fölkél a halott,
és indul sírja felé egyedül.

MARIN SORESCU

Seneca

Azt mondták, napnyugtakor
Föl kell vágnom az ereimet;
Most még csak dél van,
Még hátravan néhány kellemes óra.

Mit is tegyek?
Írjak Lucullusnak?
Semmi kedvem.
Cirkuszba menjek?
Nem kell már se cirkusz, se kenyér.
Jósoljam meg, milyen sors vár a
bölcseletre?

Még egy óra elmúlt,
Még maradt négy,
A fürdőben forr a víz,
Ásítok, és kinézek az ablakon,
Látom a napot, sehogysem akar
lenyugodni már,
És borzasztóan unatkozom.

DENISA COMĂNESCU

Lábadozóban

Milyen lassan gyógyulnak sebeim.
Milyen álnokul lapulnak
az agy redői közt,
és tolulnak szét hirtelen,
szélhűdésként.
Milyen lassan gyógyulnak sebeim.
(Az állat szőre még meleg,
a vére még eleven.)

EMIL BOTTA

A múzeum

Egy arckép,
rendkívül szép arckép,
az én arcképem, az Ismeretlené,
ifjúkoromból.
A világ, mint akarat,
kígyó volt, vipera,
mint acél-gallér,
olyan volt.
Hallgatag Mester
állt a festőállvány előtt.
Én pedig a halálos csönd
legalján feküdtem.
És?
És széttörtem az üvegfalat,
a lenyűgöző dimenziót,
a fullasztó építményt,
és elmenekültem
abból a hermetikus börtönből,
abból a rendkívül szép közegből,
elmenekültem
abból a Louvre-ból,
abból a Farkascsordából.

CEZAR IVĂNESCU

X X X

! rövid pihenő
mikor tudom minden elveszett
röpid pihenő
viaszból néma agy
különös pihenő
hús ádáz tündére
reménynek alított
röpid pihenő
állati alkony!

(ZIRKULI PÉTER FORDÍTÁSAI)

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Jovián György, grafikus
ÉLET ÉS IRODALOM
1981 JUL 25

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Jovián György, grafikus
ÉLET ÉS IRODALOM
1981 JUL 11

SAJTÓFIGYELŐ
APEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
: 387-748, 340-726
n György, grafikus
ÉS IRODALOM
1981 JAN 31

1021

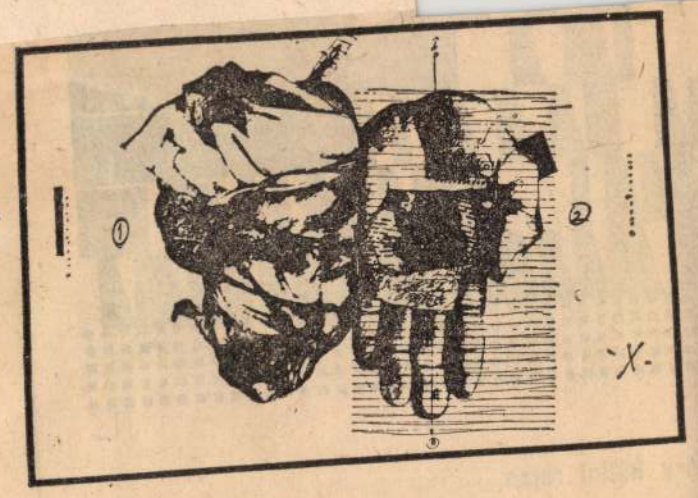

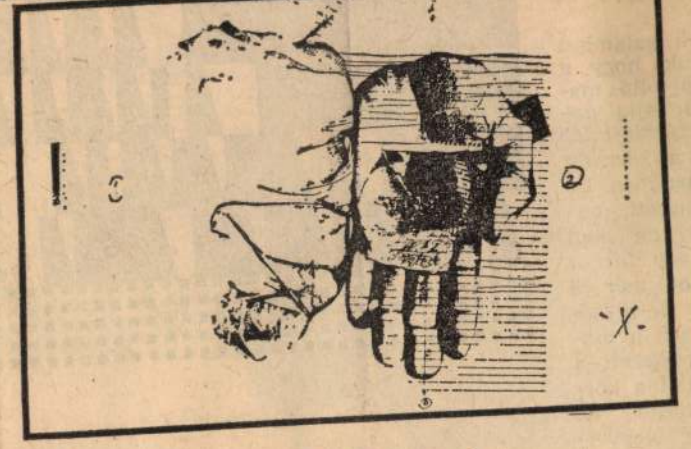

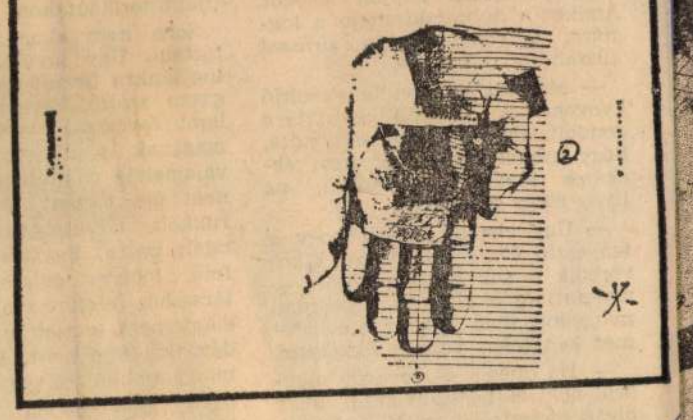

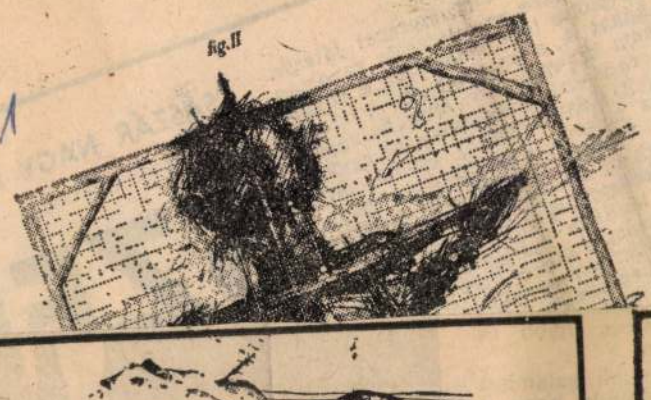

Jovián György rajzai

1981. JÚLIUS 25.

ÉLET ÉS IRODALOM 2

Jovián György: Tanulmány

komolyan vette és
egész ügyet. Erről
szava. Az Országos
mi Felügyelőséget
nem ő vezeti. Csa
hatta le hát: „Mire
kaptam, a bontási e
ták". Majd levele
ként: „Ezt annál k
megváltoztatni, mer
nyugdíjban vagyok,
tebb írtam, a téved
időmben történt."

Ezek becsületes, tiszta, sőt fájó szavak. De már csak az ő személyére való tekintettel is kell hogy legyen valaki, aki kész korrigálni ezt a tévedést. Ha nem az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség, akkor Bács-Kiskun megye illetékes vezetői. Az épület még áll. Műemlékvolta vitathatatlan. Sorsa felől miért döntsön akkor a papírforma?

Egyelőre nem is kellene más, mint néhány hónap haladék. S az, hogy egy felkért bizottság megszabott határidőn belül tegyen reális javaslatot az épület jövőjére nézve.

Vagy még mindig ott tartanánk, hogy papír ellen nincs orvosság? Nem akarom elhinni. Nem akarom látni azokat a csákányokat, amelyek már készen állnak, hogy nekiessenek szülővárosom egyik legszebb öreg épületének.

Science

egy banális téve
csak az Őskori Le
marad az utókor

körültekintő vizs
a nehezen rekons
alagsorában gáza
s a többi lelethez
zavartan állnak
a távfűtéses rend

innen kapjuk ne
— az ellentmond
s tárgyi bizonyít
nem derül rá fén
közvetlen körny
a maghasadás a

szere
uzogat
pírlap
aügyis —, ha ne-
, hogy holnaptól
onoka, az egyko-
tő személyzetis
eliorációt pedig
hnikus irányít-
y kell lenni. A
k az a dolga,
pírokat, ráírja
bért meg amit
lgunk az em-
patetikusak
fogalmazunk,
egy emberi

t is megér-
an gyakran
apot, ami-
letteseivel
Olvassa,
elmúltban
ányan ül-
i előadá-
ljenek a
mények-
előlépte-
n felel,
épesség-
megfe-

SZER

többre vágyik, ezért sokan kerülnek
olyan munkakörbe, ahol már nem
tudnak megfelelni a követelmé
nyeknek. Esetenként kontraszelek
ció gátolja, hogy tehetséges embe
rek tudásukat megillető helyen
dolgozhassanak. De azt sem hagy
hatjuk figyelmen kívül, hogy né
hány embert megrészegít a pozí
ciójával járó hatalom.

— Az említett okokkal magya
rázható, hogy a munkahelyeken
gyakrabban találkozunk családás
sal, mint sikerélménnyel. Az ebből
adódó konfliktusforrások csökkent
hetők, ha a szervezet tagjai isme
rik munkahelyüket, azonosulni
tudnak céljaival és átérzik mun
kájuk jelentőségét. A korszerű vál
lalatoknál a belépőknek az első
három napon bemutatják a szer
vezetet. Így, miközben képet kap
nak a munkáról, megismerik
szervezetben rájuk váró szerepü
ket és az előrejutás lehetőségeit is.
Nálunk kevés olyan munkahely
van, ahol a belépőknek három na
pig tudnának vagy akarnának be
szélni a feladatokról...

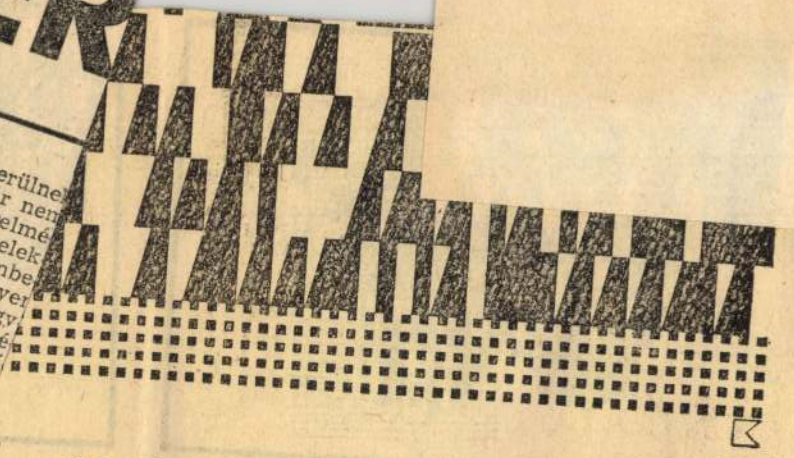

Kolosváry Bálint rajza

Jovicza Ignać

Nawrocki Szalon

1913 szept

~~Bronz-övdisz X 148.~~

Tovicza Ignać

Ucmreti Salom

1914 dec.

Bronzmozsár XVII. sz.

X. 197

Jovicza Ignác

1913. szept. Kiáll. Nemzeti Szalon
Utca részlet, olaj. 200.—
1914. dec. Kiáll. u. o.
Velencei udvar részlet, olaj.

Tiszafüredi múzeum III. 180

Jovicza I. Sándor

N.U.936.XII.15.

…a székesfőváros tanítóművészeinek sike-…es kiállítása a Kinizsi-utcában. A Magyar Tanítók Otthonának Kinizsi-utca 16. szám alatti székháza hatalmas disztermét egészen betöltik a székesfőváros művészlelkü tanítóinak gyönyörü képzőművészeti és iparművészeti alkotásai. Szebbnél-szebb festmények, akvarellek, pasztellek, kréta- és szénrajzok, továbbá faszobrász, lakkfestés, divatcikk és kézimunka remekei sorakoznak a falakon és asztalokon. Vasárnap délelőtt tiz órakor hangulatos ünnepség keretében nyitotta meg az otthon elnöke, *Jovicza* I. Sándor a kiállitást, amelyen már az első nap számos tárgy elkelt. *Jovicza* négy olajképe az olasz fogság emlékét őrzi finom tónusu tájak megrögzitésével. *Tirpák* László öt falusi tájképpel szerepel. Nyugodt lélek, derüs levegő árad festményeiről. Nagyon szép leánderes falusi udvar. *Radits* Ede tizenhárom képpel és akvarellekkel mutatja be művészetét. Rendkivül hatásos a horányi Duna-akvarell. Világos finom szinekkel dolgozik. *Máthé* János kilenc pasztelje szines, ésillogó szimbólikus kifejezéseket mutat. Érdekes mese-illusztrációival keltett feltünést. Ötletesen oldotta meg az aranymadár kinai meséjét és a Buddha-áldozatot. *Major* József négy olajjal és több temperával szerepel. Elevén hatásokra törekszik és friss, világos szinekkel dolgozik. *Bálint* Géza hüvösvölgyi táj-

Jovinianus Pontanus

minister

1485–1490.

Csontosi 1895 –

Uncial as V. 255.

MDK

Józa kőmüves /Jost v. Jodok kőfaragó/

dr.Iványi B: Eperjes város középkori épitkezései és épitészei. Mus. és kvt. Ért. 1918.XII.évf. 2.sz.

116 l.

Józan András, kovácsinas

A mádi kovács-kerékgyártó céh 1864.jan.30.-án tartott gyülésén csavargáas miatt elmarasztaltatott. Gombár István mesterhez szegődött 3 évre. 288.o. Az inas tokaji származású.

Bogdál Ferno: A mádi kovács-kerékgyártó céh. 283.o.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VI. 1966. Miskolc
A Herman Ottó Múz. kiadása. Miskolc

Jóian Ferenc fertő"

Szabad Nép

1946. 11. 1. – 6. l.

Joyce James, angol író /1882–1941/

Erki Edit: Füst Milán Budapestje. A Napló Vallomása.

Füst Milán legújabb monográfusa Kis Pintér Imre, a század legérzékenyebb magyar gondolkodói műveszei közé sorolja őt: Lukács György, Fülep Lajos, Osvát Ernő, Ady Endre, Babits Mihály, Kruday Gyula, Csontváry Kosztka Tivadar, Bartók Béla mellé írja le nevét és a nagy európai mítoszteremtőkkel, Adyval, Joyce-szal, Eliottal, Heideggerrel rokonítja őt.

Budapest folyóirat, 1988., 7., 38-old.

MDK

Józan Ferenc

Európai Isk. "Fiatalok" kiáll.

Pán I: Az európai iskola. Index. 21-24. 1947.

Jóźan Ildikó

A Komárom megyei képzőművészek 1974. évi őszi tárlatán szerepelnek munkái.

Wehner Tibor: Kísérletek, próbálkozások átlagszint az őszi tárlatón.

Dalgozók Lapja /Komárom/, 1974. dec. 15.

Jozefa Antal MDK

Leányfej, olf.

Csendélet, olf.

Szőke leány, olf.

Mücsarnok 1960. Képző- és Diszitmüvészeti Kiáll.

Jozefa Antal MDK

Ujpesti öböl, akv.

Piros szinhangulat, akv.

Nyár, akv.

Az első tavaszi nap, akv.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Jozefka Antal

a Deskovits Képzőművén kör és Marcsi Edit, az Egyesült Izzó Képzőművén kör tagja az ujpesti mini-galériában mutatják be munkáikat márc. 10-tól

Magyar Nemzet 1968. márc. 7. 4-o.

Jozefka Antal 1

Közös tárlat n szerepelt az ujpesti Mini Galériában,

Fr itz Éva, Jozefka Antal és Tóth D. Béla.

Magyar Hirlap 1978-199-6-
Hegyi: Három névjegy

Jozefka Antal 2

Jozefka Antal festészete némiképp a fantasztikumhoz közelít. Sokszínű, gazdag formavilágú képei közül talán a *Fehér mákgubók* című képben sikerül a közvetlen látványt jobban elmélyítenie.

Magyar Hirlap 1978-199-6-

Hegyi:Három névjegy

Jozefka Antal, [festő]

Az újpesti képzőművészkör tagja.
Szerepel a Kismarosi tárlaton.

K. gy.: Magékszerek barackból, dinnyéből
2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. jún. 25

Lovász György

Müve szerepel a Korunk Galéria
"Ady szeme, Ady arca" c. kiállitásán

Kolozsvár, 1977. október

Banner Erdély

épszerübb nyugati szentjének éle-
6o-425/ örökitette meg. Az élet-
életében irta, és 397-ben, annak
árom levél alkotja az életrajz füg-
halálát mondják el. Végül 4o4
részben a Szent Márton közbenjá-
. Márton népszerüsége főként ez
ató. Ami a sok csodát illeti, Sul-

Jaszfka Antal festő

A kiállítás támogatói:

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete

Nemzeti Kulturális Alapprogram

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

DUNA GALÉRIA

Duna Galéria

BIRÓ *family*

BIRÓ family Kft.

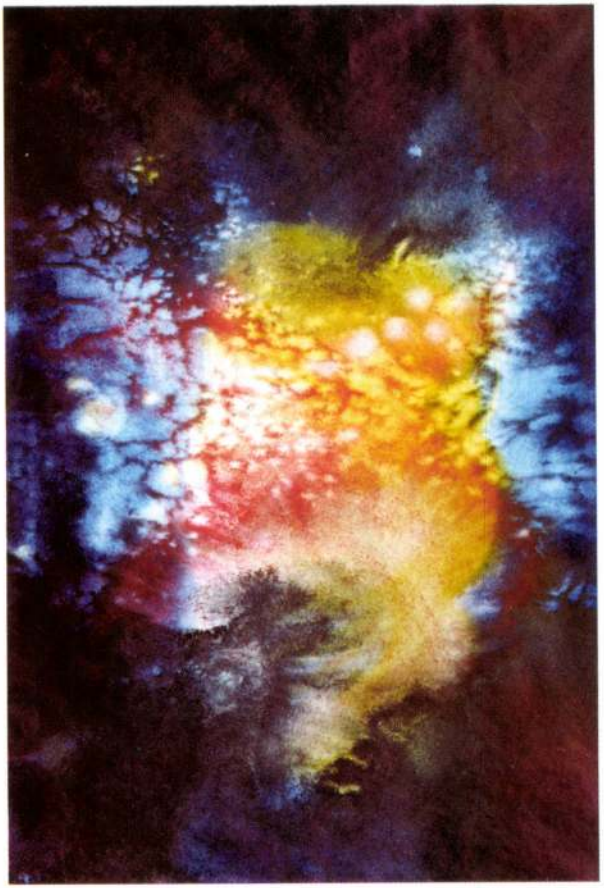

DUNAI NAPTÜKÖR (60x40)

MEGHÍVÓ

DUNA GALÉRIA

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
tisztelettel meghívja Önt

Jozefka Antal

festőművész

kiállítására
a Duna Galériába
2003. december 29-én (hétfőn) 18 órára

A kiállítást megnyitja:
Dr. Striker Sándor
irodalomtörténész.

Mélyhegedűn közreműködik:
Palojtay Erzsébet

A kiállítás megtekinthető:
2004. január 18-ig, hétfő kivételével
minden nap 10–18 óráig

Cím:
Budapest, XIII. ker. Pannónia u. 95.
Bejárat a Dráva utcából

AZ ÚJPEST GALÉRIA

(1044 Budapest, Árpád út 66.)

tisztelettel meghívja Önt és kedves barátait
1998. március 6-án, pénteken 17 órára

JOZEFKA ANTAL

festőművész

a MADÁCH-i 15 Szín

című kiállítására.

Megnyitja: **Dr. Sipos Lajos** az ELTE docense
Közreműködik: **Nagy Zoltán** színművész,
aki Zalán Tibor Nagybányai Nagy Zoltánhoz írott versét mondja el.

A kiállítás nyitva: 1998. március 22-ig, naponta 10-18 óráig.

Jozefka Antal: Csak a haza legyen nagy és szabad (46x64 cm, akvarell)

Jozefka Antal: Szent László (1045-1095), akvarell, 46x67

A Hungária Higiénia
és a
Minitours
szeretettel meghívja Önt, kedves családját és barátait

JOZEFKA ANTAL

festőművész
kiállítására

1996. március 14-én du. 18 órakor

A kiállítás a Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében kerül megrendezésre, aukcióval egybekötve a Budapest Kávéházban (1074 Bp. Király u. 50.)

A kiállítást megnyitja
Szabó-Pap László
a Hungária Higiénia ügyvezető igazgatója

A kiállítás nyitva: március 14 – április 9-ig, 11 – 21 óráig.
Az aukció időpontja: április 8-9, 11-21 óráig

MEGHÍVÓ

JOZEFKA 4-ki

1935.	február 4-én született Újpesten.	am 04. 02. in Ujpest geboren.
1953.	érettségizik az újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumban	Abitur am Könyves Kálmán Gymnasium Ujpest
1959.	vegyészmérnöki diplomát szerez a Budapesti Műszaki Egyetemen és dolgozni kezd. Festeni tanul. Tanára Nagybányai Nagy Zoltán.	Diplomarbeit an der Chemische Fakultät der Budapester Technische Universität. Beginnt zu arbeiten. Lernt zu malen von Nagybányai Nagy Zoltán.
1968.	Egy nagy német vegyigyár magyarországi képviseletén feladata a gyár pigmentjeinek magyarországi technológiába állítása. Felfedezi magának a cég egyik pigment készítményét, amellyel nagy színerejű művészfestéket készít. A festékféleséggel fokozatosan kialakít egy sajátos festészeti formát.	Bei der Verträtung einer grosse deutsche chemische Firma beschäfftigt sich mit den Pigmenten.Entdeckt sich eine Pigmentpräparation der Firma, vomit herstellt Künstlerfarbe. Mit diesem Malstoff ruft eine eigenartige Styl vor.
1993.	Elhagyja a képviseletet és ettől kezdve csak a festészettel foglalkozik	Entlässt die Verträtung und widmet sich ausschlieslich seiner künstlerische Tätigkeit.
	Fontosabb kiállításai:	Wichtigere Ausstellungen:

1960. Mini Galéria (Újpest) 1965. Kultúrház (Verőce) 1978. Deutsche Bank (Ludwigshafen), 1987. Kultúrház (Százhalombatta), 1992. Kultúrház (Bonyhád), 1993. Galeria Scheubert (Seckach), Hotel Dorint (Kauserslautern), 1994. Collegium Hungaricum (Wien), 1995. Céh Galéria (Szentendre), Újpest Galéria (Újpest).

JOZEFKA Antal

JOZEFKA ANTAL: AZ ÚJJÁSZÜLETŐ DUNA

Az Újpest Galéria
1044 Árpád u. 66.
szeretettel meghívja Önt,
kedves családját és ismerőseit

JOZEFKA ANTAL
festőművész

a Szabad Képző és Iparművészek Országos Szövetség tagjának
kiállítására.

A kiállítást 1995. december 8-án
17 órakor megnyitja

Szunyoghy András
festőművész

A kiállítás nyitva december 22-ig
hétfő kivételével minden nap 10-18 óráig.

BUDAPEST 1995 X 1.22 CFC LF CFC

OLYMPIAFILA'95 BUDAPEST 1995

V. NEMZETKÖZI CLUBKÁLÉS SPORTSÉGÉG KIÁLLÍTÁS

9 Forint

Himzett motívumok, Fedőld

MAGYARORSZÁG

Új Művészet

Budapest

Bátkovi u 10

1 0 5 4

Meghívó

Az EL-KALÁSZI GALÉRIA
(Bp. III. ker. Dereglye u. 1.)
és a kiállító művész
tisztelettel meghívja
Önt és kedves barátait

Jozefka Antal
festőművész

Árpád - házi Szentek című
kiállításának megnyitójára:
2000. február 3-án 17.30 órára

A kiállítást megnyitja:
dr. Feledy Balázs
művészeti író
Vigadó Galéria igazgatója

A kiállítás megtekinthető:
2000. 02. 28-ig, h-sz.:10-15, k-cs.:12-17.30
pénteken 10-13 óráig

JOZEFKA Antal

M. Nemet
1993 máj 8.

JOZEFKA ANTAL kiállítása május 7-ig tekinthető meg a bonyhádi Vörösmarty Mihály Városi Művelődési Központban.

Jozifek János

A komlói bányásznap keretében kiállítás nyílt a bányász képzőművészek alkotásaiból. Fafaragásait láthattuk.

Dunántúli Napló, 1943. szept. 3.

* **(A Józsa-kiállitás bezárása.)** A Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában rendezett Józsa-kiállitás iránt oly nagy volt az érdeklödés, hogy az igazgatóság a kiállitás bezárását október 24-ére, szombatra, halasztotta. A bezárás után nyomban rendezési munkálatokhoz fognak és két hét mulva megnyitják Olgyay Ferenc festőművész gyüjteményes kiállitását.

P.H. 1908 OKA 23

Józsa

Múcsarnok téli kiállításán szere-
pelt.

Az Est 929. XII. 22.

M.D.K.

Jósa
grafikus

Grafikai anyagukkal szerepelnek
a tárlaton.

Miklós Pál: A XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Élet és Irodalom, 1968. szept. 20 - 7 sep.

MDK

Józsa

Józsa -kiállitás nagy érdeklödés mellett zajlott le a Könyves Kálman nagymezö -utcai szalonjában, ugy,h. bezárását el kellett halasztani. /Bezárása után rögtön Olgyay Ferenc festöm. gyüjt kiállitását nyitják meg./

P.H. 1908. OKt 23

Fórsa

A színes fametszet századeleji művelője.

* Nyári-féle gyűjtemény; Műgyűjtő, 1971. 2. sz. 42. l.

~~Barnay~~ Jázsa Ágnes: Barnay. [nekrológ]

= Kritika, 88, 5. 2.

nlönböző szempontjai és cél-
nadik valósulhatott meg, az,
elebb.

Möller szignójával ellátott manuá-
ottázott alaprajzi felmérését ábrá-
talmaz: *„Párkány fölött 4,5 cm kiha*

álé lap a déli gádorfal keleti épen
tetőben" felirat alatt, ennek az ab-
orony falától a keleti, épen maradt
rat szerepel. A rajzok alatti feljegy-
és a tornyokban látottakat rögzí-
jegyzések és skiccek a tornyokban
ek lábazatáról – az itteni járószint
zerzési lehetőségekről.

Fórsa András

Lerepel a mennyezetről fametszet triennálén Carpi-ban (Olaszország)

N.N.: Carpi – Róma

Nógrád 1969 XII. 24

Jozipovics György grafikus

Jozipovics György rajza

Jozipo

Élet é

12

XXX/15

pedig ez a cél, akkor minek aggályoskodnánk azon az alapon, hogy ez esztétikai engedményekhez vezethet. Ha ezt a tömegigényt — ahogy Faragó Vilmos mondja — csupán „egy fokkal magasabban" elégíti ki a vers, mint a „Nem leszek sohasem a játékszered" sanzon, akkor viszont alapos okunk van arra, hogy más kategóriában szemléljük ezt a fajta költészetet, mint az *Esti sugárkoszorút*, a *Jónás*

saját ifjúságomnak és társaimena

Azért válhattak fontossá tuda tomban, mert *igazuk volt* (ha é nem föltétlenül azonos is az eszté tikai igazsággal), mert *szépne* éreztem őket (noha *formás* voltu nem mindenben mondható mara déktalanul megvalósult művés *formának*). Az idő múltával (több mint két évtized múlt el!) hátréb is szorították ezeket a közéleti ver seket is, a szerelmiek egy részét

Szépség és igazság

Négy esztendeje szerkesztem a *Művészet és Barátait*, elsősorban ennek érlelődő ars poeticája, a benne megjelenő írásaim és kiállítás-megnyitóim igen ellentmondanak a művészeti életünkben dominánssá lett posztavantgard esztétikának. Az én gondolataim jó ideje botránkoztatóan illetlenek, disszonánsak. Egyik múlt őszi előadásom helyben heves elmarasztalást provokált. Azóta lapunkban folytatódik a vita hagyományról, korszerűségről.

Miért bocsátom ezt előre? Azért, mert íme, mostani megnyitó szövegemnek is milyen divatjamúlt és némelyeket gúnyos mosolyra, netán kacajra késztető címet adtam. Ugyanis én itt – kiváló alkalom kínálkozván az emberi létezés e két csodájának magasztalására – arról kívánok beszélni, hogy képzőművészeti életünkben ezek is teljes joggal követelhetnek maguknak jelenlétet és azonos esélyt. Nem az én szubjektív esztétikai ízlésem kéri ennek egyenrangú elismerését. hanem maga az élet, a kor művészetének valóságos közege. Tudniillik: bármenynyire intoleránsak, harsányak az említett irányzatok, illetve képviselőik, és bár ezzel nem dicsekednek, de igazság szerint ma már legalább annyira az ő kezükbe vannak adva művészeti életünk főbb posztjai, elosztási lehetőségei, ösztöndíjak, kitűntetések, államilag fenntartott, elegáns galériáik, folyóiratok, mint a pártállami szocreál időkben. – Mindennek ellenére a posztavantgard soros izmusai mellett jelen vannak más stílusok, különböző ars poetikát követő ízlések, száz és ezer számra ezek művelői is. S az ő műveiken a valódi és képzelt világok más tartományai és részei, amelyektől a modernnek deklarált izmusok évtizedek óta undorral elfordultak. Ennek a szférának számos művén az utálkozások és kamaszosan idétlen heccek ellenére jelen vannak a szépség és igazság, a teremtő emberi tehetség bámulatosságai, s a minket tápláló természeti környezet elementáris hatalmasságai, ígéző csudái is. Sokan vagyunk, akik nem szégyeljük megnézni és élvezni ezeket a képeket, szobrokat, harmonikusnak, pompásnak, szerethetőnek, gyógyítóan kellemes hatásúnak mondani őket, s ha tehetjük, boldogan élünk velük otthonainkban.

Azért javasoltam Geröly Tibor főtitkárunknak legutóbbi kéthavi programunk összeállításakor, hogy Egyesületünk István úti Galériájában Józsa Angéla rajzait és akvarelljeit mutassuk be február heteiben, mert ő ezekben a másodrangúnak vélt műfajokban is elvitathatatlan tehetséggel jeleníti meg lapjain a most emlegetett szépséget és igazságot. Melyeket egyre többen megpróbálnak teljesen kiszorítani legalább a művészet világából – ha már életünkből ez soha sem fog sikerülni. Nem fog ez menni, megjósolhatom, mert az évtizedek óta folyó világmanipuláció agyszennyezése, lélekméregezése, ízlésterrorja ellenére az emberek többsége nem veszti el maradék józan eszét, nem lesz könnyen ön-és közámító, nem hajlandó tehát bárgyún a feketére azt mondani: biz' ez fehér! az ocsmányra, durvaságra, a közönséges blöffre: jé, de oroginális!

Józsa Angéla: Akt

Egy szóval sem kívánom mentegetni szinte fenntartás nélküli örömömet Józsa Angéla rajzai és akvarelljei láttán. A bennük való üdítő gyönyörködés nekem minden alkalommal igazi szellemi-pszichés élvezet, ritka ünnepi lakoma. Tehetsége – szerencsére – megkaphatta legalább a középiskolai alapozást, azóta a szakadatlan munkálkodásban a folyamatos önképzést. Az általa is kedvelt rajz fontos műfaj művészetében. Minden lapja tanúsítja szakmai érettségét, vonalvezetése mindig biztos, nem tétovázó, a lehetséges képet mindig elővarázsolja. Hasonlóan mestere a vízfestésnek, amely anyagainak tulajdonságai miatt sem engedélyez sok időt a posztavantgardosok időigényes bütyköl-getésének, szerelgetésének, mert itt percek, negyed-fél óra alatt vagy elkészül a mű vagy el lehet dobni. Nos, ahogyan a munkának ilyen koncentráltsága kereteiben megszületett például az öregkori Illyés-portré, ez a már éterizálódó, félig szellem-arc, a Kalapos férfi, a Fiam portréja, továbbá nem csupán a színekben tobzódó, de a színeket valóban egyénien kibontó, igéző együttesekben elénk tárulnak a virágcsendéletek, és a nagy Mester Szőnyi István zebegényi Dunáján a megfesteni kockázatosan színorgiás alkonyat, ehhez bizony vérbeli festő látása, mesterségbeli készenléte, mértéktartása kívántatik. Hasonlóan elbűvölőek az ízelítőül kiválasztott első rajzok s a későbbi aktok: a Merengő, a Nő csellóval, Garden partira váró hölgy, a Várakozó, Ági, Ház öregasszonnyal, Balatoni Vénusz, Ülő akt és a többiek.

Azért említettem bevezetőmben, hogy mások számára biztosan botránkoztatóan elavult az én esztétikám, mert tudom, hogy illendőbb volna most is inkább dícsérnem mondjuk a Vigadó Galériában január elején látott Rahonczi István nyolc darab 1x2 méteres lemeztábláit, melyekre háromnegyed magasságban szintén lemezből bütykölt "virágcserepeket" hegesztett, s a táblák színfelületeként a rájuk löttyintett, lecsurgó víz rozsdásodó foltjai ékeskedtek. A másik teremben volt látható Erőss István tíz darab 1x2 méteres, egymáshoz illesztett és bitumennel foltosan befestett, csurgatott üvegtáblája. Siratófalnak nevezett műve. De beszélhetnék a belváros új színfoltja, az impozáns Körmendy Galéria mostani kiállítója, Frey Krisztián öles méretű, szürkére lekent vásznairól, melyeken elszórtan vagy zsúfoltan kis és nagybetűk tündökölnek – vásznanként 750.000-től 2 millió forintig. (Komolyan, ez nem ugratás: – a Józsa képek ötven-százszorosáért!)

Senkitől sem vitatom el: élvezze csak, vásárolja s vigye haza, akinek ez tetszik! Én azonban szégyenkezés nélkül megmaradok annál a művészetnél, amelyik hívóbefogadható szépségeivel és igazságaival az emberi szellemnek és léleknek megragadására, elbűvölésére, fölemelésére képes, mint mai tárlatunkon Józsa Angéla rajzai és akvarelljei.

1995. január 30.

Gergely Mihály

Fischer Ernő képeiről

Szeretettel köszöntöm a kiállításon megjelenteket, Fischer Ernő barátait, tanítványait, a szálloda vendégeit, dolgozóit és gazdáit, s mindazokat, akik lehetővé tették ezt a "találkozást."

Amikor Fischer Ernő megkért arra, hogy nyissam meg a tárlatát, akkor véletlenül éppen Paul Klee 1924-ben, Jénában saját kiállításán elhangzott előadását olvastam.

Később: Fischer Ernő képeit elemezve, előadásait felidézve villantak fel újra a Klee előadás gondolatai, s örömmel döbbentem rá arra a mély azonosságra, ami a magyar festészet legnemesebb törekvéseit, s az európai művészet maradandó értékeit egymáshoz köti, főleg a XX. században. Nézzük meg, miről is van szó?

Klee szerint a művészet: "...se nem szolgál, se nem uralkodik, közvetít csupán... A művész a fa törzse." – A művész képes a gyökerek által felszívott nedveket továbbítani, modulálni. (E gondolatban mély igazság rejlik.) Nem éppen közös élményeinkből, mint az életet tápláló nedvekből születik meg a művészet, Fischer Ernő festészete is. De ahhoz, hogy e közös, szinte mindennapos lelki élményünk láthatóvá váljék, ahhoz a valóság látványának, a leképezett világnak át kell fordulnia. "A közvetítés feltétele a szellemi metamorfózis." Az utóbbiak Fischer Ernő gondolatai, mindezek a képeiről is leolvashatók.

"Elérni a legnagyobb és legfontosabb tartalmakat nem lehet, ha hiányzik a formai síkon való eligazodás képessége. Az elemeknek általános rendjükből, kényelmes helyzetükből ki kell lépniük, hogy együtt új renddé emelkedjenek... Ez függ az alkotó éppen pillanatnyi diszpozíciójától"... – Valóban függ még attól is, hogy ez a pillanatnyi diszpozíció miképpen volt szakmailag, lelkileg, szellemileg megalapozva. Fischer Ernő a formai síkon való eligazodás képességéig oly módon jutott el, hogy közben az ember nembeliségének, az emberi szubsztanciának titkait is felfedezte, anélkül, hogy a tartalom és forma egysége csorbát szenvedett volna. Ezek a titkok éppen képei által válnak mindannyiunk számára érzékelhetővé.

Paul Klee szerint a képi mechanizmus statikus és dinamikus elemei a klasszikus-romantikus ellentétpárnak felelnek meg. Valóban így van. Nézzük meg Fischer Ernő képein azokat a kozmikus-statikus függőpontokat, melyek között a formák rendeződnek: erőteljesen és leheletfinoman. Nézzük meg, hogy az örvénylő formák, melyek fénnyel vannak átitatva, miképpen emlékeztetnek a világ anyagaira: levegőre, vízre, tűzre, földre, s ezen anyagok emlékei miképpen olvadnak eggyé? Kövessük végig azt a folyamatot, hogy az anyagi miképpen válik szellemivé, egyedi fizikai létezőből általános lelki tartalmak hordozóivá.

"A művész, a festő anélkül, hogy maga akarná: filozófus. A művészt nem is annyira a külső realitás, hanem inkább a belső formáló erők foglalkoztatják." A belső erők ugyanakkor a világ egészére vonatkoznak. A "belső" végeredményben "külső" is. A "külső" pedig "belsővé" válik. (Egy másik nézőpontból.) A "kép" tiszta formáló erők küzdőtere, szimbóluma, megvalósulása.

Fischer Ernő festményein olyan kozmikus renddel, a formáló erők láthatóvá tett zenéjével találkozunk, ami Arisztotelész kozmogóniájától a XX. századi atomkorszak víziójáig vezet bennünket. S mindez a keresztény eszmeiség teljességében jelenik meg. (Így jön létre az a totalitás, amikre Fischer Ernő művészetfilozófiai koncepciója épül.)

Paul Klee szerint a szín először: minőség, másodszor: súly, harmadszor: méret. Nézzük meg Fischer Ernő képein miképpen szervülnek egymáshoz a különböző színértékek. A súlyos értékű színek a fény által miképpen válnak könnyűvé, súlytalanná. A szellemi erők hogyan küzdenek meg a lefelé húzó gravitációs erőkkel. S az is nyomon követhető, hogy egy-egy színérték, s a színek mágikus egysége mint hatja át az egész képmezőt, a mérték hogyan válik mérhetetlenné, a véges végtelenné, a zárt, egyedi formák miképpen alakulnak át egy végtelenül nyitott világ részeivé.

"A művész olyan szabadság jegyében tevékenykedik, mely lehetővé teszi, hogy ugyanolyan mozgékony lehessen, amilyen a nagy természet." – Csakhogy a szabadságnak ára van. A művészi alkotó folyamatban realizálódó szabadsághoz el kell jutni, szorgalommal, folyamatos önképzéssel, szilárd etikai tartással, őszinteséggel, emberséggel, nyíltszívűséggel, alázattal.

Az ÁTFORDULÁS, maga a kegyelmi állapot. Fischer Ernő képeiről sugárzó szabadság sejteti az idevezető utat is. Tanárként pedig: segít bennünket abban, hogy befogadóként-alkotóként mi is eljussunk ehhez az esztétikai öntisztuláshoz.

Paul Klee előadásának egyik záró gondolata így hangzik: "Eképpen sikerülhet számomra a világnézet és a tiszta művészi gyakorlat összekapcsolása."

Azt hiszem: ezt ma Fischer Ernő is ugyanígy elmondhatja. Ehhez ez a kiállítás, s maga az életmű: nagyszerű háttérként szolgál.

Kívánom, hogy Ernő bátyám ugyanilyen szellemi-lelki frissességben alkosson tovább, és tanítson bennünket! Ezennel a kiállítást megnyitom.

Elhangzott 1994 december 9-én, Budapesten, a Kempinski Hotel Galériájában.

*

Idézetek: Felix Klee: Paul Klee (Corvina, 1975), Műcsarnok katalógus 1976. november 12.

Lipos Endre

Benke László

Kilátás

Túl a völgyön kőhegy, kőhalom.
Ablakod alatt lélek se jár, madár se jár,
csak én? Meg a tücsök húzza, de az nagyon?
Egyedül vagy-e, megőszült angyalom?
Sóhajos-szép fehér szobád megvan-e még?
Mint a mesében – néha-néha laktam ott.
Növényeid ma is megöntözted-e,
áldott két kezedtől boldogabbak-e?
S a dús zöldön át az ablakon
merengsz-e még a szép kilátásokon?
Túl a völgyön kőhegy, havas kőhalom.

Válasz

Anyás Múzsám, mint egy idegent
homlokon is csókoltál hidegen.
Csak egy kicsit voltál kurva.
Dicsőítést vártál, mint az ország
és a hatalom,
azt akartad, hogy több és jobb legyek,
de csak neked.
– Írni! Írni! – suhogott kezedben a korbács.
Én meg bambán és tehetetlen
és becsapottan és hitehagyottan
ténferegtem a vásárodban
föl és alá, föl és alá,
Írni? – Élni szerettem volna.

Jónás Angéla

Elnökségi tag

Józsa Angéla Budapest, 1940. október 5. Művészeti Tanulmányait a Budapesti Képző-és Iparművészeti Gimnáziumban kezdte, ahol mestere Viski Balázs László volt. 1979-ben kapott diplomát a Debreceni Tanítóképző Főiskolán, majd a kispesti Nagy Balogh János kiállítóterem-és a Helytörténeti Gyűjtemény vezetője, képzőművészeti kiállítások szervezője és rendezője. Tagja a Magyar Pedagógiai Társaságnak. Egyforma intencióval fest és rajzol, technikája sokrétű. Festészetének ihletője a táj és az ember kapcsolata. Munkája során a természetben látott, tapasztalt formákból indul el, amelyet aztán, ha szükséges absztrahál. Fontosnak tartja a formák és színek harmóniáját. Vallja, hogy mindazt, amit a művészetből meríthetünk, máshol nem találhatjuk meg, azt semmiféle más eszközzel, más jelekkel nem lehet pótolni.

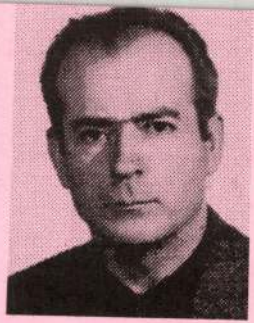

Molnár József festőművész Nagyrédén, 1922. november 17. – Budapest 1113 – A Képzőművészeti Főiskolán Bemáth Aurél növendéke volt. Négy évig a főiskolán tanársegéd, 10 évig óraadó a Műszaki Egyetemen. Több képzőművészeti körben oktat, 20 egyéni tárlaton mutatkozott be. 1975-ben római ösztöndíjas volt, több murális munkát is készített. Képeiből Nagyrédén önálló galéria nyílt.

dr. Jósa András, orvos és régész.

Nyíregyházán, a megyei kórházban, a névadóra emlékeztek, Jósa Andrásra, Tóth Sándor szobrászművész bronz domborművének leleplezésével. — Nagyszerű orvos volt, aki Krúdy szerint Magyarországon, félig csodatevő orvos — Rengeteg munkája mellett a régészetben is maradandót alkotott. Az általa alapított megyei múzeum ~~alapját~~ ban ő vetette meg a nemzetközi hírű kiső bronz- és honfoglaláskori gyűjteménynek alapjait.

TV-Híradó.

1984. XI. 30. TV-2 műsor, 21.35

1975. IV.20. /Petőfi/ 17,39. Ka.

Láttuk, hallottuk - a kiállitótermekben.

- Ugyancsak egy békéscsabai tárlatról ir Pogány Ödön Gábor.

- A közönség eddig, jobbadán mint grafikust tartotta számon Józsa Andrást. Illusztrációi, önálló grafikái, ex libris-ei tették őt népszerüvé a gyüjtők, könyvbarátok körében. József Attila, Radnóti Miklós, Ady Endre verseihez készült, különböző technikáju grafikái arról tanuskodnak, hogy változatos, gazdagon árnyalt kifejező eszközökkel oldja meg feladatait. És bár a fametszet, a kőrajz, a lino, a monotipia más és más eljárást szab a müvész elé amikor közlendőit meg akarja jeleniteni, Józsa János müveiben a választott müfajtól, előadás módtól függetlenül is van valami közös. És ez egyéni hajlamainak a nyoma, vér mérsékletének, nézőpontjának sajátsága.

Józsa János, a békéscsabai Munkácsy Teremben most olajképekkel, akvarellekkel mutatkozott be, csupa erőteljesen motivált, magas hőfokon tartott kompozicióval. A még nem egészen 40 éves müvész, közel 20 esztendeje szerpel a nyilvánosság elött, pedig szines képeiben épp a szokatlan hangvétel, a határozott szerkesztés a becses, az ami eltér a hagyományos festőiségtől, a nagybányai örökség hatására elterjedt, szétszóródó fényektől, a lágy hangulatokat idéző alkotó módszertől.

A természetfestés gyakorlatához viszonyitva Józsa János, kemé nyem rakja fel szineit, összesüriti a látvány és élmény képeleмeit, nem átalja emlékeit összekapcsolni elképzeléseivel, meg figyelésének eredményei, a gondolkodó elme következtetéseivel. A lirai vallomások stilusa helyett a cselekvő szándékokhoz, a monumentális megnyilatkozásokhoz keresnek megfelelő formanyelvet amellyel hangsúlyt adhat mondanivalóinak. Az észleletek szövevényéből ki tudja emelni a lényeget és képes arra is, hogy fontos ságuk sorrendjében a vonalak és foltok lüktető ritmust alakit sanak ki.

Józsa János mértanias egyszerüsitéssel utal a valóságra, legtöbb ször a stilizálás lehetőségeit sem kerüli el, ami azután megteremti a nagyvonalusághoz szükséges föltételeket is. Mindezekhez élénk, tömör szineket használ, intenziv foltokkal, erős ecsetvonásokkal ábrázol. Nem fél önálló jelentőséget tulajdonitani a tisztán kezeét vöröseknek és kékeknek,zöldeknek és sárgáknak, keveretlenül egymás mellé tenni az egyszinü vonalakat. Az impressionizmus, a post-impressionizmus eszményein nevelkedett kollégák, mükritikusok, ezért célozgatnak minduntalan Józse János grafikus alkatára, pedig müvészünk már bebizonyitotta a legújabbkori piktura sok más újitójához hasonlóan, hogy a vonal is lehet festői elem, mert az nem mindég osztja meg a festményt,hi-

szén jó érzékkel, találó szinnel elhelyezve, összetartó erővé
válhat. A müvelődés, a közélet, a lélek és értelem izgató kér
dései foglalkoztatják a művészt. Kiállitása is azt bizonyitja,
hogy a korszerü festői kifejezés megvalósitása csak akkor sike
rülhet, ha az lkotómunka célja, a haladó szellemü tartalom hi
telesitése.

JÓZSA Angéla

ECSERY Elemér: Józsa Angéla. = Könyvtáros, 41.évf. 10.sz. 1991 630. p.

e a lányához

lurimam dicit. Si vales, filia carissi-
is sum, quod te iam diu non vidi, ~~xxx~~
lam tuam accepi. Adhuc beatior fuis-
iems et tempestates non permittunt, ut
diligenter omnia, quae mater optima
arrabis, quae didiceris. Multa oscula
atri mitto. Vale.

Józsa Bálint, szobrász

a Déli Pályaudvar aluljárójába egy köplasztikát készített, ami jó közle kedési hangulatot ér el, – egy érdekes aluljáró-lezárás. (említve).

Művészeti Magazin

1977. dec. 22. TV. 21.35 – V Gné –

Józsa Bálint

művét „Mázó-plasztika", Miskolcon, a Szentpéteri kapui lakótelep keleti oldalán állitották fel.

Bertha László és Flach Antal: Miskolc 1971. Miskolc, 1971

631

Jórsa Bálint

„Gömb" (repr.)

Délmagyarország, 1973. júl. 29.
Szeged.

Józsa Angéla, grafikus

L: Szimeth Judit

– o Tüzzománc, grafika 8.

Esti Hírlap Bp. 1981 dec. 9

Józsa Balázs, VII. o. tan. MDK

Nagykörös, Patay-uti áll. ált. isk.

22. Tájkép.
26. Ablakban.

Magy. Ifj. Képzöm. Kiáll./VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949. aug. 16-szept. 1o. Kat.

Józsa Angéla

„*Józsa Angéla* festői fejlődését több éven keresztül volt alkalmam figyelemmel kísérni. Az első perctől kezdve meggyőződésem volt, hogy rendelkezik azokkal a feltételekkel, amelyek a festő számára nélkülözhetetlen szükségletként jelentkeznek." Ekként tett hitet a rajzolást és a festést egyaránt kedvelő művészaszszony mellett *Fischer Ernő*. Ettől a festőnek és pedagógusnak egyaránt kiváló, európeer gondolkodású és kultúrájú mestertől a Fővárosi Képzőművész Stúdióban kapta meg művésznőnk azokat a lényeges útmutatásokat, amelyek az utóbbi tíz év folyamatos munkája eredményeként mai képzőművészeti ismereteihez, felkészültségéhez és alkotói elképzeléseinek megvalósításához vezették.

*

Az 1940-ben Kispesten született *Józsa Angéla* számára komoly előtanulmányt jelentettek a budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban töltött évek, ahol a rajzolás alapismereteit *Viski Balás László* irányításával tanulta meg, miközben az iskola fotó szakán tett szakmunkásvizsgát, s 1959-ben leérettségizett.

A középiskola elvégzése után fotóriporter lett a *Film, Színház, Muzsika* című lapnál. Ez a munka hathatósan segítette képi látásmódjának kialakítását. Néhány év múltán beiratkozott a Debreceni Tanítóképző Főiskolára. Itt szerzett diplomát 1979-ben könyvtáros–népművelő szakon. E képesítés főképp egzisztenciális tekintetben vált hasznára.

Mivel tanulmányi ideje alatt a képzőművészet iránti vonzódása tovább fokozódott, ambiciózusan látogatta a debreceni „Medgyessy" Képzőművész Kört, ahol *Félegyházi László* festőművész vezetésével újabb ismeretanyag birtokába jutott.

1980-ban végleg a fővárosba költözött, s mind aktívabban foglalkozott a piktúrával, bár nem lett „szabadúszó". Előbb főállású népművelő volt, 1985-től pedig a kispesti Nagy Balogh János Kiállítóterem munkatársa. Itt tárlatok szervezésével foglalkozik, mely tevékenység szintén jó lehetőséget kínál tehetsége kibontakoztatásához. A kortárs művészekkel való foglalkozás ugyanis nem csak kapcsolatteremtést, de látásmódbeli gazdagodást is eredményez, és hatása szinte észrevétlenül épül be saját alkotómódszerébe, megújítva azt.

*

Józsa Angéla 1970-től vesz részt rendszeresen a hazai kollektív kiállításokon és több egyéni tárlata is volt már. A szakmai elismerés és megbecsülés jele az is, hogy tagja a Magyar Pedagógiai Társaság Vizuális-Művészeti Szakosztályának. Ars poeticájáról tömören így vall: „Alkotásaimban a körülöttem lüktető életet igyekszem megragadni, képi nyelvre fordítani. A természeti jelenségek feszültsége intenzív-expresszív megjelenítést követel meg tőlem". Jellemzésül még hozzátehetjük: egyforma invencióval fest és rajzol (olykor sokszorosított grafikákat is készít), nem erőltet magára divatos stílusirányzatokat (vagyis mindenkor vállalja önmagát), témavilága sokrétű (amint a természet és benne az ember számtalan titkot rejteget, mely a művészi megismerés útján láthatóvá válhat). Bár a tartalmi közlendőknek prioritást ad műveiben, fontosnak tartja a formák és színek harmóniáját. Távol áll tőle a magakelletés, a megalomániás nagyot akarás, „csupán" a felkészültségével korrelatív artisztikumot szándékozza kihozni képeiből – akár a festés, akár a rajzolás lényegre törő eszközeivel.

Ecsery Elemér

JÓZSA Angéla

Kolozsvár 1991/10

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1974 AUG

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Józsa Bálint

[illegible] Kazimity Györgynét osztályvezetői megbizatása és el-
nökségi tagsága alól. Ezek után napi kérdésekben döntött az
elnökség.

1021

Józsa Bálint fémplasztikája az újszegedi biológiai kutatóközpont épülete előtt (MTI)

(V. I.) Úgy
ánikulában sz
ról majd ez
ikk. Kikapcs
ihenés kora
zervezett mű
zeti dolgozók
nak. Node —
ugyan mikor
fülét-agyát az
Képes talán
ben? Márpedig *erről* a téma-
ról hall, olvas ezen a nyáron,
sőt maga is részese...

A *közművelődésről* essék most néhány rövid mondat. Nem csupán azért, mert az egész sajtó, információs rendszerünk is erről beszél, töprreng. Nemcsak azért, mert a megyei pártbizottságok, társadalmi szervezetek vezető testületei *napirendre tűzték és tűzik* e kérdéscsomó megtárgyalását a márciusi ismeretes határozat nyomán. Hanem mert ez a szervezett művészek és művészeti dolgozók szak-

nómusok, termelési vezetők, vállalati igazgatók mindennapos teendői közé sorolódik a művelődés végzése, gyámolítása, segítése is. Engedtessék megemlíteni: sok kísérletezésünk után jól esett olvasnunk a közművelődési tanács elnökének legutóbbi pécsi megállapítását, miszerint: *helyes volna, ha a dolgozók művelődésével való törődés a vállalati vezetők minősítésében is nyomot hagyna.*

Az elmúlt évek során számos életrevaló, *eredményes módszert, formát* találtunk ar-

Józsa Bálint
szobász

A zaúkai Balatoni Üttörőváros
kikötőjeher elhelyezendő plasztikai
műtervezője.

— Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március – 48 oldal.

Jósa Bálint

Fiú és lány diófa 90 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat

Józsa Bálint

a Műegyetem központi épületének anlájában rendezett csoportos kiállításon köből és fémből ~~szobra~~ készült szobra a meghatározott pályák és felismerésük törvényszerűségeit fejezik ki. (említve)

S. M.: Pályaművek Kopernikusz emlékére. Magyar Nemzet, 1973. ápr. 20.

Jósza Bálint

1. Gömb — krómacél 80 cm
2. Copernicus emlékére — acél-rézlemez 45 cm

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. júl. 22 – szept. 16.

Jórsa Bálint

Gömb repr.

XIV. Legedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Jósa Bálint

Olvasó lány bronz 32 cm
Útburkoló " – 18x20
munkások

Dolgozó emberek között
Művészeti kiállítás
Múzeum 1968.

Jórsa Bálint

Másró-plasztika
Szentpétesi kapni lakótelep keleti
oldalán, 1970.

Miskolc, 1971.
Kulturális Tájékoztató, 63. l.

Jočsa Bálint

Ohasó lány, bronz, 32 cm

Útburkoló munkások

bronz, 18 + 20

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst muzeum 1968. jan.

Vázsa Bálint szobász

a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának 10. éves jubileumi kiállításán szerepel műve.

dr. Ujvári Béla: Stúdió 58-68

Magyar Ifjúság, 1968. dec. 29.

Sósa Balint

Gobra nevelt a
Műegyetem aulájában rendezett
Kopernikusz emlékkiállításon

Magyar Nemzet 1973 április 20
4. old

Jósa Kálmán

Fiú és lány, olaj, 90 cm

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1977.

C. Zelebrenz Mayen Teil-Lot
Zelebrenz Museum, Koblenz 1972

Józsa Bálint

Be mutatott műve:

„Anya és lánya," diófa, 60 cm.

Zola Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

120

Fössa Bálint

Műve kerül felállításra a Balaton-parton.

Magyar Hírlap 1970. jan. 16. 8. l.

Gárdonyi Bálint

Nagykőrösön áll „Gárdonyiplasztika"
c. alkotása. (emlitve).

Losonci Miklós: Nagykőrösi riportok.
Pest m. Hírlap, 1942. május 24.

Józsa Bálint

A Balatoni Nyári Tárlaton (Veszprém, Balatoni Múzeum, 1968. VI. 30 – VIII. 31.) bemutatott alkotásáért díjat kapott.

Veszprémi v. Almanach 1, Gorsium 1969, 69. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOL
Budapest, XII. Zugligeti u.1

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy
Könyvtárát a könyvtár nyitva
és a könyvtárra vonatkozó sz
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Józsa Bálint

"Köztulajdon a képzőművészetben" című kiállításon szerepelt Kerény Jenő:Partizán /Tároraljaujhely/, Somogyi József: Martinász/Dunaujváros/, Varga Imre:Lenin /Mohács/, Gádor István: Miklósi plasztika/ Orosz János:Térelválasztó a győri Ifjúsági Házban, Józsa Bálint:Gömbplasztika a szegedi Biologiai Kutatóban, Pécsi László:Gobelin/ Győr megyei tanácsnál.

Képszivelés 1975/5/30

Bartha Éva:Jegyzetek a képzőművészeti köztul-ról

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Déli Hírlap (Miskolc)
1974 JUL 2 9

Józsa Bálint képző-
művész

1011

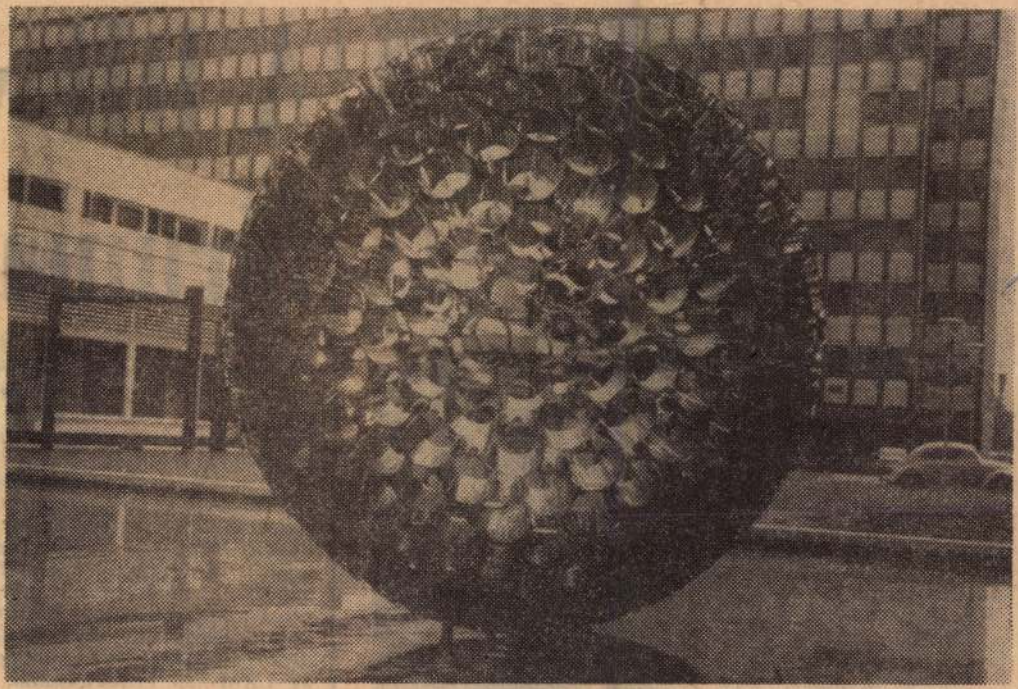

* Szeged kertváros-negyedében művészi térelemet helyeztek el. Az érdekes formájú térplasztika Józsa Bálint képzőművész alkotása.

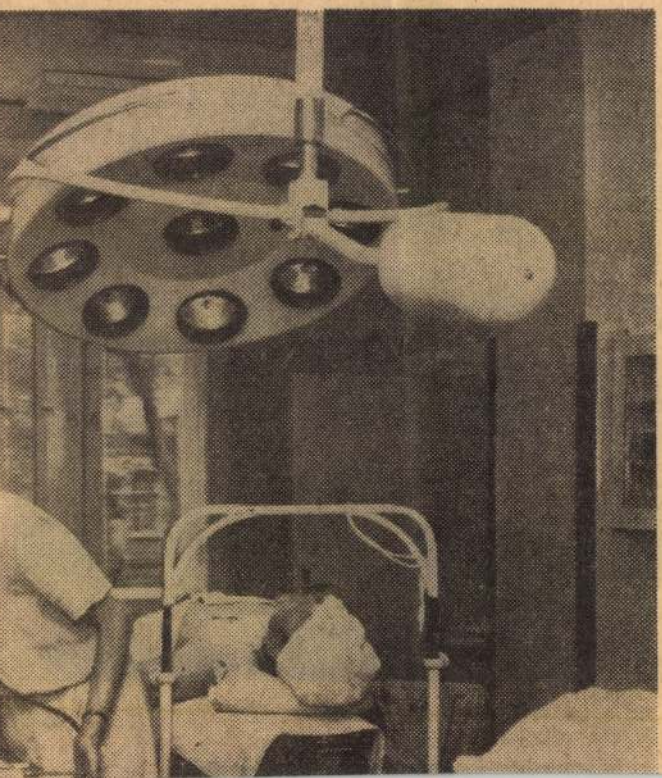

A DH v

fóruma

Május 21-én, a XII. borsodi ankétot rendeztek Miskolcon a Bíró Lajos, a BKV forgalmi iga számolt be arról, milyen nagys lépcsőzetes munkakezdés a fővá alapján megírtuk, hogy Miskol előrelépés e fontos kérdésben. Miskolci Közlekedési Vállalat n kében. Megírtuk továbbá azt is kezdés bevezetése városunkban hiszen az MKV tavaly már 16 utast szállított, illetve szállít, s száma Miskolcon kiemelkedően dési Vállalatnál, a tanács építés az LKM-ben érdeklődtünk, tör miskolci közlekedési ankét óta?

MISKOLCI KÖZLEKEDÉSI

5 Józsa Bálint: Térplasztika, kiemadél, 300 cm, 1974.

nincsen, 1975. 5.

azért vártunk mostanáig, hogy így egy számba kerülhessen a Szalay-„ikonosztáz" elemzésével – az meg külön szerencsés véletlen, hogy végül is e számunkban együtt szerepelhet az országos jubileumi iparművészeti seregszemle egyéb kiemelkedő alkotásaival, jóllehet ez semmiképpen sem jelent kiemelést az ott szereplő többi művel vagy alkotóval szemben –, hanem elsősorban azért, mert most tudunk csak pontos információval szolgálni a mű végleges sorsáról. Miután a művésznő a székesfehérvári István Király Múzeumnak adományozta a teljes kiállítási anyagot, az a Csók István Képtárban került állandó felállításra. Ha az alábbiakban – szokásunktól eltérően – a megnyitó szövegével méltatjuk a kiállítást, azt azért tesszük, mert Fekete György *személyes lírai elemekkel telített írása, úgy érezzük, közelebb viszi a műhöz a közvetlen látvány-élményben nem részesült olvasót, mint bármely egzakt és célratörő, de szenvtelen műelemzés.*

Tisztelt Vendégeink, kedves Barátaink!
Székesfehérvár ismerős falai között, ismerős vendéglátók gondoskodásából, régi ismerősünket köszönthetem. Ennyi otthoni vonás ellenére mégis az ámuló öröm az első érzelem, aminek eluralkodásán rajtakapom magam, ezt a csodálkozás öröme váltja fel, s rögtön utána a tiszta és egyedülvaló örömmé gazdagodó büszke öröm nyugalma önt el; közvetítve másokét is, kollégákét, látogatókét és Prizma-társakét.
Az öröm meglehetősen ritka reagálás. Nem váltja ki rutinmunka, magaismétlés, nagyképűség, tucatlogika. Csak egyértelműen vállalt és következetesen megvalósított feladat hozhatja világra, s csak arra, amelyik érdemes rá. Csak az a feladat, amely tartalmat keres a cselekvésnek, halaszthatatlanná magasztosul, vallani keres nagyszerű alkalmakat, árulkodni kíván láthatatlan lelki viharzónáiról, és a könnyen eltaposhatók bátorságával sorolja ki magából megélt emlékeit, féltéseit, megérzéseit és látomásait.
A feladat a tudatos lét szakadékának legszélső pereme; pengevékony.
Vannak feladatok, amelyeket a társadalom pontosan kijelöl, értelmes okfejtéssel megigényel: a mindenképpen szükségeseket. Megoldásuk gondja közös a tudományban, technikában, művészetben. Vannak mások, melyeket a szokások túlérlelnek tényleges szükségleteinken: a hiábavalókat. Ezeket kutatják a hályogos

tegnapokat elvetni is, megő
meghaladni. Feladat támadh
bosszúállásból, verbuválhatj
vágy is, egyszerű külső kény
Mindezeken túl van feladat,
gyanútlan, ugyanakkor feles
tóan védtelen. Nincs mögöt
bezhetetlen, de cáfolhatatla
nem jelzi, ám utána melegha
Belső fegyelemvázára kacska
mint utólag a sorsok vonala,
krizantémcsokorig. És azon
Van feladat, amelynek nincs
hátrakacsintása és egyértelm
lenni, hanem puszta önmaga
ösvényeken nem lehet megk
másféle kommunikációval. Le
felemelkedése megható nyílt
Az életet a feladatok sokféle
lehetősége értelmessé.
Szabó Mariann feladata nem
hatásokra született. Nem terv
Láthatóan nem sorolható me
lenne gesztusa mögött a vers
a szélfúvásban nem keresni a
ban az anyaság csodálatos-bá
A magunkra hulló meditáció
Csak éppen mindent megtud
ölén visszajön egy kékfestő s
megsodornak, felkapnak, viss
tejszagú párákba – visszacse
összegyűjti morzsáit, mézét
ne fájjon egyszer úgy, mint a

Józsa Bálint: Vasbeton magasrelief-terv, 1974.
1021

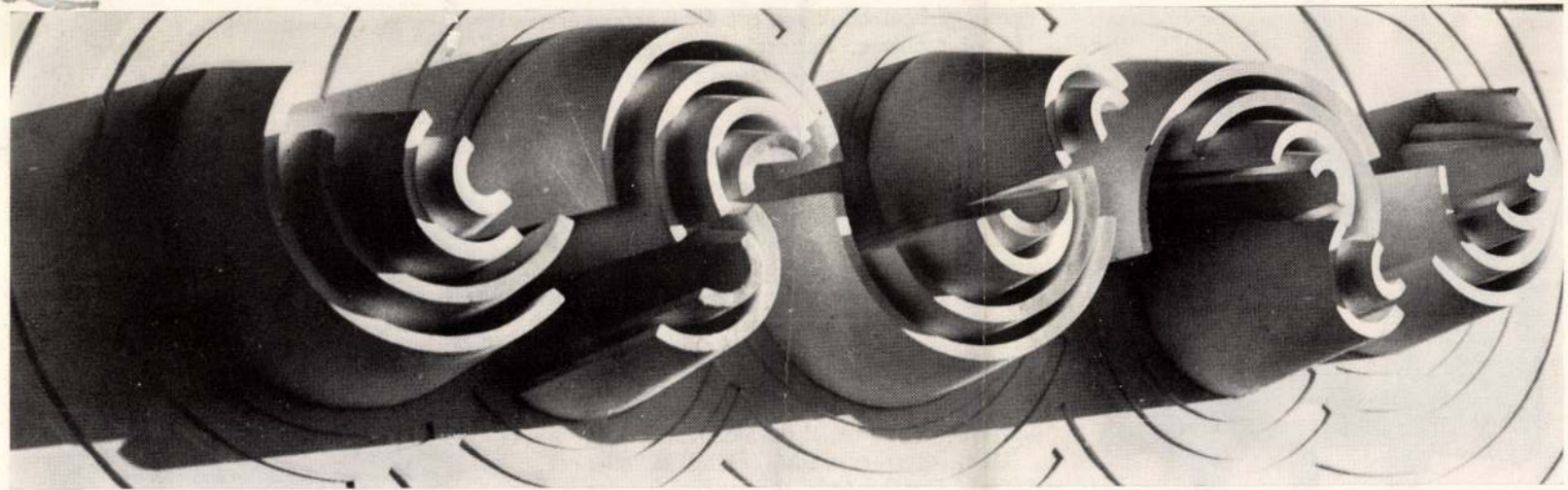

Alkotmány, 1975. 35. old.

1

Ferenczy Bénivel, akiben ott élt ikertestvére, Noémi szelleme, tisztessége, szerénysége is természetesen, s találkozások Berény Róberttel nemkülönben.

S ha Szilágyi Erzsébet az elszánt, kemény, következetes, zárkózott asszony történelmi példája, hogyne nőtt volna egyetemes jelképpé Lesenyei Mártában, mint maga a női eszmény, az országot teremtő Mátyást nevelő anya, nő, asszony, mindegy, de: jelkép, a teremtő ember egyetemes szimbóluma. És mi a művészi alkotás folyamata ebben a jelképpé formálásban? Az absztrakció izgalma. Sok részletből a kevés, de mégis mindent kifejező egészt megteremteni. Lesenyei Márta mestere ennek a leegyszerűsítésnek, absztrakciónak.

Nem egyszer eredeti szándéka ellenére. Szilágyi Erzsébetét is kétalakosra tervezte, s miért ne, ha egyszer Mátyásban anyja akarata

Lesenyei Márta:
Cyrano
(fotó Zilahy)

2. Jörg Bálint: Kút gömbökkel, 1975.

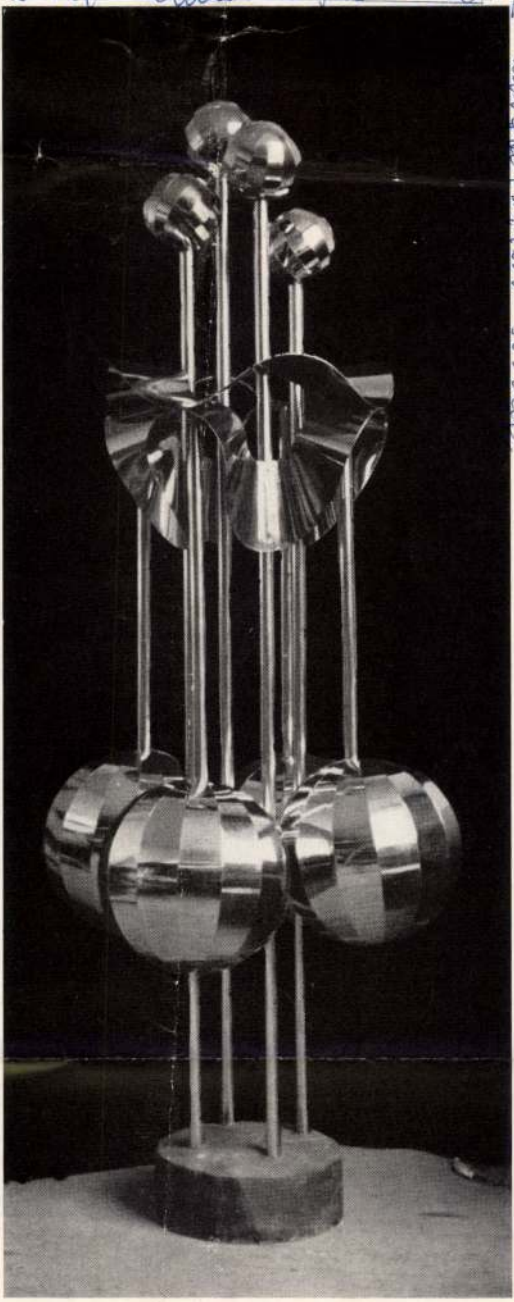

Mitteilungen, 1975. 5. 35. old.

letett volna úgy, ahogy ma jónak látjuk, ha a körülmények otromba kényszerítéssel bele nem szólnak. Hol pénz nincs, hol tér nincs, hol megértés nincs. A mű azonban megmarad.

Bár Ferenczy Noémi síremléke szinte naturálisan hű képe a szövőszék mögött ülő művésznek, mégis az absztrakció kegyetlen példája: a rács mögé szorított emberé, aki mégis-

Lesenyei Márta: Ferenczy Noémi síremléke, terv (fotó Jékely)

Józsa Bálint: Térplasztika (Jánosi felv.)

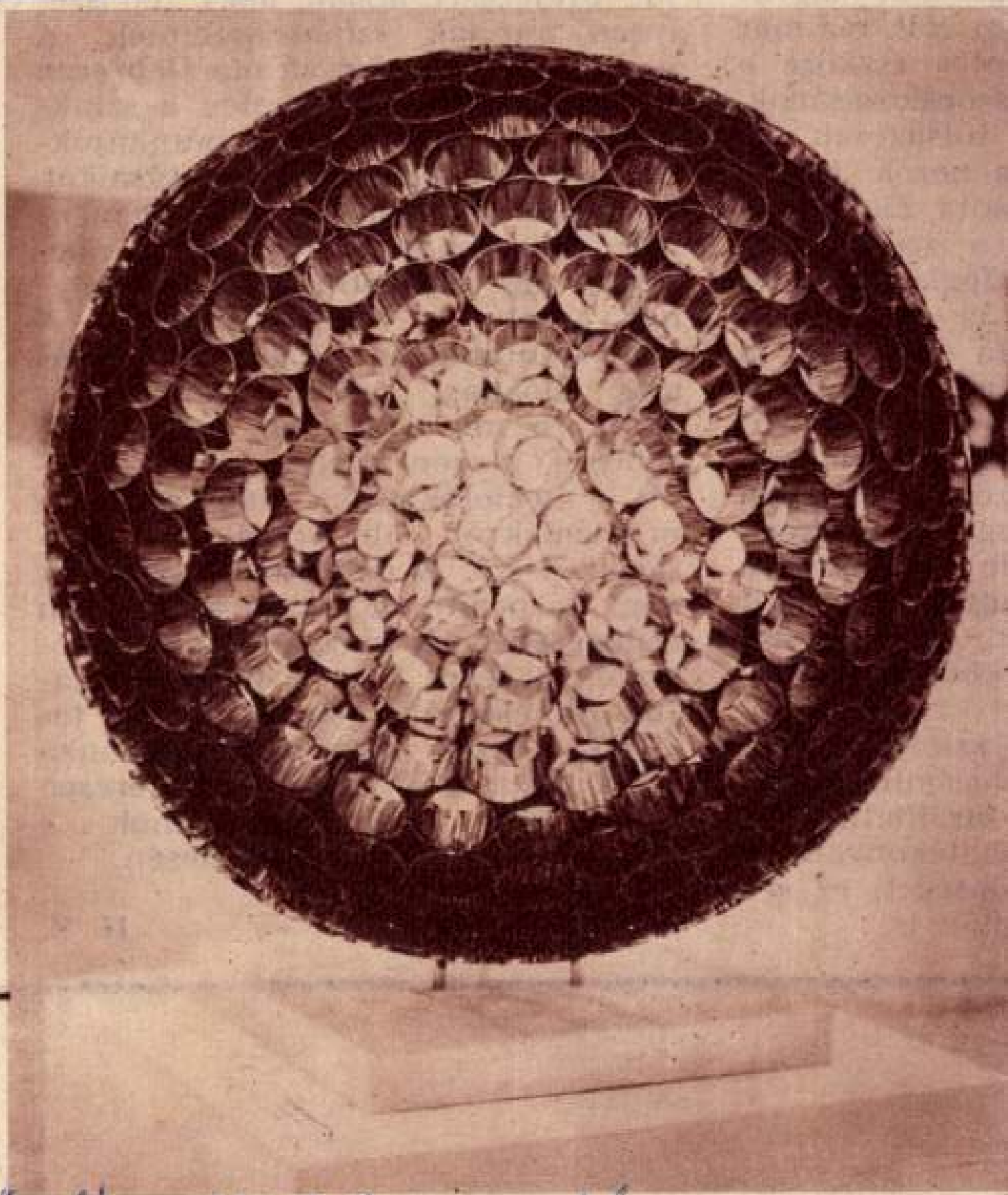

Józsa Bálint

Népművelő, 1965. 5. sz. 30. old.

képességeinek legjavát nyújtja.

A szinkronművészet elismerése jut kifejezésre abban, hogy rendszeresen vannak szinkronszemlék. A mieinknek hosszú évek óta *Debrecen* a házigazdájuk. A szemlén a szinkronalkotók számot adnak munkájukról, bemutatják legjobb alkotásaikat. A magyar szakemberek mellett mennek Debrecenbe külföldi szakemberek is, így nemzetközi szinten folyhat a vita, a tapasztalatcsere. A filmbemutatók és -viták mellett számos előadás, ankét, megbeszélés zajlik: a műfordításról, jellemábrázolásról, idegen nyelvi sajátosságokról, szociológiáról, hangtechnikai problémákról, filmtechnikai újdonságokról stb. A debreceni szemlének nagy és pozitív a hatása a szinkron fejlődésében. A magyar szinkron tekintélyét jelzi, hogy a baráti országok filmesei ma már Debrecent tekintik a szocialista szinkronmunka egyik fórumának, ahol rendszeresen egybegyűlve munkálkodhatnak e művészeti ág további fejlődésén.

H. Z.

Józsa Bálint

„Kopernikusz emlékére" bazalt, krómacél, réz, 1973.
(repr.)

„Mászó plasztika" beton, 160 cm. 1968.
(repr.)

Művészet, 1975. 5. 37. old.

Józsa Bálint

Március végén zárult a Múcsarnokban a „Köztulajdon a képzőművészetben" c. kiállítás, amely jelképes elszámolás az ország területén lévő alkotásokról. Igy a művész krómacél gömbplasztikája a Szegedi Biológiai Kutatóintézetben. (említve és repr.)

Bartha Éva: Jegyzetek a képzőművészeti köztulajdonról.

Népművelés, 1975. 5. 30. old.

Józsa Bálint

Térplantika (fotó)

Népszava, 1975. febr. 16. 103. erf. 40 sz. 8 p.

Jósa Bálint

A szegedi Biológiai Kutató Központ előtt levő Térplasztikát a művész alkotása.

Népszava, 1975. febr. 16. 103. évf. 40 sz. 8 p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 1.

Napló (Veszprém)

Józsa Bálint képző-
művész

1021

MŰVÉSZI TÉRELEM SZEGEDEN

Szeged kertvárosnegyedében Újszegeden a Biológiai Kutató Központ épülete előtt művészi térelemet helyeztek el. Az érdekes formájú fémplasztika Józsa Bálint képzőművész alkotása

(MTI Foto: — Tóth Béla felv. — KS)

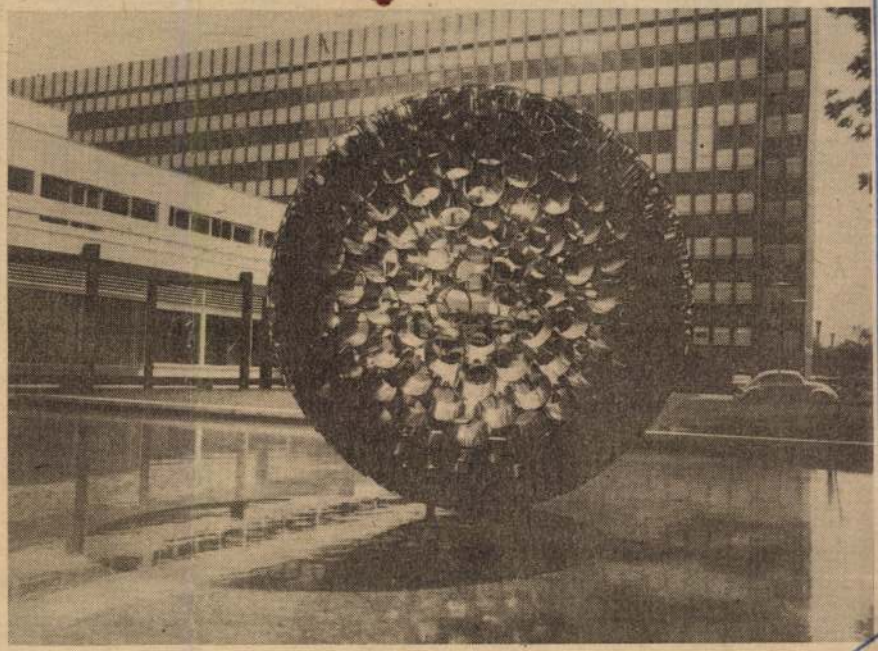

LAKÁS

alotán vagy Pétfür-
ánácsi bérlakást kere-
Választ: Rajki János-
agyvázsony, Sörház u.

rozott albérleti szo-
y személy részére ki-
Veszprém, Munkácsy
6. em. 18.

erélném székesfehér-
Árpád u. 2. egy szo-
árom hálófülke, össz-
rtos tanácsi lakáso-
eszprémi hasonlóra.
lődni: hétköznap, 16
tán, Dobai.

... eladó. Tapolca, Fürst u. 24.

1968-as kiadású 223-as Warszava eladó. 11 000 Ft-ért. Torma Ferenc, Badacsonytomaj 14.

VEGYES

Betonkeverő 200 l-es és 250-es MZ motorkerékpár 1973-ban műszaki vizsgázott eladó. Balatonszentgyörgy II. sz Téglagyár Vargyas.

Önvontatású szőlőkapálógép eladó. Egy év garanciával. Torma Ferenc, Badacsonytomaj 14.

mellé, aki vigyázna rá. Jelentkezni: Tapolca, könyvesbolt.

B 43 Tesla magnót vennék. Balatonalmádi, Szabadság utca 11. Király.

HÁZASSÁG

40 éves, elvált szakmunkás megismerkedne házasság céljából 40—50 éves korú hölggyel, aki nekem hű feleségem, 3 kiskorú gyermekemnek jó édesanyja lenne. „Szeptember" jeligére a kiadóba Veszprém, Szabadság tér 15.

előké
keres

Bérez
szerző
letelep
gítjük
Jelent
lődni személyesen, vagy levél útján a személyzeti osztályon 8900 Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 11. szám alatt. (532)

az építésvezetőse
gen Külsőgyőri u.
Czifra Tamás épí-
tésvezetőnél.
(528

NYÁRI VÁSÁR

1974 július 29 — augusztus 10-ig

SOK RUHÁZATI CIKK,
VALAMINT ÜVEG ÉS PORCELÁN

30 és 40 százalékos árengedménnyel

MEGVÁSÁROLHATÓ

Tóth Bálint

Az Iparművészeti Főiskola fiatal tanára.

Nagyvarsány, 1975. febr. 16. 103. elf. 40 m. 8 p.

Gózsa Bálint
szobrász

1961-ben nyert szobrász-diplomát Gózsa Bálint az Iparművészeti Főiskolán.

Horváth Béla: Ők tanítottak.
Művészet, 1975. május – 36 oldal.

Jórsa Bálint
Szobász

Az Iparművészeti Főiskola
Építész és Szilikát szakán
jelenleg mint adjunktus plasz-
tikai tantárgyakat tanít.

Horváth Béla: Aki tanítsa tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobász

A művész rendszeres résztvevője az országos tárlatoknak és a Stúdió kiállításainak.

Horvath Béla: Ahi tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Fórsa Bálint
szobra

A Balatoni Nyári Tárlat
szobrászdíjainak nyertese
1968-ban Fórsa Bálint
volt.

Horváth Béla: Akitanítottatanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint

szobrász

A művészek több szobra áll az országban: Leninvárosban, Kaposvárott, Debrecenben, Püspökladányban stb. helyeken.

Horváth Béla: Ahi tanítsa tanult.
Művészet, 1975. május – 36 oldal.

Józsa Bálint
szobrász

A művészek több szobra
áll az országban: Kiskörö-
sön, Szegeden, Nyíregyházán,
és Budapesten.

Horváth Béla: Ahi tanítsa tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint
szobrász

Jórsa Bálint munkái találhatók a Stúdió, a Képzőművészeti Alap, a Kulturális Minisztérium és a Magyar Nemzeti Galéria tulajdonában.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint

Gyöbrán

Jórsa az Ipaművészeti Főisko-
lán 4 évig Borsos Miklós, 1 évig
Illés Gyula tanítványa volt.

Horvath Béla. Ahn tanítva tanult
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint

Szobász

Leninvárosi műve Jórsa Bálintnak Salovcz Ferenc befolyását mutatják.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult, Művészet 1975. május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobász

Leninvárosi műve bronz-
ból készült, ez tette lehetővé
a körhörös elrendezést.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jócsa Bálint
szobrász

A művész első megbízása Leninvárosba kerülő, több méretből érvényesülő, körüljárható szoborra szolt.

Horváth Béla: Adu Kanava Tanulmány
Vesszet, 1975 május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobrász

Józsa a diploma megszerzése
után hagyományos jellegű,
realista szellemű munkákat
készített.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint

szobrász

Jórsa Bálint nemely munkájáre Ferenczy Béni, Medgyessy Ferenc, Borsos Miklós szobraiból lesszürt tanulságot láthatjuk.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult

Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Jórsa Bálint

Szobán

Jórsa Bálint a Főiskolán a
fiatalon elhunyt Magyari
Barna helyére hívult.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult
Művészet, 1975. május – 36. oldal.

Jórsa Bálint
nobán

A főiskolán olyan oktatásra
volt szükség amelyben a nobiá-
nat az épitészether kapcsolódik.
Ezt tanította Jórsa Bálint.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult
Művészet, 1975. május – 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobrász

Jórsa „Másró" tervei közül
két elemet elfogadtak és 300
darab kivitelezésére szerző-
dést kötöttek.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult,
Művészet, 1975 május - 36 oldal.

Józsa Bálint

szobián

Józsa pályázatra adta be
munkát. Mászokat kési-
tett, variálható formában.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobrász

Jórsa Bálint az alkotója a
Bem József portának kiskóri-
sön.

Horvath, Béla: Aki tanulva tanult.
Művészet, 1975. május - 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobrász

Jórsa főként kő-, fa és
bronz figurativ munkái
után kezdte meg a kísér-
letet új anyagókkal.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május – 36. oldal.

Jórsa Bálint

szobrász

A Metró Déli pályaudvari állo-
másának Alkotás utcai végfal
díszet közös terv alapján Jórsa Bá-
lint és Kovács Ferenc készítette.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobász

Jórsa Bálint nevéhez fűződik a Kopernikusz emlékére felállított (bonalt, bronzacél, réz) emlékmű.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult
Művészet, 1975. augus - 36. oldal.

Jórsa Bálint

szobász

Jórsa rozsdamentes acélmüve egy vizes medencebe került. Ebbe a mütelismerte a müvész a gömbformába rejlő lehetőséget.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult.
Müvészet, 1975. május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobrász

Józsa uj feladaton dolgózik munkája vasbeton magas-relief-terv, amelyen a Metro feldekorációjának lerék-ötletit variálja tovább.

Horváth Béla: Ahi tanít a tanult.
Művészet, 1975. május - 36. oldal.

Jórsa Báhut
szobrász

A gömbformában vejlő nagy-szerűséget Jórsa Báhut Szegeden felállított munkájában akarta hé a maga teljességében.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult, Művészet, 1975. május – 36. oldal.

Jórsa Bálint

Nobrán

A művész most ujabb feladatokon dolgozik. Elkészült egy 3 méter magas tirplasztika tervével.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult, Művészet, 1975. magus - 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobász

Jórsa szegedi fém gömb mű-
vén 540 csonkakúpból áll.
A gömb rozsdamentes polírozott
acéllemezből készült.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobrász

A szobrász szegedi műve 3 méter átmérőjű, 1 tonna súlyú fémgömb.

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal

Jórsa Bálint
szobrász

Jórsa Bálint tanulmányait
az Iparművészeti Főiskolán
folytatta.

Horváth Béla: Ahitámtva tanult.
Művészet, 1975 május - 36 oldal.

Jórsa Balint
sobán

Jórsa érettségi után ipari
szakmunkás volt és vésnők
képesítést szerzett.

Horváth Béla: Ahitaintva tanult.
Művészet, 1975 május - 36 oldal.

Józsa Bálint
nótái

Józsa az általános gimnáziumból átment a Képzőművészeti Gimnáziumba ahol le is érettségizett.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Józsa Bálint
szobász

A képzőművészeti gimnázium esti rajztanfolyamára járt Baráth József-ker Józsa Bálint.

Horváth Béla: Aki tanítva tanult.
Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Fórsa Bálint
rajza

1937 május 27-én született Debrecenben Fórsa Bálint. Általános iskolát Budapesten végzett.

Horváth Béla: Ki tanító a tanult. Művészet, 1975. május - 36 oldal.

Gózsa Bálint
szobrász

„Térplasztika" krómacél.
300 cm. 1974.
(Szeged MTA Biológiai Kutató Központ) (repro)

Horváth Béla: Ahi tanitsa tanult
Műrészet, 1975. május - 36. oldal.

Jórsa Bálint
szobász

„Kopernikusz emlékére"
(bronzet, krómacél) 1973.
(repro)

Horváth Béla: Ahi t ceretsz t anult.
Művészet, 1975. május - 36. oldal.

JÓZSA BÁLINT szobrász
Debrecen, 1937

1961-ben nyert diplomát az Iparmüvészeti Főiskolán Borsos Miklós növendékeként. 1963 óta ugyanitt tanársegéd. 1962-től kiállító müvész, minden jelentősebb hazai tárlat résztvevője. Több pályázati dij mellett 1968-ban elnyerte a Balatoni Nyári Tárlat szobrászati diját. - Monumentális szobrászattal, térplasztikával, épületdiszitéssel, valamint kisplasztikával foglalkozik. Munkáit változatos tárgykör és formakultura, a téri komponálás modern lehetőségeinek invenciózus kiaknázása jellemzi; szenvedélyes kutatója a különböző anyagokban (bronz, ólom, kő, fa, króm-acél) rejlő plasztikai hatásoknak, illetve a müalkotás környezet-alakitó szerepének. Köztéri munkái Nyiregyházán, Balatonszéplakon és Szegeden kerültek felállitásra.

Művészéletrajzok 1975

Józsa Bálint, szobrász,

Szegeden, az MTA Biológiai Központja előtt látható a művész alkotása, tér-dekorációs funkciókat gondolati-asszociációs tartalommal gazdagító áttört félgömbje. (emlétve)

Tandi Lajos: Szobrok 100 év mérlegén. Dél-Magyarország, 1976. dec. 10.

Józsa Bálint

A várbeli Hilton Szállóban külön bőző méretű falfelületek mészkő burkolat tervezésére pályázik Józsa Bálint.

-----:Képzőmüvészeti pályázatok.

Müvészet, 1976. január - 42.oldal.

Józsa Bálint

Józsa Bálint – Kovács Ferenc megbízást kapott az új Belvárosi Távbeszélő Központban felállítandó dekorativ dombormű kivitelezésére.

------: Köztéri munkák.

Müvészet, 1976. január - 42.oldal.

Józsa Bálint (1935 –), szobrász

Püspökladányban, a kollégium, illetve a gimnázium előtt áll: „Virágot szedő lányka" c. bronz-szobra. (emlétve) és (repr.)

Sz. Kürti Katalin: Szobornézőben Püspökladány Környékén.

Hajdu-Bihari Napló, 1976 márc. 16.

...ozsa Bálint, [ ]

L: Mátis K.

75-89.

Goór J. Művésztelen ..

Forrás, Kecskemét, 1980. márc.

XII/3

Jósa Bálint: omnibusz

Élet és Tudomány, 3p 1982. jan 7. XXXVII/1

autóbusz a múlt század harmincas évei-
tcákon megjelent lóvontatta *omnibusz*
a. Bár a fővárosban századunk elejére
jedt *villamosvasúti hálózat* épült ki, a
mellett jól megélt az olcsóbb díjszabású
usz is. Mivel a *Lánchídon* és az *Alag-*
tett a villamost átvezetni, ezért az *And-*
köztársaság útja) felől a *Krisztinaváros*
oszkva tér környéke gyorsan csak a las-
b útvonalú omnibusszal volt elérhető.
duló európai nagyvárosainak képéhez
az *emeletes* — szakkifejezéssel élve:
omnibuszok. Így volt ez Budapesten is,
busz járműparkjának talán a fele ilyen
csikból állt. (Öt-hatéves kisfiú koromban
aztam néhányszor az imperiálon — vagy
kedves versében *Heltai Jenő* mondja:
fedélzetén". Még nagyobb szenzáció volt,
ellé, a bakra ülhettem ki!) Az első világ-
se után az omnibusz lóállományának ja-
ntokra került, a megmaradt lovakkal csak
imperiálos) kocsikat tartották üzemben.
szvállalat még a háború kitörését meg-
székesfőváros tulajdonába jutott. A vá-
elhatározta, hogy az omnibusz vonalait
utóbuszüzeműre állítja át.
városi autóbuszjáratot *1915. március 1-én*
mbe az Andrássy úton a *Vilmos császár*
ilinszky út) és az *Aréna út* (Dózsa György
ezdetben *két kocsi* ingázott: egy *akkumu-*
bbá egy *benzinmotoros* üzemű; mindkét
nyitott imperiálos kocsiszekrénye volt. (Az
buszok modelljei a *Közlekedési Múzeum-*
, az akkumulátoros autóbuszról jó képet
só a nemrég új kiadásban megjelent *Buda-*
c. albumban.)

pala a ...

KINZSÁL:
vas nélküli s
bizonyít a
temető?)

KUTIKULA
(latin): bizo
csoportok sz
ta. A rovar
szaruszerű b
kotja. (A m
te)

LISSAJOU
egymásra
rezgés össz
letkező gör
nek meg
képernyőjén
másra me
jaira szinus
szültségeket
zerszínház"
ban)

SZANDZS
birodalom
gú közigo
A ~ élén
XVI–XVII.
gyarország
lom alatt

A TALASSZÉMIA
Dr. Szentpéteri Katalin
21 **A HÉTKÖZNAPOK LÉLEKTANA: A TELEFON**
Oláh Tamás
22 **A SZEXUALITÁSRÓL AZ ÓKORTÓL NAPJAINKIG – AZ ÓKORI INDIA**
Karsai György
26 **KIÁLLÍTÁS A KALOCSAI SCHÖFFER-GYŰJTEMÉNY**
27 **A TUDOMÁNY VILÁGA**
31 **A HÁTLAPON: A FARAGÓ PÁSZTOR**
Dr. Imre Mária

Címképünk:

Az MTA Szegedi Biológiai Központjának jelképe e sejtes szerkezetű acélgömb, Jóna Bálint alkotása (Dushka Béla felvétele Az MTA Szegedi Biológiai Központjának tíz éve című cikkünkhöz.)

imperiálos ko
jómagam is u
ahogyan egyi
„az omnibusz
ha a kocsis m
háború kitöré
va része a *fro*
a kisebb (nem

Az omnibu
előző évben a
ros vezetésé
fokozatosan *a*

Az első fő
helyezték üze
út (Bajcsy-Zs
út) között. K
látoros, tová
autóbusznak
egykori autó
ban láthatók
talál az olvas
pest Anno...

Az om
gon (Nov
úttesten,
tek. Az

József Bálint

A főiskolát Borsos Miklóssal
egyszerre végezte el.

Rideg Gábor: Nincs alibi
Művészet, 1981. május – 22. kép.

Józsa Bálint, szobrán

L: Vén Emil

– Új kiállítások 8

Esti Hírlap, Bp. 1982 jan. 2.

Józsa Bálint, nobrán

L: Vén Emil

Harangozó Márta: Szélmalom és Csőgömb 2.

Esti Hírlap Bp. 1982. jan. 21.

Józsa Bálint, szobrász

L: Kaján Tibor

– Új kiállítások a fővárosban J.

Nincszabadság Bp. 1982 jan. 3.

Józsa Bálint, szobrászművész

Tíz esztendő indokolatlanul hosszú szünet után helyes, hogy a Mův. Minisztérium és a Magyar Képző-Iparművészek Szövetnek azon közös törekvése, hogy felújította a nemzeti tárlatokat. – A Műcsarnokban rendezett Orsz. Képzőművészeti kiállításon Segesdi György és Józsa Bálint integrált látványa kutató szenvedéllyel épített eredmény.
Józsa Bálint, Segesdi György és a festő Baska József szigorú konstruktivizmusa az egyik útkeresés.

Losonczi Miklós: Országos képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Ilvesi Szemle, 1982. jún. ~~11.~~ 11. old. – 12. old.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 387-748/340-726

Józsa Bálint, szobrász-művész

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1982 AUG. 5.

A szegedi November 7. Művelődési Házban

Fém-plasztikák

Csillogó krómacél plasztikák, geometrikus formavilágú kompozíciók tárulkoznak a belépő elé a szegedi November 7. Művelődési Házban. Józsa Bálint szobrászművész alkotásai láthatók a kiállításon az újszegedi bemutatóhelyen, felsorakoztatva a művész utóbbi tíz évben készült műveinek legsikeresebb darabjait. Látható a tárlaton a Biológiai Központ előtti gömbformájú krómacél kompozíció kisplasztikai változata is, mint Józsa Bálint egyik legszínvonalasabb műve.

Képünk a „csillogó szobrok" tárlatán készült. (Fotó: Enyedi Zoltán)

...bb vetőmag

sősorban a hazai gazdaságokat látják el, de számos európai és tengerentúli ország is vásárol a kombinátból.

Az 1958-ban épült vetőmag-feldolgozó üzem első rekonstrukciójára tíz évvel ezelőtt került sor és az elsősorban a termelés mennyiségi növelését szolgálta. A mostani fejlesztés fő célja a termékek minőségének — piacképességének — javítása volt.

...és Szegváron

A Rába Magyar Vagon- és Gépgyár ma már világviszonylatban is elismert erőgépeket és munkagépeket készít, olyanokat is, amelyek a mezőgazdaságban, ezen belül például a Gabona- és Iparinövények Termelési Rendszere technológiáiban is jól alkalmazhatók. Teljesen indokolt tehát, hogy nemrégiben a GITR együttműködési megállapodást kötött „Rábáékkal".

E megállapodásban a gyár által készített erő- és munkagépek, valamint a pótalkatrészek forgalmazását, a garanciális és az ezen túli javítások anyagszükségletét, valamint a vevőszolgálat körébe tartozó teendőket rögzítették. Ezzel, *az elmúlt hetekben aláírt szerződéssel a Rába a hazai öt legnagyobb termelési rendszerrel együtt végzi termékeinek forgalmazását*, egyben a felhasználók műszaki kiszolgálását.

A megállapodás elősegíti, hogy a termelési rendszer partnerei által már korábban is szívesen használt

ugyanis országos átlagban a szervizkocsik óránkénti munkabér tarifája 140—160 forint, a GITR-nél viszont ez az összeg átlagosan csupán 68 forint. A szolnoki rendszer azzal is segíti partnergazdaságait, hogy bonyolítási díjat sem számol fel a Rába-gépek és eszközök forgalmazásáért.

Határidőtől rögzítették a gyár és a termelési rendszer feladatait, illetve kötelezettségeit. Gondoskodtak arról, hogy rendkívüli esetekben — sürgősségi felárat számítva — akár három napon belül eljusson a szükséges alkatrész egy-egy távolabbi nagyüzemhez. Vállalkoztak a szolnokiak arra is, hogy

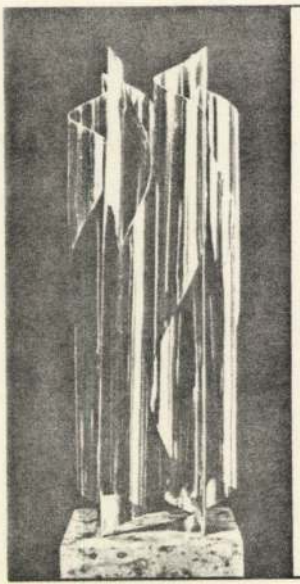

JÓZSA BÁLINT

1937. május 27-én született Debrecenben. A budapesti Iparművészeti Főiskolán 1956—1961. között Borsos Miklós növendékeként tanult. 1968-ban kitüntették a Balatoni Nyári Tárlat szobrász díjával. Szobra áll Tiszaszederkényben, Kaposvárott, Debrecenben, Püspökladányban, Szegeden és még számos helyen.

Lakcíme: Budapest XII., Sárospatak utca 3 b.

Mozgalom, 1975, krómacél, 40 cm

Magyar gobelin. Vallítás Bp. 1978. Műcsarnok V.5-28.

Józsa Bálint

Plasztika, krómacél

/ Balatonfüred, Állami Kórház/

-----Köztéri munkák.
MŰVÉSZET, 1981. március - 59. lap.

1021

1982. VII. 28. Kossuth 4,25 Áné

Jó reggelt!

- Kiállitási körkép a nyár egyik legjelentősebb kulturális centrumából, Szegedről. Várkonyi Balázst hallják.

- Szegednek egyik jellegzetes köztéri plasztikája a Tudományos Akadémia Biológiai Központja előtt áll, cime puritán egyszerüséggel csak Gömb. A 3 m átmérőjü, kis hengerpalást formákból összeállitott kompozició az évek során olyannyira népszerü és ismert lett, hogy ma már jószerivel a város nevezetességei közé soroltatik. Alkotója Józsa Bálint szobrászmüvész, akinek kiállitása tegnap nyilott meg Szegeden alig néhány száz méterre a térplasztika helyétől a November 7. Müvelődési Házban. Az ötleteit, gondolatait bronzban, fában, kőben, ólomban megtestesitő szobrászmüvész az utóbbi 10 év munkáiból válogatta az anyagot a kiállitáshoz, amely az ünnepi hetek képzőmüvészeti bemutató sorozatának egyik legérdekesebb tárlata. Egész sor kiállitás látható egyébként e pillanatban is Szegeden, a régi hagyomány szerint a fesztiválvendégeket igen gazdag müvészeti programmal várják. Vasárnap nyilott meg a Városi Galériában a 23. nyári tárlat, amely ezuttal rendhagyó. Az eddigi seregszemléken dijat nyert müvészek közös kiállitása. És ez a kiállitás a majd, negyedszázados multu szegedi nyári tárlatok megujitási szándékát is mutatja. Ezentul kétévenként rendezik meg, a páratlan években pedig országos festészeti biennálé szinhelye lesz Szeged. Mostanában majd, minden napra jut egy uj kiállitás a Tisza-parti városban. Ma például a Juhász Gyula Müvelődési Központ bemutatótermében fiatal népmüvészek tárlata nyilik.

Józsa Bálint szobrász

Fábiáz László: Mit tükröz a kagylóhéj?

Művészet, 1982. július

Józsa Bálint szobrász

Tóth Attila: Mecenatúra Csongrád megyében

Művészet, 1982. augusztus

Jósa Bálint szobrász

Wehner Tibor: Köz-tér

Művészet, 1982. február

Fónia Bálint nobrász

T.A. : Fónia Bálint első önálló kiállításáról

Művészet, 1981. január

Józsa Bálint, szobrászművész
1989. III. negyedésben elkészült képző- és iparművészeti alkotások.
Összeállította: Hollósi Éva.

Szeged, Klinika, központi aula
Józsa Bálint: mobilplasztika, krómacél, m: 22 m.
(emlitve).

Művészet, 1989., 11-12., 104-old.

Fórsa Bálint szobrász

A nyíregyházi kórház bejáratához kutat tervez (ennek)

(hsj): Képzőművészeti alkotások új létesítményeinken

Keletmagyarország 1970 I. 14

Fórsa Bálint

kiplantikával

szerepel a T. Magy. Kép.

Műv. kiállításon

Kortárs 1965 XII n. 2004old.

Nőre Bálint

Szerelmespár fa 74 cm
Tanulás br. 28 cm

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Déri Múzeum, 1970. jún. 19 – aug. 9.

Jósa Bálint

„Vacogó" c. faszobra megnyerte a IV. Balatoni nyári tárlat szobrászati díját. A díjnyertes szobron kívül még két munkája szerepel a tárlaton: „Homokuszályok a Balatonon" c. ólomdomborítás, és a „Csáklyázó" c. kis bronzszobor. (Keszthely, Balaton Múzeum)

IV. Balatoni nyári tárlat (Rideg Gábor)
kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap, 1968 július 11. G. l.

Fórsa Bálint

Balatonnéglak egyik szot üdülője
élé szobra lekül

N.N: Új képkőmüvészeti alkotások
a Balatonparton

Zalai Hirlap 1970 I. 16

Fórsa Bálint építész
hászó plasztikája a szentpéteri
Zapni lakótelepre tekült hiszkolcon
(emel.)

(makal.): Szobrok a Vázosban

Déli Hírlap 1970 VII. 2

Jórsa Bálint

Nobrán

„Játék" – a szerepel'a tárlatón

Ujvári Béla: Studio 70

MŰVÉSZET, 1970. julius - 32. lap

Tóth Balint

Tanuló rajz.

II. Debreceni Országos Ifjúsági Tárlat
Déri Múzeum 1970. jún. 19. aug. 9.

Józsa Gabriel

Kiállít

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1970. aug. 12.

Szántó Piroska

Szántó Piroska kiállítása
Budapest Műcsarnok 1970. Máj.

Jóvsa Bálint
nobrán

Összefonódott láng és fénya kivalik.

Vidos Zoltán: A"Studio 70" -
Müvészet, 1970. november - 34.lap

Jórsa Báliut
nobrán

„Játék" (repro)

Vidos Zoltán: A"Studió 70" -
Müvészet, 1970.november - 34.l

Józsa Bálint
Nobran

„Játék" hétalakos kompozícióján
Vedres Márk művészetének tanul-
mányozása erződik.

Soós Klára: A [illegible]udio 70.....
Művészet, 197[illegible].november - 36.lap

Fózsa Bálint

Játék ólom 34 cm

Studió '70 Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Bev.: Berecsky Lóránd

Fórsa Bálint

A szépla-ki. szot údulő elé terül

egy szobra

N.N.: Cíj képzőművészeti
akrotásokkal gazdagodik
1970-ben Somogy

Somogy: Néplap 1970 I.1

Fórsa Bálint

A balatonvéglaki szot üdülő élé

Szobra kerül

MTI: Új képzőművészeti alkotások
a Balaton parton

Hajdu Bihari Napló 1970 I. 16

Mórsa Bálint szobrász

Vacogó c. műve nekrajnel az Ernst Museumban a Fiatal művészek Studiója kiállításán (emlitve)

Kortárs 1965 III n. 502 old.

MDK

Józsa Bálint

Tanulás, br.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

II. Zubbony

A XIX. sz. végéig a
/nagyjából az iskolásko
lányok öltözéke egyarán
zett be: a zubbony egyr
lett, hiszen az ő felnő
jobban.[447] A századfordu
ték, 8-10 éves korig. 1
korban. 1930 táján már
bonyt a fiuk. Nemsokára
bonyviselete. A lányok
seletben/ lassubb a vál

M.D.K.

Górsa Bálint
nohrán

„Vacorgó" nohra szerepel a
„tárlaton.

Kovács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november – 45 lap.

MDK

Józsa Bálint

~~Órem, plakett, br.:~~

Vacogó, repr.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely,

Balatoni Muz. 1968.

MDK

Jósa [ ], karikaturista

Súlyos aggodalom c. rajza a Dorsnem Jankó (1919) márc. 30-i számából: Repr.

—: 1919 karikatúrái 22

NÉPSZABADSÁG, Bp, 1969, márc. 21.

Fórsa Bálint

Vacogó c. szobra (eml.)

szerepel az alábbi tárlaton

Korács Gyula: Tv. Balaton Nyári Tárlat

Művészet 1968 XI. n. 45 old.

MDK

Józsa Bálint

szobor:

Csáklyázó, br.

Homokuszályok a Balatonon, ólomd.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely,
Balatoni Muz. 1968.

Józsa Bálint MDK

szobor:

Vacogó, fa

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely,
Balatoni Muz. 1968.

MDK

Józsa Bálint

Anya és lánya, diófa

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

Л. М. Кёрдж. Мадл. Мюз. 1926.

MDK

J

Józsa Bálint

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept.p.811.

MDK

Józsa Bálint

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept.

Jósa Bálint

Gobrán m.

A Venprém megyei Tanács és a Szekner, Venprém megyei Tanácsa a kiállitáson bemutatott műveiért pájadijban rénesilette.

Napló (Venprém). 1968, júl. 2. „Megnyilt a I.V. Balatoni Nyári Tárlat. Lóránt Jakes festőművés kapta az idei Egry-dijat. —

JÓZSA BÁLINT

Az utóbbi tiz esztendő alkotói periódusának válogatását hozta el Szegedre.Nonfigurativ térplasztikákat, egy anyaghoz és preciz formavilághoz kötött térformálási szándék kiteljesitésének dokumentumait.

(Kép:Gömbspirál)

Tandi Lajos:J.B. plasztikái.Szeged,November 7. Müvelődési Ház

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.34.sz.4.o.

SZERZŐDÉS

munkavégzésre irányuló. egyéb jogviszony létesitéséhez

mely létrejött egyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

2. A dijazás összege: Ft.
   A dijazásnál alapulvett munkaköri besorolás

JÓZSA BÁLINT SZOBRA, AMELY A KAPOSVÁRI OLVASÓPARKBA KÉSZÜL

Magyar Ifjúság 1963 jan. 26

A TÉL ÖRÖMEI

Régtől fogva a pihenés, az erőgyűjtés ide
a tél a természet, és annak jóbarátja, a fal
ember számára. Pest megye KISZ-titkárai
könnyebben válnak meg ilyenkor szűke
házájuktól, hisz nincs most szükség az ifj
sági brigádokra, nem keresi az elnök egyik
ket sem valami sürgős munka miatt.

Lajosforrás turistaházában, hóborító
domboldalak között a ráckevei járásé m
a szó. Ötven ifjúsági vezető gyűlt ide ös
egyhetes titkári tanfolyamra. A vezetőképz
tömegesé kell tenni, mert ez minden előre
ladásunk forrása —, mondta tavaly a KI
intéző bizottságának határozata; ennek n
mán ötszázról ezeregyszázra emelkedett
felkészült megyei ifjúsági vezetők száma.

Jósa Bálint

A kenthegi riall.-ou a nob-
ránati díjat nyerte el.

Nógrád – Lívánt János nagydíjat
nyert – Nógrádi művének a IV.
Balatoni Nyári Tárlatou.

Jósa Bálint

Vacogó c. Jaszobra (ecsl.)

Szerepel a IV. Balaton Nyári Táslaton a Kenthely Muzeum Gaz

Heitlés László: A IV. Balaton Nyári Táslaton

Jelenkor 1968 IX. n. 811 old.

MKK

Józsa Bálint

Kiállitási hir

Szocialista müvészetért 1968 aug.

Jórsa Bálint
nolrán

M.D.K

Kisplantikával vett rést
a tarlaton.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68
Művészet, 1969. április - 3 lap.

Jósa Bálint

plasztikái nevezetnek az Ernst
kúzemban a Dolgozó emberek körüli
c. kiállításon.

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek körüli
Magyar Nemzet 1965. jan. 30. 4. o.

MDK

Józsa Bálint

Kiállitási hir

Délmagyarország 1968 juli.7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188—296, 188—307.

1968 JUL 25

NÉPSZABADSÁG

Józsa Bálint

— A KISKUNFÉLEGYHÁZI JÁTSZÓTÉREN elhelyezték Józsa Bálint díjnyertes mászószobrát. A 14 elemből álló, variálható művészi játékkal gyorsan megbarátkoztak a gyerekek.

1021

Jósa Bálint

Szerepelt a Fiatal Képzőművészek V. Kiállí-
tásán.

Magyar Ifjúság 1964. dec. 12.

Józsa Bálint, szobrász

A papírt szimbolizáló művét

a Dunai Papírgyár előtt

állítják fel.

—:(— szöveg — fényhép —) 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. jún. 20.

M.D.K .

J ózsa Bálint szobrász

Thomas Mann szobra a debreceni gimnázium kertjében

Napló
Magyar Nemzet 1966. dec. 24. 4.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa Bálint

MAGYAR NEMZET

1966 DEC. 24.

1021

♥

A komlói kórház parkjában állítják fel Bors István készülő szobrát. A művész a marcali gimnázium részére Ladi János portréját mintázza meg.

Lawrence Oliviernek, Anglia nagy Shakespeare-színészének fia, Richard, ötéves korában fellépett egy karácsonyi játékban és nagy sikert aratott. Apja így nyilatkozott: »Korán kell kezdeni ezt a pályát. Én csak nyolcéves koromban léptem színpadra és úgy érzem, máig sem tudtam behozni a késedelmet.«

Thomas Mann szobrát készíti el Józsa Bálint. A kőbe faragott szobrot a debreceni gimnázium kertjében állítják fel.

Az 1967. évben kezdődő tanévre *négy-ötezer fiatal nő felvételére van lehetőség az egészségügyi szakiskolákban.* A budapesti iskolák elsősorban budapesti nőket tudnak felvenni, akiket a szakképesítés megszerzése után a fővárosi egészségügyi intézményekben helyeznek el.

A képzési idő valamennyi említett szakon két év, munka
[illegible] három év.

Józsa Bálint nottász

Szöveryben említett mű. Csák Gyázó

Tibély Gábor: A X. Kőállítás nottai

1966. Feb. Művészet

Józsa Bálint

Leányalak fej repr.

Kertész Magda: ~~Hogan~~ Kövel tolmácsolni a valódit.
Nők Lapja 1966. febr. 26.

Józsa Bálint
szobrász

M.D.K.

Latinka Sándort ábrázoló
lemez domborműve szerepel
a XIII. kerületi tárlaton.

Körösi László: A XIII. kerület képzőművészeinek kiállítása
Művészet, 1964. junius – 40 kep.

MDK.

Józsa Bálint

A Fiatal Képzőművészek budapesti kiállitásán szerepelt.

Tiszatáj 1965.ápr. 3o4.lap.

M.D.K.

Józsa Bálint
szobrász

Munkájával részt vett a Fiatal képzőművészek kiállításán.

Lőrincz Gyula: Fogunk magunkhoz
Művészet, 1963. szeptember - 39 lap

MDK

Józsa Bálint

Kompozicióterv gipsz 45 cm

Fiatalok Képzőművészeti Studiója IV.Kiallitasa.
Ernst Múzeum 1963.Június.Kat. 35.1.

M. D. U

JÓZSA Bálint díszítő szobrász

Kútfigura a Királyhágó utcai Honvéd-kórház kertjeben, (diploma munka)

Dutka Mária: Iparművészeti diploma-munkák és mecénások

Magyar Nemzet 1961. jún. 25. 9. l.

M.D.K.

Jósa Pálint
nokrás

A Studió „Család" pályázatának
VII. díjat nyerte.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályázata
Művészet, 1963. április — 24 lap

M.D.Y

Józsa Bálint
szobrász

Részt vett a tailatonva
„csáklyázójával".

Tabéry Gábor: A Ž. kiállítás szobrai
Művészet, 1966, február – 18 lap

Józsa Bálint szobrász M.D.K.

Olvasókerti figura / a megyei könyvtár , Kaposvár részére

Építész: Kiss István

Magyar Építömüvészet 1965/2. 27-31.l.

Józsa Bálint
nohan

M.D.K

„Család" (repro)

Művészet, 1965. december - 39 kap

Józsa Bálint szobrász M.D.K.

Müvei a Fiatal Müvészek Studiója kiállitásán

Relief

Tasnádi Attila: Kiállitási jegyzet

Kortárs 1965. márc.

Józsa Bálint szobrász M.D.K.

Müvei a Fiatal Müvészek Studiója kiállitásán

Vacogó

Tasnádi Attila: Kiállitási jegyzet

Kortárs 1965. márc.

Józs a Bálint MDK

Don Quijote, ólom

Homokuszályok a Balatonon, ólomrelief

Lábmosó, bronz

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőmi V. Kiáll.

Józsa Bálint MDK

Utcakövezők, ólomrelief

Vacogó, fa

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőmi V. Kiáll.

Józsa Bálint

„Anya Gyermekel", szoborkompozíció, 220 cm., Ovonz,

Borsód-Abaúj-Zemplén megye, Tiszaneder kény, 139. j. lakóépült.

Tájékoztató 64/65, képző és Iparművészeti Lektorátus

37 l

Józsa Bálint MDK

Család, ólom

Csáklyázó, bronz

Lábmosó, bronz

Homokuszályok a Balatonon, dombormü, ólom

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Józsa Bálint

Kompozicióterv, gp.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

Jósa Bálint

szerepelt a Saroni Ünnepi Játék alkalmából rendezett kiállításon.

Kisalföld 1966. jul. 8.

Jórsa Bálint
szobrász

M.DK

„Anya gyermekével" című
kompozíciójával szerepett

Csap Erzsébet: Kisplasztikák a XI. képzőművészeti...
Művészet, 1968. május - 16 kep

Fórsa Bálint

Kobrokkal szerepel a
„Dolpozó emberek körött" c.
kiállításon

Kovács Gyula: Dolpozó emberek
körött

Korkarz 1968 VI. 992 old.

Józsa Bálint, [iparművén?, nobrán?]

MDK

„A kiskunfélegyházi játszótéren elhelyezték Józsa Bálint díjnyertes mászónobrát."
„A művészi játék" 14 elemből áll, s variálható.

— : Hír

8

Népszabadság,

Bp. 1968. júl. 25.

Jézsa Bálint
nobrász

M.D.Y

A IV. Balatoni Nyári Tárlat alkalmából rendezett kiállításon bemutatott művészt díjat kapott.

Kitüntetések

Művészet, 1961. augusztus - 48 lap.

MDK

Józsa bálint

Olvasó lány, br.

Utburkoló munkások, br.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

MDK

Józsa Bálint

Nevelés, diófa

Gyermekjátszótéri mászóplasztika-terv, gipsz

Studió 67. Fiatal képzőm.kiáll. Ernst Muz. 1967.

Józsa Béla, nobrán

- munkái a Műcsarnokban a Stúdió 58-68 c. kiállításon

Dr. Ujvári Béla: Stúdió 58-68
Magyar Ifjúság, 1968. XII. 29. 15. l.

Fózsa Bálint

Az Iparművészeti Tanács és a FIM megbízásából újtípusú falburkoló csempéket tervezett.

Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 61. l.

MDK

Jósa Dáliat, nobván

Vacogó c. gyönyörűen megmunkált
Juszobrát feltétlenül meg kell
említeni.

Tamás István: A IV. Balatoni Nyári Tárlat
7

Népszabadság, B[illegible] 1968. júl. 9.

MDK

Józsa Bálint

Tanulás, br.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

Fórsa Bálint

Kohrot készít a kaposvári olvasópalkba (szepkő)

Magyar Jinsóg 1963 I.26

Jórsa Bálint

Szerepel az állami kép. műv. vásárlások kiállítása

Ujvári Béla: Az állami kép. műv. vásárlások kiállítása

Magyar Ifjúság 1966 VIII. 27

Fórsa Bálint szobrász

Szerepel a Fiatal Képzőművészek V. kiállításán, az Ernst-múzeumban.

Kereki Kovács Gyula: Fiatal képzőművészek V. kiállítása.

Magyar Ifjúság, 1964. XII. 12.

MDK.

Józsa Bálint

Kiállitási hiradás

Magyar Ifjuság 1966 aug.27.

Jézus Bálint

Kiállítási hirdetés

Magyar Ifjúság 1986 aug. 27.

Józsa Bálint
nobrán

M.D.

Kétfigurás kompozíciója
leányalakjának feje.
(repro)

Kertési Magda: Kövel tolmácsolni a valódit.
Nők Lapja, 1966. febr. 26 - 10 lap

MDK.

Józsa Bálint

Tanuló

Délmagyarország 1966 okt. 9.

Józsa Bálint M.D.K.

A vizuális kultúra terjesztésére alakult és ennek 4 évi munkáját az Iparművészeti Főiskolán bemutató munkaközösség tagja

Sárvári Mária: Új tudomány, amely megtanít látni

Magyar Nemzet 1964. június 21 8.l.

MDK

Józsa Bálint

plasztikáia a "Hírős" vendéglő előtt.

é-: Megkezdik a művészsétány kialakítását.
Új szobrokkal gazdagodik Kecskemét..

Petőfi Népe 1964. márc. 1.

Fórsa Bálint

Kisplasztikákkal szerepel az alábbi tárlaton

Kovács Gyula: Studio 1958-68

Művészet 1969 IV. sz. 3 old.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Józsa Bálint, szobrász MDH

Vacagó c. szobra figyelmet

kelt. (Ernst Múzeum)

Rózsa Gyula: Stúdió 64 9.

NÉPSZABADSÁG Dr. 1964. dec. 24.

Jórsa Bálint
nohász

M.D.K

Vilő lánya szerepelt a Csók
galiria táblatán

Teknős Péter: Kisplasztika vagy nipp-plasztika
Élet és Irodalom, 1964. febr. 15 - 9 lap

Jórsa Bálint

Szobrokkal szerepelt a „Studió 64" kiállításon

Tiszatáj, 1965, 4. sz., 304 o.

MDK

Józsa Bálint

Don Quijote, ólom

Homokuszályok a Balatonon, ólomrelief

Lábmosó, br.

Utcakövezők, ólomrelief

Vacogó, fa

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec.

Magyar Néprajzi Múzeum – 6000 db – 64.85783 K

hak a madarak fogásához?
Sollát és mire használják?

Jósa Bálint Szobrász

Szöregben emlitek müve:
„Vacogó"

Rózsa Gyula:
Fiatal képrömüvészek
az Ernst múzeumban.

Néptrabadság 1964. dec. 24.

MDK

Józsa Bálint

Vázlat, br.

Téli Tárlat 1964. Székesfehérvár

Sterk Izidor /Pest,
Bécsben tanult. 1892-t
zat tervezett /Bécsi u
kislakásos bérház, Bév
A Gellért Fürdő és Szá
Árnainnal

MDK

Józsa Bálint

Uszályok a Balatonon, ólom domb.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964.máj.

MDK

Józsa Bálint

Lábmosó, br.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

lye :----------

MDK

Józsa Bálint

Vacogó

Rózsa Gy.:
Studió 64. Fiatal képzőművészek az Ernst Múzeumban. Népszabadság 1964. dec. 25. 9.l.

Józsa Bálint

Megbízást kapott Józsa Bálint, hogy a VITUKI székház park-ját spirál kromacél plasztikával díszítse.

------Köztéri munkák.

MŰVÉSZET, 1979. július - 47. lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa Bálint

NÓGRÁD
1968 AUG 10

Bambino — bambinóknak

A napokban újabb kedves színfoltnak számító *képzőművészeti alkotással* gazdagodik Salgótarján. A *Napsugár* bölcsőde udvarán állítják fel *Németh Mihály* szobrászművész *Bambinó* című alkotását, amely a környezetbe illeszkedve emeli a kicsik örömét. De talán még ennél nagyobb örömöt okoz majd a megyeszékhely legifjabb polgárainak az a *Csússzbujj* játszótéri plasztika, amelyet *Józsa Bálint* készített el, s amely a *Salgó étterem melletti játszótérre* kerül. Mindkét alkotást e napokban állítják fel, terv szerint még *további művek is készülnek* a város óvodái számára.

Józsa Bálint

Üzemekben.

Elismerjük, hogy
lyek bizonyos mérté
hiány, egyes gépek
ellátási nehézségekb
azonban csak ezzel
kezetlen irányítás i
túlóra-felhasználásb

Pedig mindenki tudja: a 44 órás munkahet bevez
egyik előfeltétele a túlóráztatás minimálisra való szorítása
vott. Megvalósítása magasabb szintű üzem- és munkaszerve-
zést tételez fel, kíván meg a különböző gyárrészlegek veze-
tőitől.

Talán a második félévben sikerül. Minden gyárrészleg-
vezető megkapta: mennyi túlórát használhat fel. Ha rosszul
gazdálkodik, önmagát is becsapja, pénztárcáját bánja meg.

(venesz)

Józsa Bálint, szobrász-
művész

A Műcsarnokban látható
Orsz. Képzőművészeti kiállítás
anyagából.

Népújság (Heves),
1984. ápr. 7.

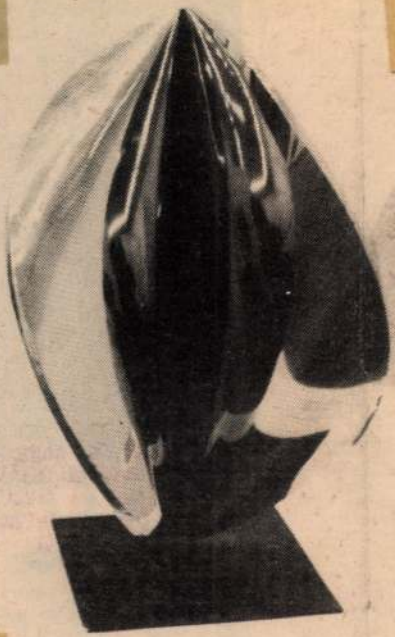

Józsa Bálint: Brancusi emlékére

JÓZSA Bálint

A Közlekedési Múzeum és az ART-MA Alapítvány
tisztelettel meghívja Önt és barátait az

OBJEKTEK–MOBILOK c. kiállítás

ünnepélyes megnyitójára
1992. május 29. (péntek) délelőtt 11 órára

Kiállítás helye:

REPÜLŐ-MÚZEUM
(Petőfi Csarnok felső szint, Budapest, Városliget)

Kiállítást megnyitja:

Katona András
a Közlekedési Múzeum főigazgatója

Kiállítás megtekinthető:
hétfő kivételével naponta 10-18 óráig

Kiállító művészek

Bakos Ildikó
Balás Eszter
Balogh László
Bodóczky István
Bráda Tibor
Bódó Károly
Csáji Attila
Dienes Attila
Erdős Sándor
Fekete László
Gaál Endre
Galántai György
Hans Kasper
Hévizi-Tóth
Józsa Bálint
Kalmár János
Kovács István
Krnács Mercedes
Kovács László
Lévai Jenő
Magén István
Marosi Ilona
Mihály Gábor
Pázmándi Antal
Pató Róza
Penkala Éva
Polgár Csaba
Scherer József
Székely J. Jenő
Szatmári Béla
Terebessy László
Tuzson B. Péter
Tilless Béla
Urbánfi
Vinczellér Imre
Xia Zhen Gou

Józsa Bálint

Józsa Bálint

[illegible] Miklós növendékeként [illegible] szobrász-diplomát [illegible] 1961-ben. Pályája első éveiben fa-, kő-, ólomszobrokat alkotott, hagyományosabb modorban, azaz figurális kisplasztikákat formált. Fokonként rátalált a kiteljesedését jelentő krómacélra és az elvontabb jelentésű alakzatokra. 1968-ban a Balatoni nyári tárlat díját nyeri el, majd sorra kapja a megbízatásokat köztéri kompozíciókra. 1974-ben állítják föl Szegeden a Biológiai Kutató Intézet előtt Gömb című alkotását, később Csepelen Örvény, a balatonfüredi szívkórház mellett Három karéjos plasztika című mű-

Magyar Nemzet

1987. IV. 11.

JÓZSA BÁLINT
szobrászművész;

Munkácsy Mihály -díj

Magyar Nemzet 1988. IV. 2.

JÓZSA Bálint

M.Nemzet
1992.ok.t9.

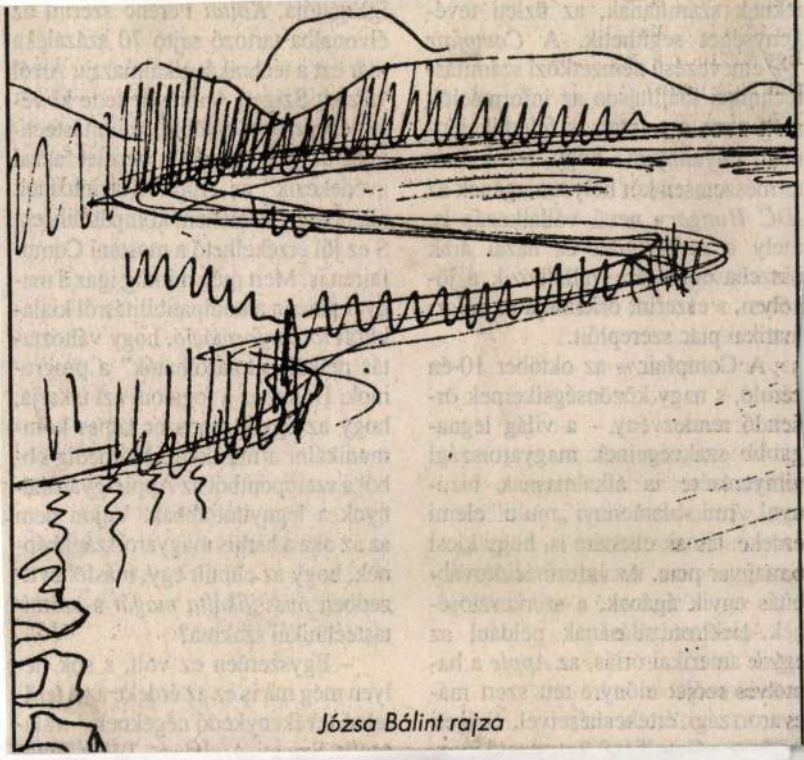

Józsa Bálint rajza

li székházának

templom közvetlen
t, amely a m. kir.
lokzatával a pár-
ületkomplexum az
Uri-utca 47., 49.,

Mind építészeti megoldás, mind dekoratív kiképzés
épületcsoportnak az Országház-utcára néző utcai
a legkiemelkedőbb része. Monumentális arányai és
homlokzata kellő távlat híján a szűk utcában sajnos c
nek. Ez az utcai épület eredetileg háromemeletes
emelték az utca felől egy negyedik, az udvari oldalo
emelettel is. Az emeletráépítés során nyerte az ép
A tető attikai szegélye az utcai homlokzat ural
hatását a tető síkjából kiemelkedő két hasonló kiké

Ezzel szemben az Uri-utcai kétemeletes épület
színtelen homlokzatával sokkal egyszerűbb kivit
tulajdonképen két egymástól különálló szárnyat (K
O—N) kell megkülönböztetnünk, melyeket a D—E–
szárnynak az Uri-utca vonalára kifutó vége köt öss
az északi (P—Q—O—N) nyilván későbbi toldaléko

A két utca vonalán álló épületek által közrefog
egyemeletes keresztépület három udvarra osztja. A
az egyik (D—E—N—M) a két utcai épületszárnyat
míg a második (H—G—R—S) a helyőrségi templ
szárny közé esik, utóbbit mintegy az Uri-utca f
metszve. A két belső épületszárny még a XVIII. sz
maradványa, amint ezt az egyik földszinti terembe

A Paradicsom visszfénye

avagy Józsa Bálint esete a krómacéllal

■ Joseph Kosuth, a modern művészet egyik bölcseleti pápája, akinél a művészet és a róla való gondolkodás tökéletesen ekvivalens, „ragyogó paradigmaváltásnak" nevezi Duchamp cselekedetét, amikor a „ready-made" (a késztárgy) fogalmát bevezette az alkotóművészetbe. A paradigmaváltást nyilván jelentéstani értelemben használja, méghozzá a kontextus fontosságát, ha nem elsőbbségét hangsúlyozandó. Vagyis (leegyszerűsítve): minden műalkotás lehet, amennyiben helyzete, környezete műalkotásként határozza meg. Duchamp kiállítja a palackszárítót, és ettől a gesztustól a palackszárító Duchamp művévé válik, hiszen ő helyezte művészi funkcióba.

Talán már sejti is az olvasó, hogy a Kosuth–Duchamp-példa nagyon is szándékolt, a palackszárító vagy Palackszárító pedig egyenesen ideválasztott eset. Ugyanis a továbbiakban a modern fémművességről lesz szó, és ezen a helyen – lett légyen bármilyen különös – nem kerülhetünk meg bizonyos jelentéstani (szemantikai) kérdéseket. Mindenekelőtt – teszem föl – azt, hogy a magyar művészeti terminológia nagyvonalúan módot kínál arra, hogy az *iparművészet* és az *ipari művészet* kifejezések azonos jelentéskörben kerüljenek használatba, azaz: egymás szinonimáiképpen. Ugyanakkor azonban minden használó érzi, hogy ha az *iparművészet* helyén *ipari művészetet* használ, valamicskét és valamiképpen mást akar mondani. Talán így: az iparművészet – az ipar művészete, az ipari művészet pedig olyan művészet, amelynek – főként előállításában – ipari vonatkozásai lehetnek. Ez utóbbi elsődlegesen lehet a technológia kérdése, de gyakorta a dimenzionális (esetünkben: a példány) problematikája, egy harmadik eshetőség: a fölhasználásra került anyag ipari karaktere. Új kérdés: az önértékű esztétikum, amely nagyjából megfelel a természeti szépnek. Arról van ugyanis szó, hogy egyes ipari anyagok (krómacél, plexiüveg, kvarcüveg stb.) már önmagukban is tetszetősek lehetnek, akár a fölkelő nap, a felhőjáték vagy az árnyékok hullámzása egy bizonyos felületen. A szép mint esztétikai kategória ugyanis igencsak cizellálandó fogalom. (Például az említett Palackszárító – tehát most már a duchamp-i „mű" – semmiképpen nem tekinthető szépnek; nem a szépsége hozta összefüggésbe a művészettel, hanem éppen a műtárgy-helyettesítő gesztus esztétikai értéke.)

A modern művészetet sokan közelítik meg úgy, hogy az nem más, mint a modern ipari anyagok önmagukban meglévő szépségének a manifesztációja. Mindez persze a csiszolt fáról, a márványról is elmondható volna; aligha is véletlen jelenlétük az avantgárd művészetben. Sokak szemében azok a nagyméretű monokróm vagy polikróm „színtáblák", amelyek az akrilfesték tökéletessége folytán annyira népszerűek a nonfiguratív festészetben, ugyanezt jelentik. Való igaz, a krómacél, a hozzá tartozó megmunkálási lehetőségekkel (hegesztés, csavarás, hajlítás, polírozás stb.) egyenesen kínálja magát az „esztétizálásra", ám aligha gondolhatja komolyan bárki, hogy a jó anyagválasztással a plasztikai gondolat megkerülhető. Sőt, egyenesen feltűnő, hogy a modern fémmegmunkáló szobrászok (Brancusi, Morellet, Polidoro stb.) mennyire hagyományosan szobrászi szemlélettel közelítenek a fémhez.

Magyarországon (Szandai Sándor alig-alig ismert kísérletei után) először Segesdi György alkalmazott olyan korszerű anyagokat, mint a plexi vagy a krómacéllemez – szobrászi szándékkal. Nagyon hamar ráébredt, hogy ezek az anyagok a nonfiguratív gondolkodásnak felelnek meg leginkább. Nyomában aztán rendre megjelentek azok a művészek, akik ezeket az anyagokat, technológiákat a maguk elgondolásaihoz közelíthetőnek vélték (Paizs, Csiky, Bohus, Tilles stb.).

Józsa Bálint más módon érdeklődött a tágabb értelemben vett fémművesség iránt. Abban a gondolati közegben, amelyben ő is meg-megfordult (Bak, Fajó), evidensebbnek tetszett a konstruktív szellem, és már a fából készített művei is arról árulkodtak, hogy plasztikai nyelvezete hasonló elképzelésekhez (például Csiky) tereli. Az a fajta fémművesség, amely Józsa Bálint számára szóba jöhetett, egyértelműen a korszerű anyagok plasztikai fölhasználását jelenthette csak. Ez a fölhasználás ugyanis szoros kapcsolatban van az építészettel, noha nem oly módon, ahogyan a szecessziós építészet alkalmazta a műkovácsolást. Ebben az építészetben sokkalta önállóbb és a használati funkciót alig-alig érintő szerepe van a

Józsa Bálint

fémplasztikának; külső és belső terek plasztikai meghatározása, karakterizálása és – nem utolsósorban – díszítése kívánatos tőle. Ha tetszik, ezt fölfoghatjuk a kosuthi értelemben paradigmaváltásnak: ipari művészet csap át a plasztikai magasművészetbe, itt a funkció és nem az érték felől szemlélve. Úgy tetszik azonban, hogy az esztétikai érték ezúttal is éppen a paradigmaváltásban keresendő. A problémát a kifejezés aspektusából is vizsgálat alá kellene vetni, jóllehet, sem a klasszikus avantgárd, sem a posztmodern ezt nem igényelte.

Józsa egyik megbízatását a Gyógyszertári Központtól kapta. Külső faldíszről van szó, amely egyúttal emblematikus tömörséggel utal az épület funkciójára. Magától értetődik: a kígyójelképet, a mindenkori patikák szimbólumát megkerülni nem lehet, nem érdemes, hiszen kristályos világossággal, egyértelműséggel közvetít egy megszólítást. Józsának tehát azon kellett elgondolkodnia, miként közelíthető meg a feladat az ő alkotói habitusa, anyagválasztása, plasztikai fogalmazása felől úgy, hogy ez a jelképiség ne sérüljön, az emberek számára továbbra is ugyanazokat a tartalmakat hordozza. Józsa egy szimmetrikus fémkígyót készített; mondhatni a kígyó jelképét. Az igazi lelemény az, hogy a jelkép jelképe megteremtette a kívánt emblémát.

Szándékoltan hoztam előre ezt a munkát, amelyet egyértelmű funkcionális lekötöttsége miatt (tehát, hogy embléma), valamint anyaga és annak technológiája miatt inkább az ipari művészet kategóriájába sorolnék. Ha mellé állítom az 1985-ös *Lüktetés* című plasztikát (Budapest, Országos Hematológiai és Vértranszfúziós Intézet), az említett paradigmaváltást illusztrálja. Anyaga ennek is krómacél, csövekből áll össze egy henger, amely egy bizonyos magasságban lüktetésszerűen kinyílik, kidomborodik, úgyszólván két szembefordított fémkosarat képez, hogy aztán ismét egybeálljon – hengerpalástba rendeződve. Végig lehetne gondolni, meggyőzően indokolni lehetne, hogy ez a mű hordozza azt a jelképiséget, amelyet maga az épület – funkcióját illetően – megjeleníteni nem akart, nem tudott. A *Lüktetés* cím éppenhogy szorosabbá is kívánja tenni ezt a jelképi függőséget. Mégis, Józsa Bálint alkotása esztétikai értelemben az épülettől teljesen független mű: önálló térszervező erővel bíró szobor, amely egy anyagszerkezeti gondolaton keresztül jelenik meg, egy művészi látomást, egy víziót fejez ki az élet rendjéről. Tisztában vagyok vele, hogy a fogalmazás kissé föllengzős, de nem szántam a megállapításnak más szerepet, mint hogy nyissa ki a plasztika lehetőségeit, tegye nyilvánvalóvá értelmezhetőségét, értékelhetőségét más helyzetben (elhelyezés, kontextus).

Nekivágva az ingoványnak, tovább kockáztatok egy fikciót. Képzeljük el ezt a fémszobrot gondosan „koreografált" gömbakácok (gömbjuharok) között, ahol a formai karakterezettség valami egészen más kontextust nyújt olvasatához stb., stb. Nem gondolhatunk másra, mint hogy a *Lüktetés* tágabb esztétikai szabadságot sajátított ki magának, mint a *Kígyó*; fogalmazhatok így: önállóbb műalkotás. Magához vonta a plasztikai térszervezés összes lehetőségeit, sőt bizonyos kifejezéstartományokat szintúgy.

Úgy gyanítom, a grand art birodalmában járunk; a paradigmaváltás megtörtént.

Még pontosabban érzékelhető ez az 1974-es *Gömb* című kompozíció kapcsán. Ez a vízjátékkal kombinált plasztika Szegeden, a Biológiai Kutató Intézet előtt áll. Olyan szituációban, ahol ugyan a gömbölyű formák (maguk a csövek is ide sorolandók, amelyek a gömböt kiadják) jó hatással vannak a vízszintes–függőleges tagolású épületre, de ahol több olyan nézőpont is adódik, amelyből ez az ellenpontozási aktus kevésbé érzékelhető; következésképpen: a szobor mint városi térszervező objektum hangsúlyozódik. Önállósága nyilvánvalóbb az eddig említett plasztikákénál. Ha korábban Morelletre utaltam, ebben az esetben föltétlenül meg kell őt említeni még akkor is, ha a morellet-i gömb vízszintes–függőleges osztottsága alapvetően különbözik ettől a sugaras, a hagymavirágra emlékeztető gömbhalmaztól.) Józsa ezúttal is az általa konstruált szerkezetben rejti el azt a minimális és konkrétummal nem is azonosítható jelképiséget, amely esetleg az épület funkciójára utal. Sőt, ebbe a szimbolikába tartozónak kell tekintenünk a vizet, amely a későbbiek során is gyakorta lesz egy-egy térmegoldásának kompozíciós eleme.

1982-ben az Átrium Hyatt Szállóban belső teret komponál meg egy ilyen vízjátékkal, miként 1989-ben Szegeden, egy gyógyászati intézményben. Ez utóbbinak az a hallatlan érdekessége, hogy több emelet magasságon fut föl, akárha a csavart fémszálak egyenest a növényekkel és rafinált világítási megoldásokkal (ezek is plasztikai elemek) „elvarázsolt" kútból nőttek volna föl, szökkentek volna a magasba. A fények, a fém-víz, a tükrözések játékának együttese a fém egyszerű ritmusával már-már valamiféle Gesamtkunstwerk-eszmét látszik megvalósítani a mozgásban, az ember úgyszólván csupán a hangeffektust hiányolja. A konstruktív karakterű modernizmus többször fölvetette az összművészet lehetőségét, Józsa Bálint érdeme, hogy ezúttal konkrét szituációban vállalkozott megközelítésére. A huszonkét méter magas kompozíció hierarchizálja az új klinika egész belső terét. A fémműves itt a legklasszikusabb értelemben szobrásszá lép elő, aki – az életmű szempontjából – főművet hozott létre. Olyan főművet, amely végső soron az ő életművét is hierarchizálja.

A modern művészetekre éppen az a legjellemzőbb, hogy a szigorú műfaji osztályozásnak, a hegeli értelemben vett kategorizálásnak ellentmondanak és – sajátos módon – a műfajhatárok mentén, interdiszciplinárisan kísérleteznek a legszívesebben. Talán egy kicsit az archetipikusra emlékezve, az „aranykorra", amikor még a világ egyben állt, nem hullott szét cserepeire. Talán mert a művész ösztönösen érzi: a törésvonalak mentén kell/lehet alkalmasint az összeférhetőséget (a hegesztőpisztollyal dolgozó Józsa Bálint esetében ezt inkább „heftelésnek" mondhatnánk) megkezdeni az illesztgetések után. A Gesamtkunst ábrándja kísért, és kísérteni fog. Darabka vesztett Paradicsom volna ez is, amelyre nem lehet nem emlékezni, És bukott angyal a szobrász is a baudelaire-i értelemben? Ebben az esetben a modern ipari anyagok éppen úgy az ég ajándékai, mint azok, amelyekből a hagyományos művész alkot.

A korszerű fémeket alkalmazó szobrásznak a léptéke más, mint a fémművesé. A szobrász a kifejezésnek rendeli alá a művet akkor is, ha díszít, ha emblémával jelöl. Célzott feladatai megoldásába világképet csempész bele, fogalmazását az irányítja, alkotói figyelme folyvást az Egészet kísérti.

Fábián László

Józsa Bálint Millenniumi Emlékjele Székesfehérvárott

Liliom és kereszt szoborba öntve

■ Sz. A.

Józsa Bálint Munkácsy-díjas szobrász és Apáczai Csere János-díjas főiskolai tanár 1961-ben diplomázott az Iparművészeti Főiskolán. Mestere *Borsos Miklós* volt. Kezdetben figurális műveket alkotott. Többek között Kaposváron, Debrecenben, Tiszaszederkényben áll szobra, az óbudai Zsigmond téren pedig variációja egy játszótéri plasztikájának. Később a nonfiguratív stílusra tért át, és főként krómacéllal dolgozott. *Kovács Ferenccel* közös kőmunkája található a metró Déli pályaudvari aluljárójában és a főposta passzázsfalán, krómacél műve pedig a Karolina úton, de Nyíregyházán, Szegeden, Csepelen és Balatonfüreden is. 1963 óta tanít az Iparművészeti Főiskolán plasztikai tárgyakat. A napokban *Mádl Ferenc* köztársasági elnök avatta fel Millenniumi Emlékjel című szobrát Székesfehérvár főterén. E művéről kérdeztük az alkotót.

– Székesfehérvár főterére, a Városház térre, a püspöki palota elé, az országalmával átellenes oldalon térlezárásul készült a Millenniumi Emlékjel – mondja Józsa Bálint –, melyre országos, nyilvános pályázatot írtak ki az államalapítás témakörében, és ezt én nyertem meg. A pályázatot a képző- és iparművészeti lektorátus szakzsűrije bírálta el. 37 pályamű érkezett. Maga a térszobor két részből áll: a gömbcikk alépítményből és a krómacél szoborból. Mindkét résznek külön jelentése is van, de ezek együtt, egymás hatását fokozva érvényesülhetnek. Emlékeztetnek olyan jelképekre, mint a korona és a kereszt. De ha úgy értelmezzük a krómacél plasztikát, mint utalást a koronára meg a keresztre, azt is hozzá kell tennünk, hogy mai formanyelvre átírva láthatók, s választ adnak arra a kérdésre is, miként zárjuk le a teret.

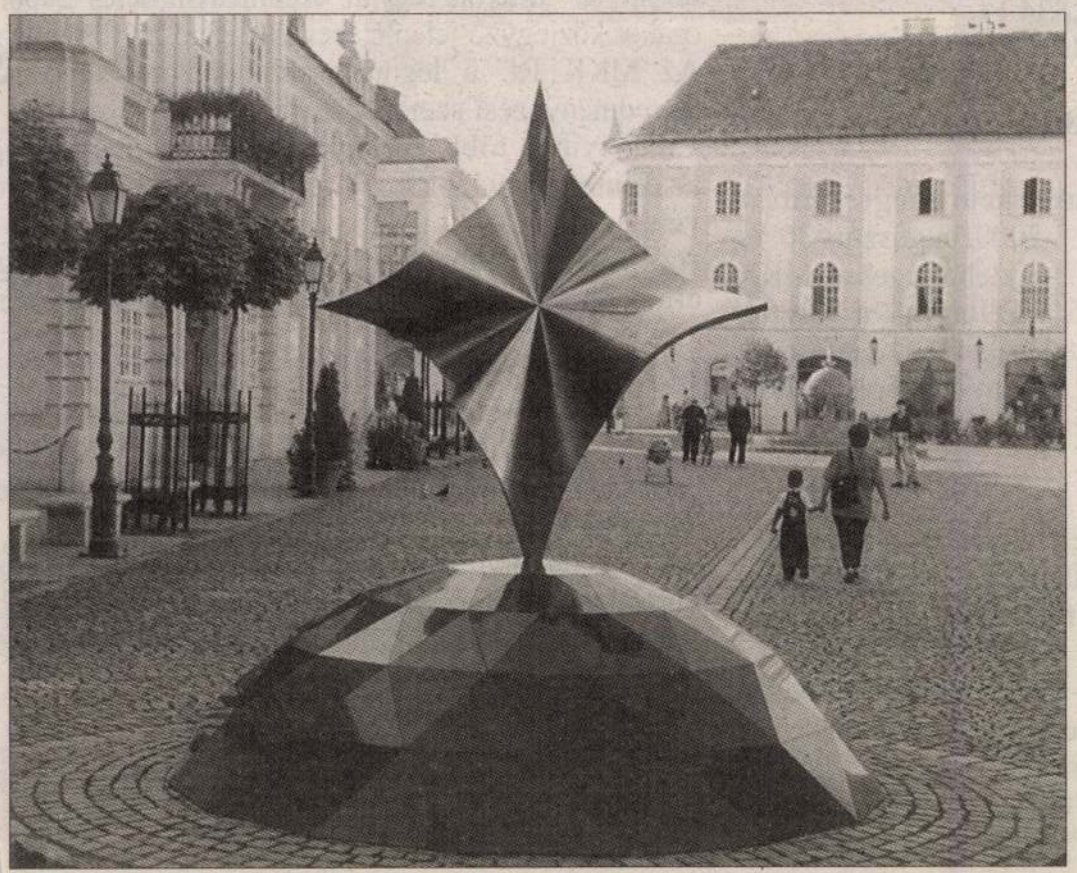

Az emlékmű harmonikusan illeszkedik Székesfehérvár főterébe

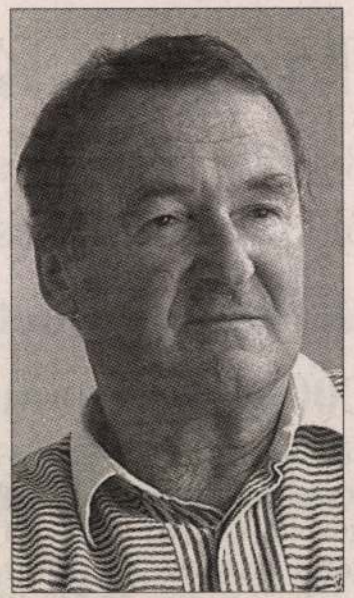

Józsa Bálint

– A mű tehát egyszerre hordoz formai és spirituális tartalmat?

– Formájában újszerű választ kíván adni a történelmi romkerttel, a környező templomokkal és a püspöki palotával büszkélkedő városközpont tere által fölvetett kérdésekre. Utal ugyanakkor – túl a formai téralkotáson – a millenniumra, az államalapításra, a keresztény Európához való csatlakozásra. A felhasznált formák sokféle asszociációt megengednek. Az alépítmény utal, ha úgy tetszik, koronára, kupolára, bazilikára és a címer halmaira a kereszttel. De adott esetben, ha egy kicsit tágítjuk a perspektívát, utalhat a földgömbre is, ami fölött a keresztény szellemiség jelképe lebeg. A kereszt motívum térbe mozduló dinamikus formává van átértékelve, de utalhat akár a központi kisugárzás miatt több keresztény szimbólumra is, amilyen például a monstrancia vagy a szentháromság. Egyes nézetekből Anjou-liliomra emlékeztet. Egy kedves kollégám amikor először meglátta a szobrot udvarunkon felépítve, kitört: szellem, majd hozzátette: szellemiség. Ennek a megérzésnek örültem a legjobban. Volt olyan is, aki palástdrapériás figurát látott benne. És volt kolléga, aki oldalnézetből püspöksüveget palásttal, de volt olyan is, aki abból a nézetből – mert a szobor körüljárható –, ahol az alsó rész elkeskenyedik, kibomló virágcsokrot vélt látni.

– Mennyi idő állt rendelkezésére a mű megalkotására?

– Tavaly nyáron zárult a pályázat, tehát egy esztendőm volt. Otthon készült el a műtermemben, külön a fémrész és külön az udvaron a megvasalt betonhéj alap és erre a fényes, fekete gránitlapokból álló burkolat. A gránitlapok háromszögekből illeszkednek, ezek pontos geometriai számítás szerint fedik a beton alapot. A térplasztika augusztus 7-én került a végleges helyére. Az ünnepélyes átadás pedig egy héttel később volt Mádl Ferenc köztársasági elnök, *Paskai László* bíboros prímás, *Nemeskürty István* kormánybiztos és a székesfehérvári polgármester, *Warvasovszky Tihamér* jelenlétében.

JÓZSA BÁLINT

HIRDETMÉNY

A Magyar Követeléskezelő Részvénytársas

– mint a 48/1999. (III. 18.) számú kormányrendelet alapján az Adó- és Pénzügyi
Hivataltól engedményezési jogviszony keretében megszerzett követelések tulajd

nyílt pályázatot hirdet 20 darab követelés csomagban történő értékesít

C0038. sz. csomag

A követelések összege: 267.959.464 Ft, melyből a
„b(d)" kategória összesen: 25.479.874 Ft,
„e" kategória összesen: 189.872.112 Ft,
„f" kategória összesen: 64.280 Ft,
„g" kategória összesen: 52.543.188 Ft.

A követelésekre vonatkozó részletes dokumentáció megtekintése – titoktartási nyilatkozat egyidejű aláírása mellett – 2000. augusztus 30. és szeptember 07. között 8^{00}–16^{00}-ig (pénteken 8^{00}–14^{00}-ig) lehetséges az MKK Rt. székhelyén (1062 Budapest, Andrássy út 105.). **Felhívjuk a Tisztelt Pályázók** figyelmét, hogy a meghirdetett követelések megtekintésének ideje alatt az MKK Rt.-hez esetleg beérkező új dokumentációkat 2000. jszeptember 08-án 8^{00}–11^{00}-ig a pályázók rendelkezésére bocsátjuk.

A PÁLYÁZATI RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI:
A pályázati szabályzat részletes feltételeit, a követeléseket és a bánatpénz összegét tartalmazó tenderfüzet megvásárlása **20.000,- Ft + ÁFA** befizetése ellenében a kiíró székhelyén lehetséges a **pénztári órákban: hétfőtől-csütörtökig 9^{00}–14^{00}óráig, pénteken 9^{00}–11^{00}óráig.**
A Pályázó az ajánlatát legkésőbb 2000. szeptember 08-án 12^{00}-ig nyújthatja be zárt borítékban a követeléscsomagra megállapított bánatpénz megfizetése mellett. A bánatpénznek 2000. szeptember 06-án 16^{00}-ig jóváírásra kell kerülnie az MKK Rt. számlavezető bankjában a 11991102-02914978-00070010 számú bankszámlán (az átutaláson kérjük feltüntetni a **„C0038. sz. csomag"** megjelölést).

A PÁLYÁZATOK FELBONTÁSA:
A benyújtott pályázatok felbontása közjegyző jelenlét
08-án 12^{05} órakor, míg az eredményhirdetés 2000.
órakor közjegyző jelenlétében nyilvánosan történik a
Az MKK Rt. a legmagasabb ajánlatot tevő pál
engedményezési szerződést.
Amennyiben több, megközelítőleg azonos összeg
az érintett Pályázók között az azonnali licitáláson
vételár dönt.
Az MKK Rt. fenntartja magának a jogot, hogy
elfogadhatatlan ajánlat esetén a pályázatot eredmény

SZERZŐDÉSKÖTÉS:
Az egyedi követelések nyertesei a vételár átutalására
követő 3 munkanapon belül kötelesek. Az MK
bankszámláján történő jóváírását követő 3 napon bel
szerződést.
Az eredménytelen pályázatot benyújtók szá
visszautalásáról az MKK Rt. 7 naptári napon belül
Iratbetekintés időpontjának egyeztetése céljából Kos
a 478-3727-es telefonszámon.

Budapest, 2000. augusztus 30.

Magy

JÓZSA Bálint szokai

emlékmüter 10. 79. p. ll

Úl Müvészet 1992

Jósa Béla
szobrász

Kút gömlőkkel" 1973 (króm-
"acél) (Nyíregyháza Megyei
Kórház) (repro)

Horváth Béla: Ahi tanítva tanult
Műrészet, 1975. május - 36 oldal.

Jósa Béla
szobász

„Vasbeton magasrelief-terv"
1974.
„Másró plasztika" ~~relief~~beton 1968

} repro

Horváth Béla: Athi tanítva tanult
Műrészet, 1975. május - 36 oldal.

Józsa Endre, grafikus

L.: Gyovainé
Kerekes Rózsa

–: □ Gyovainé Kerekes Rózsa
Esti Hírlap, Bp. 1980. jan. 5.

2

Józsa Endre, faszobrász

KÉT KÉPZŐMŰVÉSZ, Gyovainé Kerekes Rózsa szegedi festő és Józsa Endre budapesti faszobrász alkotásaiból nyílt meg kamarakiállítás Kecskeméten a Magyar Naiv Művészek Múzeumában

8.

–: Hír

Népszabadság Bp. 1960. jan. 8.

Józsa Eszter.

Sajnálattal ezulitjük meg, mert abbahagyta a művészettel való aktív foglalkozást.

Koroknay Gyula: Szabolcs-Szatmár képzőművészete.

Alföld 1973/10 68 old.

Józsa Ferenc ötöv

Böszörmenyi Józsa Ferenc

ötv 1633 1640.

l.

Zoltötv Debr. 29 l.

Mihalik: Kassa
város ötv. tört -
271 l -

Böszörmenyi Józsa
Ferenc
nieven közöltem
a B-betü-
ben.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

BUDAPEST 1940 OKT 21 D 4 D

MAGYARORSZ 2 FILLÉR

Müemlékek Országos Bizottsága

tekintetes Elnökségének,

BUDAPEST

~~VI. Állatkerti-ut 1.~~

Kassa

Böszörményi ötvös Józsa Ferenc

Arch.Közl.1899. XXI. 271

Józsa Ferenc

üveghettő

Budapesten

Munkadó

Értimisk. 1900/1901,

42. l.

Pallas, XVII. n. VIII. 164.

Józsa Géza

Szerepelt a Beszkárt képzőművészeti kiáll.-án.

N.U.936.XII.23.

Józsa Béla

1943. nov. 29-én halt meg.

Néprava, 1973. nov. 29. 101. evf. 279 m. 6 p.

— **A felsőbíróságok szünete.** A *kúrián*, valamint a budapesti *ítélőtáblán december 24-én kezdődik meg a szokásos ítélkezési szünet és január 6-ig tart.* Ez alatt az idő alatt a felsőbíróságok büntető tanácsai kizárólag a sürgős természetű *foglyos-ügyeket* tárgyalják le, egyébként a kúrián és a táblán minden tárgyalás, előadóülés vagy tanácsülés *szünetel.*

— **A HONSz tiltakozik a »Turda« című román lap durva támadása ellen.** A HONSz választmánya vasárnap ülést tartott az Iparkamarában. *Árvátfalvi Nagy* István elnöki beszámoló beszédében vázolta a HONSz munkásságát, majd *elítélte a »Turda« című román lap durva támadását a magyarság ellen.* A HONSz választmánya tiltakozik a lap hangja és tartalma ellen. *Horváth* József tájékoztatta ezután a választmányt a *rokkantkérdésről*, majd megindult a vita a HONSz igazgatóságának negyedéves jelentése fölött. A felszólalásokra *Rendek* Károly társelnök válaszolt, majd a választmány elfogadta a jelentést. Az indítványokat *Székely* Ferenc főtitkár terjesztette elő.

— **Kisebbségi egyenjogúságot követel a csehszlovákiai magyarság.** *Pozsonyból* jelentik: Az egyesült magyar pártok végrehajtó bizottsága most tartotta első munkaülését Zsolnán. *Jaross* Andor pártelnök megnyitóbeszédében kiemelte, hogy a csehszlovák kormány és közvélemény számtalan ígéret ellenére *sem ismerte fel a magyar kérdés jelentőségét*, nem ismerte fel azt a belpolitikai szükségszerűséget, amely a nemzetiségek *teljes egyenrangúságát* követeli meg a mai hegemonizáló rendszer helyett. Gróf *Esterházy* János rámutatott arra, hogy a kormány szerint a kisebbségek többet kapnak, mint amennyi őket megilleti. Kijelentette, hogy ez nem áll. Hangsúlyozta, hogy *Európa közvéleménye újabban ismét a megoldatlan kisebbségi kérdések felé fordul*, mert győzött az a belátás, hogy *nem lehet addig igazi béke, míg a kisebbségi kérdést igazságosan meg nem oldották.* *Léváról* jelentik: A város képviselőtestülete egyhangú állást foglalt a gimnáziumban létesítendő *magyar osztályok érdekében.* Az elfogadott indítvány rámutat arra, hogy az országoshírű ősi magyar intézetben *megszüntették a magyarnyelvű tanítást.* Léva köré 64 magyar község lakossága csoportosul 50.000 magyar lakossal és *az egész környéknek egyetlen magyar középiskolája sincs.* A lévai járás 778.000 koronára rúgó egyenes adójából *564.000-et magyar községek fizetnek.*

— **Kifosztották egy debreceni nagykereskedő páncélszekrényét — egyik betörőt elfogták.** *Debrecenből* jelentik: Hétfőre virradó éjszaka betörtek *Lukács* Andor nagykereskedő üzletének raktárába, ahol a páncélszekrényt megfúrták és kifosztották. A szekrényből *4000 pengőt vittek el.* A rendőrség erélyes nyomozás után délután elfogta *Kis* Imre kifutót, akinél 1400 pengőt és a kasszafúráshoz használt szerszámokat találtak. Bevallotta, hogy *másodmagával követte el a betörést* és társa a zsákmánnyal és az összeg felével *Budapest felé szökött.*

— **Két magyar regény szenzációs sikere.** Párját ritkító sikert aratott két magyar regény. **Földi Mihály: A század asszonya és Zilahy Lajos: A fegyverek visszanéznek c. munkájának első kiadása néhány nap alatt teljesen elfogyott a karácsonyi könyvpiacon. Mindkét mű második kiadása ma jelent meg az Athenaeumnál.**

— **Meghalt 85 éves korában Ivánka Oszkár, az egykori híres párbajhős.** Draskóczi és jordánföldi *Ivánka* Oszkár cs. és kir. kamarás december 20-án *85 éves korában elhúnyt.* Temetése ma, kedden délután három órakor lesz a kerepesiúti temetőben. Ivánka Oszkár hosszú idő óta betegeskedett, már évek óta tolószéken vitték. Annakidején a Tisza-párt képviselője volt és *legendáshírű párbajhős.* Ivánka *negyven évig volt képviselő*, nagy szerepet játszott *a szövetkezeti mozgalomban.* Gróf *Károlyi* Sándorral *együtt alapították a Hangyát.* Élete végéig a Hangya alelnöke is maradt. Fiatalkorában *többszáz párbajt vívott.* Híres párbajsorozata volt, amelyet a báró Majthényiakkal vívott, sorra megverekedve a családnak csaknem valamennyi tagjával.

— **A hivatalos lista győzött a Pécsi Ügyvédi Kamara tisztújító választásán.** *Pécsről* jelentik: Az Ügyvédi Kamara vasárnapi tisztújító közgyűlésén 90%-os többséggel *a hivatalos lista győzött.* Elnök lett: *Piacsek* Zoltán, helyettes elnök: *Kelemen* Mózes, titkár: *Frankó* Zoltán, pénztáros: *Büchler* Dávid.

— **Megnyílt a Beszkár művészeinek kiállítása.** Hétfőn nyílt meg a Beszkár dísztermében a Beszkár Közművelődési Egyesületének *képzőművészeti, fotoművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítása.* A megnyitó beszédet *Márkus* Jenő tartotta, majd *Javornitzky* Jenő méltatta a kiállítás jelentőségét. A kiállításon *95 kiállítónak 410 műve szerepel*, olajfestmények, akvarellek, tussrajzok, rézkarcok, fotográfiák, kerámiai készítmények, bélyegritkaságok, gazdag anyagú bélyeggyűjtemények. A kiállítás anyagának nagyrészét a képzőművészeti szakosztály tagjai készítették. Különös elismerés illeti *Gulyás* Ferenc szerelőt, *Tamási* István és *Oláh* István gépkocsivezetőket, *Németh* Győző, *Schottner* József, *B. Nagy* Boldizsár és *Józsa* Géza kalauzokat, *Szalai* Imre kocsivezetőt és *Herczeg* Imre segédmunkást. A kiállításon szerepelnek *Tihanyi* János Lajos, *Gerstenberger* Lujza, *Andrits* Valéria és *Keil* Lorándné *Faber* Gabriella festőművészek munkái is. A kiállítás december 30-ig marad nyitva.

— **Véres kettős rablótámadás a szolnok—tolnai országúton.** *Szekszárdról* jelentik: A Tolna felé vezető országúton vasárnapra virradó éjszaka *rablók megtámadták Saramó* József tolnai sertéskereskedőt és *Passinszky* Antal fuvarost, akik malacot vittek eladni a hetivásárra. A rablók Saramótól *5—600 pengőt raboltak el.* A kereskedőt vasárnap reggel *szétvert koponyával, vérbefagyva találták.* Kórházba szállították. Passinszky fuvarost *súlyos sebekkel borítva eszméletlen* állapotban *a lakásán* találták meg és onnan szállították kórházba. A fuvaros elmondotta, hogy egy fiatalember támadta meg őket. *Őt a lovai vitték haza.* Saramó József a szekszárdi kórházban hétfőn eszméletre tért és elmondotta, hogy a támadók *hárman voltak.* Őt *csőszbaltával* ütötte fejbe támadója, akit *személy szerint ismer.* A rendőrség intézkedett, hogy a megnevezett embert *előállítsák.* Míg a szembesítés meg nem történik, őrizetben tartják. A rendőrség kéri azt a *faddi lakost*, aki szombat délután Saramó kocsiján a szekszárdi Sió hídról a tolnamozsi malomig utazott, *jelentkezzék*, mert kihallgatására nagy szükség lenne.

— **Zsíros, korpás férfihaj házi ápolása:** az orvosi utasítással ellátott Dr. med. László V.-féle Hajkorpaszesz és Resorcin-gyógyszappan. Egyedárusítás: Múzeum-patika, IV., Kossuth Lajos ucca 22.

— **2860 szegény gyermeket ajándékozott meg karácsonyfaünnepén a TÉBE.** A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete aranyvasárnap tartotta karácsonyfaünnepélyét a tőzsde kupolacsarnokában. *A TÉBE 2800 gyermeket ajándékozott meg.* A karácsonyfaünnepségen megjelent *a kormányzóné* is, akit *Kresz* Károly igazgató fogadott. A TÉBE karácsonyfájánál *Hegedüs* Lóránt üdvözölte a kormányzónét, majd *Schuler* Dezső alpolgármester mondott beszédet. Eljött az ünnepségre *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter, *Iklódy-Szabó* Andor miniszteri osztályfőnök, *Fleissig* Sándor, *Hollós* Ödön, *Erney* Károly, *Weisz* Fülöp. Az ajándékok kiosztását a fővárosi pénzintézetek vezetőinek feleségei vállalták. Az ajándékozásnál megjelent *Darányi* Kálmánné, *Hóman* Bálintné és *Fabinyi* Tihamérné is.

— **Házasság.** Dr. *Wigner* Jenő, a princetoni (U. S. A.) egyetem tanára, eljegyezte *Franc Amelit*, a madisoni (U. S. A.) egyetem előadónőjét. (Minden külön értesítés helyett.)

Németh Erzsébet és *Basch Nagy* Tihamér Tibor házasságot kötöttek.

— **Karácsonyi unitárius istentiszteletek.** Dec. 25. délelőtt 10-kor Rákos ucca 3.: Csiky Gábor prédikál és Ferencz József oszt úrvacsorát; 11-kor Kohány ucca: Barabás István és Józan Miklós, Pesterzsébeten 11-kor: Pethő István, Csepelen 11-kor: Gálna Sándor, Pesterzsébeten 4-kor: Ferencz József és Kereki Gábor. — Dec. 26. 10-kor Rákos ucca: Ferencz József és Kereki Gábor, 11-kor Kohány ucca: Józan Miklós és Ferencz József, MÁV-telep délután Ferencz József. — Dec. 27. 11-kor Kohány ucca: Józan Miklós, a rádió közvetíti az istentiszteletet.

A legolcsóbb a legszebb ajándék
a könyv!
Ajándéknak alkalmas könyvek a legnagyobb választékban kaphatók
Az Est könyvkereskedésében
VII., Erzsébet körut 18—20.

— **Az OTI karácsonyi időrendje.** A karácsonyi ünnepekre való tekintettel az OTI *központjában* a december 24-én esedékes segélyeket *december 23-án*, a december 25 és 26-án esedékes segélyeket *24-én* délelőtt ½8-tól 11 óráig, a *kifizetőhelyeken* pedig az ott hirdetésben megjelölt időkben fizetik ki. December 31-én a *központban* ugyancsak ½8-tól 11-ig kizetik ki a segélyeket. Az orvosi rendelőintézetekben 24-én és 31-én délután a 6 órakor vagy később kezdődő rendelések *elmaradnak*, december 25-én és január 1-én *rendelés nincsen*, december 26-án délelőtt 10 órától 12 óráig *ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak.*

— **Véget ért a hódmezővásárhelyi frontharcosok táborozása.** Vasárnap fejeződött be a *hódmezővásárhelyi Frontharcos főcsoport kerületi táborozása*, amelyen részt vett gróf *Takách-Tolvay* József, *Kertész* Elemér, *Tóth* András, *Patacsy* Dénes, *Pintér* Vilmos, *De Sgardelli* Caesar, *Ribényi* Kamilló. A táborozást *Endrey* Antal beszéde nyitotta meg, majd gróf Takách-Tolvay József mondott beszédet, végül Kertész Elemér tartott előadást a *készülő frontharcos törvényjavaslatról.* A dísztáborozás keretében avatta fel *Kozma* belügyminiszter a frontharcosok 37 új zászlaját.

— **25-én kezdődik az osztrák-magyar biliárdverseny.** Az osztrák és magyar válogatott amatőr biliárdcsapat december 25, 26 és 27-én félháromórától éjfélig tartó küzdelemben dönt *a közösen alapított vándordíj sorsáról.* Az osztrák csapat tagjai: *Reicher* világbajnok, *Schwarzer*, *Engel* és *Woschank*; a magyar csapat tagjai: *Pap*, *Magyari*, *Eperjessy* és *Dénes.* A mérkőzéseket a Magyar Biliárdkör helyiségében, az Ostende-kávéházban tartják.

LÓSPORT

Vasárnapi ügetőeredmények

Az átlagos program ellenére is nagy látogatottság és magas fogadási kedv jellemzi a vasárnapi ügetőnapot. Sportértékkel bíró esemény nem igen adódott, amit feljegyezhetünk: a kitűnő *Feiser* Sándor négyes győzelmi sorozata. A kis *Zwillinger* Tibor kibontakozó tehetségét dicséri *Zsófival* mutatott szép hajtása. Itt adjuk a részletes eredményt:

I. **Zsófi** (Zwillinger T.) 1. *Céda* (Marschall) 2. *Szendrő* (Hauser) 3. F. m.: Margit, Zengő, Ibolya, Balbo. 10:86, 18, 17, 22, 5, 4, 6. Olasz: 61. Befutó: 10:892. Idő: 39.3. — II. **Benedek** (Feiser I. *Capua* (Maszár I.) 2. *Bajadére* (Kovács István) 3. F. m.: Puszta-Kürtös, Rába, Epilog, Zsazsa. 10:38, 16, 21, 16. 2½, 4, 6. Olasz: 67. Befutók: 10:141 és 139. Idő: 34.1. — III. **Daisy** (Feiser) 1. *Egeria* (Raymer) 2. *Varázsfuvola* (Kovács II) 3. F. m.: Tallér, Varázsló, Caid II, Irónke. 10:27, 16, 16, 19. Pari, 2, 5. Olasz: 40. Befutó: 10:105. Idő: 31. — IV. **Elvira** (Feiser) 1. *Szeszélyes* (Maszár I.) 2. F. m.: Lord of Pamuk, Ragyogó, Penny. 10:16, 12, 14. 5/10 reá, 8. Olasz: 42. Befutó: 10:75. Idő: 30.5. — V. **Berka** (dr. Montagh) 1. *Bohém* (Soldos) 2. *Marlene* 3. (Baik) 3. F. m.: Fifi, Nemes, Ursula, Toti. 10:28, 11, 15, 11. Pari, 6, 2. Olasz: 28 Befutó: 10:197. Idő: 35.6. — VI. **Srilka** (Jónás) 1. *Osztalék* (Steinitz) 2. *Vadorzó* (Wiesner) 3. F. m.: Zivatar Leo, Hopper, Tigris, Vajda, Lasta, Primás, K. L. 10:209, 31, 15, 18. 6, 1½, 3. Olasz: 43. Befutók: 10:168 és 544. Idő: 34.1. — VII. **Rózsi** (Feiser) 1. *Erich U.* (Kovács II) 2. *Molinári* (Marschall) 3. F. m.: Magyas, Tatiana, Opál, Ilona. 10:26, 12, 24, 12. Olasz: 59. Befutó: 10:170. Idő: 29.1. — VIII. **Kundry** (Zwillinger) 1. *Látrány* (Jónás) 2. *Edömér* (Maszár I.) 3. F. m.: Triumpf, Bicskás, Ádám, Johny J. F., Gyarmati. 10:17, 13, 26, 37, 8/10 reá, 2, 10. Olasz: 80. Befutók: 10:75 és 111. Idő: 34.8. — IX. **Estike** (Baik) 1. *Vág* (Feiser) 2. *Árvaleégény* (Zwillinger) 3. F. m.: Quasimodo, Apacs, Minor, Lugos, Ágnes, Paris, Guardian Todd. 10:153, 28, 25, 40. 5, 5, 3. Olasz: 41. Befutók: 10:621 és 2352. Idő: 33.4. — X. **Tanoda** (Raymer) 1. *Pajtás* (Kovács II) 2. *Varázs* (Bedekovich) 3. F. m.: Oculi, Gladiator, Ugyanis, Sterling, Búzavirág C. 10:88, 20, 14, 21. 4, 1½, 6. Olasz: 38. Befutók: 10:147 és 459. Idő: 31.2.

Legközelebbi versenynap: pénteken.

LEGJOBBAN FOGAD BAUER ALADÁRNÁL
Kossuth Lajos ucca 14—16, telefon 1-897-04. 1-897-24. Horthy Miklós út 18., tel. 2-687-86

Székely István:
A legmulatságosabb filmem
Perczel Zita:
A legszebb filmem
Ráday Imre:
A legelegánsabb filmem
Kabos Gyula:
A legvidámabb filmem
Csortos Gyula:
A legötletesebb filmem
Balla Lici:
A legkedvesebb filmem
A
Dunaparti randevú
Premier
holnap este 3/4 10 órakor
Royal Apollo
Még ma biztosítsa jegyét!

SZINHÁZ

(*) Operaház. Huszka Rózsi vendégszereplésének második estjén, vasárnap *Verdi* Aidájának címszerepét énekelte. A müncheni Staatsoper fiatal magyar énekesnője ezúttal is meglepetés volt, meglepetés egyre fejlődő, egyre szélesedő énekkultúrája, meglepetés előadásának fokozatos mélyülése, izzó drámaisága. Diadalmas fortéi, pompás decrescendói, pianóinak megkapó árnyalatai olyan kellékek, melyekkel csak az igazán nagy énekesek rendelkeznek; a nézőtéri idegekben, a nézőtéri szívekben elementárisan visszhangzik nagyszerű temperamentuma. Verdi dallamvonalait hűen tükröző dallamboldogsága. A meglepetés nem ér véget *Huszka* Rózsi szereplésével, csak az őszinte csodálat és elismerés hangján szólhatunk *Némethy* Ella nagyszerű fehér márvány Amneriséről, hangjának érzéki pompájáról, *Halmos* János ős daloló ösztönéről, *Palló* Imréről, aki a leegyszerűsítettség mélységes drámai hátteréből tolmácsolja Amonasro szerepét. Amonasrója az éneknek és szerepformálásnak tökéletes egysége. A közönség egyre fokozódó érdeklődéssel hallgatta a vasárnapesti Aidát és őszinte lelkesedéssel szólította függöny elé a kivételesen nagysikerű est szereplőit. Kv.

(*) Petheő Attila Az aranyemberben. A *Pesti Napló* vasárnapi számában kritika jelent meg *Az aranyember* című filmről. A kritikából véletlenül kimaradt *Petheő* Attila neve. Petheő Attila a filmben *Ali Csorbadzsi* szerepét játssza. Petheő egyik legkiválóbb tagja a film együttesének. Játéka megrázóan emberi. Bizonyos, hogy Petheő Attila ez után a nagyszerű filmszereplése után nagyon gyakran fog játszani magyar filmekben s igazolni fogja, hogy *a magyar filmgyártásnak egyik legnagyobb reménysége.* (*f. i.*)

(*) Házi főpróba a Kamara Színházban. Hétfőn délelőtt volt a házi főpróbája a *Kamara Színházban Rejtő* Jenő, *Kulinyi* Ernő és *Zsigmondy* Pál zenés vígjátékának, amelynek *Urilány szobát keres* a címe. *Zilahy* Irén csütörtökön lép négyévi hallgatás után először a pesti közönség elé. Az utolsó négy év alatt *Zilahy* Irén Német- és Franciaországban filmezett, tavasszal *Londonban* angolul fog filmezni. Itt említjük meg, hogy a zenés vígjátékból kedden este *nem lesz nyilvános főpróba.*

(*) A Nemzeti Színházban nem adják elő Szilveszter éjszakáján az »Ezek a mai szülők« című dán színdarabot. Szilveszter éjszakára hirdette a *Nemzeti Színház* Jens *Cocher* dán író *Ezek a mai szülők* című darabjának bemutatóját. *A darab előadása elmarad,* mert a színház vezetősége szerint *a kosztümkészítők nagy karácsonyi elfoglaltsága miatt a kosztümök kellő időre nem készülhetnek el, s így a dán darab bemutatója január első napjaira marad.* Mindenesetre kíváncsi a színházjáró közönség arra, hogy: 1. csakugyan színre kerül-e *Cocher* darabja *»január első napjaiban«;* 2. ha a darab előadása Szilveszterkor elmarad, vajjon nem azért marad e el, mert az a miniszteri bizottság, amely megjelent a darab egyik próbáján, *azt tanácsolta a színház igazgatóságának, hogy ne hozza színre a darabot?*

(*) A »Házasság« bemutatója Bukarestben. Három nappal ezelőtt volt a bemutatója Bukarestben *Vaszary* János vígjátékának, a *Házasságnak.* A darab a bukaresti bemutatón, csakúgy mint Budapesten és Bécsben, hangos sikert aratott.

(*) A jó tündér felújítása Rómában. *Molnár* Ferencnek *A jó tündér* című színműve, amely annakidején sikert aratott a *Vígszínházban,* Marta *Abbával,* a kiváló olasz színésznővel a főszerepben színre került 1930-ban *Rómában* és a darabnak *nem volt sikere.* Most új fordítás készült a darabból, amelyet a *Gandusio-társulat* adott elő ugyancsak *Rómában* és a darabnak *rendkívüli sikere volt.* Az olasz lapok a legnagyobb elragadtatás hangján írnak *Molnár* Ferencről és színművéről, amelyet a közönség szűnni nem akaró tapssal fogadott.

(*) Földes Andor Budapesten. *Földes* Andor, a kiváló magyar zongoraművész visszaérkezett Budapestre első európai turnéjáról, melynek során *Párizsban, Amszterdamban, Rotterdamban, Milánóban* és *Firenzében* hangversenyezett. Turnéja sikerrel végződött. A siker különös bizonyítéka az, hogy nagyon előnyös szerződést kapott egy újabb tavaszi hangversenykörútra. Ez a tavaszi turné március 7-én *Amszterdamban* kezdődik, ahol Bruno *Walter* vezénylete mellett ő lesz a *Concertgebouw* zenekarának szólistája. Amszterdam után *London, Párizs, Kopenhága, Stockholm* és *Oslo* következik soron.

Nem adok hozományt!

Földes Imre új vígjátéka

Premier: szerdán, dec. 23-án

Vígszínház

(*) Heltai Jenő Monte Carlóban, Bécsben és Rómában. *Heltai* Jenő jelenleg *Monte Carlóban* tartózkodik, ahonnan *Bécsbe* utazik, hogy résztvegyen *A néma levelének* a *Burgszínházban* tartandó próbáin. Közben *Rómába* utazik *Heltai* Jenő, ahol a *Teatro Odeon* színpadán a legközelebbi hetekben mutatják be a *Jó üzlet* című vígjátékát.

(*) A Nemzetközi operastudió bemutatkozása Budapesten. A *salzburgi* ünnepi játékok egyik szenzációja volt a *Nemzetközi operastudió* bemutatkozása. Magyar embernek, *Csonka* Pálnak ötlete volt a studió létesítése, amely kis előadószemélyzetet foglalkoztat és kamaraoperákat ad elő. A Salzburgban előadott kamaraoperák közül *Mozartnak »L'Oca del Cairo«* és *Milhaudnak »A szegény matróz«* című operája aratott igen nagy sikert. Az együttes, mely saját zenekarral, díszletekkel és jelmezekkel turnézik Európában, *a tavasszal mutatkozik be Budapest egyik színházában.* Az egészen különleges, finom művészi eszközökkel dolgozó együttest már *Amerikába* is szerződtették. A társulat a jövő év októberében mutatkozik be *Newyorkban.*

A

PODIUM

22-én, kedden este tartja új műsorának premierjét.

Békeffi László konferál.

Telefon: 1-866-75

Ruhák az Andrássy-úti Színház szinpadán

Jöjjön elsején

1, 2. Turay Ida sötétkék kosztümje, piros-fehérpettyes blúz, fehér gallérral. Rózsaszín taft estélyiruha, búzakék taft díszítéssel. — 3. Székely Lujza fekete ciré-cloqué ruhája, ezüstrókákkal. — 4. Szaplonczay Éva sárga szatén estélyiruhája, sárga-lila virágdísszel

(Molnár Éva rajzai)

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló olvasói és előfizetői részére

Előfizetőink jegyet rendkívüli leszállított áron válthatnak Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20. tel.: 1-438-88, reggel 9 órától délután 5 óráig vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

KEDD, dec. 22. Magyar: Szakítani nehéz dolog (8). **Belvárosi:** Megvédtem egy asszonyt (8) **Művész:** Egy lány, aki mindenkié (8). **Andrássyúti:** Jöjjön elsején (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Erzsébetvárosi:** Tisztelt ház (8¾).

SZERDA, dec. 23. Magyar: Szakítani nehéz dolog (8) **Belvárosi:** Megvédtem egy asszonyt (8). **Művész:** Egy lány aki mindenkié (8). **Városi:** Hulló falevél (8). **Andrássyúti:** Jöjjön elsején (8). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Urilány szobát keres (8). **Bethlentéri:** Csak játék (8). **Erzsébetvárosi:** Tisztelt ház (8¾).

CSÜTÖRTÖK, dec. 24. Vig: Édes karácsony (Lakner bácsi előadása) (3 d. u.).

KARÁCSONY első napján. Városi: Hulló falevél (4 d. u. és 8 este). **Kamara:** Urilány szobát keres (4 d. u. és 8 este). **Király:** Csókos regiment (4½ d. u. és 8 este). **Bethlentéri:** A doktor úr (4 d. u.); Csak játék (8 este). **Erzsébetvárosi:** Cirkusz leánya (3½ d. u. és 8¾ este).

KARÁCSONY másodnapján. Városi: Hulló falevél (4 d. u. és 8 este). **Kamara:** Urilány szobát keres (4 d. u. és 8 este). **Király:** Csókos regiment (4½ d. u. és 8 este). **Bethlentéri:** A doktor úr (4 d. u.); Csak játék (8 este). **Erzsébetvárosi:** Csárdás (3½ d. u. és 8¾ este).

VASÁRNAP, dec. 27. Vig: Társasjáték (3½ d. u.). **Magyar:** Szakítani nehéz dolog (8). **Pesti:** A virágzó asszony (4 d. u.). **Városi:** Hulló falevél (4 d. u. és 8 este). **Terézkörúti:** Dr. Kerekes Mária (9). **Kamara:** Urilány szobát keres (4 d. u. és 8 este). **Király:** Csókos regiment (4½ d. u. és 8 este). **Bethlentéri:** A doktor úr (4 d. u.): Csak játék (8 este). **Komédia:** Az ember nincsen fából (8½). **Erzsébetvárosi:** Én és a kisöcsém (3½ d. u. és 8½ este).

Minden jegyvásárló megkapja a Magyar Színpadot.

A heti tabellában *dőlt* betűvel külön is jelezzük jegyakciós előadásainkat.

SZÍNHÁZ	Opera (3 ½8)	Nemzeti (4 ½8)	Vig ¼4 8)	Magyar (4 8)	Belvárosi (4 8)	Pesti Szín. (4 8)	Művész Azelőtt Főv. Operett	Város (4 8)
Kedd	Bolyongó hollandi (4—10)	Pénz, Pénz, Pénz (8—7)	Főpróba	*Szakítani nehéz dolog (III)*	*Megvédtem egy asszonyt*	Vihar az egyenlítőn	*Egy lány, aki mindenkié*	Hulló falevél (Főpróba)
Szerda	Aida	Pénz, Pénz, Pénz (C—7)	Nem adok hozományt (Bemutató 4	*Szakítani nehéz dolog (IV)*	*Megvédtem egy asszonyt*	Vihar az egyenlítőn	*Egy lány, aki mindenkié*	Hulló falevél
Csütört.	—	—	*Édes karácsony Lakner bácsi előadása (3 d. u. 3)*	—	—	—	—	—
Vasárn. d. u.	Jancsi és Juliska	Harangvirág	Társasjáték	Szakítani nehéz dolog	Megvédtem egy asszonyt	A virágzó asszony	Egy lány, aki mindenkié	Hulló falevél
Péntek este	A bűvös vadász	Pénz, pénz, pénz	Nem adok hozományt	Szakítani nehéz dolog	Megvédtem egy asszonyt	Vihar az egyenlítőn	Egy lány, aki mindenkié	Hulló falevél
Szombat d. u.	—	Rominok kincse	Társasjáték	Szakítani nehéz dolog	Megvédtem egy asszonyt	A virágzó asszony	Egy lány aki mindenkié	Hulló falevél
Szombat este	Faust	Áruház	Nem adok hozományt	Szakítani nehéz dolog	Megvédtem egy asszonyt	Vihar az egyenlítőn	Egy lány, aki mindenkié	Hulló falevél
Vasárn. d. u.	Sylvia Csárdás elenet	Fe tételes megállóhely	*Társasjáték*	Szakítani nehéz dolog	Megvédtem egy asszonyt	A virágzó asszony	Egy lány, aki mindenkié	Hulló falevél
Vasárn. este	Norma	Pénz, pénz pénz!	Nem adok hozományt (V-5)	*Szakítani nehéz dolog*	Megvédtem egy asszonyt	Vihar az egyenlítőn	Egy lány aki mindenkié	Hulló falevél

	Royal Színház	Andrássy út (4 8)	Terézkörút (5 9)	Bethlen-téri (4 8)	Kamara	Erzsébetv. (6 9)	József v. (6 9)	Komédia (5 8)	Podium
Minden este	: a szerelem javára 8)	Jöjjön elsején!	*Dr. Kerekes Mária*	*Csak játék Pént., szomb. vasárnap d. u. A doktor ur*	*Urilány szobát keres*	*Szerdáig Tisztelt ház Péntek Cirkusz leánya Szombat Csárdás Vasárnap Én és a kisöcsém*	—	Az ember nincsen fából	Új műsor
Vasárn. délután									

Kisfaludy Snapszhercegnő (6—¾9)

Józsa Géza klz.
Női arckép, grafika
Férfi tanulmányfej, "
Önarckép, "
Női tanulmányfej, "
Öregember, "

IV. Képzőművészeti és fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Bp. 1936, december, 3, 9 l.

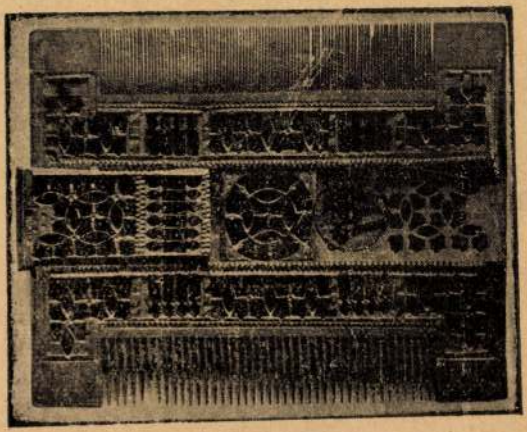

219. kép. *Fésű, XV. század.*

PÁZMÁNY BOTJA(?)
fa.
XVII. század.
Fraknói: Pázmány Péter. Bp. 1886., 338. l. (Képe 311. l.) — Babits Mihály: Esztergom városa. Pesti Napló, 1938. szeptember 4, 31. l.

TÁNCMESTER-HEGEDŰ,
hossza 42 cm.
XVIII. század.

MDK

Józsa Géza kalauz

Beszkárt művészeinek kifül. Pesti Napló, 1936. dec. 22. 17 l.

Józsa Géza

A Mücsarnokban bemutatott müvek közül három müvész alkotása szerepel a lapban:
Józsa Géza: "Tanulmányfej" cimmel
Herczeg Imre: "Férfifej" " és
Schotter József: "Füzfa" c. tájképe.
Mindhárom müvész Beszkárt alkalmazott.
Schotter József fenti tájképen kivül még tizenhat grafikával is szerepel. A mult évben diszoklevelet kapott, az idén aranyérmet nyert a Beszkárt Közmüvelődési Egyesülettől. Repr.-ók.
A tárlatra vonatkozó bővebb ismertetést lásd: Tihanyi János Lajos nevénél.

Délibáb, Bp. 1937. febr. 6. XI. évf. 6.sz. 14-16. lap.

MDK

Jósza Gyula, építő

92 éves.

– : Kilencvenéves munkások köszöntése 8

Népszabadság. Bp. 1968. nov. 26.

Józsa Ilona

Textil

1932-1934

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 45.l.

91. kép. *Matteodi, Giovanni: Mado*

MILÁNÓI ISKOLA, XVI. század közepe
Krisztus keresztelése
Fa, tempera, 73·5×58 cm.

MORAZZONE, PIETRO FRANCESCO
(lombard festő, 1571—1626)
Szent Ferenc (94. kép)
Vászon, olaj, 118×67 cm.
Z.: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 764. l. (A. Carracci.) — Maszlaghy II., 115. szám. (Annibale Carracci.) — Gerevich PA, 240. l. (Morazzone.) — Lepold — Lippay 55. l.

MUZIANO, GIROLAMO (római festő, 1528—1592)
Krisztus és a házasságtörő asszony
Vászon, olaj, 32×40 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871., 375. l. — Ipolyi, Bihar-vármegye, 236. szám. — Lepold—Homor 96. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 77. szám. — Lepold—Lippay 55. l.

Józsa István

Vásárhelyen, a Tornyai múzeumban megnyílt a Petőfi Művelődési Központ festő- és szobrászszakkörök kiállítása, melyen szerepelnek munkái.

Fenyves F. Lajos: Amatőrök kiállítása a Tornyai múzeumban.

Csongrádmegyei Hírlap, 1975. máj. 14.

Jónsa István,

Ötödik alkalommal szól a tadósítás a hajósi nyári képzőművészeti tábor eseményeiről, az ott folyó munkáról. — Szerepel a kiállításon a művész munkája.

Csoltói Gyula: Jegyzetek a hajósi képzőművészeti alkotótábor kiállításáról.
Petőfi Népe, 1983. febr. 8. 5. old.

MDK.

Józsa János

Népszerüségéről

Alföld 1965.7.lap 6o.

MDK

Józsa János

Vietnami pályamüvéről

Müvészet 1966 nov.p.35.

MDK

Józsa János

Munkáinak dijazásáról

Hajdubiharmegyei Népujság 1968 aug.2.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196

ORSZÁGOS TERMÉ
BUDAPEST, V.,
TELEFO

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Fársa János

Grafitákkal – Önarckép – (eml.)

Szerepel a debreceni öni
távlatban

Tóth Béla: A debreceni öni távlatról

Alföld 1969 I. n.

Fórsa Jónos festő

Kiállítása nyílt a debreceni Tóth Árpád Gimnáziumban

Szocialista Művészetért 1968 XII.

M.D.K

Józsa János
grafikus

„Ommyám" (repro)

Pogány Ö. Gábor: „Dolgozó emberek között"
Művészet, 1968. május – 33 kap.

M.D.V.

Jósa János
Grafikus

Részt vett a tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: „Dolgozó emberek között"
Művészet, 1968. május – 33 lap.

Fórsa János

Anya gyekmekével c. műve (eml.)

szerepel a debreceni őni tárlaton

Tóth Béla: A debreceni őni tárlatról

Alföld 1969 I. n. 75 old.

mdk

Jozsa Janos

linometszete: Tanc és zene e.
rajza Emlékezés "
" Lenélök "

Alföld. 1963. 10.sz.

4. 11. 57. l.

Gósa János
grafikus

M.D.K.

Képeit bemutatta a
kiállításon.

Mikós Pál: Mai magyar grafika
Élet és Irodalom, 1968 márc. 16-i lap

Fórsa János, festő

M.D.K.

Két fametszetét közli a lap az elülső borító külső és belső oldalán.

ALFÖLD, Debrecen. 1968.XIX. évf. 12 sz. — old.

Józsa János

1. Fürdőzők linó 45x50
2. Fuvolázó —"— 20x40
3. Évszakok színes lito 20x50

Szegedi nyári tárlat

Fórsa János

Szerepel az alább. táblatan

N.N: Vázlat kiállítás nyíset
Hajdúszoboszlón

Hajdu Bihari Napló 1970 VII. 5

Józsa János

festőművész kiállitása, Derecske. - Ism: Tóth Ervin, Hajdú-Bihar Megyei Népújság, 1967.ápr.23.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970.1.sz. 68-107. l./

91. l.

1970 JUL 3
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021 Jósza János

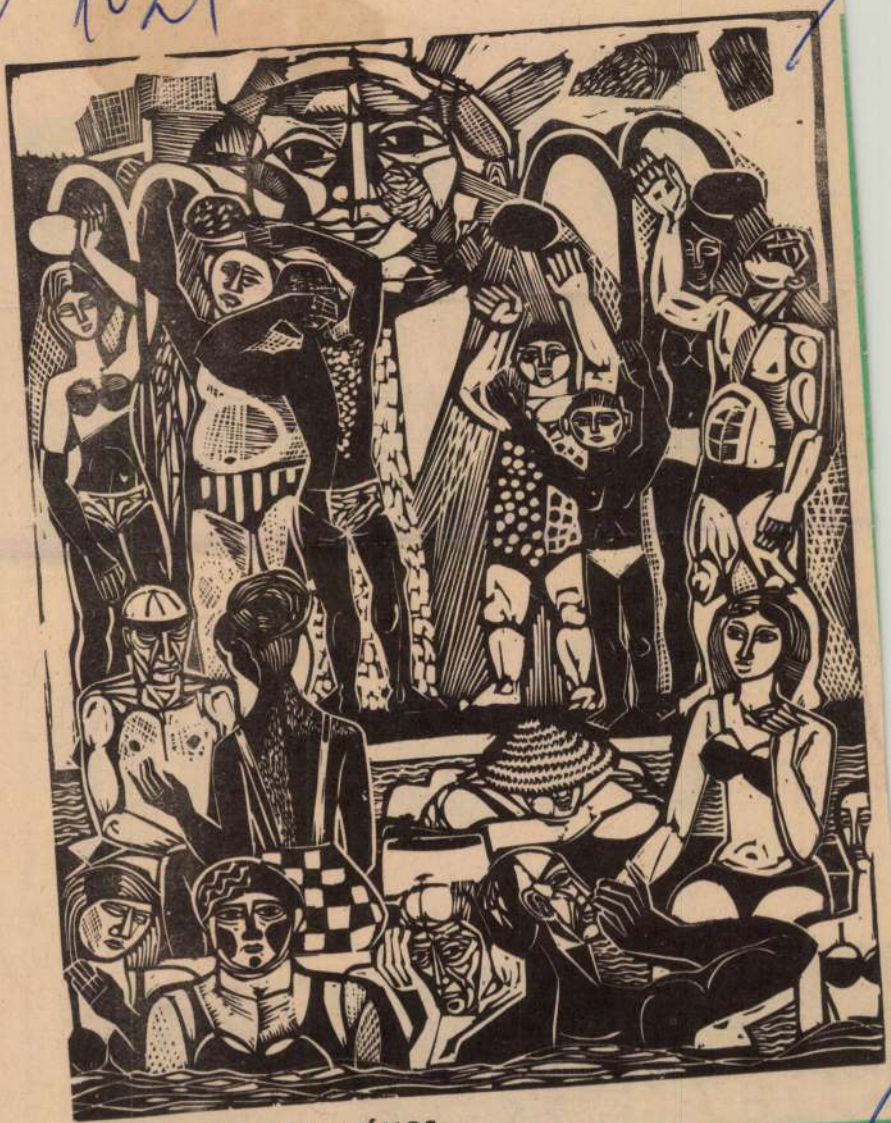

FÜRDŐZŐK ● JÓZSA JÁNOS

STRAND

STRAND

Józsa János

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JÚN 1

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021

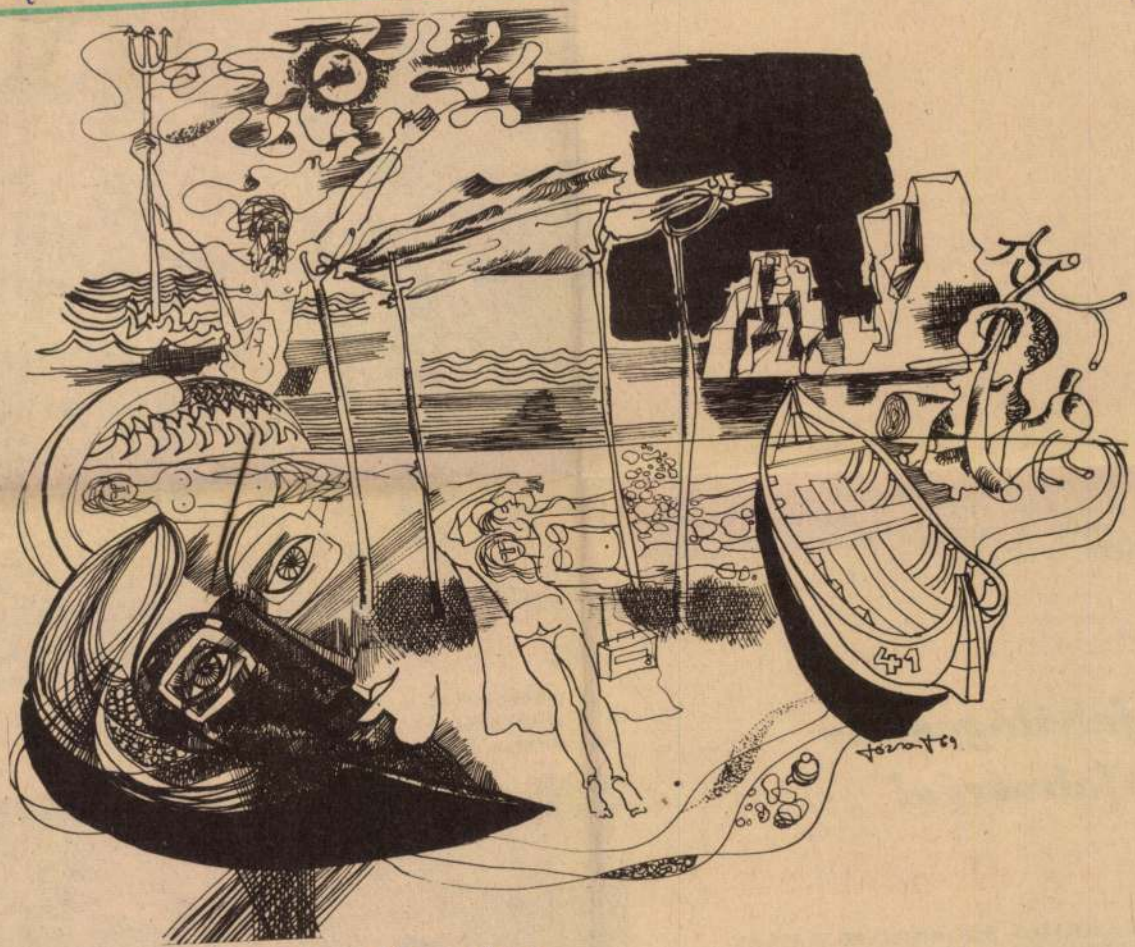

JÓZSA JÁNOS • JÚNIUS

receni

lános

lgáltató Ktsz

atában!

CSERSZOLGÁLAT DEBRECENBEN A KÉT-
CA 4. SZÁM ALATT MÜKÖDÖ EXPRESS
AN, AHOL A MEGRENDELÉSEKET 16 ÓRA
VESZIK, 18 ÓRÁIG.

n: 12-271

n felvilágosítás

kafelmérés!

ndelés felvétel!

EGHIBÁSODÁST AZONNAL IS ELHÁRÍT
ENI ÁLTALÁNOS SZOLGÁLTATÓ KTSZ.

nkák, víz- és gázszerelés, zárak javítása, fűtés és

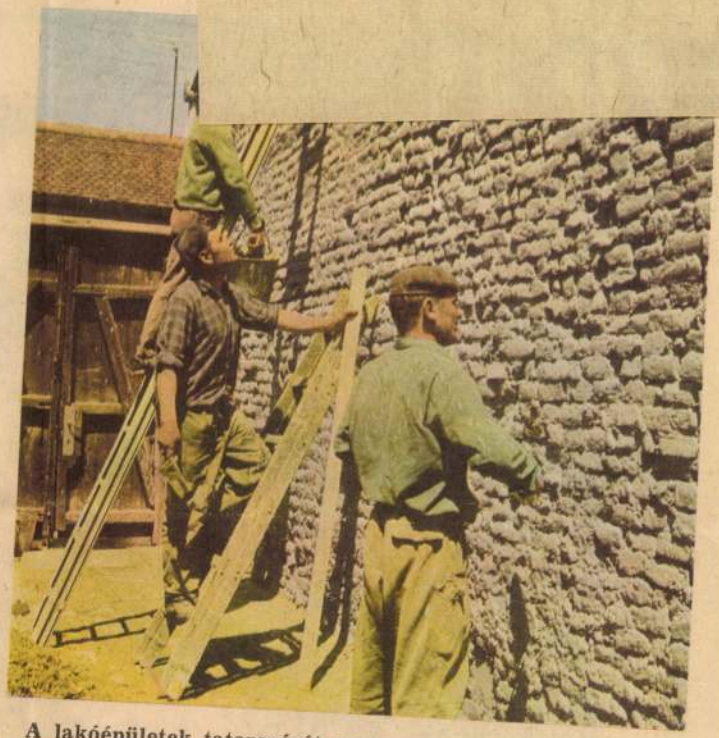

A lakóépületek tatarozását gyorsan, pontosan és jól csakis a DEBRECENI ÁLTALÁNOS SZOLGÁLTATÓ KTSZ lakás-karbantartó dolgozói vállalják. Telefon: 12-271.

Jórsa János

Grafikus

„Műterem" és „Tengerparti álom" - ja szerepel a tárlaton

Ujvári Béla: Studio 70

MŰVÉSZET, 1970. julius - 32. lap

Jórsa

Említve

Kiemelt grafikák kiállítása a
Mestgyessy teremben
Hajdú-Bihari Napló 1970. jul. 10.

Jórsa János

1. Hólapátalól, 1961. monotypia
2. Apám, 1966. vézk.

Magyar Művészet 1945–1969
Műcsarnok, 1969. sep–okt.

Jórsa János

Említve

Dr. Tóth Ervin: Egy nap Copenhagen
Hajdu-Bihari Naplo, Debrecen
1970. máj. 26.

(1)

Józsa János

Képzőművészeti gimnáziumot végzett.

~~Sz~~ 1957-ben költözött haza Bp-ről Debrecenbe, akkor indult el a művészi pályán. Debrecen képzőművészetében is fordulatot, emelkedést hozott.

Hatással voltak rá az Alföld nagy festői: Koszta, Nagy Balogh, Rudnay, a debrecenick közül leginkább: Holló L., Félegyházi, Gáborjáni, Szabó.

Debrecen 600 éves jubileumára hirdetett kiállításon díjat nyert. „Kefegyári sztrájk" - a kép témája.

Kísérletez, új kifejezési módot keres, megnyugtató útbaigazítást Renata Guttuso képei adtákszámára.

Székelyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve (Vallomás és kritika

Alföld 1970. 3. szám 82-88

② Józsa János
festő

Renato Guttuso a mai társadalomból, a mai ember világából merítette a témáit, egyszersmind az avantgarde teljesen új szemléletét és megoldásait alkalmazta. Leegyszerűsítette a teret, a formát, a színeket, mesterien és szokatlanul bánt az elhagyással és a kiemeléssel. Képei felszabadítottak. Ez az élmény befolyásolta az addigi részről részre haladó folyamatot.

Hétfalvi Agoston: Józsa János kiállítása
Előre, 1970. 3. 82-88.

③ Józsa János
festő

Elhagyja az akadémikus realizmust, tudatosan kialakítja új stilizáló módszerét és technikáját. Guttuso mellett még Salvatore Dalí-tól is sokat tanult. Tőle azt, hogy az eszközöket a témának, a mondanivalónak megfelelően kell megválasztani. És azt is, hogy a művészet mesterség is.

Lékelyhidi Ágoston = Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(4). Józsa János

festő

A magyarok közül elsősorban Lakner és Csernus művészete jelent sokat számára.
Grafikai munkássága mindig megelőzte a festészetét. A grafikában mindig előbbér el egy fejlődési fokot. Pedig a festészet is szükséges és fontos számára, mert vannak témái, amit csak színekkel tud kifejezni.

Lőkelyhidi Ágoston: Józsa János liz évi
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(5.) Józsa János
festő

„Először a barna és a szürke színt láttam,
az arc és a kóttér együttes hangulatát."
Így indul el minden színes képem".
~~Írja~~ ~~készülő~~ Édesanyjáról készülő színes
képéről mondta ezt.
Új célja: szakít a korábbi évek túlzott szük-
szavúságával, több motívummal akar dol-
gozni. Utóbbi évek során ezt próbálja meg-
valósítani, Grafikáin, festményein rézkarcain.

Lékelyhidi Ágoston: Józsa János líz eve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

⑥ Józsa János
festő

„Nem a szép kép az eszményem, hanem a tartalmas" – vallja. Művészi terveinek is ez az alapja. Átlagon felüli formálóerőnel rendelkezik. Néhány vonalból változatos felületet teremt. Folyamatos lendületes, hajlékony vonalai, a szépség, az érdekesség, a könnyedség hangulatát árasztottak. Ennyi volt rendeltetésük, tetszeni akartak és tetszettek.

Kézelyhidi Ujszon: Józsa János líz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(7) Józsa János
festő

Józsa korai grafikáinak egy másik csoportját az allegórikus és dekoratív művek képezik. Többnyire alkalmi célból készültek, nem sokkal többet rögzítettek egy-egy gondolati közhelynél, de görcsösség és bántó tévedés nélkül. Nem sokára elhagyja a motívumaihoz szükséges térábrázolást, végleg és teljes mértékben áttérve a síkbeli szerkesztésre.

Szélyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(8) Józsa János
festő

Így érlelődtek meg egy eredeti grafikai művészet elemei. A szerencsés irányú indítást Brecht zsenije adta. A Kurázsi-mamához készített illusztrációk zöme, már művészi grafika, olykor igen magas szinten. Józsa itt tudatára ébredt a téma, a kongnem a stílus, a technika egysége törvényének. A művészet legfőbb törvényének.

Lékelyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(9). Józsa János
festő

A Brecht-sorozat után másféle igények és eszmények vezették Józsát. Élményeit, gondolatait, ítéleteit óhajtotta megfogalmazni. Megváltozott a témaköre is. Epikai és gondolati jellegű témákhoz nyúlt ezután. Elsősorban a kisemberek, a művészek, az anyaság, az öregség, a munka, a küzdés világát emeli ki a valóságból.

Kékelyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(10) Józsa János
festő

Újabb grafikái összetett, nagyvonalúan rendezett ábrázolást mutatjók. Egyúttal a technikai megvalósítás pontosságát, változatosságát, szerves egységét. A foltszerűségtől a geometriai szabályosságig, a részletes kidolgozottságtól az összefoglaló és egyszerűsítő körvonalig, a szándékos primitívségtől a rajz és a tónus kiszámított tökéletességéig minden lehetséges eszközzel él Józsa a grafikus.

Lehelyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(11). Józsa János
festő

Hasonló utat járt ~~be~~ meg Józsa festészete is. Kár lenne alábecsülni ezt a festészetet. Ugyanis éppen abban nyújt eredetit, ami a festészet lényege, a színteremtésben. Önálló, sajátosan stilizált színvilágot alapozott meg rövidesen. Ez a színvilág a hideg és világos, ill. a meleg és középértékű elemekre épült. Elegyítette ellentétbe állította, ritmusba foglalta őket.

Lehel Lidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(12) Józsa János
festő

Előbb a naturalizmushoz, a posztimpresszionizmushoz állt közelebb, Józsa; még a szecesszióval is próbálkozott futólag, azzar azonban még az inosévekben járt.
Művészi pályájának kezdete valójában a konstruktivizmus és a szürrealizmus bizonyos elemeinek felhasználásához fűződik.
Lehelyhidi Ágoston: Józsa János tíz évé
Alföld, 1970. 3. 82-88.

(13) Józsa János

festő

Ezek a módszerbeli és stilisztikai elemek nála új egységbe szerveződnek. A modern realizmus egyik változatát alkotják. Realizmust, mely nem nélkülözi a ~~voló~~-topasztalati valóságot, amikor motívumokat ábrázol, és nem nélkülözi a materialista világnézetet, amikor a motívumok megformálásával, összefüggéseinel,

Kikelyhidi Ugyszon: Józsa János tíz éve

Alföld, 1970. 3. 82-88.

(14) Józsa János
festő

színeivel érzelmi, hangulati, gondolati tartalmakat fejez ki.
Józsa elérte az eredetiség és a biztos művészi tudás fokát. Nemrég lépett át ezen a küszöbön. Még nem tárhatott számottevő életművet a kortársak elé. De néhány kiváló, maradandó művet igen.

Lékelyhidi Ágoston: Józsa János tíz éve
Alföld, 1970. 3. 82-88.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1970 AUG 2

1021

JÓZSA JÁNOS: AUGUSZTUS

vel, ez a tábor nekik olyan el... szítő féle. Mindhárman kiváló úttörők, ez lesz az első külföldi útjuk. Talán csak ők hárman nem sajnálják, hogy ez a hét ilyen hamar elszaladt.

A külföldi pajtások még a Balatonon töltenek egy hetet, de a debreceni tábornak vége. A nyár, a vakáció még tart, s a pajtások remélik, hogy a vakáció továbbra is olyan kellemesen telik majd, mint itt a táborban.

Orbán Péter

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 183-296, 183-307

ALFÖLD

Józsa János

1021

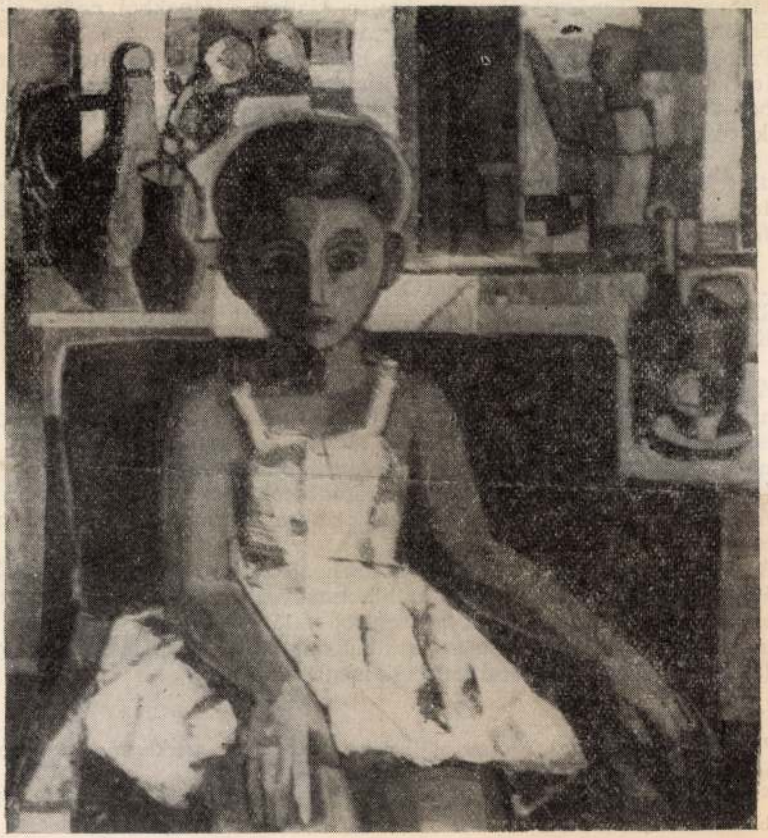

Józsa János festménye

juk azokat a történelmi tényeket, ismerjük a
rabeli lapok nem adhattak hírt, mert nem t
pok évfolyamai sem teljesek – néha csak e
hiányzik, a Tanácsköztársaság idején kiado
őrzött példány áll a rendelkezésünkre.
Próbáljuk meg mégis végigkísérni, hogy mit
felvilágosult, a szavak mögé látó újságolvasó
beli debreceni napilapból: a liberális Debreceni Független Újságból[1] és a monarchikus-klerikális Debreczeni Újságból.[2]

1917. november 7. A pétervári szikratávíró állomás olyan üzeneteket sugároz a világ négy tája felé, amelynek jelentőségét a hadviselő tőkés országok kormányai teljes egészében először talán fel sem fogják:

„A HADI FORRADALMI BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA A HARCTÉREN LEVŐ ÖSSZES HADSEREG ÖSSZES KATONAI BIZOTTSÁGAIHOZ ÉS A KATONAI KIKÜLDÖTTEK ÖSSZES TANÁCSAIHOZ![3]

A pétervári helyőrség és a proletárság Kerenski kormányát, amely a forradalom és a nép ellen fordult, megbuktatta. Vérontás nélkül történt a változás. A bukást a munkás- és katonatanács ünnepélyesen üdvözölte, és amíg a tanácsok kormánya megalakul, elismeri a hadi forradalmi bizottság intézkedési jogát.
(A katonákat felszólítják, hogy a parancsnoki hatóságokat ellenőrizzék.)
A tiszteket, akik nyíltan nem csatlakoztak a forradalomhoz, ellenségként le kell tartóztatni.
A program: a demokratikus béke azonnali felajánlása, a nagybirtokosok földjeinek átengedése a parasztoknak és az alkotmányozó gyűlés azonnali összehívása. A megbízhatatlan csapatrészeknek a frontról való eltávozását kíméletlen erőszakkal kell megkadályozni. Ezen parancsnak a katonák előtti eltitkolása a legnagyobb bűn lenne, (és kérlelhetetlen szigorral torolnák meg).

---

[1] *Debreceni Független Újság;* politikai napilap. Felelős szerkesztő: dr. Hegedüs Lóránt. Kiadótulajdonosok: Hoffman és Kronovitz. (Továbbiakban DFU.)

[2] *Debreczeni Újság;* politikai napilap. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Than Gyula. (Továbbiakban DU.)

[3] A DFU. 1918. nov. 9.-i számában közölt szöveg, zárójelben kiegészítve a Pesti Hírlapban ugyanaznap megjelent teljesebb szöveggel.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ALFÖLD

1968 8 Józsa
1021 János

Józsa János: Szüleim

hátán por-kabát,
terhesasszonyok:
felhők repülnek az égen,
eső magzattal,
villám seprűnyélen.

Esernyőt:
tetőt tartanak a házak,
szaladnak a fák, eresz alá állanak,
ablakokat tör be
ökleivel a szél,
kő alá bujt bogár.
sapkája falevél.

Nem haragszik rám,
fölöttem elszáll a vihar,
porral, esővel, széllel,
villámaival.

Isten

Kilátszik a föld tengelye
olajos kurblivas rajta
ingre vetkezve az isten
éjjel-nappal forgatja

egy-szeme izzó nap
több szeme sose volt
kopott ruháján sötétben
sárga stoppolás a hold

Szabó László linometszete

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ALFÖLD

Józsa János

1969 APR

Az „Alföld"-ről Lengyelországban

A „Twórczošč" („Alkotás") című lengyel irodalmi folyóirat 1968-as számait átnézve, örömmel fedeztük fel, hogy az „Alföld" sem kerüli el lengyel barátaink figyelmét. A prózai műveknek és verseknek szentelt, Varsóban megjelenő „Twórczošč" (amelynek főszerkesztője Lengyelország irodalmának nagy öregje, Jaroslaw Iwaszkiewicz), hónapról hónapra ismerteti néhány ország – köztük hazánk – irodalmi lapjainak érdekességeit.

A folyóirat augusztusi száma értékeli a békés egymás mellett élés kérdéseivel foglalkozó Lukács-interjút, amelyet a „Kortárs" közölt. Az „Alföld" hasábjain Tóth Endre mondott véleményt Lukács György nézeteiről, s ezt méltatja röviden a „Twórczošč".

Lapunk 6. számában tallózva a szeptemberi „Twórczošč" Szilágyi Vilmos Weöres-tanulmányát tartja a legérdekesebbnek. Felhívja a lengyel olvasók figyelmét a „legeurópaibb" (?) magyar költő munkásságára, nagy formakészségére. Ugyanitt megemlíti Magyari Vilmosnak két Mrożek-egyfelvonásos („Bűbájos éj" és „Piotr Ohey mártíromsága") debreceni bemutatójáról írott színházi jegyzetét. Az előadás rendezője egyébként a lengyel Marek Okopiński volt.

A „Twórczošč" 11. számában az augusztusi „Alföld"-ről olvashatunk. Lengyel laptársunk érdekesnek tartja Varga Imrének három jugoszláviai magyar íróról, illetve műveikről szóló recenzióját. Kiemeli Varga Zoltán „A méregkeverő" c. regényét, valamint az ismertetés szerzőjének azt a megállapítását, hogy a mű írója találó és művészi választ ad korunk egyik alapkérdésére: merre fejlődik az emberiség? Érdeklődéssel várjuk a további lengyel véleményeket!

M. I.

1021

Józsa János akvarelljei a Medgyessy-teremben

Józsa Jánosról köztudomású, hogy grafikusként indult, ehhez a területhez kötötte foglalkozása – dekoratőrként dolgozott –, s itt aratta első sikereit. Metszeteire 1964-ben Békéscsabán az alföldi festők tárlatán Munkácsy-emlékérmet kap, Brecht: Kurázsi mama c. színművéhez készített fametszeteivel pedig országos pályázaton lesz első, a metszetekkel kiadott könyv az 1967. évi lipcsei nemzetközi könyvkiállítás aranyérmét nyeri el, külön a metszetek ezüstérmet kapnak. Művészünk azóta is több művet illusztrált sikeresen, pl. Thomas Mann, Čapek, Fagyejev, Voznyeszenszkij munkáit, de készített illusztrációkat Ady, József Attila, Radnóti verseihez is.

Józsa János azonban nemcsak illusztrátor. Érdekli az élet minden területe, mozzanata: munka, szórakozás, szomorúság, öröm, múlt, jelen, jövő, s mindegyikkel kapcsolatban vannak eredeti megfigyelései, van mondanivalója, mert művészünk egyik legfőbb tulajdonsága, hogy nemcsak nézi, látja az életet, a maga sokrétűségében, bonyolultságában – már ez maga is igen értékes tulajdonság –, de gondolkodik is fölöttük. S mondjam-e, hogy minden megfigyelésének, gondolatának, alkotói törekvésének központja az ember? Józsa művészetének egyik legpozitívabb, legértékesebb vonása éppen az emberközpontúság. Egy kis szójátékkal úgy is mondhatnánk: semmi sem idegenebb tőle, mint az elidegenedés, az embertől, a világtól való elszakadás, elhidegülés. Ellenkezőleg. Józsa művei az emberben, az életben való gyönyörködés, a sorsunkon való töprengés száz meg száz változatával kápráztatnak el, ragadnak meg.

Ez a nagyszerű tulajdonsága, párosulva nagy munkakészségével, szorgalmával, amelyet szülői örökségként is hozott magával, magyarázza témáinak áradó bőségét, a bennük megnyilvánuló, bizakodást, derűt, olykor egyenesen harsogó örömöt.

S ahogy témáiban sem redukálja magát egy szűkebb kör területére, művészi eszközeiben is újabb és újabb megoldásokra törekszik, egyre finomítva, gazdagítva azokat. Így jutott el oda, hogy grafikai munkássága a megoldások ötletessége, a kidolgozás sokfélesége és mesterségbeli biztonsága révén a legjobbakéval vetekszik.

Józsa János azonban nem elégszik meg a grafika terén elért gazdag eredményekkel: művészi ereje, lendülete új meg új területek meghódítására ösztönzi. Grafikájából jelentős festői munkásság nőtt ki. Szándékosan mondom ezt így, mert festői tevékenységének alapja is nagy rajztudása, formaadó és szerkesztői készsége. Szilárd kontúrok, jól elrendezett tömegek, a tiszta lokális színek adják festményei legjellemzőbb tulajdonságait, a színek erején kívül megtoldva még azzal a sajátságával, mely gyakran grafikájában is megmutatkozik, s amit az erőteljesség,

monumentalitás iránti hajlamának nevezhetünk, s a
ben jelentkezik. Az említett képességek viszont eg
és lehetőségeire is utalnak.
Ennek a festői tevékenységnek újabb területét, a
megnyilvánulásait jelzik az itt bemutatott képek is, amelyek az eddig grafikus formákban, vagy olajban, temperában gondolkozó, alkotó művésznek az akvarell területére való behatolását s a műfaj átmeneti jellegénél fogva a két terület, a grafika és festészet összekapcsolását is jelzi. A képek keletkezési körülményeiből viszont nyilvánvaló, hogy alkotójukat nemcsak a kísérletező kedv, de az alkalom is vonzotta az akvarell felé. A falakon függő művek egy bulgáriai nyár emlékei, egy bulgáriai tengerparti művésztelepen, izzó napsütésben, csattogó, gyöngyöző hullámok előtt, csillogó vitorlák, vidám fürdőzők között, olvadó, forró homokon eltöltött nyáré, mintegy a művész naplójaként; s a futó jelenségek, könnyed, áttetsző színek, víz, levegő, kavargó benyomások, emlékek rögzítésére mi lett volna alkalmasabb, mint az akvarell nagy lehetőségeket kínáló technikája? Józsa itt sem tagadja meg mívességét s grafikai készségét: az olvadó, áradó színeket könnyedén, de biztosan odavetett krétavonalakkal tagolja, ellensúlyozza, s a vízfesték üvegszerűen áttetsző voltát, ahol szükségesnek érzi, a tempera tompább színeivel mérsékli, mélyíti, így is gazdagítva a művek faktúráját, sokrétűbbé, artisztikusabbá tévén őket, átemelve a többszólamúság síkjára, s így is biztosítva imént említett összekötő jellegüket. Annak ellenére, hogy a témák ilyen összetett megoldását rendkívül érdekesnek, izgalmasnak érzem: a legjelentősebbnek azokat a képeket tartom, amelyek szélesebb ecsetkezeléssel, nagy folthatásokkal, csupán a színek erejével jelenítik meg a látványt. Ezekben ugyanis művészetünk jelentős és sikeres előre lépését látom a festőiség felé, vagyis tehetségének egy szinte új területen való megnyilvánulását.
Mindenesetre: az eddigi pályaképet s az újabb törekvéseket tekintve, a legnagyobb várakozással és reménnyel tekintünk Józsa János művészi pályájának további kibontakozása felé.

TÓTH BÉLA

Józsa János: Monika

MDK

Józsa János festő

Csendélet órával, o.temp.

Kosfejes csendélet," "

Monika, " "

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.márc.

MDK

Józsa János festő

Öreg ablak, o.temp.

Ablak, " "

Csendélet teáskancsóval, o.temp.

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.márc.

MDK

Józsa János festő

Judith, o.

Szüleim, o.

Bika, o.

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.márc.

MDK

Józsa János festő

Köszörüs, rk.

Emlékezés, "

Müterem, "

Józsa J. kiáll. Medgyánszky terem 1968.márc

MNK

Józsa János festő

Modellek, rk.

Apám, "

Vidám Park,"

Józsa J. kiáll. Kodnyánszky terem 1968.ápr

MDK

Józsa János festő

Háboru és Béke I. /Tanulmányok/ linó

" II. /Félelem nélkül/ "

Mügyüjtő portréja, "

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.már

MDK

Józsa János festő

Szigeti veszedelem IV. linó

" " III. "

Debreceni piac, sz. linó

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.márc.

MDK

Józsa János festő

Debreceni piac, sz.linó

Jutks, lit.

Monika, "

Józsa J. kiáll. Mednyánszky terem 1968.már

Jórsa János

A Magyar Köztárs. 50. évf. alkalmából megkürdekett pájakatou réntvett és megbikát kapott,

Dunántúli Napló, 968, jun. 30,
„Jubileumi művészeti pájakat —

Fórsa János grafikus

32 éves. Debrecenben él. Rendszeresen
kiállít országszerte és külföldön.
Magyarszerte a Munkácsy és Medgyessy
emlékplakettet, s a Lipsei Neumarktközi
Könyvkiállítás ezüstérmét
modellek (szerpró)

Sz. Küsti Katalin: Képzőművészeti élet
Debrecenben és Hajdu-Bihorban

Népművelés 1968 VI. n. 30 old.

M.D.K.

Józsa János

Jevtusenko / Büvölö/ c.

grafikáját megvásárolta a Művelödési Minisztérium

1967.

Művelödési Minisztérium vásárlásai 1967. 7.1.

Jórsa János

Illusztrációkkal nekrológ a szepedi Nyári Tárlaton

D. Fehér Zsuzsa: A szepedi nyári tárlatról

Tiszatáj 1967 X. n. 955 old.

Tóth János

fl: A Kelet-magyarországi művészek tavaszi tárlata a debreceni Déri Múzeumban.

Magyar Hírek, 1967. V. 18

Tóna János

debreceni f. m. tanár a bulgáriai
Sumenben állított ki.

Maczár Henriett, 1967. VI. 8. 7. o. Napló

6 1021 Józsa János

Józsa János kiállítása a Medgyessy Teremben

A Képcsarnok Vállalat debreceni Medgyessy Termében február 21-én, pénteken délután fél 6 órai kezdettel nyitják meg Józsa János Debrecenben élő festő- és grafikusművész akvarellkiállítását. A fiatal képzőművész 1967 nyarán hosszabb időt töltött Sumenben, Debrecen bulgáriai testvérvárosában. Most bemutatásra kerülő mintegy húsz alkotásának többsége Sumenben készült, de valamennyi az ott töltött napok emlékét örökíti meg. Legtöbb alkotásának meghatározó motívuma a tenger.

Józsa János bulgáriai képein az akvarelltechnikát nem hagyományos módon kezeli, hanem újfajta hatások szolgálatába állítja. Törekvésének lényege azonban az, hogy mindig az eredeti hangulatot idézze, maradéktalanul.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Jórsa János

A Hajdusági Művéntelep díjakat tarastagja

Kékelyhidi Ágoston: Ötéves a Hajdusági Művéntelep

Kortárs 1969 II. n.

Józsa János

1021

bb 60. debreceni festőművész sumeni alkotásai

vid/fm bh bs

1969. február 21.

pénteken debrecenben a medgyessy-teremben kiállitás nyilt józsa jánosfestőművész alkotásaiból. a tárlaton a müvésznek debrecen bulgáriai testvérvárosában, sumenben készitett 29 akvarellje látható. /mti/

-.-

bb 64. 1969-70: több mint kétmilliárd forint a balaton-környék fejlesztésére - ülést tartott a bib

t hbj/hné szb ie 1969 február 21.

pénteken ülést tartott a balatoni intéző bizottság. trautmann rezső, a bib elnöke nyitotta meg az intéző bizottság ülését, majd major béla főtitkár tartott beszámolót. megállapitották, hogy a balaton-parti épitési ügyekben szorosabb együttmüködés alakul ki a megyei tanácsok és a bib között. kö-

MDK

Józsa János, festő

Több műve, köztük a Mónika c.
látható a vállalkiállításon.

Fóth Endre: Egy úttörő kezdeményezés
Hajdúszoboszlón 70-71. old.

ALFÖLD, Debrecen. 1970. szept. XXI/9. sz

MDK

Józsa János, festő

A szürrealizmussal vakon
a világa.

Bánszki Pál: Gondolatok a Debreceni II.
bosz. Nyári Tárlatról 84-86.

ALFÖLD, Debrecen. 1970. aug. XXI/8.

JÓZSA JÁNOS

Szerepel a Hajdúsúbosaldi Őszi Tárlaton.

Eml.: „Velence"
„Korunkról"!

Simon Zoltán: Subjektív jegyzetek az Őszi Tárlatról.

Alföld, 1971. január.

JÓZSA JÁNOS

Festőművész. Grafikái és festményei több hazai és nemzetközi bemutatón részt vettek.

Átadás előtt a nagyerdei Művésztelep.

Hajdú-Bihari Napló, 1970 okt. 14.

JÓZSA JÁNOS

Festményei kiállítva Hajdúszoboszlón.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállítások Hajdúszoboszlón.

Népművelés, 1971. január.

JÓZSA JÁNOS

Grafikai studiumai kiállítva az
Országos Vázlatkiállításon.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti kiállítások
Hajdúszoboszlón.

Népművelés, 1971. január.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1969 FEB 23

1021

KIÁLLÍTÁSOK

Józsa János

Pénteken két képzőművészeti kiállítást nyitottak meg Debrecenben. A Fegyveres Erők Klubjában a népi felszabadító háború és a jugoszláv népi felszabadító hadsereg élete a képzőművészetben témakört átfogó kiállítást nyitott meg *Horváth József* alezredes, a helyőrség-parancsnokság és a Fegyveres Erők Klubja nevében. A kiállításon jugoszláv honvédművészek mutatják be alkotásaikat, szobrokat és festményeket. A mintegy hatvan alkotásból álló anyagot Debrecenen kívül Budapesten, Székesfehérváron és Miskolcon mutatják be. A kiállítás nyilvános, délelőtt 10 órától este 19 óráig bárki megtekintheti. A klub vezetősége iskolák, intézmények által szervezett csoportos látogatást is szívesen vesz.

A Képcsarnok Vállalat Medgyessy Termében Józsa János festőművész 1967-es, bulgáriai tartózkodása alatt készített akvarelljeiből rendezett kiállítást nyitottak meg. A kiállításon a művész mintegy negyven alkotását mutatja be. Megnyitót Tóth Béla művészeti író mondott. A kiállítás iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel a Medgyessy Terem vasárnap délelőtt 11-től 13 óráig nyitva lesz.

***

Az „50 éves a Pedagógusok Szakszervezete" című országos jubileumi kiállítást, valamint a képzőművész és rajz szakos pedagógusok megyei tárlatát nyitják meg a szakszervezet megyei művelődési házában február 23-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel.

rázs" adóba.

Rózsa gumósn je árje kely, ker., V

Szöve mét m torkeré leviziól való felvásárlásat. Minden megvásárolt cikkért készpénzzel fizetünk. Címünk: Debrecen, Csapó u. 25., Információt az 56-45-ös telefonon kérjen.

Eladó cserépkályha, rádió. Széchenyi kert, Forgács u. 5. Varga.

Gázkonvektor eladó földgázhoz. Dózsa György u. 19., II. em. 12. szám.

Mély gyermekkocsi és járóka eladó. Bolyai u. 7/B., III. emelet, 10. ajtó.

Eladó hétszázas szalagfűrész öntöttvasból, gyalult asztallal. Külső vásár tér 5.

Varrogépet felelősséggel javítok. Karsai ... Bem tér

nagy gyakorlattal rendelkező erőgépvezetőket, valamint szerelőket alkalmaz az Országos Talajjavító és Talajvédelmi Vállalat debreceni alközpontja. Jelentkezés a műszaki osztályon, Debrecen, Simonffy u. 17.

Központifűtés-szerelő és vízvezetékszerelő gyakorlott szakmunkásokat keres azonnali felvételre a Felsőfokú Építőgépészeti Technikum. Debrecen, Landler Jenő u. 2.

Kerítésfonat-gyártásban jártas dolgozókat, valamint szerkezeti munkában jártas lakatos, hegesztő szakmunkásokat állandó munkára felveszünk. Mezőgazdasági Ktsz. Debrecen, Hatvan u. 58.

Gabonafelvásárló és -feldolgozó Vállalat felvesz lakatost, villanyszerelőt és asztalost helyi, vidéki munkára. Jelentkezés: Böszörményi út 1. Kar-

pércsi út 2. alatt.

Szolgáltató Vállalat felvételre keres képesített könyvelőket, anyagkönyvelői és kontírozó könyvelői munkakörökbe, legalább 5 éves gyakorlattal. Jelentkezéseket a Hirdetőbe „Szolgáltató Vállalat" jeligére kérjük leadni.

A Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat hajdúszoboszlói üzeme felvételt hirdet: 3 fő érettségizett férfi munkaerő alkalmazására laboráns munkakörbe. Az üzem megközelíthető üzemi autóbuszjárattal. Hajdúszoboszló, Kálvin tér 1-től 6.35 és 13.30 órakor.

Piaci kirendeltség felvételre keres férfi helypénz díjbeszedőket és asztalkirakó segédmunkást. Jelentkezés Csapó u. 37. sz. alatt.

A Hajdú-Bihar Megyei Tanácsi Építőipari Vállalat felvesz kedvező téli foglalkoztatási lehetőség mellett fűtésszerelő szakmunkásokat, valamint asztalos, kőműves, ács, vasbetonszerelő, épületlakatos, hidegburkoló szakmunkásokat. Minden héten szabadszombat. Jelentkezés a vállalat központjában. Simonffy u. 34., munkaügyi osztály.

Lakatos, villanyszerelő, mű-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
1970 DEC 20

1021

DEBRECENI MŰVÉSZTELEP

5

JÓZSA JÁNOS FESTŐMŰVÉSZ

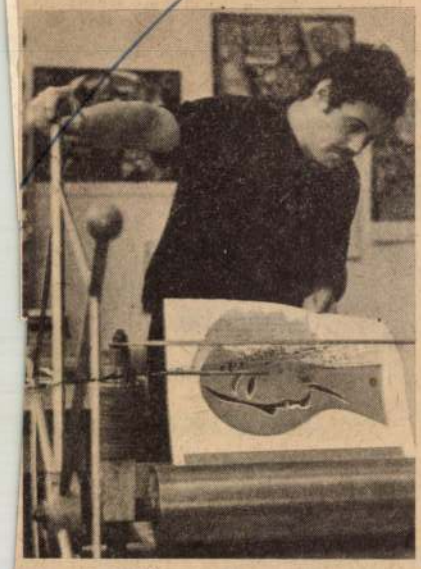

Debrecen művészeti életének egyik reprezentáns képviselője, jelentős hazai és nemzetközi sikerek részese, azt hiszem, minden művészetszerető ember számára ismerős nemcsak neve és művei, hanem személye is. Ezért úgy vélem, bemutatása némiképp fölösleges, sokszor van módunkban írni róla, szerepléseiről, kiállításairól, műveiről.

Miután azonban a most kialakuló művésztelepen egyedül ő képviseli a „régi" debreceni festőket, kukkantsunk be egy pillanatra műtermébe, kérdezzük terveiről, új törekvéseiről.

A műterem él. A metszőasztalon egy meghívó képváltozatai, a falakon új, izgalmas grafikák, a festőállványon egy színeit már most mutató nagyobb kompozíció. A falakon, ablakpárkányon a művész érdekes gyűjteményének darabjai, népművészeti tárgyak, órák, velük összhangban modern berendezés. Otthonos, kellemes hely ez a műterem, egy ember számára alkotóműhely.

— Az is valóban?

— Az. Végre megfelelő körülmények között dolgozhatok.

— És mit dolgozik?

— Ezt így nehéz megmondani. Sok új grafikám van — és körülmutat. — Közöttük sok olyan kísérlet, amellyel most próbálkozom. Valóban egyikük-másikuk rendkívül érdekes színhatásával, a másik sajátos domborműves jellegével fog meg. A harmadik az egyszerűsítés tiszta eszközeivel, lényeglátó törekvéseivel tűnik ki, különösen öregasszony-kompozíciója. Nyugtalan kísérletező kedvét tovább folytatja tehát.

— Alapozva természetes mindarra, amit eddig megtaláltam és úgy érzem, továbbra is hasznosítható.

— Ez mi lesz? — mutatok a festőállványra.

— Az Erzsébet utcán épül fel az új MÁV rendelőintézet. Annak a homlokzati falára, az ajtó mellé tervezek egy nagyméretű mozaikképet megbízás alapján. Ennek a tervein dolgozom.

Képet viszonylag keveset látok. Az őszi tárlaton láttam új műveiből néhányat, két roppant izgalmas felületű festményt, érdekes grafikákat. A művész arra törekszik, hogy alkotásai a közönség elé kerüljenek, s népszerűségének a közönséggel való intenzív kapcsolat is egyik magyarázata.

Közben kezünkbe kerül egy katalógus, Olaszországból érkezett.

— Egy kis városban rendeztek ott nemzetközi grafikai kiállítást. A világ minden tájáról szerepeltek itt művészek, nagy megtiszteltetés, hogy Magyarországot egyedül képviselhettem egy grafikával az igen rangos mezőnyben.

— Hogy látja a művésztelep jövőjét?

— Biztatónak. Tehetséges fiatalok dolgoznak itt, akik bizonyára kellemes meglepetést okoznak a tárlatlátogatóknak is, és szerencsésen bővítik a debreceni művészet irányait és törekvéseit.

Néhány héttel ezelőtt megválasztották a képzőművészek művészeti titkárának, az alkotómunka mellett tehát szervezési feladatok is várják. De bírja erővel, hiszen fiatalember még, bár sikerei alapján régi, tapasztalt művésznek számít. A művésztelep lehetősége, az alkotó közösség, az új műterem feltehetően új értékekkel gazdagítja majd Józsa egyre biztosabban kibomló tehetségét.

(B. J.)

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Eladó saját rendelkezésű háromszobás családi ház, azonnali beköltözéssel. Apafi u. 129.

Beköltözhető kétszobás családi ház eladó. Úrrétje u. 24. Nyulas.

INGATLAN

198 négyszögöl telek eladó Boldogkert, Úszó utcában. Érdeklődni Tímár utca 23., 2. ajtó, szombat, vasárnap.

LAKÁS

Tanácsi másfél szobás, gázfűtéses lakást cserélek garzonra, vagy szoba, konyhásra, megegyezéssel. „Azonnali csere" jeligére a kiadóba.

ALBÉRLET

Diáklányt kevés bérért modern lakásomba felvesznek. Érdeklődni szombat, vasárnap. Becskereki u. 10., IV. em. 18.

Albérleti üres szobát a Péterfia környékén keresek. Telefon: 15-122. Takács.

Kollégiumi célra keresünk 4—5 szobás önálló házat, vagy szabad főbérletet (az Attila tér környékén). Ajánlatokat az Élelmiszeripari Szakközépiskola, Debrecen, Irinyi u. 1. sz. alá kérjük. Telefon: 13-029.

JÁRMŰ

Moszkvics 408 gépkocsi eladó. Megtekinthető Máriatonfalvi u. 15., földszint 1. Almássy.

Csak közületnek! Jó állapotban levő 1500-as Opel Rekord mérsékelt áron eladó, a Debreceni Üveges Ktsz-nél.

CT rendszámú Trabant Combi személygépkocsi eladó. Kiss Áron u. 47., Homokkert.

ÁLLAT

Eladó 120 kg-os hízó, helyben levágható. Vendég utca 18.

Egy 170 kg-os sertés eladó. Félegyházi Tamás utca 7.

170 kg-os hússertés eladó, helyben levágható. Nyugati u. 38.

Prima 200 kg-os mangalica sertés eladó. Szondi utca 21., a kisállomás mögött.

100 kg-os hízott sertés eladó. Hétvezér u. 35.

Prima kövér sertés egészben vagy félben eladó. Bezerédi u. 46.

BÚTOR

Igényesnek jó állapotban levő stílgarnitúra, festett háromajtós szekrény, előszobafal, fonott kerti bútor, edények, nippek, vázák eladók. Érdeklődni Vágóhíd u. 4. Újvárossy, vasárnap 10—12., más napokon 10—12 és 16—18 óráig.

Szép vitrin, könyszekrénynek is alkalmas, eladó. Megtekinthető vasárnap 10—14 óráig. Fürst Sándor u. 42., 1. em. 4.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Kertitraktor (kismühelyi) eladó. Bezerédi u. 13. Bartók Béla útból.

EGYÉB

Ajándékozzon női táskát, pénztárcát szaküzletből. Vörös Hadsereg útja 77., özv. Feuermanné.

Perzsabunda eladó, középtermetre, modern fazonban. Kígyó u. 43., Szombathyné.

Mély gyermekkocsi eladó. Faragó u. 26.

Olajkályha, új, eladó. István út 74.

Fehér női teddybear bunda (új), szögletes mosógép, szőrmével bélelt férficsizma (43-as), rövid zongora, lemezjátszó lemezekkel, külföldi bútorbársony olcsón eladó. Erzsébet u. 42/A., fszt. 1. Telefon: 14-472.

Saját termésű fehér-piros bor kapható. Dienes János u. 15., fszt. 4.

Eladó vaselem kerítés beton talppal, 18 méter összhosszban (nagy és kis vaskapuval, összeállítással is). Érdeklődni Hámán Kató u. 22. III. 3.

Vásár!

a debreceni ÁFÉSZ r
boltjaiban:

DEBRECEN,

Nyugati u. 4. sz

Rákóczi u. 8. sz

Értesítjük kedves V
hogy újabb ruházati áruk
tünk le a karácsonyi vás
belül.

AJÁNLATUNK A TÖBB SZÁZFÉLE CIK

	régi ár:	
Olasz műirha kabát	2380,—	2
Import puplin	51,50	
Mintás batiszt	41,50	

Bő áruválaszté

Olcsó árak!!!

Debreceni ÁFÉSZ

FELVESZÜN

tmk-lakatos, gépbeállító lakat
lanyszerelő szakmunkásokat,
női betanított munkásokat.

ia Műanyagfeldolgozó Váll

már most

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Józsa János

1969 JÚN 23

1021

JÓZSA JÁNOS • NYÁR 1968

Józsa János

A férj:
— Minek örül annyira a barátunk, nekünk lesz gyerekünk.

(Demeter István karikatúrái)

— Főúr, ez az abrosz valóságos ét
lap . . .
— És tetszett már választani?

(Kallus rajza)

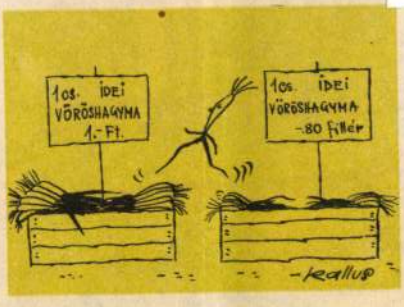

A karrierista

(Kallus rajza)

— Ugye, milyen csodálatos az erdei levegő?

(A Wochenpresse karikatúrája)

liket?

Azt hiszem, már mondtam, hogy közben lefelé hullottam, mint egy csillag az augusztusi éjszakában.

Na, most jön a nagy film, az éle-

VÍZÉRT HAJAT

Paderewski, a hosszúhajú lengyel zongoraművész egyszer Bostonban járt hangversenykörútján. Egy cipőtisztító fiú megszólította az utcán: „Kifényesíthetem a cipőjét?"

A nagy zongorista ránézett a fiú szurtos arcára, s így szólt: „Na, fiam, ha jól megmosod az arcod, kapsz tőlem egy fél dollárt."

„Rendben van" — válaszolt a gyerek, erősen szemügyre véve a mestert, azután elszaladt egy közeli nyilvános kúthoz, s alaposan megmosakodott.

Mikor visszatért a várakozó művészhez, megkapta tőle a pénzt. De mekkora volt elképedése, mikor a fiú komoly képpel nyomban visszaadta neki a pénzét e szavakkal: „Fogja uram, tartsa meg magának, és vágassa le a haját rövidre!"

KRESZ-ÁBÉCÉ

VESZÉLYES HELYEKET JELZŐ TÁBLÁK (I)

Elhelyezésük:

Lakott területen belül és kívül egyaránt általában a

pó nélküli vasúti átjáró", a „Sorompós vasúti áltjáró" jelzőtábla oszlopán helyezik el, a másik kettőt pedig a tábla és a vasúti sín

csökkentve szabad megközelíteni.

A sebesség megválasztásánál figyelembe kell venni:

feltéve, hogy ezt záróvonal nem tiltja.

b) Éles, be nem látható útkanyarulatban csak olyan sebességgel szabad közle-

Fársa Fámor festő

Debrecenben él

N. N: Debreceni művészek

Magyar Hírek 1970 XI. 28

Fórsa János

Szerepel az Őszi Tárlaton a Debreceni Déri Múzeumban

N. N.: Megnyílt az Őszi Tárlat

Hajdu Bihar megyei Népnyság 1968 XI. 26

M.D.K.

Jórsa János
festő

Az idő zonulását érzékelteti
a „Triptichon"-jában.

Losonci Miklós: A Stúdió festő
Művészet, 1969. január - 24 lap.

MDK

Jósa János
festő

„Triptychon" (olaj)

Losonci Miklós: A Stúdió festői.
Művészet, 1969. január – 24 kép.

H.D.Y.

Jósa János
grafikus

A debreceni grafikus iskolákoz
tartozik.

Tóth Endre: Szabó László grafikái
Kiveszet 1968 szeptember - 44 lap

[illegible]

Józsa János festő

Ablak előtt I., fam.

" " II., "

Jevtusenko /Büvölő/, fam.

Józsa J. Midll. Medgyánszky terem 19[illegible].März.

[illegible]

Józsa János festő

Mozsaras csendélet, o.temp.

Játék, paszt.

Szobanövények, paszt.

Józsa J. kiéll. Modnyánszky terem 19[illegible].márc.

MDK

Józsa János festő

Akt, o.temp.

Kisleány harmonikával, o.temp.

Vincellér, o.temp.

Józsa J. kiáll. Medgyánszky terem 1968.márc.

MDK

Józsa János

Vietnam II. linó

Ablak előtt, fam.

11. M. Képzőm. kiáll. Miics. 1968.

1970 NOV 29
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021

Sajtótájékoztató az idei őszi tárlatról

A Hajdúszoboszlói Művelődési Központ kiállítótermében, ahol ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik az idei őszi tárlat, szombaton délelőtt tájékoztatót tartottak. A tárlat anyagát, Józsa János festőművész, a Magyar Képzőművészek Szövetsége kelet-magyarországi területi szervezetének műszaki titkára mutatta be, és válaszolt a jelenlevők kérdéseire. Az idei őszi tárlaton első alkalommal mutatkoznak be a megye közönségének a debreceni új művésztelep lakói, festők, grafikusok, szobrászok.

METEOR 10 A sólyom nyomában.

SZÍNHÁZ

Ma 10-kor **A denevér,** Horváth Árpád bérlet 1—2., 7-kor **Férfikor,** Biztosítási és Önsegélyező bérlet 1—2. Kedden 6-kor **A denevér,** Déryné bérlet 1—2. Szerdán 7-kor **Férfikor,** Kossuth bérlet 1—2.

ELŐADÁSOK A HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZBAN:

Ma fél 3-kor **Mesés parti,** Rátkai bérlet 2., 7-kor **Mesés parti,** Csokonai bérlet 1. Kedden 7-kor **Mesés parti,** Szentpéteri bérlet 1. Szerdán 7-kor **Mesés parti,** Szerdahelyi bérlet 1. Csütörtökön 7-kor **Mesés**

MDK

Józsa János

olaj:

Mozsaras csendélet

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1968 JUL 26

Józsa János
1024

JÓZSA JÁNOS • FUVOLÁZÓ

Emberek Képek Események

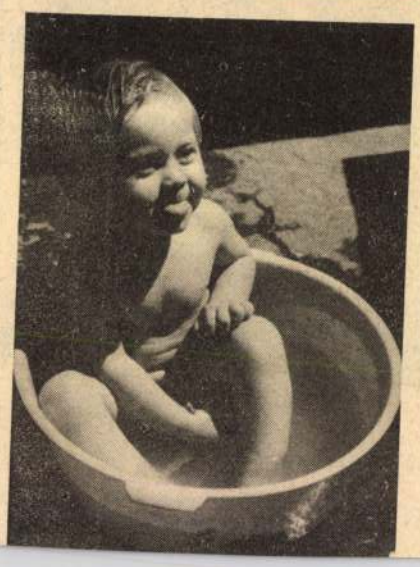

Vidám napló

Szőlőskert

Nyugdíjas kollégám büszkeség szerelme a kis szőlőskertje. Ko tavasztól késő őszig azt búj tápolja. Az csak magától értető hogy olyan bora, mint neki, sen másnak sem terem ezen a világ

Vasárnap estefelé meglátogatta a kis hegyi hajlékban.

— Várj csak — mondta —, oly óbort hozok fel neked a pincéb amilyent még nem ittál.

Leereszkedett az öreg a pincé és nemsokára szuszogott felfelé földbe vájt lépcsőkön. Egyszer egy zuhanást hallottam, szaladta a pincelejárathoz. Kollégám kese ves képpel üldögélt a pince aljá a kezében a korsó. Valami nedve séget érezhetett az arcán, odak pott és felnyögött:

— Jaj, remélem, csak vér.

Önbizalom

Órákig tart

Józsa János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG
1968 SEP 29

1021

JÓZSA JÁNOS • MUZSIKA

Ilyen ez a krónik

Költözködés ősszel

Harry H. Moldent Arizona egy távoli vidékére helyezték át. Új munkahelyére repülőgéppel sietett. Felesége és gyermekei gépkocsival követték, amellyel egy utánfutó-istállót is vontattak, benne a család hátaslovával. Éppen egy lakatlan vidéken jártak, amikor váratlanul kiürült az autó benzintartálya. A feleség nem jött zavarba, a kéznél levő ló hátára pattant, és elvágtatott benzinkutat keresni. A benzinkút kezelője majd gutaütést kapott a meglepetéstől, amikor a lóháton odaérkező asszony kérését meghallotta:

— Hello, öregem, kifogyott a benzinem, gyorsan ide egy kannával!...

Citáros képviselő

Aguer szerepelt alkotójaként. Egy figyelmes látogató azonban sajátos jelet vett észre, amelyből a szakértők megállapították, hogy a rajz „szerzője" valójában egy Elliot—4120-as típusú elektronikus gép.

Ember a ranglétrán

Néha a sírkő feliratáról is leolvasható egy ember pályafutásának története. Az orléans-i temetőben hosszú ideig ez a feliratú síremlék állt egy sírhant fölött:

ITT NYUGSZIK
JULIETTE LEGRAND,
MONSIEUR LEGRAND
BÉRELSZÁMOLÓ FELESÉGE

A felirat nemrégiben így módosult:

ITT NYUGSZIK
JULIETTE LEGRAND,

galmas tehetség: nappal a jövőbe néz, este pedig sztriptíztáncosnő a Folies Bergère-ben...

Eladó rangok irodája

A Chicagóban székelő King Corn Stamp Company különös üzleteket ajánl: ügyfelei közönséges vérét kék vérré alakítja át némi „tiszteletdíj" fejében. Ár-

MDK

Józsa János

Kiállitási hir

Hajdubiharmegyei népujság 1968 ápr.27.

Fózsa János

Szerepel a 24. megyei Őszi Láslaton Hajdunánáson

N.N: ha nyílik a megyei Őszi Láslat

Hajdu Bihari Napló 1969 XI. 30

Fórsa János

Fürdőrök

c. grafikája (eml.) szerepel az alábbi Táslaton Keszthelyen

Tóth Sándor: Balatoni Nyári Táslat

Délmagyarország 1970 VII. 23

Fórsa János

Szerepel az alábbi táslatok
Hajdúszoboszlón

N. N. Országos várlatszi állítás

Hajdú Bihari Napló 1970 VI. 26

Fórsa János

Nyár i. műve (eml.)
szerepel az alábbi tárlaton

(fakat): Kiemelt grafikák
az egri képszaknál ban

Népujság 1970 VI. 25

MDK

Józsa János

Jutka, lit.

Szüleim, rk.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Múz. 1968.

Jósa János

Két Diptichonnal és limómetsze-
tekkel szerepel az alábbi
tárlaton

Magyari Vilmos: Tavaszi Tárlat
1969

Hajdu Bihar megyei Népújság 1969
V. 11

Fórsa János festő

Szerepel a tavaszi tárlaton
a debreceni Déri Múzeumban

N.N.: Megnyílt a tavaszi tárlat

Hajdú Bihar megyei Népújság 1969 IV. 29.

Tóth János

Emlékül

A Képzőművészeti ismeretterjesztés
új formája
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1970. máj. 27.

Józsa János
festő.

„Futók" című olajképet
„mutatta be a tailalon,
valamint „Súlyemelő" és
„Boxoló" c. grafikáit.

Kovács Gyula: Erüst gerely...
Művészet, 1970. május - 24 lap

V. Józsa János

festő

grafikusként indult. Foglalkozása dekorátor.
1964-ben metszeteire Munkácsy-emlékérmet
kapott, Brecht: Kurázsi mama c. műnemű
készített fametszeteivel országos pályázaton első.
Ezekkel a metszetekkel kiadott könyvo a leipzigi
nemzetközi kiállításon aranyérmet nyer.
Több mű sikeres illusztrátora: Thomas Mann,
Čapek, Fagyejev, Voznyeszenszkij munkáihoz

Tóth Béla: Józsa János akvarelljei a Medgyessy-teremben
Alföld, 1969. 10. 93-94.

Élet à Taobuing 1967.

MDK

Józsa János, grafikus

Kenthelyen.

Tamás István: V. Balatoni Nyári Tárlat 7.

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 15.

Józsa János

Nő hegedűvel fametszet 20x20

Szegedi nyári tárlat

Fórsa János

Szerepel az alábbi tárlaton

Bojár Iván: Orsz. grafikai biennale
Miskolcon

Magyar Hírek 1969 XII. 13

Jósa János

A hajdúböszörményi Hajdúsági Művésztelep tagja

Székelyhidi Ágoston: Motívumok a Hajdúsági Művésztelepről

Alföld 1969 10 sz 65 old.

Jórsa János

Említve

Dr. Tóth Ervin: Kiemelt grafikát szereg-
nemléje a Medgyessy-terem-ben
Hajdu-Bihari Napló, Debrecen 1970. jul. 2

Józsa János

1. Fürdőzők lica 50x45
2. Hónapok: Április rézkarc 30x40

V. Balatoni Nyári Tárlat

1970. Keszthely

Tóth János

Velence 1976

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Déri Múzeum 1976. júl. 18. aug. 9.

Jórsa János

Kiállít Hajdúszoboszlón

Dr. Tóth Ervin: Egy most induló biennále

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen

1970. júl. 17.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1974 NOV 22

akik az utóbbi [illegible]
nyugdíjba. A vállalat vezetősége és szakszervezeti bizottsága háromszáz-háromszáz forinttal kedveskedett a volt dolgozóknak.

JÓZSA JÁNOS festőművész kiállítása még három napon át tekinthető meg a konyári általános iskolában. A kiállítás a „Bemutatjuk" sorozat keretében szerveződött. Ezután Hajdúbagoson a művelődési otthonban, november 26-tól december 7-ig tekinthető meg a tárlat.

...ben. Ez még n
...tok, Borsod. — adatokat ró a debre

Jórsa János

Említve

Kiar illetéres
Hajdu-Bihari Napló, Debrecen
1970. nov. 18.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1971 MÁR. 7

1021

Józsa János

JÓZSA JÁNOS METSZETE

EGY ÉV

A nőnapon nem szoktunk évszámot emlegetni. A legtöbben talán nem is tudják, hogy az idén hatvanhárom éve annak az első sztrájknak, amivel munkásasszonyok juttatták kifejezésre, hogy ők sem akarnak csak elnyomottak, csak kizsákmányoltak lenni egész életükben. Ezen a napon nem a múltról szoktunk beszélni — legfeljebb az összehasonlítás érdekében említjük —, sokkal inkább a jelenről, s talán még többet arról, hogy hogyan is képzeljük el a jövőt.

Az idén mégis egy évforduló kívánkozik az ünnepi beszédekbe, cikkekbe. Lehet, hogy különben nagyon is száraz és prózai dolog lenne: mi ünnepi van egy határozatban? Még akkor is, ha legfelsőbb szintű politikai testületnek, a párt Központi Bizottságának határozatáról van szó? De nem lehet tagadni, hogy a tavaly februári határozatnak első évfordulóját is ünnepeljük ezen a nőnapon. Azét a határozatét, amelyik minden korábbinál jobban, erőteljesebben fogalmazta meg tennivalóinkat a nők, az egész társadalom érdekében.

És ha évforduló, akkor a számvetésnek is ideje van. Mérleget kell készítenünk, s nagyon őszintén meg kell vizsgálnunk, tettünk-e valamit. Tettünk-e annyit, amennyi erőnkből, lehetőségeinkből telt volna? Vagy beértük csak szavakkal, szépen fogalmazott mondatokkal, amelyek kedvessé tehetik a nőnapi ünnepség egy-egy percét, de mit sem változtatnak az asszonyok

funkciókkal, a vezetésben való részvétellel. Ide kívánkozik az az adat, hogy korábban a pártalapszervezetek vezetőségeiben 19,2 százalék volt a nők aránya, ma pedig 24,8 százalék. A legnagyobb tömegszervezetben, a szakszervezetekben a bizottságok tagjainak 36 százaléka volt egy évvel ezelőtt nő, most az arány megegyezik a nőknek a kereső munkát végzők körében elfoglalt arányával: negyven százalék fölött van. De el kell mondanunk azt is, hogy a Hajdúsági Iparművekben hat főosztályvezetői állást nő tölt be — három évvel ezelőtt mindössze egy volt. S megsokszorozódott a vezetői beosztású nők száma a megye legnagyobb üzemében, a gördülőcsapágy-gyárban is. A műanyaggyárban pedig, ahol a dolgozók nagyobbik része nő, mielőtt betöltenek egy vezetői funkciót, mindig azt nézik meg először, akad-e a gyárban arra alkalmas lány vagy asszony.

Alapjában véve nem helyes talán, hogy erről is mindig a nőkkel kapcsolatban beszélünk, hiszen a családdal gondjai nem szabad, hogy csak a nőket érintsék, mégis az elmúlt év eredményei között mindig a legnagyobb örömmel említjük a Debrecenben kibontakozott óvodaépítési akciót. Ami éveken keresztül szinte megoldhatatlan problémának tűnt — hiszen sohasem volt elég pénz rá —, most úgy látszik, jelentős részben megoldódik. Két-három hónap alatt több mint tizenötmillió

helyzetéről? Nehéz lenne találni. S azt is nehéz elképzelni, hogy bárki is csak puszta szavakat mondjon frázisokat, amelyek mögött nem áll semmi konkrét tett. A kollektíva nem hagyná, hogy ezt meg lehessen tenni.

Kádár elvtárs a X. kongresszuson elmondott zárszavában így fogalmazta meg: „Aki kommunistána vagy egyáltalán felvilágosult ember tartja magát, az tisztelje a dolgozó nőt!" Nem csupán azért, mert így szokás, mert így illik. Sokkal inkább azért, mert napjainkban a dolgozó nők sokat vállalnak, sokat kénytelenek magukra vállalni. S mert materialisták vagyunk, nem is állhatunk meg a tisztelet érzésénél. Keresni kell a lehetőséget, hogy ne jelentsen kettős terhet az, ha valaki a termelőmunka mellett a családot, az anyaságot is vállalja.

A párthatározat megszületése után hamarosan, a múlt év tavaszán megjelent a kormányrendelet is, amely a nők helyzetének javítása érdekében teendő konkrétabb feladatokról is szól. S mivel a nők előbbre haladásának nyitja elsősorban a szabad idő biztosításában rejlik, nagy örömmel fogadhatjuk azt a rendeletet, amely a szolgáltatások javításán, körének szélesítésén igyekszik gyorsítani. Hogy a gyakorlatban mennyire érezhető már ez, nehéz lenne még túlságosan so

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 FEB 2 01

Józsa János: Pár

ben vagyunk, és a kút még mindig folyik. Mit gondol, mennyi víz ment már el feleslegesen? Lakógyűlések? A tanácstól olyan embert küldenek ki, akinek fogalma sincs az itteni problémákról. Az elhangzottakat pontatlanul, rosszul jegyzi, s amikor a felvetett gondokra megkapjuk az írásos választ, megáll az ész, olyan értetlenségek derülnek ki. Sokszor épp az ellenkezőjére válaszolnak, mint amit szóvá tettünk.

Makkos Sándor, a XXI. kerületi Tanács VB Építési és Közlekedési osztályának vezetője:

— Az embereknek semmifajta követelésük nem lehet, a rendeletek ellenére építkeztek. Különben is, a tanácsi képviselet még semmit sem jelent. A János-hegynek is van képviselője a tanácsban, pedig ott nem lakik senki.

Orosz Sándor, az Erőmű dolgozója így beszél:

— 1950-ben budai kis telkemet és házamat kisajátították. 8000 forintot kaptam összesen. Mit vehettem azon? Itt vásároltam telket, majd felhúztam rá egy kis házat. Az embernek lakni kell valahol. Menjek albérletbe hatszáz forintért? Csak sufnit adnak. Ez legalább az én otthonom. Jelentkez-

[illegible] folyik és 197[illegible]
Minisztertanács elé.
si határon belüli t[illegible]
ti besorolását felül[illegible]
szükséges módosítás[illegible]
lag közérdekből és[illegible]
dését szem előtt tar[illegible]
tertanács felé javas[illegible]
t. Cím levelére a [illegible]
csak az Általános
revíziójának befejezése, [illegible] jóváhagyása után áll módunkban megadni."

A XXI. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága és a szakigazgatási osztályok két tanácsülés között végzett munkájáról szóló 1970. április 22-i beszámoló jelenti:

„Az engedély nélküli építkezésekről beterjesztett tájékoztató jelentést a végrehajtó bizottság el-

len, többségük 15—20—25, [illegible] lyikük 30 éve dolgozik a gyárban. Nem ingyenlakást kérnek, hanem csak annyit, hogy saját telkükön, rendesen, tisztességes körülmények között élhessenek. A gyár is segítené őket, kedvezményesen adna építőanyagot, de ezt csak akkor teheti, ha tanácsi engedély van. Az meg nincs. Így aztán sokan kis fészerekben, kamrákban laknak. A bátrabbak, akik építkeztek, háromhavonta kapják a büntetést.

Késő este van. Házról házra járva jó délutánt beszélgettünk végig. Az országúton, a buszmegálló felé bandukolva, Kárpáti Gyula szavain töprengek: „Megértjük, hogy államunkat kormányrendeletek irányítják. De úgy hisszük, hogy népköztársaságunk államformája, rendje, nem zárja ki azt a lehetőséget sem, hogy esetenként a dolgozók kérésére egy-egy rendeletet a kormány megváltoztasson, módosítson. Csak annyiról volna szó, hogy tudomásul vétessék: Itt Háros on élünk évek, évtizedek óta. Ez a környék sohase lesz mezőgazdasági terület. Ne legyen hát akadálya annak, hogy a munkások nyugalomban, emberhez méltóan éljenek!"

Az útpadkáról visszatekintve a két dűlő házsorának halvány foltját látni. Itt-ott villanyfény árad ki az ablakon, másutt petróleumlámpa pislákol. A házakban pihenni készülnek a munkából hazatérők, vagy épp indulnak az éjszakai műszakra.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

DEC 6-

Józsa János: December

szoknya, amelyik térdig vagy azon felül láthatóvá teszi a lábat, de a végig gombos szoknyákon annyi gombot gombolhat ki a kedves vevő, amennyit jónak lát.

Ennyit tudtunk meg a szakembertől. Hogy mennyiben válik be az előrejelzés? Könnyebbet kérdezzünk! A meteorológia lényegében a fizika törvényein alapszik, s bár az időjárás szeszélyes, a meteorológust ritkán éri meglepetés. Mégis: sokszor nem olyan az idő, amilyennek a meteorológiai intézet jelentése állítja. Hát akkor hogyan lehetne pontosan előre jelezni a divat változását, amely a legszeszélyesebb képződmény, a női lélek rezdülésétől függ? Egy bizonyos, a mai idők divatja praktikus, nagy teret hagy az egyéni fantáziának, egészséges, azaz csupa jó tulajdonsággal rendelkezik. S ami még ennél is fontosabb, a Debreceni Ruhagyár ügyel arra, hogy megfelelő korrekciókkal, de híven kövesse a divat változásait.

(Fotó: Süli Andor)
(Szöveg: Gőz József)

Józsa János, grafikus

Kadnóti, háborús napló

repr.

Magyar Ifjúság, 1968. VIII. 9. 14. l.

Józsa János

"Zene" cimmel a lap bemutatja a müvész alkotását a cimlapon.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 16.
XV. évf. 3. sz. cimlap

Józsa János festőművész

A Kaposvári Képcsarnokban február 17.-én nyit-
ják meg a művész kiállitását.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. febr. 6.
XV. évf. 6. sz. 2. lap

Józsa János

"Pár" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap .

Élet és Irodalom, Bp. 1971. febr. 2o.
XV. évf. 8. sz. 3. lap

Józsa János

"Illusztráció" cimmel hozza a lap a müvész alkotásának repr.-ját.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. márc. 27.
XV. évf. 13. sz. 13. lap

MDK

Józsa János, festő

Kiállítása nyílt meg
Kaposvárott.

—: Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1971. febr. 13.

Józsa János

Szerepel a tavaszi Tárlatos
a debreceni Déri Múzeumban

N.N.: Holnap nyílik a
tavaszi Tárlat

Hajdu Bihari Napló 1977 IV. 28

Fórsa János festő

Hajdúhadházon és Kaposvást

Liánitása nyílt

Szocialista Kultúráért 1971 III.

Jósa János festő

A hajdúdorogi Kisz székházban

kiállítása nyílt

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért 1971 VI.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971SEP 4=

1021

JÓZSA JÁNOS

Józsa János: Kovács

rülli idő, az Oxford Streeten két-három méteres díszek függtek az utca fölé, az áruházak kivilágítva, de Roynak csak a magányt jelentette az ünnep. Felesége, az áttetszően szőke tanítónő, hazautazott szüleihez. Ő nem mehetett, vagy nem akart vele menni, ez homályban maradt, inkább sejteni engedte csak a családi egyenetlenséget.

Izgatott tengés-lengésben élt, időnként fölbukkant földszintes kutyájával, Gusszal, sétálni hívott a parkba. Ez a park szabad vadon volt, nem domesztikálták a virággruppok geometrikus ábrái, s ha visszagondolok, mindig szélben járunk, súlytalan napsütés kísér. Royt látom, amint megáll az úton, keze ökölbe szorul s kimondja egyetlen vágyát: — Fölébekerekedni a sorsnak...! — tragikus pátosz volt a hangjában, haját hátravetette kicsit, s lehetetlen volt nem érezni, milyen reménytelen ez a konok elszánása.

Gyerekekkel barátkozott s velem, az idegennel, mint akit természetes közege kivetett, vagy be sem fogadott soha. A teáscsésze fölé hajló profilja rajzolódott belém, céltalan lelkesedése, melyet súlyos depressziós rohamok törtek le, valahányszor megpróbált szembenézni a valóság esélyeivel.

Eleinte azt hittem, az én magányomat akarja föloldani. Mire fölismertem, hogy tulajdon elveszettségéhez keresett időszaki társat, már le is járt az időm.

Búcsúzóul elkísért a környékbeli kis antikváriumba, hogy segítsen kiválasztani azt a néhány paperbacket, amire tárcámból telt. S végül némi zavarral ő is megajándékozott, mikor megpillantotta a ládában kedvenc Ellis-regényét.

irgalmatlanul elfödjön a másik szeme elől.

Én a történet közepébe leshettem bele, a kezdő- és zárómondat közötti néhány bekezdésbe. De azt hiszem, nagyjából megírhatnám a végét is. Csak éppen — minek? Jobb, ha Roy most már tovább kószál kutyájával emlékezetem Richmond parkjában, ritkás, szeszélyes napsütéstől kísérve, s töprengve keresi a kiutat, amelyet fél megtalálni.

A zászlós

Nedeczky zászlósnak selymes kis szőke bajusza volt, mandolinját pedig a takaros tiszti fakunyhó szobájának falán tartotta állandó készenlétben, ahogy 1944 nyarán a Kelemen havasokban, valahol Palotailva fölött az erdő mélyén ajánlatos volt. A hegyivadász század parancsnoksága lenn táborozott Szalárdtelepen, a tisztikarból egyedül ő tartózkodott fönn a szolgálatára adott legénnyel. Ez a kivetettség aligha okozott lelkében sérülést. Inkább elnélkülözte a trombitahangú százados társaságát, lemondott a törzsnél mindennapos dáridókról, s eszébe sem jutott, hogy unaloműzőnek a sziklák közt árkot ásó szakaszt inspiciálgassa.

Jóformán véletlenül akadtunk rá — magunk is teljességgel fölöslegesen kerültünk arra a vidékre, mint a katonasághoz hátramozdítónak beosztott bölcsész-század tagjai —, kettesben a postás-szolgálatot választottuk a férfias csákányozás helyett. Ott állt a ház előtt, unatkozhatott, hát beinvitált. Harmadévesek voltunk, alig fiatalabbak nála. Egy kicsit irigyeltük viszonylagos függetlenségéért. Ő bennünket több okkal, hiszen előrelátható volt, hogy minket hamarább rendelnek vissza, mint a honvédséget.

Szívesen játszott a mandolinján, inkább a Mexico way-t, mint a Lil Marlent. Dallamos tenorján dúdolgatott mellé. Tömött, hullámos haja, kék szeme a tábori sapka sos-e.

— Bennragadtam... — mondta dodonaian, s mélázva tovább pengetett.

Szótlan röstelkedéssel baktattunk tovább sátrainkhoz a platóra. Éreztük, a tapintata ellen vétettünk, ami pedig aranyat ért. A katonák is csöndes mosolygással emlegették, de csak nagy ritkán, mintha nem is volna ott, alig másfél kilométerre. A láthatatlan zászlós, valahol az erdő mélyén, hibátlanul szabott egyenruhájában, egy szál mandolinnal.

Ősszel, a levegőben lógó kiugrás előtt, a körúton pillantottam meg egy este. Civilben volt. Ezt valahogy természetesnek is tartottam. Az uniformist jelmezként hordta, míg az erődszázadnál vendégszerepelt. Aztán egészen közelbe ért a front. Akkor, tőle megszokott tapintattal tűnt el. Mandolinját hóna alá vette, aligha bízta volna hűséges legényére is, aki vele együtt szállt le a Nyugati pályaudvaron.

Mindezt nem kérdezhettem meg tőle, mégis bizonyosra vettem. Nedeczky zászlós jól vasalt öltönyben állt a sarkon, talán a réginél egy fokkal kevésbé mutatósan, de szilárdan és kötelességtudón figyelte a mellékutcák felől akkor már szállingózni kezdő nőket.

Csak gondolatban szorítottam meg kezét a korszak legdaliásabb katonájának.

Aki nem volt

Mária nem nézett rám. Rúzsos végű cigarettáját tologatta elmerülten a hamutartó szélén, úgy mondta maga elé:

— El kellett jönnöm abból a lakásból, nem bírtam volna ki tovább. Már az utolsó tél, mikor még ketten voltunk, tele volt furcsa jelekkel. Az előszobában fura kis pattanással elrepedt a virágtartó és cserepekre hullott, mikor a közelében sem járt senki... Aztán egy estén — tudja, januárban milyen alattomosan érkezik meg a sötétség — valaki megverte az előszobaajtót. Olyan követelőn, mint mikor baj

hogy biz
gom, mi
akar?"...
mit. Már
jönni. Rá
ismerem.

— Akk
„Tessék?"
nyugalom
kor látta
a ketten
szobában.
most sem
a hangja
ismerlek
pillanatra
de rögtön
jönni a s
nehezen
hogyan b

— Olya
rok, a lé
léptem, u
eltűnik a
Gábor hí
lefelé, mi
kanyarod
felé. Soká
egyetlen
lámpa ler
a kupacb
üresség. A
Nem jött
volt. Elen

Tikkadt
majd min
bálni.

— Most
Lehet. Az
láttól. Gáb
szidott, an
a szobába,
többet szó
mintha rös
pár nap mu
hetetlenül
mire hazaé

Jó sokára

— Neves
hogy az az

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KFT.
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen
1971 MÁJ 1

JÓZSA JÁNOS • MÁJUS

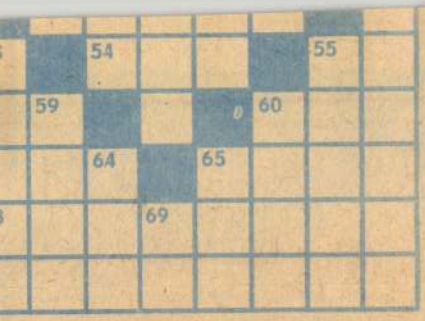

gényhőse. 8. A tűz martalékává váló. 9 A 66. számú 2. és 4. betűje. 10. Angol vegyész és fizikus, róla nevezték el a bányászlámpát (1778—1829). 11. A parabola vége! 12. Francia hegedűművész, zeneszerző (Edouard, 1823—1892). 13. Dől a fal. 14. A vízszintes 1. és függőleges 38. folytatása. 18. Magához vesz. 21. Kortárs író, személyneve kezdőbetűjével („A ló is ember") 23. Ím! 26. Népszerű, jó karban levő színművészünk. 27. Szántanak vele. 29. Gordonkák. 31. Kettős betű. 32. A vételárról tárgyalt. 33. Gondoskodás. 34. Ruhadísz. 35. Kén és bárium. 36. Mi alatt. 37. Görög betű. 38. A vízszintes 1. folytatása. 44. Község és jelző. 45. „Tulnan, vélem átellenben éppen ... menyecske jött. Korsó a kezében (Petőfi). 46. Vissza: hirhedt dél-vietnami politikus. 49. A Rio de la Platába ömlik. 51. Szobra Budapesten, a Múzeum-kertben áll. 52. Magyar rag, olasz király. 53. Egy pontra, ... ; mereven néz. 55. Lomtárba hajít. 57. Cleveland, Detroit tava. 58. Lenin-rendes szovjet filmrendező (Mihail). 59. Korcsolya gyereknyelven. 60. Neves labdarúgóedző, keresztneve 1. betűjével. 62. Gauguin egynemű betűi. 64. Angol ital, ford. 65. Sor betűi. 67. Páli páros betűi. 69. Kettős betű.

BEKÜLDENDŐ május 11-ig a vízszintes 1., függőleges 14. és 38. számú sorok megfejtése.

FOCI

Két csengetés között.

Az árnyas erdő vidám

Huszonöt éves hazánkban a szervezett természetvédelem. Akkor ifjú dr. Tildy Zoltán és még néhány ember kezdte, és Dobi István földművelésügyi miniszter, a mozgalmat felkarolta, megalakult a Természetvédelmi Tanács. Természetvédelmi törvény született, ezt követte az Országos Természetvédelmi Hivatal megszervezése, törvényes gazdát kapott a természetvédelem hazánkban.

MDK

Józsa János, festő

A Debreceni Megyei könyvtár:
„Mezőgazdasági szakirodalmi
tanácsadó" c. füzetének
fedőlapját tervezte.

— : Könyvtári kiadványok 248.

KÖNYVTÁROS, Bn. 1968. április XVIII/4.

Jórsa János
festő.

A kiállításon bemutatta a „Korunk I, II." – ét, a „Tene" c. kompozíció-ját és a „Fin norszagi emlékek" et

Tóth Béla: A Hajdu-Bihar megyei képzőművészek.....
Művészet, 1971. április – 37.oldal.

JÓZSA JÁNOS

"Dugusztus"

Rajz, tepsi.

Hajdú-Bihari Napló, 1971. aug. 11.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-666, 337-748, 340-726
1971 SEP 9

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

1021 JÓZSA JÁNOS

JÓZSA JÁNOS: SZEPTEMBER

— Most pedig először
drágám, a meccset . . . !

(A Woc

NEM ADJA ALÁBB.

— Tudja, nekem a bala... villan is
háromszobás . . .

(Kallus)

ÖNKISZOLG

Hadd tanuljon a gyerek könnyen, gyorsan és főként olcsón idegen nyelvet.

Először a japán nyelvre gondoltunk, mert azt kevesen beszélik. Később a hátsó nyugat-indiaira szavaztunk, mert azt kevesen értik, és így fel sem fog tűnni, ha a gyerek eleinte hibás kiejtés-

tük, hogy a gyerekek majd Pistike 18 éves nővérkéjének szobájában alszanak. Ezt gyorsan megváltoztattuk azzal, hogy majd az anyjuk alszik a gyerekekkel. Hans-Joachim meg velem, a hitvesi ágyban.

Az első ölelkezésből zavartan bontakozott ki

tikénket, hogy
dott tőle elváln
nefeldi repülőté

Villámgyors
zés: feleségem a
ba, Tante Trude
kekhez, Hans-Jo
Helga a hálóba,
pincébe. Az em
gyen meg mind
telhetőt a gyere

Józsa János

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 FEB 17

ORSZÁG VILÁG
Budapest

1021

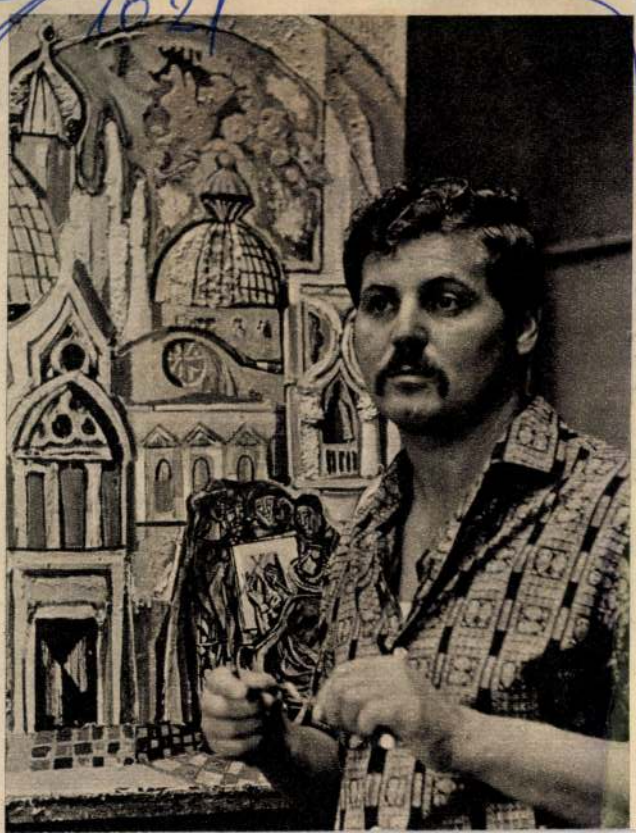

JÓZSA JÁNOS KIÁLLÍTÁSA

Kaposvárott, a Képcsarnok „Vaszary János"-termében nyílt meg Józsa János kiállítása. A fiatal művész festményei olaszországi és finnországi élményeiből születtek

vol-
rülök

t: két
és egy
sanyja.
árosba.
tta.
ett az
egyik

bárjába mentünk. Több színű világítás, sejtelmes muzsika, halkan, beszéd nélkül suhanó pincérek és a gésák. Minden vendégre egy, kettő, sőt, akiről tudják, hogy pénzesebb, még több is jut. A gésa nem olcsó mulatság, órabérben kell a vendégnek fizetnie, természetesen az asztal, a szék bérleti díja, valamint a fogyasztás mellett.

Alighogy elhelyezkedtünk, a mi asztalunkhoz is letelepedtek a gésák.

A férj és az apa mellé a már jól ismert és megszokott gésák

tározója fizetésüknek. Munkaidejük este 6—11 vagy 7—12 óráig tart. Minden gésának a futó vendégek mellett megvan az állandó vendégköre is.

Egyik férfiismerősünk büszkén mesélte, hogy Hokkaidótól Kyushuig legalább hat városban állandó gésája van, akik — ha külföldre megy — oda is írnak neki.

Egy alkolmmal, lent délen Fukuokában együtt mentünk bárba és ott bemutatta „helyi"

Jázsa János

A B M G Radústi Miklós klubjában szept. 6.-án megnyílt üzemi tárlaton műnei szerepeltek

Hajdu-Bihari Napló 1971. szept. 7.

MDK

Józsa János, grafikus

Jutalmat kapott.

—: Kiosztották az Ezüstgerely-díjakat 12.

Népszabadság, Bp. 1971. márc. 7.

Fózsa János

A Medgyánszky-teremben kiállítása volt. Debrecenből jött.

B. S.: A Medgyánszky-terem; Műterem, 1970. 1. sz. 4. l.

Józsa János

Részt vett az olaszországi Carpiban rendezett nemzetközi fametszet-triennálén.

Néray K.: Magyar művészet külföldön. – Műgyűjtő, 1969. 1. sz., 27. l.

Józsa János

„Bűvölő" repr.

szerepelt a „Mai magyar grafika"

c. kiállításon a MNG-ban.

Tölgyesi János: Mai magyar grafika
Dunántúli Napló 1968 IV. 4. 7.

MDK

Józsa János, grafikus

Brecht: Kurázsi mama c. könyve (ill. Józsa János) kiadásában arany-érmet kapott.

—: A negyedik helyen 563.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1965. szeptember XV/9.

Tóth János

Tengerpart I. olaj 50 × 120
Velence —"— 48 × 73

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat
Déri Múzeum, 1970. jul. 19-aug. 9

Józsa János

Zenélő lányok lin. 25,5 x 17

József A. illustr. " 32,3 x 15,5 (repr.)

II. Miskolci Orn. Grafikai Biennale. Miskolc 1963.
Herman Ottó Múz. Kiáll. Zat. Bev.: Kocsogh Ákos

Józsa János

95.	Vándor Kőszörűs	rézkarc	39 x 30
96.	Önarckép	"	40 x 31
97.	„1919"	lino	50 x 50
98.	Fürdőzők	"	45 x 50

5. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1969. Kiáll. Zat. Bev.: B. Supka Magdolna

Jósa János

festő műcit a Epesli Mednyánszky

teremben mutatta be 1968. márc 8-22-ig.

/: Faller László összeállítása :/

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. már-

cius 3. p.

471.

MDK

Jóna János, grafikus 1

Nem hivatalos megbízásra, hanem önként, megbízás nélkül készítette Molnár, József Attila, Radnóti, Brecht stb. illusztrációit.

Műveit a Fiatal Művészek Klubjában mutatta be. Brecht: Kurázsi mama c. illusztrációjával I. díjat nyert.

dr. Rerrő: Jóna János illusztrációi

488.

A KÖNYVTÁROS, Bp. 1964. augusztus XIV/8.

Jóssa János, grafikus

MUA

2

Külvárosi éj c. metszete: Repr.

Halottsirató c. metszete: Repr.

„Új Rezső": Jóssa János illusztrációi 488.

A KÖNYVTÁROS, Bp. 1964. augusztus XIV/8.

Józsa János

a miskolci Biennálén kiállító grafikus művész.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai Biennálé. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p. 12 l.

Józsa János

müve: „Bűvölő". Jevtusenko illusztráció; fehete-fehér reprodukció.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai Biennale. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2 p. 10 f.

JÓZSA JÁNOS

Festőművész. A Napló körkérdésére válaszolva, nyilatkozik Debrecen művészeti életéről.

II. Válaszok a Napló körkérdésére.

Hajdú-Bihari Napló, 1970. okt. 8.

MDK

Jóna János, festő

A művésztelepen talált kapott.

— : Művésztelep Debrecenben 8.

Népszabadság, 1970. okt. 24. [Vidéki]

Józsa János

Részt vett az V. miskolci országos grafikai biennálén.

Papp Lajos: Szének nélkül...
Északmagyarország 1969. XII. 14. 6.

Jórsa János

Emlitve

Rácz Ernő: Kitünő vendéz, gazdag
Répanyag
Kisalföld, 1970. aug. 19.

Józsa János

ismerteti a lengyel plakátkiállítást /Debrecen, TIT Csokonai Klub/ - Hajdú-Bihar Megyei Népújság, 1967. ápr.3o.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o.1.sz. 68-1o7.l./

99.l.

Józsa János

festőművész kiállitása. Bulgária, Sumen. - Ism: Tóth Ervin, Alföld, 1967.18.évf.2.zs.80-82.l.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művészt.Ért. 1970.1.sz. 68-107.l./

98. l.

Józsa János

Képzőművészeti kiállitás /Debrecen, Medgyessy Terem./ /Biró Lajos, Józsa János, Menyhárt József, Tenkács Tibor, Böhm Lipót,/ - Ism: Brendel János, Hajdú-Bihar Megyei Népujság, 1967.aug.24.

Józsa János volt az egyik rendezője a debreceni Déri Múzeum Tavasri Tárlatának, 1967. máj-jún.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Irt. 1970. 1.sz. 68-107. l.
96.l.

Jórsa János

III. Díjat nyert a Turner pály-on

Láuc Sandor: Ex libris és kisgrafika

Magyar Hirlap, Dp. 1970. nov. 17.

Jórsa János

M.V.: Sikerek körben. – Látogatás Jórsa János festőművénnél. – Hajdú. Bihar megyei Népújság, 1967. aug. 27.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. 1./

81. 1.

2/ Jórsa János
festő

Ady, József Attila, Radnóti verseiher.
Jórsa művészetének egyik legpozitívabb,
legértékesebb vonása az emberközpontúság
Grafikájából jelentős festői munkásság
nőtt ki. Szilárd kontúrok, jól elrendezett tömegek, a tiszta lokális színek
adják festményei legjellemzőbb tulaj-
donságait, a színek erején kívül
Tóth Béla: Jórsa János akvarelljei a Medgyesy-teremben
Alföld, 1969. IV. 93-94.

3) Jórsa János

festő

megtoldva még arral a sajátságával, mely gyakran grafikájában is megmutatkozik, s amit az erőteljessé, monumentalitás iránti hajlamának nevezhetünk.

Tóth Béla: Jórsa János akvarelljei a Medgyesy-teremben

Alföld, 1969. IV. 93-94.

Jósa János

Említve (művészeti titkár)

Új vezetőséget választottak a
Képzőművészek
Hajdú-Bihari Napló, Debrecen 70. nov. 25.

Józsa János

A Kodály pártfogó pályázatot
4000 ft-os díjat kapott

N.N.: Kodály Zoltán emléknapok
Debrecenben

Petőfi Népe 1971 II.2

Fórsa János

Kiállítása volt a Vaszary terem ben

N.N.: A III. 5téves tervben épült a Vaszary terem

Somogyi Néplap 1971 IV. 20.

Fórsa János

grafikai munkáiért

jutalmat kapott az alábbi

pályázaton

N. N.: Átadták az Ernst gerely

pályázat díjait

Magyar Hírlap 1971 III. 7

Fórsa János

Szerepel a megyei táslatan

N.N.: Az őszi Táslat debreceni bemutatója

Hajdu Bihari Napló 1970 XII.19

MDK

Józsa János

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 7.p.36.

SZETVÉDELMI HIVATAL
EGYETEM TÉR 5.
ON: 385-179

Tárgy: _____

Ügyintézőjük: _____

Hiv. sz.: _____

Mell.: _____

Józsa János festő
Konyáron és Hajdúbagoson
kiállítása nyílt

Szocialista művészetért 1971 I.

Jósa János

Postrája 4000 ft-os jutalmat kapott a kodály postrá pályázaton (eml.)

MTI: Kodály Zoltán emléknapok Debrecenben

Nagyszava 1971 II. 2

Jósa János

Kodály postrája (eml.) díjat kapott a Kodály pályázaton

N. N.: Debrecen. Kodály Zoltán emléknapok

Hajdu Bihari Napló 1971 II. 1

Józsa János

Egy mestrete díjat kapott Valencében.
Valencét és finnországi emlékét
idéző két képe (eml.) szerepel a
megyei őszi tárlaton

Magyari Vilmos: Őszi Tárlat 1970

Hajdu Bihari Napló 1970 XII.16

Fórsa János

~~[illegible]~~ Fuvolázó; Géppark i képe (elvi)

- Szerepel az alábbi tárlatom

Debrecenben

Tóth Ervin: Üzemi tárlat a
Radnóti Klubban

Hajdu Bihari Napló 1971 IX.10

Fórsa János

Ireneusz J. Kamiński:
Malarze z Debreczyna

Kurier Lubelski 1971 VII. 20.

Jósa János

Emlitve

Székelyhidi Ágoston: Ötéves a Hajdúvári Műveszt elep.

Korhárs, 1969./2. 335. l.

Fórsa János festő

A Kaposvári Képcsarnokban

kiállítása nyílik

Élet és Irodalom 1971 II. 6

Józsa János

festőművén kiállítása van a Medvyánszky teremben.

Fiatal debreceni festő. Első kiállítása a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban volt, 23 éves korában, 8 éve.

Grafikák és festmények

H. Gy.: Józsa János festőművén kiállítása
Magyar Nemzet 1968- márc. 15. 4. o.

Jósa János

festőművén kiállítása a Kiedrzyánszky teremben márc. 9-én nyílik

Magyar Nemzet 1968. márc. 6. 4. o.

JÓZSA JÁNOS/

Békében fametszet 22x27

I. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa. Miskolc, 1961.

M.D.K.

Józsa János
festő

A Képcsarnok debreceni helyi-
ségében rendezte kiállítását

— : —

Művészet, 1969. április – 7 lap

Józsa János

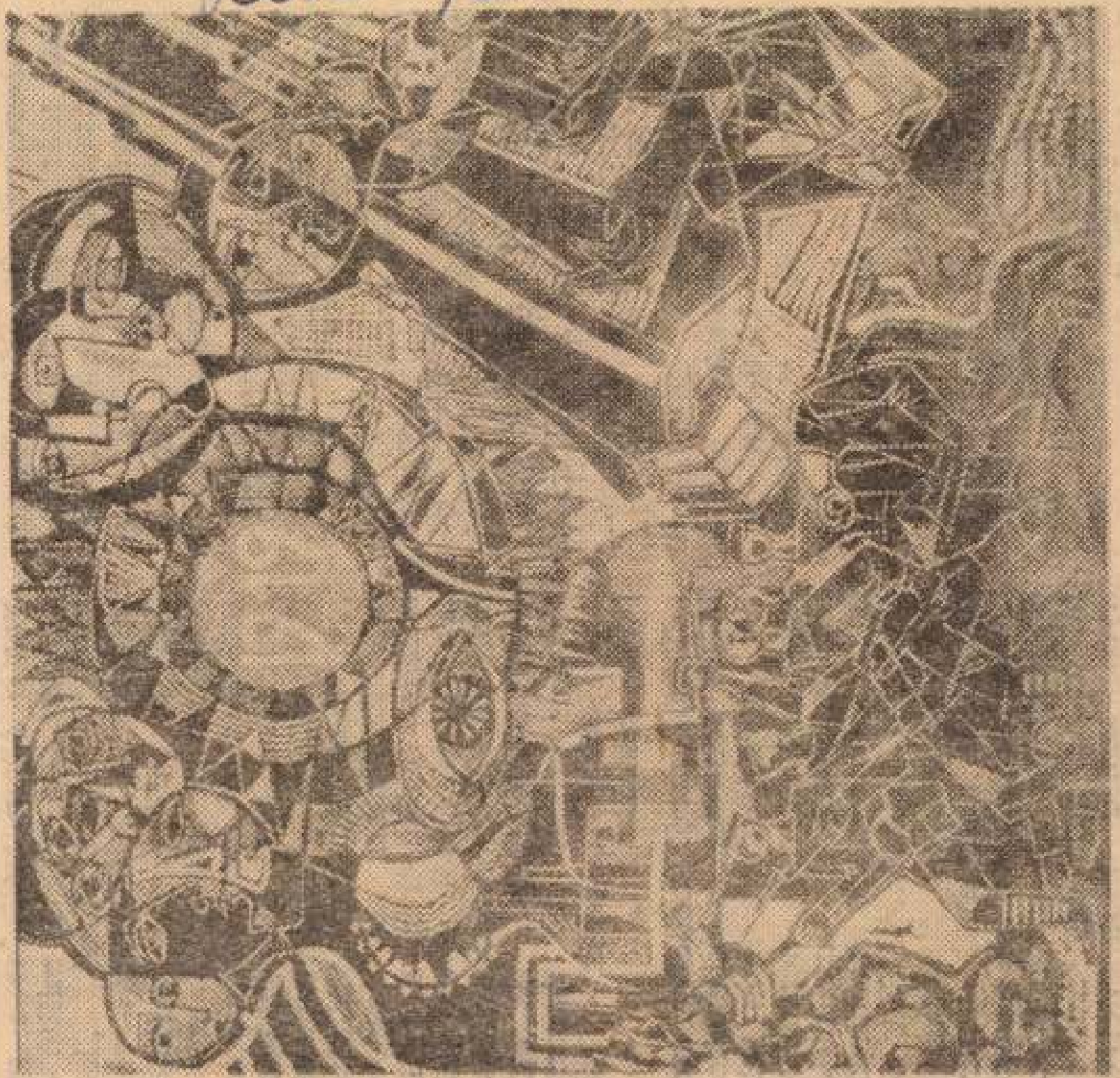

Józsa János: 1919

emberekre értendő. Ennek van már kialakult módszere ha távolról sincsenek a lehetőségek kihasználva. De különösen nincs az anyagi együttműködés terén,

A Pécsett és Baranya megyében működő üzemek, vállalatok, intézmények, szövetkezetek, állami, társadalmi szervek évről évre 25—28 millió forint kulturális-népművelési célokra felhasználható összeggel rendelkeztek. Az ismert rendelkezés szerint a gazdaságirányítási rendszer reformja „belépésével" az 1967. évi kulturális-népművelési kereteket változatlan összeggel biztosítani kellett 1968-ban és biztosítani kell a következő években is.

Ha két éven keresztül minden szerv, amely kulturális népművelési kerettel rendelkezik, csak 20 százalékát adná egy megyei kulturális alapba, akkor két év alatt mintegy 10 millió forint szolgálhatná akár egy megyei művelődési központ, vagy az Ifjúsági Ház, vagy van-e olyan vállalat a megyében, amelyik öt millió forintért elkészítené „kész kulcsra" a Delta-Házat, vagy két-két millióért a barkácsházakat, az átadástól számított hat évi négy százalékos kamat melletti törlesztéssel? (Valamikor kőművesmesterek kész kulcsra vállaltak lakóházépítést.) A reform adta új helyzetben a vállalati nyereségből ilyen közérdekű célok megvalósítását lehetne előlegezni. És egyszerre milyen sok hasznos célt szolgálhatnánk ilyen megoldással.

Végül arról néhány szót, hogy nemcsak a közvetítőkön múlik, mennyiben felel meg a kulturális népművelési tevékenység tartalmilag és kereteiben a kulturális centrum jellegének. Sok helyütt nemcsak a tisztelet és elismerés hiányával, hanem a meg nem értés, sőt az akadályoztatás tényeivel is találkozunk, nem egy tudományos szintű munkahelyen, azokkal szemben, akik a kultúra, a művelődés ügyét szol-

JÓZSA JÁNOS

A DEBRECENI NAGYERDŐBEN ÉPÜLT MŰVÉSZTELEPRE KÖLTÖZÖTT.

NÉPSZAVA, 1970. OKT. 15.

Fórsa János

Több műve

Szerepel az alábbi tárlatok

Bánszki Pál: Gondolatok a Debrecen II. Orsz. Nyár. Tárlatról

Alföld 1976 VIII. sz. 84 old.

Jórsa János

Említve

I. L. Rézkarcok és metszetek
Mefor Hírlap, Bp. 1970. sep. 1.

Józsa János

1021

JÓZSA JÁNOS: OKTÓBER

tudom, melyik főiskolára szako-
sztályfőnöke tudja, a jelentkezési
tja a megfelelő főiskolára.
leleteket. Sajnos a műsoridő le-
izérdekű kérdésre is iparkodunk
ra kerülő legközelebbi adásunk-

— A művésznő ezer fontra biztosította a számot.

A steward nyugalma még jobban felingerelte a világjáró írót.

— Vegye tudomásul —

— hogy feljelentem a ha

Nem fejezhette be n
mert kopogtak a falon, és
lalt egy szemrehányó női

— Az isten szerelmére,
végre aludni szegény
mat . . . !

finév. 32. Ürmérték, röv. 33. Az idézett vers címe. 37. Gépkocsi, röv. 38. Külső vagy belső inger keltette benyomás. 39. Emelkedett a hőmérséklete. 41. Képző-

OKT 43

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 188-068, 337-748, 340-728

BÚCSÚZTATÁS

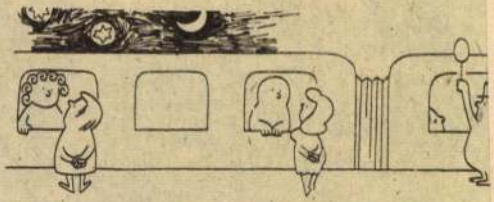

tagosan morog a pad alatt. ezt! Gyere
Lenézek. A „valaki" egy

Tóth János

Kiállít

II. Debreceni Országos Nyári Tárlat

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1970.

aug. 16.

Dél-dunántúli Képzőművészek Kiállítása

1968 1969

Józsa János

Műterem	linó	50 x 68 cm
Tengerparti álom	zines fametnet	38 x 35 "
Fürdőzők	linó	50 x 45 "
„1919"	"	50 x 50 "

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Bev.: Bereczky Lóránd

JÓZSA JÁNOS /

1.) Zenélő lányok linómetszet 25.5x17

2) József attila x
illusztráció

— 4 — 32.3x15.5

x reprodukció a katalógusban

II. Miskolci országos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1981 DEC 2 4

éveket. 1021 *A parasztemberek bizalmat-* **Hornyák András**

JÓZSA JÁNOS:

ÜVEG-ABLAK-TERV

(olaj-festmény)

Józsa János

gek, a kocsik lámpái mint mozgó csillagok bolyonganak szerte a sötét és sík pusztaság útjain. Régi szokás ez, a karácsonyi vendéglátás István-naposak részéről, ami még itt-amott megvan, de apránként elmarad.

Szép dolog, kedves dolog, de hiányzik belőle valami, ami a gazdaasszonynak gondot okoz: sohasem tudni előre, mennyi lesz a vendég. Mivelhogy nincsenek meghívottak, hanem ki-ki, ahogy meggondolja magát, megindul. Sohasem tudni még csak megközelítőleg sem a számukat. Sok mindentől függ. A pusztán más dolgokat kell figyelembe venni, mint a városon. Mindenesetre, a legelsők közé tartozik az, hogy milyenek az utak. Az nagyon lényeges dolog, mert ha rossz az út, messzebb lakó ember

kák, azonban maga a hó is ad annyi világosságot, hogy éjjel is lehet járni a pusztát.

Ennélfogva, ha fehér tél van, könnyebb a járás-kelés. Amúgy szinte lehetetlen. Hiszen ha valakinek két órai útja van, és sötét beállta előtt haza akar érni, már fél három órakor délután útnak eredhet. Ilyen kurta mulatságért csakugyan nem érdemes töretni sem embert, sem állatot. Olykor meg más bajok vannak. Valamely betegség miatt nem merik látogatóba vinni a gyereket. Vagy maguk nem mernek látogatóba menni olyan helyre,

földjéhez vendégmaraszta lás tekintetében nincse fogható. Olyan esőzése amelyek máshol még ne jönnek számba, itt mi csapás jelentkeznek. A ga da esőmérőt tart az udva ban, amit minden regg megfigyel. Ha látja, hogy csapadék a mérőben biz nyos átlagon fölül van, a igákat ki sem küldi szánta ni a földekre, annyira b zonyos, hogy nem bírja el négy ökör az ekét. Itt a tán az esős teleken, mint mostani is, be van a házb zárva a kintlakó. Semer sem mehet, a legjobb egy hét alatt oly példátla

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

Józsa János

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1971 APR 1 –

JÓZSA JÁNOS FESTMÉNYEIBŐL, linó- és fametszeteiből kiállítást rendeztek a debreceni Burgundia utcán levő ipari szakmunkásképző intézet nemrég alakult klubjában. A leendő szakmunkások személyesen is találkoztak a művésszel, és bensőséges beszélgetést folytattak vele. A KISZ-klub helyesen vette programjába a fiatal művészek meghívását, alkotásaik kiállítását, hogy ezzel segítsen felkelteni, kielégíteni az intézet munkásfiataljainak érdeklődését a képzőművészetek iránt.

ércsi út 1. sz.,
sztály

A

Lakás: Józsa,

alista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizott
Lapkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalusi tér 10
izethető a helyi postahivatalokban és kézbesí

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Józsa János

1981 OKT 25

1021

Józsa János: Olaszországi vázlat

Enikő álmo

(TOLLÁVAL APJA F

No, én egyszer olyan fur
vettem észre magamat, n
tükörben, ej mit látok, m
pillantom a tavat. Az a t
csak ámult-bámult, hisz
látott engemet. Ezüst, ara
szeméből ittak is a tehen
Neki mégis én tetszettem,
nem a béka és tehén,
de a brekkencs megkuckolt
a fehér párna tetején.
Felébredtem (nagy kezekkel
vartyogni belém karolt),
akkor jöttem rá, hogy álmom,
álmom is csak mese volt.

Vokális infinitivus

P. I. PÁRIZSI MAGISTERNEK

Két hűtlen zaklat hűvé lenni?
Két nesztelen kilábol fölkelteni a neszt?

a középiskolai tanárokr
Szende Pál az ügyvédekr
Varga Jenő a tisztviselőkr
írt annak idején valóba
progresszív szellemű írás
kat. E szociológiai írások b
mutatják, milyen szerepe vo
illetve lehetett egy viszon
lag heterogén rétegnek köz
fél évszázadon keresztül.

Két város — két regény -
két értékvilág: olvasható

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 APR 11

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

JÓZSA JÁNOS METSZETE

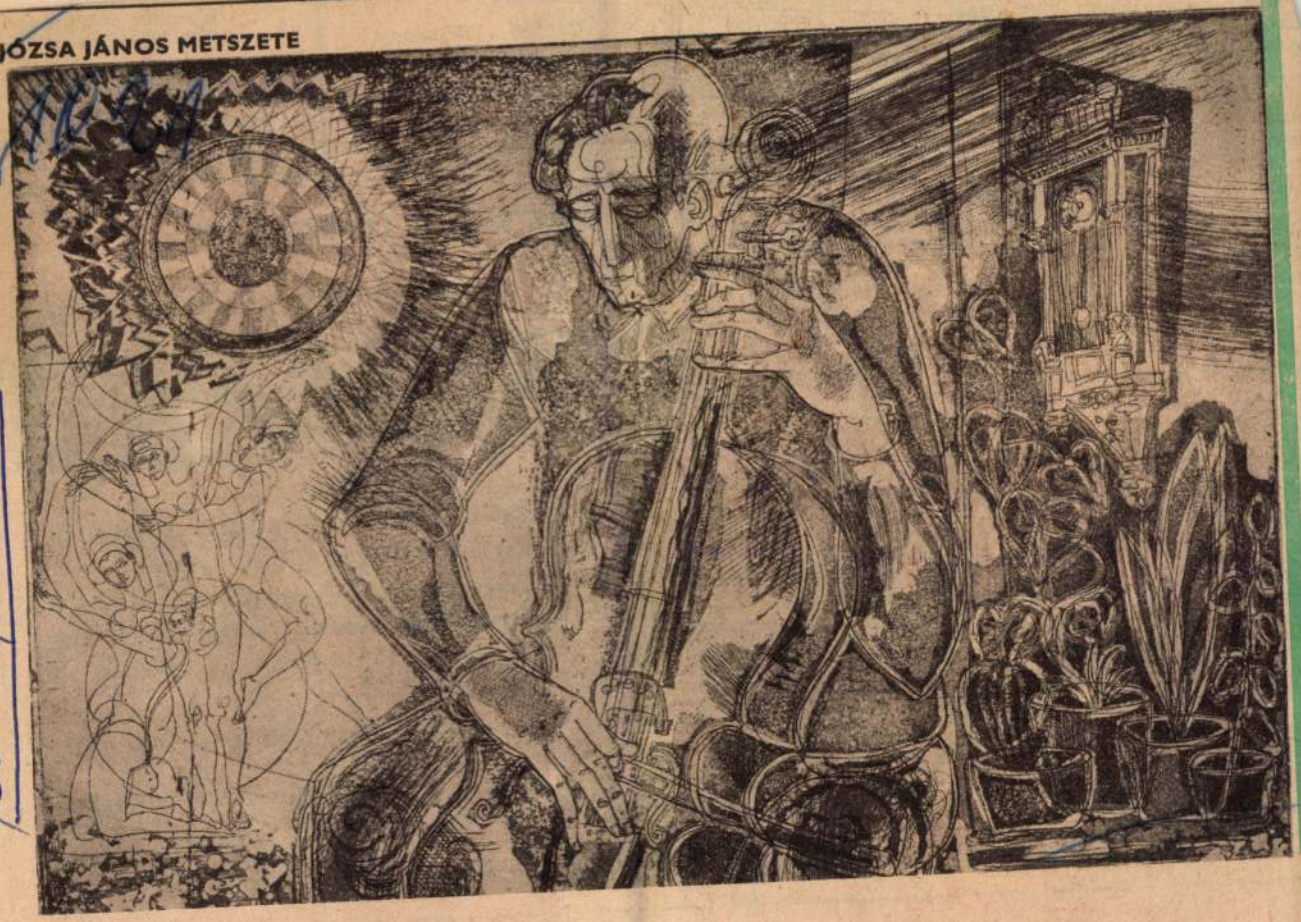

Józsa János

ly. 14. Kicsinyítő. 15. . Bánat, lelki fájda- méter hosszú maláji Ételt ízesítő. 23. Kos- ónk (Gábor). 24. Hely- . 25. A versidézet har- 27. Műgyűjtő (1828— pesten múzeum viseli le-oda hurcol. 30. Be- év. 31. Numero röv. 32. csak a közepen. 34. met kelt. 36. Egymás az ábécében. 37. Mere- 39. Füllent. 40. Jelenleg. ában támadó daganat. ige elbeszélő múltjának . 45. Kiejtett betű. 46. nek a helyettesítésére. 50. Fogkrémmárka. 53. a helyen. 21. Ó. F. O. 22. Könyv, újság része. 26. Odaadó, rajongó híve valakinek vagy valaminek. 28. Otthoni. 29. Belapul, homorúra görbül. 33. A versidézet második sora. 35. Ha tanul, még ökör is le- het belőle. 38. Taszítás. 41. Dal (névelővel). 43. Tömlöc, fogda. 45. Útburkolásra használják. 47. Táp- lálék, eleség. 49. Gyulladás. 51. Csonthéjas gyümölcs. 52. Tör — ahogyan táviratban írják. 56. Azo- kat a személyeket. 57. Hajborona. 59. I. N. L. 61. Mit betűi, keverve. 64. A gallium vegyjele. 65. Indulat- szó. 66. Ezüstfehér színű fém.

Beküldendő április 21-ig a vízszintes 1, a függőleges 33., a vízszintes 25. és a függőleges 10. számú sorok megfejtése.

... — vállát. — olgok! gy unal- csodálkoz- g vagyok ive, hogy an rossz

llanat! — erélyesen. ar itt kí- ni?

etesen te eltem in- — Azon hogy in fertő- !

Az ördög mozdulatlan maradt.

— Bűnözöl, vagy nem bűnözöl? Nekem mindegy!

— Az ördögbe is! — kiáltottam fel. — Mi történt, hogy neked minden mindegy?

— Megváltoztak a prémiumfeltételek... Korábban minden lélek után fizettek... Most fixem van — mondta, és nagyot sóhajtott.

Ez a hír megzavart. Éreztem, hogy a bűnbeesés utolsó lehetőségét is elszalasztottam.

— Írd alá az úti rendelvényemet...

Egy nyomtatványt tett elém az asztalra, amelyen „a megkísértett aláírása" helyén aláírtam neki, ő azt elegánsan rövidre szabott frakkjának a zsebébe csúsztatta, és elkö- szönt.

— Hát addig is...

A várható sátáni kacaj helyett fáradt nevetéssel távozott. Azon a helyen pedig, ahol ült, se kén, se szurok szaga nem maradt.

Janusz Oseka

(Fordította: Antalffy István)

Vállalat,

Cég

utca

Épít

AZ OR

dolgozókat keres felvételre

Keres továbbá 18 éven felüli női dolgozókat is üvegosztályozó munkakörbe.

Étkezés és szállás biztosítva van.

Házaspárok részére havonta és személyenként 200 Ft albérleti hozzájárulást fizet a gyár.

Felvétel esetén az útiköltséget megtérítjük.

Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi osztályán személyesen vagy levélben.

Címünk: ÜM Orosházi Üveggyár, Orosháza.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1981 OKT 2 5

1021

Józsa János

JÓZSA JÁNOS: OLASZORSZÁGI VÁZLAT

sunk egyik ke
kolájában ké
dásként az al
soknak időnkér
zatosak tartana
igen számíth
hogy olyan gye
nek ki az iskol
a Fehérlófia
a szkíta, hun é
tőművészet elemeit is fel-
használó képi világára fo-
gékonyak lesznek. Janko-
vics Marcell rajzjáték-
filmje tipikus rétegfilm,
ami önmagában egyáltalán
nem baj, sőt mondhatnám
azt is: a fejlődés egy bizo-
nyos pontján még szükség-
szerű is — a probléma
mindössze az, hogy még
nem nőtt fel hazánkban az
a réteg, amely az ilyen jel-
legű alkotások közönsége
lenne. S hogy mennyire
nem nőtt fel, bizonyítja az
is, hogy a felnőttek köré-
ben sem talál közönséget
magának az ilyen jellegű
műalkotás. A már korább
ban belénk rögződött véle-
ménynek megfelelően
kány pedig nem más, mint
egy hatalmas felhőkarcoló.
Korunk gondolat- és érze-
lemvilágához alkalmazko-
dik a kísérőzene is. Vajda
István modern hangzású
zenéje azonban időnként
önálló életre kel, „előtérbe
nyomakszik", túllépi azt a
határt, amikor a többi mű-
vészi eszközzel együtt egy
egységes műalkotás része-
ként szerepel. Sajnos ez
nemegyszer a zene hang-
erősségében is megnyilvá-
nul, s mindennek az a kel-
lemetlen dolog a következ-
ménye, hogy lehetetlen
megérteni a szereplők sza-
vait, s ez menthetetlenül —
pláne ha a kicsinyekre gon-
dolunk — az érthetőség ro-
vására megy.

Sümegi Anikó

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 DEC 13

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Józsa János rajza

1021

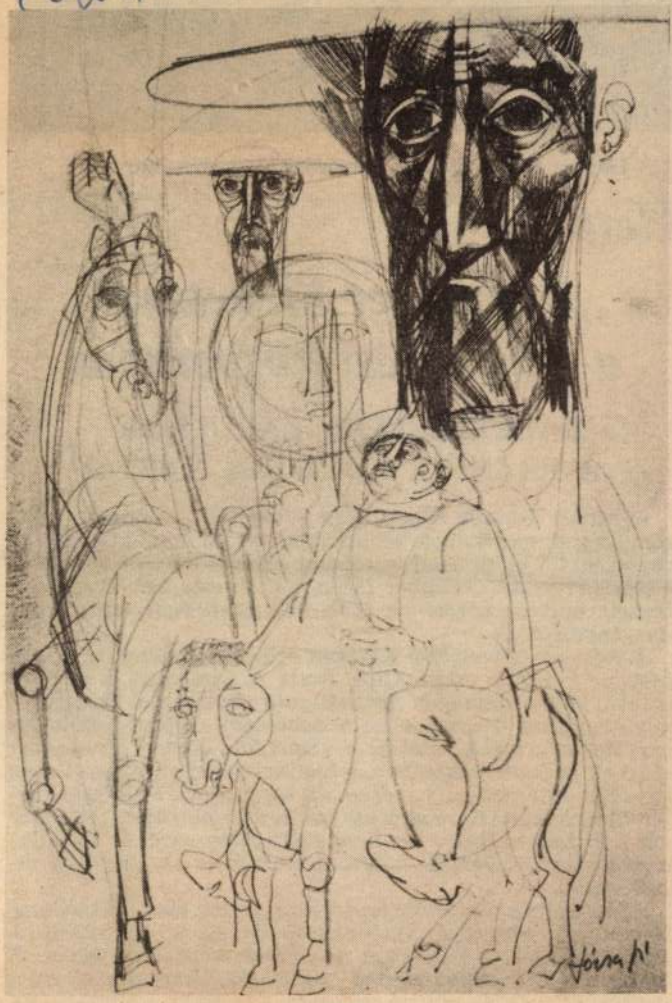

A francia bale

Hétfőn:

„Rythme et Structure" a művelődési központban

BALETTESTTEL ZÁRULNAK A FRANCIA KULTÚRA NAPJAI

A párizsi Tériade Kiadó négy évtizedét — a francia képzőművészet nagyjainak albumokba került munkásságát — reprezentáló kiállítással kezdődött néhány hete és balettelőadással ér véget december 14-én, hétfőn este Debrecenben a francia kultúra napjainak több művészeti ágat átfogó rendezvénysorozata.

A Kölcsey Művelődési Központ színháztermében 19 óra 30 perckor kezdődő esten Aline Roux és társulata, a modern francia balett szépségeit megcsillantó „Rythme et Structure" nevű együttes lép színpadra a debreceni közönség előtt. Az együttes művészeti vezetője a klasszikus tánccal Franciaországban és Németországban, a modern mozgásművészettel az Egyesült Államokban ismerkedett meg, ahova Fulbright-ösztöndíjjal került. Koreográfusként kezdte pályáját, több művét már bemutatták a spoletói fesztiválon, amikor 1970-ben megalakította jelenlegi balettkarát *Ritmus és struktúra* elnevezéssel.

Aline Roux számos tánctanfolyam, dzsessztánc- és moderntánc-kurzus oktatója. Athénben, Budapesten, Brüsszelben, New Yorkban és Párizsban szólótáncosként ünnepelték. A kritikusok véleménye szerint „pontosság, bájos dinamizmus, egyensúlyérzék és annak ellentéte, a mozgás kulturáltsága, sajátos technika jellemzi".

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1981 DEC 1

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1021

JÓZSA JÁNOS RAJZAI

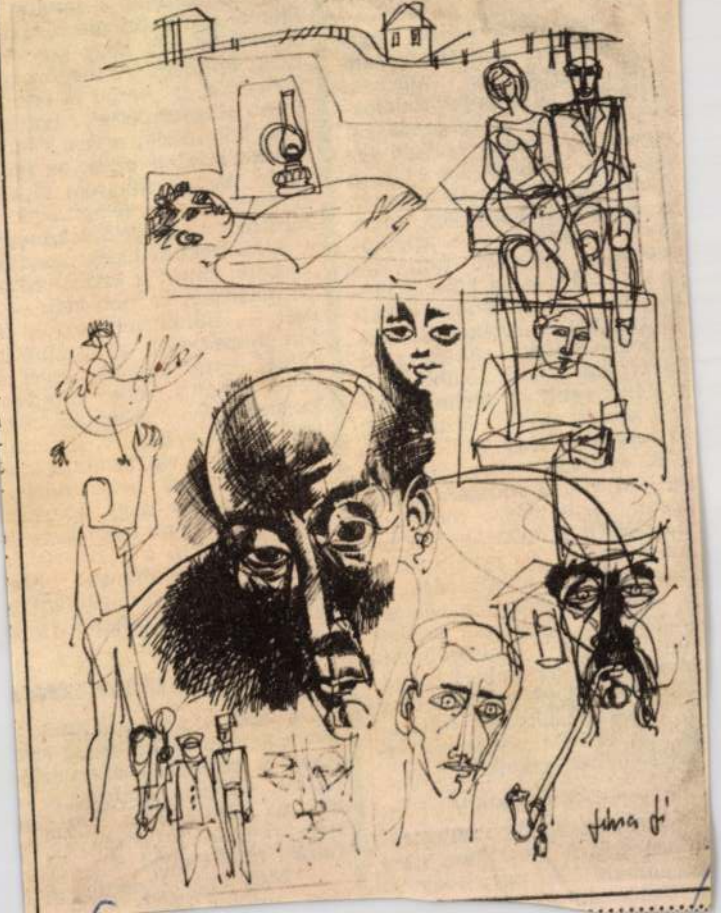

MUNKÁJ

KTUSOK

emberi

ulával, zottság elnökével

pénzeszközök odaítélésének alapelve ugyanis elsősorban az, hogy a kutatásfejlesztés mennyiben szolgálja gazdaságpolitikánk megvalósítását. 1981-ben a megkötött kutatási-fejlesztési szerződésekből eddig 81 vidéken tevékenykedő vállalatokhoz, intézményekhez kötődik.

— Befejezésül arra kérem, körvonalazzá a műszaki kutatási-fejlesztési munka, illetve a OMFB további feladatait.

— Úgy gondolom, hogy napjainkban minden korábbinál nagyobb a műszaki fejlesztés jelentősége, felelőssége, mivel a külgazdasági egyensúly megteremtése érdekében mérsékelni kell a gazdasági növekedés ütemét. A mérsékelt gazdasági növekedés ugyanakkor kikényszeríti a műszaki fejlesztés gyorsítását, mert kisebb társadalmi ráfordítással kell műszakilag értékesebb termeket előállítani. Ez az igény kizárólag a korszerűbb, termelékenyebb technológiával elégíthető ki. Mindebből következik, hogy több figyelmet, szellemi energiát lehet és kell is a műszaki kutatásra, fejlesztésre fordítani. Az OMFB munkájában a tanulmányok, prognózisok, koncepciók kidolgozásában a műszaki, gazdasági összefüggések vizsgálata mellett mindinkább elengedhetetlenné válik az emberi tényezők szerepének megismerése, az érdekkonfliktusok feltárása, az érdekegyeztetések lehetőségeinek kialakítása is.

— Mit ért ezen?

— Gazdaságunk teljesítőképességének fejlődése nem képzelhető el úgy, hogy a termelőeszközök

A K

A beruházási vállalat mu
szerre nehéz is, meg könn
Nehéz, mert az ő tevékenys
mások keze nyomán válik l
kelhetővé; s könnyű, mert h
kezéseken minden rendben
a baj, gond, az egyúttal a b
lalatot is minősíti.

Háromágú csillaghoz h
azt a sok kisebb egységből
szervezetet, amelynek többé
hangolt működése által meg
esetünkben a debreceni tóc
lep. A csillag egyik ágát a
az egész építkezés finanszí
alkotja; a másik ágon sora
telezők; a harmadikon a ter
pontban pedig a megyei vá
felügyeletével működő ber
lat.

A szervezetet a tanács
életre: a hivatal megbízást
si vállalatnak, hogy szervezz
telep építését. A megbízás
igényeket is: ennyi és ennyi
ilyen alapterülettel, boltok,
dák, bölcsődék, orvosi rende
sze korlátot is szab: az épít
ható összeg sohasem akkor
fejtörés nélkül felépíthető
nyeknek megfelelő lakónegye

A következő lépés: szerződ
vezővel, majd a kivitelezővel
is, másikból is több van — e
eset —, akkor mindegyik fé
lön megegyezik a beruházás
mesét mondanánk, most a
ezután pedig megy minden,
kacsapás. A munkában rész
vigyáznak a pénzre, a határ
érdekeire, s vigyáznak a szer
den betűjének betartására.
vállalatnak, a nagy koordin
csak az a dolga, hogy hetenk
ként kipipálja a sorra-rendr
vállalásokat, a munka vége
örömmel jelentse megbízójá
teljesült, a lakótelep imm
elégedett lakóival.

Közel van má

De nem mesét mondunk, h
got, s a valóságban ennél sok
hárul a beruházás szervezőj
torára. *Gergely András*, a v
tója és *Nemes Géza* főmérnö
segít megismerkednem az é
házási feladataival.

— Még alig kezdődött el a
tése, amikor eldőlt, hogy

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1981 OKT 4

JÓZSA JÁNOS: 1021

Olaszországi vázlat

Amiko
ra kerek
génykе e
tant, és
pült át

Az ismeretlen, messzi jövőben a gólya leszállt egy fára, vagyis szinte lecseppent oda a fáradtságtól.

— Nagyon köszönöm, hogy elhoztál — mondta neki Tö, amikor lekászálódott a hátáról, s a fán kezdett leereszkedni.

A gólya visszakelepelt neki.

Ebben az országban a fák óriásiak voltak, a fűszálak úgyszintén. Amikor az első embereket is meglátta, Tö az országot is rögtön Óriásországnak nevezték el. Leguggolt egy falevél mögé, hogy jobban szemügyre vehesse ezeket az embereket.

Egy férfi és egy nő jött arra, s egy óriási folyó partján ültek le reggelizni.

— Milyen szép nap — mondta az óriásnő, aki a fűben ült, nem messzire Tötől.

— Pompás nap — mondta az óriás is.

Az óriás horgászbotját a fűbe fektette, és elvett a nő kezéből egy szelet sajtos kenyeret. A horgászbot úgy zuhant a fiú mellé a fűbe, ahogy nálunk a kidöntött hatalmas szálfák dőlnek.

— Hé! — kiáltott ijedten Tö.

— Hogyan? — kérdezte az óriás, és a nő felé fordult.

— Semmi — mondta ő. — Mi az, hogy „hogyan"?

— Nem mondtál semmit?

[illegible] fűben [illegible]
állatocska.

— Köszönöm a bókot! — kiáltott hangosan Tö, és felállt az óriások lábai előtt.

— Mi ez itt? — kérdezte az óriás.

— Én vagyok! — mondta Tö. — Nézzetek meg. Ember vagyok!

— Nem álmodom? — húzta össze szemöldökét az óriás.

— Messzi országból jövök — mondta Tö. — Egy gólya hátán utaztam. Fáradt vagyok az utazástól, és...

— És éhes is vagy, igaz? — kérdezte az óriás kedvesen, mosolyogva.

— Úhüm — mondta Tö.

A nő az óriás szeletéből lecsípett egy morzsácskát, ami a fiú számára egész cipónak tűnt. Rögtön beleharapott, és mohón rágni kezdte.

Az óriások kenyere nagyon ízletes volt, de Tö mennél tovább rágta, annál rágósabb lett a szájában. Végül egy gumiszerű, ízetlen csomóvá változott, amit nem lehetett lenyelni.

— Nem birom lenyelni — mondta Tö.

— Akkor igyál egy kis vizet — mondta neki az óriás.

A fiú ráhajolt az óriások termoszának poharára, ami számára olyan volt, mint egy vödör, és inni kezdett.

Ám a víz sem akart lecsúszni a torkán, az is undorító gumiragaccsá változott.

1984 SEP 6

1021

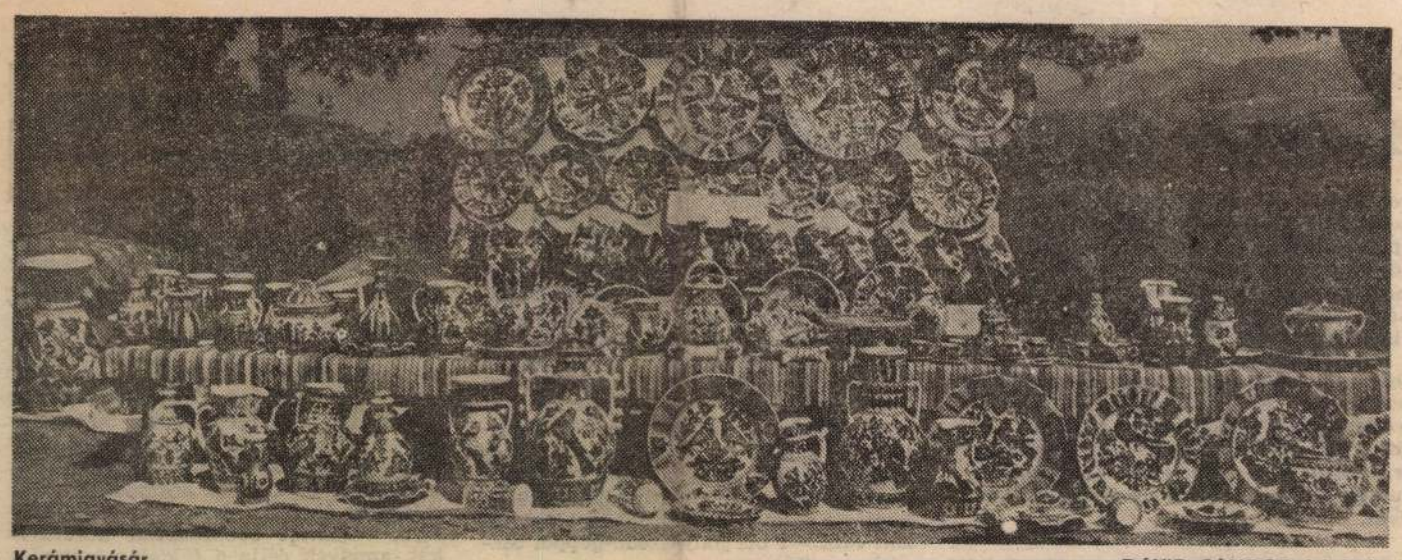

Kerámiavásár

DÁVID SÁNDOR felvétele

A nagy rajzás tovább tart

Megszokott jelenség korunkban: a fogalmak túlnőnek régi önmagukon, új tartalommal telnek meg. Ez történt a dekoratív, azaz magyarra fordítva: díszítőművészettel is. A szó eredeti jelentésében ma már hamisan hangzik, nem födi a vele jelölt tartalmat. Mert épp a fővárosi Dalles-teremben megrendezett legutóbbi országos tárlat minden eddiginél jobban bizonyítja: nem díszítőművészet többé a textil, a kerámia, az üveg és — bizonyos mértékben — az ötvösség. Öntörvényű, sajátos problematikájú művészetágak, melyek felzárkózva a festészet, szobrászat és grafika mellé, ugyanazt a célt tűzték maguk elé: kifejezni a kort. Ezen a közös törekvésen belül sajátosságukat, egyéni formanyelvüket elsősorban anyaguk határozza meg.

Közös törekvés e kiállításon: sajátos nyelven beszélni. A textil a sodrott szál poézisét, sokszínű, sokrétű, technikailag, formailag gazdag nyelvezetét hozza. A kerámia a porcelán és a fajansz nyelvén szólal meg, önmagára irányítja a néző figyelmét, önmaga szépségét, páratlanul gazdag lehetőségeit kínálja. Az üveg úgyszintén. Talán a bőr- és az ötvösművészet találta meg a legkevésbé — legalábbis e kiállítás tanúsága szerint — azt a nyelvet, azt az újszerű közléstartalmat, melyen a ma emberéhez szólhat. Túl erősek a saját hagyományaik, s a művészek nem tudnak (vagy nem akarnak) túllépni rajtuk? Úgy hiszem, inkább csak fáziseltolódásról lehet szó, a folyamat megállíthatatlan, minden művészetág előbb vagy utóbb szembe kell hogy kerüljön a kor, és közvetve: a saját problémáival.

JÓZSA JÁNOS munkája

Az idei tárlat óriási seregszemle, a főváros — és az ország — művészeti életének igazi eseménye volt nem csupán színvonala okán, hanem azért is, mert csak négyévenként rendezik meg. A változatosság légköre uralta a teret. Az anyagok, a formák, a tartalmak, kifejezési törekvések változatossága. A textil — az előző évekbelihez viszonyítva — mintha kissé lecsillapodott volna, túl önmaga forradalmán, már a jól beérett termést aratja le. A kerámia pillanatnyilag a legmozgalmasabb, legforrongóbb művészetág. Tobzódik az ötletekben, hatalmas a kísérletező szándék, a mindent vagy majdnem mindent lehet örömérzése hatja át az alkotókat. Megszállottjai, szerelmesei saját anyaguknak, s a legváltozatosabb formákban szólalnak meg, majdnem mindig igényesen. Az üveg nem mutat annyi újat, mint a kerámia, de törekvései nagyjában azzal azonosak. A sajátos anyag szépségére, a transzparens színek, fényjátékok gazdag lehetőségeire figyelni, azt hangolni össze a korral, annak a segítségével fejezni ki a kor lelkületét. ... És: ott lélegzik a kor a kiállítási csarnokban, ott a falakon, ott a gyönyörűen elrendezett pódiumokon, bent a térben és a tér szegélyén, mindenütt. Külön lehetne írni a nagyszerű rendezésről, a munkák ritmikus elhelyezéséről, minden falról, minden pódium megkomponálásáról.

A textil elsősorban a falak művészeteként — mint faliszőnyeg — jelentkezik. Elég gyakran „bekacsint" (megborzolt felületek, domborműhatások), ritkábban „belóg", belopózik a térbe (tértextil). A funkcionális, földre borítható szőnyeg (más szóval az iparművészet) teljesen hiányzik a kiállításról.

Stílus tekintetében a változatos technikájú, rusztikus szőttesek uralkodnak. Keverednek legtöbbször egyazon művön belül — a szövésmódok, szinte teljesen eltűntek a franciás finomságú haute lisse vagy basse lisse — kénszerű megoldások, vagy ha továbbra is jelen vannak, nem hoznak újat. Maga a szövött felület is változatos utóműveletek révén kollázsmegoldásokkal, rátételemekkel (bolti kelmék, kötött anyagok, csipkék, szalagok, fonallal betekert drótok, pálcák, spárgák) gazdagodhat, esetleg más technikával kialakított (pl. makramé, sodrott anyag) részekkel keveredhet. Dialógusba kezd a szín a színnel (különösen a natúr színek és az azonos szín degradált árnyalatai kapnak nagy szerepet), textil a (másnemű) textillel, fával (legszebb példa erre Frenţiu Pandore Zizi munkája), fémmel. A natúrszál a műszállal (Florica Vasilescu), a gyapjú vagy kecskeszőr a spárgával (sisal kender), gyapotfonallal (Mureşan Daniela) — s szélsőséges esetként — a kalász (mint idegen anyag) az ugyancsak „idegen" kenyérrel (Lupaş Ana munkája).

Képi hatású falitextillel jelentkezik Stendl Moisescu Teodora, Deák Beke Éva, Cristu Gabriela, Balotă Ileana, Jecza Klára, Csatai Emil, Kapros Kósa Edit. A hagyományos népi stilizáció módszerével él Orbán Fülöp Irma (Páva). Némely esetben nem látni a munka célját, nem világos a gondolati, érzelmi mondanivaló, nincsenek formatartalmak, anyagérzetek, vagy pedig — ami ezeket pótolhatná —: nincs rendeltetés, funkcionalitás (pl. Dobra Covic Adriana: Gordiuszi csomó). Gyakoribb az olyan munka, mely megmozgatja a néző fantáziáját, s élményt nyújt. Ennek az élménynek többször a szerkezetiség a forrása. Talán ebben is jelölhetjük meg a textil domináns jellemzőjét: formai rend megteremtésére törekedtek a művészek. Ez a rend származhat a geometria szabályából (Crusevsky Daniela és Bonifacia Petrescu pontos rácsba, vagy azt imitálóan komponált, op-artos művei), Dienes Attila Az Élet diadala című geometrikus szőnyege, Constantin Lena népi ingvarrásokból összekomponált kollázs-műve), a formák vagy a színek egyensúlyából (Benkő Mrazek Berta, Szervátiusz Bach Hedda, Rogovsky Tatiana, G. Olosz Ella és mások művei), a felhasznált anyagok változatosságából (Dumitru Florian, Kecseti Gabriella) vagy a sajátos, a legváltozatosabb módszerekkel elért ritmusból (Zimán Vitályos Magda, Mureşan Emilia, Dumitru Constantina, Crainic Cireşica).

Tamás Anna pop-os kompozíciójával lepte meg a közönséget. Domború hatású, meghullámoztatott felületű munkáját kitömött, a nézővel szembefeszülő ujjú kézformák százaiból kompo-

Díszítőelem (Horezu)

nálta. Haschke Marinescu Elena műve programozott: textil borítású dobozaiból fokozatosan mind több és több szövött pánt bomlik ki, eljut az anyag buja tobzódásáig, majd: a visszamerevedő csupasz, tartalmától megfosztott alapformával zárja a kompozíciós sort.

A kerámikusok és üvegművészek kerülik a különleges, túlbonyolított, bizarr formákat. A művek nagy részére az egyszerű keresetlenség jellemző. Az üvegeseknél néha meg-megjelenik az antropomorf forma, de inkább mint egészen egyszerűvé stilizált jel (Dancea Silviu, Neag Valer, Traian Ioan). A legtöbb: játék, formajáték. Feszültségeket teremtenek a felülethatásokkal, a forma és a felület dialógusával (Ailincăi Arina, Bogáti Kispál Lajos), a különböző — mázas és máztalan, színes és színtelen — felületek párbeszédével (Floraru Maria Mioara). Jakabos Olefszky Imola szabályos és elrontott, töredezetté vált formák, valamint mázas és mázatlan felületek szabálytalan ritmusával, valamint a kerámia és a fém disszonáns összecsendítésével ér el hatást. Felfedezték az anyagok örömét, a felület örömét, a formák örömét. Mintha mindez összpontosulna Jakobovits Márta Kölcsönhatás című porcelánjában. Egy enyhén gyűrt hasábformát keresztbe szel úgy, hogy beleilleszkedik két fekete szalag. A hullámzó felülethatás, a két külön forma rezgő

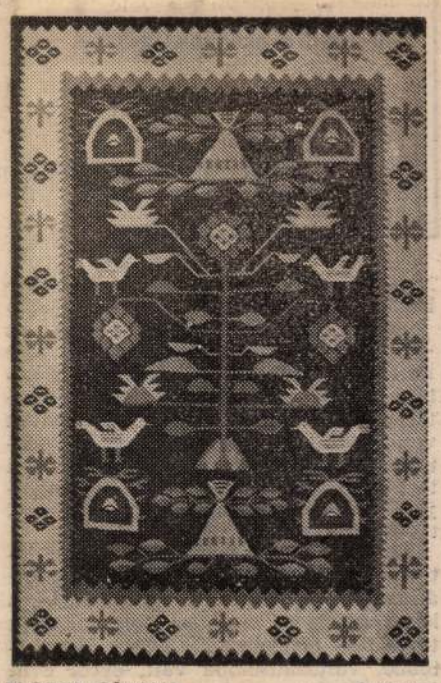

FLOREA CĂTANA Szőnyeg

érzékenységű összecsendülése feszült egységet eredményez. Gyakori a modul-forma. Nagy Annamária egymáshoz kapcsolható, színben variált elemekből építi-építtetheti fel variálható csillárformáját. Ştefănescu Valer 80-szor ismétli meg ugyanazt a megbontott geometriájú formát, s a részelemekből áll össze a mechanikus ismétlődés modern monotoniáját árasztó mű...

Fém- és fa-plasztikák (Crişan Béla, Iepulescu Aurel), valamint ötvösművek (Pongrácz Antónia) és bőrmunkák egészítik ki, teszik sokszínűbbé a kiállítást.

Külön öröm: az országos tárlat nem, legalábbis elsősorban nem a bukaresti művészek seregszemléje. Még Kolozsvár-Napocán kívül is nagy vidéki központjai vannak mind a textilnek (Szeben, Ploieşti, Marosvásárhely), mind a kerámiának (Gyulafehérvár, Segesvár, Curtea de Argeş), mind pedig az üvegnek (Avrig). Minden központ egy-egy lehetőség az alkotó légkör megteremtésére, a stílusváltozatosság, a helyi (és nem provinciális) színek létrehozására.

GAZDA JÓZSEF

KOZMA MÁRIA

Húzzák a bankot

A közéletben való részvétel igénye ma a legszélesebb tömegek társadalmi tudatának egyik jellemzője. Olyannyira természetes, köznapi elemévé vált gondolkodásunknak, hogy magatartásunkat meghatározó tényezőit szinte észre sem vesszük.

Ismerősöm meséli, hogy nyolcvanesztendős édesanyja Gyimesből bejött Csíkszeredába, megnézni, hogyan és hová húzzák el helyéről a banképületet. Minél öregebb az ember, annál őszintébben mer kíváncsi lenni, annál érzékenyebb a „csodákra"? Nemcsak erről van szó, hanem — ha társadalomtudományi terminusokban gondolkozunk — pontosan az előbb említett részvételről.

Amikor az építkezési és munkavédelmi biztonság megfontolásából néhány hétig lezárták az új főtér építőtelepét, mi, csíkszeredaiak, valósággal megsértődtünk, nem annyira a kerülő miatt, amit így mindennapi útjainkon tennünk kellett, hanem azért, mert nem bámészkodhatunk, nem vehetjük számba, mennyit haladtak teg-naptól az építők a márványlapok felrakásával, a kandeláberek, a hópelyhet formázó mozaikkockák elhelyezésével. Még ismerkedni is lehetett a téren: nekem egy ismeretlen férfi mondotta el, hogy úgy tudja, az épülő közigazgatási palota ormán az a kerek ablak az órának a helye — egy udvarhelyi ezermester készíti a szerkezetét; az üvegezett, kocka alakú bemélyedés a tetőn, tetővilágítású teremhez tartozik. Én cseréban megmutattam a tér közepén az óriáshópelyhet — örültünk a felfedezéseknek. Tudom, nem jelent ez semmi különöset, mégis jóleső, csíki összetartozásunkat erősítő érzés, hogy azóta, ha találkozunk, köszönünk egymásnak. Hogy hívják, hol dolgozik, nem tudom. A közösségi érdeklődés tett ismerőssé bennünket.

Amikor hosszas, hónapokig tartó tervezés — bukaresti szakemberek műve — és előkészület után végre megmoccant görgőlábain a Nemzeti Bank csíkszeredai fiókjának épülete, a nézők tapsolni kezdtek. Spontán lelkesedés, kíváncsiság forrasztotta egybe a nézőközönséget, talán több százan is támasztották az alacsony védőkorlátot, mindenki látni akarta. Hiszen ebben az évben, pontosabban tavasz óta, valóságos pletykatéma volt a bank. Állandóan lehetett hallani róla ezt-azt: — Kezdték kiszedni az alapját. — Már aládúcolták. — A pince eredeti vaspántos ajtóját nem merték szétszedni, nem lehetne még egyszer összeállítani. — Át lehet látni (bújni) az épület alatt. — Lerakták a síneket. — Siess, ha látni akarod, holnap nem találod meg, hol van.

Néhány nap alatt új helyére került a csíkszeredai bank, már látni lehet, milyen is (nélküle) az új főtér, csak a végső simítások vannak hátra. A rózsák! Hogy úgy nyíljanak, mintha abban a virágágyásban nőttek volna palántnyi koruktól. Valahol egy kertészetben régóta nevelik már őket.

A Hét ankétja

Kutatás a mindig magas hozamokér

Élelmezésünkben jelentős szerepet foglal el a burgonya. Persze, tájanként más és más a — legfőképpen szokások által meghatározott — súlya a táplálkozásban, de ennek a mindenképpen értékes, az étkezésen kívül ipari feldolgozásra is alkalmas kultúrnövénynek a termesztése, termésmennyiségének fokozása az európai (és nem is csak európai) országok többségében szerves része a mezőgazdaság fejlesztésének. Nincs ez másképp Romániában sem. Hazánkban a burgonyát több mint 300 ezer hektáron termesztik: nálunk jelenleg ez a legintenzívebben termesztett növény és a nagyüzemi termelés egyik legjobban jövedelmező ágazata. A burgonyatermelés iránti gondoskodás jele az is, hogy kutatását és adminisztrálását centralizálták: országunkban egyetlen burgonyaközpont működik, természetesen együttműködve az alárendelt övezeti kutató- és termelőegységekkel. Hol van ez a központ? Brassóban. A központ szakemberei szólnak az alábbiakban a hazai burgonyakutatás és -termelés eredményeiről, gondjairól, múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

Szoros kapcsolatban a termeléssel

IOSIF MEZABROVSZKY mérnök, tudományos igazgató

— Milyen igény hívta létre intézetüket?

— A Brassói Burgonyakutató és -termesztő Intézet azzal a céllal alakult meg 1977. március 1-én, hogy kutatómunkát végezzen a fajták feljavítása, új fajták létrehozása, minősített vetőburgonya termesztése céljából, tartósítási, hasznosítási és termesztési technológiákat dolgozzon ki és hangolja össze az országban e téren folytatott tevékenységet.

Az intézet, valamint az 1980-ban létesült öt területi kutató- és termesztőállomás — a Tîrgu Jiu-i, a mîrşani-i, a kézdivásárhelyi, a csíkszeredai és a tulceai — tevékenysége egyre összetettebbé, változatosabbá vált, évről évre javult. Különösen érvényes ez a jelenlegi ötéves tervre, amelynek során — állandóan szem előtt tartva pártunk agrárpolitikájának forradalmi célkitűzéseit, a párt főtitkárának, Nicolae Ceauşescu elvtársnak az útmutatásait — intenzív kutató- és termelőmunkát végeztünk, számottevő haladást értünk el.

— Milyen fő kérdések megoldására törekedtek?

— Kutatómunkánk eredményei a következő fő kérdések megoldását tették és teszik lehetővé:

- az ország ültetőgumó termelési rendszerének irányítása, a vetőburgonya termesztésére vonatkozó törvény tiszteletben tartása, a válogatott vetőburgonya elismerése, hitelesítése és termelése;
- kutatás a fajták feljavításáért, újabb, nagyobb hozamú, a betegségeknek ellenálló és jobb tulajdonságú fajták létrehozásáért;
- új burgonyatermesztési, -tárolási és -hasznosítási technológiák kidolgozása a költségek és az energiafogyasztás csökkentése céljából; a kötelező műszaki intézkedések kijelölése, ezek teljesítésének nyomon követése; a tudományos kutatás által ajánlott technológiák termelési alkalmazásának ellenőrzése;
- a burgonyatermesztés gépesítésének kutatása és egyes sajátos felszerelések előállítása kis sorozatban; a burgonyatermesztés gépesítéséhez szükséges géprendszer kijelölése, a megfelelő gépek és traktorok hitelesítésének és gyártásba vételének figyelemmel kísérése;
- a betegségek és a kártevők leküzdésére irányuló munka irányítása és ellenőrzése, a lakossági gazdaságokat is ideértve;
- a burgonya termesztésére szolgáló létesítmények műszaki-gazdasági dokumentációjának kidolgozása;
- a burgonyatermesztési szakemberek szakképzettségének tökéletesítése;
- nemzetközi kapcsolatok fenntartása tudományos intézetekkel és szervezetekkel, tudományos információk és biológiai anyag cseréjének megszervezése;
- az országban folyó termelési tevékenység műszaki támogatása és irányítása. És még egyebek is.

— A vázlatos felsorolásból is látszik, gazdag programmal és szerteágazó tevékenységgel büszkélkedhet az ország burgonyaközpontja. Milyen nagyobb stratégiai jellegű célkitűzéseiket sikerült maradéktalanul megvalósítaniuk?

— A nagyszámú kutatási téma termelési alkalmazásában az utóbbi években valóban jelentős eredményeket értünk el. Hadd említsem itt meg, hogy sikerült elismertetnünk két új fajtát (Super, Cati), sikerült a vírusos degenerációval és a burgonyavésszel szemben ellenálló vonalakat létrehozni, valamint befejezni a burgonyatermesztés megyei szintű övezetesítését. Ilyenformán az ország minden területét bekapcsoltuk a burgonyatermesztésbe, szem előtt tartva a pártdokumentumokban is megfogalmazott társadalmi igényt. Kollégáim bizonyára részletkérdésekre is kitérnek majd, engedje meg, hogy én a továbbiakban valóban a nagyobb tudományos beteljesüléseinkről beszéljek.

Miután országunkban befejeződött a központosított vetőburgonya-termesztés megszervezése, sikerült a magasabb rendű biológiai kategóriába tartozó vetőburgonya termesztésére vonatkozó terv maradéktalan teljesítése, sőt túlteljesítése. Különleges, országos érdekű eredményként említhetjük meg az 1985-ben szükséges szuperelit-mennyiség elérését, ami biztosítja az ország egész burgonyatermesztési területe számára — a lakossági gazdaságokat is ideértve — a kiváló minőségű, úgynevezett I_2 biológiai kategóriájú ültetőanyagokat. Sikerült a vetőburgonya-termesztési technológia javítása a zárt övezetekben és a vetőburgonya jobb szaporítása a zárt övezeteken kívül, szélesebb ökológiai területeken. Kerettechnológiát sikerült kidolgoznunk a burgonyatermesztés gépesítésére, az állandó 40—50 tonnás hektárhozam elérésére.

— Matematikusok és közgazdászok egyre többet beszélnek a matematika agroökonómiai alkalmazásáról.

— A burgonya termőképességének javítását célozza az intézetünkben kidolgozott COF—1 nevű matematikai modell, amely tizenhárom időjárási tényezőt, hat agrokémiai és öt agrobiológiai mutatót vesz figyelembe; hasonlóképpen matematikai modellt dolgoztunk ki a vízfogyasztás és az öntözés ésszerűsítésére, a burgonyavész megjelenésének előrejelzésére, valamint a vonalak és fajták komplex és objektív hozammegállapítására, ami növeli az elismerésre javasolt ültetőanyag elbírálásának hatékonyságát. Tanulmányokat dolgoztunk ki a termelőegységek megszervezésére és sajátos módszertanokat a műszaki felszereléssel kapcsolatos optimalizálási munkák energetikai-gazdasági hatékonyságának meghatározására.

Persze, nemcsak a matematikát, hanem más tudományágak (például a vegyészet), valamint a technika eredményeit is alkalmazzuk. Módszerek születtek a burgonyanövény levélfelülete területének kiszámítására, a gumók károsodásának kimutatására, a burgonya fenolösszetevőinek, a redukáló cukroknak az elemzésére, a fehérjék és izoenzimek elkülönítésére és azonosítására. Megtörtént a legjobb variánsok kijelölése a gumók betakarítás utáni nyugalmi állapotból való kivételére fajtától függő kezelésekkel és a legjobb táptalaj alkalmazására. Közben intézetünk biztosítja a vetőburgonya által igényelt egész antiszérum mennyiséget. Javított technológiát dolgoztunk ki a burgonya betakarítására, átvételére és tárolására, a keményítő- és glukózipar számára. Ha már itt tartunk, elmondom, hogy egysoros burgonyabetakarító gépünk, amelynek hitelesítése is megtörtént a kísérleti parcellákon, a gépesítés húszszázalékos növelését és a géppel okozott károk harmincszázalékos csökkentését biztosítja a korábban alkalmazott MSC—1 burgonyaszedő-géppel összehasonlítva.

— Milyennek látja a burgonya jövőjét? Milyen távlati tervek szerepelnek a Brassói Burgonyakutató és -termesztő Intézet programjában?

— Köztudott, hogy pártunk agrárpolitikájának meghatározó vonása a távlatokban való gondolkodás, a jövő „megtervezése", a véletlennek a lehető legmesszebbmenő kiküszöbölése. Éppen ezért — a mi munkánkban, a burgonyatermesztés terén is — elsőrendű fontosságú a tudományos kutatás és a technológiai fejlesztés prognózisainak kidolgozása, a műszaki haladás új vívmányainak bevezetése az 1986—2010-es (2020-as) időszakban. Fontos továbbá alapvető fiziológiai, biokémiai, genetikai citológiai, immunológiai és epidemiológiai kutatások végzése olyan burgonya létrehozása végett, amelynek jobb a termelési szerkezete, amely ésszerűbben hasznosítja a napenergiát, gazdaságosabban a technológiai energiát, amelynek egész szintetizált biomasszája felhasználható, amely mentes az alkaloidáktól és több fehérjét állít elő, amely ellenáll a burgonya legfőbb betegségeinek.

Látható: eléggé ambíciózus kutatási tervek ezek. Persze, a felsorolt irányzatokon kívül nem szabad szem elől téveszteni a „hagyományosabb" témák folytatását. Például alapvető kutatásokat folytatunk az évről évre eltérő ökológiai és technológiai feltételek között maximális és állandó hozamokat eredményező oksági rendszer megállapítására, valamint övezetesítési kutatásokat, amelyek célja a földalap belterjes felhasználása.

— Hogyan történik e munka összehangolása?

— Éppen a műszaki haladásnak a burgonyatermesztésbe való bevezetése céljából osztották az ország megyéit „befolyási övezetekre". Ennek megtörténte után a felelősséget az intézet, a saját kísérleti állomások, más kísérleti állomások és felsőfokú tanintézetek vették át, amelyek együttműködnek a burgonyatermesztési program megvalósításában. Harmincket kutatónk felelt a burgonyatermesztés irányításáért, s — az intézet külső munkatársaival együtt — sikerült 39 megyét átfogniuk. Tíz kutató Brassó megyében dolgozik a vetőburgonya elismerésén és igazolásán.

Valamennyi befejezett vagy folyamatban levő kutatás valóságos zöld forradalmat jelenthet és kell hogy jelentsen. Elmondhatjuk, hogy hazánk burgonyatermesztésében is új mezőgazdasági forradalom kezdődik.

Mikor mondhatjuk, hogy megtettünk mindent

Dr. JÁNOSI ZSIGMOND mérnök, tudományos főkutató

— Hogyan hangzana a „burgonya dicsérete"?

— A burgonya népélelmezési szempontból egyik legfontosabb növényünk, a növényi eredetű élelmiszerek között — a kenyér után — a második helyet foglalja el. Legfontosabb tápanyaga a 12—24 százaléknyi keményítő. Fehérjetartalma csak 1—2 százalék, de könnyen emészthető, magas biológiai értékű. Jelentős a C-, B_1- és B_2-vitamintartalma is. A burgonya a szesz- és keményítőipar fontos nyersanyaga (100 kilogramm burgonyából 10—15 liter abszolút alkoholt, illetve 18 kilogramm keményítőt lehet készíteni), és egyes megyékben jelentős szerepe van az állatok takarmányozásában is.

— Hogyan látja ön, mint agrármérnök, a burgonyatermelés mennyiségi és minőségi javításának esélyeit?

— Az utóbbi években legújabb kutatások alapján kidolgozott modern termesztési technológiák, valamint az új, nagy termőképességű burgonyafajták és a jó minőségű vetőgumó lehetővé tették a termésszintek állandó növelését és a minőség javulását. Természetesen még nem minden megyében és gazdaságban kielégítőek az elért eredmények.

A potenciálisan legmagasabb biológiai és ökológiai termésszintnek, amit kísérleti körülmények között sikerült szorosan megközelítenünk, a nagyüzemi termelésben jelenleg még általában csak a 20—40 százalékát tudják elérni. Ennek hátterében főleg a szervezésnek és az anyagi alap biztosításának a hiányos volta áll. A legcsekélyebb eltérés a meghatározott technológiától, valamely láncszem kihagyása, téves alkalmazása jelentős terméscsökkenést és minőségi romlást eredményezhet, ami nagymértékben visszavetheti az ágazat jövedelmezőségét.

Hazánkban az intenzív burgonyatermesztés kidolgozásával és fejlődésével együtt növekedett a termelés területi koncentrációja és az üzemek, farmok szakosodása. A burgonya ökológiai igényeit figyelembe vevő övezetesítést a Brassói Burgonyakutató és -termesztő Intézet dolgozta ki. Az országos össztermés növelése, valamennyi megye szükségletének fedezése, valamint az energiaráfordítás és a szállítási költségek csökkentése céljából a burgonyatermesztés területe kitolódott az eddig alkalmatlannak vélt száraz sztyepp és erdős sztyepp övezetre is, ahol már jelenleg a hagyományos burgonyatermesztő zónákra jellemző mennyiségi és minőségi termések érhetők el — ha az öntözés tökéletes.

— Milyen feltételei vannak a magas és biztonságos termések elérésének?

— Hát, bizony, van néhány. Nemesített növényeink között ugyanis nincs még egy, amelynek nemesítési eredményeit olyan sok tényező határozná meg, mint a burgonyáét. Az új fajtákkal szemben a legfontosabb követelmények a következők: nagy termőképesség, a mechanikai sérülésekkel szembeni ellenállás, jó minőség (héjszín, hússzín, gumóforma, kiváló főzhetőség, jó íz, jó tárolhatóság, megfelelő beltartalmi érték stb.); a folyamatos betakaríthatóság és a termésbiztonság szempontjából a korai, középkorai és középkésői éréscsoportokba tartozó fajták közötti megfelelő arány; fokozott ellenállás a betegségekkel, különösen a vírusbetegségekkel szemben, amelyek nagy terméscsökkenést idézhetnek elő, de a burgonyavésszel és egyéb levél- és gumóbetegségekkel szemben is, amelyek úgyszintén teljesen tönkretehetik a termést. Termesztett növényeink közül a burgonyát károsítja a legtöbb kártevő és betegség: mintegy kilencven baktérium és gomba és mintegy harminc vírus, nem beszélve a kolorádóbogárról, amely a legveszélyesebb ellenség. Mindezekhez hozzáadódnak a nagy mennyiségi és főleg minőségi veszteségek a mechanikai károsodás következtében.

— A jó termés feltételeinél tartottunk...

alföld

IRODALMI, MŰVELŐDÉSI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

BÖSZÖRMÉNYI GÉZA
ÉS GYARMATHY LÍVIA
FILMRIPORTSOROZATA
AZ INTERNÁLÓ TÁBOROKRÓL

FARKAS ÁRPÁD
LÁSZLÓFFY CSABA
THINSZ GÉZA VERSEI

GÁL SÁNDOR
KUKORELLY ENDRE
MÁRTON LÁSZLÓ
ELBESZÉLÉSEI

POMOGÁTS BÉLA
TANULMÁNYA
JUHÁSZ FERENCRŐL

HARMINCKILENCEDIK ÉVFOLYAM 1988/8

torsa

alföld

16 forint

LÁSZLÓFFY CSABA

Mikor jön Csíkmadaras?

Kamaszként halnak meg az álmodozók
a századvégre maguk az álmok is meghalnak
élve temetkeznek el a költők
mi lett volna Petőfi lángolásából
ezen a kilátástalan útszakaszon ahol
többszázéves késéssel is számolni kell?
a világtavaszt egyelőre kioltotta a májusi hófuvás
a kifosztottság tekintetével fogad a táj de te
szívesen berendezkednél végre egy kis unalomra
hisz mióta lemaradtak már mögötted az időben
a gyermekkorod „tüzes vasparipájától" örökre
elriasztott ványadt kis tatárlovak
csak a hideg fényű sínpár szeli ketté a
felismerhetetlenségig elkeresztelt falvakat

darvadozva el-elbóbiskolsz a rideg műanyag-
ülésen a fizikai dermedtség lassan kezd felül-
kerekedni a magatehetetlenség tudatán
az elaléló testtel együtt hűl ki az akarat
milyen jelképesen szép lenne ha repülés közben
történne meg veled is mint a napokban megfagyott
kanalas gémekkel csakhogy te itthon vagy
mindvégig itthon voltál általtás csupán ez a
pillanatnyi önkívület melyben már nem az ösztön
óvja üvölti rejti benned az anyanyelv szavait
csak álmodban úsznak el a leghalkabb sóhajok
a legrégibb hangalakok mint egy borókaág egy
megsérült árkád a szél a semmibe fújja őket
akár egy halott madár haszontalan tollait
gyümölcsfák virágai haldokolnak hangtalanul
a hó alatt mintha a természet is dacolna
a termékenység beígért békés idejével
ki-kihagynak vagy késnek a beérés boldogító
pillanatai miért nem térhet ki az ostoba
indulatok elől ez a zötyögő személyvonat?
Útitársaid kezében újság vagy könyv mely
ilyen kedvet szegő koravén napokon
megkísérli életben tartani a hiszékenységet
a párával dúsított fülkehomályban még ezt olvasod
„Egy keleti... trükkjei..." (közben a havas
káprázat egy-egy szót kitöröl szemedből)
„az arénában, a porondon, a fűrészporban
...s mindenki azt hiszi, hogy márványból, holott
*az egész szomorú, csalóka... újságpapírból van"**

* Miroslav Krleža: Rég múlt napok

Anyja elhullott hajára

Gyógyítni szánt sanda sugarak
lebombázták fejedről a hajat,
letarolták tömör ékedet,
gyermekkori menedékemet,
titkokkal teli erdőt,
szálanként foghatót,
félszektől óvó sátram,
bút-bajt elbújatót,
rejtőztem fürtjeidbe,
menekedtem én,
ha mennydörgött az ég
rútabbik felén . . . . . .
. . . . . .
Ne sírj anyám, sírassák hü, konok
fésük, szeszek és drága samponok,
ne sírj anyám, ne sírassad hajad,
a legszebb asszony úgyis te maradsz:
hazai rét selyméből, éltedért susog,
fejékül néked glóriát fonok.

Csikmadaras következik vagy már elhagytuk?
a májusi tél az egészséges elmével dacolva
körülöttünk buldózerként dübörög
behunyt szemünkben nyitva az ég

valahol messze
nehéz faragott kapu súlyával
zuhan a világra a naplemente

Tavaszi triptichon

Késő délután a virágzó meggy- és cseresznyefa alatt
vagy íróasztalodnál ülve a napfényben korán egy újabb
comico tragoedián tűnődve észre sem veszed hogy
kihevültél mint az a gyermek aki most
ott szalad el a gyöngyvirágok és a két fekete
tulipán közelében rád nevet ránevetsz és
eszedbe jutnak horpadásos körmén a lyukak
semmi veszély csak egy kis vas- meg kálcium-
hiány hahó sehol egy árnyék sehol egy felleg
csak ez a bágyadtság ki gondolná hogy ami
ellep láthatatlanul előbb ott sunyit ujjal
mutogat rád besétál hozzád a nyitott ablakon
s te mit sem sejtve

most már befelé a sejtbe
s az eget kémlelve fejed félrebillen mint egy
baromfié mely nagyot nyelt s a jódízzel nyelved alatt
fal mellett függöny megett lapulsz ahelyett hogy
jodliznál Nem ettem annyit hogy ilyen álmaim
legyenek *mondhatná egy ifjú poéta (erre is?)*
lenyelni muszáj de aki nem képes megemészteni
átkapcsolhat a másik csatornára (már ha van neki)
„röpülj páva!" (mondja az óvónéni) ez a legtöbb
amit tehetsz csak vigyázz ha megnősz be ne essél
mondjuk spiccesen egy meszesgödörbe
ezért biztonságosabb fegyelmezett sorokban
masírozni minél nagyobb szorosabb tömegben
s kórusban jelszavakat kiabálni a fehér galambként
elsuhanó felhő után

aktív sugárzás után
mik vogymuk (úgyse látjátok feleim) a rádió is
hallgat csak semmi riadalom az a lomb ott
legfelül mintha még zöldebben csillogna
az egészet nagyobb távlatból kell meg-
it(t)élni máskor (mintha más korban nem lett volna
titkolt baleset nézd a győzteseket sohasem

esnek pánikba egy kis bör- és csontvelőátültetés
lesz majd ég-földátültetés is csak ahhoz előbb
szőröstül-bőröstül civilizálódni kell)
addig is mint mindig a holtakat egy közös
sírnak adják kik (érted *hogy miért?*) haltak
s ha nincsenek is már bírók
csak kisbírók mindig újra lehet kezdeni
vagy befejezni legalább

„attól függ mit" mondta a hegedülő tücsök
„attól függ kivel" mondta a hangya

jesíteni jöttek ide, nem pedig feladni bizonyos általános elveket és felsőbb célokat. Ám bárhogy is kerülgette Rovny igazgató úr ezt a tövises bozótot, lelke legmélyén felesége mellé állt, neki adott igazat, bárha az értelmével ezt az igazságot még képtelen volt teljes mértékben befogadni. Az azonban egyértelművé vált előtte, hogy olyan döntések várnak rá, amelyek egész életére kihathatnak. Döntenie kell arról, hogy a felsőbbség által reá testált napi föladatokat maradéktalanul elfogadja és végrehajtja, s ennek minden erkölcsi következményét teljes egészében magára vállalja, vagy pedig követi lelkiismeretének szavát, s teszi azt, amit felesége – tudta és beleegyezése nélkül – elkezdett. E tétova és nagyon nehéz őszi napokban száz és száz felmentő érvet talált a maga számára, de ugyanannyi elmarasztaló gondolat is megszületett ezen érvekkel szemben. Végül is nem kevesebbről, mint a maga s családja jövőjéről, egzisztenciájáról volt szó. Ha kitudódna, hogy felesége magyarul tanít – s ez könnyen megeshet –, a felsőbb szervek azonnal eltávolítanák mindkettőjüket a pályáról, s ki tudja, további sorsukra mindez milyen következményekkel lenne. Megbélyegzettek lennének életük végéig, árulók... Iszonyú még rágondolni is. De nem lehet nem gondolkodni, a helyzet rákényszerít, s választani, dönteni kell, tisztáznia magában, hogy mi a helyes az ő, Rovny Rudolf számára, mi az, amit emberként, állampolgárként és pedagógusként vállalhat... Kétségek között teltek napjai; kétségei és nyugtalansága egyre csak nőtt. Ugyanakkor – bár a falu közössége megfogyatkozott – nem következett be az a kedvező változás, amit vártak. Csupán az „isziná, iduká" zuhogott napról napra, s egyre súlyosodó erővel, egyre csonkábban s egyre torzabbul. Megtörtént, hogy álmából riasztották fel ezek a hangok, s ilyenkor virrasztotta kétségeit és fel-felröppenő gondolatait.

A minap Feróval találkozott a jegyzői irodában; Feró éles szeme azonnal felfedezte, hogy gondban él.

— Mi a baj, igazgató úr? — kérdezte Feró. — Ha valami hiányzik, csak szóljon. Lövök pár fácánt vagy nyulat...

— Félek, Feró — vallotta be gondjait Havran Ferónak az igazgató. — Félek, hogy nem járunk jó úton, félek, hogy mindaz, amit most teszek vagy teszünk, nem hozzánk méltó cselekedet...

– Szemétség! Az! – mondta Feró tőle szokatlan csendességgel. – Hogy még Krajczáros bácsi is háborús bűnös... Hova vitték?... Meg a többiek... Hát ez a béke? Ilyen a győzelem? A védteleneken venni elégtételt?

Feró Havran elhallgatott, leakasztotta a fogasról a sörétes puskát, vállára vette, s kinyitotta az ajtót.

– Viszek néhány fácánt vagy foglyot estére – mondta, s elment.

Rovny igazgató úr ott és akkor határozta el, hogy meglátogatja Vassy rektor at. Bizonyságot kell szereznie, tiszta és egyértelmű bizonyosságot önmaga szára, mielőtt elszánja magát a döntő lépésre. Érezte, hogy szüksége van segítre, jó szóra, emberi közelségre, valamiféle biztatásra az első mozdulat megtéhez. Ki máshoz fordulhatna ezért, ha nem egy idősebb, sokat tapasztalt kolléz? Hogy ez az ember magyar? Legalább látni fogja rajta keresztül, miként ek meg mostani cselekedetei... De elhatározásával szemben belülről ellenis felkeltek: miféle hamis bűntudat koloncait vetted magadra, hogy gyónni ülsz? Hiszen te bűnt el nem követtél... Uramisten, sóhajtotta, ki tud itt eligodni, ki tud itt igazságot tenni?! S Feró kérdései? Van-e egyáltalán válasz ró kérdéseire? Mit gondolhat minderről Magda, a felesége, vagy, tegyük fel, Vassy rektor úr? Mit gondolnak róla az itteni emberek? Róla, Rudolf Rovny iskolaigazgatóról? Mit gondolnak róla azok, akiket teherautókra raktak és el-

vittek, s azok, akiket a helyükbe idehoztak? Csupa kérdés, csupa visszhangtalan szó, veremmély sötétje.

Mondta hát Vassy rektor úrnak kétségeit, mintha valóban gyóntatószékben térdepelne. S jólesett, hogy az idős ember nem szólt közbe, hogy hallgatásával beszédre biztatta, s úgy érezte, ez az emberi csönd a feloldozást jelenti.

– Minden hatalom gyáva – mondta később Vassy rektor úr olyan hangsúlyval, mintha nem is válasznak szánta volna szavait. – S mert gyáva – folytatta –, hát tetteinek jogosságát erejével igyekszik igazolni, azt a látszatot sugallva, hogy amit megszerzett, örökre meg is tudja tartani. Most is ennek vagyunk tanúi és részesei; azzal a csekélyke különbséggel, hogy neked ez a hatalom jogot adott, tőlem pedig elvette. Az iskolát a háború lóistállóvá változtatta, én kitakaríttattam, hogy legyen hol tanítani. Rászögezték az ajtót. Előtted kinyílott. A te dolgod, hogy taníts benne. Mást nem mondhatok. Tudom, ez nem sok, s kétségeidet sem oldja fel. Tudnod kell, bármiként határozol is, én meg nem ítéllek. Számadással csak magadnak tartozol.

Napokon át foglalkoztatta Rovny igazgató urat ez a beszélgetés, s minél tovább töprengett felette, egyre jobban megértette lényegét és mélységét, bárha látszatra az idős rektortanító még csak célzást sem tett arra, hogy mit tartana helyesnek, hogy mit várna tőle. De ha még sincs igaza az öregnek? Mi lesz, ha bebizonyosodik, hogy ez a hatalom valóban erős, ha valóban érvényt szerez akaratának? Kételkedő, bizonytalankodó kérdéseire, gondolataira minduntalan visszacsendült Vassy rektor úr mondata: „Számadással csak magadnak tartozol." Ez a mondat valahogy minden észérvnél, minden kételkedő kérdésnél erősebbnek bizonyult. „Számadással csak magadnak tartozol." Te, Rudolf Rovny, iskolaigazgató, egyedül állsz önmagaddal szemben, egyedül, az idők végezetéig...

A következő nap reggelén, ahogy elcsitult a teremben a gyerekzsivaj, Rovny igazgató úr magyarul szólt a padok mellett álló gyerekekhez.

– Imádkozzunk – mondta, s nyomban kezdte is. – Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben... – elhallgatott, várta, hogy a gyerekek átveszik az imádság szavát, s tovább mondják a maguk nyelvén.

De amit várt, nem következett be.

A Memória-part

Valahogy, már nem emlékszem, hogyan, egyszer csak megindultunk kifelé, ki a kapun, kicsit párás a levegő, lehet, hogy esni fog. Azután egyedül jövök hazafelé, minden olyan hirtelen történt, voltak, akik berúgtak és kiabáltak, az egyik tiszt sírt. A körletben reggel néhányan elbúcsúznak egymástól, kicserélik a címeiket, de igazán senki sem törődik senkivel, csak megadják a módját. Ücsörögsz a sodronyágyon, amit, hát, ennyi idő alatt megszoktál. Érzed ezt a szagot, ezeknek az embereknek a szagát, akikkel két évig egy teremben aludtál, látod, ahogy rohangálnak és hátba vagdossák egymást, látod az arcukat. Menekülés nincs.

A neveket lassan elfelejtem.

Tizenhárom évvel ezelőtt, ezerkilencszázhetvenkettő június tizenötödikén, gyalog, *mi jó a földön járni*, a Budaörsi útról a Körtérre, a Bartók Béla úton, át a Szabadság hídon, azután a Kiskörúton az Andrássy útig. Farmerben van és fehér trikóban, a régi cipőjében, cipőt kell majd vennie. Nem érzi azt, amit elképzelt, semmi olyasmit nem érez, szabadság, felszabadultság. És tessék, itt van a szabadság, nem érzem. *Egyszóval valamint egy darab fa vagy akiben egy csepp vér nincsen, olyan voltam.* A földalattival egy megállót megy, az Operánál kiszáll, feljön, át a másik oldalra, a Szfinxnél ácsorog, a fátyolfelhőn átsüt a nap.

A piszkosszürke testű Szfinx.

Nagy, illetlen, kő húsdarabok.

A színházépület mállongó vakolata.

Négyes autóbusz és kipufogógáz.

Az Oktogon felé sétálok, az antikváriumban megveszem Mikes Kelemen leveleit, két kis kötet, ötven forintba kerül. Életrajzi értekezéssel közli Toldy Ferencz, Pesten, 1861, kiadja Heckenast Gusztáv. A fűzött könyvecskéket majd keménypapírba kötötték, talán a harmincas években, jól látszik, hogy későbbi munka. A gerincükön aranybetűkkel áll: Zágoni Mikes Kelemen Törökországi levelei. Antikva betűk, a múlt századi papiroson elszórva rozsdaszínű foltocskák. *Gallipoliból, Anno 1717. 10. octobris. Édes néném, hálá légyen az istennek, mi ide érkeztünk ma szerencsésen Franciaországból pedig 15. septembris indultunk meg. A fejedelmünknek, istennek hálá, jó egészsége volna, hogyha a köszvény búcsút akarna tölle venni: de reményljük, hogy itt a török aer elűzi.* A válltáskámba teszem a köteteket, a Liszt Ferenc téren, a Zeneakadémia felől egy csoport lány jön, a szobornál megállnak, megállok, kisebb alapok és nagy szenvedélyek, könnyű kis dolgom van akkor, csak nem vagyok elég szabad.

Fűtött könyvecskék.

Mélyen lenyúlik az irodalomba.

Először is most haza kell mennem. Most hazamegyek, ez biztos, azután majd, még ráér, valamihez kezdek, majd lesz valahogy, vissza kell zökkenni. Egy idő múlva kell keresnem állást. Oktogon. A Savoynál fagylaltot veszek, egy kerek nyíláson adják ki, vagy savoy vagy balsoj, de rombolj, befordulok a Vörösmarty utcába, a fagylalt a leányiskoláig tart. Vegyek még egy fagyit a Velence eszpresszóban? Vegyek sört? Nem szállok be a liftbe, nincs kedvem beszélgetni a másodikig azzal az alacsony, fekete nővel. Anya sült csirkét csinált. Mégis lemegyek sörért. Apám dolgozik. Délután van, elég meleg, ím, játszadozva jön messziről. A rádió a vízállást mondja, nincs még két óra. *„Ha sebesebben áramlik is az élet, semhogy minden hangját világosan hallatná is az ember, és válaszolni tudna rá."* (Musil)

THINSZ GÉZA

Hallgatag arkangyal

Hallgatag arkangyal vagy, kedves, humorral áldott és sugárzó, csak a tükreid torzítanak, ha titkaidat firtatod, hogy valós-e a mégsem, és meddig lehet fokozni a nemeket, amúgy életigenlően, és a csönd legmélyén rejtegetett sikolyt, létközi nevetést, még jóval a halálugrás előtt, amitől annyira félsz, mondd, a mentőhálóról mért felejtkezel el, férfiak lágy pillantásából szőtték, hogy megvédjen a nyaktörő mutatványok veszélyeitől, tartós háló, csak a mintája furcsa, nem láttál még ehhez hasonlót, de hát létezik, nem is a világ csodája, bár olykor idegesen összerándulnak szálai, így vagy amúgy, a változatosság végül is gyönyörködtet, hallgatag arkangyal, szépek között a legszebb.

Lehet, hogy hamis

A fájdalom, akár a szerelem, tágítható.
Miféle sebeket takargat a szó?
Miféle haragot, fel nem tárt kincseket?
Amíg az elmúlás kacérkodva integet,
mert erkölcstelen. Olyan heves,
mint egy túlpaprikázott, forró bableves.
Dehát ha asszonyként szeretem, mi a haszna?
Hogy a végső sikolyt belémfalazza?
Atomrobbanás? Lehet, hogy hamis.
Egyszer elbeszélgetnék hormonaimmal is.

SZOKOLAY ZOLTÁN

Trükk

Takarítsatok már el az útból
nem hiszem hogy mosolyognom kéne
neontócsa neorealizmus
szememben csak a lépésenként
diszkréten összesúrlódó
nejlonharisnyás combok tükröződnek
én vagyok a felépítmény alapja

Ringlólila tejeskannát
nem igazit csak játszani valót
adsz majd kezembe egyik reggel
hogy aztán hiába várj estig
eltévedek a zsúfolt piacon
sírok ovális asztalodra hulló
harminckét zsíros kártyalap között

Üres már a buszmegálló
szól a tábla: nos tehát ha
minden majdani bűnjel
selyemszalagot visel a hajában
feketét az egyik
fehéret a másik
pirosat már senki
nincs föltámadás

Köszönet jár ezért a könyörgésért
annak a félmázsás kutyának
akit szeretsz mert kertkapudban ül
és köszönet minden fényszórónak
amelyen barna lepkehulla szárad

Két kő közé szorított arccal alszom
rehabilitálhatatlan érzelmi fogyatékos
nehogy meghalljam szavaid

Bűntény

A gyilkos köztünk van, a gyilkos köztünk van,
suttogtuk tegnap is a bársonypamlagon.
Aztán a parlament, a gyors himnuszfutam,
s a még beljebb, a jó, a most szoríts nagyon.

Öregszik boldogan, tisztes kort ér meg itt,
szakad ránk hajnalpír, miközben öltözünk.
Lehet, hogy ártatlan, halljuk hát érveit,
egymáshoz is csak így lesz majd, ha lesz közünk.

A gyilkos megbocsát, a gyilkos megbocsát,
hangszórókat repeszt konok szónoklata.
Szánk szélén csontszilánk, vállunkon rossz kabát,
tudjuk, kihez megyünk, meddig megyünk haza.

Izgalmas film a sors, ostyát rág, vár a nép,
mosdatlan üldögél a bársonypamlagon.
Aztán egy híradás, néhány csepp váladék,
s a most már legjobb lesz, ha égve is hagyom.

„Kedves uram vagy inkább kedvetlen rabszolgám, ön tényleg mű-kereskedő, legalább annyira, mint képzeletbeli kár-mentő, a szónak lebujhoz méltó szeszélyességében, ami valójában hullarablást jelent; mert ha inkább volna valódi kereskedő, mint mű-kereskedő, akkor tudná, hogy azokat a kincseket lehet adnivenni, hasonlóan a tűzifához, a testi gyönyörökhöz és a nyelvtudáshoz, amelyek a lélek ősképeiből sarjadnak folyamatosan, és ennek a sarjadásnak vajmi kevés köze van a világhírű zeneszerző képmásával ékesített asszignátákhoz; ha tehát másrészt nem tárgyaknak, hanem az idő visszfényeinek látná a sóvárgott limlomot, akkor ön, aki kevésbé volna mű-kereskedő, mint valódi kereskedő, nem azon fáradozna, hogy szemétlerakodó hellyé tegye a romhalmazt, amelyben élünk, és romhalmazzá tegye a múzeumokat, amelyeket aztán zsúfolásig tömhet az összeharácsolt szeméttel, hanem a képzelgés testté vált intelmeit igyekezne tőrbe csalni szakértő tapintattal és csöndes meghatottsággal *(élvezve szimatol néhány oo- és oofillérest, mintha V espasianus hatóságilag szagtalanított obulusaival szembesülne)*, de mivel nem így áll a dolog, sőt ön, hívatlan kurkász és nyári Mikulás *(meggondolt arccal beleharap az egyik érmébe)*, mohóságát orcátlansággal tetézi, azért arra kérem, hogy távozzék, vagyis hordja el magát."

Mire ő meg fogja kérdezni: mi az, hogy asszignáta?, és a válasszal mit sem törődve oda fog lépni mellém az ablakhoz (a szemközti ablakból addigra eltűnik a macska, helyette lustán elnyújtott, kipúposodó, rózsaszínű fényfolt fog ragyogni a rosszul vakolt, szürke falon), és a párkányon bimbózó fokföldi ibolya fölé fog hajolni, amelyet a prospektus magyarázata gyanánt kaptam, szintén félreértésből, és a bimbózó magyarázat egyik levelének fonákjáról olvassa hirtelen színpadiassággal:

„Óh Természet! Hát ez a rend?
Fény ragyog be zord éjszakát!
A Nap trónja itt volna, lent?
A jégtenger tüzet okád?
Körénk hideg lángot lehel?
Az éjnek verőfénye kel?"

Majd, némi gondolkodás nem túl meggyőző mímelése után, bohócias mozdulattal csapnivaló homlokára fog csapni: hiszen ez Észak Mágusának sarki fényről szóló hattyúdala! Nézzem csak! Valóban, ott világít a sarki fény a sarki zöldségkereskedés kirakatában. (És lesz pofája megkérdezni tűnődve, már-már szelíden: vajon van-e irgalom a világban?, mert ő nem is tudja.) Csak most fogom észrevenni, hogy az égbolton ezalatt befejeződött a sötétség inváziója. (Szépség, az van. Értelem, talán az is. De irgalom?!)

Kinyitom az ablakot, hogy jobban lássam a tüneményt. Az égbolt, mondja látogatóm, ránk sötétedett és kővé vált. Nézzem csak! Egy kicsit ki fog hajolni; lábujjhegyre áll, és letör jobb kezével egy kis darabot az egyik felhőből. Csiszolt agátlap fekszik a tenyerén, rajta felhők és – nézzem csak! – tengernek habjai; a víz közepette sötét, mély barázda (igaz is, kin könyörülnek a csillagok?), Mózes és népe átvág a tenger medrén; és az átlábolás közelében, a tábla szélén a fáraó csapatai fuldokolnak, méghozzá oly valósághűen kidolgozva, mintha e mennyei töredék nem is a *nagyvonalú* természet alkotása volna. (A szeszélyesen fodrozódó fehér szalagok hézagaiban pajkos delfinek lubickolnak; egy süllyedő halászbárka beleüti hegyes orrát a felhők azúros réseiből kandikáló mennyei gondviselésbe.)

Látogatóm ki fogja hullajtani ujjai közül az obulusokat, és azt fogja mondani rosszul tagolt, ám zsírosan önhitt és cukrosan elégedett hangján, hogy nem is

hitte volna, milyen értékes műtárgyak, vagy ha jobban tetszik, tárgyművek lappanganak a lesüllyedt kultúrjavak iszapjában; ismét lábujjhegyre áll, és bal kezével a csillagokat kezdi szedegetni az égbolt egyik felhőtlen tisztásáról. Nadrágzsebéből elővesz egy kis nejlonzacskót, abba gyűjti őket; majd megkopogtatja egy kicsit a firmamentumot, hátha valahol üregek vannak benne; végül megengedi, hogy becsukjam az ablakot, és nem várja meg, hogy kitessékeljem.

Kint az utcán feltámad a szél, sok-sok őszi falevelet fog sodorni; zizegnek, ropognak, pedig úgy fogom hinni, hogy még messze van az ősz, és talán be sem fog többé köszöntetni. Nevemhez híven hajladozni fogok, mint a nádszál; és mint az oroszlán, szembefújok a széllel, hátha életre kelnek soha meg nem született fiaim. (De hiszen ez a sok hosszúkás lemezféleség nem is falevél, hanem papírpénz! Ki vagyunk fizetve!, csak le kellene hajolni! Vagy nem is tudunk lehajolni? Most már sohasem lesz vége a visszaváltozásnak?)

Ezután fogom észrevenni előszobám ajtaján a feszegetés nyomait, és eltöprengek rajta, hogy a zárak, intim világunk szemérmes jelképei, milyen feladatokkal szembesülnek a szemérmetlen valóságban, és milyen erőket vannak hivatva föltartóztatni azzal, hogy éppen csak jelzik: eddig és ne tovább? Kirohannék a közeli telefonfülkéhez, ha számíthatnék rá, hogy a készülék továbbítja hangomat; vagy legalább kilépnék a ház elé, de akkor már a mozdulatokat is csak elgondolni tudom, végrehajtani nem; helyt fogok állni, *ezúttal is* a szónak tréfásabbik értelmében, és tudom, hogy a helytállás független attól, megérkezik-e még a tanítvány, és meg tudok-e szólalni a tanítandó nyelven. Szokásom és kedvem ellenére fölfelé tekintek, nézem a felhők szalagos, fehérlő, merev gomolygását; és nem fogom elhinni, hogy az esőcseppektől betörnek az ablakok, és meghasadnak a háztetőn a cserepek.

gok és jelenségek komplex halmazából, s őket lényegíti át esztétikailag funkcionáló szóképekké, metaforákká. Ez a technika, végső következményeiben, valóban a költői gondolat „sztenogramja", azaz fokozott absztrakció. Juhász Ferenc más úton halad, az ő költeményei, különösen az eposzok, a „létezés mérhetetlen sokaságát és változatosságát" ragadják meg. Nem „egyszeriben megérthető rávillantásokkal", hanem komplex halmazokkal, nem „sztenogramokkal", hanem képhalmazokkal dolgozik. Ezért érthető, hogy e halmazok nem a „metaforizmus" szokásos rendjében szerveződnek, hanem paralelikus-mellérendelő elv szerint. A metafora szervezőelvét a metonímia elve váltja fel; egy új versépítő eljárás, amely lexikai, szemantikai és grammatikai paralelizmusokban és halmazokban hozza létre a költeményt.

A „metonimikus" módszer az archaikus költői formák technikai örökségét veszi át, így a finnugor és magyar folklór formáit idézi fel. Ennek a formahagyománynak a hatását igazolja a *Fekete Saskirály* verselése, az Arany Jánosra emlékeztető páros rímű tizenkettesekből alakított nyolcsoros strófák rendje is. Az archaikus-folklorisztikus hagyomány természetesen a modern költészet kontextusában jelentkezik, beépül abba a kompozícióba és szervezetbe, amelyet a képtársítások „szürrealisztikus" szabadsága, tudományos és természettudományos összefüggésrendszere teremt. Mindez Juhász költészetének szintetikus vállalkozását támasztja alá, azt a költői szintézist, amely archaikus és modern formák egyesítése révén hoz létre személyes és korszerű költészetet.

A „metonimikus" alkotó módszert a parafrázis elve egészíti ki: Juhász átfogalmaz, feldúsít, körülír, és ennek a körülírásnak a tárgya sok minden lehet. Parafrazál tudományos felismeréseket, mítoszokat, vallási képzeteket, irodalmi műveket. A *Fekete Saskirály* költői körülírásainak két figyelemre méltó motívuma van, az első Juhász Ferenc korábbi költészetének témakincse, tárgyi anyaga. A költő így idézi fel és parafrazálja például költői indulásának nevezetes lírai dokumentumát, az *Óda a repüléshez* című verset, amely hasonló című 1953-as kötetében látott napvilágot:

Hogy kerültél ide karcsú könnyű gépem?
Éghab-ifjúságom? Kamasz-könnyűségem?
Kék sejtelem-kereszt hogy hulltál e sárga
szivacsmagány-mélység némaság-tollára?
fjúság! Jajbolond ifjúságom hogy lett
e rácsbozont-pince rabja könnyű tested?
Fölfujt hártyakereszt szelvényből, pikkelyből,
mint levedlett hártyahólyag-arcú gyíkbőr.

Hasonlóképpen térnek vissza a Dózsa-eposz és a *József Attila sírja* című emlékezetes költemény motívumai. Ez a palinódia, visszaéneklés bizonyára nem a véletlen műve, Juhász Ferenc költészetének folytonosságára utal, ez a folytonosság is része annak az eszmei stratégiának, amely a pusztító démonok ellen viselt küzdelmet vezéreli.

A költői parafrázis másik tanulságos példája Dante hatalmas költeményének, az *Isteni színjáték*nak, ezen belül is a *Pokol*nak a körülírása. Dante vonzása korábban is érvényesült, *Halott feketerigó* című nagy önéletrajzi eposzával kapcsolatban maga a költő is hivatkozik erre. A jelen költői eposznak is van egy helye, mégpedig igen fontos helye, tudniillik a szöveg „felezőpontjában", a tizedik fejezet elején, amely egyértelműen utal a *Pokol* harmincnegyedik, vagyis záróénekére,

arra a látomásos jelenetre, amely az alvilágot járó költőnek és kísérőjének a felszínre jutását mutatja be. Dante és Vergilius, ahogy az eposzban olvasható, a Sátán tüskés hátán másznak fel a napvilágra:

De már az éj közelget; már mi mostan
mindent láttunk, utunkat újra kezdjük.
Amint kívánta, nyakába fogóztam,
és ő alkalmas helyen és időben,
mikor szétnyílt a Sátán szárnya hosszan,
megkapaszkodott a szőrös csípőben,
és így szállt, szőrről csipeszkedve szőrre,
a tömött szőr, s jég közt ereszkedőben.

(Babits Mihály fordítása)

Ehhez egészen hasonlóan jut ki Juhász lírai hőse is az alvilágból:

Táguló spirálu uszásgyűrűk könnyed
tölcsér-semmijében préselődtél följebb,
ferdén forgó körrel levegő-korongok,
hölfelé kuszó híg hőlemez-korongok
forgás-emelete csúsztatott a fényhíg
serlegtorony-kékség kehelytetejéig,
lassú keringéssel lebegtél a kéken
hólyagzó és habzó mélység-merülésben.

A Dante-szöveg körülírása nem egyszerűen irodalmi reminiszcencia, inkább Juhász Ferenc eposzának bölcseletével függ össze. Azokra a mitikus és mítoszba illő poklokra utal, amelyekben a költő elmerült, és amelyekből végül győztesen felemelkedett.

kritika

Lászlóffy Aladár: A képzeletbeli ásatás

Családregény? Vagy egy nagy család sokfelé ágazó fájának rajza? Hiszen a szerző a visszatekintő vizsgálódással elsősorban arra törekedett, hogy a rendelkezésére álló adatok alapján minél teljesebb áttekintést adjon a dédnagymama személye által összefogott nemzedékekről. Az mindjárt, az első oldalaktól látszik, hogy Lászlóffy Aladár képzeletbeli ásatása *nem hagyományos* családregény. A klasszikus munkáknál megszokott lineáris előrehaladás és így épülő cselekmény erre a műre nem jellemző. Ugyancsak másként bánt a szerző a szereplők jellemfejlődésével és az időrenddel.

A hagyományos családregény kereteinek szétfeszítésére a világ- és a magyar irodalomban sok kísérletről és eredményről tudunk. A legfontosabb talán, hogy a hajdani fizikai időfogalom már századunk első felében átadta a helyét valami újnak. Ez nem lehetett más, mint a lélek belső tájaira kalandozó emlékezet. A gyakorlat bizonyítja, hogy az emlékezet képes akár több időhatár átlépésére, akadály nélkül halad vissza és előre. Ez olyan eszköz az írók kezében, amiben nagyon sok lehetőség rejlik egy korszak lényegének megmutatásakor. Az időrend mellett itt a szabályszerű cselekmény is háttérbe szorult. Történet elmondása helyett egyfajta halmazszemlélet nyomult előtérbe, amiben a rendezőerő a szerző által kijelölt keret, illetve az elbeszélő ereje.

Mindezek után olvasva Lászlóffy Aladár munkáját, az érdekes szövevényt látjuk, nemzedékek bonyolult egymásra épülését, fő- és oldalági rokonok áttekinthetetlen sokaságát. Hamar kiderül, ebben a családban a középpontban álló figura Memus, az elbeszélő dédnagyanyja. Így legalábbis két főhőssel dolgozott a szerző. Az egyik a dédanya, akinek életútja egy-egy fontos fordulóponton át nyomon követhető. A másik maga az elbeszélő. Mindkettőjük személyisége több szállal kapcsolódik a házhoz. Ahhoz a fészekhez, ami az építtető szándéka szerint hivatva lett volna otthont adni az egymásra következő nemzedékeknek. Nem véletlen ekként, hogy a ház a regényben többször előkerül, és helyiségeit részletes leírással járhatja be az olvasó. Nem közömbös, hogy az elbeszélő még álmában is sokszor járt a házban. Ha elmélkedik róla, akkor olyan kaptárnak tételezi fel, aminek rekeszeiben családok élnek egymás mellett, fölött, alatt, a szigorú időrend figyelmen kívül hagyásával. Nem csupán az érdekes, hogy a kései utód képzelete segítségével összehozhatta a rokonságot a házban. Legalábbis ennyire megragadó, hogy mindig ugyanolyannak látja a berendezést. S fel sem merül, hogy az új lakók miért rendezték el éppen úgy a tárgyakat. Nyilván a lélekben élő kép vetült így ki, keresve az állandóság kereteit.

Az az eddigi jelzésekből is egyértelmű, hogy Lászlóffy Aladár a családregény a korábbiakhoz nem hasonlítható változatát törekedett megteremteni. Olyat, amiben a képzeleté a legfontosabb szerep. A fizikai tér és idő helyett azért vált át a belső síkra, mert ott könnyebben egymás mellé helyezheti a családi legendárium egyes darabjait, elemeit, és azokból a késői utód távlatának eszközeivel rekonstruálhat valamit. A szándéknak megfelelően az idővel és a térrel teljesen szabadon bánik. Szinte átmenet nélkül esik szó a századfordulóról és napjainkról, a XIX. század második feléről és a jelenlegi dereká-

Alföld XXIX. évf. 8.sz.1988

ismeret. Hogy miért? Miért mondom én arra a fehérre, mikor az fekete. Tehát: Recsken megdöbbentett az, hogy lehet Magyarországon ilyen tábor, mikor mi olyan jó színt vetünk, hogy mi különbek vagyunk a Gestapótól, nyilasoktól – és nem vagyunk. És nem vagyunk? Nehéz volt átviselni ilyesmit. És hova vitt? Az ital felé. Boldog voltam, ha ittam, bemehettem Recskre – no, hát az volt nekünk a város. A Hangya Szövetkezet. Meg a cigányzenekar. És más semmi. Más semmi. Tehát a foglyok után mink is nyomorultak voltunk. A káderok. A foglyok után mink voltunk a másodikak. Fogoly I. – mink meg a Fogoly II-k voltunk.

– *És miért volt jó inni?*

– Mert akkor felejtettünk. Akkor... úgy eltűnt előttünk a tábor. Addig. Másnap meg aztán megint visszajött. Másnap megint visszajött, de hát... akkor megint azt vártuk, hogy majd estére megint felejtünk.

(Folytatjuk.)

A kiállító művészek

Józsa János
Révész Napsugár
Tenk László
Topor András
Cs. Uhrin Tibor
Váró Márton

A Miskolci Galéria
tisztelettel meghívja Önt

a debreceni művésztelep

kiállításának megnyitására
1973. április 7-én, szombaton
déli 12 órára
a Kossuth Művelődési Ház nagytermébe
(Kossuth u. 11.)

A kiállítást megnyitja:

SZÖLLŐSI GYULA
a Hajdú-Bihar megyei Tanács
V. B. Művelődési Osztály vezetője

A kiállítást ismerteti:

DR. VÉGVÁRI LAJOS művészettörténész

A kiállítás megtekinthető április 28-ig,
vasárnap kivételével 10 órától 18 óráig

BMi 73

A debreceni művésztelep kiállítása

Józsa János

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gyáfi Zsuzsanna

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

1979 DEC 2 4

1021

Józsa János: Légy jó mind halálig. Illusztráció Móricz Zsigmond regényéhez

bástya, a hidak, Pest lámpaerdeje. Morajlik, ragyog a város.

Az asszony megnyugszik, végre szépet, jót is tud mutatni. A gyerek hallgat, csendesen bámészkodik.

Látod a Dunát? Ott választották királlyá Mátyást. Hunyadi Mátyást, aki híressé tette ezt a várost. A királyi palotát.

A gyerek gyanakszik.

— A Dunán választották királlyá?

— Igen. Húszezer ember... vagy tíz... nem is tudom... Mégis inkább húsz... Ott állt a jégen, és várta, hogy fenn a várban megválasszák Mátyást.

— De miért a jégen?

— Tél volt. Be volt fagyva a Duna. A főurak nem akarták Mátyást, saját emberüket akarták. De lenn az a húszezer ember... vagy tíz... morajlott, mint most a város. És a Várban nem merték a másikat választani.

— Kik nem akarták Mátyást?

— Az ellenségei. Akik lefejeztették Hunyadi Lászlót. A bátyját.

A gyerek az a

— Lefejezték

Jaj! Szilágyi L
ca. A kereszt
és Madonna!

— Hogy feje
lakit? Mondd e
jezik le?

— Pallossal... A pallos egy nagy kard, akinek a nyakára ütnek vele, leesik a feje. De Hunyadi Lászlónak háromszor kellett a nyakára ütni. Pedig ilyenkor már kegyelmet szoktak adni. De neki nem adtak. A nádor intett...

Csönd. Az asszony fogadkozik, hogy több borzalmat nem mesél. Inkább hazudik, vagy hallgat. Csak ne kérdezne, csak ne kérdezne többet!

A kislány kezére teszi a fejét, baljában a játékkiállítás katalógusát szorítja. Szótlanul, szomorúan nézi a Dunát.

Az asszony torka összeszorul. Nem, a lánya már nem gyerek. Már fölfogja, már érzi a szenvedés végtelen áradatát; azt a mélységes mély vérfolyamot, az emberiség történelmét,

megszerzett tapasztalatait.

Szeretné megfogni, maga felé fordítani. Vagyis inkább visszafordítani. Visza a gyerek-létbe. Kivenni az iskolából, kivenni a történelemből.

— Menjünk. — Megfogja a gyerek kezét, gyalog baktatnak le a hegyről. Hamar elérnek az Erzsébet-hídhoz.

— Ki az ott? — kérdezi a kislány a reflektorok fényébe mutatva.

— Gellért püspök szobra.

— Gellért — bólint a gyerek —, akit hordóba tettek és lelöktek. De miért? — Visszanéz a szoborra. — Ki lökte le, és miért?

*** Vathy Zsuzsa novellája a Központi Sajtószolgálat 1979. évi novellapályázatán II. díjat nyert.**

JÓZSA János

Magasnyomású grafikák, mély és siknyomású garfikák. Debrecen, Déri Muzeum kiállitóhelye, 1979. szeptember-november.

Életrajz, mütárgyjegyzék

Józsa János

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 345-726

festőművész

KELET-MAGYARORSZÁG

1981 NOV 14

1021

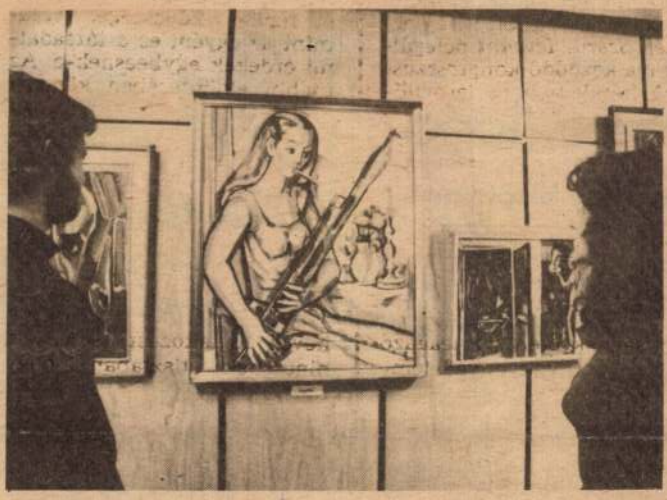

Nagy sikere van Kisvárdán, a művelődési központban Józsa János festőművész kiállításának, melyet november 15-ig tekinthetnek meg az érdeklődők. (Elek Emil felvétele)

nden
nűvelődés

velődési bizottság

ásároltak. Rendszeresek a IT-előadások, az író-olvasó alálkozók, az üzemi tárlatok. Könyvbizományosi szerződést ötöttek a Kossuth Kiadóal, illetve a Krúdy könyvesolttal, évente több, mint 50 zer forint értékű könyv üzeni terjesztésére. A politikai ktatás különböző formáin a olgozók százai vesznek részt, elentős a szakmai tanfolyanok szerepe. Az elmúlt évben például hetvenen végezek a különféle szakmunkás-

MA

Feledékeny vagy ügyeskedő?

(2. oldal)

Mérce: az áruellátás

(3. oldal)

Józsa János

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusmúzeum

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ

1979 DEC 15

JÓZSA JÁNOS: ILLUSZTRÁCIÓ MÓRICZ ZSIGMOND ÁRVÁCSKA CÍMŰ REGÉNYÉHEZ 1021

Hajdú
Ve
Kis

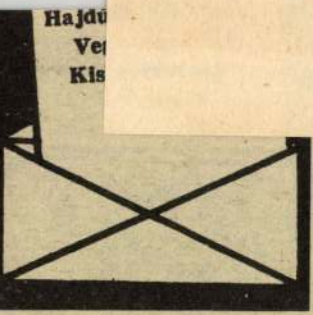

közgazdasági technikumi végzettséggel és középfokú raktárgazdálkodási szaktanfolyammal rendelkező raktárvezető-helyettest, valamint mérlegképes könyvelői végzettséggel üzemi számviteli vezetőt keres felvételre. Közlekedés: vállalati autóbusszal. Jelentkezni lehet: a gazdaság központjában, Debrecen, Úttörő u. 3. szám alatt. (Konzervgyárral szemben.)

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, MAGÁNÉPÍTKEZŐK, FIGYELEM!

A SZANÁLT LAKÁSOKAT LEBONTÁSRA

ÁRVEREZÉS

ÚTJÁN ÉRTÉKESÍTJÜK.

Árverést 1979. december 18-án és 21-én tartunk 9 órakor vállalatunk Mester u. 1. szám alatti helyiségében.

Az árverésre kerülő épületek jegyzéke megtekinthető vállalatunk hirdetőtábláján.

DEBRECEN MEGYEI VÁROSI TANÁCS
BERUHÁZÁSI VÁLLALAT
Debrecen, Mester u. 1.

Józsa János

grafikusművész kiállitása. Debrecen, Medgyessy Terem. Ism. Németi Endre, Alföld, 1966. 17.évf. 7.sz. 78-79. -Tóth Ervin, Hajdú-Bihar Megyei Népújság, 1966. máj. 21.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284./

267. l.

Jósa János festő

A képzőmű debreceni termében bulgáriai akvarelljeiből kiállítása nyílt

Szocialista Művészetést 1969 IV.

Jórsa János

Képeiből kanutatót vendertet
Hossúnkatan

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen
1970. máj. 4.

Fórsa – János

Fuvoláró; Önarckép c. grafikája (eml)

Szerepel az alábbi tárlatan

Dömötös János: A XII. Alföldi Tárlat

Kőrösstáj 1969 IV. 27

Jósa János

Szerepel a debreceni tavaszi tárlatos („Műterem" c. képének repr.-je)

Ma nyílik a tavaszi tárlat

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen

1970. ajpr. 30.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen
1970 ÁPR 19

1021

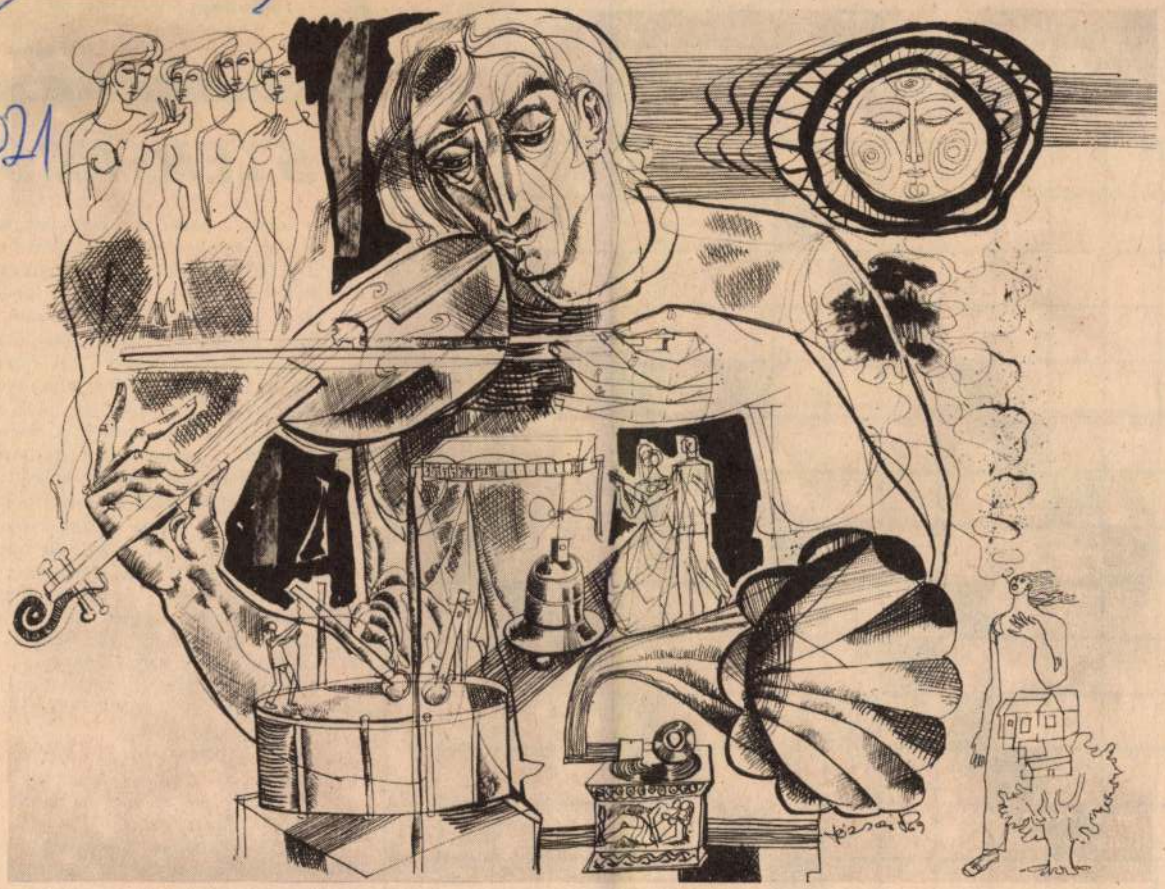

JÓZSA JÁNOS ● ÁPRILIS

Józsa János

42. A dohány francia meghonosítója Európában. 43. Tudomány. 44. A füleivel érzékel. 46. Így kezdődik a tilolás. 47. Üzlet. 48. Jugoszláviai folyó. 49. Nemesfém mérték. 51. Színművésznőnk (Elma). 52. Kettőshangzó. 53. Legyőz. 54. A kórházban állítják ki minden betegről. 55. Női név. 57. Nagy halom.

ges. 50. A Balaton jegé teszi. A menyétfélékhez tartozó ra lat. 53. Szemmel érzékel. 54. 56. Fordított névelő. 57. G. E.

BEKÜLDENDŐ: ápr. 29-ig a és függőleges 1. számú soro tése.

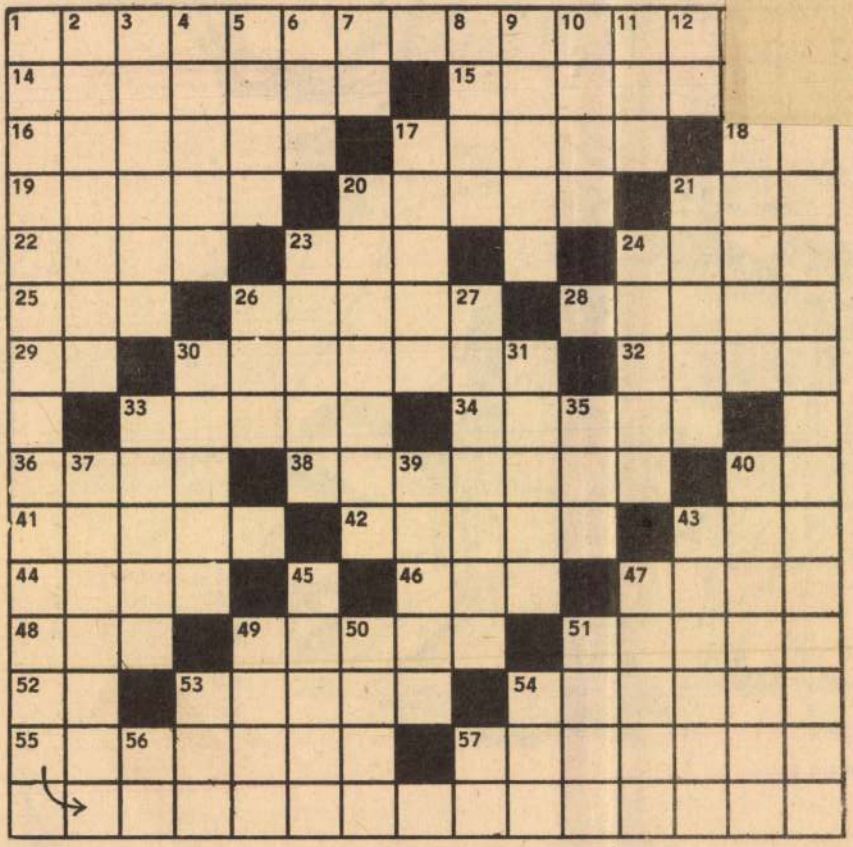

bent sirály szárnya rebben. Hajó fodroz lámokat. Ülök. A sásban motoz a c Nagy-nagy béke terjed bennem. Nem is lom, érzem csacsogó csábtáncát a v Filozofikusan komor a kő. Homo sapie ről álmodom, s olykor elnézően leintem gam. Mellettem halk pecások, néma t Várják a „nagy halat". A mesebelit. sevoltat. A másoknak füllentettet.

A szelíd öreg parányi halacskát tűz ! ra. Bedobja. Zizzen a zsineg. Nincs k eltűnődni a véres haláltáncon. A teh kínzó tusán. Nyár van. Én nyugalmat tetnék. Bosszút szomjaznék. Ingerk hogy lenyeljenek! — gondolom lustá runk. Nézzük a vizet. Az öreg mintha kolna. Zörög a doboz. Felriad. Nagyo A bot ívként hajlik. Mekkora hal le ujjongok. Beakadt. Káromkodás.

— Hogy én milyen szerencsétlen v Kő. Oda a horgom!

Tépi. Cibálja. Jön a zsineg. Felteker szakadt el. Megvan a horog! Ép!

— Hogy én milyen szerencsés vagy

Új kishalat tűz fel a döglött helyé dobja. A többiek egykedvűen ülnek. voltak szerencsétlenek, hát nem lehet rencsések sem.

Józsa János

(1936, Debrecen)

Debrecen
Móricz Zs. út 6.
4032

Hentes — mézeskalácsos

Kurucz D. István

(1914, Hódmezővásárhely)

Budapest
Százados u. 3—13.
1087

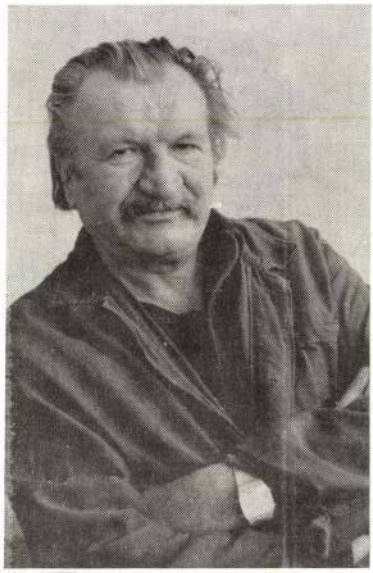

Magányos fa

JÓZSA JÁNOS festőm.

Meghívó

A Cívis Hotels Rt.
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját
az 1998. március 2-án hétfőn 16 órakor
a Grand Hotel Aranybika Hallban megrendezésre kerülő

JÓZSA LAJOS szobrászművész
és JÓZSA JÁNOS festőművész

kiállításának ünnepélyes megnyitójára.

A kiállítást Hupuczi László elnök-vezérigazgató Úr nyitja meg.
A két művész életpályájáról Nagy Bandó András
előadóművész emlékezik meg.
Az ünnepélyes megnyitón közreműködik Vitéz Ferenc költő,
újságíró, Koroknai Rózsa fuvolaművész
és J. Bíró Mária fagottművész.
A kiállítás 1998. március 12-ig tekinthető meg.

Józsa János

Tóth Ervin: Változatos tematika, őszinte átélés. A kiállításra készülő Józsa János műtermében. – Hajdú-Bihar Megyei Népújság, 1966. ápr. 28.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

257.l.

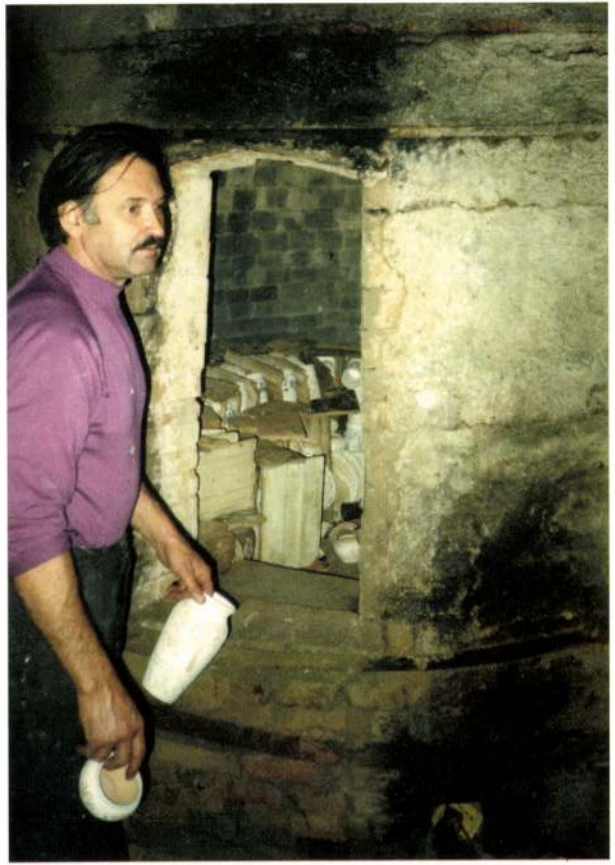

Édesapa

A kiállító művészek és a
Városi Könyvtár Galériája
tisztelettel meghívja Önt és barátait

Józsa János

korondi fazekasmester, a népművészet mestere
és leánya

Józsa Judit

népművész
közös kiállításának megnyitására
1998. február 27-én, pénteken, 17[30] órára

A kiállítást megnyitja:
Juhász Judit a Magyar Rádió RT alelnöke

A megnyitón közreműködik:
Budai Ilona népdalénekes

A megnyitó után 18[30] órától baráti találkozó lesz a
kiállító művészekkel
a Városi Könyvtár Színháztermében.
A kiállítás megtekinthető:
1998. március 31-ig, naponta 13-17 óráig.
(Csoportokat előzetes bejelentés alapján,
más időpontban is fogadunk!)

és leánya

Józsa János Korond egyik legfoglalkoztatottabb fazekasmestere. A hivatásosok közé tartozik, és igazolhatóan a meglévő korondi fazekasság legjobb hagyományait folytatja, ott, ahol a lakosság 80 %-a ebből él. Kísérletező kedve, kutató hajlama, művészi ambíciói arra ösztönözték, hogy túltekintsen szűkebb pátriája kerámiakultúráján. Saját képére formálva más vidékek formáit, technológiáit, díszítőelemeit is kutatja és alkalmazza. Munkáin keresztül, alkotóművészként Korond hagyományos népművészetét gazdagítja és továbbfejleszti azt az örökséget, amelyet nálánál jobban kevesen éreznek, alaposabban kevesen ismernek.

Józsa Judit 1974 május elsején született Székelyudvarhelyen, Józsa János és Julianna neves korondi keramikusművészek harmadik gyermekeként. Elemi iskoláit Korondon, a középiskolát Székelyudvarhelyen végezte. Szabadidejét, az ugyancsak keramikus bátyjával, szülei műhelyében töltötte. A család és Korond hagyományaitól eltérően itt kezdte el még gyermekként kisplasztikáinak készítését, amelyet ma is folytat. 1994-től él Magyarországon, ahol először 1995 októberében édesapja kerámiáival együtt mutathatta be az erdélyi népet oly hűen ábrázoló munkáit. Azóta országszerte több kiállítása volt. Ma a Pázmány Péter Katolikus Egyetem művészettörténet-szociológia szakán első éves hallgató, és emellett tanulja saját mesterségét, készíti az egyedinek mondható agyagfiguráit. Öröm tölti el, hogy ma újra édesapja kerámiái társaságában láthatjuk munkáit.

Józsa Judit és édesapja, Józsa János megmutatják nekünk világukat, a közöset, amely Korond hagyományaiból merítkezik; és a különbözőt, amely önön művészi lelkükből fogantatik.

VÁROSI KÖNYVTÁR SZIGETSZENTMIKLÓS

Városi Könyvtár Galériája
Cím: Szigetszentmiklós,
Tököli u. 19.
Tel./Fax: 24/467-100
☎ *24/ 367-566*

Megközelíthető személyautóval Csepel (XXI.), MO-ás út felől vagy a Közvágóhíd-tól induló Ráckevei HÉV-vel.

F.k.: Soltiné Radnics Magdolna ig.

Dipo BT NYOMDA

Mint Atlantisz, a rég elsüllyedt ország,
Halljátok? Erdély harangoz a mélyben.
Elmerült székely faluk hangja szól
Halkan, halkan a tengerfenéken.
Magyar hajósok, hallgatózzatok.
Ha jártok ott fenn förgeteges éjben:
Erdély harangoz, harangoz a mélyben.
(Reményik Sándor)

MEGHÍVÓ

Reprodukciók: Villámsújtott fa (1. oldal), Emlék (2. oldal), Kovácsműhely (4. oldal), Apám emlékére (5. oldal).

MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

1. Erdő	120x 60	olaj
2. Villámsújtott fa	61x 45	olaj
3. Emlék az erdőből I.	60x 38	olaj
4. Emlék az erdőből II.	60x 38	olaj
5. Emlék az erdőből III.	60x 38	olaj
6. Álló bika	50x 60	olaj
7. Pihenő bika	40x 55	olaj
8. Kondor Béla emlékére	100x 70	olaj
9. Apám emlékére	120x 45	olaj
10. Fazekas	105x 77	olaj
11. Favágó	86x 60	olaj
12. Álom	70x 70	olaj
13. Kazimierz	80x110	olaj
14. Idős asszony kávédarálóval	60x 50	olaj
15. Fotós műterem	70x 60	olaj
16. Emlék	47x 41	olaj
17. Triptichon	60x 60	olaj
18. Önarckép	40x 60	olaj
19. Mária	49x 45	olaj
20. Nő mérleggel	60x 47	olaj
21. Elvágyódás	98x 58	olaj
22. Kovácsműhely	47x 50	olaj
23. Cégér I. Mézeskalácsos	30x30	rekesz-zománc
24. Cégér II. Kovács	30x30	rekesz-zománc
25. Cégér III. Fotós	30x30	rekesz-zománc
26. Cégér IV. Órás	30x30	rekesz-zománc
27. Cégér V. Borbély	30x30	rekesz-zománc
28. Két zenész	18x18	rekesz-zománc
29. Cantata Profana	12x50	rekesz-zománc
30. Fuvolázó	18x35	rekesz-zománc
31. Kékszakállú	15x18	rekesz-zománc
32. Carmina Burana I.	17,5x17,5	rekesz-zománc
33. Carmina Burana II.	17,5x17,5	rekesz-zománc
34. Carmina Burana III.	17,5x17,5	rekesz-zománc
35. Zenélők	25x25	rekesz-zománc
36. Rubljov emléke	25x25	rekesz-zománc
37. Csodálatos mandarin	25x25	rekesz-zománc
38. Latinovics Zoltán emléke	25x25	rekesz-zománc
39. Koncert	27x37 (ovál)	rekesz-zománc
40. Hídi vásár I.	25x25	rekesz-zománc
41. Hídi vásár II.	25x25	rekesz-zománc
42. Hídi vásár III.	25x25	rekesz-zománc
43. Hídi vásár IV.	25x25	rekesz-zománc

Reprodukciók: Hapák József
Felelős kiadó: Moldvay Győző
Borsodi Nyomda 81 – 4773 – 300

HATVANI GALÉRIA

JÓZSA JÁNOS festő KIÁLLÍTÁSA

Nyitva: 1981. július 20-tól augusztus 23-ig

JÓZSA JÁNOS

Közel két évtizede tért vissza tanulmányai városából, Budapestről Debrecenbe. E két évtized alatt fokozatosan alakította ki sajátos szín- és formavilágát, amely kapcsolatba hozható ugyan hazai és európai művészeti stílustörekvésekkel, de mégsem azonos azokkal, hanem teljesen egyéni, eredeti. Műveiben a látványból indul ki, de sohasem a látványt ábrázolja, hanem gondolatilag átfogalmazott és sűrített emlékeit vetíti a néző elé. Egyébként Debrecen után a budapesti Képzőművészeti Gimnáziumban folytatta tanulmányait, ahol Szinte Gábor és Komjáti Gyula növendéke volt.

Festőnk már 1959-től állandó résztvevője az alföldi, balatoni, budapesti, debreceni, egri, miskolci, szegedi gyűjteményes tárlatoknak, az utóbbi években pedig rendre szerepel a Hatvani Galéria országos tájkép, illetve portré biennáléin. Egyéni kiállításai itthon Békéscsabán, Debrecenben, Budapesten, Gyulán, Kaposváron, Leninvárosban, Nyíregyházán, Pápán, Veszprémben, s még tucatnyi helyen voltak, most pedig a Hatvani Galériában mutatja be festményeinek, rekeszes zománcképeinek szép válogatását. Volt önálló szereplése külföldön, Bulgáriában (1966) és Jugoszláviában (1973).

Józsa János munkásságát különböző díjak is fémjelzik: Munkácsy-emlékplakett (1963), ezüstérem a lipcsei könyvművészeti szemlén (1965), Medgyessy-plakett (1967), Debrecen város művészeti díja (1971), a „Ceglédi ősz" kisgrafikai pályázatának I. díja (1977), az olaszországi Appiano Gentileben rendezett kisgrafikai biennálé II. díja (1977). Részt vett több nemzetközi csoportos kiállításon is: 1969-ben például Capriban, a fametszet-triennálén, 1971-ben Nápolyban, Milánóban, Bolognában, Montreálban, továbbá a Szovjetunióban, Csehszlovákiában, Romániában, az idén pedig a milanói nemzetközi ex libris kiállításon. Tanulmányúton Párizsban, török földön, később Bulgáriában és Lengyelországban járt.

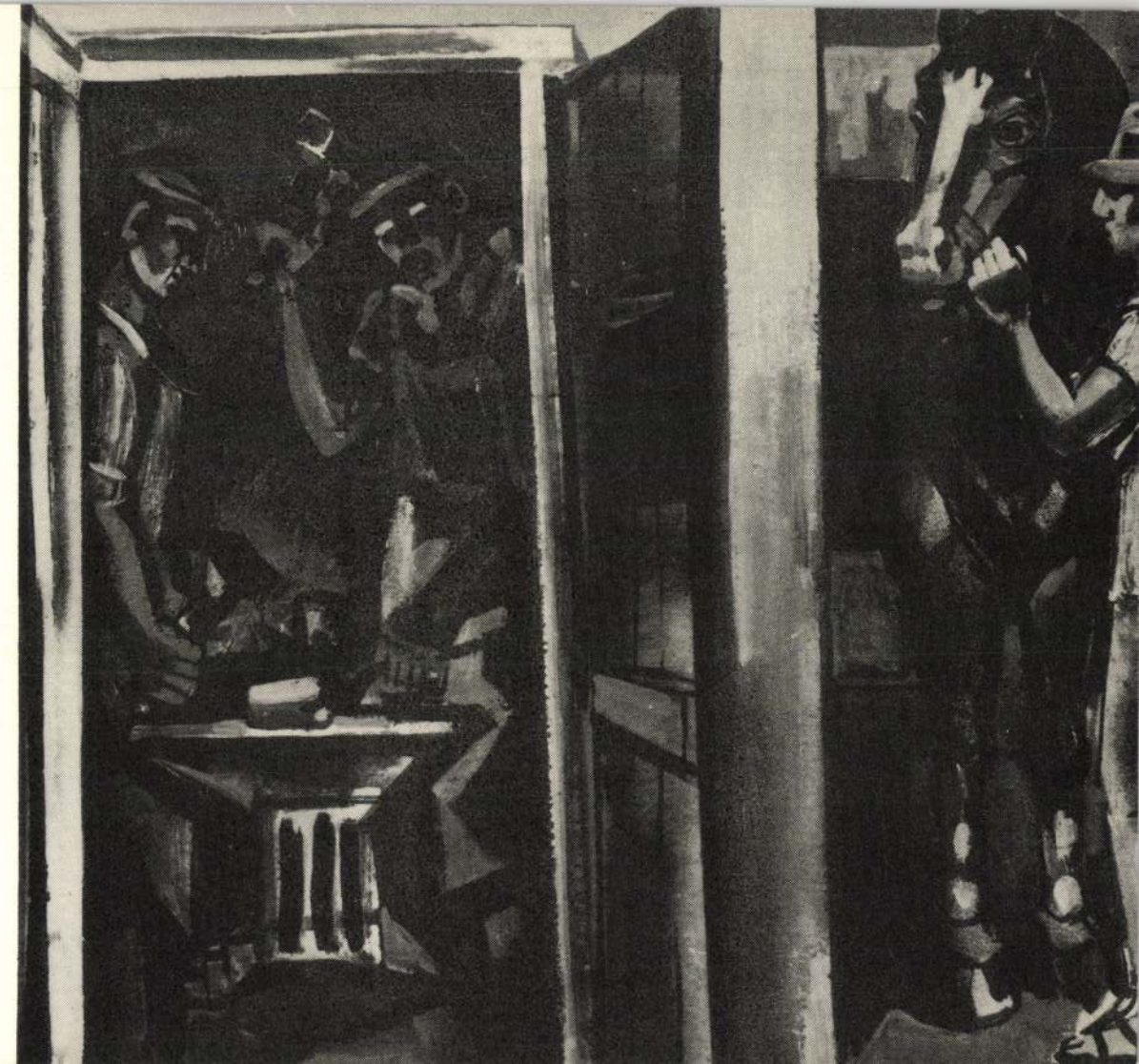

Józsa János

JÓZSA JÁNOS

(1936, Debrecen)
Cím: 4037 Debrecen, Móricz Zs. út 6.
Telefon: 06-52-310-467

Művészeti Gimnáziumban végezte tanulmányait Szinte Gábor növendékeként. Egyéni tárlatok: 1966 Bulgária, 1968 Mednyánszky Terem, 1973 Jugoszlávia, 1975 Békéscsaba, Debrecen és Nyíregyháza, 1977 Debrecen. Díjai: 1964-ben Munkácsy-emlékérem, 1965-ben Lipcsében könyvművészeti díj, 1967-ben Medgyessy-plakett, 1971-ben Debrecen Város művészeti díja.

Farsang	olaj, vászon, 110 x 70 cm
Család	**olaj, farost, 48 x 38 cm**
Kalapos fej	pasztell,papír, 82 x 58 cm

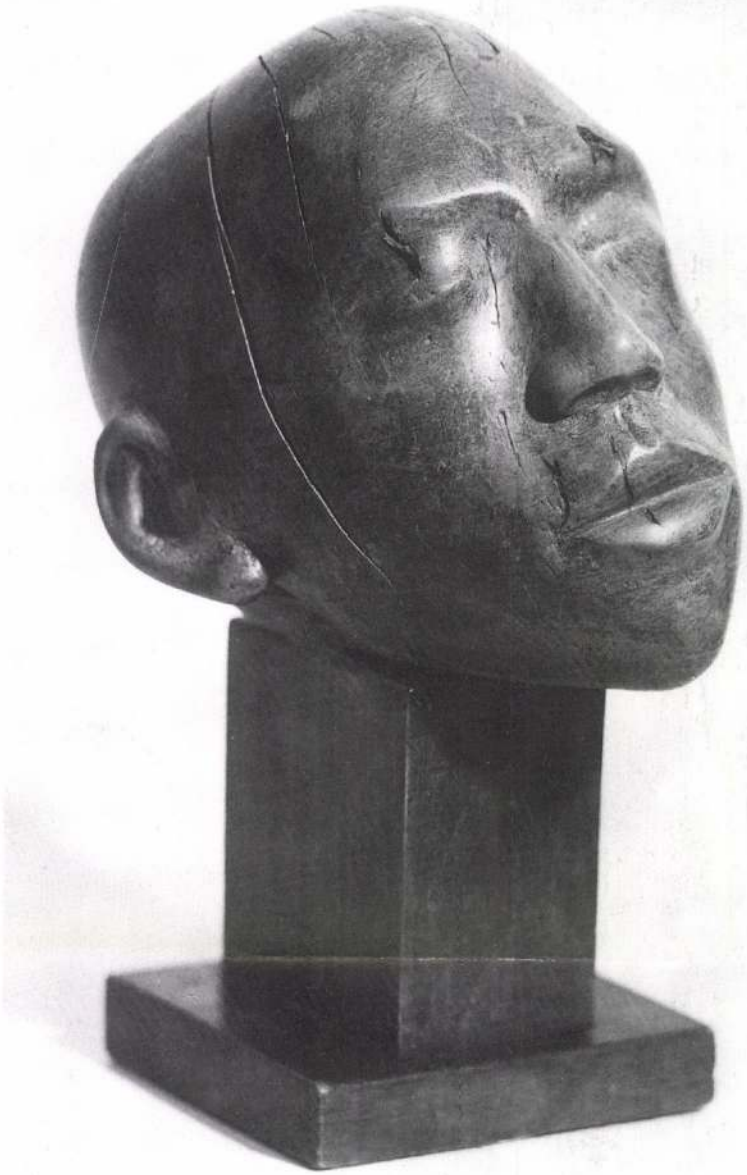

JÓSZAY ZSOLT

(1951, Szolnok)
Cím: 3529 Miskolc, Balogh Ádám u. 1.
Telefon: 06-46-311-886

Az egri Tanárképző Főiskolán végezte tanulmányait 1974-ben, ahol mesterei Blaskó János és Seres János festőművészek voltak. 1984-től veszt részt országos kiállításokon. Fontosabb egyéni kiállítások: 1985 Miskolc; 1987 Debrecen; 1990 Eger; 1991 Budapest, Kecskemét, Miskolc; 1991 Lübbecke (Németország); 1995 Leiden (Hollandia). Díjai: 1988, 1994 Miskolci Téli Tárlat díja; 1989 Vásárhelyi Őszi Tárlat-munkajutalom; 1989, 1995 Salgótarjáni Tavaszi Tárlat; 1991 Alföldi Tárlat; 1992 Miskolci Téli Tárlat fődíja; 1993 Egri Nyári Tárlat; Debreceni Nyári Tárlat; 1996 Zempléni Nyári Tárlat I. díja.

Lány	fa, 27 cm
Portré	**fa, 16 cm**

Páros tárlat a kollégiumban

Kazincbarcika (ÉM) – Józsa Lajos szobrászművésznek két szobra is van Kazincbarcikán: Surányi Endréről készített portréját április közepén avatták a Surányi Endre Szakképző Iskolában, Deák Ferencet ábrázoló bronz dombormüve pedig május elejétől áll a város másik szakképző iskolájában. A Surányiban május 27-től jobban is megismerhetik a szobrászművészt az érdeklődők, hiszen itt több munkájával találkozhatunk...

Józsa Lajos szobrászművész és Józsa János festőművész közös kiállítását ma, szerdán délután 3 órakor – az iskola kollégiumi klubjában – Eperjesi Dezső, az iskola igazgatója ajánlja az érdeklődők figyelmébe. A két művész pályájáról Nagy Bandó András előadóművész beszél. A megnyitón közreműködnek a Kodály Zoltán Állami Zeneiskola növendékei.

A debreceni születésű Józsa Lajos alkotásai a világ számos országában, múzeumokban és magánszemélyeknél egyaránt megtalálhatók. Amint Szíj Rezső művészettörténész írja róla: „Egyformán könnyen bánik fával, bronzzal, agyaggal, kővel, a feladatok megoldásában nem ismer lehetetlent. Ezért mutatnak munkái mind a megformálás, mind a gondolatok tekintetében üdítő változatosságot. Az erőnek és az érzékenységnek szinte ünnepélyes megjelenítése éppúgy jellemzi, mint a karikírozó hajlam. Gyakran alkalmazza a felületes szaggatott megoldást, amely kitűnő lehetőséget nyújt a fény-árnyék kihasználásához..." Józsa Lajos jelenleg budakeszi galériájában él és alkot.

Józsa János ugyancsak Debrecenben született. A budapesti képzőművészeti gimnáziumban tanult, 1959-től rendszeres résztvevője az alföldi, balatoni, budapesti, debreceni, egri, miskolci tárlatoknak. Részt vett több nemzetközi

Józsa Lajos szobra

csoportos kiállításon is. Két évtizede tért vissza szülővárosába. E két évtized alatt fokozatosan alakította ki sajátos szín- és formavilágát. Műveiben mindig a látványból indul ki, de sohasem a látványt ábrázolja, hanem mindig gondolatilag átfogalmazott és sűrített emlékeit vetíti a nézők elé. Az alkotó, környezetét átalakítani igyekvő embert, az élet sokrétűségét, kérdéseit, ellentmondásait ábrázolja valamennyi művén.

Józsa János festménye

Józsa Fajos - festő

Észak-Magyarország 1998. 05. 27.

Józsa János grafikus

Nyitott műterem

Józsa János tárlatvezetés közben
Fotó: Czeglédi Zsolt

Debrecen (HBN) – Harmadik kisgalériáját nyitotta meg Józsa János grafikusművész. A kisújszállási és az abádszalóki után vasárnap délutántól a debreceni művésztelepi műtermében is láthatók a nagyközönség számára az alkotások. A hatvanéves művész huszonöt éve dolgozik a Móricz Zsigmond körúti, tegnaptól Poppea Galériának keresztelt műteremben, ahol most mintegy nyolcvan tűzzománc, rekeszzománc, olaj- és pasztellkép, rézkarc, grafika várja az érdeklődőket, akik a rendhagyó vállalkozás révén, az eredeti környezetükben kiállított alkotások között a művészt munka közben is láthatják.

Hajdú-Bi
1997. dec 12. van Napló

...csa és
...ető Tanácsa
...tanácskozása
...órás vita után
...it a kormány-
...ábbi RMDSZ-
...l, vasárnap a
...; belső ügyeit
...pján immár a
...olytatta mun-
...iparlamentje,
...a két hónapja
...árhelyi kong-
...nak teljesítését
...özött elfogad-
...ndor képvise-
...ározatban szö-
...996 nyarán el-
...agyar csúcsta-
...az új körülmé-
...kor az RMDSZ
...össéget vállalt,
...határozat ez-
...tal arra, hogy a
...i országokban
...ainak biztosítá-
...tegrációnak is
...ele. Az SZKT az
...et bízta meg az

hez szükséges konkrét lépések megtételével. Takács Csaba ügyvezető elnök ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy a magyarországi választások előtti időszak nem tekinthető alkalmasnak egy ilyen csúcstalálkozó megtartására, ezért a magyarországi választásokig az ügyvezető elnökség csak az előkészítésen kíván dolgozni. Borbély Zsolt Attila szövetségi képviselő ezzel szemben annak a véleményének adott hangot, hogy mivel az RMDSZ az európai konzervatív és kereszténydemokrata pártokat tömörítő EDU és a kereszténydemokrata EUCD tagja, éppenséggel szorgalmaznia kellene a csúcs megtartását még a választások előtt, mert ez a választási kampányban az MDF pozícióit erősítené anélkül, hogy beavatkozást jelentene. Ezt a megközelítést Markó Béla szövetségi elnök visszautasította. Az RMDSZ vezetője megerősítette, hogy a szövetség „az egyenlő közelség" elvét kívánja követni a magyarországi politikai erők irányában.

...rn és Meciar találkozója

...Klima osztrák
...Gyula magyar
...dimír Meciar
...nök hétfői bé-
...z eddigi két
...lovák kor-
...ól több szem-
...ülmények kö-
...nz Vranitzky
...lár kezdemé-
...'-i ruszti meg-
...kiváltó oka a
...lapszerződés
...tyéni hármas
...ája 1996. no-
...moldalú kap-
...e volt. Ugyan
...alálkozón ki-
kormányfő,
Ausztriára a
...ozási törekvé-
...n. Hétfőn vi-

gyarország azóta meghívást kapott a NATO-ba, Szlovákia viszont nem, s Ausztriában kormánypolitikusok is egyre komolyabban elgondolkodnak a NATO-csatlakozás lehetőségén. Viktor Klima kancellár éppen néhány hete, a Horn Gyula kormányfővel a 2004-es labdarúgó EB közös megrendezéséről kötött bécsi megállapodásuk alkalmából tartott sajtótájékoztatóján jelentette ki, hogy ha a nagyobbik kormánypárt, az Osztrák Szociáldemokrata Párt, majd a bécsi kormány és a parlament esetleg javasolja az osztrák NATO-csatlakozást, akkor népszavazást kell kiírni. Ez utóbbi kijelentésből sok megfigyelő arra következtet, hogy Klima „reálpolitikusként" nem zárkózik el teljesen Ausztria NATO-tagsá

JÓZSA JÁNOS festő

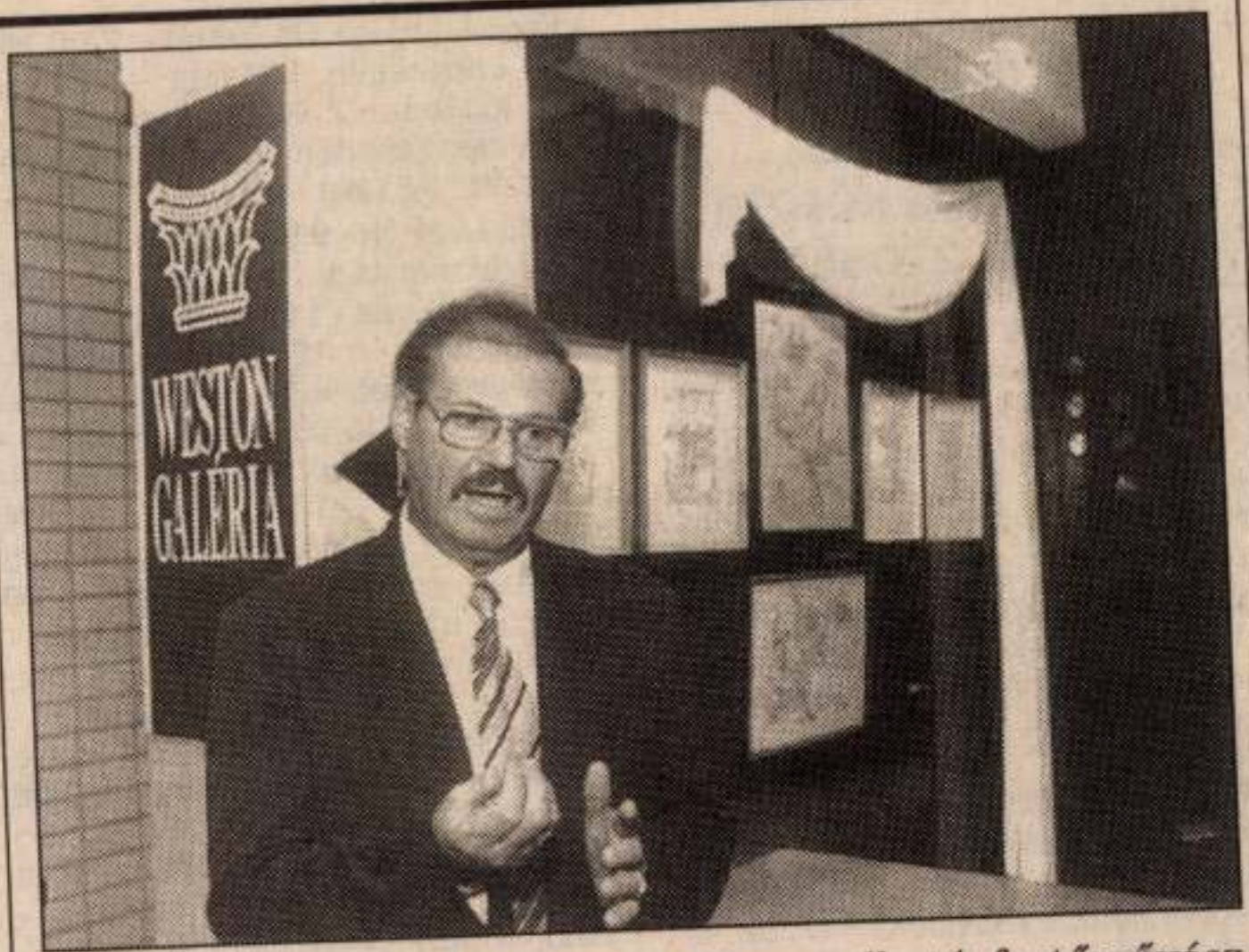

Józsa János, Abádszalókon alkotó festőművész grafikái láthatók Szolnokon, a VMK Weston Galériájában. Az évek óta megyénkben is alkotó debreceni festő ezúttal néhány grafikáját tárja a látogatók elé. FOTÓ: M. J.

RÁDIÓ

MR SZOLNOKI KÖRZETI SZERKESZTŐSÉGE

Szolnok, 1350 kHz (222,22 m), kábelfrekvencián 102,8 MHz. Telefon: 56-421-133.
11.55-18.00: Alföldi magazin - szerkesztő: Korim Éva. Alföldi krónika szerkesztő: Nagy Abonyi Erna. Hírek óránként - 12.30: Beszédtéma - 12.40: Könnyűzenei eseménynaptár - 13.00: Alföldi krónika I. -13.20: Stúdióvendég: Vámos Antal, a szolnoki búváregyesület vezetője - 14.15: Mindent bele - zenés kavalkád - 15.00: Jelenidőben - 16.00: Krónika, a Kossuth rádió műsora - 16.15: Ritmusrodeo - 17.00: Szóváltás - a magyar fitness képviselői - 17.30: Alföldi krónika II.

RÁDIÓ 2000

Az FM 92,2 MHz-en és a 107,6 MHz kábelfrekvencián. Telefon/fax: 56-

Időjárás - 6.33 Útközben - 7.00 Hírek. Lapszemle. Időjárás - 7.30 Hírek. Időjárás - 7.46 Sportreggel. Gólon innen, csörtén túl... - 8.00 Petőfi-délelőtt. Közélet, kultúra, sport, tudomány, játék - 9.00 Hírek. Időjárás - 9.54 Manapság... (jegyzet) - 11.00 Hírek. Időjárás - 11.20 Örökzöld operettdallamok - 12.00 Nótakalendárium Gaál Gabriella műsora - 12.50 Korkérdés - 13.00 Hírek. Időjárás - 13.03 Manapság... (ism.) - 13.08 Állomáskereső - 13.15 Hogy tetszik lenni? Nyugdíjasok műsora - 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés - 14.00 A Rádió kívánságműsora. Közben: - 15.00 Hírek. Időjárás - 17.00 Hírek. Időjárás - 17.03 Petőfi-délután - 18.54 Gordiusz plusz - 19.00 Hírek. Időjárás - 19.03 Kölyökóra - 20.00 Rockújság - 21.00 Hírek. Időjárás - 21.03 Hoppá! - 21.50 Slágerek a múltból - 23.00 Hírek. Időjárás - 23.03 Sporthíradó - 23.10 Korzó - 0.15 Annyi. Válogatás az „Ennyi"-ből - 2.00 Hírek. Időjárás - 2.04-3.00 Dallamról dallamra - 3.00 Hírek. Időjárás - 3.04-4.00 Évszázadok muzsikájából - 4.00 Hírek. Időjárás - 4.04-4.20 Verbunkosok, csárdások

JÓZSA JÁNOS

Üzenet agyaggal Erdélyországból

Erdélyben barangolva rendszerint eljutunk Szovátára is, meg a hozzá közeli Korondra, s aki csak teheti, bekukkant Józsa uram műhelyébe, ahol az erdélyi fazekasság remekművei készülnek. Korond más vonatkozásban is közel áll a szívünkhöz: itt és a szomszédos Parajdon gyerekeskedett, majd innen indult el világgá Áprily Lajos. Amit ő rímekbe szedve, versben mondott el Erdélyről, Józsa János korongon megformálva, székely motívumokkal díszítve hozott el Magyarországra.

MATULA GY. OSZKÁR

Józsa János, a népművészet mestere egy olyan faluban szerzett európai hírnevet, ahol a lakosság nyolcvan százaléka a fazekasságból él. Ő azzal vált ki a többiek közül, hogy bár megőrizte a korondi fazekasság hagyományait, emellett nem riad vissza az új kereséstől sem, kutatókedve, művészi hajlama arra sarkallja, hogy túlnézzen szülőföldje kerámiakultúráján. A maga egyéni stílusával ötvözi a korondi formákat, formabontó technológiát és díszítőelemeket használ, alkotóművészként Korond hagyományos népművészetét gazdagítja.

S lám, követője is akad a családból, nem is egy. A nagyfiú mellett, aki apja műhelyében dolgozik, mostanság a harmadik és legkisebb gyerekre,

Juditra irányult a figyelem. *Józsa Judit* mindazonáltal csak az anyagban követi a családi hagyományokat: ő is agyagból alkot – kisplasztikákat. Húszévesen települt át Magyarországra, azóta itt él a maga kenyerén. 1995-ben már közös kiállításon mutatkozott be az édesapjával, először mutatta be nagy nyilvánosság előtt az erdélyi népet oly hűen ábrázoló munkáit. Azóta több kiállítása volt, folyamatosan alkot, s közben diák is, a Pázmány Péter Egyetemen művészettörténelmet és szociológiát tanul.

Józsa János kerámiáiból és Józsa Judit kisplasztikáiból most újabb kiállítás nyílt, ez alkalommal a Pest megyei Szigetszentmiklóson, melyet *Juhász Judit*, a Magyar Rádió Rt. alelnöke nyitott meg. A méltatás során köszönetét fejezte ki a két erdélyi művésznek, amiért munkájukon keresztül mutatják meg az anyaországnak azt a világot, ami Korond és Erdély hagyományaiból merítkezik, s amely önnön művészi lelkükből fogant.

Józsa Judit kiállítása 1998.03.24.

NAPRAFORGÓ VETŐMAG

ASGROW, CARGILL, DEKALB, NOVARTIS, PIONEER,
SZEGEDI és más fajták is megvásárolhatóak.

NAPRAFORGÓ TERMELTETÉSI
INTEGRÁCIÓS SZERZŐDÉSKÖTÉS

TAVASZI ÁRPA VETŐMAG

RUBIN fajta

A TAVASZI SZEZON NÖVÉNYVÉDŐSZEREIVEL,
MŰTRÁGYÁIVAL IS RENDELKEZÉSÉRE ÁLLUNK!

FORDULJON BIZALOMMAL HOZZÁNK!

AKKOR IS, HA A LEGJOBB FAJTÁKAT SZERETNÉ MEGKAPNI,
AKKOR IS, HA KEDVEZŐ ÁRON SZERETNE VÁSÁROLNI!

DÖNTÖTT MÁR? MI KISZOLGÁLJUK!

Vásárlás esetén a nagyobb tételeket kiszállítjuk Önhöz!

**HA MÉG NEM DÖNTÖTT,
TANÁCCSAL SEGÍTJÜK A FAJTAVÁLASZTÁSBAN!**

KERESSE SZAKEMBEREINKET AZ ALÁBBI CÍMEN:
5400 Mezőtúr, Cs. Wágner u. 3.
Tel.: 56/351-040, 352-461/fax
5053 Szászberek, Hunyadi u. 1.
Tel.: 56/367-484, 367-116/fax

H-0338

kombinátorok, vetőgépek, talajsz
permetezők, magrosták. Használt tra

AGROSZOLÉRT KFT.
Mezőtúr, Tel./fax: 56/359-330, 06-60

ALCSI FARM kft.

Keresse fel alcsiszigeti raktáráruházunkat, ahol SPS típusú szecskázók, T-087 és T-088 típusú trágyaszórók, CPF és PZTF típusú szippantók, UNHZ típusú rakodók alkatrészeit kínáljuk igen kedvező áron. Hazai és nyugati gyártású K1 és K2 típusú hidraulika tömlők 196 féle változatát, gyorscsatlakozók, hidraulikus munkahengerek, hardy tárcsák, kardántengelyek, kardán csuklók, szorító bilincsek, valamint rozsdamentes acél-idomok, csapok hollanderek, pillangó szelepek széles választékát forgalmazzuk.

Nagy tételben vásárlók, viszonteladók részére árkedvezmény.

**Címünk: ALCSIFARM Kft.
5002 Szolnok, Keszeg út 15.
Telefon: 56/420-896
Tel./fax: 56/420-895**

Beruház, vagy pótalkatrészt keres? Segít Önnek a PRODUKER-es!
a Szolnoki Mezőgép Rt. márkakereskedője

– UNIMIX-10 tak.keverő kocsi

PATENTUM

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1969 OKT 11

1021

Józsa János kiállítása Pécsett

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Baranya megyei és Hajdú-Bihar megyei szervezete közös rendezésében október 1-én nyílt meg Józsa János kiállítása Pécsett. A nagy érdeklődéssel kísért cseretárlat bizonyságul szolgált arra, hogy a 33-ik évében járó festő-grafikus művei egyre fokozottabb szellemi és érzelmi ötvözettel készülnek. Elmaradt a méretek fokozása, kubisztikája fellazult, s egyre jobban telítődött szürrealisztikus elemekkel, társulva lírai hangvétellel, nemes patinájú romantikával s mindenekelőtt erőteljes elvonatkoztatásokkal és jelképes elemekkel. Józsa még bulgáriai akvarellvázlatain s az Alföldi Nyomdában most készülő naptárgrafikáin is igyekszik a felület feszültségét minél teljesebb mértékben kimunkálni, nem hagy egyetlen négyzetcentiméternyi területet sem unalmasnak. Az ember és a tárgyi kellékek nemcsak formai felépítettségükben érdeklik; gyakran belezsúfolja gyermekkori élményeit is, olykor rábízva magát képzeletének játékos ösztöneire. Józsa ért a belső világ, a rejtett feszültségek feltárásához *(Egyedül, Ablak előtt, Triptichon)*, a jelzésszerű, lényegre tömörítő egyszerűsítéshez.

Ha útjának egyes állomásait elemezzük, a fejlődés következő szakaszait állapíthatjuk meg: a konstruktivitásból az expresszionizmusba, innen — elsősorban grafikáin — a szürrealizmus, majd a tömörítés útján a nonfiguratív elképzelések felé vezet az útja, de egyik sem olyan mértékben, hogy a valóság talajától elrugaszkodna, s megelégedne a színek és vonalak dekoratív elemeivel. Józsa öntudatosan éli át fejlődésének állomásait, jól tudja, hogy nem lehet egyik napról a másikra megváltozni, s a buktatókon át kell rágnia magát. A stílusváltást nyilván előkészítették a bulgáriai utak. Az idegen táj hangulata, atmoszférikus színhatásai döntő tényezőként szerepeltek. Ezekről az utakról sok olyan élményt hozott, amiket még műtermi munkákban érlel, s fennáll a képpé érlelés igénye, de olyan akvarellek is szerepelnek, ahol megelégedett a rögtönzés üdeségével, a vízfestés papíralapot sejtető vibráló fehér foltjaival, a formát és fényhatást biztosító kihagyásokkal, a korallpartok, házak, buckák arabeszkjeivel.

Anya gyermekével. 1969.

Külön kell szólnunk Józsa színes rézkarcairól, amelyek e tárlaton egy egész falat foglalnak el. Színes és nem színezett grafikákról van itt szó, ahol a színek grafikai úton, nyomólemezről kerültek a papírra. A színesség e műveknél lehetővé tette, hogy hangulatban, motívumban „skálázottabban" fejezze ki magát, a hangsúlyozandó részeket színekkel toldja meg. E naptárgrafikák három lemezről készülnek. A hónapok hangulatát s tartalmát a színek kezelési módja is kifejezi. Elhanyagolt s nagyon kevesektől művelt terület a több lemezről nyomott színes rézkarc; sok művességet, odaadó cizellált aprólékosságra vigyázó figyelmet s türelmet kíván. Józsa a színek ellenére is megmarad a grafika területén, nem lép fel a táblakép igényével, s ezzel csak fokozza lapjainak anyagszerűségét.

Pécsi bemutatkozása sokoldalúságát, stílusfordulata további érlelődési folyamatra utaló lehetőségeit tárta fel. E tárlat viszonzásául Pécs is rövidesen elküldi Debrecenbe az ottani művészéletnek egy kiemelkedő képviselőjét, s ez a művészcsere a két város közötti kapcsolatokat mélyíti el.

Dr. Tóth Ervin

. Tanács kertészeti
rpád tér 23.
kei Fmsz sárándi
s vegyesboltjába
boltvezetőt keres.
személyesen vagy
fmsz kereskedelmi

yors- és gépírót al-
Fizetés megegye-
. Jelentkezés csak
a Tiszafüred és
alános Fogyasztási
tő Szövetkezet ke-
főosztályán.
azdasági Gépjavító
lvesz segédmunkást,
- és szerszámgép
osokat, valamint
1 kazánokhoz vizs-
5ket. 44 órás mun-
entkezés Szoboszlói
mfenntartási osztály.
edőket, villanysze-
lveszünk. Jelentkez-
ITÁSZ Vállalat Üz-
sága, Debrecen, Mi-
t 1., személyzeti osz-

akókat azonnal fel-
ci Kirendeltség.

dasági Fe
Ktsz. Hatv

Vizsgázot
a "MÉK V
Jelentkezés
főzdéjében,
kepércsi ú

Építőipari
lalat (ÉPFU
sel felvesz
kező gépk
kezelési vi
darusgépko
Debrecen, I

Felveszünk
esztergályos
és géplakat
férfi betan
portásokat, éjjeliőröket. Hungária Műanyag-feldolgozó Vállalat 2. sz. gyáregysége, Kisheggyesi út.

Lakatos, hegesztő szakmunkásokat, betanított lakatosokat, segédmunkásokat (nyugdíjast és fiatalkorút is) felvesz a Debreceni Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó Ktsz. Hatvan u. 58.

sokat keresünk. Hajdúszoboszlói Szolgáltató Ktsz.

Asztalos szakmunkásokat és segédmunkásokat azonnal alkalmaz az Asztalos Javító Ktsz. Vidékieknek útiköltséget térítünk, fizetés megegyezés szerint. Debrecen, Bem tér 2.

Az Orvosi Biofizikai Intézet október 15-től fűtőt alkalmaz. Jelentkezés az intézetben. Bem tér 18. B.

A 31. SZ. ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
12. SZ. FŐ-ÉPÍTÉSVEZETŐSÉGE

felvételre keres

Tiszaszederkényi Vegyi Kombinát vagy Bőcs sörgyári építkezéshez lehetőleg építőipari gyakorlattal rendelkező és előkészítési, valamint technikusi munkában jártas

építészmérnököt,

építésztechnikust,

gyors- és gépírónőt.

Minden héten szabadszombatos foglalkoztatás. Bérezés kollektív szerződés szerint, plusz különélési pótlék. Üzemélelmezés és elhelyezés munkásszállás on biztosított. Közlekedés hét végén és hét elején. Különjárat autóbusszal.

Jelentkezni lehet személyesen a tiszaszederkényi munkahelyen, vagy levélben (Tiszaszederkény, Postafiók 13.), vagy Kovács Lajos fő-építésvezetőnél. Debrecen, Liszt Ferenc u. 6., I. em. (szombaton és vasárnap).

Ezúton mondunk hálás köszönetet kedves rokonainknak, szomszédoknak, ismerőseknek és mindazoknak, akik szeretett, kedves halottunk,

SZEMÁN JÓZSEFNÉ
Sete Ilona

temetésén megjelentek, ravatalára koszorúkat és virágot helyeztek és mély fájdalmunkat részvétük nyilvánításával enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Ezúton értesítem jó barátainkat, kedves ismerőseinket, volt munkatársait, hogy szeretett férjem,

TRATTNER DEZSŐ
nyugd. ktsz-elnök

sírkőavatása folyó hó 12-én, fél 12 órakor lesz a Monostorpályi úti temetőben.

Özv. Trattner Dezsőné

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

1969 NOV 11

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Debrecen

JÓZSA JÁNOS festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás november 7-én Hajdúböszörményben a városi művelődési központ kiállítótermében. A kiállítást dr. Bencsik János, a Hajdúböszörményi Városi Tanács V. B. művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg, közreműködött Simor Ottó, a Debreceni Csokonai Színház művésze. A kiállítás november 30-ig tekinthető meg.

Jórsa János

Említve

Moldvay Györö: Puska és ecset
Magyar Hírlap, Bp. 1969 sep. 3.

Józsa János

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 AUG 20

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

magyar szava

JÓZSA JÁNOS Debrecenben élő festő- és grafikusművész többször járt Bulgáriában tanulmányúton. Benyomásait számtalan vázlaton és már elkészített képen örökítette meg. A Bulgáriában készített képeiből most a hajdúszoboszlói művelődési központ rendez kiállítást. A bemutatón húsz akvarell és olajpasztell kép tekinthető meg. A kiállítás megnyitására ma, augusztus 20-án 18 órakor kerül sor a művelődési központ kiállítóhelyiségében.

1821

is, s rövidesen ide költözik a III. kerületi házkezelőség is. Ezzel elérik azt, hogy az ügyfeleknek panaszuk intézése során nem kell egyik irodából a másikba menni, hanem egy épületben találnak meg

Jónsa János

Kiállít a debreceni vizégkarnevá-
lon.

Hajdu-bihari Napló 1969 aug 14.

Józsa János

Lerepelt Carpiban (Olaszország) a mandatkőri grafikai kiállításban

B. J.: Az elmúlt év sikerei

Hajdu Bihari Napló 1970 I. 1

Tóth János

A „Virág a képzőművészetben" c.
kiállításon részt vett

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen
1964. aug. 19.

Jórsa János

Résztvesz az V. orsz. graf. biennálén

Papp Lajos: Szinekcielkűli rokszimüség
Eszakmagyarország, Kistok. 1964. sz. 14.

G. A

Jórsa János gaprai

358. Levél a hitvesnek. rkc. 330×257 mm. Jn. – Aláírás: Radnóti Miklós ill. / Levél a hitvesnek / Jórsa János

359. Szüleim. lino. 296×220 mm. Jn. – Aláírás: Szüleim. Jórsa János.

360. Zenélő l/m. 247×168 mm. Jn. – Aláírás: Zenélő, Jórsa János.

Szy Rezső, Gyűjtemenyem. (Katalógus) Olaj, temp, arv, gouache. Bp. 1966.

38.

Jórsa János [illegible]

355. Balett Komp. rkr. 256×220 mm.
Jn. – Aláírás: Balett Tompozíció
(1963) Jórsa János.

356. Illusztráció József Attilához,
lino. 300×155 mm. Jn. Aláírás:
Mondd mit ésel Jórsa János

357. Kései sirató, lino. 250×130 mm. Jn.
Aláírás: Kései sirató Jórsa János

Szy Rezső, Gyűjteményem. (Katalógus) Otaj,
temp, asv, gouache. Bp. 1966.

38. l

M.D.K

Józsa János
festő

Tanulmány jellegű ábrákat
mutat be.

Pogány Ö. Gábor: Dolgozó emberek között
Művészet, 1968. május - 33 lap.

MDK

Józsa János

Szigeti v szedelem /Zrinyi illusztr./ lino

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Fórsa János

Illusztrációk Kertész Ákos
Írásákor / 2 rapró /

Maggal / finsög 1964 V. 30

Fórsa János

~~Ber~~ Brecht illusztráció /szeptó/

Magyar Ifjúság 1965 VI. 26

MDK

Józsa János

Kiállitási hir

Müvészet 1968 márc.p.47.

Józsa János

Fametszetekkel szerepel a
„Magyar műtészek Vietnámért"
c. kiállításon a Kult. Kapcs.
Intézetében

Tasnádi Attila: Kiállítási jegyzetek

Kortárs 1967 X. 1677 old.

Fórsa János

Bűvölő c. Fertusenko illusztrációja a szerepel a „Mai magyar grafika c. kiállításon (repró)

Kritika, 1968 IV. címlap

Józsa Tódos

Kisgrafika II.

A III. Miskolci Országos Grafikai Biennálé anyagából

Északmagyarország 1965. nov. 14. 6. l.

MDK,

Lóksa János
gráfikus

Szinkarról készült vérkarcót
mutatta be a tárlaton.

Horács Gyula: A XI. Alföldi Tárlat Békéscsabán
Művészet, 1968. julius - 35 lap

Mórsa János

Fametszetekkel illusztrálta

Brecht: Kurázsi mama és gyermekei

c. könyvet /szepró/

„A négy magyar könyv" pályázatot

díjat kapott

~~Haimonkyörvény~~: A négy magyar könyv

Magyar Grafika 1966 III. mellékletet

MDK

Józsa János

repr.:

Ablak előtt

4. miskolci o. graf. biennale 1967. miskolci Gal.

MDK

Józsa János

fam.:

Vietnam

Ablak előtt

Jevtusenko: Büvölő

4. Miskolci o. graf. biennale, miskolci Gal. 1967.

M.D.K.

Jórsa János, festő, grafikus

„Műterem" c. rézkarca látható ez ellelső borító egész belső oldalán és „Szüleim" c. grafikája a Szövegi között. A budapesti Mednyánszky teremben rendezett első kollektív kiállításáról. /.

Tóth Ervin: Jórsa János kiállítása a Mednyánszky teremben

ALFÖLD, Debrecen. 1968. XIX.évf. 8. az. 23. old.
+ 66.

M.D.K.

Jórsa János, festő, grafikus

... nagy elismeréssel számol be rövid witi-
hájában a szerző. Festményei körül hi ennek
csendéleteit, a legkülönbözőbb tecznikát-
ban is nagy felrészültséget eláruló grafi-
kái körül a „Háboru és béke", a „Szigeti
veszedelmet", és Jevtusenkó „Bűvölő"-
jáker készített illusztrációját.

Tóth Ervin: Jórsa János kiállítása a Med-
vyanszky teremben.

ALFÖLD, Debrecen. 1968. XIX.évf. 8. az. 66. old.

M.D.K.

Józsa [Fáinos J.], festő, grafikus

grafikáit említi:

Sz.Kürti Katalin: Vásárhelyi tárlat 1968 - Debrecen

ALFÖLD, Debrecen, 1968.XIX.évf. 7. sz. 67. old.

M.D.K.

Fórsa János, festő

„műveiről nehéz határozat véleményt mondani..." Dicsérik „Csendélet"-ét, viszont „Don Quijote" c. képe „igen sok Csontváry reminiscenciától terhes... némi picassói átfocalmazással". Grafikái ellenben „a kiállítás

./..

Kádár Zoltán - Thoma László: Jegyzetek a debreceni Területi Tavaszi Tárlatról, ALFÖLD, Debrecen. 1968.XIX.évf. 7. sz. 64-65. old.

M.D.K.

Fórsa János „festő"

... reprezentatív darabjai köré tartoznak". Külön kiemelik „Vándorkőszörűs", „Szüleim" és az „Epitrezés" c. rézkarcait.

Kádár Zoltán - Thoma László: Jegyzetek a debreceni Területi Tavaszi Tárlatról

ALFÖLD, Debrecen. 1968. XIX.évf. 7. sz, 64,65.old.

MDK

Józsa János

József Attila illusztr., mon.
Jevtusenko " linó

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

Józsa János

Részkarcokkal nekrepel a VII. Szegedi Nyári Tárlaton

Papp Lajos: Az ember valósága

Tiszatáj 1966 IX. n. 747 old.

Mórsa János

Rézkarcokkal, fametszetekkel szerepel a IX. ~~Ny~~ Alföldi Tárlaton Gyulán

Gádorosi Vass István: IX. Alföldi Tárlat

Tiszatáj 1966 VI. n. 458 old.

Jósa János

De brecenben él. Illustrációkkal szerepel a Szeged Nyár. Tárcato.

Pogány Ö. gábor: Nyár. Tárlat Szegeden

Tiszatáj 1965 XI n. 858 2 d.

MDK

Józsa János

Házak, rk.

Pihenő, Munkás, Anyám, toll

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

1968. jan. Ernst Muz.

Jósa János

Fametszetei: Fagyejev Tivon Kilencen c. regényéhez.

Magyar Nemzet, 1967. II. 5.

Jórsa János

Gametszeteiből két illusztráció

Fagyejev: „Tizenkilencen" c. regényeher

II. r. 13.

Józsa János

(Debrecen)

Anyám, rézkarc, 31 x 26
Élet, " 31 x 41
Kisgrafika, " 16 x 10,5
Illusztrációk I. nincs rézkarc, 17 x 19
II. nincs rézkarc 25 x 19,5
III. " " 27 x 14
IV. " " 16,5 x 11
V. " " 21 x 16,5
Nyárfoldi Tavlat fány ett nett 15 x 18,5

Reprod.: Nyár.

Nyárfoldi Tavlat fány ett nett 1966

Kut. ber. Csoár István 1966

Józsa János (Debrecen)

Edit, olaj-pant.

Gyermekek, [illegible] Reprod.

Arts, lino-metnet

Müllenbach-rénkarc.

Magyar képzőművészek szövetsége

keletmagyarországi területi szervezetének tavaszi tárlata 1965.

Kat. bev. kádár Zoltán. Debrecen

MDK

Józsa János

Anyám c. rajza

Mivészet 1968 máj.p.32

Jozsa János festő

Kiállítása nyílt a debreceni Medgyessy tekemben

Művészet 1969 IV. n.

Józsa János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1969 OKT 3 -

— JÓZSA JÁNOS debreceni festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás Egerben, a TIT Baranya és Hajdú megyei szervezeteinek közös rendezésében.

— FERDE OLAJKUTAT mélyítettek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1968 MÁR 9

Józsa János

MA NYÍLIK BUDAPESTEN

Józsa János festőművész kiállítása

1021

Március 9-én, szombaton délután egy órakor Budapesten, a Tanács körúti Mednyánszky teremben, az egyik legnépszerűbb budapesti kiállítási helyen Józsa János debreceni festőművész tárlata nyílik meg. A megnyitót dr. Tóth Ervin műtörténész tartja.

A fiatal festő és grafikus első önálló budapesti tárlatán harminckét alkotását mutatja be a közönségnek. A debreceni tárlatlátogatók előtt részben ismert ez az anyag, olajképei közül többek között a Szüleim, olajtemperáiból az Ablak, Monika szerepeltek a debreceni kiállításokon.

Gazdag anyagot mutat be Józsa grafikáiból is a tárlat, többek között a Háború és békéhez, a Szigeti veszedelemhez és Jevtusenko verseihez készített illusztrációkat.

A kiállítás — amelyet a Képcsarnok Vállalat rendez — március 23-ig lesz nyitva, és hétköznapokon fél tíztől hatig, szombaton tíztől háromig tekinthető meg.

1968 MÁR 1 U.

Árhullám a Tiszán

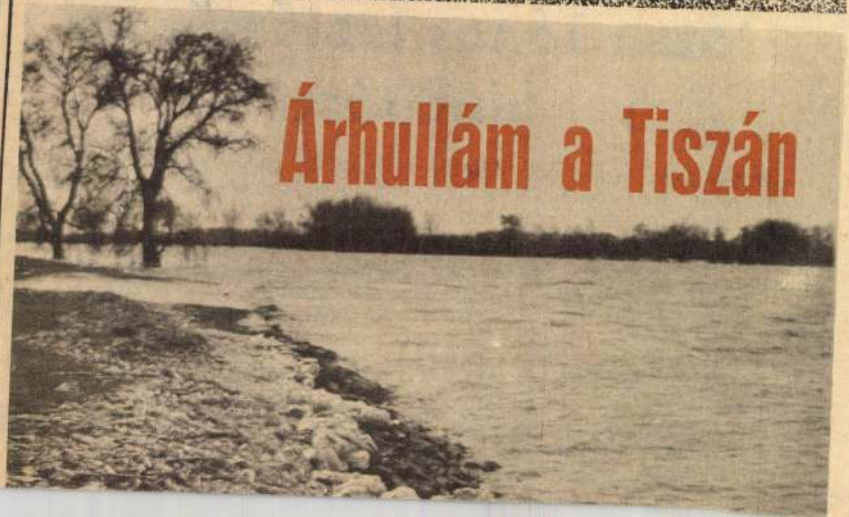

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Józsa
János

1971 MAR 12

1021

Megnyitották Budapesten Józsa János kiállítását

(Kiküldött munkatársunk tudósítása)

Március 8-án került sor Józsa János debreceni festőművész budapesti kiállításának ünnepélyes megnyitására a Képcsarnok Vállalat rendezésében a Tanács körúti Mednyánszky Teremben. A kiállítás megnyitásán részt vett *Molnár Viktor*, a Debrecen Városi Pártbizottság titkára, *Cseke Béla*, a Hajdú-Bihar Megyei Pártbizottság és *dr. Sz. Szabó László*, a Debrecen Városi Pártbizottság munkatársa. Megjelent a megnyitón a magyar képzőművészet számos kiválósága, többek között *Barcsay Jenő* Kossuth-díjas festőművész, *Csernó Judit* Munkácsy-díjas grafikusművészek.

Győri Lajos, a Mednyánszky Terem vezetője üdvözölte a vendégeket, majd *dr. Tóth Ervin* művészettörténész nyitotta meg a kiállítást. Többek között a következőket mondta:

— A 32. évében járó Józsa János valójában alig 6—7 évre visszanyúló festői és grafikai múlttal rendelkezik, de ez a viszonylagosan rövid idő is bővelkedik kimagasló nemzetközi és országos sikerekben, különböző díjakban és kitüntetésekben.

Elmondotta, hogy Józsa két díjat nyert Debrecen város jubileumi pályázatán, az alföldi tárlaton Munkácsy-, a Nyári Tárlaton pedig Medgyessy-emlékérmet kapott. A lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállításra kiírt Brecht-illusztrációs pályázaton első díjat nyert. Illusztrálta Brecht mellett József Attila, Ady Endre, Radnóti Miklós, Voznyeszenszkij, Jevtusenko és mások műveit. 1966-ban Bulgáriában rendeztek tárlatot Józsa műveiből.

A budapesti kiállításon Józsa János 32 alkotását mutatja be. Új olajpasztellképei mellett nagy számban szerepelnek a tárlaton grafikái, karcok, metszetek, litográfiák. A Mednyánszky Terem kirakatában helyezték el a festő nagyméretű „Kosfejes csendélet" című festményét.

A tárlat megnyitása után alkalmam volt néhány szót váltani Barcsay Jenő Kossuth-díjas érdemes művésszel, aki többek között az alábbiakat mondta Józsa János tárlatáról.

— Nagyon tehetséges fiatal művésznek tartom Józsát. Grafikáiban teljesen kész művész, ezekben talált leginkább magára, saját egyéniségére. Festményei még néha csak kísérői a grafikáknak, bár e területen is vannak meglepően érett munkái. Nagyon szerencsésnek tartom munkásságában azt, hogy a festészetet nem választotta el a grafikától. Úgy látom, Józsa kereső, fejlődő típusú ember és művész, s ennek nagyon örülök. Pár esztendő múlva — ha így fejlődik — teljesen kész művésszé érik. Nagy öröm ez nekem, nagyon szeretem a fiatalokat, ezért tanítok ma is még — régen túl a nyugdíjhatáron — a főiskolán, az élettel való állandó kapcsolatot jelentik számomra a fiatalok. Sokszor úgy hiszem, ha ez megszűnne, már nem is lenne miért élni. Ezt az örömteli találkozást éreztem ezen a tárlaton is.

Józsa János budapesti tárlata március 23-ig lesz nyitva.

Bényei József

„Ki" „ő"? Ki ez a „munkatárs", aki azt a feladványt, amit a matematikusok órákig csináltak, néhány másodperc alatt tökéletesen ellenőrizte? Származására nézve lengyel, és nagyszerű képességei vannak. Másodpercenként 1000—1500 matematikai műveletet képes elvégezni, pillanatok alatt ellenőriz bonyolult számításokat, és végül: közölni is tudja, hogy jó-e vagy rossz az eredmény.

Nem, nem egy csodálatos képességekkel rendelkező ember ODRA, csupán egy gép. Emberek állították össze bonyolult szerkezetét — az ember szellemi munkájának megkönnyítésére, meggyorsítására. A korunkat jellemző technikai haladás egyik példánya, melynek „léte" nagy jelentőségű a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem intézetei számára. Az értékes számológép az egyetem tulajdonában van immár egy féléve. Ezzel új intézeti részleg is alakult itt, a számítóközpont, melynek vezetője dr. Balogh Tibor egyetemi docens s „főmunkatársa" ODRA, a programvezérelt, univerzális elektronikus számológép.

— Mire képes ODRA, és miben segíti az egyetem munkáját? — kérdeztem az okos gép egyik ismerőjétől, Jékel Pál tudományos munkatárstól.

— Bár ez a számológép nem a legnagyobb kapacitású, s vannak

kodnie — ODRA néhány óra a végrehajtja. Tulajdonképpen n csak most ismerkedünk vele, máris nyilvánvaló, hogy nagy gítséget ad az oktatáshoz s a tu mányos kutatómunkához nemcs a matematikusoknak, hanem nyelvészeknek, a fizikusoknak, biológusoknak, a vegyészeknek is. És azt is tervezzük, hogy ha lesz „ideje" ODRÁ-nak, a környék ipari üzemeinek is besegítünk bizonyos, ipari jellegű, a termelőmunkát segítő bonyolult számítások elvégzéséhez.

Nézem az értékes konstrukciót, a hozzá tartozó úgynevezett perifériákat: a két fotoelektromos beolvasót, a gyorslyukasztót és a speciális telexet, mely a programszalagot készíti — nemzetközi kódrendszer segítségével. A jövő ígérete csillan fel ODRA jelzőlámpácskáiban: a technika fejlődése csodákat teremt majd életünkben. De bármennyire is okos gép ez, az ember nélkül képtelen működni, dolgozni. A gépnél is okosabb emberi agy állítja össze számára a munkaprogramot, s ez sok esetben nagyon nehéz feladat. De ha a program kész: ODRA igen rövid idő alatt elvégzi a bonyolult matematikai műveleteket. S jelenti gazdáinak, az embereknek:

„A feladatot végrehajtottam. Tisztelettel: ODRA."

Vattai Miklós

nány percre őszinte öröm mosolya nyíljon.

Hol is kezdődött ez az akció a keresztesi járásban? Tulajdonképpen már az ősszel, amikor a vietnami hét keretében a körösszakáli asszonyok több mint háromezer forintot gyűjtöttek össze. És aztán jöttek a téli tanfolyamok, amelyek a járásban — hírt is adtunk róla — az idén nagyon jól sikerültek. Minden községben beszéltek a nemzetközi helyzetről, ezen belül a vietnami eseményekről is. Ki volt az első asszony, aki megfogalmazta a gondolatot — nem lehet tudni, tény, hogy megkezdődött a gyűjtés. A keresztesi községi nőtanács és a szövetkezet nőbizottságának tagjai gyűjtőíveket készítettek, az

Új ösztönd

A Művelődésügyi Minisztériumban elk tervezete. A következő napokban kézhez a felsőoktatási intézmények, az egyetemi teleiket közölhessék. Az ösztöndíjakra — a tervezet szerint — változatlan mara megváltozik a tanulmányi ösztöndíj javár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG
MÁJUS 5.

Kisgaléria

A tavaszi tárlat anyagából

Józsa János:
Mónika (olaj)

AZ NDK bu
nagykövetségén

A közelmúltban átadták az NDK budapesti nagykövetségének új otthonát a Népstadion útja 101—103 szám alatt.

Képünkön: a nagykövetség épületének egyik impozáns helyisége

(MTI) fotó — Vigovszki Ferenc felv.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hajdú-Bihar megyei Napló

1968 JAN 7

1021

Józsa János

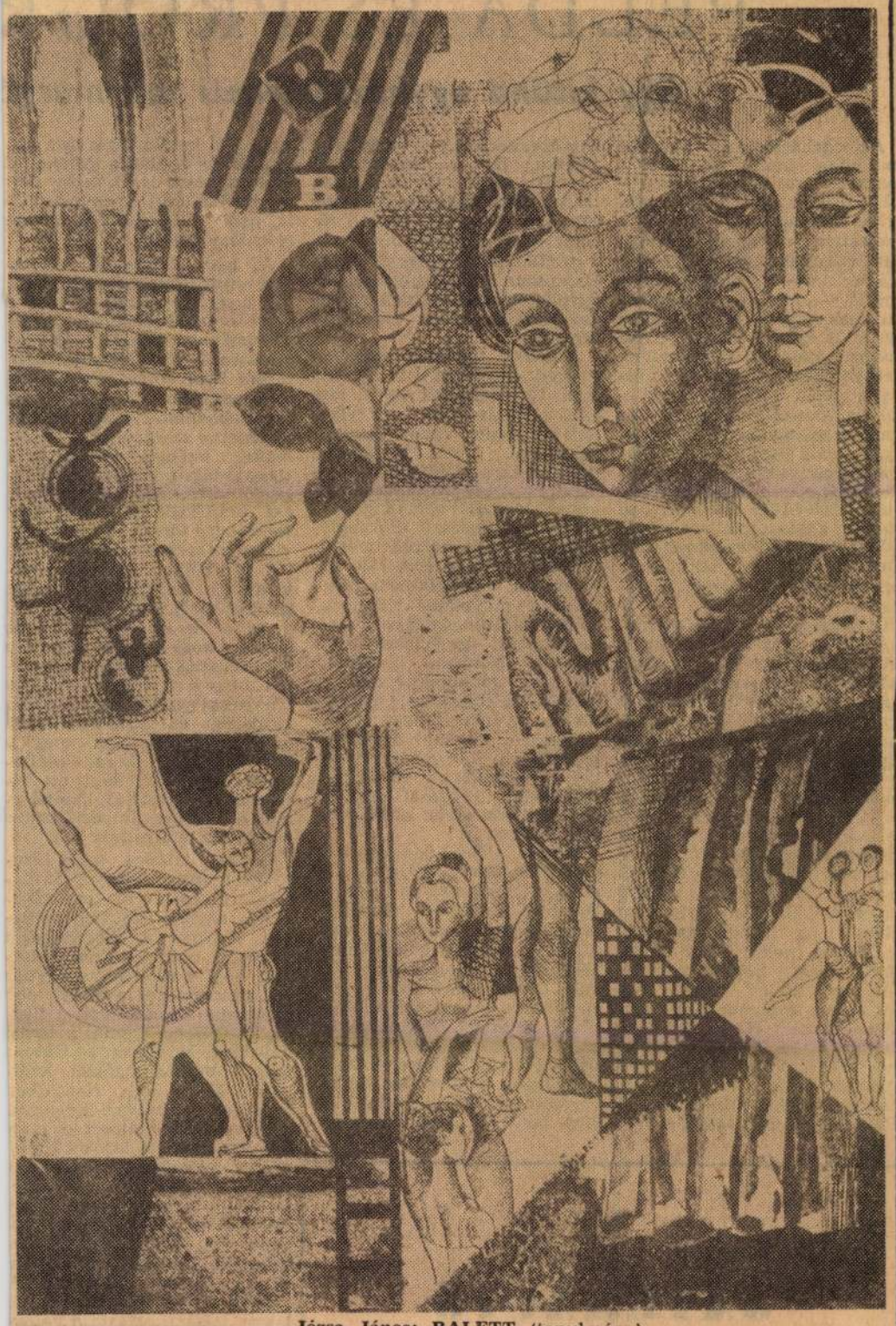

Józsa János: BALETT (tanulmány)

PÉLDA ES PROGR

Egy kitűnő egyháztörténeti mű margó

Az egyháztörténet meglepő mostohán kezelt területe a marxista valláskritikának — külföldön és hazánkban egyaránt. Különösen elhanyagolt a protestáns egyházak szerepének vizsgálata, pedig egyes országokban — így Magyarországon is — jelentős tömegeket tartanak még ma is befolyásuk alatt. A rendkívül szegényes magyar marxista egyháztörténeti irodalom is szinte kizárólag a római katolikus egyházzal foglalkozott. Sem az 1950-es évek propagandacélú kiadványai, sem a legutóbbi évek tudományos igényű feldolgozásai [Galántai József: Egyház és politika 1890—1918 (1960), Orbán Sándor: Egyház és állam 1945—1950 (1962)] nem terjednek túl a római katolikus egyház közvetlen politikai szerepének feltárásán.

Örvendetes kivétel Csizmadia Andor 1966 végén kiadott, „A magyar állam és az egyházak jogi kapcsolatainak kialakulása és gyakorlata a Horthy-korszakban" című jogtörténeti munkája, amely a protestáns egyházak jogi viszonyait, anyagi helyzetét is tárgyalja. A protestantizmus — közelebbről a kálvinizmus — magyarországi hatásáról, a református egyház ideológiai befolyásáról, a református teológia fejlődéséről és mai helyzetéről önálló marxista kiadvány még nem jelent meg hazánkban. Az az eddig nem jelent meg. Mert most napvilágot látott egy könyv, amely éppen ezen a téren hoz újat. Szerzője debreceni: *Kónya István*, a Kossuth Lajos Tudományegyetem filozófiai tanszékének professzora. Címe: *„A magyar református egyház felső vezetésének politikai ideológiája a Horthy-korszakban."* Filozófiai munka, de a kibontakozó marxista egyháztörténeti kutatásnak is kiemelkedő, példaadó terméke. Sőt — ha szabad jósolni — minden bizonnyal ezen a területen érvényesül majd elsősorban a hatása, elsősorban egyháztörténeti és valláskritikai megállapításait fogja vita követni.

A könyv témaválasztásában és eredményeiben is úttörő jellegű, történelmünk egyik legellentmondásosabb korszakának bonyolult viszonyait segít megérteni, fontos történelmi problémákra irányítja rá a figyelmet. A szerző magas színvonalú teológiai ismeretei, egyértelmű világnézeti állásfoglalása, pontos és korrekt megállapításai, világos érvelése, differenciált ítéletalkotása tudományos műveknél ritkán tapasztalható olvasmányos stílussal párosul, így értekezése viszonylag könnyen olvasható, okfejtése, gondolatmenete jól követhető. Éppen ezért a könyv méltán számíthat nagy érdeklődésre — nemcsak a marxisták között, de egyházi körökben is, nemcsak a tudósok, de a történelem kérdései iránt érdeklődő szélesebb olvasóréteg körében is.

Kónya István így határozta meg könyvének célját: „... a magyar református egyház Horthy-korszakbeli ideológiai tevékenységét ennek az egyháznak kétségkívül legjelentősebb vezető személyisége, Ravasz László püspök ideológiai és politikai szerepének az elemzésén keresztül bemutatni, bírálni és az ideológiai tanulságokat levonni". S hogy érthetővé tegye a református egyház vezetőinek két világháború közötti politikai ideológiáját, felvázolja a kálvinizmus és a kapitalizmus általános történelmi összefüggéseit is. A kettős célt maradéktalanul megvalósította, pedig vállalkozása szinte előzmény nélküli.

Az igen alapos és részletes jegyzetapparátusból az derül ki, hogy a szerző csupán a marxizmus—leninizmus klasszikusainak néhány megállapítására és az ugyancsak debreceni Poór József egy-két kisebb-nagyobb tanulmányára támaszkodhatott a kálvinizmus történelmi szerepének, a református teológia fejlődésének vizsgálatakor. Kónya István az első a marxista irodalomban, aki összefoglalja — bár nem teljességre törekvően — a kálvinizmus történelmi fejlődését, aki kritikailag ismerteti a református teológia fontosabb tanításait, újabb irányzatait. Ő mutatja ki és bizonyítja be először, hogy a kálvinizmus a kapitalizmus vallási felépítménye, hogy a református teológia változásai az alap, a kapitalista gazdasági és társadalmi rend változásait tükrözik, hogy a kálvinizmus a korai kapitalizmus ideológiájaként jött létre, majd a klasszikus kapitalizmus és végül az imperializmus ideológiai támogatója lett.

Ezt az általános tételt bizonyítja a szerző könyvének második részében a magyar református egyház konkrét példáján. Azokat a jelenségeket vizsgálja, amelyek arra mutatnak, hogy a református egyház sok szempontból megbízhatóbb ideológiai támasza volt a Horthy-rendszernek, mint a római katolikus. Középpontba Ravasz László munkásságának kritikáját állítja, akit elsősorban terhel a felelősség az egyházvezetés reakciós voltáért. A nagy tehetségű, széles látókörű püspök felelősségét abban látja, hogy bár felismerte a Horthy-fasizmus ingatag, pusztulásra ítélt voltát, képességeit és roppant tekintélyét mégis arra használta, hogy azt ideológiailag és politikailag támogassa, „és ugyanennek a célnak a szolgálatára felsorakoztassa a vallás befolyása és irányítása alatt álló református tömegeket is". Mélyrehatóan elemzi Ravasz:

Szalai Csaba:

JÁTÉKAUTÓ

A boltos ördög kisfia,
— csak aztán szó ne essék —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Józsa János
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1969 NOV 20

1021

JÓZSA JÁNOS RAJZA

ak felújítása a sz

ÁLARCOSBÁL

Jórsa János

Kiállítása megfelelt

Érdekes kiállítását megfelelt ma
Hajdu-Bihari Napló, Debrecen
1969. aug. 17.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 NOV 7
HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021

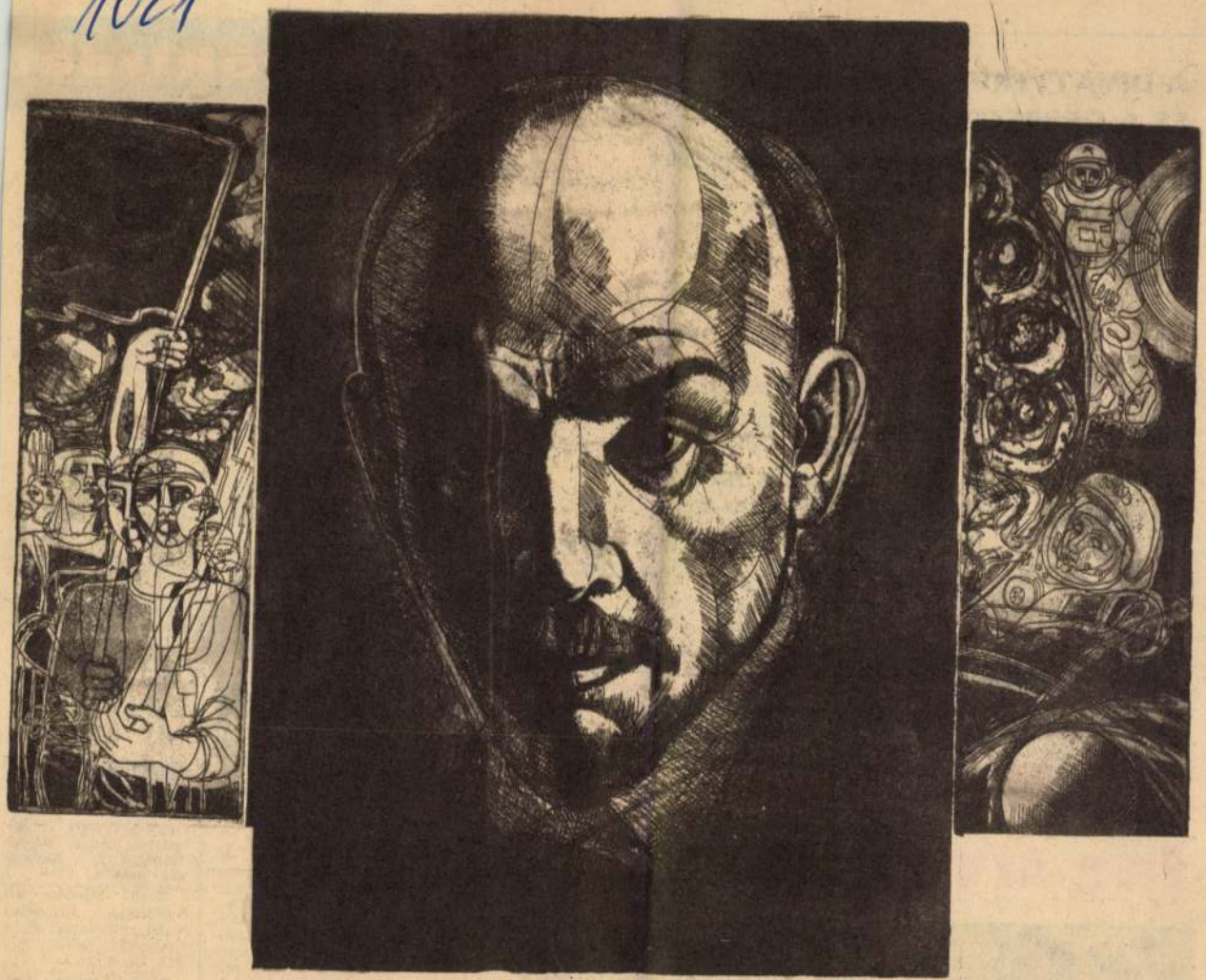

Józsa János

JÓZSA JÁNOS RÉZKARCA

A DIVATTERVEZŐ VÁLLALAT
ÉS A DEBRECENI RUHAGYÁR

SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT

KOSZTÜMTÖRTÉNETI KÖNYV
KIÁLLÍTÁSÁRA

A MTESZ HELYISÉGÉBE, KOSSUTH U. 8.
A KIÁLLÍTÁS NYITVA: NOVEMBER 5—8
KÖZÖTT, DÉLELŐTT 11-TŐL 19 ÓRÁIG.
DIVATBEMUTATÓK IDŐPONTJA:
NOVEMBER 7-ÉN ÉS 8-ÁN 12 ÓRAKOR
16 ÓRAKOR
18 ÓRAKOR

Belépés díjtalan

40%-os engedménnyel
fonalvásár

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI
RUHÁZATI KISKERESKEDELMI V.
5-ÖS SZ. BOLTJÁBAN
(KÉZIMUNKABOLT),
DEBRECEN, KOSSUTH U. 3. SZ.

Beköltözhető házrész eladó. Péterfia u. 54. Érdeklődni ünnepnapokon egész nap, munkanapokon du. 4-től.

Eladó szoba-konyhás házrész azonnali beköltözéssel 35 000 forintért, ugyanott telek is. Dévai u. 37.

Házrész, beköltözhető szoba, konyha, spájz, előnyös feltételekkel eladó. Klapka utca 46. B.

Eladó utcai házrész, kétszobás. Nyíl u. 123., húzós csengő.

Eladó udvari kétszobás összkomfortos házrész, vétel esetén azonnal beköltözhető. Berek u. 8. (alsó csengő). Érdeklődni péntektől vasárnap estig.

LAKÁS

Három szoba, étkezőfülkés, gázfűtéses öröklakás igényesnek a Nagyerdőn eladó. Érdeklődni dr. Mózsik, Sestakert u. 8., II. emelet.

Elcserélem kétszoba-összkomfortos házfelügyelői lakásomat hasonló kétszobásra, esetleg egyszoba-összkomfortosra, nagyobbra. Nyár u. 27., fszt. 3. ajtó.

Földszintes, kétszobás szövetkezeti lakás készpénzért eladó. Ajánlatokat „Novemberben beköltözhető" jeligére a kiadóba kérem.

Két személy részére kiadó. István út 51.

Külön bejáratú bútorozott szobába két diáklányt vagy dolgozónőt felveszek. Homok u. 83.

Két rendes fiatalembert külön bejáratú szobámba felveszek. Varga u. 34.

Két dolgozó nőnek bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Mata János u. 21., IV. 19. Dobozy lakótelep.

Külön bejáratú szobába fiú lakótársat keresek. Erzsébet u. 24., 8/4., C. III. 9. Érdeklődni 17 órától.

Külön bejáratú kis szoba üresen kiadó. Tanácsköztársaság útja 55.

Külön bejáratú üres albérleti szoba 15-től kiadó. Kosztolányi Dezső u. 73.

Egyetemistát vagy középiskolás diákot lakótársnak felveszek. Sallai u. 4.

JÁRMŰ

Opel Record 1966-os személygépkocsi igényesnek eladó. Hajdúböszörmény, Szabadság útja 6.

125-ös Danuvia, kifogástalan állapotban eladó. Ugyanott szívónyomókút csővel. Melith u. 4.

Skoda 1000-es MB, műszaki vizsgázott, 58 000 km-rel eladó. Újvári, Derecske, Rákóczi u. 43.

7000 km-t futott 601-es Trabant személygépkocsi eladó. Derecske, Rövid u. 3.

Fórsa János festő

Debrecenben él. Szeptemberben

Kiállítása nyílik a pécsi
Bartók klubban

N.N.: Pécsi festők az értelmiségi
klubokban

Dunántúli Napló 1969 VIII 1

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Józsa Julcsa, festő

Debreceni festő. Kiállítása nyílt meg Pécsett.

– : Hír

8.

Népszabadság, Bp., 1969. okt. 3.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Jórsa János
grafikus

M.D.K.

A „Felvoláró" és az „Önarchép"-e
szerepel a tárlaton.

D.J.: A XII alföldi Tárlat
művészet, 1969. julius – 47 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Jórsa János
festő

M.D.K

„Atolak előtt" (repro)

B.I.: Két kiállitás
Dunántuli Napló, 1969. okt. 5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.Y.

Jórsa János
festő

A mult évben a Medgyessy Se-
rember mutatta be Bulgá-
riában készült alkotásait.

M.V.: Akvarellek és fotók Sumenről
Hajdú-Bihar Napló, 1969. aug. 2.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Józsa János
festő

Festményeim a Nyolcak
pikturéjának eredményeire
épül.

B.I.:Két kiállitás
Dunántuli Napló,1969 okt.5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Jórsa János
festő

M.D.Y.

Bátran merit a modern
képzőművészet formajegyeiből.
Pektúrája szellemes.

B.I.:Két kiállitás
Dunántuli Napló,1969 okt.5.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Jórsa János
festő -

Grafikáin Ámos Imre, Vajda
hajos tárgy - értelmezése jelenik
meg.

B.I.:Két kiállitás
Dunántuli Napló,1969 okt.5.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Jórsa János
festő

M.D.

A Debrecenben élő festőművésznek kiállítása a Bartók Klubban volt, Festményeit, grafikáit mutatta be.

B.I.: Két kiállítás
Dunántuli Napló,1969.okt.5.

Fórsa János grafikus

Debrecenben él, Szerepel a nemzetközi fametszet kiállításon (Carpiban / E-Olaszország)

Szocialista Művészetért 1969 VIII. sz.

Jósa János

1913. (repr.)

A pécsi jubileumi pályázat anyagából

Jelenkor XII. évf. 3. sz. 1969. márc., mű-
melléklet, 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

MAGYAR NEMZET

1963 MÁR 26.

Józsa János

NAPI KÖNY

1021

Józsa János metszete: Illusztráció Jevtusenko A bűvölő című verséhez

Magyar Nemzet

...ség!

...és a KISZ

...sott részt újból be kell vetni fűmaggal, ami jelentős anyagi kár. A gyermekek károkozásáért egyébként a szülők kártérítésre kötelezhetők, így a szülők is nagyobb gondot fordíthatnának a gyermekeikre.

A parkok őrzéséhez — azt javaslom — a más téren is jól bevált KISZ-szervezet nyújtson segítséget. Az egyes parkok közelében lakó iskolásgyermekekből parkőrző brigádokat lehetne szervezni, ezek az éretlen parkrongáló gyermekeket kitessékelnék a fűből és megmagyaráznák nekik, milyen kárt okoznak maguknak is. A brigád tagjai jelvényt kaphatnának és az egyes parkrészeken ki lehetne tenni egy táblát, hogy ez a parkrész ennek és ennek a KISZ-brigádnak a védelme alatt áll.

Nagyon jó hatással van az is, ha a parkrongálókat lefényképezik, így nem tagadhatják le a károkozást. Azt hiszem, elegendő lenne, ha az önkéntes parkőrök iskolába menet, vagy jövet szólnának rá a rendbontókra, vagy azokra,

Lebontják a Vám utcai volt műemlékházat

A Magyar Nemzet foglalkozott az I. ker., Vám utca 7. számú épület sorsával.

A kérdéses épületet 1967 végén törölték a műemléképületek jegyzékéből és műszaki állapota alapján azonnal besorolták a sürgősen lebontandó épületek jegyzékébe. A levéllel ellentétben az építési hatóságok soron kívül intézkedtek az épület biztosítása és lebontása érdekében. Annak ellenére, hogy Budapesten több ezer hasonló állapotú, kiürítésre váró, életveszélyes lakás van, még 1967 decemberében elhatározták, hogy az épület a lakásügyi lehetőségektől függően, 1968 során lebontásra kerül. Az ingatlankezelő Vállalat hatósági kötelezés alapján elvégeztette a szükséges életveszély-elhárítási munkákat, melyeket a legszükségesebb állagmegóvási munkálatokkal együtt, az épület kiürítéséig folyamatosan folytatni köteles. A legveszélyeztetettebb bérlőket már kis is költöztették az épületből.

Az épület állapotát a kerületi tanács építési és közlekedési osztálya, valamint a kezelő IKV állandóan figyelemmel kíséri.

Budapest Főváros Tanácsa, Végrehajtóbizottságának VIII. városrendezési és építészeti osztálya,

Abai György
csoportvezető főmérnök

Jó a telefon

A Magyar Nemzet 1968. II. hó 10-i számában »Diplomácia« címmel megjelent cikkel kapcsolatban vizsgálatot tartottam.

A vizsgálat során megállapítottam, hogy a VIII., Rákóczi út 25.

Fórza János

Ünnep / mesnek, keptó /

hagyat / fiúnak 1964 IV. 30

Jórsa János

Két mesterek (Szeptik)

Magyar Hírság 1963 VII. 13

Józsa János

Illumináció József Attila: Dunánál
c. versének szepró

Magyar Hajnság 1963 IX. 7

Mórsa János

Tanulmány (képrő)

Magyar Hjusóg 1963 X. 5

M.D.K.

Fónia János, festő"

„Forradalom, 1917" c.
kompozíciójáról közli:

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVIII. évf. 11 sz. —old.

elülső borító és belső oldalon

M.D.K.

Fórsa János „festő"

„Judit" c. festményét körli:

ALFÖLD, Debrecen 1967. XVIII.évf. 11. sz. 149. old.

MDK

Józsa János

Szigeti veszedelem II. linó

" III. "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

M.D.K.

Fórsa János, festő

„Épitherée" c. nag kompozíciója látható a lap hátsó borítóján.

ALFÖLD, Debrecen, 1968. XIX.évf. 4.sz. —old.

MDK.

Józsa János

Kiállitási hir

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 máj.11

Józsa János MDK

szerepelt a debreceni tárlaton.

József Attila illusztrációi: "Anyám"
"Tömeg"
" Judit"

B.J.I
Jegyzetek a Tavaszi Tárlatról.
Hajdubiharmegyei Népujság. 1963. máj. 5.

Józsa János

M K

szerepelt az 1963. ápr. 7-én megnyílt kiállításon.

József Attila illluszrációi.

Kovenecz Ilona: A VI. Alföldi Képzőművészeti Kiállítás Békéscsabán.
Békésmegyei Népujság.1963. ápr. 21.

MDK

Lőrsz János
festő

Debrecenben, a város felszabadulásának
pályázatára beküldött művek közül
díjat nyert

— : Élet
Művészet, 1964. január – 46 lap

Józsa János

Tűzikovácsok

reprodukció

Alföld, 1964. I. szám XV. évf. 13. oldal

Józsa János

rajz.
reprodukció

Alföld, 1964. XV. évf. 1. szám 57. oldal

MDK

Józsa János

szerepelt a kiállitáson.

~~// lipcsei képzőművészeti kiállitáson~~
~~al// részvételre javasolták.~~

--: Fiatal művészek sikere a kiadói Főigazgatóság illusztrációs pályázatán.

Vas Népe 1964. jun. 14.

Józsa János

ÉT ELEJÉN HÉT VÉGÉN, HÉT ELEJÉN TÖRTÉNT
ELEJÉN HÉT VÉGÉN, HÉT ELEJÉN TÖRTÉNT + H

égén, hét

HÉT ELEJÉN TÖRTÉNT + HÉT VÉGÉN, HÉT ELEJ
N TÖRTÉNT + HÉT VÉGÉN, HÉT ELEJÉN TÖRTÉNT

Hajdúböszörményi Népe

. tavaszi tárlat

ápr. 21.

Józsa János: Portré című képe

Attila, Radnóti, Ady, Brecht illusztrációi, s még több mint 30 új grafikai alkotás.

A képzőművészeti igényéről és érdeklődéséről híres hajdúböszörményi közönség tetszéssel fogadta Józsa János műveit, amelyeket két hét múlva, a kiállítás zárultával Budapestre visznek, s ott az ifjú művészek klubjában mutatják be.

Alföld-estet rendeztek Debrecenben

A KPVDSZ „Szocialista kultúráért" jelvénnyel kitüntetett debreceni József Attila irodalmi színpada tegnap, hétfőn este tartotta meg soron következő bérleti estjét *Alföld 1964* címmel.

A Hungária kamaraszínházban megrendezett irodalmi esten a debreceni és tiszántúli írók, költők legújabb műveiből mutattak be műsort. Az irodalmi színpad ezúttal már másodszor rendezett ilyen előadást, amikor a helyi — debreceni és tiszántúli — írók műveinek ismertetését és népszerűsítését tűzték ki célul. Az előadáson *Bartha Gábor, Bényei József, Boda István, Buda Ferenc, Fábián Zoltán, Kertész László, Kiss Tamás, Mocsár Gábor, Soós Zoltán, Stetka Éva* és *Tóth Endre* versei, illetve prózai írásai hangzottak el. A művek tolmácsolására nemcsak az irodalmi színpad tagjai, hanem néhány esetben a szerzők is vállalkoztak. Többen közülük műveikről, művészi elképzeléseikről is vallottak a közönség előtt. A műsorközvetítő *Juhász Béla*, az Alföld szerkesztő bizottságának tagja volt. A műsort összeállította és rendezte *Debreczeni Tibor*.

...i vetélkedő ...lajdúsági Múzeumban

...zeumban a város úttörőinek és gimnáziumi tanulóinak a részvételével. A három vasárnap megrendezésre kerülő vetélkedőn az úttörőknek 60, a gimnáziumi tanulóknak 75, Hajdúböszörmény földrajzával, történetével, képzőművészetével, valamint a hajdúkkal kapcsolatos kérdésekre kell feleletet adni. A győztesek könyv- és írószerutalványt kapnak, illetve ingyenes üdülésben vehetnek részt.

...k Vártesen

Hány ... a V...

Ma le...

Beszámolót ... című folyóirat ...mában a vers... országos helyz... latairól. Ebb... ütötte meg a ... megállapítás, h... ben mindössze ... a versbarátok ... hány hónappal ... kevesen volta... erről a Naplót... azonban — m... tékok birtoká... — téves.

Debrecenben ... versbarát van, ... keztek önként, ... különösebb ag... mozgalomba. ... könyvesboltba... egyetemi köny... en, a Csokonai ... 14-en iratkozta... a mozgalom ... Ez a pontos s... dom honnan ... folyóirat értes...

Érdemes azo... mögé pillantan... sorban azért, ... désem szerint ... magas szám se... san Debrecen le... nek bizonyítása ... végeztem az A... vesboltban nyi... versbarát kart...

A felmérés ... következő: a ... versbarátból 12... fi. Ugy látszi... mány, hogy a ... érdeklődnek az... lönösen a költé... is bizonyítást ... kal érdekesebb...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHAR
MEGYEI NAPLÓ

1969 MÁJ 18

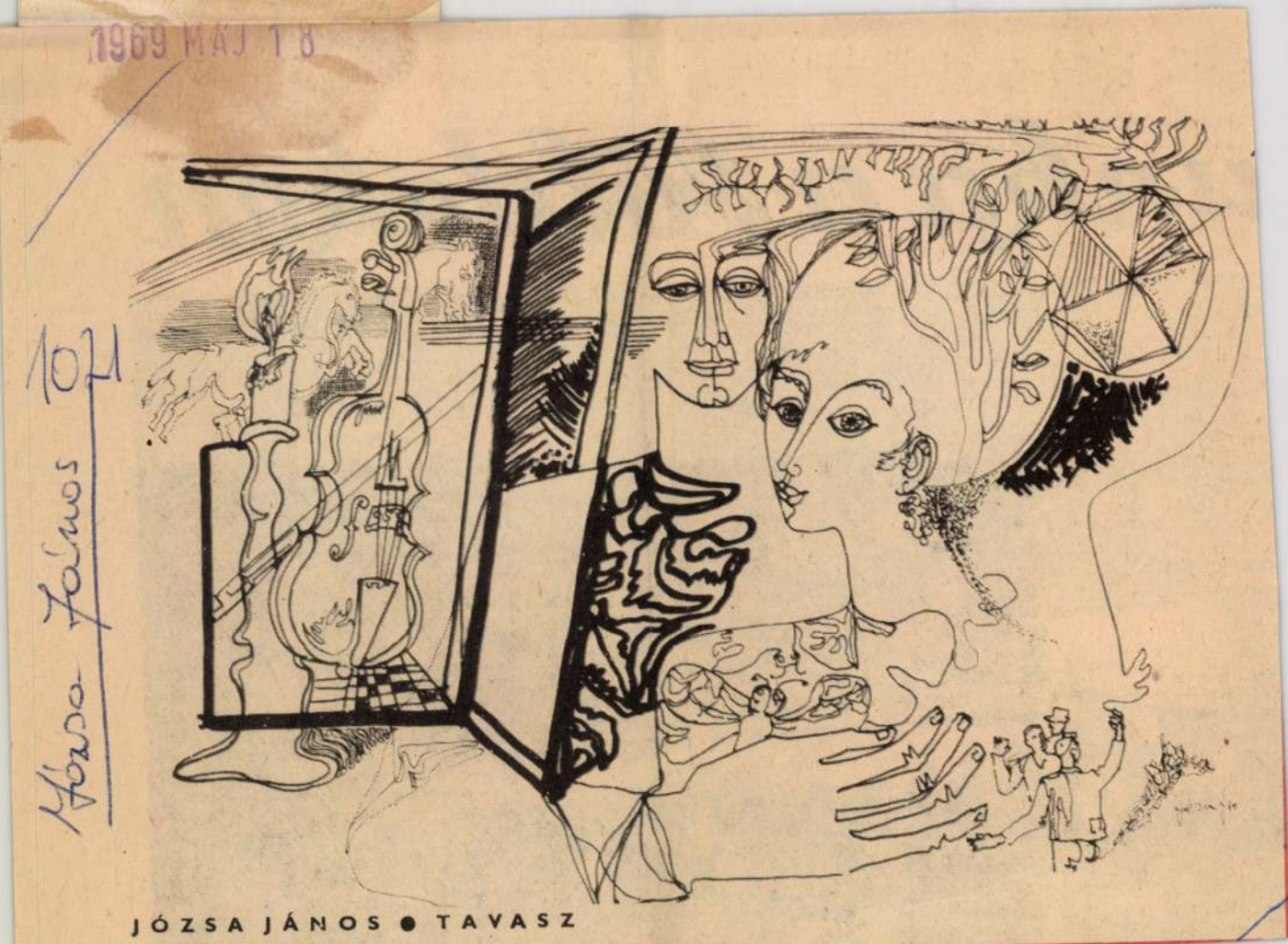

JÓZSA JÁNOS ● TAVASZ

unka a földeken

Jórsa János
grafikus

M.D.K.

Lendők.

Élet és Irodalom, 1964. aug. 29. – 4 lap

MDK

Józsa János

szerepelt az "Ember és a munka" c. szekszárdi kiállitáson.

"Hólapátolók" lino-metszet

Monostori Miklós: Vallomások a munkáról.
Tolna megyei Népujság. 1963. jan 27.

Józsa János MDK

szerepelt a megyei művészek őszi tárlatán /Debrecen/

Kór/// Koroknay Gyula: Megragadó művek, bosszantó hibák.

Hajdu-Bihar megyei Napló. 1962. dec. 2.

Józsa János MDK

szerepelt a tárlaton.

Dijatnyert /??/

Bényi József: Bátortalanság és szubjektivizmus. Megjegyzések az Oszi Tárlat ürügyén a debreceni képzőművészetről.

Hajdubiharmegyei Népujság. 1963. nov.17.

MIK

Józsa János

Kiállitási kritika

Munka 1968 ápr.

MBK

Józsa János

Ablak előtt, lino

Jevtusenko illusztr. lino

Studió 67. Fiatal képzőm.kiáll. Ernst Muz.1967.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Józsa János

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs
1969 OKT 1

Józsa János festőművész kiállítása

1021

Ma délután 5 órakor Pécsett a TIT Bartók Klubjában megnyílik Józsa János debreceni festőművész kiállítása. Józsa János egy évtizedet alig meghaladó munkássága, korszerű művészeti irányok foglalata. Az alföldi festészethez nem kapcsolódott, inkább az elemekre leszűkített formák, hegy, víz, fa, levegő érdeklik. Ez határolja el egyéniségét, nemcsak a debreceniektől, hanem bárki mástól a modern festészet és grafika területén. A kiállítás a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Baranya megyei és Hajdu-Bihar megyei szervezetek közös rendezésében nyílik és Szekeres Antal, a TIT megyei titkára nyitja meg.

nek sem szabad visszautasí
tania".

— Nemcsak megragadot
hanem egy kicsit apropóra i
jött ez a tolsztoji biztatás
mondotta. — Ugyanis még
évvel ezelőtt, amikor az érett
ségim után megpályáztam
jogi egyetemet, csak null
évesnek vettek fel, és ezt
várakozási időt nagyon sze

1021 Józsa János

jb 10. nagy sikere volt józsa jános sumeni kiállitásának

vld fm/tné-lm /2/ ká 1967. január 3.

évtizedek óta első alkalommal rendezett debreceni festőművész önálló kiállitást bulgáriában. a napokban zárult józsa jános fiatal debreceni festőművész sumeni kiállitása, amely nagy sikert aratott debrecen bolgár testvérvárosában. a sumeni galériában többezren tekintették meg a tárlatot, amelyen 21 olajfestményt és 27 grafikát állitott ki a művész. viszonzásként áprilisban vladimir vicsev sumeni festőművész tárlata nyilik meg debrecenben./mti/

-.-

bb 11. /pécsett elkészül..., 1. folyt./-lm

a közintézményeket magában foglaló uj pécsi város-központ kialakitása szintén 1967-ben kezdődik meg: elsőként az szik és az ügyészség irodaháza készül el. az idegenforgalmi szempontból is érdekes beruházások közé számit a mintegy 200 méter magas, vendéglővel, kilátóval kombinált misinatetői tv-torony, a mecseki kemping, az uj kétszáz ágyas turistaszálló : ezeknek kezdőéve szintén az uj esztendő. az északi-körut épitése során ,,kiszabadul,, az öreg házak közül a barbakán, egy nagy lajos korabeli kaszárnyaépület, amely-ben a város egyik legszebb és legérdekesebb látvá-ki, a tettyén - 200

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUL 13

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1021 Józsa János

Nemzetközi fametszet-kiállítás Carpiban

A több fáról nyomott színes fametszet feltalálója, az olasz Ugoda Carpi születésének 500. évfordulója alkalmából az észak-olasz Carpi városa a Pio kastélyban 40 nemzet részvételével nemzetközi fametszet-kiállítást rendezett június 22-től november 30-ig. Ez az első nemzetközi modern fametszet-triennálé —, a történelmi nevezetességű Pio kastély múlt időket idéző régi termeiben —, 40 nemzet 161 művészének 500 művét állítja ki. A kiállításra mindössze négy magyar művész kapott meghívót. Ezek között szerepel a debreceni *Józsa János* is, aki ez év októberében *dr. Tóth Ervin* művészettörténésszel személyesen is részt vesz a triennálé bemutatóján. A kiállítás titkára Efrem Tavoni ebből az alkalomból nagy formátumú, bibliofil igényű katalógust adott ki, amely valamennyi kiállító művész egy-egy jellemző fametszetét közli illusztrációként. Az első fametszet-triennálé iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg. Az olasz sajtó, a rádió- és televízióállomások részletesen beszámoltak a kiállítás ünnepélyes megnyitásáról.

APRÓ

HÁZ

Eladó Kender u. 6. számú ház, egyszobakonyha beköltözhető.

Hajdúszoboszlón, Kősialj u. 6. szám alatti családi ház sürgősen eladó. Érdeklődni Bódi Sándornénál a helyszínen.

Eladó tanya, Szepes 3. szám alatt, 800 négyszögöl földdel. Érdeklődni helyszínen, id. Szunyogh Lászlónál.

Azonnal beköltözhető új szoba-konyhás ház-

Kö
csalá
összkomfortos lakással beköltözhetően eladó. Érdeklődni Busi u. 9.

LAKÁS

Eladó azonnali beköltözéssel háromszoba-összkomfortos lakás. Hajdúszoboszló, Pávay Vajna u. 3., I. emelet 4.

Elcserélem háromszobás hallos, nagyméretű összkomfortos lakásom kettő- és fél szobás kisebb méretűre. Megtekinthető

bérleti lakásom elcserélem másfél szobás és egyszoba-összkomfortosra, megegyezés szerint. Kandia utca 4. B., I. em. Tiszáné.

INGATLAN

Eladó 80 négyszögöl gyümölcsös, víz, csatorna bevezetve, kevés építési anyaggal, építési lehetőséggel. Kút u. 46. Péterfia u. felől. Ér-

Lâhner u. 10.

ALBÉRLET

Fiatal házaspár egy gyermekkel szobakonyhás albérletet keres nagyon sürgősen. Bajcsy-Zsilinszky u. 23. szám.

Értelmiségi nő külön bejáratú bútorozott szobát keres belvárosban „Csendes helyen" jeligére a kiadóba.

Üres utcai szoba

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szocialista Művészetért

907 SZEP = Józsa János

1021

Kiállítási képeskönyv

A debreceni I. országos nyári tárlat megnyitásakor Józsa János debreceni festőművész átveszi a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának megosztott 10 000 forintos díját Szőllősi Gyulától, a megyei tanács népművelési vezetőjétől (MTI)

Augusztus 12-én nyitották meg a Magyar Nemzeti Galériában 24 szegedi képzőművész tárlatát. Képünk Vinkler László „Önarckép, 1943" című festménye

Az Operaklubban rendezték meg Pituk József Viktorian festőművész tárlatát. Képünkön a művész egyik tusrajza (Zilahy István felv.)

Széljegyz

BUDAPESTI MŰVÉSZETI HETEK

kezdődnek immár másodízben szeptember 16-án, s hét héten át nemes művészeti élményekben válogathat a főváros népe. Nem szokásunk az előre beharangozás, csak érdemes és valóban figyelemre érdemes esetekben. Ezt az alkalmat ilyennek érezzük, így tekintünk az esemény elé.

Ha olvasóink emlékeznek, két-három éve e helyen cikkeztünk arról, hogy Budapesten nyáron szinte nyugovóra térnek a múzsák, alig-alig lelni művészeti produkciót. Az idei nyár határozottan azt példázza, hogy a főváros kulturális életének irányítói nem engedték szabadságra a múzsákat, s a nyári művészeti események — igaz, kitéve az időjárás rizikójának — választékos, igényes művészeti alkalmakat nyújtottak fővárosiaknak, vendégeknek, külföldieknek egyaránt.

A főváros népművelési munkásainak hozzáértő, gondos, bizony, igen bonyolult szervező munkát kellett végezniük, hogy szeptember 16. és október 30. között a következő eseménysziámba menő alkalmakat köszönthessük fővárosunkban: a szófiai nemzeti operaház vendégjátéka, a budapesti zenei hetek, a Vándor Sándor kórusfesztivál, a magyar operák hete, a magyar drámák hete, az ifjúsági művészeti napok, az orosz és szovjet drámák hete, az orosz és szovjet zene hete, az amatőr szimfónikus zenekarok ünnepi hangverseny sorozata, a TIT budapesti művészeti kollégiuma, három színháztudományi kongresszus és filmművészeti napok.

Mondhatni: teljes zenekarral kezdődik az új művészeti évad! Valamennyi magyar művész igaz örömmel köszönti ezt. S csak legyen erőnk, hogy méltó mód summázhassuk majd decemberi számunkban az eseménydús másfél hónap minden bizonnyal gazdag gyümölcseit . . .

HAT VAGY HÉT KONGRESSZUS?

Az egyszeri iskolás gyerek imígyen kezdte a felelést hittan órán: — A négy apostol . . . a négy apostol a következő . . . három. Éspedig . . . Máté és Márk.

Ez az eset kanyarodik önkéntelenül az ember eszébe, amint olvassa a MUNKA 8. számának 14—15. oldalán az összefoglaló cikket **„Hat kongresszus tanulsága"** címmel. Mert ugyebár a cikk mindjárt azzal kezdődik, hogy **„Mire e sorok megjelennek, a vasutasok, pedagógusok, orvosegészségügyi dolgozók, postások, nyomdaiparia-k és a közlekedési dolgozók szakszervezete megtartotta kongresszusát"**. Ha nem tudná az ember, saját tapasztalata alapján, hogy az **első** kongresszus a tavaszi sorozatban a művészeti

dörgölné a szemét, eszébe jut, hogy sokan késni a színházból is a vonásról . . . Ha viszon suk az összefoglalót, a meglepődve vesszük ész csak volt a művészeti zeteknek kongresszusu hogy MŰDOSZ-nak kere Arról most nem vitázu kongresszusunkon vajor a legvitatottabb kérdés írás kiemel, elvégre mir leíró azt emel ki, amit ve fontosnak vél. De már a példatárban akkor a címlistán is volna tüntetni nevünk nem MŰDOSZ-nak. Me nevet 1956. óta nem Köznapi példát idézve **újból férjhez ment, s m né a neve. S a második jobban sikerült . . .**

OLY JÓ A B MÁR CÉGÉ SEM KELL

Ilyenkor nyáron lehet csúzkodáskor, hogy fri zett ismerősök, vagy új elválás percében idegese ni kezdenek, újságpapi emelnek a földről, leté lyét, s arra írják fel ci lefonszámukat. Mintha tak-hallottak volna so hogy van **névjegy** is a Ez a gyakori látvány jut be, amikor képet kértü **lári** prímásverseny győ kiderült, hogy nincs Vagy meginterjúvoltam ban a neves prímást, s mondom: az öt éve egy nemzetközileg ismert z nincs fénykép. Tavaly glosszáztuk e helyen, ajánlottak hazai állam külföldi impresszáriókna tánc- és cigányzenekaro szimpla gépelt listát tett Ugyanakkor tátott szájj a tránya külföldiek úgy magukat, hogy fényké magnószalagot, lemezt, v bocsá' színes-hangos fil nak produkciójukról. Sz tekintés végett. Lassanl tizenkettedik óra: észbe ni mindenkinek, aki pr el akarja „adni" a köz **nem luxus, nem személy nem flancolás, ha van, a tud kelteni a művész, együttes.** Az elkövetkez dőkben ez egyre inkál tosságú lesz. Mert ner hogy egyetlen művész **nabb** lenne, mint a bal si földmunkásból lett **Péter.** Ám ő minden nak dedikál egy fényk neki van igaza.

M.D.K.

Józsa János

Bárba n , rajz, repr.

Pest megyei Hirlap 1965. okt. 24. 9.1.

MDK.

Józsa János

Tanya

Hajdubiharmegyei Népujság 1966 dec.4.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1966 dec.4.

MDK.

Józsa János

Kiállitási hir

Hajdubiharmegyei Népujság 1966 nov.17.

MDK

Józsa János

repr.:

Józsaf A. illusztr.

II. Miskolci orsz. grafikai biennale,

Herman O. Muz. 1963.

MDK

Józsa János

Zenélő lányok, linó

József Attila ill., "

II. Miskolci orsz. grafikai biennale, Herman

O. Muz. 1963.

Jóssa János

szerepelt a Hajdú-Bihar megyei képző-
művészek őszi tárlatán.

Alföld 1967. jan.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János
HAJDU-BIHARMEGYEI
NÉPUJSÁG

1966 OKT 23

1021

APÁM

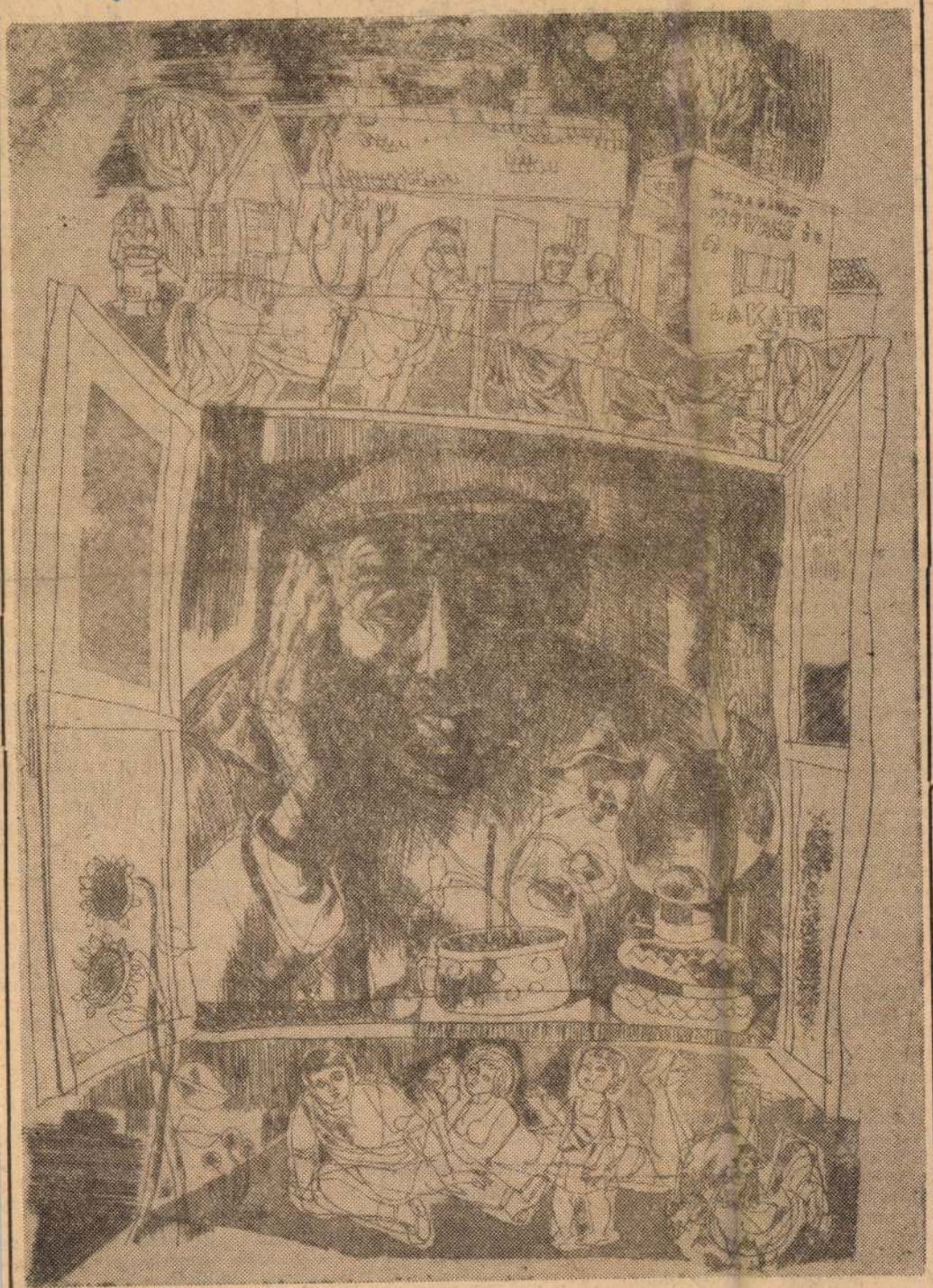

Józsa János rézkarca

A műszaki könyvnapok kiadványai

PETRIK OTTÓ:

Modellezés a technikában

(1966. Műszaki Kiadó. Új technika 262 oldal, 24 ábra, fűzve 23 Ft)

A mű megírása során a szerző fő feladatának tekintette, hogy a kutatói és tervezői gyakorlatból vett különböző példákkal világítsa meg a műszaki modellezés nélkülözhetetlen voltát az ipari gyakorlatban. Ezért összefoglalja mindazokat az alapismereteket, melyek a modellezés gyakorlatában elengedhetetlenek, így például a kötet első részében részletesen elemzi a hasonlósági problémákat, kitér a dimenzionális analízisre, a geometriai és fizikai hasonlóságra, a leképezési módokra. Ezt követőleg példákat mutat be a szerkezetek tervezésében alkalmazható modellezés gyakorlatából. Szemléletes módon bizonyítja a modellezés klasszikus területe (hidraulikai modellek, aerodinamikai modellek) és korunk igényeinek szoros kapcsolatát. Általános érdeklődésre tarthat számot a közlekedésben megvalósított modellezés példáinak felsorolása. A modellezés szakirodalmának gazdag gyűjteménye zárja a kötetet.

Mérés- és szabályozástechnikai zsebkönyv

(1966. Műszaki Kiadó. 406 oldal, 241 ábra, kötve 33 Ft)

Az első rész túlnyomórészt táblázatokat közöl. E táblázatok összefoglalják mindazokat az adatokat, melyekre üzemi mérések elvégzése során a vegyiparban, élelmiszeriparban, energiagazdálkodásban, kohászatban, továbbá különféle feldolgozó iparágakban szükség van. Ezt követőleg a mű részletes áttekintést nyújt különböző méréstechnikai feladatok elvégzésének módszeréről, így: hőmérsékletmérés felépítését mutatja be. A miniatürizálási elvek megvalósítása során kitér a miniatürizálás három alapvető megoldására: a mikromodulokra, a mikroáramkörökre és a szilárdtest-áramkörökre.

FARKAS GY.—FROEMEL K.—POLGÁR E.:

Rádió és televízió szakmai ismeretek. Méréstechnika

(1966. Táncsics Kiadó. Kb. 352 oldal, 6 melléklet, kötve kb. 44 Ft)

A rádió- és televízióműszerészek, -amatőrök részére készült könyv korszerűségével, valamint átfogó, könnyen érthető tartalmával sok segítséget nyújt mind a hibakereséshez, mind az ezzel kapcsolatos méréstechnikai alapismeretek elsajátításához. A könyv első része a rádió- és televízió-vevőkészülékek felépítésével s jellemzőivel, a második rész a készülékek hangolási és mérési feladataival foglalkozik. A legrészletesebb a harmadik rész, a mérőműszerek felépítésének, adatainak, működésének és használatának leírása. Kitér a kéziműszerekre, csővoltmérőkre, hang- és szignálgenerátorokra, frekvenciamérőkre, oszcilloszkópokra és részletesen ismerteti a tv-képminta generátorokat. A könyvben megtalálható minden jelenleg használatban levő fontosabb műszertípus kapcsolási rajza.

MAGYARI BÉLA:

Rezgőkörök egyszerű számítása

(1966. Táncsics Kiadó. 190 oldal, 110 ábra, kötve 19 Ft)

Az elektrotechnikai, híradástechnikai szakmunkásoknak, rádióamatőröknek készült könyv a rezgőkörök és szűrők számításával kapcsola-

...pa... találk...

Beszélgetés Eug...

Guillevic francia költő és műfordító nevét már ismeri a magyar közönség, hiszen verseinek egy része magyarul is megjelent Garai Gábor fordításában „Föld és víz" címmel. Helyét a mai francia lírában meghatározni nem egyszerű, hiszen „Guillevic egyszerre lágy és kegyetlen, racionalista és vallásos, harcos és eredeti" — írja róla Tortel, Guillevic „Mai költők" című sorozatban megjelent kötetének előszavában, s hozzáteszi: „Korunkban senki sem bánik ilyen könnyedén, természetesen a versformákkal, mint ő."

Guillevicet 1964-ben a magyar Pen Club ezüstérmével tüntették ki fordítói munkásságáért, elsősorban pedig József Attila verseinek francia nyelvű adaptációiért. Ő is azon francia költők közé tartozik, akiknek szoros kapcsolatuk van a magyar irodalommal. Ő így beszél erről:

— Első magyar versfordításomat 1953-ban csináltam Gara László kérésére. Meg kell azonban mondanom, hogy volt már gyakorlatom ezen a területen, hiszen előtte már számos fordításom jelent meg lengyelből, portugálból, románból, jóllehet a németen kívül egyetlen idegen nyelvet sem ismerek. Magyar költemények fordításával azonban csak 1960-ban kezdtem intenzívebben foglalkozni, első magyarországi látogatásom után. Utazásom idején megismerkedtem több magyar költővel, s az ismeretség, később barátság eredményeként született meg Illyés Gyula, Somlyó György, Nemes Nagy Ágnes verseinek francia fordításai. 1962-ig, a „Magyar költészeti antológia" megjelenéséig mai magyar költők művein kívül Zrínyi, Petőfi és Arany verseit is fordítottam.

A következő állomás az Europe című irodalmi folyóirat különszáma volt, amelyben a szerkesztők a mai magyar irodalmat akarták bemutatni. Ebben a számban is több fordításom jelent meg Gara László, Benjámin László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1971. JAN
ALFÖLD
Józsa János

1021

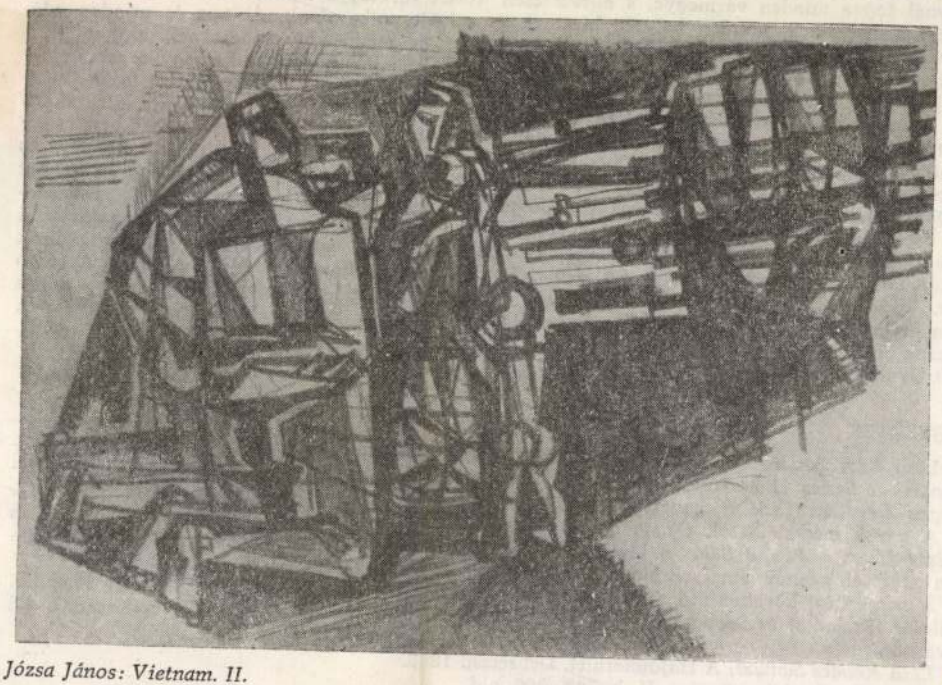

Józsa János: Vietnam. II.

Melynél fogva minden vármegye, s nevezetesen Torda vármegye
többi tisztviselőinek, minden helység bíráinak és esküdt polgárai
szedőknek, szintugy minden rendü, állapotu, rangu és méltósá
mostaniaknak és ezutániaknak, akik ezt tudni fogják, ezennel m
vas katonákat és azoknak mindkét ágon való maradékait az emlit
tás, vetés és szőlőjükre nézve is teljességgel semmi akár rende
és adófizetésre, köz- és polgári szolgálattételre hajtani, vagy az
javaikban háborgatni, vagy bármi módon megkárositani ne merészeljék. Általunk felt Gyéres
városát pedig – mint Erdélyország bármely városát – szabadnak tartsák és lakosait a megirt
szabadságban megtartsák és oltalmazzák. Titeket is minden helység kereskedői és utazói, ezen-
nel bátorságossá teszlek, hogy Gyéres városában a megirt módon tartandó heti és sokadalmi
vásárokra mindenféle portékákkal menjetek, a mi oltalmunk alatt személyetek és portékáitok
mindenkor sértetlen maradván és ezt a piacokon és más közönséges helyeken, ahol szükséges
lesz, kikiáltani akarják. Mindezeknek örök emlékezetére és erősségére kegyelmesen adjuk
ezen eredeti és függő pecsétünkkel megerősített levelünket a már többször megirt vitézeknek
és azok mindkét ágon levő maradékaiknak.
Kelt Gyulafehérvár városában, 1610. május 1-én.

JEGYZETEK

[1] Lásd *Rácz István:* A hajdúkérdés Bocskai szabádságharca után (Acta Universitatis Debreceniensis ... Series Historica. Szerk. *Varga Zoltán).* Debrecen. 1965. IV. k. 21–23. old. – Országos Levéltár. Erdélyi kancelláriai levéltár. Gyulafehérvári Liber Regius. V. k. 199–212.

[2] A nevek megtalálhatók *Orbán Balázs:* A székelyföld leírása. Pest. 1871. V. k. 140. old. és *Illéssy János – Pettkó Béla:* A királyi könyvek. Bp. 1895. 253–256. old. A két mű névanyagában eltérések vannak, amelyek bizonyára a forrás kiolvasásából adódtak.

[3] A nemesitést körültekintő részletességgel irták le pl. az 1605. december 12-i nagy telepítés, Kölesér (Szalonta) és Szoboszló 1606., Böszörmény 1609., Mezősas 1628. és Derecske 1631. évi kiváltságlevele.

[4] Lásd *Kovács Sámuel:* A Hajdúkerület. Debrecen. 1843.

[5] OL. EKL. Gy. Liber Regius. II. k. 343–360. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1961 JAN
ALFÖLD
Józsa János

1021

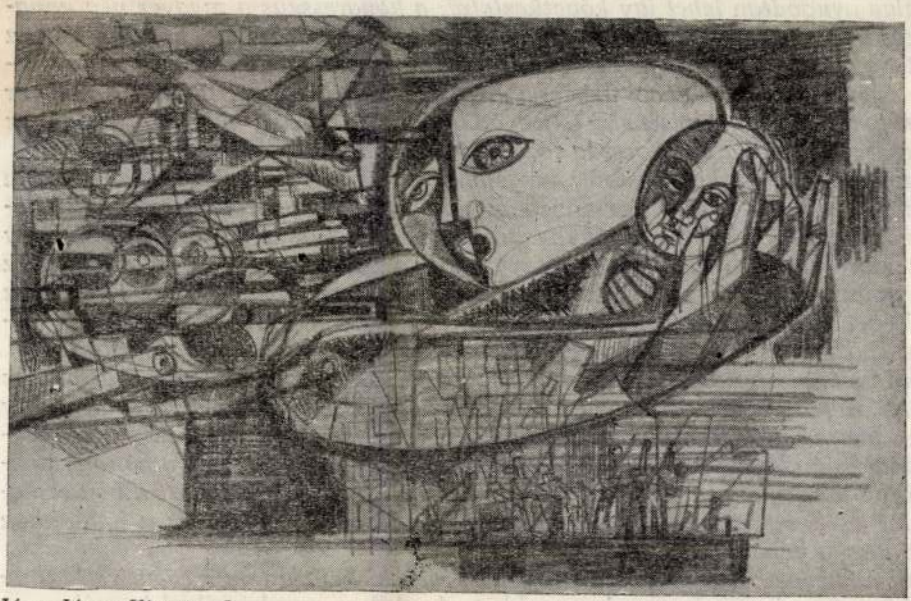

4

Józsa János: Vietnam. I.

A IX. kongresszus kétségtelenül közösségi [illegible]
Mire gondolunk? A kongresszus közvetlen visszhangjá
figyelve nyugodtan lehet így következtetni: a kongressz
resszusa volt. A kommunisták tanácskozása tehát nem
párttagok ügye, tartalmi méretében, társadalmat átfog
ság szívverése hangzott az ülésteremben, s mindaz, a
valóság teljes megmérésének, teljes átélésének igényé
mennyire így volt, arra az ország reagálása a legdöntőbb bizonyíték.
A napilapok már a kongresszust megelőzően, a tanácskozás idején is, és azóta is közlik a kongresszusi versenyek eredményeit. Ha valaki figyelmesen követte ezeket a kissé száraz és egyhangú statisztikákat, kiérezhette belőlük, hogy itten most valamilyen újfajta versenymorál győzedelmeskedik. A százalékok nem voltak megdöbbentőek, a grafikonok csak tisztesen emelkedtek, de ezek ívelésében is a valóság költészete szólalt meg. S ez a nép üzenete volt a kongresszushoz, amelyet úgy érzett önmagáénak, hogy munkáját ehhez igazította.
De mi volt a kongresszus üzenete a nép számára? Oldalakon keresztül lehetne sorolni, ragadjuk ki a leglényegesebbet. A kongresszus üzenete elsősorban egy olyan biztonságos politikának a hangulatát tartalmazta, amely egy nép közérzetéhez mindennél fontosabb. Ez a biztonság abból fakadt, ami a költő szavaival így tömöríthető: bízvást, mi benne vagyunk a fősodorban; ezt a biztonságérzetet az a valóság táplálta, amely mindennapjaink, így tehát a jövőnknek is az alapját képezi.
Ebből az üzenetből természetesen kinek-kinek ki kell fognia a számára legfontosabbat, a számára legtanulságosabbat. A szellem munkásaihoz is szól ez az

Józsa János

Szerepelt a III. miskolci biennálén.

Borsodi Élet 1965. 4.

Kocogh Géza után

MDK.

Józsa János

A szigetvári pályázatról

Művészet 1966 dec.

Józsa János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 DEC
ALFÖLD

1021

Józsa János: Illusztráció Radnóti Miklós: Háborús napló c. verséhez

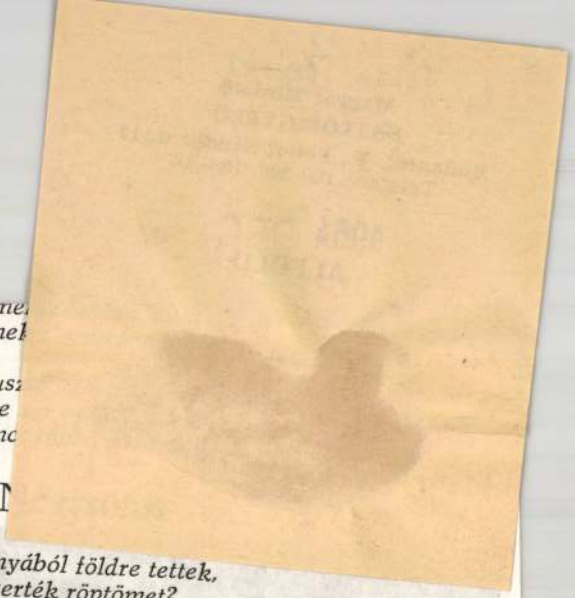

Mikor anyából földre tettek,
hová keverték röptömet?
Embernek többé ne szülessek,
szárny nélkül élni nem lehet.

KÁROLYI AMY

Öröm

A GEOMETRIC JOY
Emily Dickinson

Mértani öröm a hangját hallani,
mert nemcsak hallom, nézem:
elvont grafika csillagtérképen.
A mindörökre párhuzamosak
az egymást késsel metsző vonalak
itt szűkül, ott tágul a szög
körzővel írt ritmus körök
végtelenbe vesző egyenes
visszatorpan új végtelen ha les
kemény törvényű kristály képlet
magát ütemre bontó végzet
egymásra csengő távolságok
vonzása tartja e világot.
E hangokon keresztül lát a vak:
fölötte absztrahált mennyboltozat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

HAJDU-BIHARMEGYEI
NÉPUJSÁG

1966 [illegible] 18.

1021

JÓZSA JÁNOS: **PIAC**

TBŐL
N

ég — mondják — már várta
Igaz, ő nem kockáztatott, a
persze, könnyű helyzetben is
sként egy évig volt ideje elő-
t. Az ösztöndíjat mi adtuk ne-
mindazok, akik még ezenfelül
hogy öt éven keresztül egye-
ehetett. Jól tanult, mintadiák
onya volt, ahogy mondták ró-
t csodálkozni, ha még azokat
e, akik közelről ismerték. Nos,
azt is — dehogy vitte, dehogy
yan szerettük, ahogyan még-
ogy aztán szétszórja, reméljük
atáron innen.

óbbi időben túlzottnak tartot-
it mi az imperializmus ideoló-
jelenlegi eszmei taktikájáról,
beszéltünk. Nem, nem szabad
olyan venni — mondották, hi-
vagyunk vértezve, két évtized

Beszélgetés

a Csokonai Színház új tagjaival

— De álmai csak vannak? Szerepek? Vágyak?

— Vigyázni kell azokkal az álmokkal. A meg nem valósult álmok tönkreteszik az embert. Nem lehet senkinek Tennessee Williams-figurává válni. Én legalábbis nem akarok. Ezért aztán szívesen játszom ezt a szerepet is, s készülök „Az öreg hölgy látogatása" Orvos szerepére is.

A kölcsönkért feleség

— És ki a színészideálja?

— Psota Irén.

A Szamárlétra egyik jellegzetes epizódfigurája Vincenzo úr,

az uzsorás

akit ugyancsak új színész, Herczeg Zsolt alakít majd. Érdekes jelenség, karakterfigura egy zenés vígjátékban. Ritka szerep.

— Ráadásul ez különös uzsorás is — mondja a színész. — A leggazdagabb emberek uzsorása, aki tulajdonképpen csak azokat zsarolja, akik meg-

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Békésmegyei Népujság 1966 máj.22.

MDK.

Józsa János

Kiállítási kritika

Békésmegyei Népujság 1966 máj.22.

M.D.K.

Fórsa János, festő

műveit a debreceni tavasszi tárlaton a legproblematikusabbak közé sorolja Szij Rezső. „Teljesen kiforrott munkák mellett ... egyenetlen alkotások ... mégis ez őszi tárlat óta nagy lépés ... önmaga felé. Nekány rézkarca („Elet", „Presszó", „Jazz") hi fogástalan. A Zrínyi-illusztrációkban montázzsal kísérletezik. „Kisfiu" c. festménye érett mű, „Judita" c. képe viszont zavaros. „Elet" c. nagy képe, jelképes részleteivel, falkép akar lenni, ami, ha vereség is, felér egy görelemmel ..."

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII.évf. 6.sz. 73.old.
+ 74. "

M.D.K.

Fórsa János, festő

is résztvett a formalkid nevű új festőanyaggal készült művek, II. debreceni kiállításán. [Lásd: Egerházi Imrével kapcsolatos megállapításokat.] - Ettől függetlenül körli a lap Fórsának egy tollrajzát a szöveg részben, cím nélkül.

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 6. sz. 77. old
+ 81. "

M.D.Y

Józsa János
grafikus

Részt vett a gyulai tárlaton festményei-
vel, metszeteivel, rézkarcaival.

Szilágyi Miklós: A II. Alföldi Tárlat Gyulán.
Művészet, 1966. augusztus - 46 kép.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Tisza táj 1966 szept.p.749.

Gózsa János
grafikus

M.D.K.

Fametszeteit mutatta be a
pályázaton. – „Vietnam"
(repro)

Gózsa János: Vietnam
Művészet, 1966. November - 34 lap

MIX.

Józsa János

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.

XIX.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.

MIK.

József Attila

Kiállítási kritika

Művészet 1966. 8.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.lap 45.

.

M.D.K.

Jórsa János, festő, grafikus

„munkái nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is erősségei a gyulai IX. Alföldi tárlatnak." Ezeken a tárlatokon minden évben részt vett és 1964-ben megrapta a Munkácsy emlékérmet is. A kritikus Sz. Kürti Katalin különösen hiemeli „Nyár I-IV" fametszeteit, különböző vers-illusztrációit, édesenyja és gyermekei portréit.

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 7. sz. 78. old.

M.D.K.

Jórsa János, festő, grafikus

a debreceni Medgyessy-teremben rendezett önálló kiállitásáról, számol be Némedi Eszter. A tavasi tárlat nagméretű „Élet" c. képe, mozaikokra tördelt kompozíciója helyett most kisebb, áthomponált megoldásban állítja ki ugyanezt a témát... „azonban itt nyújt leghöbbet, azok az életről nem nagy tablókkal, hanem a hétkörnapi tárgyak egyszerű rendjével, a mozdulatok ritmusával vall." ./.

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 7. sz. 79. old.

Jórsa János, festő, grafikus M.D.K.

... Kütörüsen hiemeli „Az Anya", „Kislány babával", „Tanya II", „Házak II. és Házak IV.", „Tetők", „Csendélet almákkal", „Virágok", „Kávédaráló", „Havas tetők" c. képeit. Festőileg hevésbé megoldottnak itéli a tükör előtt álló akt képét s egy másik ülő aktját. A dekorativ hatásnak körött emliti a „Zenelők I. és II. és a „Kőfaragók" c. műveket. Egyébbek közé számítja a „Tanyát" a „Nő virágokkal" és az „Akrobaták" c. műveit.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII. évf. 7. sz. 79. old.

M.D.K

Jórsa János
grafikus

Linó-fametszetei és vízhanai szerepelnek a tárlaton. A „Nyár" című fametszetét is bemutatta.

T. Apostol Mária: Kisgrafika-kiállítás Debrecenben.
Művészet, 1966. szeptember - 48 lap

M.D.K.

Fórsa János, grafikus

ex hibrisét kőrli a lap:

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 8. sz. 69.old.

M.D.K.

Fórsa János, festő. grafikus

férfifejet ábrázoló
rajza látható:

ALFÖLD, Debrecen, 1966.XVII.évf. 10. sz. 54. old.

MDK

Józsa János

Békében, fam.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1966 juli.21.

MDK.

Józsa János

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 aug.

MDK.

Jézus Jénos

Vallástól hiradás

Szocialista Művészetért 1966 aug.

Józsa János

M.D .K.

Fametszet Voznyeszenszkij: Óza c. müvéhez

repr.

Vasárnapi könyvespolc.

Magyar Nemzet 1966. julius 31 13. 1.

Gósza János, festő

MDK

A fiatal debreceni festőművész
műveiből kiállítást rendeztek
a bulgáriai Sumenben.

~ : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. jan. 4.

MDK.

Józsa János

Illusztrációi az

Alföld 1966 októberi számában

Fórsa János, festő, grafikus

M.D.K.

Két kubista modorban tartott és Vietnam-hak szentelt szénrajzát közli a lap.

Kádár Zoltán pedig elismerés-sel emliti konstruktiv és szimbolikus erejü grafikus ábrázolásait:

A Hajdu-Bihar megyei képzőművészet XXII. őszi tárlata

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVIII. évf. 1. sz. 4. old.

+ 78. i

M.D.K.

Jórsa János, grafikus, festő

a XXI. debreceni őszi tárlaton olajfestményeivel jelentkezett. Szij Rezső szerint „nem sokat mentett át grafikus artisztikumából"... képein „darabossággal ... a kompozicióval kürlödik". „Édesanyám", „Utépítők" és „Asszony tehénnel" c. képeit említi, mely utóbbi meglepő rokonságot mutat Kurucz D. „István művészetével".

ALFÖLD, Debrecen, 1966 . XVII. évf. 1. sz.

72. old.

M.D.K.

Jórsa János, grafikus

rézkarcairól, a XXI. debreceni ősi tárlaton, a legnagyobb elismeréssel ír beszámolójában Szij Rezső: „Tematikája gazdag és változatos, kifejező ereje elénk tárja a szebbnél szebb megoldásokat!" Külön kiemeli Benjamin László „Grőrkedni" c. versékez készült illusztrációját „Fuvolázok" c. színes rézkarcát és a humorral megrajzolt „Presszóban" c. rézkarcát.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII.évf. 1. sz.

72. old.

MDK.

Józsa János

Könyvillusztrálásairól

Szép Magyar Könyv 1966

MDA.

Fórsa János

2 illusztráció B. Brecht:
Kurázsi mama c. drámájához.

2 fametszet, reprodukciók.

Alföld, 1965 2. szám. Borító 3. és
4. oldal.

Józsa János

Ólajképei: Építkezésen, Hólapátolók. Jutka c. portréja; Emlékezés c. rézkarca, Brecht-illusztrációi a XX. debreceni Őszi Tárlaton.

Említve.

Alföld, 1965 2. szám, 81. lap.

MDK.

Józsa János

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1965 juli.11.lap-

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Szabad Föld 1965 juli.11.lap -

Józsa János és

Kass János

Ezüstérmet nyertes a II. Lipcsei Nemzetközi

Könyvművészeti Kiállításon

Patáky Dénesné: ~~Könyvkötőszemmel~~ Öt

világrész grafikája

Magyar Grafika 1965. 5. sz. 331. l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Józsa János M.D.K.

Müvei a Fiatal Müvészek Studiója kiállitásán

cBrecht-illusztrációk

Tasnádi Attila: Kiállitási jegyzet

Kortárs 1965. márc.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

MAGYAR NEMZET

1966 JUL 31

NAPKÖZI

1021

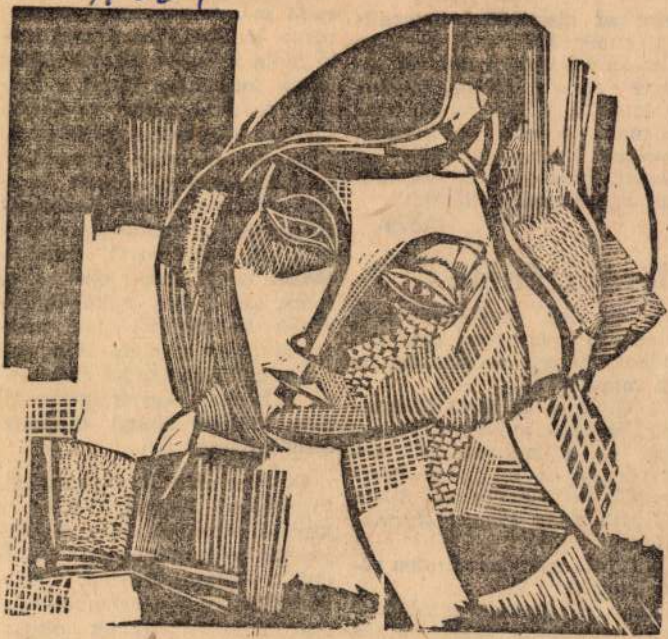

Józsa János fametszete Voznyeszenszkij »Óza« című művéhez, mely a Magyar Helikon gondozásában jelenik meg

...ség!

zatot az ausztr...
ségi elnök, sir l...
adta le. Ez igaz...
végre Ausztráliában ugyanazoknak a tőkés monopóliumoknak érdeke érvényesül, amelyek meghatározzák a nyugati hatalmak Dél-Afrikával kapcsolatos politikáját.

L. Gy.

...eles története

fát ültettek melléje, erről mindenki könnyen meggyőződhet, hiszen azok most is ott vannak.

3. G. E. a fa alatt Normaáriát éneklő művésznőről ezt írja: »...a művésznőről nevezték el az addig „Wetterbaum" — viharfa — névre hallgató nagy *tölgyet* Normafának.«

E furcsa mondat minden része hamis!

Nem a művésznő által énekelt áriáról nevezték el a nagy bükkfát Normafának, hanem a művésznő *éppen azért* választotta dús repertoárjából ezt az áriát, mert a

...kérdése. Sajnos eddig hiába fordultam mind a Belkereskedelmi, mind az Egészségügyi Minisztériumhoz azzal a panasszal, hogy Budapesten csupán egyetlen diétás étterem van, a többiben pedig sok fűszerrel és zsírosan készülnek még az úgynevezett »kímélő« ételek is. A máj-, epe-, gyomor-, szív-, ér-, cukor-betegségek konszolidálhatók megfelelő diéta mellett. Rendszeres kímélő étrenddel csökkenne a kórházi ágyak igénye és nem kellene annyi táppénzt sem kifizetni.

De nemcsak a fővárosi éttermekben hanyagolják el a kímélő étrendet. Még a kifejezett gyógyhelyeken: Parádon, Balatonfüreden, Harkányfürdőn, Görömböly-Tapolcán sem tálalnak olajjal főzött ételt. Amikor ma már, mind Keleten, mind Nyugaton vajjal és olajjal főznek az egészségeseknek is. Az orvo-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ALFÖLD

1366

1021

69

Józsa János ex librise

testvére, a
például: h
módon fej
rózsaszínű
ehhez izg
cselekmén
hozzámegy
olvassuk!) –, s ez elég ahhoz, hogy fejetetejére álljon
filozófia sava cukorral keveredjék, hogy Dolittle magv
oldódjék fel, azt nemigen boncolták. Mert, ugye, a *My*
comedy, amiben az ilyen „irodalmi finomságok" ne
A fődolog az – mondották –, hogy a nagyközönség a
dern zenés játékhoz.
Rendben van, elvileg nem lehet ennek semmiféle ross
nem, ahol a Fővárosi Operettszínház és a könnyű műfa
nagy drámai teátrumok, amelyek hajlékot adnak és k
szikusoknak, meg a maiaknak egyaránt. De mit jelen
a Csokonai Színház szempontjából, amely *nem profilir*
játszania klasszikust és mait, komédiát és tragédiát,
földit és magyart, amelynek – milyen sajátos feladat
legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartozó nézőse
lent a *My Fair Lady* közönségsikere egy olyan szính
ebben az évadban (100. jubileumi évad volt!) Brecht, C
ner Ricárd művei szerepeltek, és – talán nem túlzok
Művészi siker volt a *Bánk bán*, a *Sirály*, a *Tannhäuse*
fangjai, egyszóval majd mindenik kőszínházi bemutató
ház az ott játszott könnyed kis művecskékkel (*Leszá*
törő), nem lenne Nyíregyháza, és nem lett volna *My Fa*
deficittel zárta volna ezt az ünnepi évadot. Lám, itt va
művek sikerének kevésbé derűs, kevésbé megnyugtató

MDK.

Józsa János

Könyvillusztrációinak lipcsei szerepléséről

Magyar Nemzet 1965 ápr.16.lap -

Józsa János

a „Kurázsi mama" illusztrációival arany-
plakettel tüntették ki Lipcsében.

Dunántúli Napló 1965. jul. 17.
Tizenkilenc díjat nyertek a magyar könyvek
Lipcsében.

Józsa János

Leányfej.

Rajz reprodukció.

Alföld, 1965. 3. sz. 82 l.

Fórizs János

A Kurázsi mama illusztrációival díjat nyert a lipcsei kiállításon.

Fejér Megyei Főlap 1965. júl. 17.
A Gutenberg-díjas Lengyel Lajos nyilatkozata.

Jósza János

Brecht: Kurázsi mama illusztrációival aranyérmet nyert a lipcsei nemzetközi könyvkiállításon.

Magyar Nemzet 1965. jul. 21.
Díjnyertes magyar könyvek a lipcsei kiállításon.

Fórra János

„Kurássi mama" – illusztrációit aranyplakettel tüntették ki a lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállításon.

Hajdúbihari Népújság 1965. jul. 17.
Tizenkilenc díjat nyertek a magyar könyvek Lipcsében.

Jónás János.

exlibrisei, 2 db.

repro.

Alföld, 1965. 9 u. 95. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

NÉPSZAVA

1964 JUN 14.

● Szombaton kihirdették a múlt év decemberében kiírt — s a jövő évi lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállítás jegyében zajló — illusztrációs pályázat eredményeit. A pályázatra 40 pályamű érkezett, s különösen a fiatal grafikusok arattak jelentős sikert. Az első díjat Józsa János Brecht Kurázsi mama című művéhez készített illusztrációja nyerte.

ség épületébe
a tölteni. A
úcsúzás nél-

— állapította

az útravalót

rázni neki s
szavakat mo

A pad, al
rácsokkal el
nia a katona
Háttal ültek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

Hajdúbihar megyei Népujság

1965 DEC 7

Nyomdában a nyári egyetem prospektusa

1021

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat megyei szervezetének titkársága tegnap, hétfőn reggel az Alföldi Nyomdába adta a debreceni nyári egyetem prospektusát. Az 1966. évi nyár nagy kulturális eseményére több nyelven készül ismertető és meghívó. Angol, francia, olasz, német, lengyel, csehszlovák és természetesen magyar nyelven értesítik a várt vendégeket a nyári egyetem céljáról, jellegéről, a debreceni érdekességekről stb.

A prospektusok többszínnyomással készülnek. [illegible] János debreceni grafikái

Józsa János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lander Szemlőjavító
1964. jun. 19.

1021

JÓZSA JÁNOS: ZENÉLŐK

ŐINK í

ós kérdés

ıyha vezetője

laszték várja az ebédelni akaró dolgozókat. A valóságban csupán paradicsomlevest lehet kapni. Ez viszont nem szerepel az étlapon!

A konyha vezetőjét, Patkó Istvánt nem találtuk meg. Így azután csak találgattuk az okot: vajon mi történt, hogy egy órával az ebédidő megkezdése után már nem lehet jóformán semmit sem kapni.

Arról nem is beszélve, hogy ez a jelenség mennyire károsan befolyásolta a munkafegyelmet. Jelentős munkaidőkiesést okozott a konyha előtti ácsorgás, várakozás, tanakodás.

Ezen a napon több százan nem tudtak ebédelni, mert egész egyszerűen nem volt mit. Azt hiszem, a történtek egyáltalán nem öregbítik az üzemi konyha jó hírnevét. Sőt! Ha lehet, még több ellenséget szereztek maguknak.

Végül a szerkesztőségben járt dolgozók kérését tolmácsoljuk: választ kérünk a konyha vezetőjétől, mi okozta a történteket?

k. i.

ÓVÁ TESSZÜK

ték! Lehet, hogy sokan azt mondják: ez mégis csak túlzás, de annyi bizonyos: azóta egyetlen szál virág sem hiányzik!

Szeretnénk, ha végre megértenék dolgozóink: a parkosítás elsősorban az ő érdeküket szolgálja. Tehát nekik kellene rá vigyázni. Ami pedig a virágtépőket illeti, csak annyit: ha tetten érik őket, nem marad el a büntetés.

D. P.

Vigyázzunk egymásra!

Örömmel olvastam, hogy már megőrzővel kapcsolatban szeret- elől. Több alkalommal másokkal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Józsa János
ALFÖLD

1965 — 10
1021

Józsa János linómetszete

Kevés írót ért olyan méltatlan mellőzés, gyors felejtés, mint Farkas Antalt, a szocialista szatíra magyar megteremtőjét, a kitűnő költőt, és kiváló regényírót, akiért a Népszava olvasói valósággal rajongtak, és igen sokan a lapban legelőször Farkas Antal (Róka Tóni, Bujdosó Péter) cikkét keresték és olvasták. Verseit szavalták a munkásmatinéken és ott díszítette különleges szedéssel – és legtöbbször rajzzal illusztrálva – a Népszava ünnepi számait. Ha a kurzus feledésbe tette egyik legtehetségesebb irodalmi ellenfelét, azt értjük, de a felszabadulás után el kellett volna jönnie az író renaissance-ának.

Szeptember 28-án lesz halálának 25. évfordulója, emlékezzünk meg róla.

Farkas Antal Szentesen született 1875 szeptember 13-án. Mint falusi tanító Mezőtúr tanyai iskolájában kezdte meg pályáját. Makón, majd Szegeden dolgozott mint újságíró, majd 1905-ben a munkásság megindúló napilapja hívta meg belső munkatársnak. Nevét és álneveit csakhamar megismerte az egész ország. Bátor hangon ízes magyarsággal gúnyolta ki az első világháborús, majd a Horthy korszak visszaéléseit és politikáját. Szatírájának egy részét könyvben is megjelentette.

Farkas Antal mint író is sokat dolgozott. Nyolc verseskönyv, két regény, két kötet novella, két kötet szatíra jelzi működését, ezenkívül tizenegy regénye és többszáz novellája csak újságban jelent meg. Itt mesekönyvet, gyermekszínműveket, szerkesztett munkásantológiát és a Tanácsköztársaság megbízásából két kitűnő röpiratot is.

Verseit Ady Endre, aki köztudomásúan eléggé fukarkodott a dicsérettel, elismerően méltatta

a N
adott
lolta.
és o
szab
kis r
Mag
regé
bemu

város gyarvarossa. Csak kevés magyar író ismerte úgy a népet, mint ő, a tanyai néptanító, aki a szegedi írók ízes nyelvén írt.

Halálának 25. évfordulóján befejezésül álljanak itt azok a sorok, amelyeket Farkas Antal egy újságíró és bujdosó társának Gárdos Sándornak az emlékére írt, de amelyben megírta a maga sorsát is.

– Azért írom fejfádra e sorokat, mert úgyis tudom, hogy márványszobrokat, mauzóleumokat úgy sem igen szoktak emelni az olyan fából faragott embereknek, mint mi voltunk, akik ha száz esztendeig is élnének, akkor sem tudnának maguknak egy kis sarzsit szerezni... Aztán Te is vallottad, tudtad, hogy aki szobrot akar a sírjára, hát annak még életében is kell azt járnia. Ehhez pedig igazán nem értettél. Így hát jó Neked az a kis fejfa is, ami köré én most ezt a kis bágyadtszínű koszorúcskát fonom...

A Te szobrod ott áll már a magyar proletárok szívében! Ezt a szobrot nem lehet kijárni, összekoldulni. Ezt a szobrot a Te erőd, a Te szorgalmad, a te egyszerűségében pompásan ragyogó becsületességed, törhetetlen szocialista hitvallásod emelte. Ezt a szobrot nemzedékről nemzedékre adja tovább a magyar munkásmozgalom históriája. TIBORC ZSIGMOND

M.D.K

Józsa János
grafikus -

Sokolov Emberi sors és Brecht
Kurázsi mama c. művének
illusztrációpályázatán ezüst
érmet nyert.

— : —

Művészet, 1965. november - 19 lap

M.D.K.

Jórsa János
grafikus

Bredt: Shuvázsi mannacimű műve a lipcsei könyvkiállításon kielőn díjként aranyérembe részesült.

— : —

Művészet, 1965. november — 19 lap

Józsa János M.D.K.

Művei a kiállításon

grafikák

/H.Gy./ Nyári tárlat Szegeden

Magyar Nemzet 1965 júl. 22. 4. l

Józsa János grafikus M.D.K.

kamarakiállitása a Gondolat Könyvesboltban

Napló

Magyar Nemzet 1965. julius 8. 4.l.

Józsa János grafikus M.D.K.

a Gondolat Könyves boltaban rendezett kiállitásán Brecht, József Attila, Illyés Gyula Radnóti müveihez készitett illusztrációk

Napló

Magyar Nemzet 1965. julius 10. 4.1.

Józsa János M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Épitkezésen, Hólapátolók Jutka,

Emlékezés / rézkarc/ Brecht-illusztrációk

Sz. Kürti Katalin: A debreceni XX. Őszi Tárlat

Alföld 1965/2.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
SZABAD FÖLD

1965 JUL 1 1.
1021

TAVASZI TÁRLAT NYÁRI KÖZÖNY SZOLNOKON

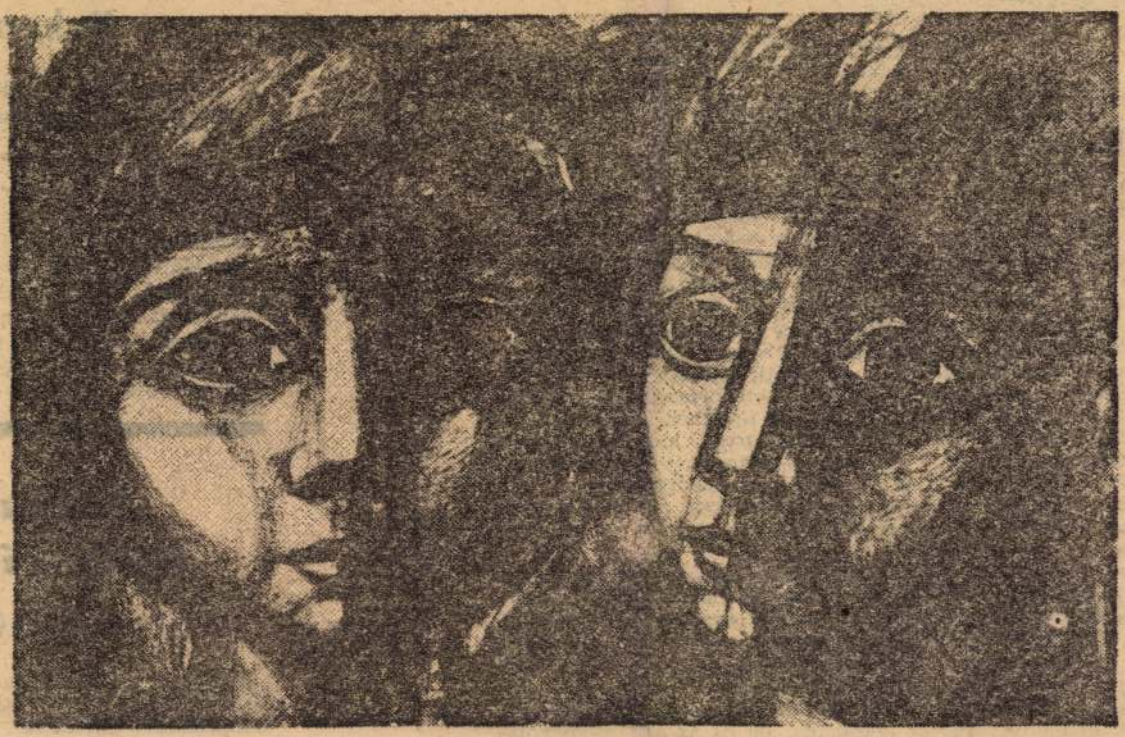

Józsa János: Gyermekek

Debrecen és *Eaja* után most *Szolnokon* is bemutatták a közönségnek a kelet-magyarországi képzőművészek, tehát a Hajdú-Bihar—Bács-Kiskun és Szolnok megye területén tevékenykedő művészek alkotásait. A felszabadulás húszéves évfordulójára hívták életre ezt a kiállítást. Művészettörténeti jelentősége pedig elsősorban az, hogy ez volt *az első alkalom, midőn egymástól földrajzilag távoleső alföldi művészcsoportok együtt állítottak ki.*

Bár ezen a kiállításon már kisebb anyag szerepel, mint az induláskor Debrecenben, arányai is, színvonala is nagy figyelmet érdemel.

Holló Lászlónak, a mai debreceni festők leghíresebbikének *Tilalmas télen* című — országos kiállításokon már megcsodált — tékozló drámai erőről tanúskodó képét említjük elsősorban a mester művei közül. Egy újabban festett önarcképét is láthattuk. Az, a festő budapesti gyűjteményes kiállításán nagy föltűnést keltett önarckép-sorozatának darabjaihoz képest meglepő *lehiggadásról, megbékélésről, az élet nyugodtabb, derűsebb szemléletéről* vall. Vajon hány új korszakával lep még meg bennünket a nyolcvanadik éve felé ballagó művész!?

A szolnoki festők kimagasló képviselője *Chiovini Ferenc*, itt bemutatott képein is a *táj és az ember kapcsolatának* még a szomorkás érzelmeket is jókedvre derítő biztonsággal kifejező művésze. Ami Holló képein kín — küzdelem — megpróbáltatás, az Chiovininél gyógyulássá — derűs próbatétellé szelídül. *Naplemente* című képének boldog sugárözöne egész nap kíséri a tárlatlátogatót.

Baján él *Göldner Tibor*, aki főként *Két gondolat* című képével, a kecskeméti *Palkó József* monotypiáival, a Vaskút községben alkotó *Weintrager Adolf* pedig a falu életét tükröző olajfestményeivel keltett érdeklődést.

A művészeti lapok nyilván részletesen elemzik az olyan országosan is számottevő kiállítók műveit, mint — csak példaként említek néhány nevet —, *Menyhárt József, Félegyházi László, Józsa János, Baranyó Sándor* vagy *Berényi Ferenc*. A szobrászok közül *Nagy István, Simon Ferenc és Szabó László* művei ragadják meg elsősorban a nézőt.

Kétségtelen, hogy e kiállítás megrendezése maga is arról beszél, hogy Szolnok lassan visszaszerzi azt a szép helyét művészeti életünkben, amit *Fényes Adolf, Vaszary János* vagy *Mednyánszky* ottani munkálkodása idején kivívott magának. A *Hazafias Népfront* helyi erői gyorsították e folyamatot azzal, hogy megalakították a Tisza-parti városban a *Műbarátok Körét*, s havonta ankétot rendeznek a helyi művészek bevonásával.

Egyelőre azonban még gondot jelent az állandó kiállító helyiség hiánya, sőt, az ügyetlen közönségszervezés is. Ottjártunkkor a két hete nyitvatartó szép kiállítást még csak mindössze 600-an látták. Ez bizony siralmas eredmény, s még az sem menti, amit egyik helyi ember mondott: *„Sajnos kérem, a tanév már befejeződött. Két iskola kivezénylése rögtön javított volna a statisztikán."*

Nos, a tárlatok célja nem az, hogy *„javítsanak a statisztikán"*. De az is elgondolkodtató, hogy egy olyan eleven életű megyeszékhelyen mint Szolnok, kevesebb látogatója legyen egy ilyen jelentős kiállításnak, mint bármelyik nagyobb faluban.

Bajor Nagy Ernő

Párizsi levél

Utcai sátrak és szupermarketek

Amikor a repülőgép *Franciaország* felett először bújik ki a felhőkből, újszerű, de mégis ismerős kép tárul elénk. A gabonatáblák jóval nagyobbak, mint amilyent a kisparaszti gazdaságoktól vár az ember, s hasonlatosak a hazai méretekhez. Eltérést jelent az, hogy közvetlen egymás mellett húzódó 2—3 száz hektáros tábla közötti barázda, sőt nem egy helyen sövény jelzi a tanyásbirtokok határát. Sok a tanyaszerű épületekkel határolt majorság, amelyekhez keskeny betonút vezet. Mielőtt a repülőről látottakat elemezhetné az ember, már magunk mögött is hagytuk *Champagne Marne* melletti szőlőit, s máris landol a gép *Orly* repülőterén.

Párizs, mely szemérmetlen bátorsággal mutatja fényét és árnyát, *a végletek városa*. A földalatti padjain és utcai szellőzőrácsain alvók mellett, ritkán látott prémekbe burkolózó, brilliáns-fantáziákkal díszített dámák tipegnek a fényesen kivilágított mulatók felé. Ugyanilyen furcsa, hogy a belváros forgatagában utcai hal-, zöldség- és gyümölcsbódék árusai jóformán éjjel-nappal kínálják mesés választékú áruikat, míg ha pár megállóval a metrón kifelé megyünk, ott modern szupermarket előkelő csendjében vásárol a környék munkásasszonya és kistisztviselője.

Evvel már el is jutottam a mezőgazdasági problémákhoz. Lehet, hogy a rövid ideig tartó párnapos párizsi tartózkodás miatt, de tény, hogy *nem láttam egyetlen középméretű, friss mezőgazdasági termelvényeket árusító üzletet sem.* Vagy piaci sátorhoz hasonló nyitott bódékból, esetleg keskeny, szűk boltocskából kínálják áruikat a zömmel férfiárusok, vagy luxuskivitelű élelmiszeráruházakban önkiszolgáló rendszerben elégíti ki igényét Párizs lakossága, de itt az áru csomagolását esetleg mérését, már kizárólag női munkaerők végzik. A két üzlettípusról véleményt kértem egy ismerős párizsi háziasszonytól.

Nem is olyan régen a város hús-, gyümölcs-, zöldség-, hal- és tejtermékekkel való ellátása majdnem kizárólag a piaci és utcai árusokon keresztül történt. *A most is látható utcai sátrak éppen úgy Párizshoz tartoznak, mint az Eiffel-torony.*

— Sajnos — és a háziasszonyon lehetett látni, hogy tényleg sajnálja —, ezek a kedves árusok egyre fogynak. Valahányszor észreveszem, hogy a környékről már ismét elköltözött egy utcai árus, elhatározom, hogy a jövőben nem fogok szupermarketben vásárolni gyümölcsöt, vagy halat. Ez így is megy egy hétig, de amikor valamiért mégis bemegyek az „áruházba", olyan csábító az ízlésesen csomagolt áru —, amelyhez nemegyszer még valami kis ajándékot is mellékelnek a gyerekek részére —, hogy megfeledkezem a fogadalomról és ismét hűtlen leszek az utcai árushoz. Csak akkor döbbenek rá, hogy mi történt, mikor pár hét múlva megint eltűnik egy árus a környékről.

A két üzlettípus között nemcsak küllemében van különbség. Az utcai árusok egy része valamelyik Párizs-környéki kis kertész családjához tartozik, vagy szükségletét valamelyik vásártelepen szerzi be. *A szupermarketek viszont több specializált üzemmel vannak szerződéses viszonyban, hűtőházzal, rendelkeznek, s az egy alkalmazottra eső forgalmuk is jóval nagyobb.* Így érthető, hogy az utcai árusok száma egyre csökken, hacsak egy szép napon az idegenforgalom érdekében nem fogják őket állami támogatásban részesíteni, hogy úgy mutogassák, mint a *Notre Dame*-ot, vagy az *Eiffel-tornyot.*

Dömötör József

d Evans, az óriás

téssel, kitanulta, ogy magasodott ért el a vezetői lna mennie, hi- került. Reggegű angolszalon- ágyat, két ágyon feküdt, az egyiken a törzse, másikon a lába, s hogy *„feleszi"* a kórház ellátását. Valójában az történt, hogy a kórház *„ette meg"*, tehát a gyógyítás és az ellátás költségei emésztették fel a szerencsétlen óriás megtakarított pénzét. A gi-

Lovail

Rakoncá

Lapzártakor, július este jelenti munkatárs

A legfrissebb árvíz zetről ezúttal *Bokor Mi tól*, az Országos Vízügyi igazgatóság főmérnökétő deklődtünk, aki elmond hogy ma, kedden reggel el Mohácsnál a Duna az vízszintet — 924 centim —, amely az 1954. évi n mum volt.

Július béke-vilá

AZ ORSZÁGO

Ezekben a napokban, j 10-e és 15-e között, béke-v kongresszust tartanak Hels ben. A kongresszuson tíz el hangzik el, és hét bizottsá tárgyalják meg *Vietnam ü* a gyarmati és faji kérdések atomleszerelést; Európa bizt gát és a német kérdést; a zetek gazdasági szuvereni nak problémáit; a fegyverk versenyről való letérés gaz gi megoldásának lehetőségei lamint a kultúra és a vallá repét a békeharcban. A hel tanácskozáson nem csupán *ke-világtanácshoz* tartozó sz zetek, de a világot átfogó b harc szinte minden árnyalat képviselői jelen lesznek.

A magyar békemozgalom immár hagyományossá vált t szi kampány keretében ké fel a világkongresszusra. M lapíthatjuk, hogy ez a mos sorrendben negyedik békek pány volt az eddigi legszéles körű, legátfogóbb és leg lyebbre ható megmozdulás gyarországon. *Az elmúlt hó pokban mintegy 3000 nagyo méretű rendezvényen és a kis gyűléseken a magyar dolgo milliói vettek részt, minden sadalmi osztályból és réteg* Csak az Amerikai Egyesült lamok vietnami agressziójá kapcsolatban 18 ezer tiltak levél, 21 ezer távirat és 670 e elítélő aláírás érkezett az országos Béketanácshoz.

M.D.K.

Jórsa János
festő

„Juditka" és az „Egyedül" című
képei szerepelnek a tárlaton.

Tóth Endre: Az I. Debreceni Országos Tárlat
Művészet, 1968. január – 39 lap.

Tóth János

Debrecenben a Veress Géza vezette Képzőművészeti Kör tagja, kiállít.

A képzőművészetek Debrecenben /szerk. Bőgel József/
1961. Debrecen 61.1

MDK

Józsa János

Édesanyám, rk.

Kisgrafika I-III., fam.

3. Miskolci O.Grafikai Biennale, Nemz. Szinház 1965.

Józsa János

Brecht illusztrációkkal nekrológ az Ernst Busch a Fiatal Művészek Stúdiója kiállításán (emlitve)

Kortárs 1965 III. n. 502 old.

MDK.

Józsa János

Kiállitási hir

Magyar Nemzet 1967 máj.18.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 máj.3.

Józsa M.D.K.

A MIÉNK első 1908-as tárlatán csatlakozóként állit ki

Passuth K.: A Nyolcak festészete, Mpl 1967. 64.l.

Fózsa János

Nyár (repr.)

Valóság IX. (1966.) 3. sz. 75. l.

Fórsa János

Rajz (szepró)

Jelenkor 1966 IX. n. 829 old.

MDK

Józsa János

?Kiállitási kritika

Müvészet 1968 jan.p.39.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.43.

Tóth János

a debreceni Csokonai Színházi Klubban
nyílt kiállítása.

Magyar Nemzet 1965. dec. 14.

Józsa János
festő

M.D.K

A tárlaton részt vett művével,
műveit formalkid műanyagmár-
zal készítette.

Tóth Ervin: Debrecen kiállítási fermeiből.

Művészet, 1966. január - 42 lap.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov. lap 860

Józsa János, grafikus MDK

Fametszetei szerepelnek a könyvillusztrációs versenyen.

-: Kétszázötven magyar könyv a lipcsei könyvművészeti kiállításon 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. júl. 1

Józsa János

grafikus. Munkáiból bemutató
a Kiadói Főigazgatóság
Váci-utcai Gondolat könyves-
boltjában.

emlékre.

Népszava, 1965. júl. 10. 4. l.

Jórsa János

Brecht: Kurázsi mama c. könyvet – mely aranyérmet kapott a lipcsei könyvnyi vészeti kiállításon – ő illusztrálta

Négnava, 1905, jul. 21. 2 a.

1021

Józsa János

ob. 39. józsa jános festőművész tárlata

t tf/gk/e sr cz 1968. március 9.

fogadja az érdeklődőket a tanács-körúti mednyánszky lászló teremben, ahol szombaton tartották a megnyitót. harmincegynéhány olajkép, tempera- és pasztellkompozició, linómetszet, litográfia és rézkarc nyujt betekintést a fiatal alkotó munkásságába, amelyből először nyolc évvel ezelőtt kapott izelitőt a közönség a gyulai erkel ferenc muzeumban rendezett kiállitáson. két hétig tartják nyitva a mostani képcsarnoki bemutatót. /mti/

-.-

bb. 43. több mint 60 milliós exporttermelés a sátoraljaujhelyi ruházati szövetkezetben

a vid/szf/sk/e ká cz 1968. március 9.

sátoraljaujhely legnagyobb könnyűipari üzemében, a hegyalja ruházati szövetkezetben szombaton tartották az 1967. évi mérlegjóváhagyó közgyülést. a már ruhagyárnak is beillő szövetkezet igen eredményes esztendőt zárt. termelési tervét 107 millió forintra teljesitette és ebből 61 millió forint értékü ruhanemüt a szovjetunióba, csehszlovákiába, a német demokratikus köztársaságba, angliába, ausztriába, svédországba, kanadába, libiába szállitott. a jó munka jutalma: ötheti fizetésnek megfelelő nye-

resésré

Józsa János
festő

M.D.K.

„Gyermekek" című grafikai művét
a többi között bemutatta a tárlaton.

Mészáros Fülöp: Kelet-magyarországi Képzőművészek
I. Tavaszi Tárlata Bajan

Művészet, 1965. augusztus - 42 lap

Jórsa János
festő - Grafikus

M.D.f

Illusztrációit állította ki a tárlaton -

Szilágyi Miklós: VIII. Alföldi tárlat Gyulán
Művészet, 1965. aug - 44 kep.

Józsa János M.N.K.

a lipcsei illusztrációs pályázat egy ik nyertese

F.Á.: Öt év legszebb magyar kiadványai vesznek részt a lipcsei könyvkiállitáson

Magyar Nemzet 1975. április 16. 3.1.

Józsa János

Szerepel a Kelet-magyarországi Kézőművészet I. tavaszi tárlatán

Alföld, 1965, 6 sz., 74 o.

Jóna János, grafikus

MDK

Brecht: Kaukázusi mese c. művének illusztrációival aranyplakettet nyert.

–: Tizenkilenc díjat nyertek a magyar könyvek Lipcsében

9

NÉPSZABADSÁG, dp. 1965. júl. 17.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Petőfi Népe

1965 május 18.lap -

MDK.

Józsa János

Kiállítási kritika

Petőfi Népe

1965 május 18.lap -

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János
Hajdúbihar megyei Népujság

1965 MÁJ 1.

1021

HÁRS GYÖRGY:

Kötődj meg népedben

(Józsa János illusztrációja)

Kötődj meg népedben, Forradalom;
mint horgas harag a testben,
Oltalmat kérő, konok kezekkel
fogóddz a szívünkhöz, Forradalom,
te értünk-önző oltalom:
féltékenyebben és hűségesebben.

Mind, aki életét mérte nevedre:
dobogó sáncba köréd gyűl;
Benned már önmagát félti remegve,
s meg fog védeni végül!
hogy lobogódat a gaz ne vehesse
vétkei szemfedeléül.

Kötve a céllal; és oly szabadon,
Mint lefogott áram a vérben:
áradj az értelem ormairól
örökös igazra ítélten;
s kötődj meg népedben, Forradalom,
eloldhatatlan és egyféleképpen.

KERESZTREJTVÉNY

MÁJUS ÜNNEPE

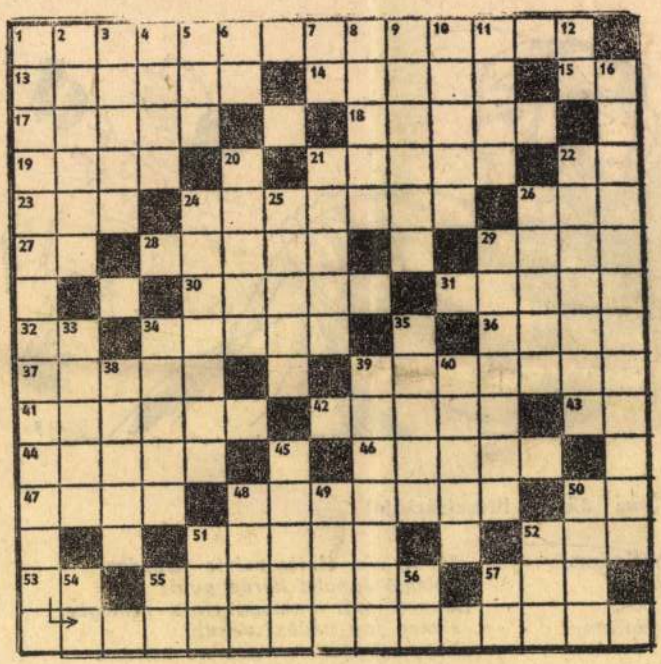

Hetvenöt éve, hogy a magyarországi munkásság először ünnepelte május elsejét. — Rejtvényünkben Juhász Gyula egyik költeményéből idézünk két sort a vízsz. 1., függ. 1., és 16. sz. sorokban.

VÍZSZINTES:

13. A téglagyártás egyik folyamata. 14. Az USA egyik tagállama keleti — Ebes — Mosógép — Nagyhegyes — Gördülőcsapágy — Talpfatelítő — Földgáz.

Könyvet nyertek: Vasas Károly Debrecen, Bercsényi utca 27.; Molnár János Téglás, Lakótelep; Porkoláb Edit Debrecen, Dobozi utca 4.; Mészáros István Nádudvar, Mikes Kelemen 34.; Viski István Debrecen, Csalogány utca 3.

* * *

Nemrégiben csodagyerekekről olvastam: a hatéves kis Argay Attiláról, aki tizenkét nap alatt tanult meg latinul, a híres Praun Zsigmond Ottóról, akit a szülei két és fél éves korában irattak be az elemibe, továbbá a zseniális Frankl Mórioról, aki számtantudományával kirá lyok előtt produká magát.

Ezekről a csodag rekekről eszembe tott a fiam.

Nem, ő nem tanu meg tizenkét nap alatt latinul, nem két és fél éves korában irattuk be az általánosba, és nem lehet rá azt mondani, hogy számtanzseni, mégis csodagyerek. Tessék elhinni, nem az atyai büszkeség beszél belőlem, nem vagyok elfogult szülő. Miért csodagyerek?

Elmondom.

Tegyük fel, hogy vendégségbe akarok menni vele. A gyerek játszik valahol. Jó fél óra míg megtalálom. Ijesztő külseje van: a haja tele homokkal, a homlokán okkersárga

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

Hajdu-Bihar megyei Napló

1965 JAN 29

Megjelent az Alföld februári száma

A művészeti folyóiratok februári számai közül elsőnek az Alföld látott napvilágot. Az ízléses külsejű folyóirat gazdag szépirodalmi és tanulmányanyagot közöl. Ezúttal Orbán Ottó költőt és Kass János grafikust mutatták be az olvasóknak. Versekkel Cs. Nagy István, Papp László, Orbán Ottó, Pálos Rozita, Kovács-Farsky Vladimir, Ratkó József, Erdélyi József, Berczeli A. Károly, Rátz Ferenc, Mester Attila és Várkonyi Anikó szerepel. Szépprózát Soós Magda és Barsi Dénes tollából olvasatunk. A Valóságunk rovatban Végh Antal és Molnár László folytatja a januári számban elkezdett szociográfia közlését. A népművelési vitához Bényei József szólt hozzá.

Boros Dezső Csokonairól, Kardos Pál Szabó Lőrincről közöl értékes adalékokat. A művészeti rovat a szokottnál gazdagabb. Pálfy István a Csokonai Színház három bemutatójáról, Sz. Kürti Katalin a debreceni XX. őszi tárlatról, Tóth Ervin Félegyházi László művészetéről mond értékelést. Könyvkritikát Fülöp László, Kardos Pál, Kiss Gábor, Borbély Sándor, Sonkoly István írt. Folyóiratszemlét Székelyhidi Ágostan tartott. Veress József filmkrónikája zárja a februári számot.

Józsa János fametszetei, Kass János metszete és rajzai, Bíró Ferenc, Pálfalvi János, Boldor Miklós, Velényi Rudolf rajza, Szabó László és Korda Béla linómetszete egészíti ki az Alföld legfrisebb számát.

HAJDÚ-BIHARI
NAPLÓ
7. oldal — 1965. január 31.

Ravasz

— Te hogyan szerzel pénzt a férjedtől?

— Egyszerűen: nagy veszekedést csapok és kijelentem, hogy hazautazom a mamához, akkor rögtön ad utiköltséget.

EGRI *

MDK.

Józsa János

Debrecenben kiállitott 1965-ben

Hajdubiharmegyei Népujság 1965 ápr.1.

lap -

MDK.

Józsa János

Szerepelt az 1965 évi debreceni tavaszi tárlaton

Hajdubiharmegyei Napló 1965 ápr.6. lap -

MDK

Józsa János
grafikus

M.D.H

"Anyám"

Élet és Irodalom, 1965. dec. 11-12 lap

Józsa János

Szerepelt a XXI. debreceni tárlaton.

Alföld 1966. jan.

A debreceni képzőművészet válaszúton. Új kezdő

MDK.

Józsa János

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1966 jan.

Józsa János MK

megjelent a művésztelep megnyitásán.

--: Hajdúbiharmegyei Népujság. 1964 jul. 28.

--: "Kapunyitás a böszörményi művésztelepen."

MDK.

Józsa János

Utalások Debrecen képzőművészeti életével kapcsolatban.

Alföld 1965. 4. 131-142 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

HAJDU-BIHARMEGYEI
NÉPUJSÁG

1967 FEB 12

1021

Józsa János kiállítása Balmazújvároson

Józsa János festőművésznek nyílik kiállítása Balmazújvároson a művelődési ház földszinti kiállítótermében február 12-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor.

A kiállításon a fiatal festőművésznek — aki 1966 decemberében Debrecen bolgár testvérvárosában, Sumenben rendezett egyéni kiállítást — huszonhét grafikája és nyolc festménye kerül bemutatásra.

A kiállítás képanyagáról írja dr. Tóth Ervin műtörténész: „E tárlat mérlegelésénél azt érezzük, hogy Józsa mindinkább halad a nemes értelmű egyszerűsítés, a ritmusban, sőt szimbolikában való közlés útján, egyre távolabb áll a ‚mindent elmondás' buktatóitól."

A kiállítás, ami több hétig lesz nyitva, hétköznap délután 4-től 6 óráig, vasárnap délelőtt 10-től 12 óráig, délután 3-tól 6 óráig tekinthető meg.

oly elev...

birkózom dolgaimma
növekedem

2. most csak az álom é
üveg
az a tündöklő ötvöze
mi kifejez

mi sejteti
hogy mi leszek

dolgaidon

Minket nem az isten üldözött ki az Édenből. Mi már eleve ott születtünk, ahol nem nőtt paradicsomfa. Szegény és szomorú vidék volt az a táj. Nap mint nap történtek rajta tragédiák...

Boda Istv

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Alföld 1967 2.p.81.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

Hajdubiharmegyei Népujság

1965 JAN 1.

1021

MÓNIKA

(Józsa János rajza)

épi alapon áll
onalú műzené
enénket vilá
lismertté tegyé

Hangversenym
peraszínlapjaink
egritkábban Pol
ével találkozunk
nikor népszerű volt az 1957-
en, Svájcban elhunyt zene-
zerző, operái közül a Farsan-
i lakodalom repertoár-darab-
a volt az Operaháznak, zon-
oradarabjai, zenés mesejáté-
kai kedveltek voltak. Zenéje
nem hatolt nagyon mélyre,
nkább a szórakoztató zene
zínvonalasabb rétegét képvi-
elte. Nevét általában a most
bemutatott operájával kapcso-
atban emlegetik.

A művet 1924-ben mutatta
be a budapesti Operaház. Egy
vvel azelőtt indult el dia-
alútjára Kodály Psalmus
Hungaricusa, hét éve volt
Bartók Kékszakállújának ős-
emutatója, Schönberg a do-
ekafon kompozíciós rend-
zert teremti meg, a francia
Hatok" csoportja hadat üzen
mindennek, ami maradi...
kkor jelenik meg Poldini
edves, vidám, múlt századot
elidéző farsangi történetével,
rkel nyomdokain haladó,
erbunkos és népies műdal
apokon álló zenéjével, a
onzervatívabb közönség igé-
yeinek kielégítési szándéká-
al. A mű visszhangra talált,
ni 1924-ben természetes és
thető: a vidéki nemesi ház-

erveztek. A lapátokról
bbet senki sem beszélt.
A bonyodalom akkor ke-
tkezett, amikor a három
pát végülis megérkezett a

dénáron aktualizálást akar-
junk kierőszakolni arra nem
való szövegkönyveknél. Senki
sem akarja Jókait kihagyni
az irodalomból, és nem kell
szégyenkeznünk azért a nem-
zeti zenénkért, amelyet Bar-
tók és Kodály fellépése előtt
hatásuk általánossá válása
előtt írtak. De nyílvánvalóan
van rostálás is, és érzésem
szerint, ezt a rostálást a
Farsangi lakodalom esetében,
minden kritikusi akadékosko-
dás nélkül is, már maga az
idő elvégezte. Tipikusan az a
mű, amelyről egészen köny-
nyen elképzelhető, hogy vala-
mikor nagy sikere volt, de a
bemutató hangulata is vala-
hogyan azt mutatta, hogy ez
inkább csak volt.

Természetesen, sok zene-
kritika megbukott már —
könyvrevalót összegyűjtöttek
belőlük, — lehet, hogy a ter-
vezett tájelőadások a magyar
nótát kedvelő közönség kö-
rében kedvező visszhangot
keltenek, miután végső fokon,
ennek a zenének megnemesí-
tett válfajáról van szó. Ezzel
lehet, úgymond, közönséget
toborozni az operák meghall-
gatására. De ekkor is felve-
tődik a kérdés: ez a mi kul-
túrpolitikai irányvonalunk?
Miután rátapintottunk arra,
ami zenénkben valóban ma-
gyar és értékes, küzdünk az
érzelmeskedő, elsekélyesedett
magyarságú zenei termékek
ellen, valóban a Farsangi
lakodalomra van most szük-
ség? A titokzatos, bánatos

Józsa János

Érdekes kiállítást nyitottak meg szombaton Debrecenben az író—művész klubban. A kiállításon debreceni festők és grafikusok legújabb grafikai alkotásaikat mutatják be. Képeinken a kiállítás három érdekes darabja látható.

Józsa János: **NŐI FEJ**

Hajdu-Bihar megyei Nepújság 1964 okt 21

egyperces gyászszünetet tartottak. A 20. percben Vaszovics betartott Albertnek, aki hosszas ápolás után elhagyta a pályát. A 34. percben Albert visszatért, és két perc múlva újabb gólt ért el. Göröcs, Nagy Antal, Albert volt a labda útja, a középcsatár feltalálta magát, s a kijövő Pantelics melleti a jobb felső sarokba helyezte a labdát. 2:0. Változatos játék folyt a pályán, a jugoszláv játékosok is vezettek több támadást, azonban a kapuközelben elfogyott a tudományuk.

Szünet után mindkét csapat kapust cserélt. Tóthot Géczi, Pantelicset pedig Radovics váltotta fel.

Váltakozva vezetett támadást mindkét válogatott. Előbb Albert távoli lövése centiméterekkel került el a kaput, majd Göröcs fejese adott jobb sarkára [illegible]

Az utolsó percben csúnya jelenetek játszódtak le a pályán — Skoblar sportszerűtlenkedett Mátraival szemben.

Jó küzdelmet, iramos mérkőzést hozott a két válogatott találkozója, szinte mindvégig változatos volt a játék. A magyar csapat kezdeményezett inkább, s kevesebb húzásból álló támadásvezetésekkel igyekezett gólhelyzetet teremteni. A jugoszláv válogatott is lelkesen küzdött, azonban a csatárai nem voltak eléggé határozottak a kapu előtt. A kialakult eredmény megfelel a játék képének.

A magyar válogatottból Mészöly, Mathesz, a gólképes Albert és az őt felváltó Puskás, a jugoszláv csapatból a két szélső, Skoblar és Csebinac, valamint Skrbics játszott át-

A D. GÖCS Vasas legyőzte a

Bár a pontszámban nagy a különbség a D. Honvéd és a D. GÖCS Vasas között, mégis igazi rangadót vívott a két együttes vasárnap délelőtt a csapágygyáriak pályáján. A Hajdúszoboszlói Spartacus vasárnapi otthoni vereségével már biztos kiesőnek látszik az NB III. Északkeleti csoportjából.

— D. GÖCS Vasas—D. Honvéd 1:0 (1:0). D. GÖCS Vasas: Gilányi — Csatlós I., Tátrai, Csatlós II. — Nagy, Móré I. — Bakó, Fogarasi, Papp, Móré II., Balogh. D. Honvéd: Szegedi — Miskolczi, Kádár, Demeter — Sidó, Árva — Tóth, Piczil, Doros, [illegible] dött, már a 46. percben Gilányi csak merész vetődéssel szedte fel a labdát Piczil elől. Szinte perceken át a GÖCS Vasas 16-osánál pattogott a labda, de menteni tudtak a védők. A többször szabálytalankodó Fogarasit durva játék miatt kiállította a játékvezető, s az utolsó 20 percet 10 emberrel küzdötte végig a GÖCS, és tartani tudta az 1:0-ás eredményt. A győztes csapatból Gilányi, Tátrai, Móré I., Nagy és Móré II. teljesítménye érdemel dicséretet. A D. Honvédból Kádár, Árva, Demeter játéka emelkedett az átlag fölé.

Miskolci ÉMTE—Hajdúszo-

MDK.

Józsa János

Formalkid technikás kiállitásáról

Hajdubiharmegyei Napló 1965 ápr. 3o. lap -

MDK.

Jónás János

Termelési technikák kialakításáról

Hódmezővásárhely, Napló 1965. ápr. 30. Lap –

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János
ALFÖLD
1961 APR 11

1021

Józsa János rajza

a mit jelezni, a mit tragikumát felmérni ez esetben
halt Kodály Zoltán.

Emberi kapcsolatunk örök és szinte már megdöbbe
esetében ez a gyászoló igénk hangzik évezredek óta
halnak s Kodály Zoltán ember volt, közöttünk él
bennünk lélegzett, nem volt hivalkodó, már-már
puritánság tiszta érdemjegyeit is megérdemelte. N
úrnak szólították, Kodály tanár úrnak s ő valóban az volt. Tanár, pedagógus, csak ő egy népet oktatott jó és hű tanítóként a zene, a szépség, a harmónia szeretetére.

Debrecenben gyakori vendég volt. Hetvenedik születésnapját is itt ünnepelte. Akkor mondta ezeket: „Egy ország zenekultúráját nem egyes zenészek csinálják, hanem az egész nép. Része van abban mindenkinek a legkisebbekig. Egyesek hiába dolgoznak, ha nem kíséri őket milliók visszhangja. Minden ország zeneszerzése – ha eredeti – a maga népe dalain alapul. Ezért kell azokat állandóan énekelni, figyelni, tanulni." Ebbe a városba többek között azért szeretett ellátogatni, mert úgy érezte, sőt tapasztalta is, hogy zene-pedagógiai ars poeticájának jó megvalósítója. Érezte, hogy itt egyesek munkáját sokezrek visszhangja kíséri s ez őt mindig megnyugtatta. Ezért mondta 1957 júniusában a szakiskola névadó ünnepségén: „Ha a nevem valami bélyeget jelent, hát akkor jelentse azt, hogy itt nem zongoragépeket akarnak nevelni, hanem a zenét gyökeréből értő és érző zenészeket, mert az igazi zenész csak annyiban különbözik a szakzenésztől, hogy nem abból él, de teljes joga és kötelessége is neki ugyanúgy érteni a zenéhez, mint a szakzenésznek."

Neve most már végképp és visszavonhatatlanul egyet jelent műveivel, munkásságának, tanításának tiszta örökségével. Amellett, hogy az emberiséget megajándékozta a legegyetemesebb szellemi örökséggel, nekünk különösen is és mindennél becsesebb ajándékot adott a maga felmérhetetlen hagyatékából. „Szóra kell bírni a néma berkeket" – hangoztatta ugyancsak egyik debreceni ünnepségen, s akkor is és máskor is a szolfézstanulás jelentőségére, a rendszeres zenei képzésre gondolt. S amikor a debreceni zenei intézmény névadó ünnepségén ennek a jelentőségét fogalmazta, mint egy jóslatszerűen ezt is hozzátette: „Azt már nem fogom megélni, hogy teljesedjen, de nyugodtan halok meg abban a tudatban, hogy elindult legalább arra az útra, ahol teljesedhet."

A kodályi gondolatból – az élet igazolja – már eddig is sok teljesedett. A mi további feladatunk, hogy „a zenélés oly magától értetődő legyen mint a lélegzés és a levegő". S ebben ő nemcsak példát mutatott, hanem ehhez örökséget is hagyott.

Józsa János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1967 APR 3
HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

JÓZSA JÁNOS: **JEVTUSENKO: BŰVÖLŐ** — (Illusztráció)

mennyien saját munkájuk fokozottabb megbecsülését is

nius 30. helyett
30-án átadták a

Félmilliós nyereségrészes
vállalatá

Az ÉM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat kollektívája tegnap délután az építők sporttelepén ünnepi gyűlésen emlékezett meg hazánk felszabadulásának 22. évfordulójáról. Az építők ünnepi sportrendezvénnyel is megemlékeztek az évfordulóról. Az ünnepi gyűlésre szovjet vendégeket is meghívtak. Ünnepi beszédet *Pataki Gyula*, a vállalati pártbizottság titkára tartott. Mint mondotta, a megyei ÉM vállalat dolgozói bebizonyították, nagyszerű eredmények elérésére képesek. Immár második esztendeje nyereséget is oszthatnak. Az elmúlt évi jó eredmények egyik fontos alapja a kongresszusi verseny sikere volt. Ennek alapján összesen 4 millió 834 000 forint összegű nyereségrészesedést oszthattak ki a dolgozók között.

Az ünnepi beszéd
res György igazgató kitüntetéseket, jutalmakat adott át: 67-en a kiválódolgozó-oklevéljelvényt kapták meg. Összesen 510 fő között 270 000 forint jutalmat osztottak ki.

Ünnepség az orvosegyetemen

A Debreceni Orvostudományi Egyetemen vasárnap, április másodikán délelőtt tartották az április 4-i ünnepséget, a klinika művelődési otthonában. A megemlékezésen részt vettek az egyetem tanárai, oktatói, a klinikák dolgozói és az orvostanhallgatók. Az elnökségben foglalt helyet *dr. Varga Pálné*, az MSZMP Debrecen Városi Végrehajtó Bizottságának tagja, országgyűlési képviselő, *Pallás Imréné*, a Debreceni II. kerületi Tanács vb-elnökhelyettese és *Bodnár Imre*, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára.

A Himnusz és a megnyitó után szavalat következett, majd *dr. Karmazsin László* egyetemi docens mondott ünnepi beszédet, s méltatta hazánk 22 év előtti felszabadítását. A díszünnepségen *dr. Fülöp Tamás* oktatási rektorhelyettes adta át a felsőoktatási tanulmányi érdemérmeket. A kitüntetett öt orvos: *dr. Herpai Gábor, dr. Tus László, dr. Lukács Géza* és *dr. Csornai Márta*. A Debreceni Orvostudományi Egyetem ünnepsége az Internacionálé hangjaival ért véget.

Maximális nyereségrészesedés

Április 4-i ünnepség a ruházati bolt vállalatnál

Szombaton este a debreceni Fegyveres Erők Klubjának nagytermében tartották meg a Hajdú megyei ruházati kiskereskedelmi vállalat dolgozói a felszabadulási ünnepséget. Ünnepi beszédet *Fülöp Sándor*, a vállalati pártszervezet titkára tartott, majd *Accipiter Lajos* igazgató értékelte az elmúlt évi munkaverseny helyzetét. Mint mondotta, 1966-ban a vállalat kollektívája eredményesen dolgozott. Ennek hű mutatója, hogy a maximális összeget, 24 napi fizetésnek megfelelő nyereségrészesedést oszthattak.

Az ünnepség során átadták a „kiváló bolt" címet és oklevelet 22 üzlet dolgozóinak. A szocialista címet, illetve az ezüst és bronz fokozatot elnyert brigádok száma 32. Megjutalmazták a kiegészítő cikkek forgalmában kiváló eredményt elért három legjobb bolt kollektíváját is.

Józsa János: Illusztráció Brecht: Kurázsi mama c. drámájához (fametszet)

Józsa János: Illusztráció Brecht: Kurázsi mama c. drámájához (fametszet)

ALFÖLD

IRODALMI ÉS MŰVELŐDÉSI FOLYÓIRAT

1965-2

Költő és műfordító, a fiatalok egyik jellegzetesen egyéni hangú, nevének már rangot szerzett lírikusa. 1936-ban született Budapesten „egy szépreményű könyvelő és egy gyári munkásból tisztviselővé nemesedett asszony fiaként. Apám szép reményei – írja – nem váltak valóra, nyolc éves koromban agyonverték, valószínűleg puskatussal". Így emlékszik – és érdemes idézni a vallomást, mert első kötete tanúsága szerint igencsak ez az élmény volt a legfontosabb a költővé parancsolók között –: „egy órája várunk már a szikrázó napsütésben, alig tíz méternyire előttünk villámlik a vadonatúj szögesdrót, végre, jön az apám, megáll a szögesdrót túloldalán, borotválatlan, gyűrött, lábán turistabakancs, „vigyázz a gyerekre", mondja az anyámnak, meg: „bízzál a jóistenben", de alig hallom a hangját . . . körülöttünk bábeli nyüzsgés, sírás, sikoltozás, hosszú folyamatos üvöltés, „Jóska, Jóska", meg „ne félj, visszajövök". . .
„Ha gyászolni akarnék, ez elé a húsz éve szétszabdalt drótkerítés elé kellene állanom . . . De nem akarok gyászolni." Így nem is. De egész lírájával, verseinek különös fekete lobogásával igen. Persze, a drótkerítés után még nem a líra jött, hanem homályos döbbenet, amely fokozatosan világosodott meg – pokoli sötétté. 1946-ban házi feladatként írta első verseit, egy évvel később maguk szerkesztette diáklapban „nyilvánosság elé" is kerülnek zsengéi, hírük a *Válasz*ig eljut. 1954-ben érettségizett kitüntetéssel, de egyetemre nem vették fel, csak két évvel később. 1955-ben jelentek meg első versei az Új Hangban, első fordításai is a Whitman-kötetben. 1957–58-ban súlyos betegség kötötte kórházhoz, egyetemi tanulmányait sem fejezi be. 1960-ban jelent meg a *Fekete ünnep*, első verseskötete, három évvel később a második: *A teremtés napja*. „A versről – így vall – nincsenek romantikus elképzeléseim. Nem képzelem sem gyönyörűségnek, sem a bánat gyümölcsének – sokkal inkább kötelességnek, könyörtelen kényszernek, kikerülhetetlen sorsnak. Sorsnak, mely kénytelen szembenézni a világgal, hogy az borzadjon vagy derüljön érdeme szerint." Még gyakran borzad ez a költő, de már derülni is tud. Hol borzad, hol örül az olvasó is. Orbán Ottó lírája különös, de őszinte és mély érzésvilágot fejez ki. Teli van ez a világ disszonanciával, zaklatottsággal, idegenséggel, önsanyargató kétségbeeséssel, az iszonyat döbbeneteivel, de az igazmondás pátoszával is. Az idill, a nyugalom, a csendes megelégedettség távol esik ettől a mozgékony, dilemmatikus, heves indulatoktól és olykor rideg intellektustól vezérelt költői világtól. De az örömöt, a feloldódást, az értéket, a humánumot keresi, a megtalálások izgalma is heviti már. Ha az individuális „belvilág" és a külső, a társadalmi létezés kölcsönös kapcsolata arányosan fejlődik, termékenyítőbbé dúsul, akkor bizonyára nem törik meg szép ívelésű pályája. (j. b.)

M.D.

Jórsa Járos
grafikus

Festményeit és mitszeteit
mutatta be a tárlaton.
Az „Ablak" c. kép és a „Voz-
nyeszenszkij-illusztráció
ötletes.

Tóth Béla: A debreceni és Hajdú-Bihar megyei...
Művészet, 1967. április - 35

MDK

Fórsa János
festő

A kiállításon „Tanyá"-ja és
„Vietnam I – II." triója szerepel

Tóth Béla: A debreceni és hajdú-bihari megyei . . .
Művészet 1964. április – 39 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1021

ORSZÁGOS TÁRLAT NYÍLIK VASÁRNAP

Augusztus 6 és szeptember 3 között tartják meg a Déri Múzeum kiállító termeiben az I. Debreceni Országos Nyári Tárlatot a Hajdú-Bihar megyei Tanács, a Debreceni Városi Tanács, a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsa, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Kelet-magyarországi Területi Szervezete, a Kiállítási Intézmények és a debreceni Déri Múzeum rendezésében.

A kiállítás az ország egész területén érdeklődést váltott ki az alkotóművészek körében. A Dunántúlról, a fővárosban élő festőművészektől, Nógrád megyeiektől és a Tiszántúl különböző területeiről érkeztek festmények és kisplasztikai alkotások a kiállításra. A bíráló bizottság 96 táblaképet, valamint 45 kisplasztikát és érmet válogatott be a Debrecenbe küldött több mint 300 alkotásból.

Rendezik az I. Debreceni Nyári Tárlatot a Déri Múzeumban

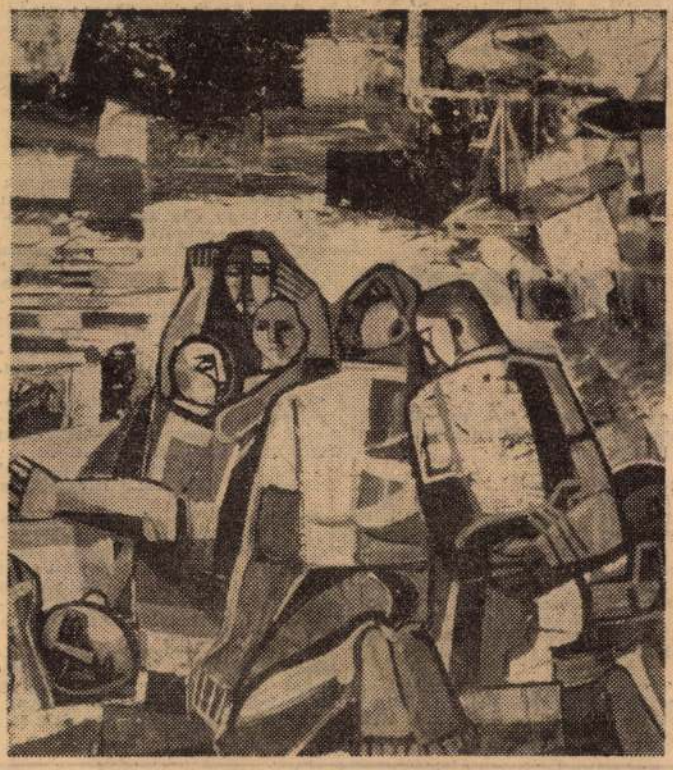

Az egyik festmény a kiállítás anyagából. Józsa János: Vietnam

(Kalmár István felvételei)

A kiállítás rendezése már folyik. A rendezés munkáját *Rozványi Márta* művészettörténész, a Műcsarnok munkatársa végzi. A kép és kisplasztikai anyag elrendezésével a művészi megoldások sokszínűségét és az alkotások témabőségét igyekszik hangsúlyozni.

Az I. Debreceni Nyári Tárlat megnyitására augusztus 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor kerül sor a Déri Múzeumban.

Bd6, 32. Fb5:, Ba8. (Világos a behatolás után gyalogot nyert, s ezzel eldőlt a küzdelem. Az egyetlen esély ellenjátékhoz jutni az a-vonalon, de már ez is elkésett.) 33. Be7!, Hf3+, 34. Kg2, Ba2:, 35. Bc1!, Bd8, 36. d6 és sötét feladta. A d-gyalog előnyomulása, s a bástyák behatolása ellen nincs orvosság.

i uszodaavatón rfürdőben

4:18.2. — 4x100 m vegyes váltó: 2. DVSC 4:54.6. — 4x200 m gyorsváltó: 1. DVSC 9:47.2.

Nők. 100 m gyors: 1. Csige 1:16.5, 3. Ludmány Á. 1:19.2. — 100 m mell: 1. Ludmány K. 1:34.6. — 100 m hát: 3 Szikszai 1:29.5. — 100 m pillangó: 1. Csige 1:23.4. — 200 m mell: 1. Ludmány K. 3:22. — 200 m hát: 2. Szikszai 3:10.2. — 200 m vegyesúszás: 2. Csige 3:08, 3. Ludmány Á. 3:14. — 4x100 m gyorsváltó: 2. DVSC 5:21.4. — 4x100 m vegyesváltó: 2. DVSC 6:03.

A gyulai várfürdőben lebonyolított **férfi műugrásban**: 1. Mülbik (DVSC) 428,64 pont, ... 4. Kiss (DVSC) 264 pont.

Az EVM Debreceni Betonárugyár betonelemgyártáshoz segédmunkásokat felvesz. Jelentkezés: Hámán K. u. 3., üzemgazdasági osztályon.

Kőműves, ács, tetőfedő, festő, bádogos szakmunkásokat és építőipari segédmunkásokat azonnal felveszünk. Vidéki munkahelyeken munkásszállást biztosítunk és különélési díjat fizetünk. Jelentkezés a Hajdú-Bihar megyei Tanácsi Építőipari Vállalatnál. Debrecen, Simonffy u. 34. szám alatt.

Jól kereshet! Jelentkezzenek felvételre 16. életévüket betöltött férfiak vagy nők szövő- vagy fonógépen betanuló dolgozónak vagy segédmunkásnak. Naponta meleg ebédet biztosítunk Magyar Pamutipar IV. Újpest, Erkel u. 30.

Gyakorlattal rendelkező esztergályos és autóelektromos szakmunkást, lakatost vesz fel a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság gépüzeme Hajdúszoboszló, Szováti u. 51. Jelentkezés az üzemvezetőnél.

Kőműveseket és segédmunkásokat, épületasztalost debreceni munkahelyre alkalmaz a Debreceni Építőipari Vállalat, Irinyi u. 20.

Lakatos szakmunkást azonnal felveszünk Barnevál., Diószegi út 1.

Debreceni Víz- és Csatornaművek Vállalat több éves gyakorlattal rendelkező TMK-lakatos szakmunkást keres és érettségizett vagy 8. általános iskolát végzett fiút villanyszerelő tanulónak szerződtet. Jelentkezni lehet Kossuth u. 43., munkaügy.

Víz-, gázszerelő szakmunkást állandó munkára felvesz a Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat. Jelentkezés a munkaügyi osztályon. Debrecen, Vörös Hadsereg útja 54.

Nagy alkalmi szovjet hanglemezvásár!

augusztus 30-ig

70 százalék engedmény

Idegen nyelvű Könyv- és Zeneműbolt Debrecen, Vörös Hadsereg útja 22.

Debreceni Polgári Állatorvosi rendelő, Zsugovits.

Trabant 500-as személygépkocsi, jó állapotban levő világvevő rádió, lemezjátszó eladó. Hatvan u. 50.

Csepel Danuvia motorkerékpár jó állapotban, olcsón eladó. Homok u. 15.

BÚTOR

Kétszemélyes szelon olcsón eladó. Ugyanott balkaros betegkocsi. Pacsirta u. 13.

Igényesnek kétszemélyes rekamiégarnitúra, festett és fényezett hálók, szőnyegek eladók. Csapó utca 14.

Lakosság részére a jégszállítást megkezdte az Általános Szolgáltató Ktsz. Debrecen, Rákóczi u. 37. Rendelések felvétele naponta 7 órától 17 óráig a 22-71-es telefonon vagy személyesen. Egy tábla jég házhoz szállítva 6 Ft. Jégszállítás kora reggeli és délutáni órákban.

tartási kisgépeit (amatőr és telepes rádió kivételével) jó áron felvásároljuk. Felújított műszaki cikkeket (rádiót, televíziót, motorkerékpárt OTP-hitellevélre is) jutányos áron vásárolhat műszaki szaküzletünkben. Debrecen, Csapó utca 25. Telefon: 56-45. Asztalos Javító Ktsz.

Ittas vontatóvezetőket bírságoltak meg

Ahogy megkezdődik a mezőgazdasági munkák dandárja, szükségszerűen egyre több vontató halad az utakon, a községek utcáin. Az viszont már egyáltalán nem szükségszerű, hogy a vontatóvezetők közül többen semmibe veszik a szabályt: vezetés előtt szigorúan tilos szeszes italt fogyasztani. Vontatót vezetni nem könnyű munka, nagy figyelmet követel. Csak őrülni lehet hát annak, hogy a rendőrség rendszeresen ellenőrzi a vontatóvezetőket is, s akik vétnek a nagyon fontos szabály ellen, azokat kellőképpen megbírságolják.

A debreceni városi és járási rendőrkapitányság a közelmúltban a Mikepércsi Vörös Csillag Termelőszövetkezet négy traktorvezetőjét bírságolta meg azért, mert vontatóvezetés előtt szeszes italt fogyasztottak. Albert Ferenc Mikepércs, Kun Béla utca 21. szám alatti lakos, Fene Sándor Mikepércs, Szabadság utca 11. szám alatti lakost, Szöllősi Mihály Mikepércs, Lenin utca 13. szám alatti lakost és Tóth Mihály Mikepércs, Szabadság utca 9. szám alatti lakost 1500—1500 forint bírsággal sújtotta és 1. számú ellenőrző lapjukat egy évre bevonta.

Ugyancsak ittasan vett részt a forgalomban — a 4. számú főútvonalon — Szmolár Mihály vontatóvezető, Debrecen, Kishegyesi úti kislakások III/42. szám alatti lakos az általa vezetett vontatóval. 2000 forint pénzbírsággal sújtották és 1. számú ellenőrző lapját egy évre bevonták.

MDK

Józsa János

Épitkezés, linóm.

Cigarettaszünet, toll

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1964. máj.

Józsa János MDK

Brecht: Kurázsi mama, illusztráció VI, VII.fametszet

Ernst Muzeum 1964. Fiatal Képzőm. V. kiáll.

M.D.K.

Jórsa János, festő

„Vietnam" c. képét állította ki az I. Debreceni Országos Nyári Tárlaton. Említik továbbá „Utépítők" c. „Egyedül" c. képeit, melyek „az agyonkonturozottságtól álmonumentálisak, sem ben nyerseк."

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVII.évf. 10. sz. 79. old.
+ 81. "

M.D.K.

Fórra Fálos, festő

festő felszerelését ábrázoló rajzát közli:

ALFÖLD, Debrecen, 1967.XVII.évf. 9. sz. 18. old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

ALFÖLD

1967 SZEP

Emeljetek föl engem!

1021

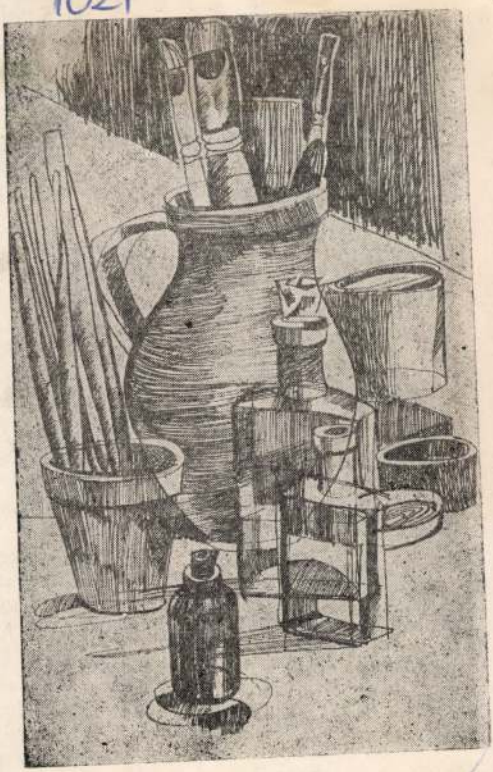

Józsa János rajza

...hogy érz
És sértett
Olyan tör
s csak azt
még ezt i

Mert van
van tiszta
Még szini
(Igaz elke
a villamo
És kifizet
még neve
mert tíz-h
mindig m
s annyira
De hogya

Ha szeret
és ha szer
Mit adtan
Nem jól v
Még dolg
E verset is
ha kávét i
(bár te ne
de szertar
S majd me
mint én a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János
Szocialista Művészetért

1967 SZEP

Józsa János (Debrecen) rajza: Táncdalfesztivál 1967.

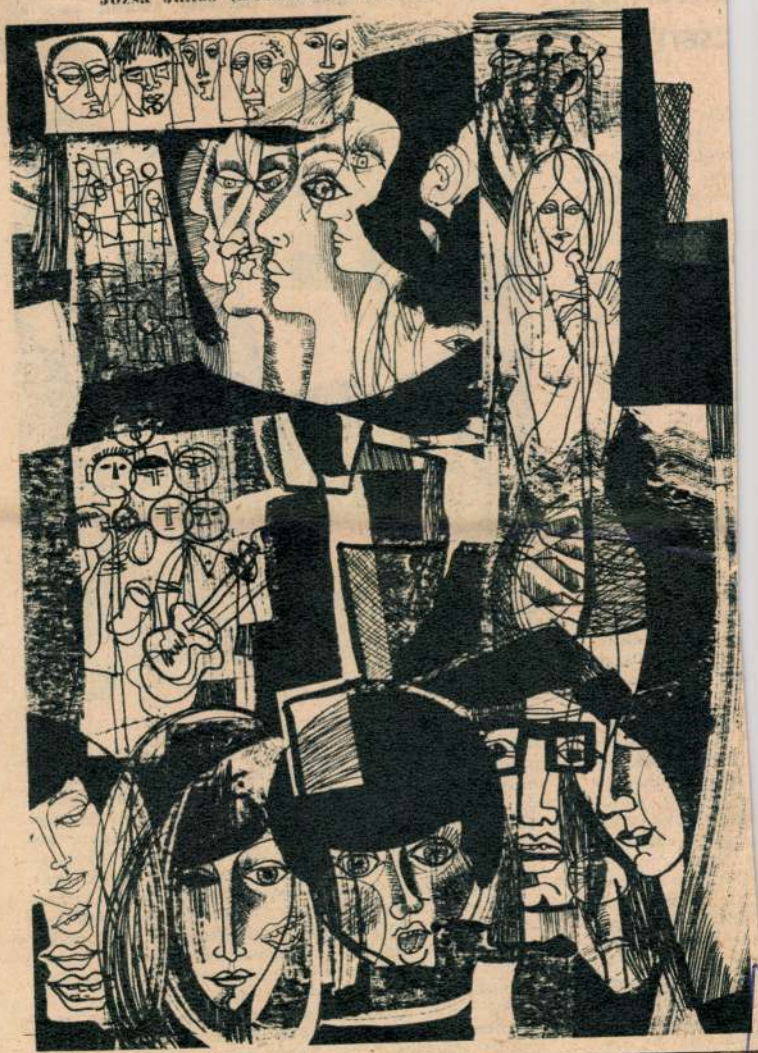

1021

EMZETKÖZI CSETT

ték meg Pécsett
Tábort. Az ér-
yolcadik, Euró-
or. Valamennyi
eménye alakult
agy perspektívái
ántúli kulturális
ára: magasfokú
másrészt a táj,

talja vett részt.
grábból, Moszk-
úsz európai or-
ki, ötvenet kül-
olatok Intézete,
térium magyar

ttorban folyt. A
tagú volt, a
or János vezé-
-díjas karnagy.
s vokális szek-
igen gazdag és
Délelőttönként
tte ki az időt,
tak. Több estén
tábor székhe-
Az esti házi-
ok mutatkoztak

meg a **huszon-**
zenepedagógu-
főiskolások al-
ából például a
écsre. A Szov-
Szövetségi Köz-
ól országból ket-
s programon, a
ívül természete-
elvi nehézségek
agy nemzetközi
zeretete mellett.
yar zenekultúrá-
t nyújtott, ami
létjogosultságát.
anáraínak elmé-
órái után s kü-

Graef Matild vezetés
német, dán és magy

rék, viták, beszélgetések alakultak ki. A résztvevők hallatlan érdeklődést tanúsítottak a magyar kórusművészet iránt. De a **metodikai csoport** foglalkozásai osztatlan elismerést arattak a külföldi résztvevők előtt. A **kodályi énekpedagógia,** a magyar zeneoktatás rendszere és módszerei ezúttal közvetlenül is tapasztalhatók voltak. A fiatal zenészek nemcsak szolfézs-oktatásban részesültek, hanem láthatták a pécsi zenei általános iskola hasonló foglalkozásait, meggyőződhettek a kisiskolások tudásáról, zenei kultúrájáról, s megismerkedhettek az énektanítás sikereivel, amelyeket a Kodály-módszerekkel értek el a pécsi pedagógusok.

Pécs város Tanácsa és az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezete által szervezett Nyári Nemzetközi Ifjúsági Zenei Tábor két nagyszabású kon-

(HALLAMA)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1967 AUG 27.

1021

SIKEREK KÖZBEN

Látogatás Józsa János festőművésznél

Józsa János munka közben

Józsa János grafikusi és festői munkássága kiteljesedőben van. Művészi teljesítményei egyre több elismerésben részesülnek. Megnyilvánul ez abban is, hogy legutóbb az I. debreceni országos nyári tárlaton kiállított műveiért a rendező szervek a Szakszervezetek Megyei Tanácsának megosztott díját neki ítélték oda és abban is, hogy mind gyakrabban keresik meg a budapesti könyvkiadók könyvillusztrálási megbízatásaikkal.

— Most készítettem el a Helikon Kiadó számára Karel Čapek műveinek (Egyszerű élet, Hordubal, Meteor) illusztrációterveit. Előzőleg Fagyejev: Tizenkilencen című művéhez készítettem 17 illusztrációt. A közeljövőben fog a könyv megjelenni. Ezeknek a grafikai munkáknak készítése közben kezdtem foglalkozni egy új technikai eljárással, amivel a megszokottaknál izgalmasabb, artisztikusabb felületeket lehet elérni. Leginkább talán kevert technikának lehetne nevezni, mert többféle eljárást alkalmazok egyszerre, még ragasztást is.

Sokat dolgozik. Reggeltől estig csaknem egyfolytában. Azok közé a képzőművészek közé tartozik, akik a grafikát és a festést egyenlő energiával és igénnyel vállalják, egyikről sem hajlandóak lemondani a másik javára.

— Érdekes módon bennem akkor érnek meg a grafikai témák, amikor festek. Ha az egyiket csinálom, ráéhezek a másikra. Ez talán azért van, mert a festés is, a grafika is más-más magatartást kíván. Amikor grafikát csinál az ember, kicsit színtelenül lát, csak a vonalak a fontosak; amikor festek, minden fordítva van. Újabban a grafikában is, a festésben is a legfrissebb témák vonzanak.

Az illusztrációk készítése mellett egyszerre több tárlatra is készül. A miskolci grafikai biennáléra állít össze anyagot, a „Magyar grafika 1967." elnevezésű, a Nemzeti Galériában megrendezésre kerülő tárlatra 10 lapot kell beküldenie, az Ernst Múzeum „Dolgozó emberek" elnevezésű tematikus tárlatán grafikával és táblaképekkel fog szerepelni, és ebben az évben akar először az országos tárlatra jól megválogatott, igényesen összeállított anyagot küldeni. Ezenkívül külföldi utazás előtt áll.

— Szeptemberben három hetet fogok Várnában festéssel tölteni a bolgár képzőművész-szövetség művésztelepén. Az a tervem, hogy itt is kevert technikai megoldásokat fogok kipróbálni. A művésztelepen készített képeimből valószínűleg Várnában is lesz bemutató, de itthon is szeretném egyéni tárlat keretében bemutatni a debreceni közönségnek.

M. V

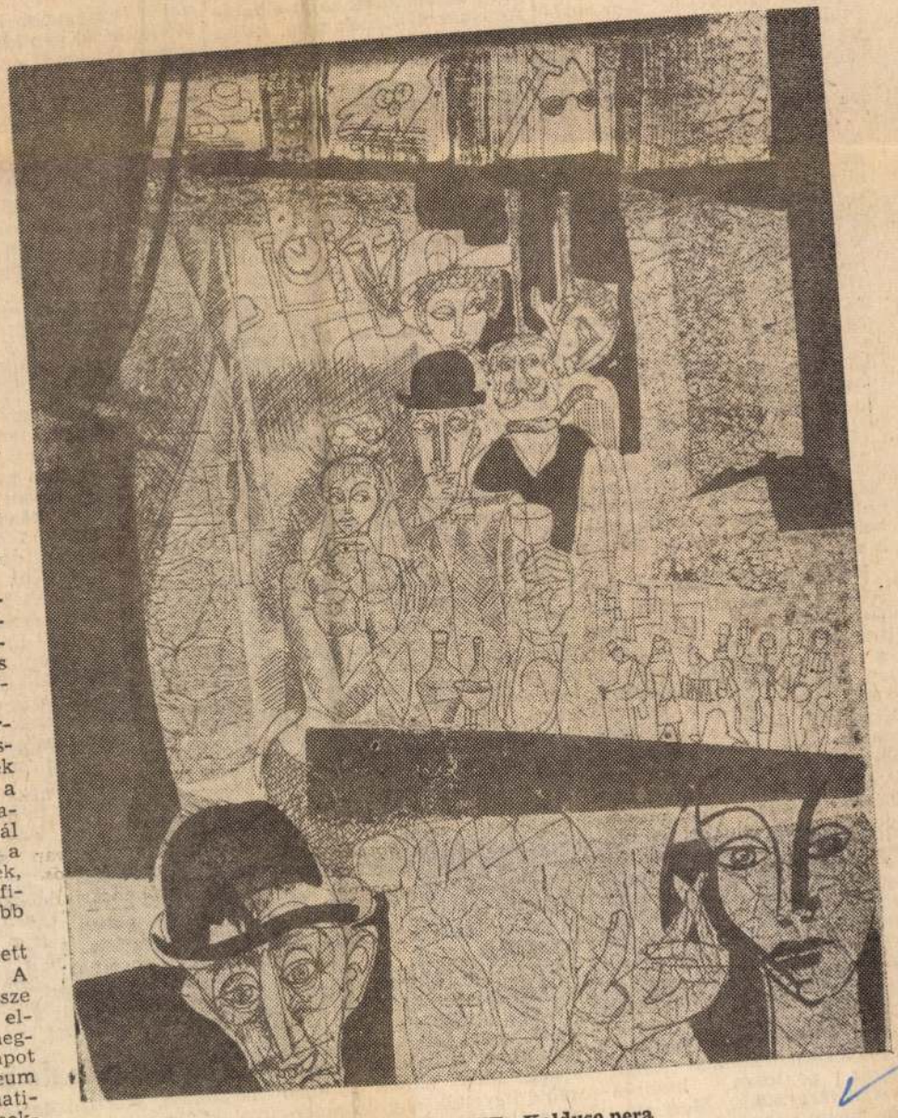

BERTOLT BRECHT: Kolduso pera

Egy kislány halálára

Egy férfi járt be hozzám a szerkesztőségbe napokon keresztül. Ahányszor megláttam gyűrött zakóját, rajta a kis fekete szalagot, mindig belémnyilalt a tehetetlenség: „Mit mondhatok én ennek az embernek?" Egy gyereket nem lehet feltámasztani, egy apától nem lehet azt kívánni, hogy törődjön bele kislánya elvesztésébe.

Meghalt a kislány, még alig volt tíz esztendős. Beteg volt szegényke, már régóta, évek óta beteges, az orvosok nem tudtak segíteni rajta. Talán — vagy inkább ez helyes, valószínű — akkor is meghalt volna fiatalon, ha más környezetben, más körülmények között él. Erre az orvosok sem tudnak teljesen biztos választ adni, nem is lehet, csak az apa küzd hihetetlen energiabefektetéssel azért, hogy bebizonyítsa: élhetne a gyerek.

Élhetne akkor, ha nem az anyja nevelte volna. Az az asszony, akitől évekkel ezelőtt elvált, s akinek minden lépését azóta is árgus szemmel figyelte, kereste a tényeket, adatokat, amelyekkel bizonyíthatja, nem méltó a kislány nevelésére. Paksamétára való aktagyűjteményt mutatott, hányszor és hány helyen tett feljelentést volt felesége ellen, hányszor vitte a gyereket orvoshoz, hogy látletet csináltasson ütések valóságos vagy vélt nyomairól! S most, hogy a gyereke helyett már csak a kis fekete szalagot őrzi a szíve fölött, talán még magasabbra szökkent benne az elhatározás: bebizonyítani, hogy az anya a hibás.

Beszélgettünk többször, nem tudtam sem elítélni ezért, sem igazat adni neki, hiszen nem ismerem minden részletében és minden oldaláról a tényeket, ezekkel most foglalkoznak más, arra hivatott szervek. Kettőjük közül az egyiknek adnak majd igazat abban a perben, amiben már senki sem nyerhet semmit. A kicsi lány halott. Számára befejeződött az a korszak, amikor bíróságra citálhatják tanúnak, orvosnak mutogathatják kis testének kék foltjait, s faggathatják órák hosszat: mit adott neked, mit csinált és hogy bánt veled a másik. Segíteni már a három főszereplő közül egyiken sem lehet, miért írok hát mégis róluk?

Mert ültem végig bírósági tárgyalásokat, amikor szinte hajszál pontosan hasonló ügyeket tárgyaltak. Mert tudom, hogy a gyámhatóságnál szinte a legnagyobb forgalmat anyját — és a gyerek ötször egymás után könyörtelen határozottsággal válaszolt: mind a kettőt egyformán.

Nem tudom, talán az a kislány, aki most már halott, hasonlóképpen válaszolt volna, ha megkérdik még akkor, amikor a szülei elváltak. Természetes dolog, hogy a gyerek egyformán szereti mindkét szülőjét, még akkor is, ha az egyik talán szigorúbb hozzá, a másik jobban dédelgeti. Hiszen az is természetes, hogy a szülők szeretik a gyereküket — valamikor egymást is szerették.

A házasság olyan kapcsolat, amit az emberek saját elhatározásukból kötnek meg, és ha elkerülhetetlen, fel is lehet oldani. Így van rendjén, hiszen semmi értelme sem lenne annak, hogy továbbra is együtt éljenek azok, akik már elhidegültek egymástól. De a gyermek és a szülő kapcsolatát nem lehet meg nem történtté tenni. Az apám, a testvérem, a gyerekem mindig az marad, ha nézeteltérés van is köztünk, ha úgy gondoljuk, hogy vérségi kapcsolaton kívül más nem is köt össze. Hányan vannak, akik úgy nőttek fel, hogy nem ismerték a szüleiket, és mégis keresik őket mert akarják, szeretnék tudni, hogy vannak, hiányzik az életükből a legtermészetesebb, ami mindenki másnak kijut: a szülő.

Sok házasságot bontanak fel napjainkban, sok olyat is, amelyben gyerek is született. A bíróság ilyenkor a körülményeket figyelembe véve mérlegeli, az apánál vagy az anyánál (esetleg harmadik személynél) lenne jobb helyen a gyerek. De csak nagyon ritka, nagyon kirívó esetben születik olyan döntés, hogy a másik szülő nem is találkozhat vele, csak akkor, ha nyilvánvaló, hogy ebből a gyereknek származna kára. Az a törvény, amely lehetővé teszi, hogy felrecsúszott házasságokat felbontsanak, nem azt célozza, hogy élő apák vagy anyák félárvái nőjenek fel. Csak a házastársak kapcsolatát szakítja meg, nem a szülőt és a gyereket akarja elszakítani egymástól.

Miért van hát az, hogy a legtöbb esetben mégis ez a vége? Ezt a többletet maguk a szülők teszik hozzá a kialakult helyzethez. A hajdani házastársak, akik annak idején együtt figyelték nagyon boldogan a kisbaba első mosolygását, első lépéseit, és együtt tajándékot, akkor ugye hogy nem törődik vele.

Érthető dolog talán, hogy azok, akik csalódtak egymásban, igyekeznek elfelejteni azt, ami közös élmény, ami szép volt. Bár nincs igazuk, hiszen saját magukat teszik szegényebbé azzal, ha a szép emlékeket is kitörölik az életükből. De ha így van, felnőttek dolga. De miért kell megrabolni a gyereket is? Hiheti-e bárki is, hogy jó egy gyereknek, ha abban a tudatban nő fel, hogy az apja vagy az anyja becstelen tekergő, ha ezt hallja reggel, délben és este?

Hány gyerek van olyan, aki a legnagyobb békességben élő szüleitől kap időnként egy-egy nyaklevest — senki sem szalad ilyenkor látleletért. Maga a gyerek is hamar elfelejti, ha a felnőttek nem csinálnak nagy ügyet belőle. Ám azt is könnyen megtanulhatja egy gyerek, hogy azzal szerezhet örömet a külön élő szüleinek, ha a másikra panaszkodik. A hazudozást könnyen meg lehet tanulni, különösképpen, ha attól kap bátorítást, akinek a kedves szavát, szeretetét nagyon fontosnak találja.

Senki sem vitatja, én sem, hogy az elvált szülőnek is joga és kötelessége vigyázni arra, hogyan nevelkedik a gyereke. Ezt meg kell tennie. Emberi joga küzdeni azért is, hogy nála legyen a gyerek, ha úgy érzi, hogy ott van jobb helyen — de a küzdelemnek vannak emberi formái is. Olyanok, amelyek nem használják fel eszközként magát a gyereket, nem törik össze lelkének természetes érzéseit.

Van példa rá, magam is ismerek ilyet, hogy lehet a gyereket a különélő szülő tiszteletére, szeretetére is nevelni. Hiszen azért vagyunk emberek, hogy józan megfontolással le tudjunk küzdeni magunkban egy-egy negatív érzést is. Normális emberi kapcsolatot tartsunk fel azzal is, akivel — bármi történt vagy történjék — egész életre összeköt a legszorosabb kapocs: a gyerek.

És téved az, aki úgy gondolja, hogy ebben az esetben nincs bumeráng. Az a gyerek, akit arra nevelnek, hogy egyik szülőjét ne tisztelje, nagyon könnyen elfelejtheti a tiszteletet a másik iránt is.

Nagyon sajnálom azt a kislányt. Szörnyű dolog, ha valaki meghal, amikor még olyan keveset élt. És sajnálom a szülőket is, akiket most jog-

MAI TV MŰSOR

BUDAPEST

9.30 Leningrád elővárosai. (Az Intervízió műsora.) 10.10 Hősök arcképcsarnoka. (Az Intervízió műsora.) 10.55 Üttőrőhíradó. 11.10 Csak gyerekeknek! (Filmösszeállítás.) 14.38 Ivanhoe. I. Meghívás és kihívás. II. Daniella esküvője. 15.40 Jégeső. (Kisfilm.) 15.50 Igények és lehetőségek. A termelőszövetkezeti biztosítás továbbfejlesztéséről. 16.00 Utazás jegy nélkül. Krakkó, Lengyelország régi fővárosa. 16.25 Szovjet filmek a Nagy Honvédő Háborúról: Ballada a katonáról. 17.50 Karinthy Frigyes. (Dokumentumfilm.) 18.25 Nótaszó. 18.45 Századunk: Szarajevótól a háborúig. (Ismétlés.) 19.45 Esti mese. 20.00 Tv-híradó. 20.20 Kísértetek. (Ibsen művének tv-filmváltozata.) 22.20 Sporthírek. 22.10 Tv-híradó — 2. kiadás.

POZSONY

9.10 Kisfilmek. 10.10 A Szlovák nemzeti felkelés képzőművészeti alkotásokban. 11.15 Térzene. 17.30 Twist Olivér. (Tv-játék.) 19.00 Tv-híradó. 20.10 A mi korunk. Három olasz filmnovella. 21.10 Táncdalok.

BUKAREST

9.28 Pontos idő. 9.30 Iskolások műsora. 10.00 Faluműsor. 13.30 Sportesemények. 18.13 Tv-híradó. Utána: Románia—Franciaország evezősverseny közvetítése. 19.05 Távbeszélgetés. 22.05 Tv-híradó. 22.20 Telesport.

FODRÁ

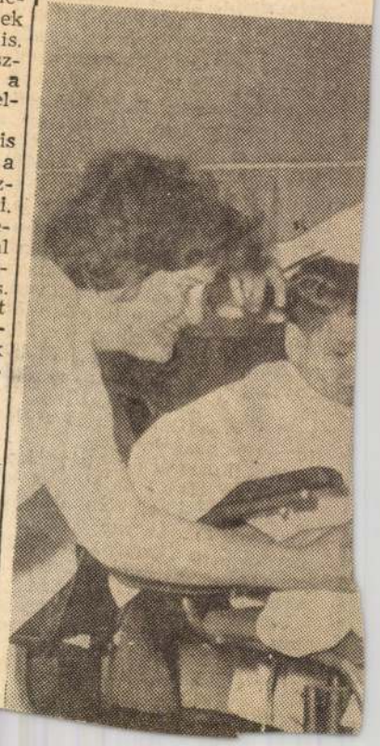

MDK.

Józsa János

Hiradás pályadijáról

Szocialista Müvészetért 1967 szept

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1021 Józsa János

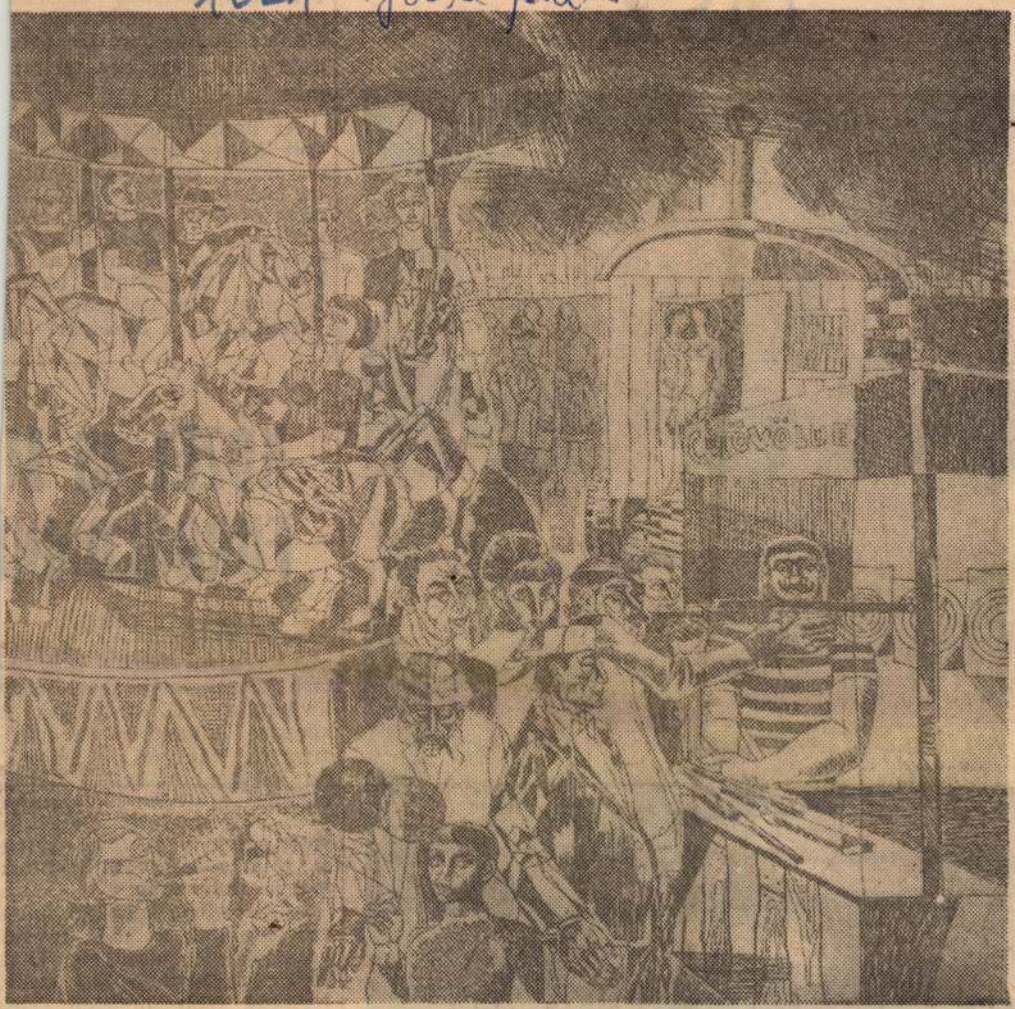

Józsa János: VÁSÁR

Ő

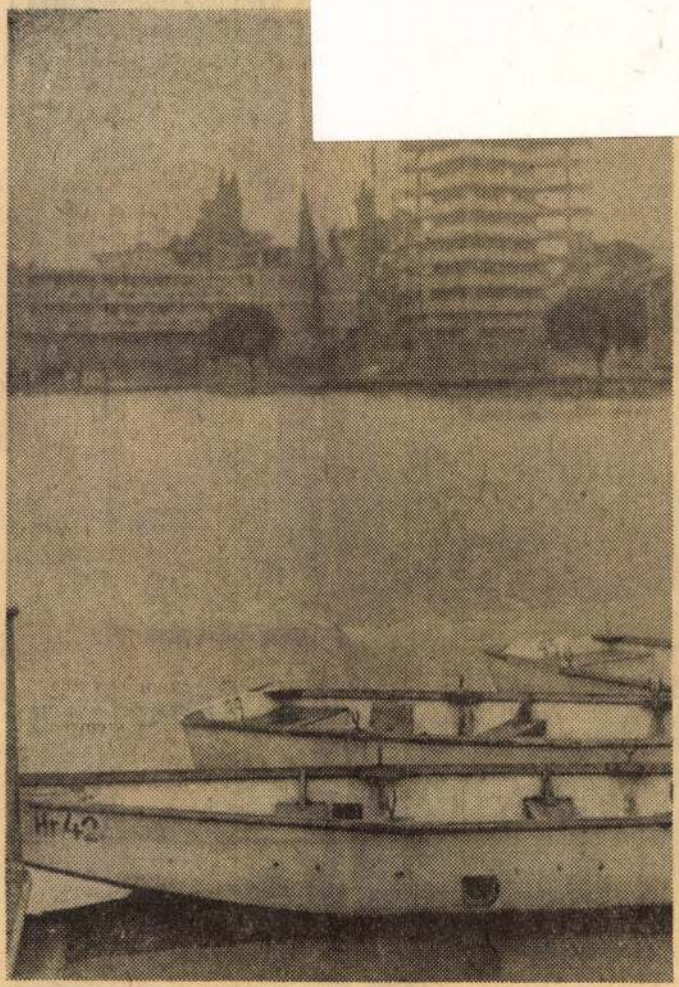

önkéntes rendőrei. A
ént szokásos tanácsk
ost a Nagy Októberi Sz
a Forradalom 50. évfo
nak jegyében tartott

ünnepi értekezleten
olnay Imréné, a Szaba
lepi pártszervezet titk
katos József rendőr ő
és Fekete Sándor rend
százados, a III-as rendőrő
parancsnoka. Eljöttek az ö
kéntes társadalmi testül
tagjainak tanácskozására
Járműjavító, a Sütőipari Vá

KÖZEL 15 M
FORGALOMN

(Tudósítónktól)

Évről évre nagyobb jelentőségre tesznek szert a fogyasztási szövetkezetek kezelésében levő falusi TÜZÉP-telepek. A kereslet különösen az építőanyagok iránt nő rohamosan. Ez jelentős tény —, hiszen néhány kivételtől eltekintve — a felszabadulás előtt alig volt építőanyag, főleg tűzifa és széneladás, a Hajdú-Bihar megyei falvakban.

A megyében működő falusi szövetkezetek az idén tovább növelték forgalmukat. Csak 1967. I. félévében 14,8 millió forinttal több bevételt értek el mint az elmúlt év első hat hónapjában. A forgalomnövekedés 25,9 százalékot tesz ki.

emlékeznek a vidáman

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Hajdubiharmegyei Népujság 1967 aug.24.

Fára János festő

Debrecenben él. Ott nyelt meg
Liáhitása a hedgyessy tekemben
30 művéből

Nagyvárad 1966 V. 7 4 old.

MDK.

Józsa János

Kiállitási kritika

Alföld 1967 jun.p.69.

Józsa János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

AUG 12

DEBRECENI GRAFIKAI ALBUM

Az utóbbi években vidéki városaink egyre növekvő turistaforgalmat bonyolítanak le. A külföldről és az ország más városaiból érkező látogatók pedig szeretnének emléktárgyakat vásárolni maguk és hozzátartozóik, közeli ismerőseik számára. Az ajándékboltok elég jól vannak ellátva mutatós, de művészi igényesség nélkül készített ajándéktárgyakkal. Az a turista viszont, aki igényes és a meglátogatott város jellegzetességeit is hordozó ajándékot keres, már nehezebb feladatra vállalkozik.

Ezen a problémán kíván segíteni a debreceni Medgyessy-terem és a Képcsarnok Vállalat kiadványa, mely tizenkét eredeti rézkarcot tartalmaz. A rézkarcok Debrecen nevezetes épületeit örökítik meg, és a közeli Hortobágy életéből rögzítenek jellemző pillanatokat. A rézkarcok alkotói között két neves debreceni művész, Józsa János és Móré Mihály is szerepel két-két rézkarccal. A rézkarcok szép kivitelű borítóban, és a megszokott árakhoz viszonyítva olcsón kerülnek forgalomba. Árusításuk kizárólag a Medgyessy-teremben történik, ahol már eddig is sokat eladtak a szép és művészi értékű ajándéktárgyakból.

Viszont itt a
vétel nélkül
őket. Ismeri é
kezet többi t
ge egyaránt.
kérdésre, hog
kiérdemelték.

Tizennyolca
hívják őket:
derecskei Új
tagjai. S a szövetkezet nagyon jól jár velük. A főagronómus, aki az asszonyok munkáját szakmailag is elbírálja, és értékeli, így beszél róluk: az asszonybrigádra mindig lehet számítani. A szövetkezet vezetőinek nagyon jó az, ha van egy csoport, van egy munkaszerető és főleg munkavállaló emberek csoportja, akikre támaszkodhatnak, akikről tudja, hogy akármilyen munka van, ők mindig hajlandók azt vállalni. Természetesen azt figyelembe kell venni, hogy ők asszonyok, akik nem mindenféle munkát tudnak elvégezni. A mezőgaz-

vagas és
jó ter-
m akar-
ésátla-
ekeznek
rületei-
ést ad-
ők va-
gozunk
elvállaltuk, akkor igyekezzünk úgy végezni, hogy látszata is legyen a munkánknak.

Asszonyi gondolkodás? Lehet, mert bár nincs benne semmi különös, az asszonyi előrelátás, és alaposság érezhető benne. Tudják valamennyien, mind a tizennyolcan, hogy mi kell a gyerekneveléshez, a család ellátásához, a ruházkodáshoz, meg a ház csinosításához. Dolgozni kell, de érdemes is. S ez a kölcsönös megértés és megbecsülés érezhető a szövetkezet és az asszonybrigád között. Mert az asszonyok türelemmel és kitartással, de

Tóbsa János

szerepelt a nyíregyházi nyári tárlaton.

Kelet-Ho. 1967. jul. 2.

MDK

Jósa János, festő

10 ezer Ft-os díjat nyert megosztva a debreceni Jósa János festőművész.

—: Megyei Képzőművészeti Tárlat Debrecenben 7.

NÉPSZABADSÁG Bp., 1967. aug. 8.

Jócsa János

Debrecen mindén

Jutka (mikepelt a XX ösz. tárlatom)

Brecht; Jónay Attila illusztrációk

Radnóti illusztrációk (emlitve)

Vidámpark "

Alföld, 1965, 4 m, 14 oold.

Józsa János

Női fej

Rézkarc, reprodukció.

Alföld, 1964 9. szám, 812. l.

Józsa János

Szül. 1936 nov. 7, apja kovácsmester.
Béves korában beiratkozik a debreceni
képzőműv. szakkörbe, Balla László
tanítja. 1953-ban beiratkozik a
pesti Művészeti Gimnáziumba. itt
Szinte Gábor és Komjáti Gyula ta-
nítják. 1956 óta Debrecenben él.
József Attila-versek illusztrálása.
Radnóti-versek rézkarc-illusztrálása.
Hetilapokban, folyóiratokban jelennek
meg rajzai.
említve: Szíj Rezső: Józsa János
alföld, 1964 7. szám. 659. lap.

Fórsa János

szerepelt az I. debreceni nyári találkozón.

Hajdú-Bihar megyei Vn. 1967 aug 12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1983 — 1
ALFÖLD

Józsa János

1021

Józsa János: Zenélők

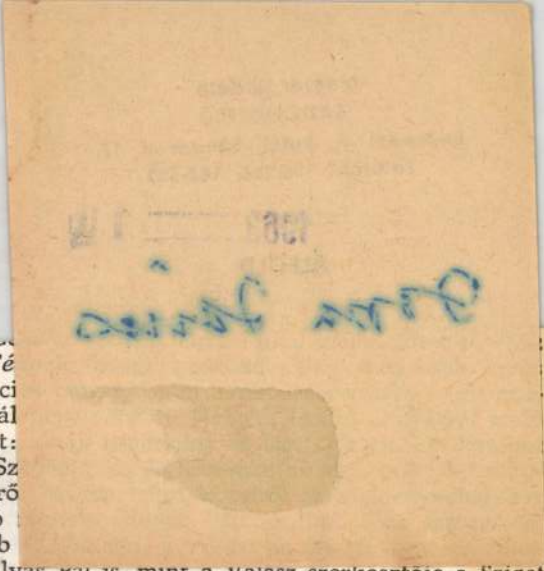

sorozatban jelent meg 1934-ben a *Té*
verse érintett mélyebben. Majd vakáci
tem, ahová egyre inkább a Gulyás Pál
sorai valósággal röpítették az embert:
Baranyától az Érmellékig, Soprontól Sz
zottabban üzött valami láthatatlan erő
fiatal ember", akinek Németh László
aki költő s az egyik legtekintélyesebb
Lajosé és Németh Lászlóé között. Gulyás Pál is, mint a Válasz szerkesztője a *Sziget* munkatársa, a Kalevala, Schiller, Mozart értelmezője, azok közé tartozott, akiknek példája az európai látóhatár áttekintésére buzdított bennünket, mert szellemi és emberi tisztaság sugárzott minden írásából.

Napfényes kora délután kerestem fel a Dobozi utca egyik bérházában levő lakásán. A szokatlan időpontot igazolva láttam a mögöttem hagyott 400 kilométerrel. Peregrináló ifjútól nem várható el, hogy az etikett szabályaitól tegye függővé szellemi éhsége kielégítését. S amikor ajtót nyitott, mindjárt láttam, hogy nem sokkal lehet súlyosabb a mérlegen, mint amennyire Németh László taksálta, és mégis és máris megcsapott valami az egyéniségéből. Lehetett ez szeretet, jóság, előlegezett bizalom, csak éppen nem leereszkedés. Bemutatott a feleségének, aki éppen az ebéd utáni konyhai munkát fejezte be; rámutatott gyermekeire, majd bementünk a könyvekkel bélelt szobába s egy kis beszélgetés után meghívott, hogy nézzek meg vele valami filmet a szomszédban.

Úgy tűnt, mintha már találkoztunk volna, oly egyszerűen, közvetlenül fogadott. Leballagtunk és betértünk a közeli moziba. – A film egy amerikai ökölvívóról szólt, aki míg önmegtartóztató, fegyelmezett életet él, kitűnően szerepel, de mihelyt elkapja az alvilági élet sodra, bukás-bukásra következik. Aztán megindul a harc, hogy az erkölcsi mélypontról újra felküzdje magát. Ennek nyomán új diadalok várják a „hőst", tömegek ünneplik, amerre csak megfordul.

Mikor kijöttünk s a napsütésben a költő otthona felé ballagtunk, Gulyás Pál odafordult hozzám s a filmre utalva, így szólt: „Nem különös, hogy akadnak emberek, akik azért, hogy a másikat kiüthessék, ilyen határtalan fegyelemre és erőfeszítésekre kaphatók. Végül is miért? Hogy nagyobbat húzhassanak be a másiknak. Barbár dolog. Ugyanakkor valóban nagy ügyekért, kulturális célokért századrésznyi erőfeszítésre sem képesek".

Később tudtam csak meg, hogy ipariskolai tanárként nehezen fegyelmezhető inasok között őrli életét, s mint a helyi Ady Társaság vezetője, ugyancsak saját bőrén tapasztalja a „költő sorsát Debrecenben". Napi probléma szakadt föl hát belőle s nagyon is fájó pedagógusi és kultúremberi tapasztalatnak adott hangot.

Ekkor s így kezdődött személyes ismeretségünk s utána többször is találkoztunk.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Józsa János
ALFÖLD
1963 — 11
1021

Józsa János: Emlékezés

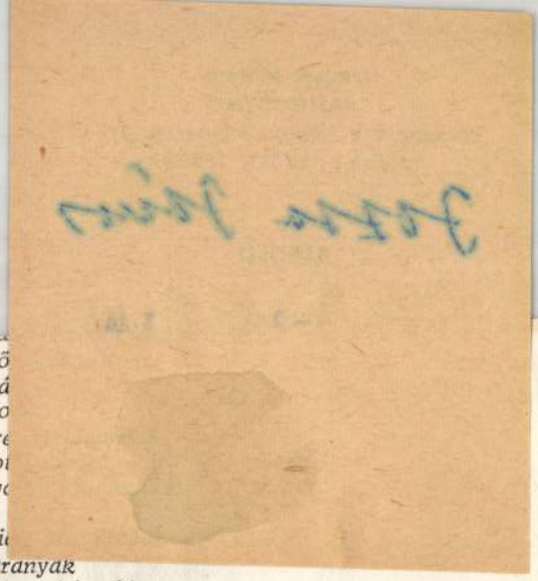

megtaláljam a most hívő
Ide jöttem az olajfák alá
lássam piacra vetett arco
mely máglyák veszélyére
s lelkembe dobja elfojtot
hogy megértsem, – te v

Hol vannak ők? – az i
a gőg, titulus, s lopott aranyak
elporladtak, – s a régiség szétfoszló
koporsó-szájában minden kiapadt,
nem őrzi őket semmi, csak a posztó-
kereskedőktől örökölt falak.
Akkor csak téged öltek meg, bátor dominikánus,
mert a gondolat-szabadságot hitted.
Ők csak a terror dönthetetlen erejében hittek,
nem istenükben, aki álmos
trónján kiszemelt téged s harcra intett.

A piac most is él, lármája akkora,
hogy a költő szava belefullad,
a huszadik század elrákosodott aggkora
nem lépi át itt a középkori múltat.
Oly messze esik hazámtól Róma, –
s a félvilág kilövő helye lett a dogma,
az elevenek is elkönyvelt halottak
lennének már, – ha a világ nem okosodna.
De a gyávaságtól és hitványságtól
az élő múmiák szájába fagy a szó, s rombadől
sunyi hazugságuk, –
az értelem lassacskán megfogamzik
szívünk fészkében, s tavasz-madárként
Itálián is keresztül száguld!

Róma, 1963

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Józsa János
ALFÖLD
1964 JAN

1024

Józsa János: Tüzikovácsok

mekek sorsától. Csaknogy vele minden
nem is különlegesek? Lehetséges, hogy
mikre emlékezik vissza, amiket mások r
Tény, hogy a gyermekkor legfeltű
ződik.
– Mindenkinek az a legkedvesebbj
Látom azt az apró termetű fiút, aki spárgával fűzött öcska bakancsban lohol M. utcáin, kosarakkal és apadástalan jókedvvel. Kifutó. Ketten vannak az üzletben, mert sok a tiszt a városban, s tudvalevőleg a fehérkesztyűs katonatisztek sok virágkosarat küldenek a kisasszonykáknak, legtöbbet a kis baronessznek. Ez után a cím után kapkod a másik kifutó fiú, de nem úgy Gyuszi! Ő megelégszik azokkal a kosarakkal, amiket a Vöröslámpás Házba küldenek gúnyos kedvű férfiak, Mancinak, Nellinek, Rózának. Otthonosan kopog a vaskapun, kinyitja a gazdinka, el akarja venni a kosarat, de a gyerek magához szorítja.

– Nem adhatom, csak személyesen!

A gazdinka – kövér és gonosz képű asszony –, mit tehet mást, beengedi.

Gyuszi már tudja, melyik szobában melyik nő van. Kopog Manci ajtaján. A lány megnyitja, de látja, hogy gyerek áll odakint, gyorsan magára kap egy pongyolát. A virágot mosolyogva veszi át, meg is csókolja, aztán öt pengőt ad a fiúnak. Öt pengőt!

Gyuszi kezitcsókolomot köszön és belenevet kifelé a gazdinka arcába. Többet keresett, mint a másik kifutófiú egész héten, a baronesszek és hosszú előnevű kisasszonykák előszobáiban.

Ezután összecsomósodnak az emlékek, a tanulóidőből csupán annyi marad fenn, hogy egyszer, amint a mester disznait kellett megetetni, de a mesterasszony két nyaklevese előzményével, egy dobozka aljából a meleg moslékba kevert egy kis sveinfurti zöldet, amivel a kapuk vasát festették. Nem sok kellett belőle, hogy a két disznó hátára forduljon, mint a jancsiszeg. Körülbelül ugyanerre az időre esik, hogy a piacon a legszebb és a legfrisebb paprikát egy aprócska, nevető kék szemű gyerek kínálta,

Józsa János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 10
ALFÖLD

1021

Józsa János: Tánc és zene (linó)

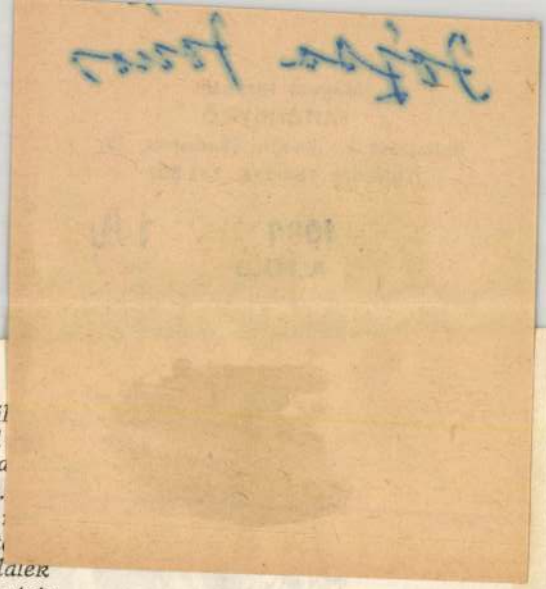

II.

A rózsa-seggű lovak Versail
pucér nimfák (a képzeleted
hogy cukros nyál fut össze a
festettél Toldit túlélő gebét.
Legenda-, s temető-aljból a
kapar körömmel ózonért ut
s pimaszul föntlebegő hordalek
mocsokkal, bűnnel tömi a kutat;

„döglött képek s éhkórász piktorok
a Műcsarnokban", s kérkedőn a Rend
okít, szaval, villan fegyvertorok,
s a bűn javára egyensúlyt teremt;
dolgozni híven s már ahogy lehet,
„megélni is kenyéren, sülttökön",
s gerjeszteni izzón föl a lelket
olyan dühért, mely önpusztítva jön.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

Józsa János

1963 DEC 17

1021

Józsa János: Falusi utca

Filmreceptek

Francia vigjáték

Gilette kapitány nyolc lovon vágtat. Tizet kilőnek alóla, de ő tovább vágtat. Már nincs ló, nincs kapitány, nincs Gilette, csak vágtatás van. Barátcsuhába öltözik, púpos lesz, kapitány lesz, filmszínész lesz. Mindenki dől a kacagástól. Hogy a derültséget fokozzák, kerékbe törnek valakit. Egy szegény lány jön mezítláb az úton, korsóval a kezében. Egyébként a korsó az egyetlen ruhadarabja — ízléses kis darab. A kapitány és ő... Egy hercegnő és a kapitány... A szegény lány és a hercegnő... Áldomást isznak és kiszedik nyolcvan ember szemét premier planba és egy vájdlingba. Kisvártatva megérkeznek a zsaruk. Verekedés kezdődik: a kövér kocsmárost bevágják egy stampedlibe, Gilette és társai a plafonon sétálnak, és a zsarukat fojtogatják, maga a kapitány kötélen himbálózva kardélre hány mindenkit. A hercegnő megszökik, az öreg grófot felnégyelik, folyik a jókedv, a pezsgő meg a vér. *Halálosan* mulatságos egy ilyen francia vígjáték!

Nyugatnémet filmdráma

Megesett, nem esett, de államügyész volt. Nyolcszobakonyhás lakásában elfogta a boldogtalanság. Úgy érezte, minden üres körülötte. Mivel nem kapott egy fehérelefántot, elindult, hogy a hiányt pótolja. A Hiány az első sarkon szembe jött. Mindjárt megismerte: kopott ballonkabátot viselt, és csinos kebleket. Hol is látta már? Ja, persze, a Rosemarieban (most Rozmaring). És ő meg ezt az angyalt a minap elítélte! Ez a német humanizmus, te haszontalan, korholta önmagát, s hogy vétkét jóvá, a lányt pedig magáévá tegye, egy szállodába tuszkolta. Snitt. Konyha. Az államügyész átszellemülten ül egy hokkedlin. Lám, ez a boldogság: hokkedli, két, esetleg három kával. „Ha jó leszel, sámlit is kapsz" — ígérte a ballonkabátos, aki persze már rég levetette a ballonkabátját. Az ügyész hálából kézenfogta, levitte az utcára, s mivel nagyon szerette, egy villamos alá lökte. Gazdasági csoda ide, gazdasági csoda oda, nem halhat meg mindenki Opel Kapitän alatt!

GALGÓCZI ERZSÉBET:

A KÜSZ

A senki földjén élek, amióta emlékezni tudok. Nem a kapun belül és nem a kapun kívül. A kettő között: a küszöbön. A küszöb tanított meg arra a csodálatos és néha elbírhatatlan emberi képességre, amit így hívnak: emlékezet.

Húsz éves voltam, amikor találkoztam ezzel a sorral:

„Alattam kő, és üresség fölöttem".

Azt hittem, varázslat játszik velem: mióta ismerem én ezt a sort? Majdnem tíz évig töprengtem, mire rátaláltam: ismertem mindig.

Nem voltam kitett gyerek, dehogy. Tekintélyes parasztcsalád hetedik gyerekeként születtem. A Sebők név fogalom volt nemcsak a faluban, de az egész környéken, jó értelemben és rossz értelemben egyaránt: mi nem hagytuk — illetve ők, Sebőkök nem hagyták, hogy elfeledkezzenek rólunk. Ha lanyhult az érdeklődés, s valaki másokról kezdtek el beszélni, a Sebőkök rögtön csináltak valamit, amit megint fél évig lehetett elemezni — a csámcsogó pletyka, vagy a sajnálkozó megbotránkozás szintjén — kinek-kinek képességei szerint.

Ó, nekünk rangunk volt! Még iskolába sem jártam, de már pontosan tudtam, kik azok, akiknek kevesebb földjük van, mint nekünk, s ki az a néhány kulák, akire fel kell nézni. És engem is respektáltak már öt éves koromban: még egy Sebők.

De én nem akartam Sebők lenni. Már minden pajtásom nevét tudtam a környéken és minden bácsiét is, a magamét még nem. Arra is megtanítottak:

— Mi a te neved? Mondd szépen: Sebők Kriszti.

Sebők? Iszonyúan elszégyeltem magamat. Mindenkinek olyan rendes neve van a környékünkön: Angyal Tamás, Bóna Samu, Keizinger Mihály, Pingitzer Tihamér, Sirokmány Máriusz... Mért éppen nekem van ilyen l

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

ALFÖLD

1984. JAN.

1021

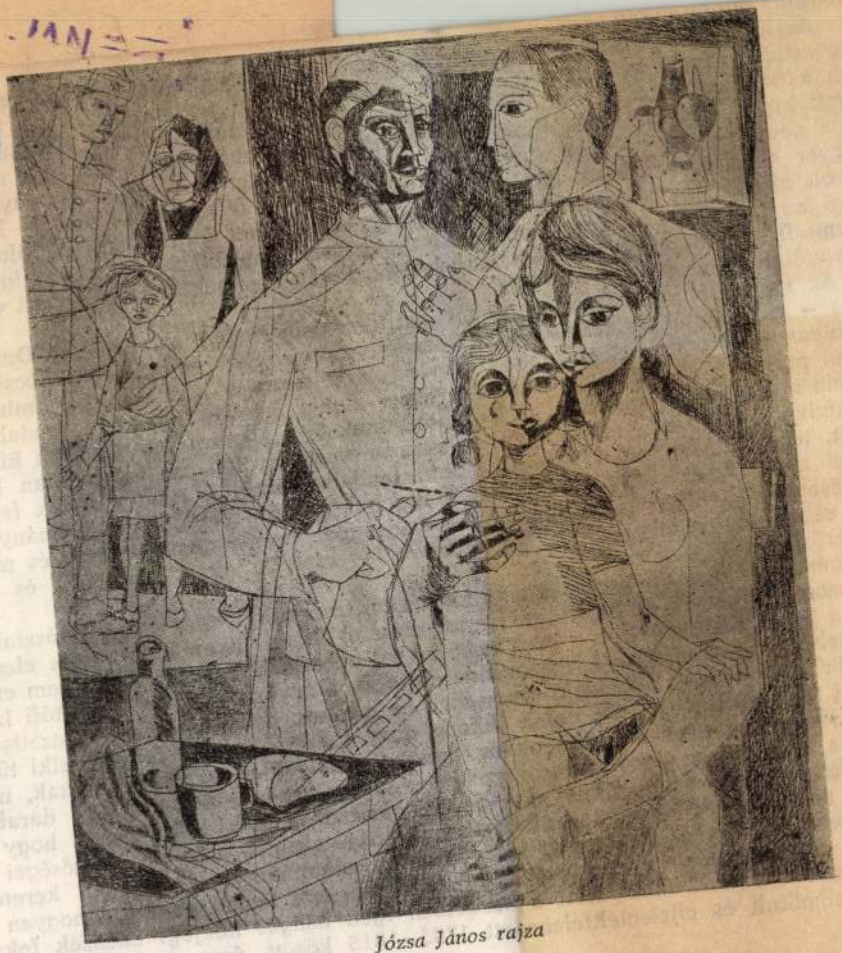

Józsa János rajza

lett volna tetotul talpig . . .

Azelőtt nem sokkal több, mint félszázad
egy másik magyar emberről. Ez Petőfi mellet
sem a Szellem, sem a Nép kiválasztottai köz
vívott ki számára kivételes történelmi jelentős
de a nagy francia polgári forradalom első fo
magyar közéletben néhány történelmi pillanatig
is volt igaz –, hogy egy szavával fölfegyverze
ríteni az egy időre megroppant Habsburg-abszolutizmustól a „nemzeti" (igazában
a nemesi) szabadságjogok korláttalan érvényesülését, amelyek II. József alatt veszen-
dőbe voltak menendők.

Az igen jómódú debreceni nemes patricius-polgárnagy, zalakapolcsi Domokos
Lajos – a tiszántúli felkelés képzelt leendő vezére, akitől egy darabig Bécsben is
komolyan tartottak – egyáltalában nem úgy értelmezte a „szabadságot", mint fél-
század múlva a kiskőrösi mészárosfiú. Ez – kell-e mondanunk? – a feudalizmus
romjain s még a burzsoáziával is legföljebb csak laza alkalmi szövetségben kívánta
azt kivívni; amaz a „szabadságon" a nemesi-rendi kiváltságok csorbítatlan bizto-
sítását, tehát lényegében a válságba jutott feudális termelési rend s annak felépít-
ményei megvédését értette, amelyeket a régebbi polgári forradalmak vívmányaival
– elsősorban a vallási és lelkiismereti szabadsággal, meg a nemzeti nyelv és műve-
lődés céltudatos védelmével és fejlesztésével – csak ki akart egészíteni és meg
akart erősíteni.

Domokos Lajosnak, ha csakugyan kenyértörésre került volna a sor, valószínűleg
csak nemesi tömegek álltak volna rendelkezésére (hiszen ilyenek is voltak elegen,
éppen a tiszai vidékeken!) – s ezek nem sokkal operálhattak volna akkor sem ered-
ményesebben, mint utódaik két évtizeddel később, a „győri futáskor" – Petőfi ízzé-
porrá törhette volna az agonizáló rendiséget, ha a rákosi tízezreknek a szervezettsége
és harci felkészültsége is lett volna akkora, mint a Költő lángján fegyúlt lelki tüze.

A „debreceni Bíró" – noha akkor, amikor a dolgok a legjobban forrtak, már
évek óta nem ült a városi főbírói székben, azután még kevésbé – egy darabig
mégis félig-meddig szimbólikus alak és név maradt, annak kifejezéséül, hogy a
magyar nemesi-rendi társadalom közép- és alsó rétegeinek *vannak* lehetőségei a
bécsi abszolutizmus ellensúlyozására a merőben alkotmányos és közjogi kereten
kívül is. Ez az értékelése az országos köztudatban nem tartott sokáig. Ahogyan a
néhány arisztokratától támogatott s kezdetben igen hangos közjogi ellenzék foko-
zatosan elhalkult és eljelentéktelenedett 1795–1815 között, úgy apadt el annak a

Józsa Tamás

Illusztráció Radnóti Miklós
Háborús napló c. versciklusz.

Grafika, reprodukció.

Alföld, 1964 12 sz. 1067. l.

MKK

Józsa János

Szerepelt a Hazafias Népfront megyei bizottságának klubjában rendezett kiállitáson.

"Erőltetett menet"

Lajos Géza: Tiz somogyi művész tárlata.

Somogy Megyei Néplap. 1964. máj. 7.

Józsa János

MDK

Szerepelt a három megye: Szolnok, Bács-Kiskun, Hajdu-Bihar, tárlatán.

Illusztrációi.
"Női tanulmányfej"

Koczogh Ákos: Tavaszi Tárlat /1964/.

Szolnok Megyei Néplap. 1964. ápr. 26.

Jóssa János

Szerepelt a debreczni tavaszi tárlaton.

Hajdubihormegyei Népújság 1966. ápr. 4.

Józsa János, [ ] MDH

Lipcsében díjat nyert.

L. M.: Fantázia a rend szolgálatában 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1965. júl. 16.

Józsa János

Lindmetszete

Alföld 1965 10 m. 91. l.

Jean Peters

Universität Köln

Köln 1, Pf. 57

Köln 1, Pf. 57

Mórsa János grafikus

Szöveg említi: Szigeti veszedelem c. grafika a Fiatal Művészek Kiállításán

Kőszeg 1966. máj. 6.

Jórsa János festő

Szövegy említi kiállítását a
debreceni Medgyessy-Teremben

Hajdúbihari Nagyvarsány 1966. máj 7.

Józsa János grafikus, festő

Szövegy említi kiállítását a TIT csokonai-klubjában, Debrecenben

Említett művek: Kendős fej
Pincenő
Anya gyermekével
Edit
Judítka
Utói fej
Don Quijote (pasztellrajz)

1966. feb. Alföld

Fórsa János

szerepelt a debreceni tavaszi kiállításon.

Alföld 1966. jún.

A debreceni tavaszi kiállítás és problémái. Fáj Rezső

Jónsa János

kiállítása nyílt a debreceni Medgyessy teremben.

Socialista Kultúráért 1966. jún

1021

Józsa János rajza

...ndok, doktor úr... csak figyelmeztetem, meg... ...értesí-
teni, erről a... izéről, mert akkor... nem tudom, de...
történik! Én itt sem voltam, jó napot kívánok! – néha...
aztán egy váratlan erélyű lendülettel már megy is az a...
mikor az orvos tétova zavartsággal utánaszól:
– Kérem, legalább a receptet várja meg!
– Tartsa meg doktor úr a patikáját! Én megmutatom...
mindent, amit muszáj! – az erélyes, de rekedt szólás...
egyet a torkán, s már nyilik és csukódik is utána a csontfehér ajtó.
Az orvos hunyorogva, kissé elnyíló szájjal bámul a bezárult ajtóra. Világos gondolata van róla, hogy utána kellene menni, vagy a szomszéd szobából az asszisztensnőt utána küldeni, ápolókkal levitetni, mentőkocsiban hazaszállítani, hiszen valószínű, hogy egy ilyen ájulásos roham után már a legfelső lépcsőfokon megszédül, lezuhan, összetöri magát a lépcsőházban, még bűnügyi tárgyalás is lehet belőle az orvosi felelősség vonatkozásában. És még sincs ereje megmozdulni. Mintha teljesen megfordult volna a szerep, nem ő szuggerálta, sőt hipnotizálta volna ezt az ostoba, konok beteget, hanem az őt. Egyszerűen céltalannak érez minden cselekvést, sőt az orvosi etikát is, nincs idegereje megmozdulni.
Nézi az ajtót.
Az ajtó csontfehér, és alumínium kilincse van. A kilincs ezüstfehéren fénylik. A csontszín enyhén meleg színhatású, a csillanó fém azonban tiszta, rideg és céltudatos. A kettő együtt nem a hisztériásan távozott „Lajcsi-asszony"-ra emlékeztet. Tildára emlékeztet, a jelenlegi feleségére. Tilda is orvos, gyermekorvos, jól képzett, ügyes gyermekorvos, de neki magának nem kell gyerek. Élni akar, szépen, elegánsan, fölényesen, s a gyerektől nem lehetne. Az első férjétől főként ezért vált el, annak mindenáron gyerek kellett volna, sőt kettő. Barbár dolog, mondja Tilda, szaporodni a legsilányabb élőlények is tudnak.
– S hol volnál te, szívem, ha a kedves szüleid sem óhajtottak volna szaporodni?! Vagy ők is barbárok voltak szerinted...?!
– Ez a személyeskedés is barbárság! Kapcsoljuk ki, ha megengeded, jó?! Én sosem verem a fejedhez a szüleid primitív világnézetét! – ez a végső álláspontja Tildának ebben az ügyben, ma is. És ilyenkor a hidegfényű alumínium kilincsre emlékeztet.
Meleg, vagy éppen forró színei a szerelmi életben sincsenek. Legföljebb olyan enyhe lanyhaság, mint az ajtó csontszíne. Nem világlik ki, hogy van-e benne őszinte személyi vonzalom, vagy csak... Nem hogy olyan féltébolyult, félheroikus ragaszkodás, mint abban a „Lajcsi-asszony"-ban. Azaz, hogy egy jól készült ideg- és elmeorvosnak eny-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

ALFÖLD

1966 JÚN

1021

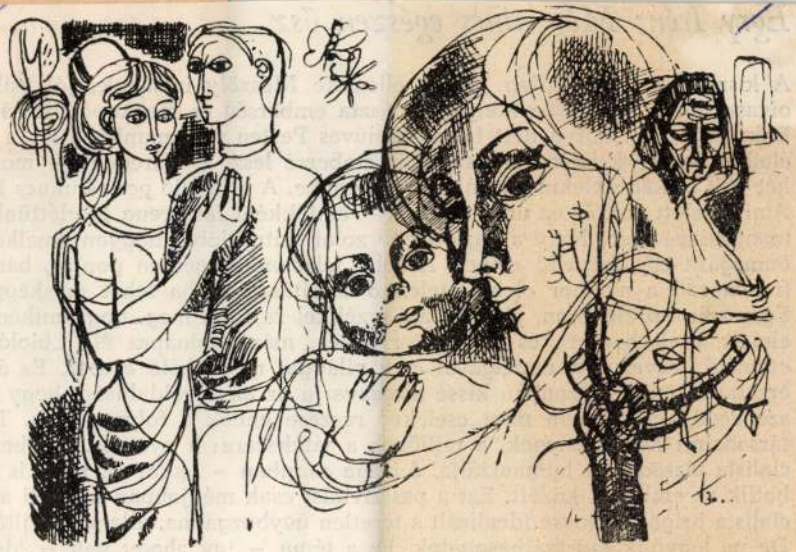

Józsa János rajza

Egry Irén: Még nincs egészen ősz

A kisregény hangulatilag pontos ellentéte Mészö
olvasni őket. Egry Irén könyvéből tiszta emberség
Bukucs József, kiöregedett falusi kőműves Pesten
életkörülmények között újjászületik, emberré lesz.
két időt és két cselekményszálat rajzol egybe. A kiinduló pont Bukucs Pestre érkezése. Ami ez előtt volt és ez után történik – emlékként feldereng és előttünk lejátszódik – magyarázza meg, hogy a legsötétebb zolai szituációból hogyan emelkedik ki és talál önmagára egy öregedő ember. A zolai jelző nem egészen pontos, bár Bukucs János fiatalkorát, a nyomor elemberteleníto szorítását aligha lehet másképpen minősíteni. Egry Irén aprólékosan, jó lélektani érzékkel rajzolja meg, hogy miként lesz ebből az elesett, csak haragra és gyűlöletre képes, máról-holnapra élő „biológiai egyedből" eszmélő, tervezgető, önmagával és a világgal megbékélő *ember*. Ez átváltozás miatt érzett örömünket azonban kissé megzavarja az az egyoldalúság, hogy a főhős inkább szenvedő alanya, sem mint cselekvő részese ennek a folyamatnak. Túlságosan is a társadalmi körülménynek, a miliőnek a játékszere: a nyomor elemberteleníti, a szocialista társadalom humanizálja, ő maga azonban – akkor is, most is – csak csetlik-botlik az emberek között. Ezt a passzivitást csak mégjobban kiemeli az őt segítő szocialista brigád – kissé idealizált s töretlen ügybuzgalma, állandó segítő készsége.

De ne legyünk szőrszálhasogatók. Ez a téma – így ahogy van – ideális alkalom a sematizálásra, s tizenöt évvel ezelőtt nem is igen lett volna belőle más, mint egy se-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Józsa János

VALÓSÁG

1966 MÁR

1021

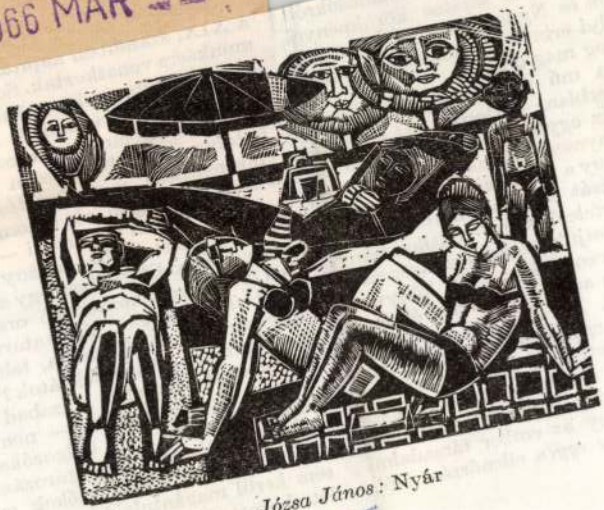

Józsa János: Nyár

izmust, ideológiai [illegible]

nem vett tudomást ezekről a támadásokról.

Ma, a koegzisztencia sajátos körülményei között, a Kelet és Nyugat közötti kulturális csere és személyi érintkezés korában ezt nem engedhetjük meg magunknak.

„Értékelem a mű pozitív aspektusait — mondotta A. Werblan. — Csupán azt említem közülük, hogy az egyén marxista értékelését adja, . . . eredményesen vitázik a perszonalizmussal, kifejti, hogy a politikai szabadságjogok formális korlátozását a proletárdiktatúra időszakában csak megfelelő eszmei-politikai irányvonal révén tekinthetjük szomorú szükségességnek, nem pedig erénynek . . .” A könyvben azonban lényegében az ellentmondást ébresztő elemek dominálnak. Az alapvető problémát, a szocializmus és az egyén problémáját Schaff sok szempontból helytelenül világította és oldotta meg. Schaff túl széleskörűen alkalmazza például az elidegenedés fogalmát, ezenkívül azt hangsúlyozza, hogy az ember társadalmi termékei kicsúsznak az *egyén* ellenőrzése alól,

század második felében, egy szocialista termelési viszonyok között élő országban affelé a tétel felé, hogy a létfenntartás eszközeinek megszerzését célzó munka, tehát minden dolgozó munkája valamiféle átok?” Miért állítják szembe ezt a munkát a szabad alkotómunkával? A szocializmusban — nem úgy, mint a kapitalizmusban — a dolgozókat bevonják a termelés céljainak meghatározásába, a dolgozók által létrehozott értékek egyetlen része sem kerül magántulajdonos osztály kezére. A létrehozott értékek olyan célokat szolgálnak,

MDK.

Józsa János

Kiállitási plakátja

Hajdubihar megyei Népujság 1966 márc. 2o.

MIK.

Józsa János

Nyár

Valóság 1966 márc.

Józsa János M.D.K.

grafikáiból kiállitás a debreceni Csokonai Értelmiségi Klubban

Napló

Magyar Nemzet 1965. dec. 14. 4.l.

Józsa János M.D.K.

grafikáiból kiállitás a debreceni Csokonai

Értelmiségi Klubban

Napló

14. 4.1.

Józsa János

szerepelt a II. Somalkid kiállításon.

Alföld 1966. jún.

a II. Somalkid kiállítás képei. Kovács Gyula

Jóssa János

Brecht - illusztráció (reproduk-
ció)

Élet és irodalom 1966. jún. 25.

JÓZSA JÁNOS

Józsa-kollekció Tiszaszentimrén

Képre váltott élmények

Dr. Cserniczky Gyula tiszaszentimrei alpolgármester nyitotta meg a helyi művelődési házban Debrecen város művészeti díjasa, _Józsa János_ grafikus és festőművész kiállítását, amely nemcsak látogatottnak mondható, de igen „kapósnak" is, hiszen a megnyitó óta – mivel a tárlaton a képek megvásárolhatók – a művésznek több mint tíz képe talált gazdára.

A debreceni Képzőművészeti Szabadiskola egykori kisdiákja, aki _Barcsay Jenő_ ajánlására végezte el a budapesti Képzőművészeti Gimnáziumot, avatott mesterek – _Szinte Gábor_ és _Komjáti Gyula_ – irányításával válhatott elismert művésszé.

Az 1936-ban Debrecenben született művész Szentimrén kiállított képei valóban igazolják a kiállítása beharangozójában leírtakat.

Alkotásai ugyanis tényleg képre váltott élmények, melyek expresszivitásában nem a külső stílusjegyek, hanem a lélek gyakran változó, ideges rezdülései az uralkodóak.

A számos európai országban kiállító, ezzel együtt több nívós nemzetközi elismeréssel is rendelkező Józsa János igen értékes szentimrei kiállítását egyébként február 14-ig tekinthetik meg az érdeklődő művészetbarátok és -pártlók. **-p-**

Kapósak a képek

UJ NÉPLAP (SZOLNOK)
1998. jan. 27.

16.30 **Egy rém rendes család**
17.00 **Dinasztia** (am. sor., ism.)
18.00 **Ki a főnök?** 48.
18.30 **Hegylakó** (amerikai sor.)
19.30 **Hír3**
20.00 **A legbelsőbb körök** (am. kémfilm, 1993)
22.35 **Fejvadász** (amerikai sor. 17.)
23.35 **Hír3** (ism.)
0.05 **Hegylakó** (am. sor., ism.)

15.00 **Képes képújság**
18.45 **Hírmagazin** (napi információs magazin)
19.00 **Aktuális**
19.15 **Meglévő értékeink** (városvédő magazin)
20.15 **Aktuális** (ism.)
20.30 **Semmittevők** (amerikai film) 97'
22.10 **Aktuális** (ism.)

Kevés a magyar szabadalom

A magyar mérnöktársadalom kilábalóban van a rendszerváltást követő válságból, ami elsősorban a lezajlott privatizációnak és a külföldi vállalatok megjelenésének köszönhető – jelentette ki *Takács János*, a Gépipari Tudományos Egyesület elnöke a szervezet szombati tisztújító közgyűlésén. A műszaki értelmiségnek rá kell ébresztenie a döntéshozókat arra, hogy a kutatással és fejlesztéssel foglalkozó műszaki műhelyek megszüntetése, vagy olcsó bérmunkássá degradálása veszélyezteti a magyar ipar és az egész gazdaság versenyképességét – állította a GTE elnöke.

Az elmúlt 10 évben harmadára csökkent a magyar fejlesztői aktivitás és ötödére mérséklődött a szolgálati találmányok száma – közölte *Bendzsel Miklós*, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke. Ez évi 700–800 bejelentett szabadalmat, ezen belül 200–250 szolgálati szabadalmat jelent – szemben a hi-

Továbbra is szoros gazdálko

Fejlesztések

Körvonalazódni látszik Jászberén tése. A több mint hárommilliárdo vábbra is az önkormányzati inté *Bujdosó József*, a pénzügyi bizott irányairól tájékoztatva elmondta őrizni Jászberény évek óta meglé a már biztos bevételek felhasznál

A költségvetésből 700 millió forint az egészségügyi intézmények, kórház működésének finanszírozását fedezi. Ez úgynevezett átfutó tétel a büdzsén. Az egészségügyi pénztárból az önkormányzat számláját érintve kerül a felhasználókhoz a pénz.

A költségvetés tervezésének indításakor négy fő irányelv szerint próbálták elosztani a rendelkezésre álló összeget. Elsősorban finanszírozni kell az önkormányzati intézmények működését, ez jelenti a legnagyobb tételt a költségvetésben. Másrészt meg kell határozni a városüzemeltetésre fordítható pénzek nagyságát, harmadikként megfelelő nagyságú általános tartalékot kell elkülöníteni az

● JÓZSA JÁNOS olajképeiből, pasztelljeiből, tűzzománcalkotásaiból nyitott meg kiállítást D. Szabó Miklós újságíró tegnap – vasárnap – az abádszalóki Poppea minigalériában.

Hajdú Bihari Napló 1996 aug 26.

GRAFIKAI MŰHELY II–III.

Józsa János

Révész Napsugár

Szabó László

Szilágyi Imre

Magasnyomású grafikák
Mély- és síknyomású grafikák
mai debreceni művészek alkotásaiból
Déri múzeum kiállítóhelye
(Debrecen, Hámán Kató u. 17.)

1979. szeptember—november

GM

II–III.

A Déri Múzeum kiállításainak társrendezői:

DEBRECEN MEGYEI VÁROSI TANÁCS MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA,
A MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGÉNEK KELET-MAGYARORSZÁGI TERÜLETI SZERVEZETE,
A DEBRECENI DOKUMENTÁCIÓS FILMSTÚDIÓ,
A KÖLCSEY FERENC MEGYEI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT.

A sorozatot szerkeszti: SZ. KÜRTI KATALIN
A II. kiállítást BÍRÓ KATALIN,
a III. kiállítást SZ. KÜRTI KATALIN rendezte.
A fotó-fríz és a diasorozat VENCSELLEI ISTVÁN munkája.

Felelős kiadó: dr. Dankó Imre
Tipográfia: Molnár László
Alföldi Nyomda, Debrecen

Bevezető

Grafikai műhely kiállításainkat azzal a céllal rendezzük, hogy megismertessük a nézőt, a látogatót a különféle grafikai sokszorosító eljárások „műhelytitkaival". Egyúttal azonban számot adunk e háromrészes kiállítássorozat keretében a debreceni grafika két világháború közti virágkoráról és a jelenlegi kortárs debreceni alkotói tevékenységről. A négy kiállító művész: Józsa János, Révész Napsugár, Szabó László, Szilágyi Imre méltó örököse Gáborjáni Szabó Kálmán, Vadász Endre, Menyhárt József, Dobi Oláh István grafikai tevékenységének. A mai alkotók ismerik és tisztelik elődjeiket, ápolják az Ady Társaság, az Ajtósi Dürer Céh, a Debreceni Grafikai Műhely hagyományait. Ez a Debreceni Grafikai Műhely-emlékkiállítást követő két tárlat azt példázza: hogyan élnek a mai alkotók e nemes hagyománnyal, hogyan fejlesztik tovább eredményeit.

A négy fiatal grafikus aktívan kapcsolódott be a kiállítás előkészítésébe, rendezésébe, s a kiállítások időtartama alatti közművelődési munkából is kiveszi részét. Csoportokat, iskolai közösségeket fogadnak műtermükben, foglalkozást tartanak tárlatvezetéssel egybekötve a kiállítóteremben. Így válik e rendezvény igazán „műhely" jellegűvé, s része a gyermekek nemzetközi éve megyei rendezvénysorozatának. A Déri Múzeum és a Dokumentumfilm Stúdió együttműködése eredményeként fotó-fríz és diasorozat mutatja be a grafikai műveleteket. A debreceni bemutató után vidéki vándorkiállításokra kerül sor a megyei művelődési központ szervezésében. Az együttműködésért köszönetét fejezi ki a Déri Múzeum igazgatósága a művelődési központnak, a Dokumentációs Stúdiónak, a képzőművészek területi szervezetének, a támogatásért pedig a városi művelődésügyi osztálynak.

A magasnyomás

A fametszet az emberi szellem hűséges krónikása. Már a középkor elején falemezekről sokszorosítva terjeszti a tudást, sokszorosított nyomatokon ad hírt különböző eseményekről, s kielégíti bizonyos mértékig a képek iránti igényeket abban az időben, amikor még hosszú idő választotta el az emberiséget attól, hogy kikerüljön Gutenberg sajtója alól az első nyomtatvány. A XIII. században az Ázsiából behozott szövetnyomatok is fadúcról készültek s ezek is ötletet adtak a fametszet más irányú művészi felhasználására. A régi rómaiak, sőt az egyiptomiak is fabélyegzőkkel jelölték meg a téglákat. Az arabok pedig már az ókor végén ismerték a fadúcokkal való nyomtatást. A fametszet legrégibb emlékei egyedi lapok és tömbkönyvek a XIV. és XV. századból. Eredetük német, holland és olasz. A legrégibb évszámmal jelzett fametszet (1423-ból) Szent Kristófot ábrázolja a gyermek Jézussal. Nagy az igény a fametszet útján sokszorosított naptárak és játékkártyák iránt is. De a mindennapi élet kisebb-nagyobb eseményeit is feljegyezték, már ekkor ismeretesek az újévi köszöntő lapok, világesemények s misztikus tartalmú planéták rajzai stb. Idők folyamán a formákkal szemben egyre magasabb a szellemi igény. Megjelennek a színek, s a vonalas szerkezetet mind részletezőbben dolgozzák ki. A kifejező technikák csiszolódásával, a lehetőségek megnövekedésével a művészek személyisége is mind erősebben érvényesül. A teljes név feltüntetése szokássá válik. A fametszés a könyv terjedésével párhuzamosan egyre nagyobb jelentőségre jut. A XV. században a fametszés művészete már a teljes érettség idejét ünnepli két fejedelmében: Albrecht Dürerben és Hans Holbeinban.

A fametszet magasnyomású sokszorosító grafikai eljárás, akárcsak a linóleummetszés. A rajzot a művész többnyire tollal viszi a sima felületre. A metsző a vonalakat meghagyva a felületet vésőjével bemélyíti. Így a festékezett fadúcról számos nyomat készíthető, éppen így a linóleumról is. A XV. és XVI. századi tollrajzról készült, sok időt és fáradságot jelentő dúcokat többnyire gyakorlott kezű metszők készítették.

A magasnyomás anyagai: a fa, papír, linóleum és a fém. A metszés előtt minden esetben elő kell készíteni a dúc felületét, simítani, polírozni kell, hogy a felület hibátlan legyen. Ezenkívül a dúcnak olyan tulajdonságokkal kell rendelkeznie, amelyek elősegítik az egyenletes metszést, szöveg esetében a fadúcnak természetesen pontosan egyeznie kell a betűdúc magasságával (24 mm). Könyvillusztráció esetében ugyanis a fa- vagy linóleum dúc egyszerre kerül a nyomógépbe a betűvel. A régebbi tömbkönyveknél egy dúcból vésték ki a betűket és a képet is, ez adta az archaikus fametszetek rendkívüli anyagszerűségét. A különálló és a kép alá szedett betűk alkalmazása már Gutenberg zseniális találmánya volt.

A magasnyomás legősibb anyaga a fa. Ezek közül is a körte- és puszpángfa. A falemezeket több darabból állítják össze, hogy a vetemedés veszélyét elkerüljék. A nyomófelület lehet lapdúc és harántdúc. Ha a fa rostjainak irányában, a fa

növésének megfelelően készítik a lemezeket, akkor lapdúcról beszélünk, ha pedig a fa növésére merőlegesen, akkor szál-, vagy harántdúcot kapunk. Manapság a fametszők zöme ilyen lemezre dolgozik, mert ez lehetővé teszi a legfinomabb vésőmegmunkálást is.

A linóleum gyári készítésű anyag, akárcsak a PVC. Mindkettőt gyakran alkalmazzák. A linóleum igen alkalmas dekoratív, nagy felületeket alkalmazó munkákra. A linóleum azonban finomabb, részletezőbb munkákra nem alkalmas, mert a vésetek, a vonalhálók a nyomásnál könnyen átszakadnak. A fától abban is különbözik, hogy rugalmasabb, képlékenyebb. A linóleumnál könnyebb alkalmazni a színes technikát is. Ezeknek két fajtáját különböztetjük meg:

1. Minden alkalmazott színt egy-egy dúcra metszünk, s ezekből készítünk össznyomatot.
2. Az egy dúcra metszett motívumról színnyomatot készítünk, majd ugyanezt a dúcot metsszük tovább és az előző nyomatra más színnel rányomjuk. Ennél a technikánál nagy lehetőség nyílik az improvizálásra.

Természetesen nemcsak a linó-, hanem a fametszet is alkalmas a színes eljárásra. A fadúcot egészen finom tónusú, akár már festményeket is utánzó nyomatokra is felhasználhatták, amire különösen a XIX. században, hazánkban Morellinél találhattunk számos példát. Ez azonban a fa anyagszerűségének a meghamisítását is jelentette. — A linóleumon kívül használatos még a celluloid- és a kartonlemez is, továbbá az ólom és a vörösréz is. A papírmetszet olyan kartonpapírra készül, amelynek az egyik oldala tükörfényes és nem szívja be a festéket.

A magasnyomásnál különböző módon vihetjük fel a rajzot. Egyik eset, amikor a felületet fehér festékkel kenjük át és száradás után rajzoljuk fel a kivésendő területeket. A másik módszernél — s ez a gyakoribb — tussal, ecsettel vagy tollal visszük fel a motívumot s a száradás után lazúros nyomdafestékkel a dúcot áttöröljük. Így érjük el, hogy a kimetszett felületet és a nyomófelületet tisztán, jól kivehetően lássuk.

A metszéshez formált acélból készült vésőket használunk. A linóhoz ún. tollakat alkalmaznak, ezek üreges U vagy V, esetleg félkör profilú kések. — A papírmetszéshez szikét, kést és ragasztóanyagot használunk. A magasnyomásnál a fehér felületeket kivéssük, a motívumnak szánt felületet pedig meghagyjuk. A negatív, vagyis a kivésett felület ugyanolyan alkotórésze a dúcnak, mint a pozitív felület. Maga a metszet művészi vetülete a fehér és a feketé felületek egymásra való hatása s ritmusos elosztása révén alakul ki.

JÓZSA JÁNOS

A mélynyomású sokszorosító grafikai eljárások

Európában a XV. századtól elterjedő sokszorosító grafikai eljárások sorában a fametszést nem sok késéssel követték — az ötvösségből eredeztethető — mélynyomó technikák. A legrégibb keltezésű rézmetszet ugyanezen század közepéről maradt fönn, s nem kellett száz év, hogy megjelenjenek az első rézkarcok is.

A mélynyomású grafikánál a nyomódúc felületének mélyített és festékkel töltött mélyedései hagynak nyomot a papíron. A mintát a grafikusművész vagy vésővel mélyíti a lemezbe: így készül a réz- vagy acélmetszet; vagy savval maratja bele, mint a rézkarcnál. Nyomtatáskor a befestékezett dúcra helyezett papírlapot filccel borítják, s együtt, két henger között átpréselik, hogy a papír az árkokból ki tudja „mártani" a festéket. A metszet dúcának készítése lassúbb munka, és a létrejövő vonalháló nem mozog olyan szabadon, mint a rézkarcnál, „tárgyilagosabb, zártabb, néha szárazabb hangsúlyozású" lesz, a fény-árnyék hatással szemben „a forma érdekei jutnak előtérbe". Ha a művész fogazott vassal: himbavassal borzolja föl a lemezfelületet, „bársonyos ponttömkeleg"-et kap, melyben a világos-sötét közötti átmenetek „puhák és zökkenőmentesek". A hidegtű eljárásnál a grafikus éles tűvel karcolja be a rajzot a tükörsimára csiszolt, alapozatlan lemezre, amelyen a barázda-sarjak a festéket lazán tartják, s így a papírlapot majd lágyan omló vonalak hálózzák be.

A rézkarc dúc készítésénél a viaszos alapozású lemezen a rézkarcoló tűvel karcolja be a viaszos rétegbe a mintát — a lemez megsértése nélkül —, s az így pusztán maradt fémfelületek a savfürdőben feloldódnak. A maratás idejétől és a sav erősségétől függ a vonalmélység, a sötétségi fokozatok. A rézkarc grafikai értékeinek két összetevője pedig a vonalsűrűség és a vonalvastagság, melyek rajzi és technikai elemeket is tartalmaznak. Savval kezelt eljárások még a lágyalap és a foltmaratás. Az előbbinél a mintát a faggyús alapozású lemezre helyezett papíron vagy szöveten nyomkodja a grafikus keresztül, s így ennek mintázata áttevődik a rajzra, lágyabbá teszi azt a karcnál. A foltmarás eredménye pedig az egyöntetű árnyalatú, zárt vonalperemű folt. Ez esetben a lemezre gyantaréteget olvaszt a művész, majd ráfestés vagy kifedés után maratja azt.

Mindezek a mélynyomású dúcok készítésének csak alapvető formái. A lemez alapozásának, a minta felrajzolásának, a maratásnak vagy vésésnek sokféle módja terjedt el, kísérletezgetések útján pedig egyre újabbak születnek. A különböző eljárásokat — elsősorban az utóbbi évtizedekben — szívesen keverik, így a mélynyomású grafikai eljárásoknak gazdag variációi alakultak ki.

BÍRÓ KATALIN

Síknyomás (litográfia)

A litográfia vagy kőrajz viszonylag új keletű sokszorosító grafikai eljárás, a XVIII. század végétől terjedt el. A sokszorosítandó művet síknyomással viszi át a papírra, a magas- és a mélynyomástól eltérően a nyomóformán vegyi folyamat játszódik le.

A rajzot különleges csiszolt mészkőlapra viszik föl speciális krétával vagy tussal, mely szappant, faggyút, viaszt, gyantát és kormot tartalmaz. A felületet vízzel átmossák, majd hengerről festékezik. A festék csak a berajzolt részeken tapad meg, a vizes részek fehéren maradnak a zsír és a víz egymást taszító hatása alapján. Ezután rögzítő maratás következik salétromsavas gumiarábikum bevonattal. Hatására a berajzolt részek zsírsavas mészkővé, nyomtatásközvetítővé alakulnak át, a negatív részek pedig zsírnak ellenálló és vízben oldhatatlan metaarabinsavas mészkővé. A nyomtatást a kőlapra helyezett kartonra, hengerek közötti átcsúsztatással végzik el.

Ez csak a folyamat vázlata, a gyakorlatban rengeteg variáció érhető el, épp ezért a litográfia kifejezési lehetőségei rendkívül változatosak. A rajzolás történhet tollal, krétával, ecsettel, így a rézkarcra jellemző finom vonalhálótól a festői folthatásokig igen sok fokozatú felületskála érhető el. Hasonló a szín árnyalatgazdagsága is: a leghalványabb szürkétől a bársonyos feketéig terjed. Színes litográfia esetén minden rész-szín nyomtatására külön követ használnak.

Egykori népszerűsége után, újabb eljárások terjedésével a litográfia háttérbe szorult az utóbbi évtizedekben. Magyarországon ma már nagyon kevés a jól felszerelt litográf műhely. Pedig fémlemezzel, fotóval, ofszettel kombinált új változataival szemben a kőrajz előnye, hogy mindvégig alakítható, és avatott szakember számára variációs lehetőségei szinte kimeríthetetlenek.

RÉVÉSZ NAPSUGÁR

Józsa János

Józsa János alkotásai kedveltek közönségünk körében. A művész gyakori kiállításait sokan látogatják, festményeit szívesen választják a szobák falára, a kezekben gyakran megfordulnak grafikáival díszített meghívók, emlékkártyák. Mi lehet a közkedveltség oka?

A művésznek tudatos programja, hogy a látványfestészettől el nem szakadó, tárgyi motívumokban gazdag képein a megjelenített tárgyak sokaságát szimbólumszerű motívumként szerepelteti — a festett figurák jellemzésére és a témához kapcsolódó emlékeinek, az élmény átélésével felidéződő hangulatának, érzéseinek kifejezésére, a mű gondolatiságának gazdagítására. Ezek a szinbólumszerű motívumok mindennapi életünk egyszerű tárgyai, vagy azok voltak valaha. Formavilágúk gazdagsága, a művészben és nézőkben egyaránt bőséges asszociációkat ébresztő voltuk ragadta meg a művész figyelmét (egy falióra, egy petróleumlámpa, különböző hangszerek, virágok, lobogó hajú fiatal női fej stb.). Mindezek maguktól értetődő természetességgel beszélnek önmagukról, és idéznek fel hagyományosan hozzájuk kötődő hangulatokat, attitűdöket, életsorsokat. Józsa János művészi magatartásának alapelveként azt fogadja el, hogy az alkotónak képeiben saját magát kell megfogalmaznia, azt kell adnia, ami a maga számára természetes, s ez nála — véleménye szerint — az érthetőség szempontjából szerencsésen alakult, mivel önmagát egyszerű szimbólumokban gondolkodó művésznek tartja.

Ez a fajta komponálási módszer, a továbbiakban, ellentmondást teremt a látványszerűen megfestett figurák, tárgyak illúzionisztikus plasztikussága és — a motívumgazdagságból fakadóan a kompozíciós elemek egymás mellé helyezése, a képfelület „telehintése" révén — a festőalap sík jellegének hangsúlyozottsága között. Ez utóbbi jelleget erősíti a művész dekoratív vonalvezetésre való hajlama, a vastag kontúrvonalak használata, az, hogy a színek megválasztása nem egy képtérbeli harmadik dimenzió éreztetését szolgálja, hanem egy dekoratív síkfelület létrehozását, a festő asszociációkeltő motívumokban megfogalmazódó gondolatainak, emlékképeinek hangulati megközelítését. Ebből az ellentmondásból fakad a festmények kompozíciós feszültsége.

A többnyire fehér-feketére leegyszerűsített, síkformákból — „foltokból" — építkező, hangsúlyozott kalligráfiájú vonalrendszerben összefogott grafikáknál ez az ellentmondás — a technika jellegéből fakadóan — nem érvényesül. Józsa János sokszorosított grafikai lapjait — művészi kifejezésbeli elgondolásának következetességével — ugyancsak szimbólum jellegű motívumokkal szövi tele. A folt- és vonalritmus, a világos-sötét váltakozás mérlegelésén túl a művész azt tartja fontosnak egy szép grafikai felület létrehozásánál, hogy ne maradjanak üres foltok, „lyukak" a lapon, és egy-egy felületet minél gazdagabban — de világos vonalvezetéssel — be tudjon „hálózni". A látványszerű képi elemek át- meg átszövik egymást, mintha a művész egyfajta időbeli egymásutániságnak, mozgásnak, vagy adott esetben

Józsa János: Zenélők / Fametszet

éppen ellenkezőleg, egymást követő jelenségek egyidejűségének kifejezésére, a motívumok sokoldalú értelmezésére törekedne.

Végül is, mit jelenthetnek e sokat emlegetett „szimbólumok" a közönségnek? Egy kísérletezgető, de alapjában véve megállapodott, a magától adódó, derűs, kiegyensúlyozott szépséget kereső és találó, néha nosztalgikusnak tűnő, de erejét határozottan a ma lehetőségeiből merítő, „felhőtlen" optimizmusú, elégedett magatartás hirdetését.

BÍRÓ KATALIN

Szabó László

1943-ban született Debrecenben. Azon a környéken élt, nevelkedett, ahol Zoltai Lajos, a Déri Múzeum neves tudósa lakott egykor. Első vizuális emlékei a régi debreceni utcák jellegzetes házai, oromfalai, amelyek egyre inkább eltűnnek. Ezeknek őrzője ma már a film, a fotó és Szabó László linói, karcai s „Egy utca emlékére" készült tollrajzsorozata.

Grafikákkal egyetemista kora óta foglalkozik. 1965-ben érte el első jelentős sikerét a miskolci grafikai biennálén. 1967-ben végzett a Kossuth egyetem bölcsészkarán, de nem tanári pályán helyezkedett el, hanem tevékenységéhez közelebb álló grafikusi munkát vállalt az Alföldi Nyomdában. 1969-ben lett tagja a Művészeti Alapnak, 1970-től a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának, 1977-ben a szövetség képgrafikusi szakosztályának. 1965 óta rendszeresen szerepel az alföldi tárlatokon, a miskolci, keszthelyi biennálékon, a megyei és debreceni kollektív tárlatokon, a Stúdió tárlatain, a Műcsarnokban stb. Munkáiból a Déri Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Munkácsy Mihály Múzeum őriz pár szép darabot.

Egyéni kiállításai közül 1968-as Kossuth egyetemi és ráckevei, 1972-es hajdúszoboszlói, kazincbarcikai, 1973-as debreceni, lublini, 1974-es budapesti (Ferencvárosi Pincetárlat), valamint az 1976-os stúdió galériabeli és nyírbátori kiállítása emelkedik ki. 1977 és 1978 a sikerek éve: megkapja a Művészeti Alap különdíját, a keszthelyi kisgrafikai biennálé nívódíját az Ady-centenárium debreceni nívódíját, stb., részt vesz a „Magyar Grafika 78" nemzeti galéria-beli kiállításán.

1965—74 között szinte kizárólag linómetszéssel foglalkozott, Bundi utcai kis lakása csak erre adott lehetőséget. 1974-ben új lakásba költözött, ahol mód nyílt műteremszoba kialakítására. „A körülmények lehetővé tették, hogy újabb technikába fogjak, a rézkarcba. Az utóbbi másfél esztendőben szerencsére sikerült megfelelő eszközöket beszerezni — így most már csak a hidegtechnikákat csinálom. Azt hiszem, tartósan maradok a rézmetszetnél, hidegtűnél és az ezekkel rokon technikáknál. De természetesen úgy érzem — manapság ez természetes is kell hogy legyen — a grafikai munkán túl kell csinálni valami mást is, valamit, amiben az ember elkalandozhat, másirányú tapasztalatokat gyűjthet." — írja.

Kísérletezik rézdomborítással, plakettkészítéssel, de a grafika megőrzi vezető szerepét művészetében.

Próbálkozott foltmaratással (nem gyantaport, hanem lakk sprayt használva), rézkarccal, de a maratás idegen volt számára. Bár 1976-os stúdióbeli tárlatán szép sikert ért el karcaival, a rézmetszés mellett döntött, ez lett az utóbbi öt év választott technikája. E hagyományos, több száz éves technikában szabadon mozog, újít Szabó László, más eljárásokkal kevert, érdekes, technikailag változatos, mély gondolatok közvetítésére alkalmas műveket hoz létre.

Szabó László:
Részlet
a városomból
Linóleummetszet

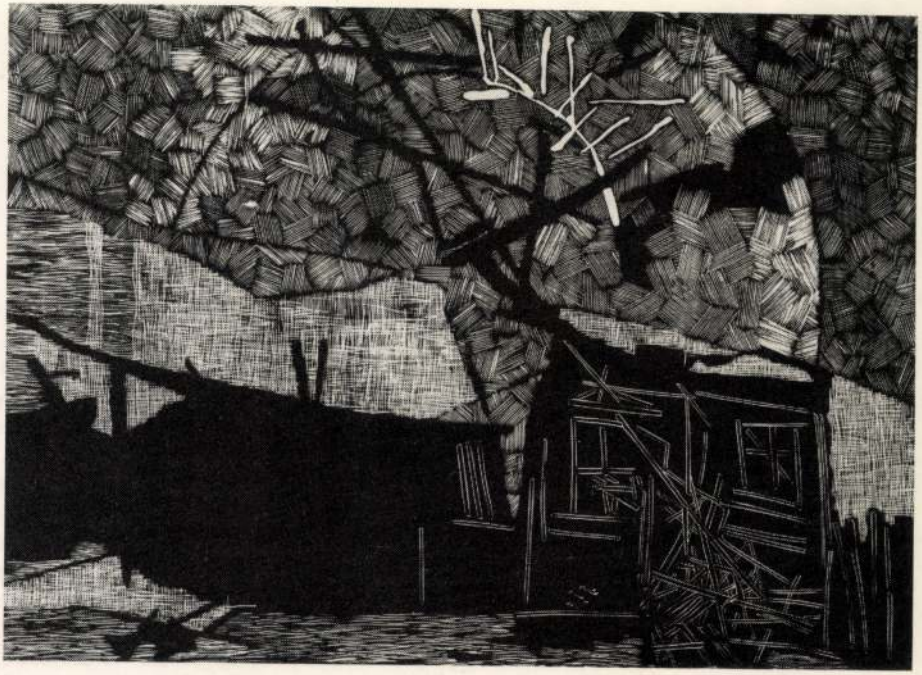

Művei témái: változó világunk, környezetünk és az ember helye, viszonya e változásokhoz, szerepe e változásokban. A környezetvédelem, a civilizációs ártalom gondolatai jelennek meg humánummal, aggódással telített plakátjain, lapjain.

Szabó László állandóan tanul és tanít. A megye több művészéhez hasonlóan részt vett a békéscsabai országos grafikai művésztelep munkájában. Szakkört vezetett az Állami Építőipari Vállalatnál, jelenleg pedig a nyírbátori Művelődési Ház körében tanít.

SZ. KÜRTI KATALIN

Révész Napsugár

1944-ben született Bábolnapusztán. Tatabányán nevelkedett. 1968-ban fejezte be tanulmányait a Képzőművészeti Főiskola sokszorosító grafika szakán. 1969-ben megpályázta és megkapta a debreceni nagyerdei művésztelep egyik műtermes lakását. Azóta itt él, bár a kecskeméti művésztelepet is gyakran látogatja. Gyakran vállal alkalmazott grafikai feladatokat: plakátot tervez, könyveket illusztrál („Főhadnagy Fazekas", „Együtt" -antológia több társsal, önállóan: „Krúdy Gyula: Madárijesztő manó" — Móra Kiadó, 1978, „A kék rénszarvas" karjalai finn népmesék — Móra, 1977).

1968 óta kiállító művész, a Fiatalok Stúdiója tagja. 1972-ben vette fel tagjai közé a Magyar Képzőművészek Szövetsége. 1974—77 között Derkovits-ösztöndíjas. 1970-ben Tatabányán rendezte első önálló tárlatát. Ezt követően a Műcsarnokban mutatkozott be 1973-ban. Ugyanebben az évben Hajdú-Bihar megye községeiben, városaiban vándorolt grafikai kollekciója a „Bemutatjuk" sorozat keretében. Ezt követően Nyíregyházán, Kecskeméten, majd 1978-ban a Paál László Terem-ben volt egyéni kiállítása. Részt vett a Bács-Kiskun megyei képzőművészek szimferopoli-, valamint a Hajdú-Bihar megyei művészek nagyváradi csoporttárlatán, 1976-ban.

1971-től rendszeresen szerepel a kortárs magyar grafika külföldi seregszemléin: Moszkvában, Berlinben, Helsingörben, Nápolyban, Stockholmban, Tokióban. Munkáit a Déri Múzeum, a Nürnbergi Múzeum őrzi.

Egyaránt műveli a sokszorosító grafika mindenik válfaját. Kiemelkednek litói, — utóbbi időben offsetlitói — valamint vegyes technikájú művei. Alkotásaira műgond, nagyszerű rajztudás jellemző, valamint hangulati, érzelmi gazdagság. A természet szeretete, féltése, az emberi élet minden mozzanata érdekli. Humánummal telített lapjain a szép, a rút, a groteszk, az álom és a valóság, a mese és a realitás érdekes, egyéni ízzel jelenik meg.

SZ. KÜRTI KATALIN

Révész Napsugár:
Cirkuszos / Litográfia

Szilágyi Imre

Szilágyi Imre 1942-ben született Debrecenben, itt is végezte képzőművészeti tanulmányait. A képzőművészeti szabadiskolában, majd körben, illetve a Medgyessy stúdióban tanult, képezte magát Veress Géza, Menyhárt József, majd Félegyházi László és Bíró Lajos tanítványaként. Négyévi munka után 1964-ben ismét tanulásra szánta el magát, 1968-ban szerzett diplomát az egri tanárképző főiskolán (Blaskó János volt mestere). 1968—1973 közt Hajdúnánáson tanított, s egyúttal képzőművészeti kört vezetett. Változatlanul tagja volt a debreceni Medgyessy stúdiónak, ilyen minőségben rendezett közös kiállítást Dezső Györgynével Lublinban (1973). Ezt követően került Hajdúböszörménybe, ahol az óvónőképző intézetben tanít. A megyei művésztelepek és kiállítások, csoporttárlatok állandó résztvevője. Tagja a Képzőművészeti Alapnak, a területi szervezetnek. A hajdúsági nemzetközi művésztelep tagja, 1975-ben Káplár-érmet kapott. Kétszer vett részt lengyel művésztelepen, 1977-ben pedig Potsdamban alkotott. A Békéscsabán rendezett alföldi tárlatok, a pedagógus képzőművészek országos kiállításai, az országos kisgrafikai kiállítások, a Hajdú-megyei, ill. területi tavaszi és őszi tárlatok résztvevője évenként. Egyik alapító tagja a debreceni pedagógus művelődési ház Ajtósi Dürer kisgrafika- és exlibrisgyűjtő körének, valamint a böszörményi kisgrafika baráti körnek. A debreceni kör adta ki 100 példányban, 1974-ben 12 linómetszetét. Kb. 280 kisgrafikát, főként exlibrist készített. Többek között megörökítette Debrecen és vidékünk nagy szülötteit: Csokonai Vitéz Mihályt, Földi Jánost, Káplár Miklóst. Grafikáit közli az Élet és Irodalom, a Népszava, az Alföld, a Könyvtáros, stb. Az utóbbi években többször mutatkozott be megyénk községeiben, városaiban. Legutóbb 1978 őszén nyílt Hajdúböszörményben kiállítása. Ugyanezt az anyagot Debrecenben és Balassagyarmaton, Pápán és Veszprémben is bemutatta.

Bár festőnek indult, grafikusként ért el jelentős sikereket. Egyre többen keresik fel exlibris-megrendeléssel, plakáttervezéssel. Választott technikája a linó: a sötét-világos foltok adta drámaiság kihasználásával nagy hatást ér el.

A viszonylag kis felületek téri tömörítésre késztetik, de megtalálja a módot a finom, míves részletek érvényesítésére is. A népművészet ornamensei vissza-visszatérnek művein, különösen az utóbbi években készített színes linókon. Szellemes, finom, fanyar hangulatú grafikái mélységes humánumról, érzékenységről tanúskodnak, utalnak fantáziagazdagságára, ízlésére és magas technikai tudására.

Ismeretei fejlesztése érdekében felhasznál minden képzési lehetőséget. 1976 nyarán részt vett a békéscsabai országos grafikai művésztelep munkájában. Az itt eltöltött hetek ismerkedéssel, kísérletezéssel teltek el. A sokirányú ismerettel rendelkező kollegák (Bak Imre, Fajó János, Hencze Tamás, Deim Pál) az újfajta technikákat (szerigráfia, offsetlito) ismertették meg vele, a Kner Nyomda legjobb technikai felszereltsége révén pedig lehetősége nyílt a mély-, magas-, síknyomású művei tökéletes kivitelezésére. Szilágyi Imre azonban csak akkor tud alkotni, ha csend van kö-

Szilágyi Imre:
Veronai töredékek/
Színes Linóleummetszet

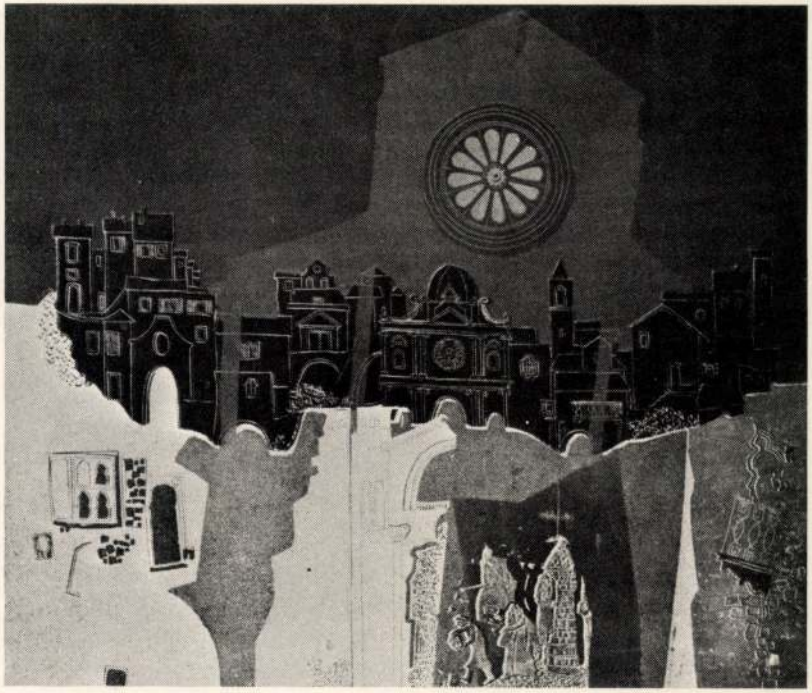

rülötte és ha megérleli, „kihordja", igazán magáévá teszi, kezéhez idomítja a technikákat. Csak 1978—79-re értek meg benne a 76-os hatások. Jelenleg készít például textilnyomatokat is felhasználó, vegyes technikájú változatos műveket.

SZ. KÜRTI KATALIN

A kiállított művek jegyzéke

I. MAGASNYOMÁSÚ GRAFIKÁK:

JÓZSA JÁNOS

1. Ablak előtt (Egyedül)	1965.	fametszet	210×310 mm
2. Nyár	1969.	fametszet	195×195 mm
3. Zenélők	1978.	fametszet	195×300 mm
4. Dózsa II. (Összecsapás)		linómetszet	165×185 mm
5. Kivégzés (Vietnam)		linómetszet	220×435 mm
6. Műterem	1970.	linómetszet	500×675 mm
7. Zene	1970.	színes linómetszet	510×695 mm
8. Kopernikusz I.	1971.	színes linómetszet	700×510 mm
9. Bábel		rézkarc	600×300 mm

RÉVÉSZ NAPSUGÁR

1. Kékszakállú		linómetszet	470×320 mm
2. Mese	1969.	linómetszet	250×370 mm
3. Kiválasztott		linómetszet	200×520 mm
4. Ady-illusztráció I.	1977.	linómetszet	190×290 mm
5. Ady-illusztráció II.	1977.	linómetszet	190×290 mm
6. Ady-illusztráció III.	1977.	linómetszet	190×290 mm
7. Ady-illusztráció IV.	1977.	linómetszet	190×290 mm
8. Ady-illusztráció V.	1977.	linómetszet	190×290 mm

SZABÓ LÁSZLÓ

1. Részlet a városomból	1974.	linómetszet	245×345 mm
2. Részlet a városomból V.	1974.	linómetszet	245×345 mm
3. Csillagok	1977.	linómetszet	200×255 mm

4. Régi ház	1978.	linómetszet	245×330 mm
5. Egy idegen portréja	1976.	rézkarc	200×300 mm
6. Utca	1979.	rézmetszet	145×195 mm

SZILÁGYI IMRE

1. A vén bagoly		fametszet	200×180 mm
2. Kobold		fametszet	200×180 mm
3. Krúdy-illusztráció I—II—III.		linómetszet	185×165 mm
4. Madárijesztő		színes linómetszet	460×445 mm
5. Csend (Kazimierz)		színes linómetszet	400×700 mm
6. Sansoussi parkból		színes linómetszet	500×400 mm
7. Óváros Lublin		színes linómetszet	400×500 mm
8. Veronai töredékek		színes linómetszet	500×420 mm

II. MÉLY- ÉS SÍKNYOMÁSÚ GRAFIKÁK:

JÓZSA JÁNOS

1. Apám	1966.	rézkarc	300×210 mm
2. Anyám	1978.	rézkarc	495×323 mm
3. Nő hegedűvel	1978.	rézkarc	495×322 mm
4. Bábel	1971.	színes rézkarc	590×295 mm
5. Önarckép	1969.	rézkarc-lágyalap	395×290 mm
6. Vándorköszörűs		rézkarc-lágyalap	390×295 mm
7. Petőfi: Szeptember végén		rézkarc-lágyalap	390×295 mm
8. Mónika	1967.	litográfia	375×270 mm
9. Jutka	1968.	litográfia	380×480 mm
10. Erdő II.	1973.	litográfia	425×555 mm
11. Bábel I.	1973.	litográfia	570×270 mm
12. Bábel II.	1973.	litográfia	570×270 mm
13. Cantata profana	1974.	litográfia	440×570 mm
14. Emlék III.	1974.	litográfia	425×560 mm
15. Apám emlékére		litográfia	545×420 mm

RÉVÉSZ NAPSUGÁR

1. Dáliák	rézkarc	350×300 mm
2. Protest song	rézkarc	310×400 mm
3. Pipacsok, fák (Virág I.)	rézkarc	300× 70 mm
4. Fa	rézkarc	190×180 mm
5. Liliomok	rézkarc	340×250 mm
6. Virág II	rézkarc	340×300 mm
7. Fa (Erdőszél)	rézkarc	295× 95 mm
8. Fa	rézkarc	340×130 mm
9. Nyár	litográfia	200×300 mm
10. Vízpart	litográfia	140×320 mm
11. Robbanás	litográfia	320×140 mm
12. Garabonciások	litográfia	460×270 mm
13. Napraforgó	litográfia	540×430 mm
14. Plé Krisztus	litográfia	540×420 mm
15. Bohócok	litográfia	330×270 mm
16. Budapest 1945.	litográfia	410×520 mm

SZABÓ LÁSZLÓ

1. Egy idegen portréja	1979.	rézkarc	200×300 mm
2. Erdő	1978.	rézmetszet-rézkarc	230×230 mm
3. Felhő felett	1978.	rézmetszet	200×195 mm
4. Vihar	1978.	rézmetszet	180×205 mm
5. Hárman	1978.	rézmetszet	150×175 mm
6. Torony	1978.	rézmetszet	140×195 mm
7. Felhő alatt	1979.	rézmetszet-hidegtű	200×195 mm
8. Csendélet	1979.	rézmetszet-hidegtű	160×185 mm

~~Savária Szálló Galériája~~

Józsa Judit

Címlapon: az Isten hozott című szobor
Címem: 1085 Budapest, Stáhly u. 15. III. 1. Tel: 138-4648

Meghívó

Üzent utánam az otthoni világ:
összeomlott egy gerendaház,
égbe szállt róla a cserép,
roppanva csuklott meg a váz,
az udvarból az állatok futottak,
egy fűzfa kitépte gyökerét,
a fűzfa lehajolt,
leborultak a kertsasok, gazdátlan
leng a szélben egy kasza,
esendő füvek ütötten nézik –
mankóján apám tavalyi mosolya...

Üzent utánam az otthoni világ,
vérembe lopta ármát.
(Magyari Lajos: Csoma Sándor naplója)

A kiállítás megtekinthető 1996. december 7 és 13 között, naponta 10–18 óráig.

Szeretettel meghívom kedves családjával együtt a
***Savaria Szálló Galériájába** (Szombathely, Mártírok tere 4.)*

Agyagüzenetek
című kiállításom megnyitójára,
1996. december 7-én, szombaton 15 órára.

Bartis Ferenc
*író, az Összmagyar Testület elnöke **És mégis élünk...***
című versét mondja el, majd

Kovács Gergelyné
kultúrtörténész szobraimról szól.
Remélve, hogy köszönthetjük egymást a kiállításon, ezúton is kívánok
meghitt adventi heteket és áldott karácsonyi ünnepeket.
Szeretettel

Józsa Judit

...ségnek, de – szabadság miatt – nem tudott kapcsolatot teremteni sem *Kuncze Gáborral*, sem az Ménfőcsanakon megalakítja falutagozatát, amely a vidéki települések érdekében kíván hatékonyan politizálni. (MTI)

Gyengülő mezőgazdaság

Ha nem javult volna a magyar mezőgazdaság hatékonysága az elmúlt hat évben, akkor életképtelenné vált volna az ágazat. A hatékonyság javulásának hátterében egyébként leggyakrabban az húzódik meg, hogy sok mezőgazdasági dolgozó elvesztette az állását – állítja egyebek között lapunknak adott nyilatkozatában *Glattfelder Béla* fideszes országgyűlési képviselő. Ezt a hatékonyságot azonban jelentősen ronthatja a földmagántulajdon következetes megteremtésének a lelassulása. Ugyanígy hatnak a kormány ügyetlen hozzáállása, koncepciótlansága miatt egyes ...ákeknél – például az étkezé... – fellépő zavarok is.

De ide lehet sorolni az 1996. évi exporttámogatások csökkentése körüli huzavona által gerjesztett sertés- és baromfipiaci ellentmondásokat is. Glattfelder Béla rámutatott továbbá, 1994 óta reálértékben több mint harmadával csökkent a közvetlenül a termékeknek juttatott exporttámogatás, vagyis a kormány nem kívánt erre a célra többet áldozni. Ugyanakkor a világ távolabbi részein egyes magyar élelmiszereknek közel sincs olyan jó hírneve, ahogy azt mi gondoljuk, ezért azok idegen, jobban csengő név alatt kerülnek forgalomba. Így lehet például magyar paprikát holland gyártmányként vásárolni Kanadában.

Interjúnk a 7. oldalon

Sámánját tartja kezében Józsa Judit keramikus népművész, az egyik korondi keramikusdinasztia sarja, akinek a honfoglalás korát megelevenítő munkáit tegnap zsűrizte Pogány Ödön Gábor, a Nemzeti Múzeum nyugalmazott főigazgatója (elnök), Losonczy Miklós művészettörténész és Kő Pál szobrászművész. A csodálatos elevenségű emberalakok Ópusztaszeren, az augusztus 17-én megnyíló kiállításon egy éven át lesznek megtekinthetők

FOTÓ: TÓTH GYULA

Verecke híres útján

A Horn-kormánynak nincs Ukrajna-politikája, eltékozolta azt a politikai tőkét, amelyet az *Antall-* és *Boross*-kormányok keleti szomszédunk függetlenné válásakor s az azt követő időkben szereztek – mondta lapunknak *Bába Iván* volt külügyi helyettes államtitkár.

Az ukrán–magyar viszonyt terhelő mai feszültségeket értékelve a politikus rámutatott: a szociálliberális kormány szomszédsági kapcsolatrendszerében Ukrajna a Romániával és Szlovákiával való összehasonlításban leértékelődött, s ezt Kijevben is érzik. A miniszterelnök az elmúlt két évben pusztán egyszer, a külügyminiszter pedig egyszer sem talált időt arra, hogy ukrán kormányzati partnereivel kétoldalú tárgyalásokat folytasson.

Interjúnk a 3. oldalon

sikeres kifejezés alatt természetesen nem a demokrácia alapvető szabályainak megfelelő választások értendők, sokkal inkább az, hogy a szavazásra jogosultak elmenjenek, elmehessenek leadni voksaikat, illetve hogy valamilyen plurális politikairányítás jöjjön létre Boszniában. Elsődleges elvárás a nemzetközi szervezetek részéről, hogy azok a személyek, akik nyilvánvaló részesei, irányítói voltak az embertelen öldöklésnek, vonuljanak ki a politikai színtérről.

A daytoni egyezményben megfogalmazottak nagyon nehezen jutnak el a megvalósulás szintjéig. Olyan hírhedt vezérek, mint *Radovan Karadzsics* vagy *Ratko Mladics*, távol a hágai nemzetközi törvényszéktől, még mindig többé-kevésbé hatalmi pozíciókból befolyásolják a boszniai történéseket. A hágai törvényszék egyébként, annak ellenére, hogy nagy csinnadrattával kezdte meg tevékenységét a délszláv háborús bűnösök pereivel kapcsolatosan, beleszürkült sokadrendű gyanúsítottak kihallgatásaiba. Persze napjainkban, amikor olyan közismert, mondhatni történelmi hóhérokat mentenek fel, mint a náci *Priebke*, nincs miért megdöbbennünk azon, hogy Karadzsicsék szabadok.

Richard Holbrooke boszniai közvetítő tevékenysége a sok sikertelenség ellenére a legeredményesebbnek tekinthető az előző hasonló prósemmilyen módon nem vesz részt a választási hadjáratban. Hogyha ez valóban így lesz, a szerb vezér részben eleget tesz a daytoni egyezménynek, amely megtiltja, hogy a háborús bűnösök jelen legyenek a politikai életben. Karadzsics hatalmon maradása esetén a muzulmán többségű jelenlegi boszniai kormány bojkottálná a választásokat, amelyeknek egy etnikai részrehajlást mellőző központi végrehajtó szerv létrehozása a célja.

Egyes hírek szerint *Biljana Plavsics* asszony, a boszniai szerb elnöki teendők elvégzésével megbízott alelnök ígéretet tett *Javier Solana* NATO-főtitkárnak, hogy leváltja a még mindig rendkívül népszerű Ratko Mladics tábornokot. Naivság lenne azonban azt hinni, hogy Karadzsics és Mladics háttérbe vonulásával valami is változna a boszniai szerb vezetés politikájában. Plavsics gondolkodásmódját illetően semmiben sem különb elődjénél, igaz, nem volt „alkalma" háborús bűnökre szert tenni. Háta mögött egy Karadzsiccsal, még pótolható lehet a „hiányosság"...

A legutóbbi közvélemény-kutatások szerint Plavsics és pártja a legnépszerűbb a boszniai szerbek körében.

P. I.

A republikánusok San Diegó-i jelöltállító kongresszusának második napja a *Clinton*-kormányzat ostorozásának és a párt kifelé egységet mutató lelkesedésének jegyében telt el. A párt különböző politikai és gazdasági céljait ismertető szónokok rendre kiemelték, hogy a republikánus csillagzat emelkedőben van, és képesek lesznek meghódítani a Fehér Házat.

A konvención részt vevő küldöttek szemlátomást szeretnék fenntartani azt a lendületes vonzerőt, amelyet *Colin Powellnek*, az Öböl-háború hősének, a vezérkari főnökök egyesített bizottsága volt elnökének előző napi, nagyhatású beszéde váltott ki. A rendkívül népszerű, fekete bőrű tábornok türelemre, befogadásra és együttérzésre sürgette elvbarátait, hangsúlyozva, hogy a pártnak – a republikánus örökség szellemében, nem utolsósorban szavazóbázisa kiszélesítésének érdekében – arccal kell fordulnia a kisebbségek, az alsóbb néprétegek és az elesettek felé.

Négy volt republikánus külügyminiszter – *Henry Kissinger, Alexander Haig, George Schultz* és *Lawrence Eagleburger* – felszólalásában valósággal ízekre szedte a demokrata párti kormányzat külpolitikáját, Boszniától kezdve Kínán át egészen az ENSZ-ig. Véleményük szerint az „amatőrök irányította Egyesült Államok csupán céltalanul sodródik az eseményekkel", és a külvilág bizalmát csak a republikánusok kormányzásra kerülésével szerezheti vissza. Henry Kissinger kifejtette, hogy Washington az IFOR-csapatok kiküldésével „szörnyű dilemmába" került Boszniában, mert vagy nem hívja haza az egységeket az év végén, vagy megkockáztatja a harcok újbóli kirobbanását.

A republikánusok szemlátomást igyekeznek sütkérezni abban a népszerűségben, amelyet Colin Powell személye ébreszt a választókban. Különösen nagy izgalmat váltott ki annak híre, hogy a tábornok keddi nyilatkozataiban közölte: hosszú tépelődés után úgy döntött, hogy esetleg mégis vállal tisztséget *Bob Dole* kormányában. A volt vezérkari főnök nem is olyan régen még visszautasította bármilyen közhivatal betöltését, miután úgy határozott, hogy a párt elnökjelöltségének megszerzéséért sem indul harcba. Érthető módon maga Bob Dole is felcsillanó szemmel fogadta a gesztust. Környezetéből jelezték, hogy Colin Powell akár a külügyi vagy védelmi tárcát is megkaphatja.

A legújabb közvélemény-felmérések továbbra is széles szóródást mutatnak. Az ABC News szerint Bill Clinton még mindig tizennyolc százalékkal vezet Bob Dole előtt; a San Diego-Tribune című lap keddi számában közölt felmérés alapján viszont csak tizenkét százalékkal. (MTI)

JÓZSA Judit

MN 1996. I. 4.

JÓZSA JUDIT kisplasztikái láthatók a Gellért Hotel teaszalonjában (Budapest XI., Gellért tér 1.). A kiállítást Surján László országgyűlési képviselő január 5-én délután öt órakor nyitja meg.

WAGNER ifjúkori művéről A

IT
MA
LTA

„Agyagba formált alakok körében
Ölel a tehetség – észrevétlen"

„SZÉKELYFÖLD ÜZENETE"

Tisztelettel meghívjuk Önt
1996. szeptember 28-án 11 órára
a Megyei Művelődési Központ galériájába

JÓZSA JUDIT
keramikus és
BALÁZS MIKLÓS
fotóművész

kiállításának megnyitójára.

köszöntőt mond: **Bartis Ferenc** író

a kiállítást megnyitja: **Dézsi Zoltán**
Gyergyószentmiklós polgármestere

megtekinthető:
október 6-ig, naponta 10-től 18 óráig

A KIÁLLÍTÁS RÉSZE AZ „EGER ÜNNEPE" RENDEZVÉNYSOROZATNAK.

Felelős kiadó: Mandák Attila
Nyomdai munkák: V&V Print Kft. – Eger Tel.: (36) 410-864

HALÁSZ bronz 72 cm

BIRKÓZÓK bronz 28 x 24 cm

NIKÉ bronz 90 cm

ZENEBOHÓC bronz 42 cm

MÓRICZ ZSIGMOND bronz 36 x 33 cm

AKT DRAPÉRIÁVAL bronz 35 cm

Józsa Lajos kiállítása elé
Nagy Bandó András

Tisztelt Egybegyűltek! Hölgyeim és Uraim!

Remélem, elhiszik nekem, nincs nehezebb dolga egy alkotónak, mint egy-egy kiállításán végig hallgatni a saját nekrológját.

Itt van ez az aranyos ember, Józsa Lajos is, megszállotként alkot, mitőbb, életművet alkot, aztán itt áll, és szótlanul tűri, hogy egy humorista barát méltassa őt és művészetét!...

Hát juszt se fogom méltatni!

Miért beszéljek én Józsáról maguknak, amikor ezek a szobrok magukért beszélnek?

Miért mondjam én el, hogy Józsa a magyar kortárs képzőművészet egyik jelentős személyisége? Erre Lajosnak van a legkevésbé szüksége, s nála jobban már csak szobrai nem igénylik, hogy jelentős személyiségnek nevezzem az alkotójukat.

Képzeljenek el egy helyzetet: így, ahogy most vagyunk, kényszerleszállás részeseiként landolunk egy ismeretlen földrészen, egy eldugott kis szigeten, ahol éppen egy Józsa Lajos nevű művész szobraiba botlunk. Mi lenne az első dolgunk? Kérdezgetnénk, hogy ő egy jelentős kortárs személyiség, vagy pedig átadnánk magunkat az élvezeteknek, a ránk zúduló szépnek, s rajongva forgolódnánk az alkotások között, megtapogatva a napsugártól szikrát vető szobrocskákat?

Egy biztos: én belefeledkeznék a látványba, s a szájtátás után megjegyezném az elkövető nevét.

Mit is adnak nekem Józsa Lajos művei?

Természetességet. Egyszerűséget. Minden olyan magától értetődő.

A műkorcsolyázókkal vagyok úgy, mint vele: nézem őket, azt a magabiztosságot, amivel pördülnek és fordulnak, s úgy érzem, föl kell mennem a jégre, mert olyan egyszerű az egész mutatvány, hogy én is képes vagyok rá. Aztán egyetlen siklás után fenékre huppanok...

Józsa szobraihoz épp így viszonyulok: de hiszen pofon egyszerű, én is így oldanám meg, ugyanígy gondolom én is. Aztán suta marad a kéz, ötlettelen az agy, s megcsendesül az akarat is.

Megint csak fenékre huppantam...

Nem tudom, egy-egy kész szobor mögött hány kísérletezés, hány gyengébb próbálkozás van, de magamról tudom, hogy hány papírt téptem ki az írógépemből egyetlen pontatlanul megfogalmazott mondat miatt, hogy aztán összegyűrve a szemétkosárba vágjam.

A közönség már csak a készet, a szépet kapja. Pedig az alkotó számára épp a nem szépen, a félkészen át bukdácsolás az igazi gyönyör. Az az időszak, amikor késszé kell tenni a félkészt, és meg kell küzdeni a szépért.

Az alkotás szépsége a gyötrelem.

Lajos munkáinak csak a töredékét láthatjuk most együtt, így arról is csak képzelődhetünk, mennyi őrlődés és újrakezdés, mennyi félredobott kísérlet és mennyi tévút lehet a teljes életmű mögött.

Mit is jelent az, hogy "életmű"?

Magam úgy képzeltem el még kamasz koromban, hogy szüleim a születésemmel - velem - egy kockát tettek le az általam fölépítendő és fölépíthető piramis alapjaként.

Nekem ebből kell tovább építkeznem, szélesítve, hogy biztos alapokon nyugodjon, s magasítva, hogy egyre több látszódjék belőle, megalkotva a magam építményét, melynek csúcsára az utolsó kockakövet a halál teszi oda.

Józsa Lajos életműve már széles alapokon nyugszik és szédítő magasságokba jutott. És csak remélhetjük, hogy a kockakövek számolatlanul várakoznak, hogy még nagyobb, még impozánsabb és még magasabb legyen ez a mű.

Ez a világ kétféle emberekből áll: vannak a megmaradók és vannak az elmúlók.

Az utóbbiak is mind-mind tisztességes, járóvaló emberek, akik - naponta alkotva szépet és jót - kenyeret sütnek, bort érlelnek, beteget gyógyítanak vagy éppen szemetet szállítanak.

Az ő életművük a jelené, s holnapra semmivé lesz.

A megmaradók viszont a jövőnek alkotnak. Mindenféle anyagot megragadnak, mindent megformáznak, mindent alkotássá szelídítenek, csak hogy üzenjenek a jövő nemzedékeknek.

Mit is üzennek? Azt, hogy itt voltak, hogy éltek, s hogy ilyennek látták az őket ölelő világot.

A megmaradók apró darabkákra tépik magukat, hogy mindegyik

LORÁNTFFY ZSUZSANNA VÁZLAT - III.
bronz, 48 x 35 cm

alkotásukba, minden kis tárgyba, minden kis anyagba belegyűrhassák az énjüket.

Vajon mekkorára nőhet egy alkotó, hogy ennyi alkotásba szétoszthassa magát? Főnixmadár ő, minden alkotásában újjászülető, minden új műben teljes teljességgel megjelenő.

Az alkotás maga a halhatatlanság.

Szeretett tárgyaink is alkalmasak arra, hogy lelkünket tovább vigyék. Egy agyonrágcsált pipában, egy gyűrött karimájú kalapban, egy elkopott lócában, egy foltozott ingben vagy egy lyukasra koptatott cipőben is megmaradnak a nagyapáink. Amíg az a pipa, az a kalap, vagy az a lóca, ing és cipő megmarad, addig a nagyapánk sem halt meg.

Józsa Lajos szerencsés ember.

CSALÁD bronz 40 cm

Tehetséggel verte meg az Isten, s arra ítéltetett, hogy megmaradó legyen. Ott van ő már minden szobrocskában, minden éremben, minden csobogóban és domborműben, kivéshetetlenül, épp úgy, ahogy Michelangeló is bevéste magát a Piétába, a Mózesbe, és szétmázolta magát a Sixtus falain és mennyezetén.

Mit mond nekem a szobrokba költözött Józsa?

Gyermeki játékosságot és halálközeli bölcsességet.

Paraszti egyszerűséget és rafinált absztrakciót.

Szikár férfiasságot és kifinomult nőiességet.

Természetes nyugalmat és izgató vibrálást.

Szemkápráztató ragyogást és sejtelmes homályt.

Légies könnyedséget és nyomasztó súlyokat.

NŐ KORSÓVAL bronz 35 cm

Őszinte kitárulkozást és sámáni varázslatot.

Békés csöndet és szívmelengető dallamokat.

A természetes szakácsban ott érzem a kuktáskodó gurmand Józsát.

A szürke gulya bikájában ott tudom az erőtől duzzadó alkotót.

A két birkózó egyike biztos, hogy ő maga.

Az egymáshoz nőtt családban ő vagy családfő, vagy karon ülő gyermek.

A fekvő rózsaszál még őrzi a keze melegét.

A papa kalapjával magára maradt nagymama gondolataiban ő kutat, és a kalap alatt is ő bújik meg, éltetve az eltávozottat.

A zenebohóc trombitáját ő fújja, s a cintányért is kedvére üti össze.

Az arcát a Nap felé fordító terhes nő álmait is ő fejti meg, és Don Quijote lovagi öltözéke is őt rejti, az örök küzdőt és álmodozót, az óriásoknak

LORÁNTFFY ZSUZSANNA VÁZLAT - II.
bronz, 46 x 18 cm

gondolt szélmalmokkal csatázót, a szépben és jóban hívő embert.

Ez a Don Quijote nem őrült meg, sőt, kifejezetten épeszű és emberi.

Gyenge és törékeny, de szívós és harcra kész.

Egy maszkabálba induló, álmodozó gyermek.

Egy életművet alkotó művész.

Utoljára Rodin kertjében éreztem ezt az áhítatot, ezt az elgondolkodtató csöndet, ezt az "áll leesik, száj tátva marad" állapotot, ezt az emberi és művészi gazdagságot, ezt a teremtett képzeletet.

Ne csodálják hát, hogy én, a művész barátja is segítek észrevétetni Önökkel, hogy itt két ámulat van, s én egyikből a másikba esek...

És hogy végképp elhitessem, életigenlő ember ez a Józsa Lajos, hadd hívjam fel a figyelmüket a kán-kánt táncoló három hölgyre, a széles

MADONNA bronz 65 cm

karimájú kalapban szoknyát rázó pajzán lánykákra. Ezekben a fodrokban és libbenésekben ott van minden, ami egy lendületes, életre való művészben és világba szerelmes emberben föllelhető.

Épp ezért senki ne irígyelje tőle, ha ilyen fantasztikus munkákkal még a kán-kán is egy csomót keres!...

Szép élmény vár Önökre, nézelődjenek és válogassanak kedvükre...

Tervezte: Józsa Lajosné Kürthy Katalin
Felelős kiadó: Vásárhelyi Pál ÁMK
Készült a REPROPRINT Kft. nyomdaüzemében Tiszaújvárosban.

Józsa Lajos

LORÁNTFFY ZSUZSANNA VÁZLAT - I.
bronz 35 x 22 cm

Józsa Lajos - szobrász

Hajdú-Bihari Napló 1997. dec. 23.

Debrecen: Józsa Lajos szobrászművész gazdag életműből válogató bronz kisplasztikáiból és Fehér Imre festőművész olajképeiből nyílt kiállítás hétfőn az Aranybika Szálló halljában. A Fehér Imre táj- és figurális alkotásait, valamint Józsa Lajos a mozdulat, az emberi tartás és jellemőrzés ünnepét is hangsúlyozó szobrait bemutató tárlat két héten át látogatható

Fotó: Horváth Katalin

Az erdő csodái

Debrecen (HBN) – Száztizennyolc játékos kapcsolódott be abba az ötfordulós műveltségi játékba, amit a Nyírerdő Rt. és a Hajdú-bihari Napló közösen hirdetett meg. A díjakat hétfőn sorsolták ki, s adták át a nyerteseknek a Napló Dósa nádor téri székházában.

Az olvasókkal való kapcsolattartás fontosságára is utalt Bakó Endre, főszerkesztő köszöntőjében, s ennek egyik, építő formájaként a játékot említette, ami ezúttal a kérdéskörök helyi, regionális vonatkozása révén a lokálpatriotizmust is erősíthette. Kovács Gábor, a részvénytársaság vezérigazgatója tíz versenyzőnek adta át a nyereményeket, köztük a három fődíjat – 50, 30, illetve 20 ezer forintot – Varga Ferencnének. Domján Jánosnénak

Újra le

Debrecen (HBN) – A
mányzatának t
1998-ban újraindul
lő finanszírozási le
ján 1996-ban megsz
sági veszélyeshulla
si akció. A tevéken
Hajdúkomm végzi

A korábban meg
korlatnak megfelelő
mentesen veszik ma
ságnál keletkező
szennyező-, illetve v
ladékokat, így a kis
mulátorokat, villan
csöveket, étolajat
olajszűrőket, olaj
olajos fűrészport,

Páros tárlat a kollégiumban

Kazincbarcika (ÉM) – Józsa Lajos szobrászművésznek két szobra is van Kazincbarcikán: Surányi Endréről készített portréját április közepén avatták a Surányi Endre Szakképző Iskolában, Deák Ferencet ábrázoló bronz domborműve pedig május elejétől áll a város másik szakképző iskolájában. A Surányiban május 27-től jobban is megismerhetik a szobrászművészt az érdeklődők, hiszen itt több munkájával találkozhatunk...

Józsa Lajos szobrászművész és Józsa János festőművész közös kiállítását ma, szerdán délután 3 órakor – az iskola kollégiumi klubjában – Eperjesi Dezső, az iskola igazgatója ajánlja az érdeklődők figyelmébe. A két művész pályájáról Nagy Bandó András előadóművész beszél. A megnyitón közreműködnek a Kodály Zoltán Állami Zeneiskola növendékei.

A debreceni születésű Józsa Lajos alkotásai a világ számos országában, múzeumokban és magánszemélyeknél egyaránt megtalálhatók. Amint Szíj Rezső művészettörténész írja róla: „Egyformán könnyen bánik fával, bronzzal, agyaggal, kővel, a feladatok megoldásában nem ismer lehetetlent. Ezért mutatnak munkái mind a megformálás, mind a gondolatok tekintetében üdítő változatosságot. Az erőnek és az érzékenységnek szinte ünnepélyes megjelenítése éppúgy jellemzi, mint a karikírozó hajlam. Gyakran alkalmazza a felületes szaggatott megoldást, amely kitűnő lehetőséget nyújt a fény-árnyék kihasználásához..." Józsa Lajos jelenleg budakeszi galériájában él és alkot.

Józsa János ugyancsak Debrecenben született. A budapesti képzőművészeti gimnáziumban tanult, 1959-től rendszeres résztvevője az alföldi, balatoni, budapesti, debreceni, egri, miskolci tárlatoknak. Részt vett több nemzetközi

Józsa Lajos szobra

csoportos kiállításon is. Két évtizede tért vissza szülővárosába. E két évtized alatt fokozatosan alakította ki sajátos szín- és formavilágát. Műveiben mindig a látványból indul ki, de sohasem a látványt ábrázolja, hanem mindig gondolatilag átfogalmazott és sűrített emlékeit vetíti a nézők elé. Az alkotó, környezetét átalakítani igyekvő embert, az élet sokrétűségét, kérdéseit, ellentmondásait ábrázolja valamennyi művén.

Józsa János festménye

JÓZSA LAJOS – szobrász

Észak-Magyarország 1998.05.27.

nyasválaszték várja a vendégeket. Most az ÉM-konyha olvasóinak is ebből a „készletből" ajánl, méghozzá egy olyat, ami nemcsak egy tökéletesen felszerelt konyhában, de egy nyaralóban is könnyen elkészíthető. Nem kell hozzá sok idő, bonyolult szakismeret – csak egy kis kísérletező kedv és merészség!

jük, sózzuk, majd az egyik felébe a darabokra vágott ananászt halmozzuk. A pulykamell másik felét ráhajtjuk az ananászokra, majd a durvára összetört kukoricapelyhet összekeverjük egy evőkanál szezámmaggal és a lisztbe, tojásba megforgatott pulykamelleket ebbe panírozzuk. Forró olajban ropogósra sütjük. Köretnek mazsolás rizs, őszibarackos-epres joghurt és gyümölcsragu ajánlott.

HIRDETÉS

UNIÓ ÁFÉSZ

Minden üzletünkben az akciós termékeinken kívül folyamatosan rendkívüli áron kaphatók az alábbi áruféleségek:

Tej 2,8% 1 lit.	79 Ft	Finomliszt 2 kg	10
Parizer 1 kg	369 Ft	Étk. zsír 0,5 kg	9
Zsemle, kifli/db	8 Ft	Wiener Extra 250 g	29
Trappista sajt 1 kg	759 Ft	Paloma kávé 250 g	31
Natur joghurt 0,2	32 Ft	ÁSZ mosópor 3,6 kg	59
Krémföl 20% 0,2	39 Ft	Viola mosópor 600 g	17
Milli tej 1 lit.	109 Ft		

JÓZSA Lajos Szobrász

Vajk, mesterkurzus

Laird: Zsombolyai Mária

Komárom - Esztergom megyei Hírlap

96. 09. 10.

„Nyári mesterkurzus Vajkon"

egyetlen falut birtokoló vagy éppen egytelkes, éle
tudatában azonban az uralkodó osztályhoz h
értékelési szokásaink és kategóriáink is alig alkal
„lesüllyedt kultúrjavak" elképzelése, amely mind
szféra utánzását, továbbá konzervativizmust, va
nem más, mint a falusi művészet lebecsülése, ered
De ugyanilyen problematikus az a másik elképzel
értékelésének szempontjaival közeledik a középk
got tételezve fel. A döntő különbség abban var
paraszti reprezentációként vállalt művészet volt, i
nem akadunk. A későbbi népművészet és a k
formálásmódban is megnyilvánuló összekötő k
vonások alkotják. Ezek elterjedési szférája azc
népművészetben. Míg a népművészet önálló, a
struktúra, a középkor társadalmában a falusi jelle
várak, városok közvetlen környezetében is megtal
felszerelésükben, konyháikban az importált dísz
nem messze a közönséges háziipari készítményel

A középkori falusi életforma, falukép elképzele
net és a régészet tapasztalatai segítenek hozzá. M
nézve sem rendelkezünk elegendő ismerettel. Rég
részben földbe süllyesztett lakóházak, a legősi
fejlettebb építési módú, nagyobb és tagoltabb fa
írott források adatai szerint is ritkák voltak a
módnak a több helyiségből álló, rendszerint
megkönnyítették a középkorban szinte az országa
azok az adatok tanúskodnak, amelyek szerint oi
hatalmaskodó birtokosok rabolták el egy-egy fa
építésmódnak az elképzelésében, hiszen

JÓZSA Lajos

Szij Rezső: Józsa Lajos szobavilága.
= Alföld, 36, 1985, 10. 95–96.

„Térplasztika”

„Fürdőző”

„Vénusz”

„Árnyékolás technika Istennője”

Életmű Kiállítás

Köztéri szobrai közül a legjelentősebbek:
„Tavasz” bronz szobor, 2 m 50 cm, Orvostudományi Egyetem – Debrecen – 1983; „Vénusz” mészkőkút plasztika, 2 m, Hotel Délibáb, Hajdúszoboszló – 1983; „Szép Ernő” bronz dombormű, Hotel Délibáb – 1983; „Nonfiguratív” szobor mészkőből, 2 m 20 cm, Orvostudományi Egyetem – Debrecen – 1984; „Kán-kán” bronz szobor 1 m 20 cm – Hotel Délibáb, Hajdúszoboszló – 1987; „Dózsa György” bronz portré – Berettyóújfalu – 1988; „Élsportolók emlékére” bronz belső homlokzati dombormű, Népstadion – Budapest – 1988; „Maróthi György” bronz dombormű – Hajdúböszörmény – 1990; „Nike” bronz szobor mészkő kúttal – Budapest – 1991; „II. Világháborús Emlékmű” 2 m 50 cm, mészkő, modern szobor – Budapest, Cinkotai temető – 1992;

Felelős kiadó: Józsa Lajosné Kürthy Katalin, *Grafika:* Leonardo Design

„Árnyékolástechnika istennője” bronz szobor, márvány szökőkúttal 1988 Kapitány és Társa Kft. Budapest, Mogyoród 1993; „Zrínyi Miklós” katonai bronz szobor Zrínyi katonai Akadémia – Budapest 1994; „Térplasztika” carrarai márvány szobor 2 m 60 cm, OTP Székház Budapest V. ker. Deák Ferenc u. 7-9. – 1995 „Fürdőző” bronz szobor 1 m 50 cm–Grand Hotel Aranybika–1998 „Józsa Lajos szobrászművészete jelentős helyet foglal el a magyar szobrászat jelenkori történetében. Formavilágával az egyetemes művészeti áramlatokhoz kapcsolódik” *(Dr. Szíj Rezső: Józsa Lajos szoborvilága”)* 1944-ben született Debrecenben. 20 évig Budapesten élt és alkotott, jelenleg budakeszi galériájában és alkotóházában él és dolgozik.

POSTA BANK
HUNGARY
CIVIS HOTELS

Józsa Lajos
szobrászművész

JÓZSA SZOBORSTÚDIÓ
Galéria és Szoborkert
Képzőművészeti Kft.
2092 Budakeszi, Makkosi út 230. Pf. 7.
Tel/fax: 36 (23) 450-578, 450-525, 456-079
Internet: HTTP: WWW.MTT.HU

„Tavasz”

„Zrínyi Miklós”

„Halápi Családi síremlék”

„Élsportolók Emlékére”

„Niké”

„II. Világ-háborús Emlékmű”

„Egyformán könnyen bánik fával, bronzzal, agyaggal, kővel, a feladatok megoldásában nem ismer lehetetlent. Ezért mutatnak munkái mind a megformálás, mind a gondolatok tekintetében üdítő változatosságot. Az erőnek és az érzékenységnek szinte ünnepélyes megjelenítése éppúgy jellemzi, mint a karikírozó hajlam. Gyakran alkalmazza a felületes szaggatott megoldást, amely kitűnő lehetőséget nyújt a fény-árnyék kihasználásához. Ahogy az életben nem félt a küzdelmektől – sőt mondhatni kedélyes könnyedtséggel győzte le őket, – alig hihető volna olyan szobrászati feladat, amely ne futná tehetségéből és tudásából.”

(Józsa Lajos művészete)

Dr. Szíj Rezső – művészettörténész, író

JÓZSA LAJOS szobrászművész

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének tagja. A magyar kortársművészet egyik jelentős személyisége. A világ számos országában, múzeumokban és egyéni vásárlóknál találhatók szobrai. Magyarországon a Mezőgazdasági, a Hadtörténeti és a Sport múzeumban, Málta szigetén a városi múzeumban, Svédországban a városi galériában valamint az olimpiai bizottság gyüjteményében Madridban. Kiállítása nyílt többek között Málta szigetén La Valettában 1983-ban, Svédországban a Hamstadti Galériában 1984-ben. „Összecsapás” c. kisplasztikájával – melyet a Honvédelmi Minisztérium vásárolt meg – 1980-ban díjat nyert. Ugyancsak díjat nyert Gabrovóban az 1981-es humorfesztiválon „Zenebohócok” c. bronz kisplasztikájával.

1987-ben adták át a „Birkózók” c. szobrát Franciaországban, Clemont-Ferrand-ban. „Nő madárral” és „Labdát tartó nő” c. szobrait a legjobb sportolók kapták fődíjként 1991-ben Magyarországon. Csikós körplasztikája a „14 th Internatinal Symposium on Growth Disorders-Budapest Kabi Pharmacia” 1992-ben készült az Ibusz felkérésére.

1993-ban modern plasztikáját az év menedzserének adták át. Mint éremművész is jelentős. Súlyemelő Világbajnokság (arany, ezüst, bronz érem) „Hélia-D” érem stb. Xantus Gyula festőművészről készült portréja a Nemzeti Galéria tulajdona (1994).

" Fejedelmi nő, az volt bizonnyal,
Világ szerént, lélek szerént!
Több díszt nem nyert bársony- s bíborral,
De ő hintett ezekre fényt!"

(Tompa Mihály)

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját
1999. augusztus 20-án (pénteken)
Tiszaújváros-Tiszaszederkény városrésze
ünnepi rendezvényeire

10^{00} Istentisztelet Lorántffy Zsuzsanna emlékére a Református templomban.

15^{00} Józsa Lajos: Lorántffy Zsuzsanna köztéri szobrának avatása
Ünnep- és szoborköszöntőt mond Koscsó Lajos alpolgármester

16^{00} Kiállítás Józsa Lajos szobrászművész alkotásaiból a Szolgáltatóházban
A kiállítást megnyitja: Nagy Bandó András

16^{30} Vidám szórakoztató szabadtéri műsor a Művelődési Ház udvarán.
Közreműködnek: a Bokréta Citerazenekar és az Idősek Népdalköre, a Pántlika Néptáncegyüttes, **Nagy Natália** és **Nagy Bandó András**

18^{00} Játékos, zenés programok és tombolasorsolás

19^{00} Szabadtéri bál
Játszik az Exclusív együttes

Büfé a szórakoztató programok és a bál idején a helyszínen.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A PÁTYI FALUKÖZÖSSÉG ALAPÍTVÁNY

szeretettel meghívja Önt
és családját

1999. November 10-én
szerdán 17 órára

JÓZSA LAJOS

szobrászművész

kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja: Pék Lajos

A kiállítás keretében bemutatjuk
a pátyi Hősök terére (Dísztér)
tervezett szobor makettjét
és a Dísztér tervét

A kiállítás megtekinthető:
13-án szombaton
és 14-én vasárnap
15-18 óráig
a Közösségi Házban
(Rákóczi u. 13.)

DON QUIJOTE bronz 20 cm

BIKA bronz 12 x 15 cm

TÁNCOS PÁR bronz 20 cm

ANYA GYERMEKÉVEL bronz 16 cm

HARSONÁS bronz 15 cm

ABLAKBAN bronz 18 cm

Józsa Lajos szobrászművész

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége, a Magyar Képzőművészek Országos Egyesülete, és a Magyar Szobrász Társaság tagja.

Magyarországon, Európában, a tengeren túlon magán gyűjteményekben és múzeumokban találhatók szobrai: a Mezőgazdasági, a Hadtörténeti és Sport Múzeumban, Málta szigetén La Valettában a városi múzeumban, Svédországban a Hamstadti galériában valamint az olimpiai bizottság gyűjteményében Madridban.

Kiállítása nyílt többek között Málta szigetén 1983-ban, Svédországban 1984-ben „Összecsapás" c. kisplasztikájával, - valamint 1980-ban, Gabrovóban az 1981-es humorfesztiválon „Zenebohócok" c. kisplasztikájával nyert díjat. 1987-ben adták át „Birkózók" c. szobrát Franciaországban Clermont-Ferrand-ban. „Nő madárral" és „Labdát tartó nő" c. szobrait a legjobb sportolók kapták födíjként, 1991-ben, „Csikós" c. körplasztikáját a 14. Nemzetközti Orvos kongresszuson adták át 1992-ben, modern plasztikáját 1993-ban az év menedzsere kapta, Érmei között a legjelentősebbek: Súlyemelő Világbajnokságra készült arany, ezüst, bronz érem, „Hélia D" érem stb.

Xantus Gyula festőművészről készült portréja a nemzeti galéria tulajdona /1994/

Köztéri szobrai közül a legjelentősebbek:

„Tavasz" c. bronz szobor 2 m 50 cm - Orvostudományi Egyetem - Debrecen - 1983

„Vénusz" c. mészkőkút plasztika 2 m - Hotel Délibáb - Hajdúszoboszló - 1983

„Nonfiguratív szobor" mészkőből 2 m 20 cm - Orvostudományi Egyetem - Debrecen - 1984

„Can-Can" bronz szobor 1,1 m x 1,1 m - Hajdúszoboszló kongresszusi és bálterem - 1987

„Szép Ernő" bronz dombormű - Hotel Délibáb - 1987

„Dózsa György" bronz portré - Berettyóújfalu - 1988

„Élsportolók emlékérem" bronz belső homlokzati dombormű - Népstadion - Budapest - 1988

„Maróthi György" bronz dombormű - Hajdúböszörmény - 1990

„Szárnyaló nő" bronz szobor mészkő kúttal - Budapest - 1991

„II. Világháborús emlékmű" 2 m 50 cm modern mészkő szobor - Budapest - 1992

„Árnyékolástechnika istennője" bronz szobor márvány szökőkúttal Kapitány és társa Magyar-Svájci Kft. - Budapest-Mogyoród - 1993

„Zrinyi Miklós" bronz szobor Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem - 1994

„Térplasztika" carrarai márvány szobor - 2 m 60 cm OTP székház - Budapest belváros Deák Ferenc u. 7-9. -1995

„Deák Ferenc bronz portré" Deák Ferenc Szakképző Iskola - Kazincbarcika - 1998

„Surányi Endre" bronz portré - Surányi Endre Szakképző Iskola - Kazicbarcika - 1998

„Fürdőző akt" bronz szobor 1,2 m Grand Hotel Aranybika fürdő - 1998

„Lorántffy Zsuzsanna" 2,2 m bronz szobor - Tiszaújváros - Tiszaszederkény - 1999

AJTÓBAN bronz 25 cm

„Józsa Lajos szoborvilága”

Dr Szij Rezső művészettörténész, író

Minden művészt művei minősítenek. Közelebbről az, hogy miként ábrázolja az író, miként festi a festő, miként mintázza meg a szobrász a látványt, egyéni vagy mások gondolatait és érzésvilágát.

NAPERNYŐS HÖLGY bronz 23 cm

Azaz: mit lát fontosnak kivetíteni magából, külső és belső élmény-hatására s azt közüggyé tenni, hogy a másik ember is érezze: reá is tartozik, azért a könyvet - olvasás, a műalkotást - látás által érdemes birtokba vennie. Nincsennek kis és nagy mondanivalók. A kicsinek itélt jelenség, ember, ügy is egyetemessé válhat, ha a művész a kifejezés által azzá teszi. Ez mindenfajta művészetnek a lényege, ha méltó a nevére.

ANGOL PÁR bronz 25 cm

Józsa Lajos Debrecenből indult - ott született 1944-ben egy kovácsmester család hetedik gyermekeként.
Művei között a tömbszerű megoldások találhatók kisebb számban. Alakjait úgy jeleníti meg, mint általában az életben, azaz, természetesen, expresszív torzítástól mentesen. A formai alakítás is ennek megfelelő. Az alak vonalait, ruházatát föllazítja, szaggatottan formálja. A szaggatott felületképzés csak a két világháború közötti

SZAKÁCS bronz 24 cm

szobrászatban hat újszerűnek, a megelőző korszakokban mindig is éltek vele a szobrászok. /a gótikában, a rönaszánszban a barokkban, de az utána következő stíluskorszakokban is./ Ez a föllazítás kitűnő lehetőséget nyújt a fény-árnyék játék kihasználására, amit Józsa nem is mulaszt el kiaknázni. De sohasem viszi túlzásba, „debreceni” józansága megvédi ettől. Ez az oka annak, hogy bármilyen mozgalmasan mintázottak is alakjai, valamennyin van egy kis tükörsimára csiszolt

HEGEDŰS NŐ bronz 20 cm

folt, amin a néző a fényárnyék játék hullámain ringatózva-, a szemlélődés izgalmai közben megpihenhet.

Tervezte: Józsa Lajosné Kürthy Katalin
Felelős kiadó: Józsa Szoborstúdió Kft.
Készült a Reproprint Kft. nyomdaüzemében Tiszaújvárosban.

CAN-CAN bronz 16 x 13 cm

JÓZSA LAJOS

Józsa Lajos

Józsa Lajos grafikái

A Pro Concordatia Populorum Order
Nemzetközi Lovagrend és
FÖLDES ISTVÁN
lovag
a Kárpátmedencében Élő Magyarokért
Kiemelten Közhasznú Alapítvány
elnöke meghívja Önt és családját, barátait

JÓZSA LAJOS
szobrászművész

A Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszttel
kitűntetett P. C. O. lovag
kiállításának megnyitójára
2004. május 6-án 18-órára

A Magyar Kultúra Alapítvány
székházának kiállítótermébe.
1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

A kiállítást megnyitja:
NEMESKÉRI-ORBÁN ISTVÁN
P. C. O. Lovagrend
főprefekutsa

A művész munkásságát méltatja:
DR. KONCZ GÁBOR
A Magyar Kultúra Alapítvány
igazgatója

Az eladott művek ára a Tápiószentmártonban
létesítendő Nemzetközi Gyermektábor
létrehozását szolgálja.

A kiállítás megnyitón közreműködik:

Tápiószentmárton Táncegyüttes
Gyermekcsoport
kísér a Tóthágas együttes

Tóth Veronika (brácsa)
Az I. Országos Középiskolai Brácsaverseny
idei győztese

Portik Bakai Dalma (vers)
Budapesti Székelykör

Budakeszi Majorettek

A kiállítás megtekinthető
május 6-19-ig naponta 9-18 óra között.